

การพัฒนาารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน
โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี
เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

นางสาวพัชราวดี ศรีบุญเรือง

ศูนย์วิทยพัทยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE DEVELOPMENT OF A BLENDED KNOWLEDGE SHARING MODEL
USING APPRECIATION-INFLUENCE-CONTROL APPROACH
TO ENHANCE BUILDING OF SHARED VISIONS OF YOUNG FDA LEADERS

Miss Patcharavadee Sriboonruang

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Educational Communications and Technology

Department of Curriculum, Instruction, and Educational Technology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้
กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริม
การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

โดย

นางสาวพัชราวดี ศรีบุญเรือง

สาขาวิชา

เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

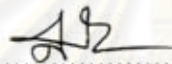
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

รองศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุชฎบัณฑิต

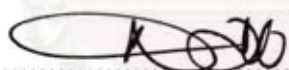

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

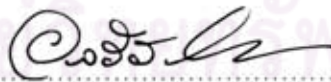
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

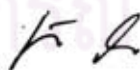
..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ ณ สงขลา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.เนตร หงษ์ไกรเลิศ)

พัชรวาทดี ศรีบุญเรือง : การพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม
 อย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
 (THE DEVELOPMENT OF A BLENDED KNOWLEDGE SHARING MODEL USING APPRECIATION-
 INFLUENCE-CONTROL APPROACH TO ENHANCE BUILDING OF SHARED VISIONS OF YOUNG
 FDA LEADERS) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ.ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง, อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม:
 รศ.ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, 395 หน้า

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการ
 มีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เป็นการวิจัย
 และพัฒนา มีขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของผู้อำนวยการ
 ครูแกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย 2) สร้างรูปแบบการแบ่งปันความรู้ 3) ทดลองใช้รูปแบบการแบ่งปัน
 ความรู้ และ 4) รับรองรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี
 เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาความคิดเห็นมีจำนวน
 482 คน กลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย จาก 2 โรงเรียน จำนวน 20 คน
 ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคการศึกษาที่ 1/2553 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
 แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการแบ่งปันความรู้ฯ
 แบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม และแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ดำเนินการทดลอง 7 สัปดาห์ วิเคราะห์
 ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้อำนวยการ ครูแกนนำ อย.น้อย และนักเรียน อย.น้อย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเกี่ยวกับการแบ่งปัน
 ความรู้ออนไลน์ว่า มีความสำคัญและมีความจำเป็น เนื่องจากช่วยพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้สามารถให้
 เทคโนโลยีในการแบ่งปันความรู้ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ
2. ผลการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน
 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี
 เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) กลุ่มคนที่ร่วมแบ่งปัน
 ความรู้ ได้แก่ ครูแกนนำ/ผู้ดำเนินกิจกรรม และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย 2) ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ
 3) บรรยากาศ/สภาพแวดล้อมในการแบ่งปันความรู้แบบไม่เป็นทางการ 4) เทคโนโลยี/สื่อการเรียนรู้ ได้แก่ เว็บไซต์
 เว็บบอร์ด บล็อก อีเมล แชท หนังสือ แผ่นพับ ไปสเตอร์ และ 5) การประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน และพฤติกรรม
 การมีส่วนร่วม ขั้นตอนการแบ่งปันความรู้ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม 2) ขั้นเปิดใจแบ่งปัน
 ประสบการณ์ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ 3) ขั้นกำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี 4) ขั้นวางแผนและออกแบบกิจกรรมแบ่งปัน
 ประสบการณ์ 5) ขั้นจัดทำแผนกำหนดผู้รับผิดชอบและอภิปรายร่วมกันแบบผสมผสาน 6) ขั้นลงมือปฏิบัติตามแผน
 และ 7) ขั้นนำเสนอผลงานและประเมินผล

ภาควิชา หลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา ลายมือชื่อ นิสิต..... พัชรวาทดี ศรีบุญเรือง
 สาขาวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
 ปีการศึกษา 2553..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม.....

5084507127 : MAJOR EDUCATIONAL COMMUNICATIONS AND TECHNOLOGY

KEYWORDS : BLENDED KNOWLEDGE SHARING / APPRECIATION-INFLUENCE APPROACH/ BUILDING OF SHARED VISIONS

PATCHARAVADEE SRIBOONRUANG : THE DEVELOPMENT OF A BLENDED KNOWLEDGE SHARING MODEL USING APPRECIATION-INFLUENCE- CONTROL APPROACH TO ENHANCE BUILDING OF SHARED VISIONS OF YOUNG FDA LEADERS. THESIS ADVISOR: ASSOC.PROF. SUGREE RODPOTHONG, Ph.D., THESIS CO-ADVISOR: ASSOC.PROF.ONJAREE NATAKUATOONG, Ph.D., 395 pp.

The purposes of the study were to develop blended knowledge sharing model using Appreciation-Influence-Control approach to enhance building of shared visions of Young FDA leaders. This study, using research and development (R&D) method, was divided into four phases: 1) study the opinion on knowledge sharing online from directors, Young FDA teachers and Young FDA leaders, 2) develop a prototype of blended knowledge sharing model, 3) validate the developed prototype, and 4) revise and propose the blended knowledge sharing model using appreciation-influence-control approach to enhance building of shared visions. The number of samples for studying the opinion in step 1 were 482. The samples who studied using the developed model were 20 Young FDA leaders from two schools, who were studying in eleven grades in the first semester of the academic year 2010. The instruments used in this research consisted of building of shared visions self assessment form, knowledge sharing model opinion questionnaire, team work evaluation form, and participation behavior observation form. The experiment tested for seven weeks. The data were analyzed using Mean, Standard Deviation and t-test Dependent.

The research findings showed that:

1. The directors, Young FDA teacher and Young FDA leaders see that the online knowledge sharing is important and necessary for the Young FDA because it can develop the potential of the Young FDA for sharing their knowledge on health product problems by using technologies.
2. It was found that the subjects learned from the model had statistically significant at .05 level post-test scores on building of shared visions higher than pre-test scores.
3. The model comprises five components as follow: 1) Knowledge Sharing Group consists of Young FDA teacher/Moderator and Young FDA students, 2) Health Products Problems, 3) Informal Knowledge Sharing Environment, 4) Technologies/Learning Media such as Website, Webboard, Blog, E-mail, Chat, Books, Brochures, Posters etc., and 5) Evaluation: building of shared visions and participation behavior. The process consisted of seven processes: 1) Prepare before sharing knowledge, 2) Open mind and exchange experience for building of shared visions, 3) Define the topic and develop strategies, 4) Plan and design activities for sharing experiences, 5) Create the plan, appoint, and discuss, 6) Follow the plan, and 7) Present and evaluate.

Department: Curriculum, Instruction, and Educational Technology Student's Signature *Patcharavadee S.*.....
 Field of Study : Educational Communications and Technology..... Advisor's Signature *Sugree Rodpoting*.....
 Academic Year : 2010..... Co-Advisor's Signature *Onjaree Natakutong*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้จากความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างสูงจากรองศาสตราจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ซึ่งเปี่ยมด้วยความเมตตา ให้คำปรึกษาและคำแนะนำตลอดระยะเวลาการศึกษา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ ณ สงขลา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.เนตร หงษ์ไกรเลิศ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้ความคิดเห็นและคำแนะนำ เพื่อการแก้ไขและปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้ข้อเสนอแนะอันประโยชน์และมีคุณค่าแก่งานวิจัย และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สนับสนุนทุนไปนำเสนอผลงานวิชาการในต่างประเทศ

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน ครูแกนนำ อย.น้อย ที่ได้ให้ข้อมูลที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์แก่งานวิจัย โดยเฉพาะ คุณสน ศรีบุญเรือง ผอ.โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี คุณยุภาพร เจือจินดา รอง ผอ.โรงเรียนสตรีนนทบุรี และขอขอบคุณครูแกนนำ อย.น้อย ได้แก่ คุณจำเริญ มีแสน คุณสุรางค์พร บวรวิฒนพงศ์ และคุณเกษรทันทน์ ราศรี ที่ให้ความอนุเคราะห์การทำวิจัยทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี รวมทั้ง ขอขอบใจน้อง ๆ ที่เข้าร่วมทดลองรูปแบบทุกคน ที่เข้าร่วมด้วยความตั้งใจจริงและร่วมมือในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา รวมทั้งคณาจารย์ที่ผู้วิจัยเคยศึกษาเล่าเรียนมา ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ มอบความรัก ความเอาใจใส่ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ผู้ศึกษาปริญญาเอก ณ ภาควิชาฯ นี้ และขอขอบคุณพี่ ๆ ร่วมรุ่นที่ทำให้บรรยากาศการเรียนเต็มไปด้วยอบอุ่น รวมทั้งเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาทุกท่าน ที่มีความปรารถนาดีและคอยให้กำลังใจเสมอมา

ขอขอบคุณ คุณนิรัตน์ เตียสุวรรณ ผู้อำนวยการกองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภคร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) คุณผุสดี เวชชพิพัฒน์ หัวหน้ากลุ่มประชาสัมพันธ์ ที่ให้โอกาสผู้วิจัยศึกษาต่อระดับปริญญาเอกควบคู่กับการทำงาน และคุณศุภกาญจน์ โกศัย หัวหน้าโครงการ อย.น้อย ที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย ทำให้งานวิจัยราบรื่นไปด้วยดี รวมทั้ง พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภคร โดยเฉพาะกัทธ์และพีแอม ที่คอยมอบความรัก กำลังใจ และความปรารถนาดีให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

สำหรับคุณค่า และคุณประโยชน์ ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่พ่อแม่และแม่ผู้ให้ชีวิต และมีพระคุณสูงสุด ครอบครัว คุณสุทธิเทพ ศิริพิพัฒน์กุล และผู้มีพระคุณทุกท่าน ผู้ซึ่งปรารถนาที่จะเห็นความสุขและความสำเร็จของผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยมีพลังกายและใจอันยิ่งใหญ่ฝ่าฟันอุปสรรคจนสำเร็จการศึกษา และขอขอบพระคุณผู้มีพระคุณทุกท่านที่ไม่สามารถได้เอ่ยนามได้ครบถ้วน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	6
สมมติฐานงานวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย.....	9
กรอบแนวคิดงานวิจัย.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	16
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
ตอนที่ 1 โครงการ อย.น้อย.....	18
1.1 ความเป็นมาของโครงการ อย.น้อย.....	18
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้และการจัดการความรู้ (Knowledge Management)....	22
2.1 ความหมายของการจัดการความรู้.....	22
2.2 องค์ประกอบของการจัดการความรู้.....	25
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้.....	34
ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้แบบผสมผสาน (Blended Knowledge Sharing)	39
3.1 ความหมายของการแบ่งปันความรู้.....	39
3.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.3 กระบวนการและขั้นตอนการแบ่งปันความรู้.....	49
3.4 การแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน.....	52
3.5 เทคโนโลยีสำหรับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน.....	54
3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งปันความรู้.....	59
ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ (Appreciation- Influence-Control: A-I-C)	66
4.1 ความหมายของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์.....	66
4.2 องค์ประกอบของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์.....	67
4.3 ขั้นตอนของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์.....	71
4.4 ปัจจัยความสำเร็จของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์.....	84
4.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์.....	85
ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Building Shared Visions).....	89
5.1 ความหมายของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน.....	89
5.2 องค์ประกอบของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน.....	91
5.3 ขั้นตอนของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน.....	92
5.4 กลยุทธ์ความสำเร็จของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน.....	97
5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน.....	98
3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	100
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของผู้ ครูแกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย.....	105
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้ กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย.....	110
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้ กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย.....	124

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
<p>ขั้นตอนที่ 4 การรับรองรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียน แกนนำ อย.น้อย.....</p>	126
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	130
<p>ตอนที่ 1 ผลการความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ครูแกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ อย.น้อยเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่าง สร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย.....</p>	131
<p>ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการ มีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียน แกนนำ อย.น้อย.. ..</p>	160
<p>ตอนที่ 3 ผลการใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมี ส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย.....</p>	164
<p>ตอนที่ 4 ผลการนำเสนอรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการ มีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียน แกนนำ อย.น้อย.....</p>	173
5 ผลการวิจัย.....	175
<p>ตอนที่ 1 บทนำ</p>	176
<p>ตอนที่ 2 รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม อย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย</p>	178
<p>ตอนที่ 3 การใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วน ร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียน แกนนำ อย.น้อย.....</p>	208
6. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	210
<p>วิธีดำเนินการวิจัย.....</p>	210
<p>สรุปผลการวิจัย.....</p>	215
<p>อภิปรายผลการวิจัย.....</p>	223
<p>ข้อเสนอแนะ.....</p>	252

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	254
ภาคผนวก.....	264
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ.....	265
ภาคผนวก ข ตารางวิเคราะห์ สังเคราะห์ และผลการวิจัย.....	269
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	325
ภาคผนวก ง ตัวอย่างคู่มือ เครื่องมือ ภาพกิจกรรมและผลงาน.....	387
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	395

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงกิจกรรมโครงการ อย.น้อย.....	20
2	แสดงองค์ประกอบของการจัดการความรู้.....	33
3	แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ ของ Davenport & Prusak (1998)	40
4	แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของ Swart and Wild (2000).....	41
5	แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้.....	48
6	แสดงกระบวนการและขั้นตอนของแบ่งปันความรู้.....	52
7	แสดงการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานตามหลักการของ The Training Place, 2004.....	53
8	แสดงเครื่องมือในมิติต่างเวลา.....	56
9	แสดงเครื่องมือในมิติประสานเวลา.....	58
10	แสดงสรุปขั้นตอนของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์	71
11	แสดงขั้นตอนกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์.....	77
12	แสดงการสังเคราะห์ขั้นตอนกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์.....	83
13	แสดงองค์ประกอบของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันตามหลักวินัย 5 ประการของ Senge.....	96
14	แสดงรายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนแกนนำ อย.น้อยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	106
15	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคุณภาพเว็บไซต์.....	116
16	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคู่มือการใช้เว็บไซต์.....	118
17	แสดงจำนวนและร้อยละแสดงระดับการศึกษาสูงสุดของผู้อำนวยการ.....	131
18	แสดงจำนวนและร้อยละของนโยบายสนับสนุนของโรงเรียนให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อยพูดคุยกันในโรงเรียน.....	132
19	แสดงจำนวนและร้อยละของนโยบายสนับสนุนของโรงเรียนให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยกับบุคคลอื่นนอกโรงเรียน	132
20	แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีนโยบายให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยกับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต.....	133

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
21	แสดงจำนวนและร้อยละของความถี่ที่โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนแกนนำ อย. น้อยพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้ อินเทอร์เน็ต.....	133
22	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานที่ที่โรงเรียนเห็นควรให้นักเรียนแกนนำ อย. น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้ อินเทอร์เน็ต.....	134
23	จำนวนและร้อยละของรูปแบบการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนของนักเรียนแกนนำ อย. น้อย โดยใช้อินเทอร์เน็ต.....	134
24	แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีนโยบายสนับสนุนเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต สำหรับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียน.....	135
25	แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีนโยบายสนับสนุนการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนอื่น ๆ สำหรับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต.....	135
26	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาและอุปสรรคในพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยใช้อินเทอร์เน็ตในการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนอื่น ๆ.....	135
27	แสดงจำนวนและร้อยละแสดงความคิดเห็นผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมโครงการ อย. น้อย.....	136
28	แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีนโยบายสนับสนุนเกี่ยวกับกิจกรรมอื่น ๆ ของ อย. น้อย.....	137
29	แสดงจำนวนและร้อยละแสดงความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับเว็บไซต์ อย. น้อย.....	137
30	แสดงจำนวนและร้อยละแสดงระดับการศึกษาสูงสุดของครูแกนนำ อย. น้อย.....	138
31	แสดงจำนวนและร้อยละของครูที่มีประสบการณ์ในการเป็นครูแกนนำ อย. น้อย.....	138
32	แสดงจำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่ครูแกนนำ อย. น้อย จัดให้นักเรียนแกนนำ อย. น้อย เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันในโรงเรียน.....	139
33	แสดงจำนวนและร้อยละของบุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย. น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในโรงเรียน.....	140

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
34	แสดงจำนวนและร้อยละของประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย จัดให้นักเรียน แกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันในโรงเรียน..... 140
35	แสดงจำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่ครูแกนนำ อย.น้อย จัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียน..... 141
36	แสดงจำนวนและร้อยละของบุคคลที่ครูแกนนำ อย.น้อย ให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียน..... 142
37	แสดงจำนวนและร้อยละของประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย จัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียน..... 142
38	แสดงจำนวนและร้อยละของรูปแบบการพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต..... 143
39	แสดงจำนวนและร้อยละของบุคคลที่ครูแกนนำ อย.น้อย ให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้ อินเทอร์เน็ต..... 143
40	แสดงจำนวนและร้อยละของประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย จัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้ อินเทอร์เน็ต..... 144
41	แสดงจำนวนและร้อยละของรูปแบบการพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียน แกนนำ อย.น้อย กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต..... 145
42	แสดงจำนวนและร้อยละของวันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียน แกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้ อินเทอร์เน็ต..... 145
43	แสดงจำนวนและร้อยละของวันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ใน โรงเรียนชุมชนโดยใช้อินเทอร์เน็ต..... 146
44	แสดงจำนวนและร้อยละของวันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ จังหวัดอื่น ๆ โดยใช้อินเทอร์เน็ต..... 146

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
45	แสดงจำนวนและร้อยละแสดงรายการการเข้าใช้บริการเว็บไซต์ อย.น้อย www.fda.moph.go.th/youngfda ของครูแกนนำ อย.น้อย.....	147
46	จำนวนและร้อยละของความต้องการบริการบนเว็บไซต์ อย.น้อย ของครูแกนนำ อย.น้อย.....	147
47	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำแนกตามเพศ.....	148
48	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำแนกตามอายุ.....	148
49	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำแนกตามระดับการศึกษา.....	149
50	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำแนกตามประสบการณ์ การเป็น อย.น้อย.....	149
51	แสดงจำนวนและร้อยละของกิจกรรมการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ใน โรงเรียนของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย.....	150
52	แสดงจำนวนและร้อยละของบุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ในโรงเรียน.....	145
53	จำนวนและร้อยละของประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ในโรงเรียน.....	151
54	แสดงจำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียน.....	152
55	แสดงจำนวนและร้อยละของวันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน ประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต.....	153
56	แสดงจำนวนและร้อยละของวันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชน ใกล้เคียงกัน โดยใช้อินเทอร์เน็ต.....	153
57	แสดงจำนวนและร้อยละของวันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ โดยใช้ อินเทอร์เน็ต.....	154
58	แสดงจำนวนและร้อยละแสดงประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย.....	155

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
59	แสดงจำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย.....	155
60	จำนวนและร้อยละแสดงสถานที่ที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ใช้คอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ต.....	156
61	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่มีการใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย.....	156
62	แสดงจำนวนและร้อยละของเครื่องมือบนอินเทอร์เน็ตที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ใช้ในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์.....	157
63	แสดงจำนวนและร้อยละของเครื่องมือบนอินเทอร์เน็ตที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการใช้ในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์.....	157
64	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาและอุปสรรคของคอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ตในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย.	158
65	แสดงจำนวนและร้อยละของรายการการเข้าใช้บริการเว็บไซต์ อย.น้อย www.fda.moph.go.th/youngfda ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย.....	158
66	แสดงจำนวนและร้อยละของความต้องการบริการบนเว็บไซต์ อย.น้อย ของ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย.....	159
67	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบคะแนนการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย.....	166
68	แสดงความถี่และร้อยละของผลการทำนกลุ่ม.....	167
69	แสดงความถี่และร้อยละของผลการสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือ.....	168
70	แสดงความถี่และร้อยละของผลการสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือ.....	169
71	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความจำเป็นของกิจกรรม การแบ่งปันความรู้ความรู้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่าง สร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย. น้อย.....	171
72	แสดงคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วย วิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริม การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย.....	173

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
1	แสดงองค์ประกอบของการจัดการความรู้ของ Probst, Raub และ Romhardt (2000) 27
2	แสดงองค์ประกอบของการจัดการความรู้ของ Turban และคณะ..... 28
3	แสดงกระบวนการจัดการความรู้ของโกศล ดีศีลธรรม (2546)..... 29
4	แสดงโมเดลการสร้างสรรค้ความรู้ในองค์กร Nonaka and Takeuchi (1995)..... 50
5	แสดงมุมมอง 3 มิติของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ 68
6	แสดงมุมมอง 4 มิติของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ 68
7	แสดงองค์ประกอบของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์..... 69
8	แสดงองค์ประกอบของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์..... 70
9	แสดงขั้นตอนของการประชุมด้วย AIC..... 74
10	แสดงการวางแผนประชุมปฏิบัติการกลุ่ม..... 78
11	แสดงวินัย 5 ประการของ Peter Senge (1990) 90
12	แสดงกระบวนการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมของ Senge (1994) 95
13	แสดงความสัมพันธ์ของการแบ่งปันความรู้แบบผสมผสาน กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี และการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน..... 99
14	แสดงรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียน แกนนำ อย.น้อย..... 179
15	แสดงองค์ประกอบของรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียน แกนนำ อย.น้อย..... 180
16	แสดงขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย..... 184

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา ที่กำหนดให้มีการนำเทคโนโลยีและการสื่อสารมาใช้ในการศึกษา ในหมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 63-69 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาและการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาประเทศ ฉบับแรก (IT 2000) พ.ศ. 2539 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2544-2553 แผนพัฒนาประเทศฉบับที่ 9 และแผนพัฒนาอุดมศึกษา ที่ได้จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศภายในสถาบันและเครือข่ายนอกสถาบันการศึกษา และการสื่อสารโทรคมนาคมอื่น ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าถึงบริการต่าง ๆ โดยเท่าเทียมกัน จัดหาและพัฒนาฐานข้อมูลองค์ความรู้ และสื่อต่าง ๆ บนเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา (ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2545)

กระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ได้เล็งเห็นความสำคัญกับเด็กที่อยู่ในวัยเรียน ซึ่งเป็นวัยที่มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์และมีศักยภาพ จึงได้ริเริ่ม “โครงการ อย.น้อย” ขึ้น ในปี พ.ศ. 2545 ในลักษณะโครงการนำร่อง และได้ดำเนินการอย่างจริงจังในปี พ.ศ. 2546 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนในโรงเรียนทั่วประเทศ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเลือกซื้ออาหาร และผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัย โดยมีกิจกรรมของโครงการ อย.น้อย ที่สนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะให้แก่นักเรียน จากนั้นในปี พ.ศ. 2550 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ได้จัดโครงการ “จัดทำหลักสูตร อย.น้อย สู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน” เพื่อจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ อย.น้อย สำหรับสถานศึกษาที่สอดคล้องกับ 4 สาระการเรียนรู้ คือ สุขศึกษาและพลศึกษา วิทยาศาสตร์ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมใน 3 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-3) ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-6) รวมทั้งสิ้น 26 หน่วยการเรียนรู้ และเผยแพร่ให้โรงเรียนต่าง ๆ ใช้จนถึงในปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, 2552)

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ยังได้ให้ความสำคัญกับโครงการ อย.น้อย เป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นโครงการที่จะช่วยพัฒนาเด็กและเยาวชนในวัยเรียนอย่างต่อเนื่อง จึงได้จัดให้มีการจัดกิจกรรม และประเมินผลกิจกรรมโครงการ อย.น้อย ให้ครอบคลุมทุกโรงเรียน ทั่วประเทศ โดย (สุนทร วิทหนารณไพศาล และคณะ, 2549) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลโครงการ อย.น้อย พบว่า เด็กและเยาวชนในวัยนี้เป็นวัยที่มีศักยภาพมาก หากได้รับการส่งเสริมอย่างเป็น รูปธรรม มุ่งเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การมีส่วนร่วมโดยตรง และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้ง ยังก่อให้เกิดการทำงานในลักษณะเครือข่าย ระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน โรงเรียนกับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ อนุชัช ธีรเรืองไชยศรี และคณะ, 2551 ที่ได้ศึกษาวิจัยเพื่อประเมินโครงการ อย.น้อย ประจำปี 2551 โดยให้ข้อเสนอแนะว่า ควรส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม อย.น้อย อย่างกว้างขวาง และควรมีการพัฒนาทักษะด้านความรู้ ความสามารถด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ในโรงเรียนในวงกว้าง และการจัดความรู้ด้านสุขภาพต่อไป นอกจากนี้ ยังให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ โครงการ อย.น้อย ว่า ควรให้นักเรียน อย.น้อย เป็นฐานของการพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรม การบริโภคที่ดีในปีต่อ ๆ ไป และควรมีการจัดการความรู้เกี่ยวกับวิธีการ แนวทางการทำกิจกรรม อย.น้อย ของนักเรียนแต่ละแห่งที่เป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice) ในรูปของเอกสาร วีซีดี เว็บไซต์ เพื่อ เผยแพร่วิธีการให้แก่โรงเรียนที่สนใจนำวิธีการ แนวทางไปใช้ในการดำเนินกิจกรรม อย.น้อย ในโรงเรียน และชุมชน โดยเพิ่มสื่อมัลติมีเดีย เช่น สื่อประเภท ซีดี แผ่นพับ แผ่นภาพ ไปสเตอร์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ให้เพียงพอกับเวลาและมีกิจกรรมที่หลากหลาย รวมทั้งจัดให้มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ทั้งนี้ จากการศึกษาข้อมูลจากการดำเนินกิจกรรมของโครงการ อย.น้อย จำนวน 11 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนอนุบาลวังสามหมอ จ.อุดรธานี 2) โรงเรียนชัยมงคลพิทยา จ.สุโขทัย 3) โรงเรียน รัตนารายณวิทยา จ.สกลนคร 4) โรงเรียนโพธิสารพิทยา กรุงเทพมหานคร 5) โรงเรียนหนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์ 6) โรงเรียนชุมแสงสงคราม จ.พิษณุโลก 7) โรงเรียนนำป่าดชนูปถัมภ์ จ.อุดรดิษฐ์, 8) โรงเรียนตะพานหิน 9) โรงเรียนหล่มเก่าพิทยาคม 10) โรงเรียนบ้านหนองเสือ 11) โรงเรียนพิชัย อำเภอกันทรวิชัย จ.อุดรดิษฐ์ พบว่า มีการดำเนินกิจกรรมหลัก ๆ เรียงลำดับได้ดังต่อไปนี้ 1) การตรวจหา สารอาหารปนเปื้อนในอาหาร 2) การเผยแพร่ความรู้ให้กับเพื่อนในโรงเรียน 3) การเดินรณรงค์/ แจกเอกสารความรู้ 4) จัดนิทรรศการ 5) การประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย 6) การรณรงค์/อบรม ให้โรงเรียนในชุมชน 7) การตรวจสอบอาหารในชุมชน 8) การจัดกิจกรรมรณรงค์ให้แก่ชุมชน 9) การประชุมชี้แจง/อบรมให้แก่แม่ค้า 10) การสอดแทรกกิจกรรมในสาระการเรียนรู้ พบว่า นักเรียน แขนงนำ อย.น้อย มีการดำเนินกิจกรรมหลากหลายกิจกรรม แต่กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ ยังไม่มีการนำ เทคโนโลยีมาช่วยในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่น ๆ

ในปัจจุบันเรียกได้ว่าเป็นยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการ นำเทคโนโลยีมาใช้ในยุคของสังคมฐานความรู้ (Knowledge- Based Society) การจัดการความรู้

(Knowledge Management: KM) จึงเข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการนำ KM มาใช้เป็นกระบวนการที่เป็นเครื่องมือหรือวิธีเพิ่มมูลค่าหรือคุณค่าของกิจกรรมขององค์กร กลุ่มบุคคล หรือเครือข่ายของกลุ่มบุคคล หรือองค์กร โดยเริ่มต้นจากปณิธานความมุ่งมั่น (Purpose) อันยิ่งใหญ่รวมกันของสมาชิกขององค์กร กลุ่มบุคคล หรือเครือข่าย ที่จะร่วมกันใช้ความพากเพียรดำเนินการจัดการความรู้ด้วยวิธีการ และยุทธศาสตร์อันหลากหลาย เพื่อให้ความรู้เป็นพลังหลักในการบรรลุเป้าหมายตามความมุ่งมั่น เพื่อประโยชน์ขององค์กร กลุ่มบุคคล เครือข่าย และยังประโยชน์อันไพศาลให้แก่สังคมในวงกว้างด้วย (สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม, 2547) นอกจากนี้ วิจารณ์ พานิช (2547: 3-4) ได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้ไว้ดังนี้

1. การจัดการความรู้ หมายถึง การรวบรวม การจัดระบบ การจัดเก็บ และการเข้าถึงข้อมูล เพื่อสร้างเป็นความรู้ เทคโนโลยีด้านข้อมูล และด้านคอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องเครื่องมือช่วยเพิ่มพลังในการจัดการความรู้ แต่เทคโนโลยีด้านข้อมูลและคอมพิวเตอร์โดยตัวมันเอง ไม่ใช่การจัดการความรู้

2. การจัดการความรู้เกี่ยวข้องกับการแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing) ถ้าไม่มีการแบ่งปันความรู้ ความพยายามในการจัดการความรู้จะไม่ประสบผลสำเร็จ พฤติกรรมภายในองค์กรเกี่ยวกับวัฒนธรรม พลวัต และวิถีปฏิบัติมีผลต่อการแบ่งปันความรู้ ประเด็นด้านวัฒนธรรม และสังคมมีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการความรู้

3. การจัดการความรู้ต้องการผู้ทรงความรู้ ความสามารถในการตีความ และการประยุกต์ใช้ความรู้ในการสร้างนวัตกรรม และเป็นผู้นำทางในองค์กร รวมทั้งต้องการผู้เชี่ยวชาญในสาขาใดสาขาหนึ่ง สำหรับช่วยแนะนำวิธีประยุกต์ใช้การจัดการความรู้ ดังนั้น กิจกรรมเกี่ยวกับคน ได้แก่ การดึงดูดคนเก่งและคนดี การพัฒนาคน การติดตามความก้าวหน้าของคน และการดึงคนที่มีความรู้ความสามารถไว้ในองค์กร ถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการความรู้เช่นกัน

4. การจัดการความรู้ เป็นเรื่องของการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร การจัดการความรู้เกิดขึ้นเพราะมีความเชื่อว่าจะช่วยสร้างความมีชีวิตชีวา และความสำเร็จให้แก่องค์กร การประเมิน “ต้นทุนทางปัญญา” (Intellectual Capital) และผลสำเร็จของการประยุกต์ใช้การจัดการความรู้เป็นดัชนีบ่งชี้ว่า องค์กรมีการจัดการความรู้ได้อย่างได้ผลหรือไม่

เมื่อกล่าวถึงการจัดการความรู้ (Knowledge Management) สิ่งที่ควบคู่กับการจัดการความรู้ คือ การแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing) ซึ่งนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เนื่องจากการเรียนรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ เปลี่ยนแปลงทัศนคติ พฤติกรรมต่าง ๆ และนำความรู้ที่ได้นั้นไปพัฒนาตนเอง พัฒนาองค์กร และพัฒนาสังคม โดยการแบ่งปันความรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ลูกโซ่ระหว่างความรู้ที่เปิดเผยกับความรู้ฝังลึกในลักษณะวงจรเพิ่มพลัง คือ 1) การแลกเปลี่ยนความรู้ฝังลึกเกิดจากสัมพันธ์ใกล้ชิด เช่น การเป็นลูกมือฝึกงาน การฝึกโดยการทำงานร่วมกัน การจัดประชุม

คนในหน่วยงานเดียวกัน โดยประชุมแบบระดมความคิด 2) การแลกเปลี่ยนความรู้ฝังลึกไปเป็นความรู้ที่เปิดเผย โดยการนำความรู้ฝังลึกออกมานำเสนอในรูปแบบของการเล่าเรื่อง การเปรียบเทียบ และการนำเสนอเป็นรูปแบบ 3) การแลกเปลี่ยนความรู้ที่เปิดเผยในรูปแบบของเอกสาร การประชุม ตำรา และฐานข้อมูลในคอมพิวเตอร์ 4) การแลกเปลี่ยนความรู้ที่เปิดเผยไปเป็นความรู้ลึกที่ฝังลึก ซึ่งอาจเป็นความรู้ที่ฝังลึกในระนาบความ ลุ่มลึกที่สูงขึ้น การมีความรู้ที่เปิดเผยในรูปแบบที่เป็นรูปธรรม เรียนรู้ง่าย เข้าใจง่าย จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนความรู้เป็นความรู้ที่ฝังลึก และเพิ่มระดับความลุ่มลึก (วิจารณ์ พาณิช, 2547)

ดังนั้น การแบ่งปันความรู้จะเกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุดได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยการนำเทคโนโลยีมาใช้กับการจัดการความรู้และการแบ่งปันความรู้ สอดคล้องกับ Kock and Davidson (2003) ที่ได้กล่าวไว้ว่า เทคโนโลยีแม้เพียงน้อยนิดก็ก่อให้เกิดผลในเชิงบวกต่อการแบ่งปันความรู้ในองค์กรได้ ดังนั้น เมื่อมีการผสมผสานกระบวนการทางสังคมที่เหมาะสมเข้ากับเทคโนโลยี ความร่วมมือ จึงอาจก่อให้เกิดการแบ่งปันความรู้ได้เป็นอย่างดี สำหรับการเรียนการสอนบนเว็บ มีความแตกต่างกับการเรียนในชั้นเรียนปกติเป็นอย่างมาก การเรียนการสอนออนไลน์จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันไม่ว่าผู้เรียนจะอยู่ที่ใดก็ตาม อีกทั้งยังสนับสนุนให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่หาความรู้ได้มากยิ่งขึ้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ กับผู้เรียนคนอื่น ๆ ตลอดจนอาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารได้อีกด้วย (Thomas M. Welsh, 1997 อ้างถึงใน วรางคณา หอมจันทร์, 2542) การบูรณาการเทคโนโลยี โดยเฉพาะการนำเว็บมาใช้ในการเรียน ส่งผลดีและนับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่จากการเรียนในชั้นเรียนมาสู่การเรียนผ่านเว็บ อีกทั้ง งานวิจัยยังบ่งชี้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตามความก้าวหน้าของตนเองให้กับผู้เรียน นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่าการเรียนแบบผสมผสานเทคโนโลยีจะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้มาก

ในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นองค์กรหรือหน่วยงานต่างก็กระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรเกิดการแบ่งปันความรู้ เช่น ทัศนคติของผู้นำ การจัดสรรเทคโนโลยีรวมถึงการให้โอกาสในการใช้เทคโนโลยี ในการแบ่งปันความรู้ การจัดสรรสถานที่สำหรับแบ่งปันความรู้ และเปิดโอกาสให้เกิดการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดใหม่ ๆ มีนโยบายการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนอื่น ๆ สำหรับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต รวมทั้งมีนโยบายสนับสนุนให้มีส่วนของการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ (Davenport, and Prusak, 1998) ซึ่งสอดคล้องกับ (Ross and Schulz, 1999; Oliver, Omari, and Hemington, 1998) ที่ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของการสื่อสารออนไลน์ว่า สามารถช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ของผู้เรียน ลดค่าใช้จ่าย และสามารถตอบสนองความต้องการในการศึกษาส่วนบุคคลของนักเรียนได้เป็นอย่างดี (วิชุดา รัตนเพียร, 2542) และช่วยส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยน

และแบ่งปันความรู้อันเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

นโยบายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 กำหนดไว้ก็คือ การเสริมสร้างพลัง (Empower) ให้คนสามารถคิด วิเคราะห์ เลือก ตัดสินใจและลงมือทำได้เอง สนับสนุนให้เขาทำได้สำเร็จ (Enabling) ด้วยเงินและศักยภาพของเขาเอง ซึ่งเป็นกลวิธีการพัฒนาคนไทยให้มีความสามารถเต็มศักยภาพภายใน พ.ศ. 2563 กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์หรือเอไอซี (Appreciation – Influence- Control : AIC) จึงมีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้บรรลุตามแผนดังกล่าว โดยกระบวนการเอไอซีแตกต่างจากกระบวนการอื่น คือ มีการนำเทคนิคการวาดภาพ หรือสัญลักษณ์ ซึ่งเหมาะกับเด็กและเยาวชนในการพัฒนาสมองซีกขวา ด้านศิลปะ จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ โดยจะช่วยแสดงถึงความรู้สึกซึ่งกันและกันของความคิดคน ๆ นั้น หากนำภาพที่วาดมาอธิบายความหมายร่วมกัน โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของเอไอซีไว้ว่าประกอบด้วย

A-Appreciation คือ การยอมรับชื่นชม (Appreciate) ความคิดเห็นความรู้สึกของเพื่อนสมาชิกในกลุ่มด้วยความเข้าใจในประสบการณ์ สภาพ และขีดจำกัดของเพื่อนสมาชิกแต่ละคน จึงไม่รู้สึกต่อต้านหรือวิจารณ์เชิงลบในความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิก ทุกคนในกลุ่มมีโอกาสที่จะให้ข้อมูลข้อเท็จจริง เหตุผล ความรู้สึก และการแสดงออกตามที่เป็นจริง เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน มีความรู้สึกที่ดีมีเมตตาต่อกัน เกิดพลังร่วมกันและความรู้สึกเป็นเครือข่าย เป็นประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

I-Influence คือ การใช้ประสบการณ์ /ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของแต่ละคนที่มีอยู่ มาช่วยกันกำหนดวิธีการ ยุทธศาสตร์ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และอุดมการณ์ร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มจะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน มีการถกเถียงด้วยเหตุผลทั้งในประเด็นที่เห็นด้วยและขัดแย้งจนได้วิธีการที่กลุ่มเห็นร่วมกัน

C-Control คือ การนำยุทธศาสตร์ วิธีสำคัญ มากำหนดแผนปฏิบัติการโดยละเอียด สมาชิกจะเลือกว่าตนเองสามารถรับผิดชอบในเรื่องใดด้วยความสมัครใจ ทำให้เกิดพันธะสัญญาข้อผูกพัน (Commitment) แก่ตนเองเพื่อควบคุมตน (Control) ให้ปฏิบัติจนบรรลุผลตามเป้าหมายร่วมของกลุ่ม สอดคล้องกับแนวคิดของ (Senge, 2004) ที่ได้กล่าวถึงการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันว่า การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ไม่ได้หมายถึงการแสดงความคิด หรือแนวคิดสำคัญ แต่เป็นมากกว่านั้น เนื่องจากเป็นพลังที่ออกมาจากความคิด จากหัวใจของแต่ละคนที่ต้องการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันด้วยการสร้างภาพจากสมองและหัวใจเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายร่วมกันผ่านภารกิจที่หลากหลาย ดังนั้นการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันจะนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ปรับการเรียนรู้ เพิ่มศักยภาพจากความคิดที่เป็นนามธรรมและไม่มีจุดหมายให้เป็นวิสัยทัศน์ที่ทุกคนต้องการความสำเร็จร่วมกัน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจ “พัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย”

เพื่อช่วยส่งเสริมให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แบ่งปันความรู้ระหว่างกันมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ร่วมสร้างวิสัยทัศน์อันจะนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหารให้เป็นผู้บริหารที่สามารถพึ่งตนเองในการเลือกซื้อเลือก บริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง และปลอดภัย ซึ่งหากสามารถขับเคลื่อน และผลักดันศักยภาพของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ให้สามารถดำเนินการร่วมกันได้ทั้งในโรงเรียน นอกโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน เพื่อให้เกิดเป็นเครือข่ายการแบ่งปันความรู้ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ที่เกิดขึ้นทุกที่ ทุกเวลา ซึ่งจะช่วยทำให้โครงการ อย. น้อย เข้มแข็ง และดำเนินต่อไปได้อย่างยั่งยืน อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ครอบครัว ชุมชน และสังคม ซึ่งผลลัพธ์ทำที่สุดคือ การสานต่อนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข ในการลดอัตราการเจ็บป่วยของประชาชน และลดค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลของประเทศชาติ

คำถามการวิจัย

1. กระบวนการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย มีองค์ประกอบ ขั้นตอน รวมทั้งกิจกรรมอย่างไร
2. รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เอไอซี จะสามารถทำให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย สร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันได้หรือไม่

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ครูแกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์
2. เพื่อสร้างรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
4. เพื่อนำเสนอรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

สมมติฐานการวิจัย

เมื่อนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันแล้ว นักเรียนแกนนำ อย.น้อย จะสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็น

1. โรงเรียนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่ได้ดำเนินโครงการ อย.น้อย มาไม่น้อยกว่า 3 ปี และเป็นโรงเรียนที่เคยเข้าร่วมประกวดกิจกรรม อย.น้อย อย่างน้อย 1 ครั้ง จำนวน 12 โรงเรียน จาก 5 ภูมิภาค ได้แก่

- 1.1 โรงเรียนมัธยมในภาคเหนือ 2 โรงเรียน ประกอบด้วย
 - 1) โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่
 - 2) โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่
- 1.2 โรงเรียนมัธยมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 โรงเรียน ประกอบด้วย
 - 1) โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี
 - 2) โรงเรียนแจ้งวิทยา จังหวัดอุบลราชธานี
- 1.3 โรงเรียนมัธยมในภาคใต้ 2 โรงเรียน ประกอบด้วย
 - 1) โรงเรียนลือคำหาญวิทาลัย จังหวัดสงขลา
 - 2) โรงเรียนหาดใหญ่วิทาลัย จังหวัดสงขลา
- 1.4 โรงเรียนมัธยมในภาคกลาง 2 โรงเรียน ประกอบด้วย
 - 1) โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี
 - 2) โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี
- 1.5 โรงเรียนมัธยมในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 4 โรงเรียน ประกอบด้วย
 - 1) โรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนี) กรุงเทพมหานคร
 - 2) โรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์ (ทวีวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ กรุงเทพมหานคร
 - 3) โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี
 - 4) โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี

2. ประชากรที่ใช้ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูแกนนำ อย. น้อย และนักเรียนแกนนำ อย. น้อย ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศที่ได้มีการดำเนินโครงการ อย.น้อย

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 12 ท่าน ครูแกนนำ อย. น้อย จำนวน 12 ท่าน และนักเรียนแกนนำ อย. น้อย จำนวน 458 คน ที่ใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ตามตารางของ Yamane ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมาจากโรงเรียนที่เป็นพื้นที่ในการวิจัย ทั้ง 5 ภูมิภาค จำนวน 12 โรงเรียน

4. การศึกษาเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของแกนนำ อย.น้อย ได้แก่ นโยบายของผู้ผู้อำนวยการเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ของแกนนำ อย.น้อย กิจกรรม อย.น้อย สภาพการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทั้งในโรงเรียน นอกโรงเรียนและโดยใช้อินเทอร์เน็ตตามความคิดเห็นของครูแกนนำ อย.น้อย ความต้องการเกี่ยวกับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย กับบุคคลอื่นตามความคิดเห็นของครูแกนนำและนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

5. การศึกษาเกี่ยวกับเว็บไซต์การแบ่งปันความรู้ของนักเรียน อย.น้อย ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการและครูแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับเว็บไซต์แบ่งปันความรู้ของแกนนำ อย.น้อย ความต้องการเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตตามความคิดเห็นของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ทดลองใช้รูปแบบ

1. กลุ่มตัวอย่างสำหรับทดลอง (Try Out) เว็บไซต์และคู่มือการแบ่งปันความรู้ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงเว็บไซต์ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น เป็นนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการคัดเลือกจากอาสาสมัคร จำนวน 10 คน จากโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี ระยะเวลาในการทดลองใช้เว็บไซต์และคู่มือ จำนวน 1 เดือน

2. กลุ่มตัวอย่างสำหรับทดลองใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เป็นนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ด้วยวิธีการคัดเลือกจากอาสาสมัคร จำนวน 20 คน โดยแบ่งเป็นโรงเรียนละ 10 คน จาก 2 โรงเรียน ได้แก่

- 1) โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จ.นนทบุรี
- 2) โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม จ.นนทบุรี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ได้แก่ เว็บไซต์ อย.น้อย (Website) อีเมล (E-mail) แชท (Chat) บล็อก (Blog) และเว็บบอร์ด (Webboard)

ตัวแปรในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ผลงานการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

2.2 การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. การแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน (Blended Knowledge Sharing) หมายถึง การพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยแบ่งปันความรู้ในส่วนของความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง (Tacit Knowledge) ได้แก่ การเล่าเรื่อง การสนทนา การสังเกต การเลียนแบบ เป็นต้น และความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ในลักษณะของ หนังสือ เอกสาร ข้อมูลจากเว็บไซต์ เป็นต้น ในลักษณะกลุ่มย่อย บรรยากาศเป็นกันเอง ไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยใช้วิธีทั้งแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) และแบบออนไลน์ (Online) โดยใช้เครื่องมือในการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ เว็บไซต์ อย.น้อย (Website) อีเมล (e-mail) แชท (Chat) บล็อก (Blog) และเว็บบอร์ด (Webboard) เพื่อเติมเต็มซึ่งกันและกันให้การแบ่งปันความรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี (Appreciation-Influence-Control: AIC) หมายถึง กระบวนการที่บุคคล/ กลุ่มคนซึ่งมีความเท่าเทียมกัน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (Appreciate) แสดงความคิดเห็นความรู้สึกและคุณค่าร่วมกันผ่านการสนทนา (Influence) และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานร่วมกัน (Control) ด้วยการวาดภาพ สัญลักษณ์ จากนั้นจึงจะนำภาพที่วาดมาพูดคุยแลกเปลี่ยน ความรู้ประสบการณ์ ระดมสมองนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้เกิดความเข้าใจถึงสภาพปัญหา เพื่อจัดทำเป็นแผนและโครงการ

3. การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Building of Shared Visions) หมายถึง การร่วมกันสร้างวิสัยทัศน์หรือภาพอนาคตร่วมกันเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน คิดขึ้น และร่วมกันคัดเลือกให้เป็นวิสัยทัศน์กลุ่ม เพื่อแสดงพลังกำหนดจุดมุ่งหมายทิศทางการดำเนินงานให้มุ่งไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อแก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน

4. **นักเรียนแกนนำ อ ย.น้อย (Young FDA Leaders)** หมายถึง นักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เป็นอาสาสมัครคุมครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ได้แก่ อาหาร ยา เครื่องสำอาง วัตถุอันตราย และเครื่องมือแพทย์ โดยมีเป้าหมายและร่วมกันทำกิจกรรมตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหาร รณรงค์ให้ความรู้แก่เพื่อน ผู้ปกครอง แม่ค้า ชุมชน เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการเลือกซื้อเลือกบริโภคอาหาร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อ ย.น้อย ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์สังเคราะห์ ความหมาย องค์ประกอบ และขั้นตอนของการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน (Blended Knowledge Sharing) กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ (Appreciation Influence Control: AIC) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Building Shared Visions) สรุปรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

การแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน (Blended Knowledge Sharing) หมายถึง การพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยแบ่งปันความรู้ในส่วน of ความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง (Tacit Knowledge) ได้แก่ การเล่าเรื่อง การสนทนา การสังเกต การเลียนแบบ เป็นต้น และความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ในรูปแบบ หนังสือ เอกสาร ข้อมูลจากเว็บไซต์ เป็นต้น ในลักษณะกลุ่มย่อย บรรยากาศเป็นกันเอง ใฝ่ใจซึ่งกันและกัน โดยใช้วิธี ทั้งแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) และแบบออนไลน์ (Online) โดยใช้เครื่องมือในการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ อีเมล (E-mail) เว็บบอร์ด (Webboard) แชท (Chat) บล็อก (Blog) เพื่อเติมเต็มซึ่งกันและกันให้การแบ่งปันความรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

องค์ประกอบของการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน 1) การเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง ผ่านการแบ่งปันประสบการณ์ 2) การเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง ไปเป็นความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง 3) การแลกเปลี่ยนของบุคคล/ เครือข่าย/ ชุมชนนักปฏิบัติเป็นหลัก รวมกับความรู้ที่ผ่านสื่อช่องทางความรู้ต่าง ๆ 4) การเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้งไปเป็นความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง โดยการลงมือปฏิบัติจริง

ขั้นตอนของการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน 1) เตรียมความพร้อม 2) เปิดใจเล่าประสบการณ์ 3) กำหนดประเด็นแบ่งปันความรู้ 4) แบ่งปันประสบการณ์ระหว่างกัน 5) อภิปรายและนำเสนอร่วมกัน 6) นำผลไปทดลองปฏิบัติจริงเพื่อแก้ปัญหา 7) บันทึกความรู้/ผลการปฏิบัติงาน (Nonaka and Takeuchi (1995); Poulfelt and Peterson (2005); Kang และคณะ (2004); ใจทิพย์ ณ สงขลา (2550))

กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ (Appreciation Influence Control: AIC)

หมายถึง กระบวนการที่บุคคล/ กลุ่มคนซึ่งมีความเท่าเทียมกัน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (Appreciate) แสดงความคิดเห็นความรู้สึกและคุณค่าร่วมกันผ่านการสนทนา (Influence) และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานร่วมกัน (Control) พุดคุยแลกเปลี่ยน ความรู้ประสบการณ์ ระดมสมอง นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้เกิดความเข้าใจ ถึงสภาพปัญหา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาองค์กร ชุมชน และ สังคม

องค์ประกอบของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ 1) A-Appreciation คือ การยอมรับชื่นชม (Appreciate) 2) I-Influence คือ การใช้ประสบการณ์ /ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของแต่ละคนที่มีอยู่ 3) C-Control คือ การนำยุทธศาสตร์/วิธีสำคัญ มากำหนดแผนปฏิบัติการโดยละเอียด

ขั้นตอนของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ 1) เข้าใจสถานการณ์ สภาพที่แท้จริง (Reality) 2) สร้างวิสัยทัศน์ สภาพที่คาดหวังในอนาคต (Ideal Vision หรือ Scenario) 3) คิดค้นหากลวิธี (Solution Design) 4) จัดความสำคัญ จำแนกกิจกรรม (Priority) 5) วางแผน หาผู้รับผิดชอบ (Responsibility) 6) จัดทำแผน/ กิจกรรม/โครงการ (Action Plan) (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549); วีระ นิยมวัน (2542); Smith, (1997))

การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Building Shared Visions) หมายถึง การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน คือ สร้างวิสัยทัศน์หรือภาพอนาคตร่วมกันของคนในองค์กร เพื่อร่วมกันกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางขององค์กร เพื่อให้เกิดเป็นภาพเดียวกัน และมุ่งไปในทิศทางเดียวกันเพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จขององค์กรร่วมกัน

องค์ประกอบของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน 1) วิสัยทัศน์ทางองค์การ (Organizational Vision) 2) วิสัยทัศน์ทางอนาคต (Future Vision) 3) วิสัยทัศน์ทางบุคคล (Personal Vision) 4) วิสัยทัศน์ทางกลยุทธ์ (Strategic Vision)

ขั้นตอนของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ได้แก่ 1) ทำให้เกิดการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของแต่ละบุคคล 2) ทำความเข้าใจร่วมกันในการตั้งเป้าหมายและมองอนาคตไปในทิศทางเดียวกัน 3) วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมขององค์กร จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และทางเลือกในอนาคต 4) คัดเลือกวิสัยทัศน์ที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุด 5) สร้างเครื่องมือและข้อตกลงที่ทำให้วิสัยทัศน์เป็นจริงได้ (Manasse (1989); เดชน์ เทียมรัตน์ และกานต์สุตา มาชะศิริานนท์ (2544); Senge (2004); โรงเรียนสามขา (2551))

การแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน (Blended Knowledge Sharing)

การแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน (Blended Knowledge Sharing) หมายถึง การพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยแบ่งปันความรู้ในส่วน of ความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง (Tacit Knowledge) ได้แก่ การเล่าเรื่อง การสนทนา การสังเกต การเลียนแบบ เป็นต้น และความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ในรูปแบบหนังสือ เอกสาร ข้อมูลจากเว็บไซต์ เป็นต้น ในลักษณะกลุ่มย่อย บรรยากาศเป็นกันเอง ไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยใช้วิธีทั้งแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) และแบบออนไลน์ (Online) โดยใช้เครื่องมือในการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ อีเมล (E-mail) เว็บบอร์ด (Webboard) แชท (Chat) บล็อก (Blog) เพื่อเติมเต็มซึ่งกันและกันให้การแบ่งปันความรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

องค์ประกอบ 1. การเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง ผ่านการแบ่งปันประสบการณ์ 2. การเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง ไปเป็นความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง 3. การแลกเปลี่ยนของบุคคล/ เครือข่าย/ ชุมชนนักปฏิบัติเป็นหลัก รวมกับความรู้ที่ผ่านสื่อช่องทางความรู้ต่าง ๆ 4. การเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้งไปเป็นความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง โดยการลงมือปฏิบัติจริง

ขั้นตอน 1. เตรียมความพร้อม 2. เปิดใจเล่าประสบการณ์ 3. กำหนดประเด็นแบ่งปันความรู้ 4. แบ่งปันประสบการณ์ระหว่างกัน 5. อภิปรายและนำเสนอร่วมกัน 6. นำผลไปทดลองปฏิบัติจริงเพื่อแก้ปัญหา 7. บันทึกความรู้/ผลการปฏิบัติงาน

(Nonaka and Takeuchi (1995); Poufelft and Peterson (2005); Kang และคณะ (2004); ใจทิพย์ ณ สงขลา (2550))

กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี (Appreciation- Influence- Control: AIC)

กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ (Appreciation Influence Control: AIC) กระบวนการที่บุคคล/ กลุ่มคนซึ่งมีความเท่าเทียมกัน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (Appreciate) แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกและคุณค่าร่วมกันผ่านการสนทนา (Influence) และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานร่วมกัน (Control) พูดคุยแลกเปลี่ยน ความรู้ประสบการณ์ ระดมสมอง นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้เกิดความเข้าใจ ถึงสภาพปัญหา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาองค์กร ชุมชน และ สังคม

องค์ประกอบ 1. A-Appreciation คือ การยอมรับชื่นชม (Appreciate) 2. I-Influence คือ การใช้ประสบการณ์ /ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของแต่ละคนที่มีอยู่ 3. C-Control คือ การนำยุทธศาสตร์/วิธีสำคัญ มากำหนดแผนปฏิบัติการโดยละเอียด

ขั้นตอน 1. เข้าใจสถานการณ์ สภาพที่แท้จริง (Reality) 2. สร้างวิสัยทัศน์ สภาพที่คาดหวังในอนาคต (Ideal Vision หรือ Scenario) 3. คิดค้น หากลวิธี (Solution Design) 4. จัดความสำคัญ จำแนกกิจกรรม (Priority) 5. วางแผน หาผู้รับผิดชอบ (Responsibility) 6. จัดทำแผน/ กิจกรรม/โครงการ (Action Plan)

(สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(2549); วีระ นียมวัน (2542); Smith, (1997))

การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Building of Shared Visions)

การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Building Shared Visions) หมายถึง การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน คือ สร้างวิสัยทัศน์หรือภาพอนาคตร่วมกันของคนในองค์กร เพื่อร่วมกันกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางขององค์กร เพื่อให้เกิดเป็นภาพเดียวกัน และมุ่งไปในทิศทางเดียวกันเพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จขององค์กรร่วมกัน

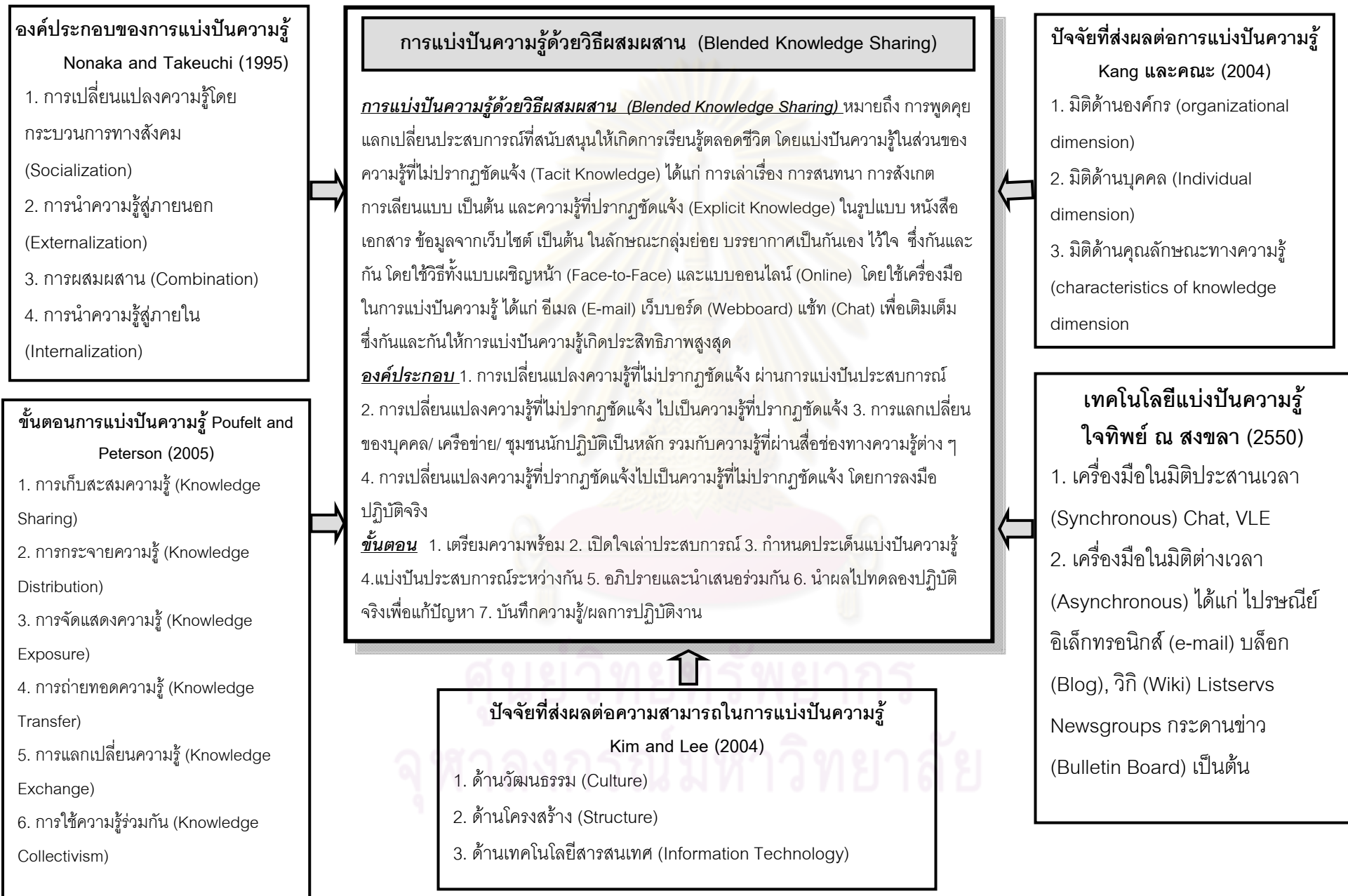
องค์ประกอบ 1. วิสัยทัศน์ทางองค์การ (Organizational Vision) 2. วิสัยทัศน์ทางอนาคต (Future Vision) 3. วิสัยทัศน์ทางบุคคล (Personal Vision) 4. วิสัยทัศน์ทางกลยุทธ์ (Strategic Vision)

ขั้นตอน ได้แก่ 1. ทำให้เกิดการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของแต่ละบุคคล 2. ทำความเข้าใจร่วมกันในการตั้งเป้าหมายและมองอนาคตไปในทิศทางเดียวกัน 3. วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมขององค์กร จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และทางเลือกในอนาคต 4. คัดเลือกวิสัยทัศน์ที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุด 5. สร้างเครื่องมือและข้อตกลงที่ทำให้วิสัยทัศน์เป็นจริงได้

(Manasse (1989); เดชนัน เทียมรัตน์ และกานต์สุดา มาฆะศิริรานนท์ (2544); Senge (2004); โงะเงียนสามขา (2551))

รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อ.ย.น้อย

📄 ผลงานการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน
😊 การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

การสังเคราะห์องค์ประกอบและขั้นตอนของการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน (Blended Knowledge Sharing)

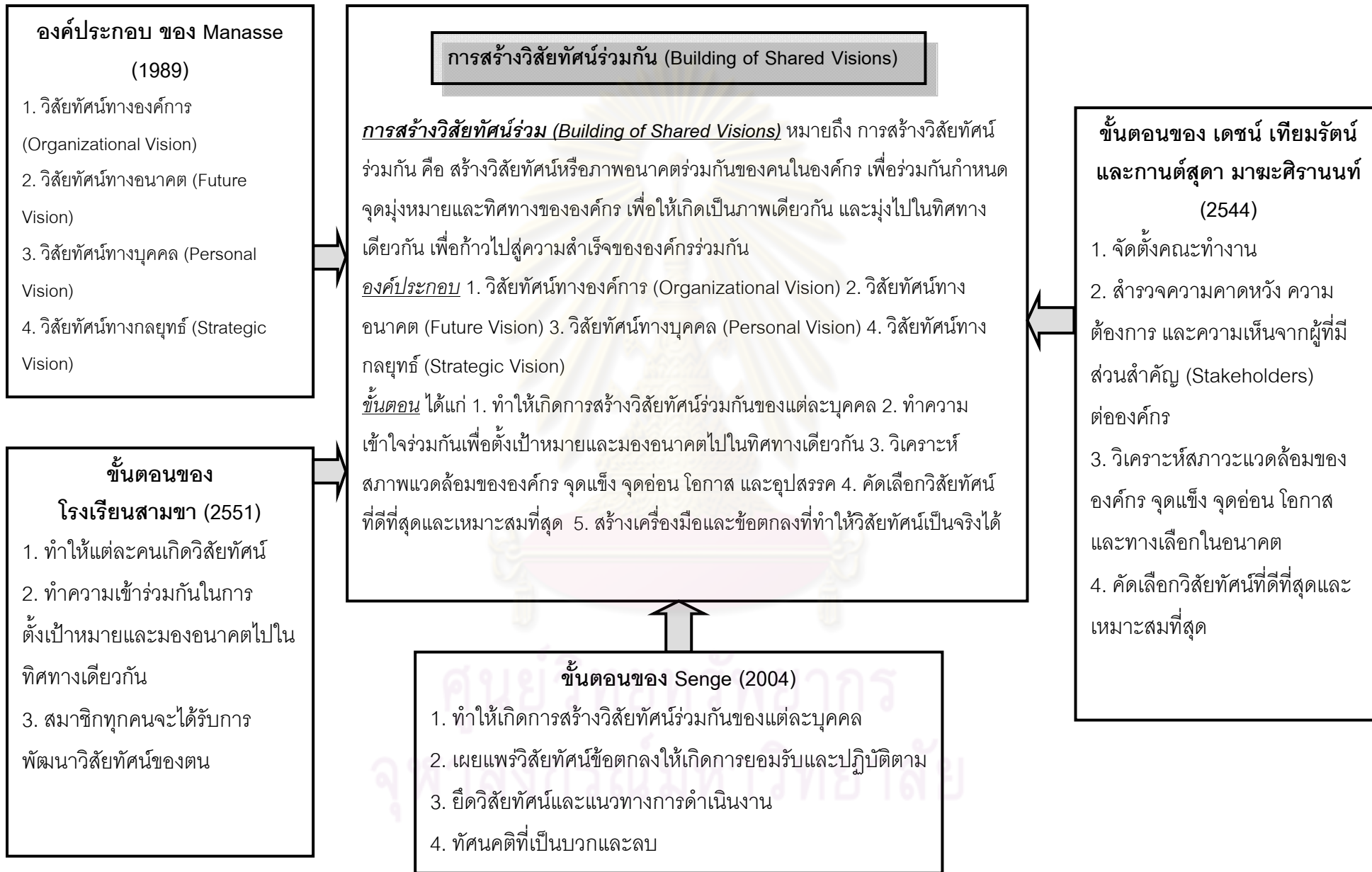
องค์ประกอบ ของ AIC
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549)
 A-Appreciation คือ การยอมรับชื่นชม
 I-Influence คือ การใช้ประสบการณ์ /ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของแต่ละคนที่มีอยู่
 C-Control คือ การนำยุทธศาสตร์/วิธีสำคัญมา กำหนดแผนปฏิบัติการโดยละเอียด

ขั้นตอน AIC ของ Smith (1997)
 1. การกำหนดเป้าหมาย
 2. กำหนดกรอบเป้าหมาย
 3. เลือกปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดและเริ่มออกแบบกระบวนการ
 4. เตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสร้างกระบวนการขององค์กรเอง

ขั้นตอน AIC ของ วีระ นิยมวัน (2542)
 A-1 กำหนดประเด็นที่จะให้ร่วมคิดว่าอยากให้เป็นไปได้ดีที่สุด
 A-2 กลุ่มเล็ก (5-8 คน)
 I-1 ทุกคนเขียนกิจกรรม
 I-2 ตัวแทนจากกลุ่มเล็กร่วมกัน เลือกข้อเสนอจากทุกกลุ่มให้เป็นมติข้อตกลง

กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี (Appreciation-Influence-Control: AIC)
กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี (Appreciation-Influence –Control : A-I-C กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ หรือ A-IC เป็นกระบวนการที่บุคคล/ กลุ่มคนซึ่งมีความเท่าเทียมกัน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (Appreciate) แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกและคุณค่าร่วมกันผ่านการสนทนา (Influence) และยอมรับผิดชอบในการปฏิบัติงานร่วมกัน (Control) พุดคุยแลกเปลี่ยน ความรู้ประสบการณ์ ระดมสมอง นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้เกิดความเข้าใจ ถึงสภาพปัญหา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาองค์กร ชุมชน และสังคม
องค์ประกอบ A-Appreciation คือ การยอมรับชื่นชม (Appreciate) I-Influence คือ การใช้ประสบการณ์ /ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของแต่ละคนที่มีอยู่ C-Control คือ การนำยุทธศาสตร์/วิธีสำคัญ มากำหนดแผนปฏิบัติการโดยละเอียด
ขั้นตอน 1. เข้าใจสถานการณ์ สภาพที่แท้จริง (Reality) 2. สร้างวิสัยทัศน์ สภาพที่คาดหวังในอนาคต (Ideal Vision หรือ Scenario) 3. คิดค้น หากลวิธี (Solution design) 4. จัดความสำคัญ จำแนกกิจกรรม (Priority) 5. วางแผน หาผู้รับผิดชอบ (Responsibility) 6. จัดทำแผน / กิจกรรม / โครงการ (Action Plan)

ขั้นตอน AIC ของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549)
 1. ขั้นตอนก่อนเริ่มกระบวนการ AIC
 1.1) การคัดเลือกผู้เข้าร่วมประชุม 1.2) เตรียมประเด็น 1.3) เขียนวัตถุประสงค์ของประเด็น 1.4) การแบ่งกลุ่ม 1.5) การเตรียมห้องประชุม 1.6) เตรียมอุปกรณ์
 2 ภารกิจของผู้เข้าร่วมประชุม
 2.1) ภารกิจผู้สนับสนุนกลุ่ม (Facilitator)
 2.2) ภารกิจสมาชิกกลุ่ม
 3. วิธีประชุมด้วย AIC (ภาคปฏิบัติ)
 1. ขั้นตอน A - 1 (15 นาที) เข้าใจสถานการณ์ สภาพความเป็นจริง (reality) 2. ขั้นตอน A - 2 (20 นาที) สร้างวิสัยทัศน์ สภาพที่คาดหวังในอนาคต (ideal vision หรือ scenario) 3. ขั้นตอน I - 1 (30 นาที) คิดหากลวิธี (solution design) 4. ขั้นตอน I - 2 (30 นาที) จัดความสำคัญ จำแนกกิจกรรม (priority) 5. ขั้นตอน C - 1 (30 นาที) วางแผน หาผู้รับผิดชอบ (responsibility) 6. ขั้นตอน C - 2 (30 นาที) จัดทำแผน / กิจกรรม / โครงการ (Action plan)
 4. ภายหลังการประชุมทบทวนงานปรับเปลี่ยน กลวิธี

การสังเคราะห์องค์ประกอบและขั้นตอนของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Building of Shared Visions)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จะเป็นแนวทางสำหรับ พัฒนาการแบ่งปันความรู้ระหว่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต่อไป
2. รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เอไอซี จะเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในการคิดสร้างสรรค์ โครงการที่เป็นประโยชน์ทั้งในโรงเรียน นอกโรงเรียน รวมทั้งชุมชน ต่อไป
3. รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เอไอซี จะเป็นแนวทางในการส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. รูปแบบแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน เป็นแนวทางสำหรับนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ และ/หรือโครงการ อื่น ๆ ในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดสังคมของการเรียนรู้ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อประมวลความรู้ และสังเคราะห์สิ่งที่ได้จากการศึกษา เพื่อนำมาพัฒนา รูปแบบการแบ่งปันความรู้ ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 โครงการ อย.น้อย

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ (Knowledge Management)

- 2.1 ความหมายของการจัดการความรู้
- 2.2 องค์ประกอบของการจัดการความรู้
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน (Blended Knowledge Sharing)

- 3.1 ความหมายของการแบ่งปันความรู้
- 3.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้
- 3.3 กระบวนการและขั้นตอนการแบ่งปันความรู้
- 3.4 การแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน
- 3.5 เทคโนโลยีสำหรับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน
- 3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งปันความรู้

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี

(Appreciation-Influence-Control: AIC)

- 4.1 ความหมายของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์
- 4.2 องค์ประกอบของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์
- 4.3 ขั้นตอนของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์
- 4.4 ปัจจัยความสำเร็จของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์
- 4.5 งานวิจัยที่เกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์

ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Building of Shared Visions)

- 5.1 ความหมายของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน
- 5.2 องค์ประกอบของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน
- 5.3 ขั้นตอนการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน
- 5.4 กลยุทธ์ความสำเร็จของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน
- 5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

ตอนที่ 1 โครงการ อย. น้อย

1.1 ความเป็นมาโครงการ อย. น้อย

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ได้เริ่มดำเนินโครงการ อย.น้อย ขึ้นในปี 2545 ในลักษณะโครงการนำร่อง แต่มีการดำเนินการอย่างจริงจังในปี 2546 โดยมีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จัดตั้งชมรมคุ้มครองผู้บริโภคในโรงเรียน และทำกิจกรรม อย.น้อย จังหวัดละ 5 โรงเรียน จากนั้นในปี 2547 ได้ขยายกิจกรรม ให้ครอบคลุม โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ ทั้งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร รวม 10,256 โรงเรียน มีสมาชิกมากกว่า 1 ล้านคน โดยมีวัตถุประสงค์ในการทำโครงการ อย.น้อย ก็เพื่อให้นักเรียนมีการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และได้ช่วยเหลือเพื่อน ๆ ครอบครัว และชุมชน ด้วยการให้ความรู้การบริโภคอย่างเหมาะสม ปลอดภัย กิจกรรมที่ อย.น้อย ทำ ได้แก่ การตรวจสอบอาหารที่จำหน่ายภายใน/รอบ ๆ โรงเรียน และตลาดสดหรือชุมชนใกล้เคียง ด้วยชุดทดสอบเบื้องต้น เช่น ชุดทดสอบบอแรกซ์ ฟอรัมาลิน สารกันรา สารฟอกขาว จุลินทรีย์ในน้ำ เป็นต้น การให้ความรู้แก่เพื่อนนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บอร์ดความรู้ เสียงตามสาย พุดหน้าเสาธง กิจกรรมการแสดง รายการทางโทรทัศน์วงจรมืด เป็นต้น การรณรงค์ให้ความรู้ในชุมชน เช่น การเดินรณรงค์ การแจกเอกสารความรู้ การให้ความรู้ทางหอกระจายข่าวหรือวิทยุชุมชน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการบูรณาการความรู้ด้านอาหารและยาเข้าไปกับหลักสูตรการเรียนการสอน และ อย.น้อย ยังถือเอาทรัพยากรไปยังโรงเรียน ระดับประถมศึกษาที่อยู่ใกล้เคียง ด้วยการไปให้ความรู้และการตรวจสอบอาหารให้ด้วย ในลักษณะ “พี่สอนน้อง”

การทำกิจกรรม นอกจาก อย.น้อย จะได้รับความรู้ด้านการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ อย่างถูกต้องและปลอดภัยแล้ว ยังช่วยให้เพื่อนนักเรียน และครอบครัวมีความรู้ และเกิดการพัฒนาปรับปรุงการจำหน่ายอาหารภายในโรงเรียน รวมทั้งการปรับปรุงสถานที่จำหน่ายอาหารให้สะอาด ถูกสุขลักษณะ นักเรียน อย.น้อย ยังได้รับการพัฒนาเรื่องความคิด การวางแผนการทำงาน การแสดงออก และการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน อย.น้อย โรงเรียนอื่น ๆ ทำให้เกิดเป็นเครือข่ายขึ้น กิจกรรม อย.น้อย ยังก่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีในระดับชุมชน เช่น เกิดความร่วมมือระหว่างนักเรียน ครู พ่อค้า แม่ค้า อสม. อบต. โรงพยาบาลชุมชน สาธารณสุขอำเภอ เป็นต้น มีการช่วยเหลือกัน ทั้งด้านงบประมาณ การร่วมดำเนินงาน และทรัพยากร เช่น งบประมาณสนับสนุนจาก อบต. การร่วมตรวจสอบอาหาร การอนุญาตให้ใช้หอกระจายข่าว/วิทยุชุมชน เป็นต้น

ในปี 2549 จะเน้นการทำกิจกรรมในลักษณะเครือข่ายให้มากขึ้น และจะส่งเสริมให้เกิดการถือเอาทรัพยากรโรงเรียนระดับที่เล็กกว่าในลักษณะ “อย.น้อยสอนน้อง” โดยตั้งเป้าหมายไว้ว่า ในปี 2549 จะมีโรงเรียนระดับประถมศึกษาทั่วประเทศได้รับการถือเอาทรัพยากรลักษณะ “อย.น้อย สอนน้อง”

ไม่น้อยกว่า 5,000 โรงเรียน และจะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาความปลอดภัยด้านอาหารในพื้นที่ โดยสนับสนุนให้ อย.น้อย ได้ดูงานสถานที่ผลิตอาหารในชุมชน เพื่อได้เรียนรู้กรรมวิธีการผลิตและการควบคุมคุณภาพอาหารจากของจริง และยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้ผลิตเกิดความตระหนักและพัฒนาปรับปรุงสถานที่ของตน และจะพัฒนาศักยภาพของ อย.น้อยให้สามารถตรวจประเมินโรงอาหาร เพื่อพัฒนาโรงอาหารภายในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะและจำหน่ายอาหารที่มีความปลอดภัย เพื่อลดการเกิดโรคอาหารเป็นพิษภายในโรงเรียน นอกจากนี้จะส่งเสริมให้โรงเรียนอาชีวศึกษา ทำกิจกรรม อย.น้อย โดยใช้ชื่อว่า “อย.อาชีวะ” ซึ่งในปี 2549 จะดำเนินการใน 26 สถานศึกษา โดยได้ สนับสนุนงบประมาณการทำกิจกรรมไปแต่ละสถานศึกษาแล้ว และจะดำเนินการอบรมแกนนำ อย.อาชีวะ เพื่อทำกิจกรรม โดยจะมีการตรวจเยี่ยมและประเมินผล และจะพัฒนาให้บางสถานศึกษา เป็นศูนย์การเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาอื่น ๆ ในด้านการผลิตอาหารตามหลักเกณฑ์ จี.เอ็ม.พี. ในปี 2550 จะขยายผลไปสู่โรงเรียนอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ไม่น้อยกว่า 200 แห่ง

การดำเนินโครงการ อย.น้อย จะดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรบริโภค ของเด็กและเยาวชน ให้เป็นผู้บริโภคที่สามารถเลือกซื้อเลือก บริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพได้ อย่างเหมาะสม ถูกต้อง และปลอดภัย อันจะส่งผลต่อการลดอัตราการเจ็บป่วยของประชาชน และ ลดค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาล (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, 2552)

ทั้งนี้ จากการศึกษาข้อมูลโรงเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ อย.น้อย ผู้วิจัยได้ สังเคราะห์กิจกรรมของโรงเรียน อย.น้อย จำนวน 11 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนอนุบาลวังสามหมอ จ.อุดรธานี 2) โรงเรียนชัยมงคลพิทยา จ.สุโขทัย 3) โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา จ.สกลนคร 4) โรงเรียนโพธิสารพิทยา กรุงเทพมหานคร 5) โรงเรียนหนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์ 6) โรงเรียนชุมแสง สงคราม จ.พิษณุโลก 7) โรงเรียนนำป่าตอชุมพล จ.อุดรดิษฐ์ 8) โรงเรียนตะพานหิน 9) โรงเรียน หล่มเก่าพิทยาคม 10) โรงเรียนบ้านหนองเสือ 11) โรงเรียนพิชัย อำเภอพิชัย จ.อุดรดิษฐ์ มีรายละเอียดดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงกิจกรรมโครงการ อย.น้อย

กิจกรรมโครงการ อย.น้อย	โรงเรียน										
	โรงเรียนอนุบาลวังสามหมอ	โรงเรียนชัยมงคลพิทยา	โรงเรียนธาดานารายณ์วิทยา	โรงเรียนโพธิสารพิทยากร	โรงเรียนหนองไผ่	โรงเรียนชุมชนแสงสงคราม	โรงเรียนนำป่าตมบุปผิมภ์	โรงเรียนตะพานหิน	โรงเรียนหล่มเก่าพิทยาคม	โรงเรียนบ้านหนองเสือ	โรงเรียนพิชัย อำเภอพิชัย
1. ตรวจสอบความสะอาดของอาหาร	✓		✓		✓			✓	✓	✓	
2. ตรวจหาสารปนเปื้อนในอาหาร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. ตรวจสอบสถานที่ผลิตหรือจำหน่ายอาหาร		✓	✓		✓		✓			✓	
4. ฝึกระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพ		✓	✓	✓		✓					
5. รณรงค์ผลิตภัณฑ์สุขภาพ		✓		✓		✓					
6. ตรวจสอบความสะอาดภาชนะใส่อาหาร	✓					✓	✓	✓	✓		
7. ตรวจสอบความสะอาดของผู้ปรุงอาหาร	✓			✓		✓			✓		
8. เผยแพร่ความรู้ให้กับเพื่อนในโรงเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓
9. สุขศึกษาหน้าเสาธง	✓		✓	✓		✓					
10. จัดทำป้ายนิเทศ	✓	✓	✓		✓	✓					
11. ประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์				✓					✓		✓
12. จัดประกวดคำขวัญเรียงความ	✓										
13. อบรมสมาชิก อย.น้อย	✓										
14. จัดนิทรรศการ	✓	✓				✓	✓	✓	✓		✓
15. ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย		✓	✓				✓	✓	✓		✓
16. ฉายวิดีโอ			✓								
17. เดินรณรงค์/ แจกเอกสารความรู้		✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓
18. สอนสอดแทรกในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ	✓	✓		✓		✓	✓				
19. นำกิจกรรมไปเชื่อมโยงกับวิชาที่เรียน		✓		✓		✓					
20. นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน		✓				✓					
21. ประชุมชี้แจง/อบรมให้แก่แม่ค้า		✓	✓	✓						✓	✓
22. รณรงค์/ อบรมให้โรงเรียนในชุมชน					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
23. ตรวจสอบอาหารในชุมชน		✓		✓	✓			✓		✓	✓
24. จัดกิจกรรมรณรงค์ให้แก่ชุมชน				✓	✓	✓		✓		✓	✓
25. อื่น ๆ เช่น จัดทำโครงการ, งานวิจัย เป็นต้น				✓	✓					✓	

จากการสังเคราะห์กิจกรรมของโครงการ อย.น้อย จาก 11 โรงเรียน พบว่า มีการดำเนินกิจกรรมหลัก ๆ ดังต่อไปนี้

1. การตรวจหาสารอาหารปนเปื้อนในอาหาร
2. การเผยแพร่ความรู้ให้กับเพื่อนในโรงเรียน
3. การเดินรณรงค์/ แจกเอกสารความรู้
4. จัดนิทรรศการ
5. การประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย
6. การรณรงค์/อบรมให้โรงเรียนในชุมชน
7. การตรวจสอบอาหารในชุมชน
8. การจัดกิจกรรมรณรงค์ให้แก่ชุมชน
9. การประชุมชี้แจง/อบรมให้แก่แม่ค้า
10. การสอดแทรกกิจกรรมในสาระการเรียนรู้

สรุปได้ว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย มีการดำเนินกิจกรรมหลากหลายกิจกรรม แต่กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ ยังไม่มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่น ๆ ดังนั้น หากมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ จะช่วยเปิดโอกาสให้นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กับบุคคลอื่น ทั้งกับบุคคลในโรงเรียน ต่างโรงเรียน รวมถึงผู้ประกอบการและชุมชน ก็จะช่วยให้มีความรู้ในการเลือกซื้อเลือกบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ (Knowledge Management)

2.1 ความหมายของการจัดการความรู้

Marquardt และ Reynolds (1994) ได้ให้ความหมายว่า การจัดการความรู้ หมายถึง การบริหารจัดการข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ที่จำเป็นสำหรับองค์กร โดยความรู้ที่ได้นั้นมาจากการแสวงหาความรู้ จากนั้นจึงนำมาสร้างเป็นความรู้ขององค์กร จัดเก็บและรักษาความรู้เหล่านั้นไว้ เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ได้ รวมทั้งสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปใช้ประโยชน์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

The US Development of Army (อ้างถึงใน บุญดี บุญญาภิจ และคณะ. 2537: 21) ได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้ว่าหมายถึง การจัดการความรู้เป็นแผนการที่เป็นระบบ และสอดคล้องกันในการจำแนก บริหารจัดการ และแลกเปลี่ยนสารสนเทศต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ฐานข้อมูล เอกสาร นโยบาย ขั้นตอนการทำงาน รวมทั้งประสบการณ์และความชำนาญต่าง ๆ ของบุคลากรในองค์กร โดยเริ่มจากการรวบรวมสารสนเทศและประสบการณ์ต่าง ๆ ขององค์กร เพื่อเผยแพร่ให้พนักงานสามารถเข้าถึงและนำไปใช้

Trapp (1999) ได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้ว่า เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยงานที่หลากหลายและมีจำนวนมาก โดยมีการบริหารจัดการความรู้ในลักษณะของการบูรณาการความรู้ เพื่อทำให้เกิดคุณประโยชน์ตามที่ได้คาดหวังไว้ เรียกได้ว่า การจัดการความรู้เป็นแนวคิดรวบยอดสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรองค์ความรู้ในองค์กร

Tiwana (2001) ได้อธิบายความหมายของการจัดการความรู้ว่า การจัดการความรู้เป็นกระบวนการจัดการความรู้ขององค์กร เพื่อนำไปสู่การสร้างคุณค่าและก่อให้เกิดความได้เปรียบสำหรับการแข่งขันทางธุรกิจ โดยอาศัยการสื่อสารและการประยุกต์ใช้ความรู้ขององค์กร เพื่อนำไปสู่การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับลูกค้า ซึ่งเป็นคุณค่าสูงสุดของการทำธุรกิจ และนำไปสู่การเติบโตและการพัฒนาทางธุรกิจ

Kucza (2001) ได้กล่าวถึงความหมายของการจัดการความรู้ว่า การจัดการความรู้เรียกได้ว่าเป็นกิจกรรมเพื่อเป้าหมายคือ การบรรลุถึงความต้องการขององค์กร โดยการจัดการความรู้เป็นกระบวนการสร้าง การจัดเก็บ และการแบ่งปันความรู้ รวมทั้ง เป็นการระบุสภาพปัจจุบัน การกำหนดความต้องการ และการแก้ไขปรับปรุงกระบวนการอันนำไปสู่การจัดการความรู้ให้ดียิ่งขึ้น

Kermally (2002) กล่าวว่า การจัดการความรู้ เป็นการสร้างสิ่งแวดล้อมให้เกิดขึ้นภายในองค์กร ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างสรรค์ ถ่ายทอด และการแบ่งปันความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เหมาะสมและสร้างความเป็นผู้นำของบุคลากรในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ไพโรจน์ ไวกาณิชกิจ (2546: 96-102) ได้ให้คำนิยามของการจัดการความรู้ว่า เป็นศาสตร์ที่มีสาระสำคัญในเรื่องแนวคิด (Concept) และวิธีการจัดการ (Management) ในการบริหารฐานข้อมูลที่เกิดขึ้นรวบรวมข่าวสาร ความรู้ ประสบการณ์ และข้อมูลต่าง ๆ โดยมีการเชื่อมโยงองค์ความรู้เหล่านี้ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สามารถนำกลับมาอ้างอิง หรือพัฒนาให้เป็นองค์ความรู้ที่มีรายละเอียดมากขึ้น มีความถูกต้อง เชื่อถือได้มากขึ้น เพื่อใช้เป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ถือเป็นพัฒนาการอีกขั้นหนึ่งของสังคมมนุษย์กับเทคโนโลยีข่าวสารข้อมูล หัวใจสำคัญของการจัดการความรู้ นอกจากองค์กรจะต้องจัดวางระบบด้านเครือข่ายสื่อสารข้อมูล เช่น เครือข่าย LAN เครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) การออกแบบระบบฐานข้อมูลที่มีการจัดเก็บอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว สิ่งจำเป็นคือการพัฒนาด้านการจัดการความรู้ภายในองค์กร โดยทฤษฎีกล่าวว่า แนวทางในการสร้างและพัฒนาระบบการจัดการความรู้ เพื่อให้คงอยู่บนรากฐานสำคัญสำหรับดำเนินธุรกิจ

สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (2547) ได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้ไว้ว่าหมายถึง กระบวนการที่เป็นเครื่องมือหรือวิธีเพิ่มมูลค่า หรือคุณค่าของกิจกรรมขององค์กร กลุ่มบุคคล หรือเครือข่ายของกลุ่มบุคคล หรือเครือข่ายของกลุ่มบุคคล หรือองค์กร ไม่ได้มีความหมายเพียงแค่การนำ “ความรู้” มา “จัดการ” และมีความหมายกว้างกว่า “การจัดการสารสนเทศ” กว้างกว่า “การจัดการข้อมูล” อีกทั้ง กว้างกว่า “การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร” แต่มีความหมายที่จำเพาะและลึกซึ้งกว่านั้นมาก

วิจารณ์ พานิช (2547: 3-4) ได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้ไว้ดังนี้

1. การจัดการความรู้ หมายถึง การรวบรวม การจัดระบบ การจัดเก็บ และการเข้าถึงข้อมูล เพื่อสร้างเป็นความรู้ เทคโนโลยีด้านข้อมูล และด้านคอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องเครื่องมือช่วยเพิ่มพลังในการจัดการความรู้ แต่เทคโนโลยีด้านข้อมูลและคอมพิวเตอร์โดยตัวมันเอง ไม่ใช่การจัดการความรู้
2. การจัดการความรู้เกี่ยวข้องกับการแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing) ถ้าไม่มีการแบ่งปันความรู้ ความพยายามในการจัดการความรู้จะไม่ประสบผลสำเร็จ พฤติกรรมภายในองค์กรเกี่ยวกับวัฒนธรรม พลวัต และวิธีปฏิบัติมีผลต่อการแบ่งปันความรู้ ประเด็นด้านวัฒนธรรม และสังคมมีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการความรู้
3. การจัดการความรู้ต้องการผู้ทรงความรู้ ความสามารถในการตีความ และการประยุกต์ใช้ความรู้ในการสร้างนวัตกรรม และเป็นผู้นำทางในองค์กร รวมทั้งต้องการผู้เชี่ยวชาญในสาขาใดสาขาหนึ่ง สำหรับช่วยแนะนำวิธีประยุกต์ใช้การจัดการความรู้ ดังนั้น กิจกรรมเกี่ยวกับคน ได้แก่ การดึงดูดคนเก่งและคนดี การพัฒนาคน การติดตามความก้าวหน้าของคน และการดึงคนที่มีความรู้ความสามารถไว้ในองค์กร ถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการความรู้เช่นกัน

4. การจัดการความรู้ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร โดยการจัดการความรู้เกิดขึ้นเพราะมีความเชื่อว่าจะช่วยสร้างความมีชีวิตชีวา และความสำเร็จให้แก่องค์กร การประเมิน “ต้นทุนทางปัญญา” (Intellectual Capital) และผลสำเร็จของการประยุกต์ใช้การจัดการความรู้เป็นดัชนีบอกว่าการจัดการความรู้ได้อย่างได้ผลหรือไม่

อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2549) ให้ความหมายการจัดการความรู้ คือ กลไกหรือเครื่องมือที่จะนำองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization: LO) ซึ่งทั้ง 2 งานนี้ควรอยู่ในกรอบงานพัฒนาบุคลากร (Human Resource Development: HR) โดยมีจุดประสงค์ของงานทั้ง KM และ LO คือการพัฒนาตัวบุคลากร จึงควรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และเมื่อองค์กรพัฒนาไปเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้แล้ว องค์กรควรพัฒนาคนให้เป็นคนดีและคนเก่งและวางแนวทางรักษาคนเหล่านั้นให้ทำงานกับองค์กรต่อไป

จิรัชมา วิเชียรปัญญา (2549) ได้กล่าวถึงการจัดการความรู้ไว้ว่า หมายถึง กระบวนการเชิงระบบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการข้อมูล สารสนเทศ ความรู้ แนวคิด การกระทำ ตลอดจนประสบการณ์ของบุคคล เพื่อสร้างเป็นความรู้หรือนวัตกรรม และจัดเก็บในลักษณะของแหล่งข้อมูลที่บุคคลเข้าถึงได้ โดยอาศัยช่องทางต่าง ๆ ที่องค์กรจัดเตรียมไว้ เพื่อนำความรู้ที่มีอยู่ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งก่อให้เกิดการแบ่งปันและถ่ายโอนความรู้ และในที่สุดความรู้ที่มีอยู่ก็จะแพร่กระจายและไหลเวียนทั่วทั้งองค์กร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน การเรียนรู้ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ รวมทั้งความสามารถในการแข่งขันและดำรงอยู่ได้ขององค์กร

พรพิมล หรรษาภิรมย์โชค (2550) ได้ให้คำนิยามของการจัดการความรู้ไว้ว่า การจัดการความรู้เป็นกระบวนการพัฒนาบุคลากรในองค์กรที่มุ่งให้บุคลากรสามารถกำหนดความรู้ แสวงหาความรู้ สร้างความรู้ จัดเก็บความรู้ และแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกองค์กร การนำความรู้ไปใช้ และการติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพจนทำให้เกิดการเรียนรู้ในระดับบุคคล กลุ่ม และทั่วทั้งองค์กร

สรุปได้ว่า การจัดการความรู้ (Knowledge Management) หมายถึง กระบวนการรวบรวมองค์ความรู้ต่าง ๆ ทั้งในและนอกองค์กรที่กระจัดกระจายมาพัฒนาให้เป็นระบบ รวมถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) มาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการความรู้ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถแสวงหาความรู้ เรียนรู้ร่วมกัน เข้าถึงความรู้ และส่งเสริมบรรยากาศในองค์กรให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ก่อให้เกิดการสร้างความรู้ การจัดเก็บความรู้ และการแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing) ในรูปแบบต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคน พัฒนางาน พัฒนาองค์กร และเกิดเป็นนวัตกรรมขององค์กร

2.2 องค์ประกอบของการจัดการความรู้

Marquardt (1999) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการความรู้ไว้ 4 ประการ คือ

1. การแสวงหาความรู้ (Knowledge Acquisition)

การแสวงหาความรู้มีประโยชน์และมีผลต่อการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร ดังนี้

1.1 การแสวงหาและรวบรวมความรู้ภายในองค์กร (Internal Collection of Knowledge) เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการช่วยเพิ่มคุณค่าให้แก่องค์กร และเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ของบุคคลส่วนใหญ่ในองค์กร รวมทั้งการได้มาซึ่งความรู้ต่าง ๆ ภายในองค์กร ซึ่งมีวิธีการดังนี้ คือ การให้ความรู้แก่บุคลากรในองค์กร เช่น การสอนงาน การฝึกอบรม การสัมมนา การประชุม การจัดแสดงผลงาน ระบบพี่เลี้ยง การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและการลงมือปฏิบัติ รวมทั้งการดำเนินการเปลี่ยนแปลงกระบวนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ภายในองค์กร

1.2 การแสวงหาและรวบรวมความรู้ภายนอกองค์กร (External Collection of Knowledge) หมายถึง เนื่องจากสภาพแวดล้อมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยแต่ละองค์กรจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และเทียบเคียง (Benchmarking) กับองค์กรอื่น ๆ อยู่เสมอ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงผลงานและสร้างความคิดใหม่ ๆ ดังนั้น การแข่งขันขององค์กรจึงจำเป็นต้องอาศัยการประยุกต์ใช้ความคิดและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อมุ่งสู่การเติบโต และการเป็นผู้นำการแข่งขันทางในทางการตลาด ซึ่งการจะเป็นผู้นำการแข่งขันทางการได้ตลาดได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยจากข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนั้น การใช้เทียบเคียงกับองค์กรอื่น การจ้างผู้ให้คำปรึกษา การอ่านข้อมูลข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น หนังสือพิมพ์ อีเมล บทความ โทรทัศน์ วีดิโอ ภาพยนตร์ การพยากรณ์ตามหลักเศรษฐศาสตร์ สังคม รวมทั้งเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการรวบรวมข้อมูลจากลูกค้า คู่แข่งและจากแหล่งอื่น ๆ การจ้างพนักงาน การร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่สร้างพันธมิตรและการหาผู้ร่วมทุนกับองค์กร

2. การสร้างความรู้ (Knowledge Creation)

การสร้างความรู้เป็นสิ่งที่เกิดจากการสร้างสรรค์ (Creative) การจะสร้างความรู้ขึ้นมาได้นั้นเป็นการสร้างความรู้ขึ้นมาใหม่ที่เกิดขึ้นจากแรงผลักดัน การหยั่งรู้และความเข้าใจอย่างลึกซึ้งที่เกิดขึ้นกับบุคคลแต่ละบุคคล การสร้างความรู้ใหม่ควรเกิดขึ้นจากองค์กรหรือคนในองค์กร คือ ทุก ๆ คนในองค์กรสามารถเป็นผู้สร้างความรู้ได้ โดยมีรูปแบบต่าง ๆ ในการสร้างความรู้ดังนี้

2.1 การนำความรู้ที่เกิดจากบุคคลแต่ละคนให้ความรู้ที่ตนเองมีอยู่แก่ผู้อื่น เช่น การทำงานด้วยกันอย่างใกล้ชิด (Tacit to Tacit)

2.2 การนำความรู้ที่แต่ละองค์กรมีอยู่ผสมผสานเข้ากับความรู้ของแต่ละบุคคลในองค์กร เพื่อให้เกิดเป็นความรู้ใหม่ และมีการแบ่งปันความรู้กันทั่วทั้งองค์กร (Tacit to Explicit)

2.3 การนำความรู้ที่ได้จากการรวบรวม การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ ความรู้ที่มีอยู่ โดยมุ่งเน้นความรู้ที่มีอยู่แล้ว (Explicit to Explicit)

2.4 การนำความรู้ที่เกิดขึ้นภายในของบุคลากรในองค์กรที่เกิดจากการค้นพบแนวทาง ได้ด้วยตนเอง โดยเกิดจากการจัดกิจกรรมที่หลากหลายขององค์กรที่จัดขึ้นเพื่อให้เกิดการสร้างความรู้ (Explicit to Tacit)

2.5 การเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning)

2.6 การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ (Systematic Problem Solving)

2.7 การทดลอง (Experimentation) เป็นการสร้างแรงจูงใจและโอกาสในการเรียนรู้

2.8 การเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาในอดีต (Learning From Past Experience)

3. การจัดเก็บข้อมูลและการค้นคืนความรู้ (Knowledge Storage and Retrieval)

องค์กรจะต้องกำหนดว่าสิ่งใดเหมาะสม สำคัญ และควรเก็บไว้เป็นความรู้ รวมทั้ง การคำนึงถึงวิธีการในการเก็บรักษา และการนำข้อมูลและความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ตาม ความต้องการขององค์กร โดยจะต้องเก็บรักษาความรู้ไว้ให้ดีที่สุด ไม่ว่าจะเป็นข้อมูล เช่น การบันทึก ฐานข้อมูล (Database) หรือการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน รวมทั้ง การสะสมความรู้ องค์กร ควรคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้คือ

1. โครงสร้างและการจัดเก็บความรู้ ควรเป็นระบบที่สามารถค้นหาและส่งมอบ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

2. จัดให้มีการจำแนกรายการต่าง ๆ เช่น ข้อเท็จจริง นโยบาย หรือขั้นตอน การปฏิบัติงานบนพื้นฐานความจำเป็นในการเรียนรู้

3. อาศัยการจัดการที่สามารถส่งมอบให้ผู้ใช้อย่างชัดเจน กระชับ ถูกต้อง ทันเวลา และเหมาะสมตามที่ต้องการ

ในการจัดโครงสร้างขององค์ความรู้ องค์กรต้องพิจารณาความแตกต่างของกลุ่มคนที่มี ความแตกต่างกันในการสืบค้นข้อมูล ระบบการเก็บข้อมูล ความรู้ที่มีประสิทธิภาพ คือ ต้องจัดหมวดหมู่ ตามองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้ คือ ความจำเป็นของการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของงาน ความชำนาญของผู้ใช้ หน้าที่ การใช้สารสนเทศ และสถานที่ตั้งที่สารสนเทศถูกเก็บไว้ เป็นต้น

ทั้งนี้ การค้นคืนความรู้ เรียกได้ว่า เป็นลักษณะของการเข้าถึงสิ่งที่ผู้ใช้ต้องการ เพื่อประยุกต์ใช้ ในการปฏิบัติงาน โดยองค์กรควรประชาสัมพันธ์ให้พนักงานทราบถึงช่องทางหรือวิธีการสำหรับการ ค้นหาข้อมูลและความรู้ต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รูปแบบที่เป็นทางการ เช่น การทำสมุดจัดเก็บรายชื่อและทักษะของผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ การทำสมุดหน้าเหลือง (Yellow Pages)

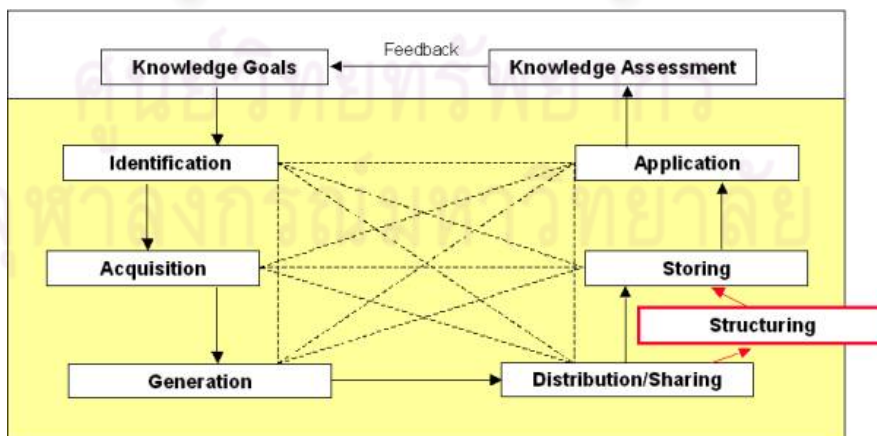
ขององค์กร หรือในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ เช่น เครือข่ายการทำงานระดับชั้น การประชุม การฝึกอบรม เป็นต้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะนำไปสู่การถ่ายโอนความรู้ในองค์กร

4. การถ่ายโอนความรู้และการใช้ประโยชน์ (Knowledge Transfer and Utilization)

การถ่ายโอนและการใช้ประโยชน์จากความรู้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการก้าวไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพราะจะช่วยส่งเสริมให้องค์กรจะเรียนรู้ได้ดีขึ้น โดยเมื่อความรู้กระจายและถ่ายทอดไปอย่างรวดเร็วและเหมาะสมทั่วทั้งองค์กร การถ่ายโอนและการใช้ประโยชน์จากความรู้ จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับด้านอิเล็กทรอนิกส์ อีกทั้ง การถ่ายโอนสารสนเทศและความรู้ระหว่างบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งนั้นเป็นไปได้ทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ ซึ่งการถ่ายโอนความรู้โดยตั้งใจ มีวิธีการต่าง ๆ ดังนี้ 1) การสื่อสารด้วยการเขียน (การบันทึก การรายงาน จดหมาย ข่าวประกาศ) 2) การฝึกอบรม 3) การประชุมภายใน 4) การสรุปข่าวสาร 5) การสื่อสารภายในองค์กร 6) การเยี่ยมชมงานต่าง ๆ ที่จัดเป็นกลุ่มตามความจำเป็น 7) การหมุนเวียน/ เปลี่ยนงาน 8) ระบบพี่เลี้ยง ในการของการถ่ายโอนความรู้โดยไม่ตั้งใจ จะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยอาจจะไม่รู้ตัวหรือเป็นการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการ ที่เกิดขึ้นในหน้าที่เป็นประจำและอย่างไม่มีแบบแผนที่แน่นอน โดยวิธีการดังนี้

- 1) การสับเปลี่ยนการทำงานงาน 2) เรื่องราวต่าง ๆ ที่เล่าต่อกันมา 3) ถ่ายโอนผ่านคณะทำงาน
- 4) ผ่านเครือข่ายที่ไม่เป็นทางการ

Probst, Raub and Romhardt (2000) สรุปได้ว่า การจัดการความรู้จะประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายความรู้ 2) การระบุถึงความรู้ 3) การจัดหาความรู้ 4) การพัฒนาความรู้ 5) การแบ่งปันและการกระจายความรู้ 6) การจัดเก็บความรู้ 7) การใช้ความรู้ 8) การประเมินความรู้ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังภาพต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงองค์ประกอบของการจัดการความรู้ของ Probst, Raub และ Romhardt (2000)

Kucza (2001) ได้นำเสนอรูปแบบกระบวนการจัดการความรู้ไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. **Identification of Need for Knowledge** เป็นกระบวนการระบุความต้องการความรู้ ซึ่งประกอบด้วย การระบุความต้องการและกำหนดความต้องการ

2. **Knowledge Pull** จุดประสงค์หลักของการจัดการความรู้ที่สำคัญอันหนึ่งคือ “การแบ่งปันความรู้” ซึ่งเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและยุ่งยากในกระบวนการจัดการความรู้ที่มีคุณค่าที่องค์กรค้นพบควรถูกถ่ายทอดในกระบวนการดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วย การสร้างเกณฑ์การสืบค้น การค้นหาผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ประเมินผู้ที่ได้ผ่านการคัดเลือก การปรับตัวของผู้ที่ถูกคัดเลือก

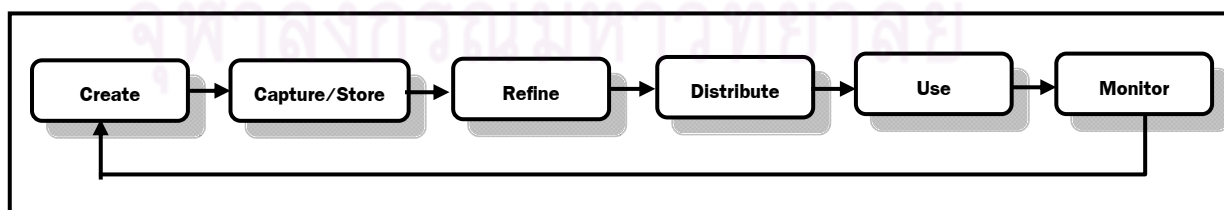
3. **Knowledge Push** เป็นกระบวนการส่งมอบความรู้ไปให้กับผู้ที่ต้องการ ประกอบด้วย กระบวนการย่อย 2 ประการ คือ การแจ้งหรือประกาศให้ทราบถึงความรู้ การแบ่งปันความรู้ในโอกาสต่าง ๆ

4. **Creation of Knowledge** เป็นการสร้างความรู้ มีกระบวนการย่อย ๆ 6 ประการ คือ การระบุถึงความคิดใหม่ ๆ การประเมินความคิดใหม่ ๆ โดยการรวบรวมผู้ที่อยู่ในข่ายที่มีความคิดใหม่ ๆ การประเมินผู้ที่อยู่ในข่ายที่มีความคิดใหม่ ๆ การคัดเลือกผู้ที่อยู่ในข่ายที่มีความคิดใหม่ ๆ และการสร้างความรู้

5. **Knowledge Collection and Storage** เป็นการรวบรวมและจัดเก็บความรู้ มีกระบวนการย่อย ๆ 6 ประการ ดังนี้ การระบุความรู้ การประเมินความรู้ การออกแบบสิ่งที่ใช้เก็บความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นหมวดหมู่ การบูรณาการความรู้ และการปรับปรุงแผนที่ความรู้ให้ทันสมัย

6. **Knowledge Update** เป็นการปรับปรุงความรู้ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงและ ความต้องการที่ไม่หยุดนิ่ง มีกระบวนการย่อย ๆ 3 ประการ คือ การระบุถึงความเปลี่ยนแปลง การประเมินผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง และการปรับปรุงความรู้ให้ทันสมัย

Turban และคณะ (อ้างถึงในสมชาย นำประเสริฐชัย, 2546) ได้แบ่งกระบวนการจัดการความรู้ ออกเป็น 6 ประการ คือ การสร้างความรู้ การจับและเก็บความรู้ การเลือกหรือกรองความรู้ การกระจายความรู้ การใช้ความรู้ และการติดตามและตรวจสอบกระบวนการ

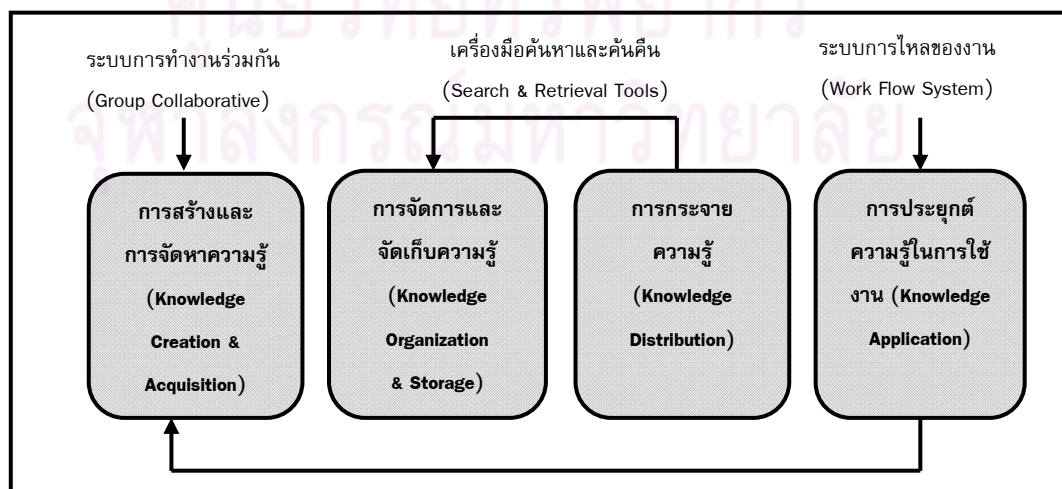
แผนภูมิที่ 2 แสดงองค์ประกอบของการจัดการความรู้ของ Turban และคณะ

โกศล ดีศีลธรรม (2546) ได้นำเสนอองค์ประกอบหลักของการจัดการความรู้ออกเป็น 2 ส่วน รายละเอียดมีดังนี้

1. สังคม-วัฒนธรรม และองค์กร (Social-Culture & Organizational Components)
2. องค์ประกอบทางเทคโนโลยี (Technological Components)

โดยองค์ประกอบทั้ง 2 ส่วนนี้ จะมีระบบการจัดการความรู้ (Knowledge Management System- KMS) เป็นส่วนเชื่อมโยงองค์ประกอบทั้ง 2 ส่วนเข้าด้วยกัน โดยที่กระบวนการของการจัดการความรู้แบ่งได้เป็น 4 กระบวนการดังนี้

1. การสร้างและการจัดหาความรู้ (Knowledge Creation & Acquisition) เป็นกระบวนการที่ให้ความสำคัญต่อการสร้างนวัตกรรมระยะยาว เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ธุรกิจ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้โดยนัย (Tacit Knowledge) ที่ไม่ได้แสดงออกในรูปของเอกสารแต่องค์กรมักกระตุ้นให้บุคลากรสร้างองค์ความรู้เพื่อสร้างกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมขององค์กร โดยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดและใช้สารสนเทศทางความรู้ ตัวอย่างของอุตสาหกรรมรถยนต์ที่ญี่ปุ่นสร้างความรู้ในการพัฒนารูปแบบของรถยนต์ โดยใช้นโยบายการพัฒนาทรัพยากรบุคคลอย่างการสับเปลี่ยนพนักงาน (Rotate) ให้ทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิด Tacit Knowledge ที่มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้สร้างความรู้ (Knowledge Creator)
2. การจัดการและจัดเก็บความรู้ (Knowledge Organization & Storage) เป็นการจัดเก็บความรู้ที่สร้างให้เป็นหมวดหมู่และเก็บลงในฐานข้อมูล
3. การกระจายความรู้ (Knowledge Distribution) โดยการใช้เครื่องมือในการค้นคืนสารสนเทศทางด้านความรู้จากฐานข้อมูลที่จัดเก็บแล้ว กระจายสู่หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการใช้งาน
4. การประยุกต์ความรู้ในการใช้งาน (Knowledge Application) เป็นการเชื่อมโยงกิจกรรมหลักต่าง ๆ ผ่านระบบไหลของงานด้วยระบบเครือข่ายไปยังหน่วยงานต่าง ๆ

แผนภูมิที่ 3 กระบวนการจัดการความรู้ของโกศล ดีศีลธรรม (2546)

ไพโรจน์ ไวกานิชกิจ (2546: 99-101) ได้สรุปว่า การจัดการความรู้ประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญ 5 ประการดังนี้

1. การวางแผนกลยุทธ์ทางด้านองค์ความรู้ (Knowledge Strategy) ผู้บริหารองค์กรจะต้องทราบว่า จะนำศาสตร์การจัดการความรู้มาใช้เพื่อสร้างประโยชน์ในลักษณะใดต่อองค์กร จะบริหารจัดการองค์ความรู้ในลักษณะใด โดยอยู่บนพื้นฐานของควมมีประสิทธิภาพสูงสุดคุ้มค่างกับการลงทุน กลยุทธ์ในการจัดการความรู้จะต้องมีการตรวจสอบเป็นประจำว่ายังมีประสิทธิภาพและเข้ากันได้กับกลยุทธ์ขององค์กรหรือไม่ เพื่อที่จะได้ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม

2. การถ่ายทอดองค์ความรู้ (Knowledge Transfer) องค์กรควรวางแผนในการทดลองการบริหารจัดการความรู้ และที่สำคัญต้องเปิดโอกาสให้พนักงานทุกคนได้ถ่ายทอดความรู้และข้อมูล ในขณะที่เดียวกันก็สามารถค้นหาความรู้ ตรวจสอบ ค้นหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน ซึ่งจะส่งผลดีต่อความสำเร็จขององค์กรโดยภาพรวม เป็นต้น

3. การสร้างชุมชนนักปฏิบัติ (Communities of Practice) การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือในการสร้างประสิทธิภาพขององค์กร พนักงานในองค์กรซึ่งเป็นกลุ่มที่ให้ความร่วมมือ นอกจากจะร่วมกันถ่ายทอดและพัฒนาองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากชีวิตการทำงานประจำวัน โดยผ่านระบบฐานข้อมูล และการใช้งานข้อมูลดังกล่าวแล้ว ยังช่วยประชาสัมพันธ์ ศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนาแนวคิดและกระบวนการใช้งานระบบการจัดการความรู้อย่างต่อเนื่อง

4. การเพิ่มคุณค่าให้กับการจัดการองค์ความรู้ (Added Value of Knowledge Management) เป็นการให้ความสำคัญกับผู้บริหารและพนักงานทุกคนเป็นกลจักรสำคัญในการเพิ่มคุณค่าของระบบการจัดการความรู้ โดยการพัฒนาระบบการจัดการความรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น การเชื่อมต่อบริบบการจัดการความรู้กับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของโรงพยาบาล และเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปสามารถเชื่อมต่อศึกษาข้อมูล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้

5. การเรียนรู้เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Learning and Knowledge) องค์กรที่จัดเก็บความรู้อย่างมีระบบ มีการเชื่อมโยงเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกันเป็นหมวดหมู่ สามารถสืบค้นได้โดยง่าย และการเปิดกว้างให้บุคลากรขององค์กรสามารถถ่ายทอดความรู้ หรือนำข้อมูลไปใช้งานได้ ซึ่งอยู่ในระบบของการจัดการความรู้ อันเปรียบเสมือนห้องสมุดขนาดใหญ่ที่เป็นแหล่งความรู้เพื่อการค้นคว้า และพัฒนาศักยภาพบุคลากรและองค์กร

สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (2547) ได้สรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการความรู้ไว้ว่า ประกอบด้วย การดำเนินการตามกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแปรผลข้อมูล (Data) ไปเป็นสารสนเทศ (Information) แปรข้อสนเทศเป็นความรู้ (Knowledge) และใช้ความรู้เพื่อการปฏิบัติการ (Action) ซึ่งแบ่งองค์ประกอบออกเป็นระดับต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ระดับของข้อมูล

มีการบันทึกข้อมูลจากการทำงาน ค้นหา หรือขุดค้น (Mining) รวบรวมข้อมูล นำมาตรวจสอบกรองเอาไว้เฉพาะข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และสำคัญต่องานขององค์กร นำมาจัดหมวดหมู่ เพื่อให้ประมวลเป็นข้อมูลได้ง่าย จัดเก็บเป็นฐานข้อมูลได้อย่างเป็นระบบให้ค้นหาได้ง่าย นำไปสู่การจัดบริการข้อมูล มีกิจกรรมเพื่อถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนข้อมูล กระบวนการแปรหรือประมวลข้อมูลไปเป็นข้อสนเทศ ประกอบด้วย การกรองเอาไว้เฉพาะข้อมูลที่แม่นยำ และเกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ นำมาตีความ หรือจัดรูปแบบ (Pattern) ภายใต้กรอบแนวคิด (Context) ของเรื่องนั้น ๆ

2. ระดับข้อสนเทศ

มีการเลือก จัดหมวดหมู่ จัดหีบห่อให้เหมาะสม และยวนใจผู้ใช้ จัดเก็บ ให้บริการ ถ่ายทอด แลกเปลี่ยน และนำไปใช้ กระบวนการแปรข้อสนเทศไปเป็นความรู้ เป็นกระบวนการภายในคน และกระบวนการระหว่างคน โดยการนำข้อสนเทศมาตีความ เปรียบเทียบตามบริบทขององค์กร เป้าหมายขององค์กร และสิ่งแวดล้อมขององค์กรได้เป็นความรู้ โดยที่ความรู้ที่นั่นอาจมีพลังในระดับของการทำนาย

3. ระดับความรู้

มีการดำเนินการส่งเสริมหรือสร้างเงื่อนไข ให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) ภายในองค์กร ไม่มีการปิดบังความรู้ มีการยกระดับความรู้ให้ลึกซึ้งเชื่อมโยงยิ่งขึ้น อาจยกระดับถึงความเข้าใจในกระบวนการที่คนใหม่ ๆ มีการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ประกอบกำหนดนโยบาย ประกอบการตัดสินใจเลือกแนวทางใดแนวทางหนึ่งในหลาย ๆ ทางเลือก หรือใช้ในการทำงาน ให้ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย แล้วเกิดการเรียนรู้ร่วมกันจากการกระทำนั้น หรือเกิดปัญญา และภาคีผู้มีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ที่ได้รับผลจากความสำเร็จ

บดินทร์ วิจารณ์ (2547: 45-46) ได้สรุปองค์ประกอบของการจัดการความรู้ ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ของการดำเนินการตามกระบวนการจัดการความรู้ดังนี้

1. **Define** เป็นการกำหนดชนิดของทุนทางปัญญา หรือองค์ความรู้ที่ต้องการตอบสนองกลยุทธ์ขององค์กรหรือการปฏิบัติงาน หรือการหาว่าองค์ความรู้หลัก ๆ ขององค์กรคืออะไร (Core Competency) และเป็นองค์ความรู้ที่สามารถสร้างความแตกต่าง เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งได้อย่างชัดเจน

2. **Create** เป็นการสร้างทุนทางปัญญา หรือการค้นหาใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แล้ว ด้วยการส่งไปศึกษาเพิ่มเติม การสอนงานภายในองค์กร หรือหากเป็นองค์ความรู้ใหม่ อาจจำเป็นต้องหาจากภายนอกองค์กรจากที่ปรึกษา การเรียนรู้จากความสำเร็จของผู้อื่น และการเทียบเคียง (Benchmarking)

3. **Capture** เป็นการเสาะหา และจัดเก็บองค์ความรู้ในองค์กรให้เป็นระบบ ทั้งองค์ความรู้ที่อยู่ในรูปแบบสื่อต่าง ๆ (Explicit Knowledge) และในรูปแบบประสบการณ์ (Tacit Knowledge) ให้เป็นทุนความรู้ขององค์กร ซึ่งพร้อมต่อการยกระดับความรู้ และขยายความรู้ใหม่ทั่วทั้งองค์กรให้ถ่ายทอดไป

4. **Share** เป็นการแบ่งปัน แลกเปลี่ยน เผยแพร่ กระจาย ถ่ายโอนความรู้ ซึ่งมีรูปแบบและหลายช่องทาง เช่น การจัดงานสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน การสอนงาน หรือในรูปแบบอื่น ๆ ที่มีการพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน หรือมีการถ่ายโอนความรู้ในลักษณะเหมือนจริง (Virtual) ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ หรือระบบ e-learning เป็นต้น

5. **Use** เป็นการใช้ประโยชน์ การนำไปประยุกต์ใช้งาน ก่อให้เกิดประโยชน์และผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น และเกิดเป็นปัญญาปฏิบัติ การขยายผลให้ระดับความรู้และขีดความสามารถในการแข่งขันในองค์กรสูงขึ้น

วิจารณ์ พานิช (2547) ได้สรุปองค์ประกอบของการจัดการความรู้ครอบคลุมเนื้อหา 10 ด้าน ได้แก่ 1) เป้าหมายของงาน/ องค์กร 2) วิธีการกำหนดเป้าหมาย- เหมาะสมเพียงใด 3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ – มีหรือไม่ อย่างไร 4) การค้นหาว่าความรู้จากภายนอก- มีหรือไม่อย่างไร 5) คลังความรู้ขององค์กร- ถ่ายต่อการเข้าใจ การค้นหาทันต่อยุคสมัย ฯลฯ เพียงใด 6) P: People- มีทักษะ Sharing, Identity, Codify Knowledge 7) P: Process- กระบวนการ 8) Culture: วัฒนธรรมองค์กร 9) ICT Tool – การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือ 10) Measurement- การวัดประเมินผลงาน

ตารางที่ 2 แสดงองค์ประกอบของการจัดการความรู้

องค์ประกอบของการจัดการความรู้	Marquardt (1999)	Probst, Raub and Romhardt (2000)	Kucza (2001)	Turban และคณะ	โกศล ตีติลธรรม (2546)	ไพโรจน์ ไชวานิชกิจ (2546)	ส.ศ.ส. (2547) บดินทร์ วิจารณ์ (2547)	วิจารณ์ พานิช (2547)
1. การกำหนดเป้าหมายความรู้ (Knowledge Goals)		✓	✓			✓	✓	✓
2. การสร้างความรู้ (Knowledge Creation)				✓	✓		✓	
3. ผู้นำองค์กร						✓		
4. กำหนดกระบวนการดำเนินงาน								✓
5. วัฒนธรรมองค์กร					✓			
6. การระบุความรู้ (Knowledge Identification)		✓		✓				
7. การจัดหาและแสวงหาความรู้ทั้งจากภายในและภายนอก (Knowledge Development)	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
8. การพัฒนาความรู้ (Knowledge Development)		✓				✓		
9. การเคลื่อนย้ายหรือการกระจายความรู้ (Knowledge Transfer/ Distribution)				✓			✓	
10. การใช้ความรู้ (Knowledge Usage)	✓	✓			✓		✓	✓
11. การจัดข้อมูล/เก็บรักษาความรู้ / คลังความรู้ (Knowledge Preservation)	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
12. บุคลากร/ ทีมงาน/ ชุมชนนักปฏิบัติ			✓			✓		✓
13. การประเมินติดตามตรวจสอบหรือทบทวนความรู้ (Knowledge Evaluation / Review)		✓	✓	✓		✓		✓
14. การรวบรวมข้อมูล/บันทึกข้อมูล			✓				✓	
15. จัดหมวดหมู่			✓			✓	✓	
16. กำหนดรูปแบบและกิจกรรมถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
17. การตีความ							✓	
18. เทคโนโลยีและเครื่องมือในการสื่อสาร					✓	✓	✓	✓
19. การบูรณาการความรู้			✓					

จากศึกษาพบว่า มีองค์ประกอบได้ทั้งหมด 19 องค์ประกอบ และจากการสังเคราะห์พบว่า องค์ประกอบของการจัดการความรู้ที่สำคัญและมีผู้กล่าวถึงมากที่สุดประกอบด้วย 9 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1. กำหนดรูปแบบและกิจกรรมถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้
2. การกำหนดเป้าหมายความรู้ (Knowledge Goals)
3. การจัดหาและแสวงหาความรู้ทั้งจากภายในและภายนอก (Knowledge Development)
4. การจัดข้อมูล/เก็บรักษาความรู้/ คลังความรู้ (Knowledge Preservation)
5. การประเมินติดตามตรวจสอบหรือทบทวนความรู้ (Knowledge Evaluation / Review)
6. บุคลากร/ ทีมงาน/ ชุมชนนักปฏิบัติ
7. การใช้ความรู้ (Knowledge Usage)
8. เทคโนโลยีและเครื่องมือในการสื่อสาร
9. วัฒนธรรมองค์กร

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้

Harlow (2004) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การจัดการความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง (Implicit Knowledge) และความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) รวมทั้ง ระเบียบวิธี และการจัดการด้านการเงินของบริษัทรวมทั้งผลลัพธ์ด้านนวัตกรรม วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อตรวจสอบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเหล่านี้หรือไม่ ได้แก่ 1) กลยุทธ์ขององค์กร 2) กลยุทธ์ของความรู้ 3) วิธีการนำความรู้มาใช้งาน 4) วิธีการและความช้อนเร้นของความรู้แต่ละประเภท 5) รายได้ที่เป็นตัวเงินและนวัตกรรม ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบกลยุทธ์และวิธีการใช้ความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง และความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง นอกจากนี้ ยังได้สำรวจอีกว่า การจัดการความรู้ขององค์กร ก่อให้เกิดความสามารถหลักในการจัดการความรู้หรือไม่ มีการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอุตสาหกรรม 6 แห่ง เกี่ยวกับความหมายของความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง และกำหนดระดับการใช้งานของความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้งในการจัดการความรู้แต่ละวิธี โดยหลังจากที่มีการวิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการทดสอบเบื้องต้นจากบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการ 10 คน เพื่อหาความตรงของการสำรวจ และการสำรวจครั้งสุดท้าย ได้สำรวจเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของบริษัทจำนวน 1,000 แห่ง โดยการคัดเลือกจากรายชื่อบริษัทที่ใช้การจัดการความรู้ อยู่ ผ่านนิตยสารของโรงงานอุตสาหกรรม วารสาร และการตีพิมพ์การศึกษารายกรณี จากการสำรวจ ได้สัมภาษณ์ผู้บริหารระดับอาวุโส (Chief Executive Officer, Chief Information Officer, Chief Knowledge Officer) และบุคลากรบริหารระดับกลาง ผู้ซึ่งได้ถามคำถามเพื่อกำหนดกลยุทธ์ของบริษัท กลยุทธ์การจัดการความรู้ของบริษัท วิธีการจัดการความรู้ที่เคยใช้ นวัตกรรม กลยุทธ์ และผลลัพธ์ทางการเงิน

ผลจากการศึกษาวิจัยคือ การกำหนดความสัมพันธ์ของกลยุทธ์สู่วิธีการของพนักงานและระหว่างแต่ละคู่ของประเภทกลุ่มกลยุทธ์ และภายในแต่ละกลุ่ม แต่ละวิธีการ พบว่า มีประสิทธิภาพมากกว่า การศึกษานี้ ยังได้จำแนกและแบ่งความสามารถหลักที่ได้จากการจัดการความรู้ รวมทั้งยืนยันความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการใช้วิธีการจัดการความรู้ นวัตกรรม เศรษฐศาสตร์ และผลลัพธ์ของกลยุทธ์ ซึ่งเป็นการพัฒนาสมมติฐานที่ว่า ระบบการจัดการความรู้แบบปรากฏชัดแจ้งมีการใช้มากกว่าวิธีการของการไม่ปรากฏชัดแจ้ง เป็นหลักที่ดำเนินการดีกว่าผลลัพธ์ทั้งสาม นอกจากนี้ ยังเสนอถึงการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปด้วย ซึ่งจะได้พัฒนาวิธีการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิผลมากที่สุด โดยใช้ประเภทของกลยุทธ์

Ba (2004) ได้ศึกษาถึง การจัดการความรู้ และวัฒนธรรมองค์กร มุมมองของการปฏิบัติทางสังคม วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ และวัฒนธรรมองค์กร รูปแบบระบบการเรียนรู้ขององค์กร (The Organizational System Model: OLSM) และกรอบคุณค่าของการแข่งขัน (Competing Value Framework: CVF) ซึ่งรูปแบบทั้งสองได้ถูกนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีเชิงปฏิบัติของ Parson โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการทัศน์ที่สี่ของทฤษฎีดังกล่าว พื้นฐานทฤษฎีของ Parson มีการนำมาใช้เพื่อเชื่อมโยง เพื่อให้ผลการวิจัยสามารถดำเนินการจัดการความรู้ และสร้างวัฒนธรรมขององค์กร โดยอาศัยพื้นฐานของรูปแบบระบบการเรียนรู้ขององค์กร โดยสามารถให้คำนิยามการจัดการความรู้ไว้ว่า ประกอบด้วย กระบวนการจัดการความรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสำรวจตรวจสอบหาความรู้จากสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ (Environment Scanning) 2) การสร้างสรรค์ความรู้ (Knowledge Creation) 3) การแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing) และ 4) การจัดเก็บความรู้ขององค์กร (Organization Memory)

กรอบของคุณค่าการแข่งขัน จะเป็นตัวชักนำให้วัฒนธรรมขององค์กรผสมผสานอยู่ในรูปแบบของวัฒนธรรมทั้ง 4 รูปแบบ ได้แก่ พันธมิตร การตลาด การหาพันธมิตรเฉพาะกิจ ลำดับขั้นของการบริหารองค์กร ตัวแปรการจัดการความรู้ และวัฒนธรรมขององค์กร 8 ตัวแปร วัดโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยสำรวจภาคตัดขวาง (Cross-Sectional Survey) การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้มีการวิเคราะห์ในระดับทีม ข้อมูลได้ถูกรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจาก 51 ทีมจาก 21 องค์กรในประเทศ Senegal ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง 104 คน การวิเคราะห์แยกประเภทตามกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม โดยไม่คำนึงถึงความเด่นชัดของวัฒนธรรมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง กลุ่มทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าว แสดงให้เห็นว่ามีลักษณะทางวัฒนธรรมที่แข็งแกร่งในระดับมาก ปานกลาง และอ่อนแอ ตามลำดับ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแสดงว่า กลุ่มเหล่านี้ มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญตามคะแนนการจัดการความรู้ของพวกเขา นอกจากนี้ ยังพบว่าความแข็งแกร่งทางวัฒนธรรมไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการจัดการความรู้ การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์บนพื้นฐานของทั้ง 4 ของ Parson

ระหว่างการจัดการความรู้ และประเพณีวัฒนธรรมพบว่า ตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Durcikova (2004) ได้ศึกษาบทบาทของบรรยากาศทำงานภายในองค์กร ในการจัดระบบการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหา โดยการวิจัยนี้ มุ่งสำรวจตรวจสอบว่าความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมของผู้ทำงาน และการนำความรู้เดิมมาใช้ได้อย่างได้ผล เกิดจากการสร้างบรรยากาศภายในองค์กร และระบบการจัดการความรู้ (Knowledge Management System: KMS) ที่พวกเขานำมาใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร บริบทที่องค์กรนิยมนำระบบการจัดการความรู้มาประยุกต์ใช้ เพื่อการทำงานให้ดีขึ้นคือ การนำเอาเทคโนโลยีมาใช้งานรูปแบบของการวิจัยได้กล่าวถึง ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่างคุณลักษณะของระบบการจัดการความรู้ การรับรู้ต่อประโยชน์ของระบบการจัดการความรู้ ประโยชน์ของระบบการจัดการความรู้ข้อจำกัดด้านเวลา และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านนวัตกรรม และความเป็นนวัตกรรม รวมถึงการนำความรู้มาใช้ใหม่ เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมตัวแปร

นอกจากนี้ จากการสำรวจตัวแทนสนับสนุนด้านเทคนิค 150 คน จาก 7 บริษัท มีผู้ตอบกลับ 110 คน ซึ่งสรุปได้ว่า มีความคิดเห็นสนับสนุนทั้งมาตรการ และรูปแบบดังกล่าว การทดสอบสมมติฐาน สรุปได้ว่า การใช้ระบบการจัดการความรู้มีผลกระทบในทางบวกต่อการนำความรู้มาใช้ซ้ำอีก และการสร้างความรู้ใหม่ ๆ บรรยากาศภายในองค์กรมีผลกระทบในทางบวกต่อระบบการจัดการความรู้ ผู้เชี่ยวชาญจะมองเห็นความสำคัญของระบบการจัดการความรู้ภายใต้ข้อจำกัดด้านเวลา มากกว่าผู้บริหารมือใหม่ การจัดการความรู้ผ่านออนไลน์มีประโยชน์ในสถานการณ์ที่มีข้อจำกัดด้านเวลามากกว่าสถานที่ที่มีข้อจำกัดด้านเวลาที่ต่ำกว่า กล่าวคือ การสร้างระบบด้วยการค้นหาข้อมูลที่ดีจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ใช้งาน ระบบการจัดการความรู้ที่มีข้อจำกัดด้านเวลา พนักงานที่อยู่ในองค์กรมีการสนับสนุนด้านนวัตกรรมในระดับสูงจะมองว่าระบบการแบ่งปันความรู้ผ่านระบบออนไลน์เป็นเรื่องปกติธรรมดา ซึ่งมีลักษณะตรงกันข้ามกับพนักงานที่อยู่ในองค์กรที่ไม่ค่อยมีนวัตกรรมจะมองเห็นลักษณะการแบ่งปันความรู้ผ่านระบบออนไลน์เป็นเรื่องที่ต้องแสวงหา

จากผลการวิจัยนี้ สรุปได้ว่า การจัดการความรู้ในองค์กรมีผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงาน และระบบการจัดการขององค์กรโดยตรง ดังนั้น องค์กรจึงควรสนับสนุนให้นำเอานวัตกรรมที่เอื้อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้มาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานต่อไป

จิรัชมา วิเชียรบุญญา (2549) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้ร่วมสำหรับการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพในประเทศไทย 2) เพื่อสังเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ 3) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ 4) พัฒนาและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและโมเดลการจัดการเรียนรู้ที่มี

ประสิทธิภาพกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 5) นำเสนอตัวบ่งชี้ร่วมสำหรับการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ สำหรับประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวแปรด้านการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณลักษณะของบุคลากรกับคุณลักษณะขององค์กร 2) กระบวนการ ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้การพัฒนามนุษย์กับการพัฒนาองค์กร และ 3) ประกอบด้วยตัวชี้ทุนมนุษย์กับทุนองค์กร รวมตัวแปรสังเกตได้ที่ศึกษาทั้งสิ้น 6 ตัวแปร

2. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ/เอกชน พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในองค์ประกอบย่อยด้านกระบวนการ โดยที่ตัวบ่งชี้การพัฒนามนุษย์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และตัวบ่งชี้การพัฒนาองค์กรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีความตรงเชิงโครงสร้าง และมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

4. ตัวบ่งชี้ร่วมสำหรับการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ สำหรับในประเทศไทยพบ เรียงตามลำดับค่าน้ำหนักองค์ประกอบ คือ องค์ประกอบย่อยกระบวนการ องค์ประกอบย่อยปัจจัยนำเข้า และองค์ประกอบย่อยผลผลิต

พรพิมล หรรษาภิรมย์โชค (2550) ได้ศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้สำหรับหน่วยงานภาครัฐ เป็นการวิจัยที่ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า

1. ผลการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์เอกสารรายงานคำรับรองการปฏิบัติราชการพบว่า ขั้นตอนการสร้างและการแสวงหาความรู้กับขั้นตอนการประมวลและกลั่นกรองความรู้มีวิธีการคล้ายกัน หน่วยงานส่วนใหญ่ให้ผู้เชี่ยวชาญประชุมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของความรู้ ขั้นตอนการเข้าถึงข้อมูลคล้ายกับขั้นตอนการแบ่งปันและเปลี่ยนความรู้

2. ผู้อำนวยการจัดการความรู้ส่วนใหญ่เห็นว่า เป้าหมายของการจัดการความรู้ภาครัฐ ต้องมุ่งเน้นการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในหน่วยงาน บุคลากรต้องสามารถนำความรู้ไปใช้พัฒนาตนเองได้ ต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานจากการสร้างและพัฒนาความรู้วิชาการใหม่ ๆ

3. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการความรู้เห็นว่า ขั้นตอนการนำความรู้ไปใช้ เป็นขั้นตอนสำคัญของรูปแบบและให้ลดขั้นตอน โดยรวมขั้นตอนการประมวลและกลั่นกรองเข้ากับขั้นตอนการสร้างความรู้ให้เป็นขั้นตอนการสร้างความรู้

4. รูปแบบการจัดการความรู้สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ 1) กำหนดความรู้ ได้แก่ การจัดตั้งคณะทำงาน, จัดประชุมคณะทำงาน, สัมรวจและรวบรวมความรู้, จัดลำดับความสำคัญของความรู้, กำหนดแหล่งความรู้ที่จำเป็น 2) การแสวงหาความรู้จากภายในและภายนอก

หน่วยงาน 3) การสร้างความรู้ ได้แก่ กำหนดทีมสร้างความรู้, ประชุมทีมสร้างความรู้, บูรณาการความรู้ไปใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงาน 4) การจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ กำหนดโครงสร้างความรู้รวบรวมและจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้และการจัดช่องทางการเผยแพร่ความรู้ 6) การนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาคน งาน และหน่วยงาน 7) การติดตามประเมินผลทั้งในด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและผลลัพธ์

นอกจากนี้องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการความรู้สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเรียนรู้ ประกอบด้วย วิธีการเรียนรู้ จำแนกตามระดับ ได้แก่ ระดับบุคคล ระดับกลุ่ม ระดับหน่วยงาน และทักษะการเรียนรู้ 2) หน่วยงาน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์และเป้าหมาย วัฒนธรรม กลยุทธ์ ได้แก่ การเตรียมการและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การสื่อสาร กระบวนการและเครื่องมือ และการยกย่องชมเชยและให้รางวัล รวมทั้งโครงสร้างองค์กร 3) คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร บุคลากร และผู้รับบริการ 4) เทคโนโลยี ประกอบด้วย ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีเพื่อยกระดับการเรียนรู้

ศูนย์วิทยพัทยาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน (Blended Knowledge Sharing)

3.1 ความหมายของการแบ่งปันความรู้

การแบ่งปันความรู้ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการความรู้ (Knowledge Management) โดยการเรียนรู้จากการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน เพื่อเพิ่มพูนความรู้เปลี่ยนแปลงทัศนคติ พฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้นั้นไปพัฒนาตนเอง พัฒนาองค์กร และพัฒนาสังคม ทั้งนี้ ได้มีผู้กล่าวถึงการแบ่งปันความรู้ไว้ดังนี้

Grant (1996) กล่าวว่า การแบ่งปันความรู้ เรียกได้ว่าเป็นกระบวนการสำคัญในการเสริมสร้างประสิทธิภาพขององค์กรให้มีความเข้มแข็ง โดยนำความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จากการนำมาแบ่งปันกันโดยพนักงานในองค์กร

Chkravarthy and Zaheer (1999) ได้ให้คำนิยามของการแบ่งปันความรู้ว่า การแบ่งปันความรู้ เป็นกระบวนการของหน่วยงานในองค์กร อันจะนำไปสู่การเข้าถึงความรู้ที่เป็นประโยชน์ของหน่วยงานอื่น ซึ่งจำเป็นในการพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กร

Hansen (1999) กล่าวว่า การแบ่งปันความรู้ เป็นกระบวนการของการเสริมสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ

Gupta and Govindarajan (2000) กล่าวถึงการแบ่งปันความรู้ว่า การแบ่งปันความรู้เป็นกระบวนการในการกำหนดความรู้ การนำความรู้ ออก การถ่ายทอดความรู้ และการนำความรู้เข้า ซึ่งเกิดขึ้นภายในองค์กร

วิจารณ์ พานิช (2547) กล่าวว่า การแบ่งปันความรู้ สามารถทำได้หลายวิธีการ โดยกรณีเป็น (Explicit Knowledge) อาจจัดทำเป็นเอกสาร ฐานความรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือกรณีเป็น (Tacit Knowledge) จัดทำเป็นระบบ ทีมข้ามสายงาน กิจกรรมกลุ่มคุณภาพและนวัตกรรม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ระบบพี่เลี้ยง การสับเปลี่ยนงาน การเยี่ยมตัว เวทีแลกเปลี่ยนความรู้ เป็นต้น

ประพนธ์ ผาสุขยัต (2550) ได้กล่าวว่า ในการแลกเปลี่ยนความรู้ที่ชัดแจ้งและความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวคน จะต้องอาศัยความผูกพัน บรรยากาศที่เป็นมิตร มีความสนิทชิดเชื้อ มีความไว้วางใจกัน ห่วงใยกัน การแบ่งปันจึงจะเกิดขึ้นได้ โดยเริ่มจากการทำความคุ้นเคยกันก่อนเป็นอันดับแรก โดยจะต้องมีบรรยากาศของการแบ่งปันความรู้เป็นแบบสบาย ๆ ให้ความรู้สึกที่เป็นกันเอง กลุ่มขนาดไม่ใหญ่มาก

สรุปได้ว่า การแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing) หมายถึง การพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยแบ่งปันความรู้ทั้งการแบ่งปันความรู้ในส่วนของความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง (Tacit Knowledge) และความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง (Explicit Knowledge)

ในลักษณะกลุ่มย่อย บรรยายภาคเป็นกันเอง ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งท้ายที่สุดจะก่อให้เกิดการแบ่งปันความรู้และเกิดเป็นความรู้ใหม่

3.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ ทั้งความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง (Tacit Knowledge) และความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ที่จะทำให้คนในองค์กรนำความรู้มาแบ่งปันกันในองค์กรขึ้นอยู่กับปัจจัย ดังนี้

Davenport & Prusak (1998) กล่าวว่า องค์กรจะต้องมีกลยุทธ์ในการกระตุ้นให้พนักงานในองค์กรเกิดการแบ่งปันความรู้ เช่น ทัศนคติของผู้นำ การจัดสรรเทคโนโลยีรวมถึงการให้พนักงานเรียนรู้เทคโนโลยีสำหรับการใช้ในการแบ่งปันความรู้ การจัดสรรสถานที่ และโอกาสสำหรับการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดใหม่ ๆ ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้ถ่ายทอดความรู้ ความสามารถในการซึมซับความรู้ รวมทั้งวัฒนธรรมขององค์กร ซึ่งมีปัจจัยทางวัฒนธรรมขององค์กรหลายประการที่ขัดขวางกระบวนการแบ่งปันความรู้ไว้ ทำให้การแบ่งปันความรู้ช้าลง หรือบางครั้งทำให้ความรู้บางอย่างหายไป โดยตัวขัดขวางการแบ่งปันความรู้ ได้แก่

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ ของ Davenport & Prusak (1998)

ปัจจัยขัดขวาง	วิธีแก้ไข
1. การขาดความเข้าใจ	สร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจด้วยการจัดประชุมแบบพบปะกันจริง
2. ความแตกต่างทางวัฒนธรรม คำศัพท์ และกรอบอ้างอิง	สร้างพื้นฐานร่วมกันด้วยการให้การศึกษ การหารือ การทำงานเป็นทีม และการสลับสับเปลี่ยนงาน
3. การไม่มีเวลาและที่พบปะกัน	หาเวลากับสถานที่สำหรับการถ่ายทอดความรู้ เช่น จัดงาน จัดห้องสนทนา ทำรายงานการประชุม
4. การกลัวเจ้าของความรู้ได้ตำแหน่ง	ประเมินผลงานและมอบรางวัลแก่คนที่มีการแลกเปลี่ยนความรู้เป็นเกณฑ์
5. คนรับไร้ความสามารถ ในการซึมซับความรู้	สอนให้บุคลากรมีความยืดหยุ่น ให้เวลาได้เรียนรู้ จ้างคนที่เปิดรับความคิดใหม่ได้
6. ความเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งพิเศษสำหรับคนบางกลุ่มเท่านั้น	สร้างวิธีการเข้าถึงความรู้แบบไม่เรียงลำดับจากบนลงล่าง ซึ่งให้เห็นว่าคุณค่าของความรู้สำคัญกว่าสถานะของคนที่เป็นแหล่งความรู้
7. ความไม่อดทนต่อความผิดพลาด หรือไม่ชอบขอความช่วยเหลือ	ยอมรับและให้รางวัลแก่ความผิดพลาดที่สร้างสรรค์ และการชอบทำงานร่วมกัน คนที่ไม่รู้อะไรเลยก็ไม่จำเป็นต้องเสียตำแหน่งหรือสถานะของตนเองไป

Swart and Wild (2000) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลความสามารถของบุคคลภายในองค์กรในการแบ่งปันความรู้ ว่าสามารถแบ่งออกเป็นปัจจัยต่าง ๆ 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น (Working with People) เกี่ยวข้องกับสมรรถนะทางด้านสังคม ความรู้ และทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานและหัวหน้า

2. ด้านการบริหารการปฏิบัติงาน (Management of Work) เกี่ยวข้องกับสมรรถนะทางด้านโครงสร้าง ความรู้ ทักษะที่ใช้ในการวางแผน จัดการ บริหาร และการควบคุมทรัพยากร เพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรและความพึงพอใจของลูกค้า

3. ด้านประสิทธิภาพของบุคคล (Personal Effectiveness) เกี่ยวข้องกับสมรรถนะทางด้านบุคคล ความรู้ ทักษะที่ใช้จัดการตนเองเพื่อสร้างความมั่นใจในตนเอง และการควบคุมตนเอง ซึ่งหมายถึงการปรับเปลี่ยนและเปิดรับสิ่งใหม่ การสร้างแรงจูงใจและยอมรับผลที่เกิดขึ้น

4. ด้านความรู้และประสบการณ์ (Job Knowledge and Experience) เกี่ยวข้องกับสมรรถนะเฉพาะบุคคล รวมทั้งความรู้และทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล

ตารางที่ 4 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของ Swart and Wild (2000)

ประเภทของอุปสรรค	อุปสรรค
1. ตัวบุคคล	1.1 มีทัศนคติที่ว่าความรู้คืออำนาจ 1.2 ไม่ทราบว่าสิ่งที่ตนเองรู้มีประโยชน์กับคนอื่นหรือไม่ 1.3 ไม่ทราบว่าคนอื่นไม่รู้สิ่งที่ตนเองรู้ 1.4 ไม่เห็นประโยชน์ ไม่มีแรงจูงใจของการแลกเปลี่ยนความรู้ 1.5 ไม่มีเวลาและความมุ่งมั่นเพียงพอกับบุคคลที่ต้องการ แบ่งปันความรู้ด้วย (ยังไม่ไว้ใจ)
2. ส่วนรวม/โครงสร้าง	2.1 ยังไม่มีกระบวนการในการแบ่งปันความรู้อย่างเป็นระบบ 2.2 ผู้บริหารไม่สนับสนุน 2.3 ระบบสารสนเทศไม่เอื้ออำนวย 2.4 ยังไม่มีระบบการยกย่องชมเชยหรือให้รางวัลแก่ผู้ที่แบ่งปันความรู้ให้ผู้อื่น
3. ค่านิยม/วัฒนธรรมองค์กร	3.1 ไม่มีภาษากลางที่เข้าใจและใช้ร่วมกันได้ 3.2 มีการแข่งขันระหว่างหน่วยงานสูง 3.3 บุคลากรไม่ให้ความร่วมมือ ไม่เปิดเผย 3.4 ผู้บริหารไม่ยอมรับความล้มเหลวที่เกิดขึ้นจากการลองสิ่งแปลกใหม่

Gibbert and Krause (2002 อ้างถึงใน สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2547) กล่าวว่าองค์กรส่วนใหญ่ไม่ค่อยประสบความสำเร็จในการทำให้เกิดการแบ่งปันความรู้ได้อย่างทั่วถึง สาเหตุเนื่องมาจากอุปสรรคต่าง ๆ

Kang และคณะ (2004) พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของพนักงาน มีดังนี้

1. มิติด้านองค์กร (Organizational Dimension) ได้แก่ การฝึกอบรม ระบบการให้รางวัล และการสนับสนุนจากผู้นำ โดยส่งผลทางบวกต่อการแบ่งปันความรู้

2. **มิติด้านบุคคล (Individual Dimension)** ตัวแปรที่ส่งผลได้แก่ การเปิดรับการติดต่อสื่อสาร โดยส่งผลทางบวกต่อการแบ่งปันความรู้

3. **มิติด้านคุณลักษณะทางความรู้ (Characteristics of Knowledge Dimension)** ซึ่งไม่มีผลต่อการแบ่งปันความรู้

นอกจากนี้ ยังกล่าวเพิ่มเติมว่า ความไว้วางใจส่งผลทางบวกต่อการแบ่งปันความรู้และการปฏิบัติงานของพนักงานให้ดีขึ้น

Kim and Lee (2004) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแบ่งปันความรู้ของพนักงาน ได้แก่

1. **ด้านวัฒนธรรม (Culture)** ตัวแปรที่ส่งผลได้แก่ เครือข่ายทางสังคม โดยส่งผลทางบวกต่อการแบ่งปันความรู้

2. **ด้านโครงสร้าง (Structure)** ตัวแปรที่ส่งผล ได้แก่ ระบบการให้รางวัลในการปฏิบัติงานโดยส่งผลทางบวกต่อการแบ่งปันความรู้

3. **ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology)** ตัวแปรที่ส่งผล ได้แก่ การนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยส่งผลทางบวกต่อการแบ่งปันความรู้

Taylor and Wright (2004) ได้ศึกษาความพร้อมขององค์กรสู่ความสำเร็จในการแบ่งปันความรู้ โดยวิเคราะห์องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการจัดการความรู้ของศูนย์บริการอนามัยในประเทศอังกฤษ จากการสำรวจจากผู้จัดการจำนวน 132 คน โดยแบ่งปัจจัยออกเป็น 3 ด้าน และวิเคราะห์ที่ถดถอย พบว่า มีปัจจัย 6 ปัจจัยที่สามารถทำนายประสิทธิภาพของการแบ่งปันความรู้ ได้แก่

1. **ด้านสภาพขององค์กร (Organizational Climate)** ตัวแปรที่ส่งผล ได้แก่ การเปิดรับของผู้นำ และการเรียนรู้จากความผิดพลาด

2. **ด้านการอำนวยความสะดวกและกระบวนการ (Infrastructure)** ตัวแปรที่ส่งผล ได้แก่ ความพึงพอใจในการปรับเปลี่ยนกระบวนการ คุณภาพของข้อมูล

3. **ด้านกลยุทธ์ที่ใช้สนับสนุน (Strategy Implementation)** ตัวแปรที่ส่งผล ได้แก่ทัศนคติจากการดำเนินงาน การสร้างวิสัยทัศน์สำหรับการเปลี่ยนแปลง

Skyrme (2004) กล่าวว่า สิ่งที่ทำหายที่สุดในการจัดการความรู้คือ การทำให้คนมาแบ่งปันความรู้ซึ่งกันและกัน คำถามคือ คนจะเอาความรู้ที่เขาได้มาอย่างยากลำบากมาแบ่งปันให้ผู้อื่นความรู้เหล่านั้นจะเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลเหล่านั้นอย่างสูง บางองค์กรการแบ่งปันในลักษณะธรรมชาติ แต่บางองค์กรกลับแบ่งปันกันอย่างความรู้กันได้ยากลำบาก โดยเฉพาะองค์กรที่มีความเชื่อที่ว่า “ความรู้คือ อำนาจ”

นอกจากนี้ยังสรุปปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ โดยมีการตั้งโจทย์ คำถามว่า “ทำไมผู้คนถึงไม่แบ่งปันความรู้” ซึ่งคำตอบมีดังนี้

1. คนเชื่อว่า ความรู้คืออำนาจ สิ่งเหล่านี้เป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องของผู้นำ การเปลี่ยนแปลงในองค์กรที่ไม่เข้าใจหลักปัจจัยมนุษย์ และทฤษฎีการจูงใจอย่างพอเพียงเพราะว่า ในองค์กรปัจจุบันต้องพึ่งพาทีมงานและการส่งมอบความรู้เป็นอย่างมาก ในข้อเท็จจริง จะมีบุคคลอยู่เพียงน้อยนิดเท่านั้นที่จะมีความรู้เพียงพอที่จะชักจูงผู้ร่วมงาน หรือผู้จ้างงานให้คล้อยตามได้ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าเจ้าของผู้จัดการบริษัทเล็ก ๆ ไม่ต้องการที่จะสูญเสียความลับทางการค้า หรืออาจเป็นว่าผู้ชำนาญการที่ทำงานอยู่กับบริษัทหลาย ๆ ปี ได้ส่งมอบการทำงานที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง โดยไม่ได้ตระหนักถึงความรู้ในระดับฝังลึก ซึ่งเป็นเหตุผลเพียงประการเดียวที่คนไม่แบ่งปันความรู้

2. การไม่ยอมรับสิ่งใหม่ ๆ เหตุผลที่คนไม่ยอมรับความคิดใหม่ ๆ เพราะว่าเขามีความภูมิใจที่ไม่รับความคิดใหม่ ๆ และไม่สนใจที่จะค้นหาวិธีการใหม่ ๆ สำหรับตนเองด้วย

3. การไม่ตระหนักถึงความรู้เฉพาะตัว บางคนอาจจะมีความรู้สำหรับใช้งานในสถานการณ์หนึ่ง แต่ไม่ได้ตระหนักถึงบุคคลอื่น เช่น บางคนคิดว่าตนเองมีความรู้อย่างเพียงพออยู่แล้วในสถานการณ์หนึ่ง ๆ แต่ลืมนึกไปว่าคนอื่นจะไม่มีความรู้ในการแก้ปัญหาที่มีลักษณะคล้าย ๆ กันในลักษณะต่างกรรมต่างวาระกัน

นอกจากนี้ ความรู้ที่บางคนได้รับมาจากการแสวงหาของตน อาจจะถูกนำมาใช้ในบริบทที่แตกต่างกันไม่ได้ ในทำนองเดียวกัน ความรู้เหล่านั้นจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ การพัฒนานวัตกรรมหลายอย่างมีจากการเชื่อมโยงความรู้อย่างหลากหลายระหว่างหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกัน และข้ามองค์กรในหลาย ๆ รูปแบบ

4. การขาดความไว้วางใจ ผู้คนคิดว่าถ้าตนเองแบ่งปันความรู้ ผู้อื่นจะนำไปใช้ในบริบทที่ผิดแผกไป นำไปประยุกต์ใช้อย่างผิดเพี้ยน และก็มากล่าวโทษตนเอง และบางทีก็นำไปใช้งานให้ประโยชน์โดยไม่ได้กล่าวถึงคุณงามความดีของเจ้าของความรู้ ไม่เคยอ้างอิงว่าตนเองเป็นเจ้าของแหล่งความรู้

5. การไม่มีเวลา อาจเป็นไปได้ว่า การไม่มีเวลาเป็นเหตุผลหลักที่คนไม่แบ่งปันความรู้ในองค์กร เช่น การเร่งผลิตสินค้าให้ทันเวลาที่กำหนด เป็นกฎหมายที่ว่า ยิ่งคุณมีความรู้มากเท่าไร คุณก็ยิ่งมีงานเข้าคิวรอคุณอยู่มากมาย ดังนั้น คุณจึงไม่มีเวลาที่จะมาแบ่งปันความรู้ ไม่มีเวลาที่จะนำความรู้ไปใส่ไว้ในฐานข้อมูล หรือแบ่งความรู้แก่ผู้ร่วมงาน

วิธีที่จะเอาชนะการอุปสรรค ในการแบ่งปันความรู้ คือ หลักการ 3 Cs ซึ่งได้แก่ วัฒนธรรม (Culture) การร่วมมือแบบแข่งขัน (Co-opetition) และการสร้างพันธะสัญญา (Commitment) มีรายละเอียดดังนี้

1. หลักการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม (Changing Culture) วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ยาก และต้องใช้เวลามาก อย่างไรก็ตาม วัฒนธรรมก็เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ เช่นเดียวกัน วัฒนธรรมมีหลายรูปแบบ เช่น ความเชื่อ ทักษะ และค่านิยมที่ผู้คนมีส่วนร่วม หรืออาจจะหมายถึงวิธีการอื่น ๆ ที่ยอมรับสิ่งที่ปฏิบัติสืบทอดกันมา งานศิลปะ หรือการยอมรับสิ่งแวดล้อมในการทำงานก็ได้หรือบางที่อาจนิยามง่าย ๆ ว่า หมายถึงวิธีที่พวกเราทำกันอยู่ที่นี่ วิธีทำงานที่นี่

ดังนั้น การเปลี่ยนการกระทำของคน มีความจำเป็นที่ไปศึกษาโครงสร้างพื้นฐานเสียก่อน ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะขององค์กร หรือในลักษณะกลุ่มเล็ก หรือเอกัตบุคคลก็ได้ ซึ่งกิจกรรมต่อไปนี้จะประโยชน์ต่อการวางแผนในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม

1.1) กิจกรรมการตรวจสอบวัฒนธรรม (A Culture-Audit) อาจจะทำได้ด้วยวิธีการออกแบบสอบถาม สัมภาษณ์ หรือออกไปสัมภาษณ์เป็นทีม หรือกลุ่มต่าง ๆ ทั้งหมดองค์กรนั้น ๆ สิ่งเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการค้นหา และแยกแยะทฤษฎีทางวัฒนธรรมขององค์กรกับสิ่งที่ปฏิบัติจริง แต่ในขณะเดียวกัน องค์กรก็จะมีผลผลิตที่ไม่ได้เรื่องเลย เช่น บอกว่าองค์กรได้เน้นคุณภาพ แต่ผลผลิตกลับไม่มีคุณภาพ หรือเน้นปริมาณมากกว่า แต่เวลาเขียนไว้อีกแบบหนึ่ง ซึ่งตรงข้ามกับสิ่งที่ปฏิบัติจริง วิธีการดังกล่าวนี้ อาจจะช่วยให้นักพบวัฒนธรรมแฝงเร้นที่ขัดแย้งกับเป้าหมายของหลักองค์กร เพราะฉะนั้น เราต้องค้นให้พบว่า ค่านิยมและพฤติกรรมใดที่เป็นอุปสรรคต่อการแบ่งปันความรู้ เพื่อที่จะได้มุ่งเน้นไปที่การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมเหล่านั้นในตัวคน

1.2) กิจกรรมทำลายพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ถ้าค้นพบว่า คนรับรู้ความรู้ที่ไม่เหมาะสม ไม่จำเป็น จะกล้าเผชิญที่จะบอกสิ่งที่คุณรู้ไม่ถูกต้อง โดยหลีกเลี่ยงการปะทะกันทางความรู้

1.3) กิจกรรมการมีส่วนร่วม วัฒนธรรมการแบ่งปันความรู้ที่ดีที่สุดคือ การให้ทุกคนเชื่อว่า ความรู้ของพวกเขาเป็นที่ยอมรับและมีค่า ได้ตระหนัก และนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจ

1.4) กิจกรรมการใช้ตัวแบบ Role Models ยกตัวอย่างเช่น คนมีพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่นได้ ยกย่อง ประกาศโฆษณาให้เป็นที่รู้ทั่วกัน และพยายามนำคนที่เป็นตัวอย่างเหล่านี้ให้เข้าอยู่ร่วมในกลุ่มคนอื่น ๆ

1.5) กิจกรรมการสร้างทีม Team Building ในการพบปะกันของทีม พยายามจัดเวลาที่จะสร้างความเข้าใจภายในทีมให้มากขึ้น เพราะการพบปะกันส่วนใหญ่มุ่งเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ที่เป้าหมายหลักมากกว่าการสร้างความเข้าใจในทีม

1.6) กิจกรรมการปรับเปลี่ยนวิธีการให้รางวัล การยกย่องเพื่อสนับสนุนการกระทำบางอย่าง ซึ่งองค์กรส่วนใหญ่ ถือเอาความอาวุโสหรือความเชี่ยวชาญเป็นหลักมากกว่าประสิทธิภาพของทีม

1.7) กิจกรรมการเปลี่ยนแปลงคน หมายถึง การสับเปลี่ยนให้คนที่แบ่งปันความรู้ ได้มีโอกาสทำงานหลาย ๆ ที่ เช่น อาจจะต้องมีตำแหน่งนักพฤติกรรม และนักจิตวิทยาในทีมบริหาร และถ้าจำเป็นอาจจะต้องปลดบางตำแหน่ง อาจกล่าวได้ว่า ภาวะผู้นำ จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในองค์กรได้

2. หลักการทำทลายผ่านการร่วมมือแบบแข่งขัน (Challenging Through Co-opertition) เนื่องจากสังคมมนุษย์มีลักษณะความร่วมมือแบบแข่งขันไปพร้อม ๆ กัน เรามีความจำเป็นจะต้องทำตัวเองให้ดีกว่าผู้ร่วมงาน และมีความกล้าเลิ่ในบางสิ่งบางอย่างในโลกอันซับซ้อน ในปัจจุบัน เรามีความจำเป็นที่ต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น เพื่อที่จะเดินทางไปสู่เป้าหมายของการทำงานเช่นเดียวกัน ในองค์กรที่ไม่มีการแข่งขัน ทั้งในลักษณะเอกัตบุคคล และลักษณะทีมก็จะกลายเป็นจุดด้อยขององค์กรไปได้เช่นกัน อย่างไรก็ตาม การแข่งขันก็จะเป็นไปในลักษณะเกื้อกูลกัน โดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

2.1) ในขั้นตอนแรก ๆ ของการพิจารณาผลิตภัณฑ์ อย่ารีบยอมรับวิธีการอันใดอันหนึ่งแต่จะต้องส่งเสริมให้เกิดโครงการในลักษณะแข่งขัน โดยสร้างกลไกในการแลกเปลี่ยนความรู้ที่ท้าทาย เชิญชวนผู้เสนอของแต่ละโครงการด้วยวิธีการแบ่งปันผู้คน แบ่งปันความคิดเห็นระหว่างกลุ่มเพื่อน

2.2) มีการเทียบเคียงวิธีการและการทำงานภายในองค์กรอย่างต่อเนื่องกับองค์กรอื่น ๆ และของผู้สนับสนุนทรัพยากร (Supplier) ด้วย ชักจูงให้แต่ละฝ่ายได้เรียนรู้และปรับปรุงตนเอง โดยผ่านการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

2.3) นำวิธีการแข่งขันรูปแบบต่าง ๆ เข้ามาในองค์กร เช่น การแข่งขันแชมป์ความรู้แห่งปี หรือรางวัลสำหรับทีมสร้างสรรค์นวัตกรรม ในขณะเดียวกันก็ต้องเชิญทุกคนมาในพิธีมอบรางวัลด้วย

2.4) ในการแข่งขัน จะต้องเป็นไปในลักษณะต่อสู้กันในลักษณะบุคคล หรือทีม แต่จะต้องแข่งขันไปสู่เป้าหมายบางอย่างที่ท้าทาย หรือคู่แข่งกันภายนอกองค์กร

3. กิจกรรมการสร้างพันธะสัญญา (Commitment)

พันธะสัญญานี้จะได้รับการสร้างขึ้นมาจากพื้นฐานของ 2 Cs แรก คือ วัฒนธรรม (Culture) และความร่วมมือแบบแข่งขัน (Co-opertition)

องค์กรต่าง ๆ มีความจำเป็นต้องสร้างพันธะสัญญาขึ้นมา ในวัฒนธรรม ในการเปลี่ยนแปลงในการท้าทาย ในการแข่งขัน และความร่วมมือในหลาย ๆ ครั้ง ข้อจำกัดด้านเวลาจะทำให้ การแบ่งปันความรู้เกิดขึ้นได้ยาก เพราะฉะนั้นจะต้องมีพันธะสัญญาที่จะทำให้สิ่งเหล่านั้นเกิดขึ้นได้ ซึ่งอาจจะเป็นระยะยาว

วิจารณ์ พานิช (2547) กล่าวว่า ความรู้ที่เป็นประโยชน์เป็นสิ่งที่แลกเปลี่ยนได้ยาก ซึ่งในวัฒนธรรมตะวันตก มักจะถือว่าองค์กรเปรียบเสมือนโรงงานประมวลผลสารสนเทศ (Information Processing) คือ มีสมมติฐานว่า ความรู้เป็นสิ่งที่จับต้องได้ทั้งหมด แต่ในวัฒนธรรมตะวันออก โดยเฉพาะในญี่ปุ่นถือว่า ความรู้เปรียบเสมือนภูเขา น้ำแข็ง มีทั้งส่วนที่เห็นชัดเจนเสมือนภูเขาน้ำแข็ง ส่วนที่อยู่เหนือน้ำกับความรู้ที่ฝังอยู่ลึก ๆ เสมือนภูเขาน้ำแข็งส่วนที่อยู่ใต้น้ำ ความรู้ที่ฝังอยู่เป็นส่วนใหญ่ของความรู้ทั้งหมด เป็นความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคน ไม่เป็นระบบ ทำความเข้าใจได้ยาก และแลกเปลี่ยนกันยาก ฝังอยู่ลึก ๆ ในพฤติกรรม ประสพการณ์ อารมณ์ ค่านิยม และอุดมการณ์ส่วนตัว ความรู้ลึกที่ฝังลึกนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ในองค์กร

โดยได้ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ ได้แก่

1. ระบบความคิดความดีความชอบอาจไม่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ หากพนักงานมองว่า ความรู้นั้นเป็นอาวุธส่วนตัวสำหรับใช้ในการแข่งขันกับเพื่อนร่วมงาน
2. สถานะที่ไม่เท่าเทียมกัน อาจปิดกั้นการแลกเปลี่ยน เช่น พยาบาลส่วนใหญ่ลำบากใจที่จะเสนอแนะวิธีการรักษาแก่ผู้ป่วยแก่แพทย์
3. ความห่างทั้งในเชิงระยะทาง และในด้านเวลาทำให้การแลกเปลี่ยนเกิดได้ยาก
4. ในคนบางกลุ่ม การแลกเปลี่ยนความรู้ในลักษณะข้อสนทนาจะไม่ได้ได้รับความสนใจ ถ้าไม่มีผลการวิเคราะห์แนบด้วย
5. คนบางคนไม่เชื่อว่าจะสามารถนำเสนอความรู้ที่ฝังลึกได้
6. เกิดความพิการของกลไกตลาด ในตลาดความรู้ โดยเปรียบเทียบเป็น “ผู้ชาย” และ “ผู้หญิง” จึงเกิดเป็นความพิการของกลไกตลาดได้หลากหลายรูปแบบ ได้แก่ ผู้ชื้อกับผู้ชายไม่มีโอกาสพบกันมีภาวะความรู้ล้มตลาด และความรู้ขาดแคลน เกิดการผูกขาดความรู้ เกิดกักตุนความรู้ ทำให้เกิดความขาดแคลนเทียม ความรู้อาจจะขาดแคลนจากการลดขนาด (Downsizing) ขององค์กรและภาวะสมองไหล หรือการปิดกั้นความคิดใหม่ ๆ ส่งผลให้เกิดการปิดกั้นตลาดการค้า

Stevens (2004) ได้กล่าวถึง สิ่งจูงใจ 7 ประการที่ผู้คนจะมาแบ่งปันความรู้

1. จ้างคนที่จะแบ่งปันความรู้ โดยการสัมภาษณ์ล่วงหน้าว่า ถ้าคุณเข้ามาในองค์กรนี้แล้วจะแบ่งปันความรู้
2. ต้องพัฒนาความไว้วางใจ มีการพัฒนามาตรฐานจรรยาบรรณประจำบริษัท เพื่อให้ลูกจ้างได้กระทำตาม
3. มีการสร้างแรงจูงใจที่หลากหลาย แบ่งเป็น 3 ระดับ
 - ระดับที่ 1 กรณีธุรกิจจำเพาะสำหรับผู้บริหารอาวุโส
 - ระดับที่ 2 ผลประโยชน์ที่เหมาะสมสำหรับฝ่ายงาน

ระดับที่ 3 การสร้างแรงจูงใจสำหรับพฤติกรรมเชิงบวกของลูกจ้าง

4. ประกาศให้สาธารณชนได้ทราบ เช่น การนำภาพของลูกจ้างที่มีการแบ่งปันความรู้ดีเด่นมาติดประกาศให้ประชาชนได้รับทราบ

5. ปรับเปลี่ยนองค์กรเพื่อให้เกิดการแบ่งปัน ใช้ลักษณะบูรณาการเป็นทีม โดยการสนับสนุนของโครงการติดตามควบคุม

6. การสร้างชุมชนแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ใช้กระดานข่าวอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Bulletin Boards) เพื่อการแบ่งปันความรู้ในประเด็นที่สำคัญ ซึ่งสามารถสร้างชุมชนแห่งการแบ่งปันข้ามพรมแดนได้ทั่วโลก

7. การพัฒนาผู้นำ เพื่อสนับสนุนแชมป์ความรู้ตามธรรมชาติ ในการแบ่งปันความรู้ และการพัฒนาการฝึกอบรม

Yun and Allyn (2005) ได้ศึกษาสาเหตุของแรงจูงใจในแต่ละบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแบ่งปันความรู้ จากการสำรวจพนักงานในบริษัทที่ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของแอตแลนติกประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 160 คน วิเคราะห์การถดถอย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ แรงจูงใจด้านองค์กรเกี่ยวข้องกับการใส่ใจในองค์กร แรงจูงใจด้านสังคม เกี่ยวข้องกับการทำตนให้เป็นประโยชน์ และการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงาน เกี่ยวข้องกับการร่วมมือในการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงาน

Chaudhry (2005) ได้ศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ในประเทศสิงคโปร์ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาจำนวน 9 งานวิจัย สรุปได้ว่า ปัจจัยที่เอื้อต่อการแบ่งปันความรู้ ประกอบด้วย การมีทัศนคติที่ดีต่อการแบ่งปันความรู้ การจัดตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ เครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร วัฒนธรรม เทคโนโลยีที่ใช้สนับสนุนการแบ่งปันความรู้ ความกลัวว่าความรู้สูญหายไปจากตน การให้รางวัลและการส่งเสริม การวัดผลความรู้ และการอำนวยความสะดวก

Barnard (2005) กล่าวว่า อุปสรรคที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสถานการณ์ทางธุรกิจ การขาดแคลนเวลา และปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้ Barnard ได้นำเสนอวิธีการผ่านพ้นอุปสรรคในการแบ่งปันความรู้ ได้แก่

1. สร้างวิสัยทัศน์และทำความเข้าใจกับพนักงานทุกคนต่อความสำคัญในการจัดการความรู้

2. จัดตั้งทีมบุคคลและสิ่งสนับสนุนต่อการแบ่งปันความรู้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่พนักงาน

3. ตั้งมั่นต่อกระบวนการทำงาน โดยการยอมรับและการต่อสู้กับอุปสรรค

4. มีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพต่อการแบ่งปันความรู้

5. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รวมถึงทำความคุ้นเคยกันระหว่างกลุ่ม สร้างจิตสำนึกในการแบ่งปันความรู้

ตารางที่ 5 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้	Davenport & Prusak (1998)	Swart and Wild (2000)	Gibbert and Krause (2002)	Kang et. al (2004)	Kim and Lee (2004)	Skyrme (2004)	Stevens (2004)	วิจารณ์ พานิช (2547)	Barnard (2005)	Chaudhry (2005)	Wah and Loh (2005)	Yun and Allyn (2005)
1. ด้านหน่วยงาน/องค์กร			✓	✓	✓		✓				✓	
2. ด้านผู้นำองค์กร		✓					✓					
3. ด้านวัฒนธรรม			✓		✓					✓		
4. ด้านการเปลี่ยนแปลง									✓			
5. ด้านความรู้ความสามารถ	✓	✓	✓	✓								
6. ด้านทัศนคติ, ความเชื่อ, ค่านิยม	✓		✓	✓		✓		✓		✓	✓	✓
7. ด้านแรงจูงใจ							✓			✓		✓
8. ด้านความไว้วางใจ						✓	✓					
9. ด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น		✓									✓	✓
10. ด้านเวลา	✓					✓			✓			
11. ด้านเทคโนโลยี					✓					✓		
12. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก										✓		
13. ด้านปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น									✓			
14. ด้านชุมชน							✓			✓		

สรุป มีผู้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ตามลำดับดังนี้ เรื่องที่มีผู้พูดถึงมากที่สุด ลำดับแรก ได้แก่ ด้านทัศนคติ, ความเชื่อ, ค่านิยมของแต่ละบุคคล ลำดับที่ 2 คือ ด้านหน่วยงาน/องค์กร ในการส่งเสริมการแบ่งปันความรู้ ลำดับที่ 3 ด้านวัฒนธรรม และความรู้ความสามารถ ลำดับที่ 4 ด้านแรงจูงใจ, ด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น, ด้านเวลา และด้านเทคโนโลยี ลำดับที่ 5 ด้านผู้นำองค์กร, ด้านความไว้วางใจ และด้านชุมชน ลำดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการเปลี่ยนแปลง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น

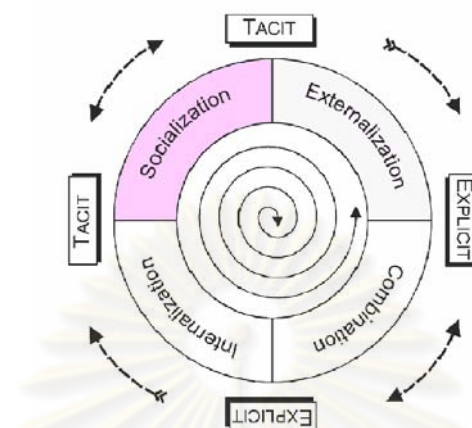
3.3 กระบวนการและขั้นตอนการแบ่งปันความรู้

Poufelt and Peterson (2005) กล่าวถึง กระบวนการ/ขั้นตอนของการแบ่งปันความรู้ 6 ข้อ ดังนี้

1. **การเก็บสะสมความรู้ (Knowledge Sharing)** เกี่ยวข้องกับการที่ความรู้สามารถค้นหาเป็นความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคลอาจจะไม่สามารถบันทึกให้อยู่ในรูปของความรู้ที่ชัดเจนได้ทั้งหมด ดังนั้น การสื่อสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับจะทำให้ผู้รับเข้าใจถึงความรู้ได้มากยิ่งขึ้น
2. **การกระจายความรู้ (Knowledge Distribution)** เป็นการกระจายความรู้ไปสู่ผู้รับ โดยที่ผู้รับไม่จำเป็นต้องเข้าไปสืบค้นด้วยตนเอง อาจเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น การไม่มีเวลา หรือการไม่สามารถในการสืบค้น เป็นต้น ทั้งนี้ องค์ควมมั่นใจว่าความรู้ดังกล่าวนั้นมีความเกี่ยวข้องกับผู้รับ
3. **การจัดแสดงความรู้ (Knowledge Exposure)** โดยทั่วไปภายในองค์กรจะมีข้อมูลข่าวสารอยู่มากมาย ซึ่งโยงไปถึงความรู้ต่าง ๆ เช่น การติดประกาศ หรือจัดแสดงรูปสินค้า เป็นต้น แต่ข้อมูลเหล่านี้อาจทำให้เกิดคำถามมากมายจากผู้รับสื่อ ดังนั้น แทนที่จะเพียงแต่ติดประกาศองค์กรควรมีการเปิดห้องเพื่อจัดแสดงและอธิบายถึงโครงการต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย
4. **การถ่ายทอดความรู้ (Knowledge Transfer)** เกี่ยวข้องกับวิธีในการศึกษาหรือเปรียบเสมือนการสร้างความรู้ใหม่ ในการส่งบุคลากรไปประชุม สัมมนา หรืออบรมความรู้ต่าง ๆ ควรมีการนำความรู้เหล่านั้นมาถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้รับทราบด้วย ทั้งนี้ ควรคำนึงถึงความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าวของทั้งผู้ถ่ายทอดและผู้รับความรู้ด้วย
5. **การแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Exchange)** เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสาร โดยคำนึงถึงเวลาและสถานที่ในการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนความรู้เป็นหลักการที่สำคัญที่สุดของการแบ่งปันความรู้ จากการพูดคุยกันระหว่างเพื่อร่วมงานเกี่ยวกับภาระงาน ปัญหาต่าง ๆ หรือประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
6. **การใช้ความรู้ร่วมกัน (Knowledge Collectivism)** เกี่ยวข้องกับความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยเฉพาะเรื่องของความไว้วางใจกัน ซึ่งแสดงถึงการสร้างความสัมพันธ์และความปลอดภัยของตนเอง ในการขอความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงาน

Bahra (2001), Kermally (2001) ได้กล่าวถึง กระบวนการแบ่งปันความรู้ในองค์กร ซึ่งอธิบายกระบวนการสร้างสรรค์ความรู้ในองค์กรของบริษัทในประเทศญี่ปุ่น โดยได้นำเสนอโมเดลการสร้างสรรคความรู้ในองค์กร Nonaka and Takeuchi, 1995 ว่า ความรู้เป็นหน่วยพื้นฐานของการวิเคราะห์ เพื่ออธิบายถึงพฤติกรรมองค์กร การสร้างสรรค์ความรู้และการส่งผ่านความรู้จะสามารถ

กระทำได้โดยการสร้างปฏิสัมพันธ์ขึ้นท่ามกลางเอกัตบุคคล ปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวมีลักษณะ 4 ลักษณะด้วยกัน ดังนี้

แผนภูมิที่ 4 โมเดลการสร้างสรรค้ความรู้ของค้กร Nonaka and Takeuchi (1995)

1. **การเปลี่ยนแปลงความรู้โดยกระบวนการทางสังคม (Socialization)** เป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง ผ่านการแบ่งปันประสบการณ์อันเนื่องมาจากอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน โดยที่บุคคลสามารถรับรู้โดยชัดแจ้งผ่านการสังเกต ลอกเลียนแบบ หรือการลงมือปฏิบัติ
 2. **การนำความรู้สู่ภายนอก (Externalization)** เป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง ไปเป็นความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง เป็นขั้นที่ความรู้ไม่ปรากฏชัดแจ้งถูกเปลี่ยนรูปโดยทำให้ชัดเจนด้วยวิธีการเปรียบเทียบ ใช้ตัวอย่าง หรือตั้งสมมุติฐาน
 3. **การผสมผสาน (Combination)** เป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง ทำให้ความคิดต่าง ๆ เป็นระบบ จนกลายเป็นความรู้ ความรู้ที่นำมารวมกันนี้เกิดจากการแลกเปลี่ยนของบุคคลเป็นหลัก รวมกับความรู้ที่ผ่านสื่อช่องทางความรู้ต่าง ๆ เช่น การสนทนา ทางโทรศัพท์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การประชุม การสัมมนา และการแลกเปลี่ยนเอกสาร
 4. **การนำความรู้สู่ภายใน (Internalization)** เป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้งไปเป็นความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง จากความรู้ต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับ ทั้งที่เป็นความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง และความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง จะรวมตัวกันกลับไปเป็นความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้งในตัวบุคคลนั้น ๆ อีกครั้ง ซึ่งกระบวนการนี้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
- Kermally (2002) กล่าวว่า ความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้งที่อยู่ในกระบวนการแบ่งปันความรู้ว่า หมายถึงความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคล ในทางปฏิบัติแล้วเป็นการยากมากในการที่จะสื่อสารออกมาอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อให้คนอื่นรับรู้ความรู้ในลักษณะดังกล่าว จึงมีเทคนิคและมิติทางด้านพุทธิพิสัย

เฉพาะตัว ส่วนความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง เป็นความรู้ที่มีความชัดเจน เพราะมีการจัดเป็นรหัสและมีการจัดบันทึกไว้แล้ว

Dennis (2004) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนของการแบ่งปันความรู้ว่า การแบ่งปันความรู้เกี่ยวข้องกับความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง (ความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคล) และส่วนความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง ในการพัฒนาชุมชนการแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing Communities) โดยการพัฒนาชุมชนการแบ่งปันความรู้ เป็นการพิจารณาชุมชนการแบ่งปันความรู้ในแบบเฉพาะ ที่อาจจะมีข้อจำกัดในการสั่งสมเพียงเล็กน้อยของเพื่อนร่วมงานกับความสนใจที่คล้ายคลึงกัน การแบ่งปันความรู้ผ่านชุมชนนักปฏิบัติแบบเสมือนจริงขนาดใหญ่ได้จัดเตรียมการเข้าถึงการปฏิบัติ และทฤษฎีของความรู้ในประสบการณ์วิชาชีพ การนำไปใช้ประโยชน์ได้ของความรู้ของชุมชนวิชาชีพขนาดใหญ่ผ่านเครือข่ายชุมชนนั้น สามารถมีประโยชน์เชิงธุรกิจ และช่วยลดค่าใช้จ่ายลงได้ ดังนั้น การเข้าถึงชุมชนการแบ่งปันความรู้จึงเป็นการสนับสนุนช่วยเหลือในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

วิจารณ์ พานิช (2547) กล่าวว่า กระบวนการแบ่งปันความรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ลูกโซ่ระหว่างความรู้ที่เปิดเผยกับความรู้ฝังลึกในลักษณะวงจรเพิ่มพลัง ดังนี้

1. การแลกเปลี่ยนความรู้ฝังลึก เกิดจากสัมพันธ์ใกล้ชิด เช่น การเป็นลูกมือฝึกงาน การฝึกโดยการทำงานร่วมกัน การจัดประชุมคนในหน่วยงานเดียวกัน โดยประชุมแบบระดมความคิด
2. การแลกเปลี่ยนความรู้ฝังลึกไปเป็นความรู้ที่เปิดเผย โดยการนำความรู้ฝังลึกออกมานำเสนอในรูปของการเล่าเรื่อง การเปรียบเทียบ และการนำเสนอเป็นรูปแบบ
3. การแลกเปลี่ยนความรู้ที่เปิดเผยในรูปของเอกสาร การประชุม ตำรา และฐานข้อมูลในคอมพิวเตอร์
4. การแลกเปลี่ยนความรู้ที่เปิดเผยไปเป็นความรู้ลึกที่ฝังลึก ซึ่งอาจเป็นความรู้ที่ฝังลึกในระนาบความลุ่มลึกที่สูงขึ้น การมีความรู้ที่เปิดเผยในรูปแบบที่เป็นรูปธรรม เรียนรู้ง่าย เข้าใจง่าย จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนความรู้เป็นความรู้ที่ฝังลึก และเพิ่มระดับความลุ่มลึก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 แสดงกระบวนการและขั้นตอนของแบ่งปันความรู้

กระบวนการและขั้นตอนของแบ่งปันความรู้	Nonaka and Takeuchi, (1995)	Kermally (2002)	Dennis (2004)	วิจารณ์ พานิช (2547)
การเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง ผ่านการแบ่งปัน ประสบการณ์	✓		✓	✓
การเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง ไปเป็นความรู้ ที่ปรากฏชัดแจ้ง	✓		✓	✓
การแลกเปลี่ยนของบุคคล/ เครือข่าย/ ชุมชนนักปฏิบัติเป็นหลัก รวมกับความรู้ที่ผ่านสื่อช่องทางความรู้ต่าง ๆ	✓	✓	✓	✓
การเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้งไปเป็นความรู้ที่ ไม่ปรากฏชัดแจ้ง โดยการลงมือปฏิบัติจริง	✓			✓

สรุปได้ว่า หลักของกระบวนการและขั้นตอนของแบ่งปันความรู้ ได้แก่ 1) การเปลี่ยนแปลง
ความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง ผ่านการแบ่งปันประสบการณ์ 2) การเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง
ไปเป็นความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง 3) การแลกเปลี่ยนของบุคคล/ เครือข่าย/ ชุมชนนักปฏิบัติเป็นหลัก
รวมกับความรู้ที่ผ่านสื่อช่องทางความรู้ต่าง ๆ 4) การเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้งไปเป็นความรู้
ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง โดยการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งมีรายละเอียดคือ

1. เตรียมความพร้อม
2. เปิดใจเล่าประสบการณ์
3. กำหนดประเด็นแบ่งปันความรู้
4. แบ่งปันประสบการณ์ระหว่างกัน
5. อภิปรายและนำเสนอร่วมกัน
6. นำผลไปทดลองปฏิบัติจริงเพื่อแก้ปัญหา
7. บันทึกความรู้/ผลการปฏิบัติงาน

3.4 การแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน

การแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน เป็นการนำวิธีการเรียนทั้งแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) และการเรียนแบบออนไลน์ (Online) เข้าด้วยกัน เพื่อสนับสนุนการแบ่งปันความรู้ให้เกิด
ประสิทธิภาพสูงสุด โดยได้ประยุกต์หลักการเรียนการสอนแบบผสมผสานของ (The Training Place,
2004 อ้างถึงใน กนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์, 2548) มาใช้กับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานดังนี้

ตารางที่ 7 การแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานตามหลักการของ The Training Place, 2004

องค์ประกอบแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face)	องค์ประกอบแบบไม่ผสมผสานเวลา (Asynchronous)	องค์ประกอบแบบผสมผสานเวลา (Synchronous)
- ห้องเรียนแบบดั้งเดิม (Classroom)	- ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	- การประชุมผ่านเสียง (Audio conferencing)
- ห้องปฏิบัติการ (Labs)	- กระดานข้อความ (Message Boards)	- การประชุมผ่านวิดีโอ (Video conferencing)
- การพบปะ (Meetings)	- เวทีสนทนาและการสนทนาแบบปฏิสัมพันธ์ (Forums & Interactive chats)	- การประชุมผ่านดาวเทียม (Satellite conferencing)
- การประชุม (Conferences)	- เครื่องมือที่ใช้องค์ความรู้เป็นพื้นฐาน (Knowledge based Performance tools)	- Online breakout rooms and labs
- มหาวิทยาลัย	- EPSS	- ห้องเรียนเสมือน (Virtual classrooms)
- ที่ปรึกษา (Mentors)	- ระบบบริหารจัดการเนื้อหาการเรียนรู้ (Learning content management system)	- การประชุมผ่านระบบออนไลน์ (Online conferencing)
- การเรียนแบบเพื่อช่วยเพื่อน (Peer-to-Peer)	- เครื่องมือนิพนธ์เว็บ (Web authoring tools)	- การอภิปรายออนไลน์ (Online discussions)
- กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Subject Matter Experts)	- บราวเซอร์ (Browsers)	
- ทีมสนับสนุน (Support teams)	- ระบบติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน (Performance tracking system)	
- การแนะนำการเรียน (Orientation programs)	- บทความ (article)	
- เครื่องมือการทำงาน และ กลุ่ม อภิปราย (Networking & discussion groups)	- ซีดีรอม (CD-ROM)	
	- วิดีทัศน์ (Video)	
	- แผ่นวีดิทัศน์ (Video disc)	
	- วิดีโอสตรีมมิ่ง (Video Streaming)	
	- การฝึกอบรมผ่านเว็บ (Web training)	
	- Follow-up assignments	
	- การทดสอบ (Tests)	
	- การทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)	
	- การสำรวจ (Surveys)	
	- การชี้แนะแบบมีส่วนร่วม (Participant guides)	
	- เครื่องอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Just-in-time-tools)	
	- การประชุมที่มีการบันทึกเสียง และฟังซ้ำได้ (Archived conferences record and playback)	

3.5 เทคโนโลยีที่ใช้สำหรับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน

การแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน เป็นนำเอาวิธีการแบ่งปันความรู้ทั้งแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) และแบบออนไลน์ (Online) ผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อเติมเต็มซึ่งกันและกันให้เกิดประสิทธิภาพในการแบ่งปันความรู้สูงสุด

Resta (1995) กล่าวถึงเทคโนโลยีที่ใช้สำหรับการแบ่งปันความรู้ เป็น 2 ลักษณะ คือ เทคโนโลยีที่ใช้สำหรับการสื่อสารแบบประสานเวลา (Synchronous Communication) และการสื่อสารแบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous Communication) รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

1. การสื่อสารแบบประสานเวลา (Synchronous Communication)

1.1 การใช้โปรแกรมสนทนาหรือแชท (Chat) เป็นการสื่อสารด้วยการใช้ข้อความเป็นหลักที่ช่วยให้สามารถสื่อสารโต้ตอบได้ในเวลาเดียวกันผ่านทางอินเทอร์เน็ต ด้วยวิธีการพิมพ์ข้อความส่งไปยังหน้าจอคอมพิวเตอร์ เพื่อพูดคุยโต้ตอบกับคู่สนทนาหรือกลุ่มสนทนา อาจมีภาพประกอบแสดงตัวตนของบุคคลที่กำลังพูดคุย เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมซึ่งสามารถโต้ตอบกันได้ทันที โดยการสนทนาผ่านการแชท ใช้สำหรับกิจกรรม การอภิปราย การประชุมระดมสมอง การถาม-ตอบปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น หากมีผู้เข้าร่วมพูดคุยจำนวนมาก ควรแบ่งเป็นกลุ่มย่อย และกำหนดตารางการเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อช่วยให้สามารถควบคุมได้ง่ายขึ้น สำหรับการจัดกิจกรรมควรกำหนดหัวข้อการสนทนา และแจ้งข้อมูลนัดหมายการพูดคุยล่วงหน้า เพื่อให้สมาชิกได้เข้าร่วมพูดคุยอย่างพร้อมเพรียง

2. การสื่อสารแบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous Communication)

2.1 การใช้กระดานสนทนาหรือเว็บบอร์ด (Webboard) เป็นกระดานแจ้งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งการแบ่งปันความรู้ แสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการสื่อสารสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ โดยผู้เข้าร่วมสนทนาสามารถตั้งกระทู้ที่สนใจ ประเด็นสงสัยต่าง ๆ เพื่อแจ้งข่าว และแบ่งปันความรู้กันได้

2.2 การใช้ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์หรืออีเมล (Electronics Mail: E-mail)

เป็นการสื่อสารแบบรายบุคคล มีความเป็นส่วนตัว หากส่งระหว่างบุคคลกับบุคคล หรือกลุ่มบุคคลก็ได้ หากเป็นลักษณะการส่งข่าวเป็นกลุ่ม ข้อความที่ส่งนั้น ผู้รับจะได้รับในทันที เนื่องจากเป็นการส่งข้อมูลผ่านทางเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ การส่งอีเมลสามารถส่งได้ในลักษณะ ตัวอักษร ภาพกราฟิก เสียง ไปยังคน ๆ เดียวหรือหลาย ๆ คนได้ในคราวเดียวกัน โดยข้อความที่ส่งไปจะถูกเก็บไว้และผู้ใช้จะเปิดอ่านข่าวสารเมื่อใดก็ได้ อีกทั้ง เมื่ออ่านแล้วสามารถพิมพ์ลงกระดาษหรือหากไม่ต้องการเก็บไว้ก็สามารถลบข้อความทิ้งได้

2.3 การใช้เว็บบล็อกหรือบล็อก (Web Blog หรือ Blog) เป็นเครื่องมือสื่อสารที่ทำให้ผู้ใช้บริการมีพื้นที่ส่วนตัวที่ใช้สำหรับการเขียนข้อความต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ บอกเล่าเรื่องทั้งส่วนตัว

และเรื่องสถานการณ์ที่เกิดขึ้น แบ่งปันข้อมูล ข้อความ รูปภาพ หรือแบ่งปันความรู้ ข่าวสารต่าง ๆ ตามความต้องการได้ นอกจากนี้ บล็อกยังเรียกได้ว่าเป็นชุมชนออนไลน์ ที่เจ้าของบล็อก สามารถติดต่อเชื่อมความสัมพันธ์กับเจ้าของบล็อกอื่น ๆ ได้อีกด้วย ในด้านการศึกษา บล็อกนำมาใช้เพื่อนำเสนอบทความวิชาการของนักวิชาการต่าง ๆ สนับสนุนให้ผู้สอน เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อบทความต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยต่อยอดความรู้และความคิด

ใจทิพย์ ณ สงขลา (2550) ได้กล่าวถึง มุมมองที่สำคัญของไวทอลเกี่ยวกับพัฒนาการทางปัญญา คือ การจัดกิจกรรมที่บุคคลได้รับการนำทางด้วยผู้เรียนด้วยกัน ที่มีความชำนาญกว่า หรือด้วยสารสนเทศที่ดี ซึ่งต่อมา กลายเป็นรากฐานสำคัญในการประยุกต์เข้าสู่การสร้างสิ่งแวดล้อมของการเรียนแบบร่วมมือด้วยการสนับสนุนจากคอมพิวเตอร์

1. แนวทางการเรียนแบบร่วมมือ ด้วยการสนับสนุนจากคอมพิวเตอร์ (Computer Support Collaborative Learning –CSCL)

1.1 หลักการ กลุ่มแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เน้นการปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนที่ทำให้ผู้เรียนต้องรองปรับเหมาะและสร้างความรู้ในบริบทของผู้เรียน จึงใช้สังคมเป็นบริบทในการสร้างความรู้ แนวทางคอนสตรัคติวิสต์เสนอกรอบการฝึกทางปัญญา (Cognitive Apprenticeship) และในสถานการณ์จริง (Situating Cognition) เป็นกระบวนการที่ผู้สอนสนับสนุนผู้เรียนให้พัฒนากลยุทธ์ทางปัญญา โดยใช้เนื้อหาสาระจากประสบการณ์ การเรียนจากสถานการณ์จริง การให้ตัวอย่าง และการเป็นตัวอย่าง การให้คำปรึกษา การสะท้อนความคิด การค้นคว้าและการเพิ่มลำดับความซับซ้อน รวมทั้งการปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนและสร้างความรู้ด้วยประสบการณ์ร่วมกันกับกลุ่มการเรียนรู้

1.2 แนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ แนวทางคอนสตรัคติวิสต์เป็นพื้นฐานหลักสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนการสอนออนไลน์ที่เน้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ถือว่าบุคคลคือผู้กระทำผู้ซึ่งค้นหาและสร้างความรู้ในบริบทที่มีความหมาย ไม่สามารถจัดให้อยู่ในบริบทการเรียนรู้ในห้องเรียนได้ต้องจัดเป็นการเรียนที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมจริงที่ผู้เรียนปรับแปลงความรู้ที่มีความหมายในบริบทของตนเอง การเรียนแบบร่วมมือด้วยการสนับสนุนจากคอมพิวเตอร์คือ บริบทของการเรียนที่เน้นการหาความหมายและแลกเปลี่ยนทัศนะในบริบทที่มีความหลากหลายในเชิงสังคม วัฒนธรรม การเมือง และสภาพทางภูมิศาสตร์ โดยใช้กิจกรรมการร่วมมือ ได้แก่ การศึกษาตัวอย่าง การปฏิสัมพันธ์ การตัดสินใจ กิจกรรมเหล่านี้ทำให้ผู้เรียนสามารถต่อรอง ปรับเปลี่ยน ความรู้ความคิดเพื่อความเข้าใจ และมีความหมายเฉพาะสำหรับแต่ละบุคคล

แนวทางในการเรียนแบบร่วมมือด้วยการสนับสนุนจากคอมพิวเตอร์ ได้แก่

1. มุ่งที่การให้สิ่งแวดล้อมที่เป็นจริง และเสนอหลายมุมมองที่จะช่วยผู้เรียนผูกเชื่อมกับความรู้ที่มีมาก่อน

2. สนับสนุนการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือทางปัญญา ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคโนโลยี เพื่อเอื้อให้เกิดการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนความคิด มุมมองด้วยปัญญา ในระหว่างกระบวนการกลุ่ม

3. สนับสนุนการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อช่วยลดภาระงานที่ซ้ำซากในการปฏิบัติหรือใช้ช่วยลดภาระในการจำหรือช่วยในการจัดการ การเรียนแบบร่วมมือด้วยการสนับสนุนจากคอมพิวเตอร์ ทำหน้าที่เสมือนผู้ช่วยและผู้ให้จัดการแหล่งความรู้และขยายความสามารถทางปัญญาของบุคคล

4. เครื่องมือในการเรียนแบบร่วมมือด้วยการสนับสนุนจากคอมพิวเตอร์ ทำหน้าที่ช่วยลดภาระส่วนของกระบวนการทางปัญญา เช่น การช่วยให้ตัวอย่าง วิธีการหาสารสนเทศ ทำให้ผู้เรียนสามารถมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางปัญญาอื่น ๆ ที่จำเป็นกว่า เพื่อบรรลุกระบวนการทางปัญญาหลาย ๆ ด้านที่มีความสัมพันธ์กัน

ซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการเรียนแบบร่วมมือด้วยการสนับสนุนจากคอมพิวเตอร์มีความหลากหลายที่จะช่วยสร้างสิ่งแวดล้อมและเอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันเพื่อการเรียนรู้ มีลักษณะที่ร่วมกันคือ จะต้องสามารถที่จะช่วยผู้เรียนในการสืบสอบ สะท้อนความคิด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง ตัวอย่างเครื่องมือการสื่อสาร ทั้งในมิติประสานเวลาและต่างเวลา ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ออนไลน์ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือให้เกิดขึ้น ได้แก่ วิกี บล็อก กระดานประกาศ อีเมล กลุ่มข่าว แชต ข้อความด่วน เครื่องมือในสิ่งแวดล้อมเสมือน

ตารางที่ 8 แสดงเครื่องมือในมิติต่างเวลา

วิกี (Wiki) - วิกี ใช้ฐานของเว็บเพื่อสร้างอาคารเสนาในมิติต่างเวลา ทำให้ผู้เรียนหรือกลุ่มโพสต์และแก้ไขเอกสารร่วมกัน มักอยู่ในรูปของการเรียนแบบร่วมมือออนไลน์ และสารานุกรม

แนวปฏิบัติที่ได้ผลดี	สิ่งที่พึงตระหนัก	ตัวอย่างการใช้ประโยชน์การเรียนการสอน
1. กลุ่มผู้เรียนสามารถบันทึกและร่วมทำงานในเอกสารในพื้นที่ส่วนกลางร่วมกัน	1. ผู้เรียนอยู่ในกลุ่ม สามารถแก้ไขเอกสาร ทำให้สามารถปรับแก้ สิ่งที่ไม่สะท้อนความคิดของกลุ่มได้	1. สามารถตามกระบวนการในการเขียนเอกสารที่กลุ่มทำขึ้นได้ 2. กลุ่มสามารถสร้างลิงค์ไปยังงานต่าง ๆ ได้
2. วิกีส่วนใหญ่ สามารถสืบค้นได้		

บล็อก (blog/web blog/ weblog) คือ เครื่องมือสื่อสารในมิติต่างเวลา ที่ทำให้พื้นที่ผู้เรียนในการเขียนบันทึกการเรียนรู้ประจำวันและรวบรวมลิงค์เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่สนใจ โดยทั่วไป บล็อกมักจะเป็นของบุคคลเดียว แต่อาจจัดให้เป็นการเขียนร่วมโดยกลุ่มคนได้ รายการที่ไหลตื้นจะเสนอตามลำดับเวลา สิ่งใหม่กว่าจะอยู่บนสุด บล็อกเปิดโอกาสให้ผู้อ่านสามารถวิจารณ์และติดแนบไปกับเรื่องราวที่เกี่ยวข้องนั้น บล็อกส่วนใหญ่จะมีเครื่องมือสืบค้นได้ หรือผ่านเครื่องจัดส่ง อาร์ เอส เอส (RSS- Really Simple Syndication or Rich Site Summary) การที่ผู้อ่านสามารถวิพากษ์และลิงค์ไปยังเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องได้ ทำให้สามารถอ่านต่อ ติดตาม และใช้วิจารณ์ญาณกับเรื่องที่ได้รับการวิพากษ์ได้ง่ายเท่ากับว่า ผู้อ่านได้ปฏิสัมพันธ์โดยตรงตามบรรณานุกรมที่ผู้เขียนได้ทำลิงค์ไว้ให้

ตารางที่ 8 แสดงเครื่องมือในมิติต่างเวลา (ต่อ)

แนวปฏิบัติที่ได้ผลดี	สิ่งที่พึงตระหนัก	ตัวอย่างการใช้ประโยชน์ การเรียนการสอน
1. ผู้เรียนได้มีโอกาสสะท้อนความคิดในมุมมองของตนเอง	1. ผู้เรียนส่วนใหญ่รู้สึกไม่สะดวกใจกับการเปิดบันทึกการเรียนรู้	1. ผู้เรียนสะท้อนการเรียนรู้ของตนเอง
2. ผู้เรียนสามารถรวบรวมลิงค์เพื่อการวิจัยไว้ในจุดเดียว	ประจำวันให้เป็นสาธารณะ	2. ผู้เรียนเขียนในส่วนที่เป็นงานกลุ่มและเป็นที่รวมลิงค์
3. ผู้เรียนสามารถรับการป้อนกลับจากผู้เรียน ผู้สอนในเนื้อที่เดียวกัน	2. การปรับปรุงใช้เวลาและต้องตกลงปลงใจที่จะทำ	3. ผู้เรียนเขียนเพื่อเป็นตัวอย่างกับผู้อื่น (กรณีงานเขียน)
		4. ผู้เรียนวิพากษ์รายการของผู้อื่น
		5. ผู้สอนสามารถส่งบล็อกที่เขียนใหม่หรือวิพากษ์ไปยังกลุ่มผู้เรียนด้วย อารเอส เอส)

กลุ่มเสวนา/กระดานข่าว/กระดานประกาศ (Forum/ Discussion Board/ Bulletin Board Systems- BBS) กลุ่มเสวนา/ กระดานข่าว/ กระดานประกาศ เป็นเครื่องมือสื่อสารในมิติต่างเวลา ที่ให้ผู้เรียน/ ผู้สอน ประกาศข้อความไฟล์และสารสนเทศในพื้นที่ส่วนกลาง และสมาชิกสามารถโต้ตอบหรือดาวน์โหลดไฟล์เหล่านั้นได้ การเรียงลำดับของกระดานข่าว เป็นไปตามหัวข้อ ทำให้ผู้อ่าน สามารถอ่านเนื้อหาภายในที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ ได้ตามลำดับ

แนวปฏิบัติที่ได้ผลดี	สิ่งที่พึงตระหนัก	ตัวอย่างการใช้ประโยชน์ การเรียนการสอน
1. เป็นที่รวมของสารสนเทศ	1. ผู้อ่านอาจไม่ได้ตระหนักว่า มีการตั้งประเด็นหรือมีข้อความใหม่เกิดขึ้น	1. ผู้เรียนตั้งข้อความ หรือส่งไฟล์ ให้ผู้เรียนในชั้นหรือสมาชิกได้ตอบ
2. การตามกระแสการสนทนาช่วยให้ผู้อ่านสามารถติดตามการสนทนาที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ	ถ้าไม่ได้ติดตามกระดานนั้นอย่างเป็นทางการประจำ	2. ผู้เรียนสามารถให้สารสนเทศที่อาจเป็นประโยชน์กับผู้เรียนอื่น ๆ
	2. การติดตามค้นคว้าประเด็นสนทนา ต้องใช้เวลาในการค้นหา	3. ผู้เรียนอภิปรายเป็นหัวข้อ และทำให้ผู้สอนสามารถติดตามได้

อีเมล (E-mail) เครื่องมือสื่อสารในมิติต่างเวลา ที่ผู้เรียน/ ผู้สอน สามารถส่งข้อความ จดหมาย ไฟล์ ไปยังพื้นที่ส่วนตัวของผู้รับ

แนวปฏิบัติที่ได้ผลดี	สิ่งที่พึงตระหนัก	ตัวอย่างการใช้ประโยชน์ การเรียนการสอน
1. ผู้เรียนทุกคนมีบัญชีอีเมล	1. ผู้เรียนทุกคนไม่เปิดอีเมล เป็นประจำ	1. ผู้เรียนส่งงานมอบหมายหรือถามคำถามด้วยอีเมลถึงผู้สอน
2. ผู้เรียนส่วนใหญ่รู้จักวิธีการใช้อีเมล	2. ผู้เรียน/ ผู้สอนที่รับเมลจำนวนมาก อาจทำให้เมลสูญหายหรือหลง	2. ผู้สอนสื่อสารกับผู้เรียนกรณีที่ไม่รีบเร่ง
		3. ผู้เรียนใช้อีเมลเพื่อขออนุญาตเวลาหรือทำงานร่วมกับผู้อื่น

ตารางที่ 8 แสดงเครื่องมือในมิติต่างเวลา (ต่อ)

กลุ่มข่าว (Listserv) กลุ่มข่าว ใช้อีเมล เป็นเครื่องมือหลัก ช่วยสร้างกลุ่มสนใจที่ตรงกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องราวขอความช่วยเหลือ ถามตอบ สารสนเทศทั่วไป ข้อความที่สมาชิกส่งจะถูกส่งไปยังสมาชิกทั้งหมดของกลุ่ม

แนวปฏิบัติที่ได้ผลดี	สิ่งที่พึงตระหนัก	ตัวอย่างการใช้ประโยชน์ การเรียนการสอน
1. ผู้เรียนทุกคนมีอีเมล	1. ผู้เรียนไม่ได้ตรวจอีเมลเป็นประจำ	1. ผู้สอนสามารถตั้งลิสต์เซิร์ฟเพื่อให้
2. ข้อความสามารถส่งผ่านเซิร์ฟ เซอร์ตัวเดียวได้	2. ผู้เรียนที่รับอีเมลมากจะไม่ให้ความสนใจในกับลิสต์เซิร์ฟ คำถามบาง	ผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนสารสนเทศ และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
3. ซอฟต์แวร์ลิสต์เซิร์ฟจะส่งอีเมล วั ทำให้สับสนได้	คำถามจะไม่ได้รับการตอบเลย	

ตารางที่ 9 แสดงเครื่องมือในมิติประสานเวลา

แชท (Chat- Online Chat or Instant Relay Chat) แชท เป็นเครื่องมือการสื่อสารในมิติประสานเวลา ช่วยให้ผู้เรียนหลายคนสามารถสื่อสารร่วมกัน

แนวปฏิบัติที่ได้ผลดี	สิ่งที่พึงตระหนัก	ตัวอย่างการใช้ประโยชน์ การเรียนการสอน
1. เหมาะกับการแลกเปลี่ยน สารสนเทศในกลุ่มเดียวกันใน มิติประสานเวลา	1. ถ้ามีจำนวนผู้เรียนมากเกินไป อาจ ทำให้สับสนเพราะข้อความจะปรากฏ เรียงตามเวลาที่ผู้พิมพ์ขึ้นมาทำให้	1. แชทใช้ได้ในการวิพากษ์หรือถาม คำถามเพิ่มเติม ระหว่างการบรรยาย เรียบลไทม์
2. สามารถเรียกดู ทบทวน ไฟล์การ สนทนานั้น	ติดตามประเด็นค่อนข้างยาก	2. ใช้ได้ดีในการอภิปรายระหว่าง กลุ่มทีมงาน
3. ทีมงานหรือทั้งชั้นเรียนสามารถ ร่วมสนทนาได้พร้อมกัน	2. ไม่สามารถควบคุม การคุยแทรก หรือนอกเรื่องซึ่งทำให้ผู้เรียนบางคน หลุดความสนใจได้	3. กลุ่มสามารถแลกเปลี่ยนความคิด หรือระดมสมอง
	3. ไม่สามารถส่งข้อความยาวมาก หรือคิดถี่ถ้วนได้ดี	

ข้อความส่งด่วน (IM- Instant Messaging) เป็นรูปแบบของการสื่อสารแบบประสานเวลา ส่วนใหญ่ใช้ในรายบุคคล และรูปแบบของข้อความ

แนวปฏิบัติที่ได้ผลดี	สิ่งที่พึงตระหนัก	ตัวอย่างการใช้ประโยชน์ การเรียนการสอน
1. แลกเปลี่ยนข้อความสื่อสารใน เวลาจริง	1. ระบบของข้อความส่งด่วน อาจใช้ ร่วมกันในบางระบบไม่ได้	1. ประชุมรายบุคคล
2. ผู้ใช้ร่วมใช้ไฟล์ลิงค์และโปรแกรม		2. กำหนดให้เป็นชั่วโมงทำงาน เสมือน
		3. อภิปราย

ตารางที่ 9 แสดงเครื่องมือในมิติประสานเวลา (ต่อ)

สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้เสมือน (Virtual Learning Environment –VLE), Course Management System (CMS), or Learning Support System (LSS) สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้เสมือน มีลักษณะสำคัญ เช่น สารสนเทศได้รับการออกแบบให้มีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นในสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย เช่น ข้อความ ภาพสามมิติ สิ่งจำลองเสมือน (VR-Virtual Reality) ภาพต่อเติมจำลองสามมิติ (AR-Augmented Reality) การจำลองสถานการณ์ ผู้เรียนเป็นผู้แสดง และร่วมสร้างสิ่งแวดล้อมเสมือนนั้น

แนวปฏิบัติที่ได้ผลดี	สิ่งที่พึงตระหนัก	ตัวอย่างการใช้ประโยชน์การเรียนการสอน
1. สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนให้ความรู้สึกที่ดีในเชิงสถานที่	1. เทคโนโลยีหลายชนิดยังพัฒนาไม่สมบูรณ์	1. สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้เสมือน ช่วยสนับสนุนการบรรยายแทนห้องเรียน
2. เครื่องมือส่วนใหญ่ต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมส่วนกลาง	2. ใช้เวลาในการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมนั้น	2. สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนทำให้ผู้สอนสร้างความรู้สึกรู้สึกของสถานที่ให้กับผู้เรียนได้ และผู้เรียนสามารถจำลองประสบการณ์ในโลกความเป็นจริงได้
3. สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนให้เครื่องมือที่กลุ่มต้องทำงานร่วมกัน	3. ถ้าเครือข่ายล่มจะเข้าถึงเครื่องมือหลายชนิดไม่ได้เลย	

3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน

John, Scott, and Richard (1998) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้เหนือเว็ลด์ ไซด์ เว็บ โดยผลการวิจัยได้กล่าวถึง ระบบที่อำนวยความสะดวกที่จะทำให้เกิดการแบ่งปันความรู้ระหว่าง ผู้เข้ามาใช้งานในหลากหลายองค์กร ระบบดังกล่าว เรียกว่า KSE (Knowledge Sharing Environment) เป็นระบบตัวแทนของสารสนเทศ เพื่อทำการรวบรวม สรุป และแบ่งปันความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รวมทั้ง เว็ลด์ ไซด์ เว็บ และอินเทอร์เน็ตขององค์กรหรือผู้ใช้งานอื่น ๆ กลุ่มผู้ใช้งาน หรือชุมชนผู้สนใจในการใช้งานที่มีความสนใจใกล้เคียงกัน หรือเหลื่อมกันได้ถูกจัดไว้เป็นกลุ่ม เช่น จัดไว้เป็นสมาชิกของทีมในโครงการ หรือนักเรียนที่เรียนวิชาเดียวกัน (อาจจะมาจากต่างสถาบัน) หรืออาจเป็นสมาชิกที่มาจากภาควิชาต่าง ๆ ในองค์กร ทั้งนี้ การแบ่งปันความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) แบบอัตโนมัติ เช่น การแจ้งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การค้นคืนโดยใช้คำหลัก และการเปลี่ยนแปลง และการค้นพบบุคคลและความรู้ที่ฝังลึก (Tacit Knowledge) เช่น สิ่งที่ปรากฏทางสังคมของระบบ

Curtis and Lawson (2001) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์กับเรียนรู้ร่วมกันบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา จากการศึกษาพบว่า การวางแผน การมีส่วนร่วม และการค้นหาข้อมูล มีปฏิสัมพันธ์กับสังคมน้อย โดยผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยี ได้แก่ อีเมล (E-mail) และกระดานข่าว (Bulletin Board) ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังพบว่า ผู้เรียนชอบการสนทนาแบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous) ได้แก่ เว็บบอร์ด (Webboard) มากกว่าแบบประสานเวลา (Synchronous) เช่น แชท (Chat) แม้ว่าจะมีการนัดหมายเวลาในการคุยกันก็ตาม

สำหรับความรู้สึของผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้ร่วมกันบนเครือข่าย พบว่า ผู้เรียนลำบากใจในการสื่อสารกับผู้ที่ไม่รู้จักและไม่เคยพบหน้ากัน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเรื่องการสื่อสารข้อมูลที่ล่าช้า หากสร้างความไว้วางใจในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้เรียน ก็จะสามารถพัฒนาและพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมได้

Supar et. Al (2002) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้และการปฏิบัติงานของพนักงานในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยการสำรวจจากพนักงานในสถานศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ใน 3 สถานศึกษา จำนวน 194 คน ทำการวิเคราะห์การถดถอย และ SEM พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ การสนับสนุนจากผู้บริหาร ความร่วมมือร่วมใจกัน ความชำนาญ การนำการแบ่งปันความรู้รวมไว้ในกระบวนการปฏิบัติงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ และการมีที่ปรึกษา นอกจากนี้การแบ่งปันความรู้ส่งผลทางบวกต่อการปฏิบัติงานของพนักงานด้วย

Kock and Davidson (2003) ศึกษาพบว่า การเชื่อมต่อในเชิงบวกระหว่างการใช้เทคโนโลยีความร่วมมือ และการแบ่งปันความรู้หรือไม่ คำตอบก็คือ เนื้อหาหลักของเหตุการณ์ที่พบในเชิงประจักษ์นั้นยังห่างไกล และเป็นคำตอบในเชิงลบ ยังมีผลเสนอต่อไปอีกว่า เทคโนโลยีแม้เพียงน้อยนิดก็ก่อให้เกิดผลในเชิงบวกต่อการแบ่งปันความรู้ในองค์กรได้ ดังนั้น เมื่อมีการผสมผสานกระบวนการทางสังคมที่เหมาะสมเข้ากับเทคโนโลยีความร่วมมือ จึงอาจก่อให้เกิดการแบ่งปันความรู้ได้เป็นอย่างดี วิธีการดังกล่าวคือ การเพิ่มประสิทธิภาพในวิธีการโดยใช้กระบวนการกลุ่ม นั่นก็แสดงว่า 1) การปรับปรุงวิธีการให้ดีขึ้น จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการแบ่งปันความรู้ และ 2) ความพึงพอใจสื่อสารที่ดี เช่น E-mail, conferencing จะส่งผลทางบวกต่อการแบ่งปันความรู้ เมื่อได้นำมาใช้ในการสนับสนุนการปรับปรุงกระบวนการริเริ่มให้ดียิ่งขึ้น โดยสรุปคือ เทคโนโลยีความร่วมมือที่สนับสนุน (Collaborative Technologies Support) ทำให้มีกระบวนการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น (Process Improvement) และส่งผลเชิงบวกให้เกิดการแบ่งปันความรู้ขององค์กร (Organizational Knowledge Sharing)

Keeley (2004) ได้ทำการวิจัยพรรณเชิงปริมาณ โดยได้กำหนดขอบเขตและประสิทธิผลของการปฏิบัติการจัดการความรู้ นับว่าเป็นข้อได้เปรียบในการแข่งขัน และเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการภายในองค์กร สถาบันอุดมศึกษาถูกจัดว่าล้าหลังองค์กรธุรกิจอื่น ๆ ในด้านการจัดการความรู้ วิธีการวิจัยเป็นแบบไม่เป็นทางการทดลองแบบทดสอบภายหลังครั้งเดียว ได้กำหนดคำถามการวิจัย และการกำหนดวิธีการปฏิบัติการจัดการความรู้ พบว่า มีประสิทธิภาพสูงสุดในการช่วยวางแผนให้ดีขึ้น ช่วยในการตัดสินใจในสถาบันอุดมศึกษาให้ดีขึ้น และมีข้อค้นพบและข้อเสนอแนะว่า แม้ว่าการปฏิบัติการจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาจะไม่มีผลคงเส้นคงวาเป็นแบบแผนเหมือนกับธุรกิจการค้า แต่พบว่า ตัวแปรดังกล่าวมีผลต่อการวางแผน และการตัดสินใจที่ดีขึ้น มีการ

นำมาปฏิบัติเพื่อการวางแผนในระดับปานกลาง โดยการวิจัยสถาบันของสถาบันอุดมศึกษา ได้แสดงเป็นตัวเร่งที่ก่อให้เกิดผลดังกล่าว

McAndrew และคณะ (2004: 739-746) ได้เสนอการออกแบบเครือข่ายความรู้เพื่อสนับสนุนการจัดการความรู้ และการแบ่งปันความรู้ตลอดชีวิต โดยยึดหลักแนวคิดของชุมชนนักปฏิบัติของ Wenger (2000) มาเป็นหลักในการออกแบบเครือข่ายความรู้ เพื่อที่จะดึงดูดเพื่อให้คนมาร่วมกันแบ่งปันความรู้และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาและสนับสนุนความเป็นชุมชนนักปฏิบัติ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาซอฟต์แวร์สำหรับคนทำงานให้เป็นชุมชน ออกแบบระบบเพื่อให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

Ngoc (2004) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการถ่ายทอดความรู้ภายในองค์กร โดยการสำรวจจากพนักงานในบริษัทที่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานอยจำนวน 140 คนจากต่างบริษัทกัน โดยการวิเคราะห์การถดถอย พบว่า ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ในสังคม การเปลี่ยนแปลงของภาวะผู้นำ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับระดับการแบ่งปันความรู้ระหว่างพนักงาน และนอกจากนี้พบว่า ความสามารถในการซึมซับความรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และช่องทางการสื่อสาร ส่งผลต่อกระบวนการถ่ายทอดความรู้ภายในองค์กร

Chen (2004) ศึกษาวิจัยวงการธุรกิจปัจจุบัน พบว่ามีประเด็นที่ต้องนำมาพิจารณาคือ พฤติกรรมความเป็นผู้นำ การจัดการความรู้ และกลยุทธ์การมีเพื่อนร่วมธุรกิจ เพื่อให้ธุรกิจอยู่รอดได้ท่ามกลางการตลาดที่เข้มข้น ผลวิจัยพบว่า 1) การเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นผู้นำ และพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่ได้รับมาตามความจำเป็นฉุกเฉินมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยกับการแบ่งปันความรู้กับกลยุทธ์การมีเพื่อนร่วมธุรกิจ 2) การแบ่งปันความรู้อื่น ๆ ยกเว้นการแบ่งปันความรู้ภายนอกองค์กรกับองค์กรหุ้นส่วนธุรกิจอื่น ๆ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยต่อประสิทธิผลทางการตลาดขององค์กรกับองค์กรหุ้นส่วนธุรกิจอื่น ๆ 3) การแบ่งปันความรู้จะมีผลบางส่วนที่กระทบต่อการให้รางวัลในระยะสั้น ๆ และพฤติกรรมความเป็นผู้นำแบบปล่อยให้เป็นอิสระ ประสิทธิภาพด้านการตลาดขององค์กรในการมีเพื่อนร่วมธุรกิจ งานวิจัยยังสรุปผลได้ว่า สามารถนำไปใช้ในวงการนักวิจัย นักวิชาการ และผู้ปฏิบัติ

Burn (2004) ได้ศึกษารายกรณีเชิงการเปรียบเทียบถึงการได้มาซึ่งความรู้และการส่งผ่านความรู้ในการพัฒนาผลผลิต โดยลักษณะของการวิจัยมีลักษณะเฉพาะ กล่าวคือ เป็นการมุ่งวัดการส่งผ่านความรู้โดยตรงแทนที่จะวัดความสำเร็จโดยตรง การวิจัยได้มุ่งสืบค้นความรู้ทั้ง 3 มิติของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ความลุ่มลึก ขอบเขต และการนำความรู้ไปปฏิบัติ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เพื่อสืบค้นหาความลุ่มลึก และขอบเขตของความรู้ที่กลุ่มตัวอย่างมีอยู่ โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากโครงการพัฒนาผลผลิตสี่ประเภทจากโรงงานที่มีลักษณะเป็นทวีคูณธรรมชาติจากภาคตะวันตกกลางของสหรัฐอเมริกา ประเด็นย่อยสามประเด็นที่ทำการศึกษา ได้แก่ ความซับซ้อน

ขององค์กร จุดเน้นของการเรียนรู้ ความรู้ที่นำมาแบ่งปัน รวมถึงการสำรวจตรวจสอบการปฏิบัติงาน ในโครงการต่าง ๆ ในเรื่องมิติจุดเน้นของการเรียนรู้ พบว่าโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ก่อนลงมือทำ มีส่วนสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของการส่งผ่านความรู้ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (เมื่อเปรียบเทียบการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง) สำหรับมิติความซับซ้อนขององค์กร มีการสำรวจแง่มุมที่แตกต่างกันของการบริหารจัดการการวิจัยสองลักษณะที่แตกต่างกัน ซึ่งสรุปได้ว่า ควรเน้นด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) ไม่ใช่ด้านจิตพิสัย (Affective) ของการแบ่งปันความรู้

การค้นพบครั้งนี้ พบว่า มีความเกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพขององค์กร และการจัดให้มีโปรแกรมการจัดการความรู้ที่เป็นทางการ การจัดการความรู้เชิงปฏิบัติของสถาบันอุดมศึกษาผ่านทางกรวิจัยสถาบัน กรอบแนวคิดในระดับสูงของการจัดการความรู้ (Higher – Level Knowledge Management Process Framework: KMPF) และ SECI ระดับต่ำ (การเปลี่ยนแปลงความรู้โดยกระบวนการทางสังคม การนำความรู้ตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพและโครงสร้างของ KMPF ได้พบว่า ประสิทธิภาพมากกว่าโครงสร้างกับโครงสร้าง SECI องค์กรขนาดเล็กได้แสดงว่า มีการใช้การปฏิบัติที่มากกว่าอย่างมีนัยสำคัญสัมพันธ์กับโครงสร้าง และประสิทธิผลของโครงสร้าง วิทยาลัยของรัฐแบบต่อเนื่องสองปี ได้รับประสิทธิผลจากการวางแผนที่ดี และการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพอย่างชัดเจน สถาบันอุดมศึกษาที่มีโครงสร้างและการสนับสนุนที่จริงจัง อีกทั้งส่งเสริมให้บุคลากรมีโอกาสในการแบ่งปันความรู้ทั้งแบบเผชิญหน้า และแบบอิเล็กทรอนิกส์ จะมีการวางแผนและการตัดสินใจที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน

Hauck (2005) ศึกษาวิจัย โดยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคลากรและปัจจัยด้านองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีการแบ่งปันความรู้ และผลลัพธ์ขององค์กร มีการนำเสนอโมเดลของการแบ่งปันความรู้ในสองส่วนคือ 1) การทำนายผลลัพธ์ในการใช้เทคโนโลยีการแบ่งปันความรู้ 2) การสำรวจปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านองค์กรซึ่งเป็นตัวกำหนดพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีการแบ่งปันความรู้ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้เสนอแนะว่า การกำหนดคุณสมบัติขององค์กรสำรวจและการเพิ่มการใช้เทคโนโลยีการแบ่งปันความรู้ เพื่อการสื่อสารกับกลุ่มภายนอก มีผลก่อให้เกิดผลผลิตที่ต่ำลง และการรับรู้เกี่ยวกับงานที่ต่ำลงด้วย นอกจากนี้ มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางโดยปัจจัยภายในองค์กรสำรวจเอง ซึ่งผลการวิจัยเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ในอดีต พบว่า ในขณะที่การแบ่งปันความรู้เพิ่มขึ้นการแบ่งปันความรู้ระหว่างบุคคลกับกลุ่มอื่น ๆ เพิ่มขึ้น ผลผลิตขององค์กรก็มีการเพิ่มขึ้น

Qiyun Wang and Huay Lit Woo (2006) แห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนานยาง สิงคโปร์ ได้ศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลความแตกต่างจากการอภิปรายของกลุ่มการเรียนรู้แบบออนไลน์ แบบไม่ประสานเวลา กับกลุ่มการเรียนรู้ในชั้นเรียนปกติ โดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้เรียนออนไลน์ แสดง 5 องค์ประกอบหลักที่นำมาเปรียบเทียบการเรียนทั้งสองวิธี ประกอบด้วยบรรยากาศในการเรียน

การสนองตอบของผู้เรียน ประสิทธิภาพของการเรียน การมีปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร และจากการอภิปรายแต่ละประเด็น บรรยากาศในการเรียน ผู้เรียนออนไลน์มีทัศนคติทางบวกกับบรรยากาศ ในการเรียน โดยคำว่าบรรยากาศในที่นี้หมายถึง ความเที่ยงตรงตามสภาพจริง ความตรงในการเรียนในชั้นเรียนจะมีมากกว่าการเรียนแบบออนไลน์ ผู้เรียนจะสามารถพูดคุยกันได้ในเวลาจริงต่อกัน และกัน ได้มองเห็นสีหน้าท่าทางของฝ่ายตรงข้าม และได้ตอบกันได้ทันทีทันใด เรื่องนี้นับเป็นข้อได้เปรียบของการเรียนในชั้นเรียน ในทางตรงข้าม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเรียนแบบออนไลน์ก็มีข้อดีที่ความสะดวก ลดปัญหาความก้าวร้าว และเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนมีสิทธิ์เสมอกันในการออกเสียงแสดงความคิดเห็น ในเรื่องของการตอบสนองของผู้เรียน การเรียนในชั้นเรียนดูจะมีความรวดเร็วมากกว่าการเรียนแบบออนไลน์ มักจะพบว่า การตอบสนองของการเรียนแบบออนไลน์มักพบปัญหาความล่าช้าในการโต้ตอบ ด้านประสิทธิภาพของการเรียน การศึกษาครั้งนี้พบว่า การเรียนออนไลน์แบบไม่ประสานเวลา ต้องการเวลาเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้การเรียนมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้เรียนต้องใช้เวลาสำหรับคิดและเขียนออกมาเป็นคำพูด ส่วนด้านการมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนปกติ นั้น เมื่อมีผู้แสดงความคิดเห็น บุคคลอื่นก็สามารถให้ข้อคิด แสดงความคิดเห็น หรือขยายความเพิ่มเติม และการมีปฏิสัมพันธ์นั้นยังสามารถกระทำได้หลากหลายวิธี ส่วนเรื่องของการสื่อสาร ในชั้นเรียนปกติมีความง่ายและเป็นธรรมชาติมากกว่าแบบออนไลน์ Johnson และคณะ (2000) ยังระบุว่า การเรียนในชั้นเรียนทำให้เกิดการสื่อสารได้หลายช่องทาง ทั้งภาษาท่าทาง ระดับโทนเสียง ท่าทางการแสดงออก และสีหน้าท่าทาง นอกจากนี้ การเรียนในชั้นเรียนปกติยังเลือกใช้ภาษาได้ อย่างหลากหลายกล่าวคือ ทั้งภาษาอังกฤษ ภาษาจีนหรือแม้แต่ภาษาถิ่น ส่วนการเรียนออนไลน์ มักใช้สื่อสารด้วยการพิมพ์และใช้ภาษาหลักภาษาเดียวเช่น ภาษาอังกฤษ

สุภณิดา ปุสุรินทร์คำ (2549) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเพื่อพัฒนาความเป็นชุมชนนักปฏิบัติของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันของกรุงเทพมหานคร โดยสร้างรูปแบบการแบ่งปันความรู้ ศึกษาผลการใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ และนำเสนอรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเพื่อพัฒนาความเป็นชุมชนนักปฏิบัติ ของครู ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูที่เข้าฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่ได้นำความรู้มาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนครู นักเรียนไม่สนใจทำแบบฝึกหัด/แบบทดสอบในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และครูต้องการสนทนากับเพื่อนครูผ่านอินเทอร์เน็ตอย่างไม่เป็นทางการ 2) รูปแบบการแบ่งปันความรู้ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ได้แก่ 2.1) องค์ประกอบของรูปแบบการแบ่งปันความรู้ ประกอบด้วย ชุมชนนักปฏิบัติ การดำเนินกิจกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ และทรัพยากรสนับสนุนการแบ่งปันความรู้ 2.2) ขั้นตอนการแบ่งปันความรู้ ประกอบด้วย

การปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการการดำเนินการจัดกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ และการประเมินผล 2.3) ผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินการจัดกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ ประกอบด้วย ผลงานกลุ่ม และผลการประเมินตนเองเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาความเป็นชุมชนนักปฏิบัติของครู 3) ในภาพรวมของการประเมินตนเอง เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเพื่อพัฒนาความเป็นชุมชนนักปฏิบัติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะความเป็นชุมชนนักปฏิบัติในระดับมาก

วันวิสาข์ เอ็มชบุตร (2549) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร 2 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อวิเคราะห์ระดับการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ครูมีการแบ่งปันความรู้อยู่ในระดับมาก โดยมีระดับพฤติกรรมการแบ่งปันความรู้โดยนัยสูงกว่าระดับพฤติกรรมการแบ่งปันความรู้ที่ชัดเจน สำหรับประเด็นความรู้ที่ครูแบ่งปันกันมากที่สุดคือ ความรู้เกี่ยวกับความเป็นครู และประเด็นความรู้ที่ครูแบ่งปันกันน้อยที่สุดคือ ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2) โมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านสังคม ทั้งนี้ ปัจจัยด้านสังคมเพียงปัจจัยเดียวที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของครู และส่งผลโดยตรงในทางบวกต่อการแบ่งปันความรู้ของครู แสดงว่า การมีปฏิสัมพันธ์กันและการร่วมมือร่วมใจกันในการปฏิบัติงานจะส่งผลให้เกิดการแบ่งปันความรู้ของครูภายในสถานศึกษาสูงขึ้น

Hou (2009) และคณะ ได้ศึกษาถึงกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ผสมผสานกับกลยุทธ์ การแก้ปัญหาแบบออนไลน์ พบว่า การแบ่งปันความรู้ระหว่างครูจะช่วยลดข้อจำกัดได้ โดยให้ความสำคัญกับชนิดของความรู้ แนวคิด การวิพากษ์ หลักการของคำถาม คำถามที่แตกต่างกัน ก็จะนำไปสู่กระบวนการแก้ปัญหาที่แตกต่างกันออกไปของครูด้วย โดยได้จัดการแบ่งปันความรู้แบบออนไลน์ในลักษณะผสมผสานแบบมีปฏิสัมพันธ์

จากงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า การแบ่งปันความรู้ เป็นกระบวนการสำคัญและเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการนำความรู้ของแต่ละบุคคลโดยอาศัยความรู้ที่แตกต่างกัน ประสบการณ์ที่แตกต่างกัน นำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ที่อาจมีเป้าหมายแตกต่างกัน แม้ว่าการแบ่งปันความรู้จะมีข้อจำกัดอยู่มาก ไม่ว่าจะเป็นทางด้านองค์กร ทัศนคติ หรือแม้แต่วเวลา ที่จะใช้ในการแบ่งปันความรู้กัน สิ่งสำคัญคือ การลดข้อจำกัด ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อเปิดโอกาสให้เข้ามาแบ่งปัน

ความรู้กันมากที่สุด และสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการลดข้อจำกัดต่าง ๆ ก็คือ “เทคโนโลยี” ที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในสถานการณ์การแบ่งปันความรู้ที่แตกต่างกันทั้งบริบท และตัวผู้เรียน เป็นต้น แต่ก็นับว่าเทคโนโลยีมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะดึงคนเข้ามาร่วมกันแสดงความคิดเห็น แบ่งปันความรู้ระหว่างกัน ซึ่งในการแบ่งปันความรู้ก็ต้องอาศัยคนมากกว่า 1 คนในการมาแบ่งปันกัน และมีปฏิสัมพันธ์กัน ดังนั้น จึงนับได้ว่าเป็นการร่วมมือกันในการคิด แสดงความคิดเห็นทั้งที่เหมือนและแตกต่าง เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาร่วมกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ (Appreciation-Influence- Control: A-I-C)

4.1 ความหมายของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์

World Bank (1977) ได้อธิบายความหมายของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ หรือ AIC ว่าเป็นกระบวนการที่แต่ละคนจะต้องฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (Appreciate) แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกและคุณค่าร่วมกันผ่านการสนทนา (Influence) และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ร่วมกัน (Control)

Smith (1978) กล่าวว่า AIC ไม่ใช่เครื่องมือที่มีรูปแบบตายตัว แต่ขึ้นอยู่กับแต่ละองค์กรในการ นำไปวิธีการ AIC ไปออกแบบวิธีการและเครื่องมือให้เหมาะสมกับสภาพและการวางแผนขององค์กร

Organizing for Development, an International Institute: ODDI (1990) ได้ให้ความหมาย ไว้ว่า AIC เป็นกระบวนการที่สร้างความเท่าเทียมกัน สร้างความเข้าใจระหว่างเป้าหมายและอำนาจ ทุกเป้าหมายจะก่อให้เกิดพลัง ซึ่งการที่จะไปถึงเป้าหมายได้อย่างมีศักยภาพก็จะต้องมีการจัดการที่ดี

อรพิน สพิชคชัย (2538) กล่าวถึง กระบวนการ AIC เป็นกระบวนการที่มีศักยภาพในการสร้าง พลังและกระตุ้นการยอมรับของชาวบ้านทั้งชายและหญิงให้ร่วมพัฒนาหมู่บ้านและจะให้ความสำคัญ ต่อความคิดและการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกันเป็นกระบวนการ ที่นำเอาคนเป็นศูนย์กลางโดยที่คนผู้ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องของทั้งหมดในชุมชนมาคิดและทำงานร่วมกันในรูป ของการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อระดมความคิดในการวางแผนเพื่อพัฒนาหมู่บ้านเป็นการสร้าง แนวทางการพัฒนาโดยตัวประชาชน

ธนพรรณ ธาณี (2540) กล่าวว่า กระบวนการ AIC เป็นเทคนิคที่ง่ายและสามารถนำมา ประยุกต์ให้เหมาะสมสำหรับการวางแผนพิจารณาหมู่บ้าน และกำหนดแผนปฏิบัติทั้งยังสามารถใช้ เป็นเครื่องมือในการระดมความคิดเห็น และขั้นตอนที่จะรวมความคิดและความต้องการไว้ในแผนได้ เพราะในสวนรายละเอียดของกระบวนการ AIC มีเทคนิควิธีการประชุมระดมความคิดที่จะเปิดโอกาส ให้ผู้ร่วมระดมความคิดได้ มีส่วนร่วมอย่างเป็นประชาธิปไตย มีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ ข้อมูลข่าวสารซึ่งทำให้เข้าใจถึงสภาพปัญหาข้อจำกัดความต้องการและศักยภาพของผู้ระดมความ คิดทุกคน

ประเวศ วรรสี (2542) ได้ให้ความหมายว่า บุคคล/กลุ่มคน มีความคิด ความเข้าใจกันคนละ ทิศคนละทาง มุ่งหมาย และปฏิบัติกันไปคนละอย่าง แต่ผลที่เกิดขึ้น กระทบ และมีอิทธิพลต่อกัน (Influence) หากไม่มีการควบคุม (Control) จะไม่เกิดความพอใจ และไม่เห็นคุณค่า (Appreciation)

ธีระพงษ์ แก้วมหารังษ (2544) กล่าวว่า กระบวนการ AIC เป็นการประชุมที่ก่อให้เกิด การทำงานร่วมกันเพื่อจัดทำแผน โดยเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีเวทีพูดคุย แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้เกิดความเข้าใจถึงสภาพปัญหา

ความต้องการ ข้อจำกัด และศักยภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้มีการระดมสมองในการศึกษา วิเคราะห์พัฒนาทางเลือกเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนา เกิดการตัดสินใจร่วมกันเกิดพลังของการสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) (2549) กล่าวถึงกระบวนการ AIC เป็นเทคนิคการประชุมแบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ที่การระดมสมองทำให้เกิดความเข้าใจสภาพปัญหา/ ข้อจำกัด ความต้องการ/และศักยภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องต่าง ๆ งานที่ได้จากการประชุมมาจากความคิดของทุกคน

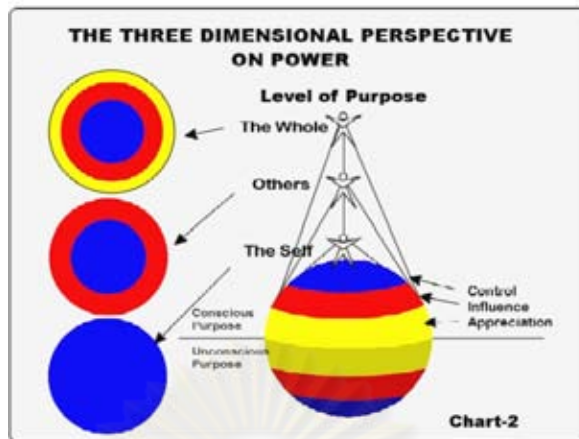
ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และ วิเชียร ศรีลูกหว่า (2552) ได้กล่าวถึง AIC ว่า เป็นกระบวนการและเทคนิคในการนำคนที่ต้องการทำงานร่วมกันทั้งหมดในระบบใดระบบหนึ่ง หรือ เรื่องใดเรื่องหนึ่งเข้ามาประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ร่วมกัน ซึ่งมีความเหมาะสมอย่างยิ่งในการนำมาใช้จัดทำแผนพัฒนาองค์กร ชุมชน และ สังคม เนื่องจากกระบวนการดังกล่าวจะช่วยก่อให้เกิดพลังแห่งความร่วมมือได้อย่างดีเยี่ยม

ประชาสรรค์ แสนภักดี (2552) กล่าวว่า กระบวนการ AIC เป็นการประชุมที่ก่อให้เกิดการทำงานร่วมกันเพื่อจัดทำแผน โดยเป็นวิธีการที่เปิดโอกาส ให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีเวทีพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้เกิดความเข้าใจ ถึงสภาพปัญหา ความต้องการ ข้อจำกัด และศักยภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้มีการระดมพลังสมองในการศึกษา วิเคราะห์พัฒนาทางเลือก เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา เกิดการตัดสินใจร่วมกันเกิดพลังของการสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น

สรุป กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ หรือ AIC ว่าเป็นกระบวนการที่บุคคล/ กลุ่มคนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (Appreciate) แสดงความคิดเห็นความรู้สึกและคุณค่าร่วมกันผ่านการสนทนา (Influence) และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานร่วมกัน (Control) พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ ระดมสมอง นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้เกิดความเข้าใจ ถึงสภาพปัญหาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาองค์กร ชุมชน และสังคม

4.2 องค์ประกอบของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์

Organizing for Development, an Institutional Institute: ODDI (2533) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการ AIC มีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ซึ่งทำลายความสำเร็จของเป้าหมายขององค์การผสมผสานระหว่าง Appreciation, Influence และ Control มีความสัมพันธ์กัน เป็นกระบวนการที่นำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้แต่ละบุคคล องค์กร และชุมชน มีความเท่าเทียมกัน

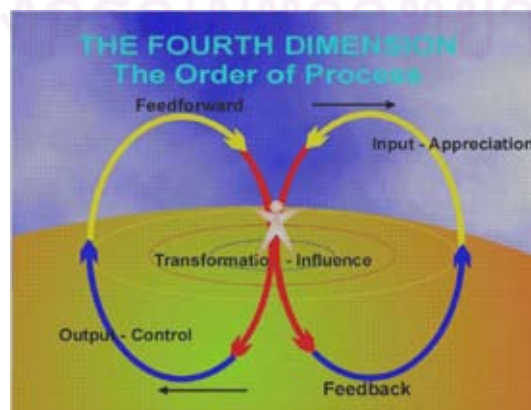

แผนภูมิที่ 5 แสดงมุมมอง 3 มิติขององค์ประกอบของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์

A-Appreciation หมายถึง พลังอำนาจที่พวกเราใช้เกี่ยวข้องกับ “ทุกส่วน” ของระบบ โดยความสำเร็จของ Appreciation คือ การเปิดใจของพวกเราทุกคน ใช้ศักยภาพให้เต็มที่โดยคำนึงถึงความจริงและความเป็นไปได้ ความสำเร็จจะช่วยให้เรามีความคิดที่จะนำไปสู่กิจกรรมที่สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

I- Influence- หมายถึง พลังอำนาจที่พวกเราใช้เป็น “ส่วนประกอบ” ของระบบ ซึ่งมีหน้าที่ในการผลักดันส่วนประกอบทั้งหมดที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันให้เกิดเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ที่สุดของในอดีต ปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งกลยุทธ์เพื่อสร้างความสำเร็จ โดยคำนึงถึงตัวแปรที่เหลือที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ

C- Control- หมายถึง พลังอำนาจที่พวกเราใช้กับพวกเราเอง “ส่วนของแต่ละบุคคล” ของระบบทั้งหมด ทำหน้าที่ควบคุมตัดสินใจ เมื่อ Appreciation เป็นส่วนของข้อมูล ความเป็นไปได้ หลีกหนีจากปัญหา, Influence เป็นการเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่เป็นไปได้มากที่สุด สร้างความพึงพอใจ และ Control จะเป็นรูปแบบที่จะช่วยแก้ปัญหา โดยจะสามารถแก้ปัญหาได้ก่อนเมื่อสามารถควบคุมตัวแปรต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการนี้ก็จะเกิดขึ้นอีก

แผนภูมิที่ 6 แสดงมุมมอง 4 มิติของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์

ประยัต จตุพรพิทักษ์ (2540) ได้ให้ความหมายของ กระบวนการเอไอซี (AIC) ว่าเป็นพลังปัญญาที่สร้างสรรค์ที่มีอยู่ในบุคคล กลุ่มคน องค์กรชุมชน และสังคม และเป็นพลังทางการพัฒนา ได้แก่

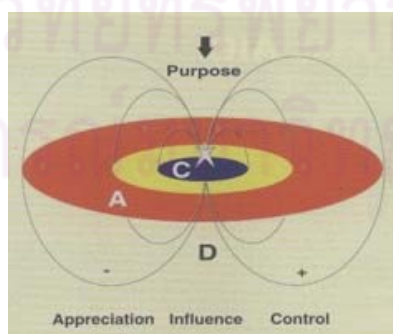
1. พลังความรักและความซาบซึ้งใจ (Appreciation) คือ การมีความรัก ความเมตตา ปราถนาดี เป็นมิตร ซาบซึ้งคุณค่า รับรู้ เข้าใจ ใส่ใจ ต่อสรรพสิ่งที่อยู่รอบตัวเรา ไม่ว่าจะเป็นบุคคล กลุ่มคน องค์กร ชุมชน สังคม ธรรมชาติ ทรัพยากร วัตถุประสงค์ของ ปราบกฏการณ์ เหตุการณ์ สถานการณ์ และอื่น ๆ

2. พลังความคิดและการมีปฏิสัมพันธ์ผสมผสาน (Influence) คือ การใช้ความคิด ริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ การใช้ปัญญา การใช้ปรัชญา โดยเน้นความคิดร่วมกัน แลกเปลี่ยนปฏิสัมพันธ์กัน ผสมผสานกันด้วยความเป็นมิตร ความปราถนาดี พร้อมทั้งให้เกียรติและความเคารพซึ่งกันและกัน

3. พลังความพยายามและการควบคุมจัดการ (Control) คือ การมีความมุ่งมั่น ผูกพัน และรับผิดชอบที่จะปฏิบัติภารกิจซึ่งอยู่ในความควบคุมดูแลของตนให้ดำเนินไปด้วยดี จนกระทั่งผลสำเร็จ รวมถึงการรู้จักวางแผน จัดระบบ จัดคน จัดทรัพยากร สร้างความเข้าใจ สร้างกำลังใจ สร้างความร่วมมือ ประสานงาน ควบคุมการปฏิบัติงาน ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนางานหรือภารกิจอย่างต่อเนื่อง

วีระ นิยมวัน (2542) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบไว้ดังนี้

1. แกนกลาง คือ สภาพแวดล้อมทุกด้าน
2. กรอบนอกออกไป คือ พลังของควมมีสัมพันธภาพ
3. กรอบนอกสุด คือ พลังของการทำงานของผู้ทำงาน ที่มีความมุ่งหมายเดียวกัน

แผนภูมิที่ 7 แสดงองค์ประกอบของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์

A = กรอบวงนอกสุด คือ ความพึงพอใจที่จะทำงาน (Appreciation)

I = กรอบวงรอบออกไป คือ สิ่งนำเข้า และผลผลิตที่ได้ เป็นอิทธิพลต่องาน (Influence)

C = สภาพแวดล้อมของตัวบุคคล และกลุ่ม เกิดการควบคุมกันเองได้ (Control Power)

แผนภูมิที่ 8 แสดงองค์ประกอบของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของ AIC ไว้ว่าประกอบด้วย

A-Appreciation คือ การยอมรับชื่นชม (Appreciate) ความคิดเห็นความรู้สึกของเพื่อนสมาชิกในกลุ่มด้วยความเข้าใจในประสบการณ์ สภาพ และขีดจำกัดของเพื่อนสมาชิกแต่ละคน จึงไม่รู้สึกต่อต้านหรือวิจารณ์เชิงลบในความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิก ทุกคนในกลุ่มมีโอกาสที่จะให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง เหตุผล ความรู้สึก และการแสดงออกตามที่เป็นจริง เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน มีความรู้สึกที่ดีมีเมตตาต่อกัน เกิดพลังร่วมกันและความรู้สึกเป็นเครือข่าย เป็นประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

I-Influence คือ การใช้ประสบการณ์/ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของแต่ละคนที่มีอยู่ มาช่วยกันกำหนดวิธีการ/ยุทธศาสตร์เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์/อุดมการณ์ร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มจะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน มีการถกเถียงด้วยเหตุผลทั้งในประเด็นที่เห็นด้วยและขัดแย้งจนได้วิธีการที่กลุ่มเห็นร่วมกัน

C-Control คือ การนำยุทธศาสตร์/วิธีสำคัญ มากำหนดแผนปฏิบัติการโดยละเอียด สมาชิกจะเลือกกว่าตนเองสามารถรับผิดชอบในเรื่องใดด้วยความสมัครใจ ทำให้เกิดพันธะสัญญาข้อผูกพัน (Commitment) แก่ตนเองเพื่อควบคุมตน (Control) ให้ปฏิบัติจนบรรลุผลตามเป้าหมายร่วมกันทั้งกลุ่ม

ตารางที่ 10 แสดงสรุปขั้นตอนของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์

Organizing for Development, an Institutional Institute: ODDI (2533)	ประหยัด จตุพรพิทักษ์ (2540)	วีระ นิยมวัน (2542)	สำนักงานกองทุน สนับสนุนการวิจัย (2549)
A-Appreciation หมายถึง พลังอำนาจ ที่พวกเราใช้เกี่ยวข้องกับ “ทุกส่วน” ของ ระบบ	1. พลังความรักและ ความซาบซึ้งใจ (Appreciation)	A = กรอบวงนอกสุด คือ ความพึงพอใจที่จะ ทำงาน (Appreciation)	A-Appreciation คือ การ ยอมรับชื่นชม (Appreciate)
I- Influence- หมายถึง พลังอำนาจที่ พวกเราใช้เป็น “ส่วนประกอบ” ของ ระบบ	2. พลังความคิดและ การมีปฏิสัมพันธ์ ผสมผสาน (Influence)	I = กรอบวงรอบออกไป คือ สิ่งนำเข้า และ ผลผลิตที่ได้ เป็น อิทธิพลต่องาน (Influence)	I-Influence คือ การใช้ ประสบการณ์ /ความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ของแต่ละ คนที่มีอยู่
C- Control- หมายถึง พลังอำนาจที่ พวกเราใช้กับพวกเราเอง “ส่วนของแต่ ละบุคคล” ของระบบ	3. พลังความพยายาม และการควบคุมจัดการ (Control)	C = สภาพแวดล้อม ของตัวบุคคล และกลุ่ม เกิดการควบคุมตนเอง ได้ (control power)	C-Control คือ การนำ ยุทธศาสตร์/วิธีสำคัญ มา กำหนดแผนปฏิบัติการ โดยละเอียด

4.3 ขั้นตอนของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์

อรพินท์ สฟโชคชัย (2537) เทคนิค AIC เป็นวิธีการที่รวมพลังปัญญา และพลังสร้างสรรค์
ของแต่ละคนเข้ามาเป็นพลังในการพัฒนา ซึ่งมีขั้นตอน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการสร้างความรู้ (Appreciation หรือ A)

เป็นขั้นตอนการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขั้นตอนนี้จะเปิดโอกาสให้
ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนแสดงข้อคิดเห็นรับฟัง และหาข้อสรุปร่วมกันอย่างเป็นประชาธิปไตย โดยใช้การ
วาดรูปเป็นสื่อในการแสดงข้อคิดเห็นแบ่งเป็น 2 ช่วงคือ

- 1.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ของหมู่บ้านในปัจจุบัน (A1)
- 1.2 การกำหนดอนาคตของหมู่บ้านว่าต้องการให้เกิดการพัฒนาในทิศทางใด (A2)

2. ขั้นตอนการสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence หรือ I)

คือขั้นตอนการหาวิธีการที่จะทำให้การพัฒนาหมู่บ้านตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
ในช่วง (A2) และเป็นช่วงการหามาตรการหรือวิธีการในการพัฒนาและการค้นหาเหตุผลเพื่อจัดลำดับ
ตามความเห็นของกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมแบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือ

- 2.1 การคิดโครงการที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์
- 2.2 การจัดลำดับความสำคัญของโครงการ โดยแยกออกเป็น 3 ประเภท

คือ กิจกรรมหรือโครงการที่ชาวบ้านทำเอง กิจกรรมหรือโครงการที่ชาวบ้านทำเองบางส่วนและ

ขอความช่วยเหลือจากแหล่งทุนภายนอก และกิจกรรมหรือโครงการที่สามารถขอทุนอุดหนุนจากภาครัฐโดยผ่านตำบล

3. **ขั้นการสร้างแนวทางปฏิบัติ (Control หรือ C)**

คือการนำเอาโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ มาสู่การปฏิบัติและจัดกลุ่มผู้ดำเนินงานที่จะรับผิดชอบต่อโครงการหรือกิจกรรมขั้นตอนนี้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงได้แก่

3.1 การแบ่งกลุ่มรับผิดชอบ

3.2 การตกลงในรายละเอียดในการดำเนินงาน

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) (2549) ได้กล่าวถึงวิธีการกระบวนการ AIC จะใช้

1. **วาดภาพเพื่อเป็นการสะท้อนประสบการณ์ในอดีต / สภาพปัจจุบันกับ**

จินตนาการถึงความมุ่งหวังในอนาคตของสมาชิกทุกคน โดยให้แต่ละคนวาดภาพของตนก่อน

2. **นำภาพของทุกคนมาวางรวมกันบนกระดาษแผ่นใหญ่ แล้วจึงต่อเติมรวมภาพ**

ของแต่ละคนให้กลมกลืนเป็นภาพใหญ่ของกลุ่มเพียงภาพเดียว การวาดภาพเป็นการกระตุ้นให้สมาชิกสะท้อนสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจออกมาอย่างแท้จริง บางเรื่องราวที่ไม่สะดวกใจที่จะพูดโดยเปิดเผยก็สามารถสะท้อนออกมาเป็นรูปภาพหรือสัญลักษณ์รูปทรง/สี แทนการพูด/เขียนหนังสือ

3. **เปิดโอกาสให้ผู้อื่นสามารถซักถามข้อมูลความหมายจากภาพได้อย่างละเอียด**

ลึกซึ้งใช้เป็นสื่อกระตุ้นให้สมาชิกที่ไม่ค่อยกล้าพูดได้ร่วมอธิบายความคิด/ประสบการณ์ของตนเอง การวาดภาพช่วยสร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง

4. **รวมภาพความคิดของแต่ละคนเป็นภาพรวมของกลุ่ม ทำได้ง่ายและ**

เป็นรูปธรรมกว่าการพยายามรวมแนวคิดของแต่ละคนโดยการอภิปรายหรือการเขียน และเป็นสื่อถึงความรู้สึกเป็นเจ้าของภาพร่วมกันและการมีส่วนร่วมในการสร้างกรอบความคิดตามภาพของกลุ่ม

1. **ขั้นตอนก่อนเริ่มกระบวนการ AIC**

1.1 **การคัดเลือกผู้เข้าประชุม** เนื่องจากเป็นวิธีประชุมที่ต้องการผู้มีส่วน

ส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับ จึงเลือกจากระดับนโยบาย ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติ นักวิชาการ ผู้นำในสังคม และชุมชน ประชาชนกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะพิจารณา ทำแผน/โครงการ ด้วยหลักการที่ว่า ทุกคนมีทักษะชีวิต และประสบการณ์หลากหลาย

1.2 **เตรียมประเด็น** หัวข้อเรื่องที่จะทำแผน / โครงการ สำหรับอนาคต

1.3 **เขียนวัตถุประสงค์ของประเด็น** ต้องชัดเจน เพื่อเสนอในที่ประชุมรวม

ให้ผู้ร่วมประชุมซึ่งหลากหลายประสบการณ์ เข้าใจง่าย

1.4 **การแบ่งกลุ่ม**

1.4.1 **เลือกบุคคล แบ่งกลุ่ม** ไว้ล่วงหน้า ให้มีกลุ่มละ 8 คน แตกต่างกัน

ให้ครบทั้งระดับนโยบาย ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติ ผู้นำประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อเรื่องที่จะพิจารณา

1.4.2 เตรียมผู้สนับสนุนกลุ่ม (Facilitator) ชักซ้อมทำความเข้าใจกับกระบวนการ ซึ่งมีหลักการให้ทุกคนได้มีโอกาสเท่าเทียมกัน ในการแสดงความคิดเห็น

1.4.3 เตรียมอุปกรณ์ให้ครบ

1.5 การเตรียมห้องประชุม

1.5.1 ห้องรวม พร้อมม้านั่ง ครบคน จัดเป็นครึ่งวงกลม

1.5.2 มุมกลุ่มย่อย จัดม้านั่งรอบโต๊ะเขียนหนังสือ กลุ่มละ 8 คน ตามจำนวนกลุ่ม

1.6 เตรียมอุปกรณ์

1.6.1 เครื่องฉายแผ่นใส แผ่นใสพร้อมปากกา 1 ชุด

1.6.2 ปากกาเส้นใหญ่ หรือดินสอสี ประจำกลุ่ม กระดาษ A4 ตัดแบ่ง 4 ส่วน แล้วยแฉก คนละ 20 แผ่น

1.6.3 กระดาษแผ่นพลิก พร้อมขาตั้ง ประจำกลุ่ม พร้อมกับปากกา

1.6.4 แผ่นใส พร้อมปากกา ประจำกลุ่มกลุ่มละ 6-10 แผ่น

2. ภารกิจของผู้เข้าร่วมประชุม

2.1 ภารกิจผู้สนับสนุนกลุ่ม (Facilitator)

2.1.1 เป็นผู้ควบคุมขั้นตอน กำกับเวลา

2.1.2 กระตุ้นให้สมาชิกทุกคนเขียน

2.1.3 รวบรวมผล มติจากการถกเถียง อภิปรายของสมาชิก

2.1.4 แนะนำวิธีเขียน วิธีรวมมติ วิธีเสนอแผ่นใส

2.1.5 ไม่ต้องมีความรู้ และชี้แนะเนื้อหา หรือเรื่องที่พิจารณา

เนื่องจากสมาชิกกลุ่ม คือ ผู้มีทักษะ ประสบการณ์มาก

2.1.6 รวบรวมผลขั้นตอนสุดท้ายของการประชุมกลุ่ม ไปสรุป พิมพ์ นำเสนอผู้รับผิดชอบในหน่วยงาน

2.2 ภารกิจสมาชิกกลุ่ม

2.2.1 เขียนภาพ หรือข้อคิดเห็น ตามขั้นตอนที่ผู้สนับสนุนการประชุม แจ้งให้ปฏิบัติ

2.2.2 เขียนอักษรบรรจง ตัวโต เพื่อแปะบนกระดาษขาตั้ง ให้สมาชิกในกลุ่มอ่าน แทนการพูด

2.2.3 เขียนประโยคสั้น ๆ 1 บรรทัด เฉพาะสาระสำคัญ ไม่พรรณนาแผ่นละ 1 ข้อคิดเห็น เพราะต้องนำไปรวมกับข้อความที่คล้ายกันของสมาชิกอื่น

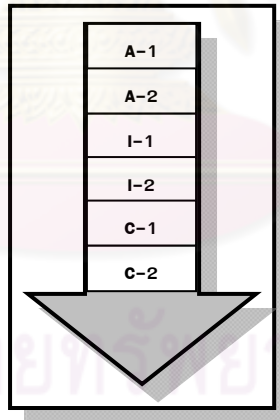
2.2.4 ทุกคนมีอิสระในการเขียน ตามขั้นตอนที่กำหนดให้ จากที่คิดเองจากประสบการณ์ หรือเห็นส่วนดีได้จากผู้อื่น โดยไม่ต้องถูกโน้มน้าว หรือแย่งกันพูด

2.2.5 ข้อเขียนของทุกคน นำไปติดแปะบนขาตั้ง หรือผนังให้อ่านทั่วกัน ให้ซักถาม หรือ อธิบาย ไม่วิจารณ์ว่า ถูกหรือผิด เรียนรู้ความคิดเห็นของกันและกัน แล้วรวมความที่คล้ายกัน เข้าเป็นข้อเดียว ที่ต่างกันให้แยกไว้ เพื่ออภิปราย เลือกรอบที่ 2 จนกว่าจะได้มติร่วม (หลายข้อรับเป็นมติกลุ่ม บางข้อเก็บไว้ เพราะข้อคิดเห็นแปลก ๆ ของวันนี้ ยังไม่เป็นที่ยอมรับ แต่บางคนนำไปทำต่อ กลายเป็นเรื่องที่ดีก็มีบ่อย ๆ)

2.2.6 การเขียน ได้จากการกลั่นกรองหลายชั้น มีเวลาคิดวิเคราะห์ เลือกเอง สั้น กระชับการรวบรวมข้อเขียนที่เหมือนกัน ก็คือ มติของที่ประชุม ซึ่งทำได้ง่ายมากกว่าการพูดที่อาจยืดเยื้อ ควบคุมไม่ได้ มีสาระน้อย และประธานสรุปไม่ได้

2.2.7 กลุ่มไม่จำเป็นต้องตั้งประธานถาวร ให้ผลัดกันนำ ผลัดกันจัดรวบรวมมติ เขียนแผ่นใส และนำเสนอ เพื่อสร้างบรรยากาศเป็นมิตร รับผิดชอบร่วมกัน มีพลังบทบาทเท่าเทียมกัน

3. วิธีประชุมด้วย AIC (ภาคปฏิบัติ)

แผนภูมิที่ 9 แสดงขั้นตอนของการประชุมด้วย AIC

ทุกขั้นตอนของการทำงานในกลุ่ม เป็นการเสริมพลัง ให้เกิดทักษะชีวิต รู้จักเลือก และปฏิบัติเข้าใจวิธี สื่อสัมพันธ์ และยอมรับกันและกันด้วยเหตุผล จากการอภิปราย อันเป็นลักษณะของคนพัฒนาวิธีประชุมทำงาน การประชุมแบ่งเป็น 6 ขั้นตอน คือ A-1, A-2, I-1, I-2, C-1, C-2 ในบางกลุ่มเข้าใจเร็ว ก็ต้องปล่อยให้ทำรอดเดี่ยวต่อเนืองไปได้ เพื่อไม่เป็นการยับยั้งความคิดที่กำลังลื่นไหล ในทางปฏิบัติ ผู้สนับสนุนการประชุมไม่ต้องบอกชื่อ ขั้นตอน บอกแต่กิจกรรมที่ละขั้นตอน เริ่มประชุม นั่งรวมกันก่อน ผู้นำการสนับสนุนการประชุม จะชี้แจงหัวข้อ ประเด็น และวัตถุประสงค์ ของเรื่องที่จะประชุมพิจารณาให้ซักถามจนเข้าใจเรื่อง จึงแยกเข้ากลุ่มเล็ก นั่งคละกัน

3.1 ขั้นตอน A - 1 (15 นาที) เข้าใจสถานการณ์ สภาพความเป็นจริง (Reality)

ผู้สนับสนุน แจ้งให้ทุกคนวาดภาพบนกระดาษของตน สะท้อนให้เห็นว่าในปัจจุบันนี้ เรื่องที่จะพิจารณากัน มีรูปลักษณะอย่างไร ภาพเป็นลายเส้น หรือระบายสี หรือภาพสัญลักษณ์ (Logo) แทนภาพก็ได้ เช่น ภาพต้นไม้ ภาพคนจับมือ ภาพสามเหลี่ยมฯ (การเขียนภาพแทนการพูด หรือเขียนข้อความเป็นการฝึกสมอง (ซีกขวา) มีศิลปะ จินตนาการ สร้างสรรค์ ยิ่งเขียนเป็นสัญลักษณ์ หรือให้สื่อที่สื่อความหมายได้ โดยไม่ต้องอธิบาย ยิ่งแสดงความลึกซึ้งของความคิดคนนั้น) ในกลุ่มเล็กนำภาพของทุกคนเวียนดู หรือปิดแปะแล้วอธิบายความหมายร่วมกัน รวมไปถึงเป็นภาพเดี่ยวของกลุ่ม ลงแผ่นใส นำเสนอที่ประชุมรวม ให้ซักถาม ปรับปรุงร่วมกัน ขั้นตอนนี้ เป็นการเริ่มให้ทบทวน ระบายอารมณ์ ความคิด มีศิลปะ มีสัมพันธ์กับคนอื่นไม่เคร่งเครียด

3.2 ขั้นตอน A - 2 (20 นาที) สร้างวิสัยทัศน์ สภาพที่คาดหวังในอนาคต (Ideal Vision หรือ Scenario)

เข้ากลุ่มเล็ก ทุกคนเขียนภาพแสดงให้เห็นว่า ในอนาคต 10 ปี ภาพเดิมจะเปลี่ยนไป คาดหวังจะให้เป็นอย่างไร ที่มีความเป็นไปได้ นำมาแลกเปลี่ยน อธิบาย และร่วมกันเป็นภาพเดี่ยวของกลุ่มลงแผ่นใส นำเสนอที่ประชุมใหญ่ ซักถามความหมาย แล้วร่วมกันเหลือภาพเดี่ยว อาจให้ผู้แทนกลุ่มนำไปรวม และยกร่างความหมาย เป็นปณิธาน คำขวัญของโครงการนี้ ภาพนี้ต้องเก็บไว้ ยึดเป็นแนวทางหลักของความคาดหวัง ที่จะนำไปคิดกลยุทธ์ และโครงการเพื่อให้บรรลุผล ขั้นตอนนี้ เป็นมิติที่ทุกคนเข้าใจความเป็นมา และคาดหวัง มีความประสงค์ร่วมกันตั้งแต่ต้น เริ่มมีพลัง

3.3 ขั้นตอน I - 1 (30 นาที) คิดหากลยุทธ์ (Solution Design)

กลุ่มเล็ก ทุกคนเขียนกิจกรรมที่คิดว่าต้องทำ เพื่อเกิดผลสำเร็จ ให้ได้ภาพรวมของ A-2 เขียนกิจกรรมละ 1 แผ่น ให้มากที่สุดที่ตนมีศักยภาพ และประสบการณ์ นำมาร่วมกันเลือกข้อที่เหมือนกัน เป็นมติ 3-5 ข้อ ที่แตกต่างเก็บไว้ (บางคนนำไปใช้เอง) เขียนลงแผ่นใส หรือแผ่นพลิก นำเสนอต่อที่ประชุมรวม ให้ซักถาม และร่วมกันคิดไว้ 5-6 เรื่อง และอาจมีข้อย่อยภายในข้อใหญ่ก็ได้ ขั้นตอนนี้ ทุกคนจะได้แสดงพลัง ประสบการณ์ มีส่วนร่วม หากความคิดของตนมีเหตุผล ได้รับการยอมรับ จะเกิดความภูมิใจ ถ้าของผู้อื่นดีกว่า ก็ยอมรับกัน งานนี้จะเป็นของทุกคนตั้งแต่ต้น

3.4 ขั้นตอน I - 2 (30 นาที) จัดความสำคัญ จำแนกกิจกรรม (Priority)

กลุ่มเล็ก ทุกคนเขียนแผ่นละ 1 กิจกรรมที่ได้รับรู้จากการอภิปรายมา เลือกกิจกรรมตามความถนัดของตนว่า กิจกรรมใดสำคัญ และเป็นไปได้ องค์กร หรือหน่วยงานใดที่น่าจะทำได้ แยกออกเป็น 1) กิจกรรมที่จะทำได้เอง 2) กิจกรรมที่ต้องทำร่วมกันคนอื่น 3) กิจกรรมที่ต้องให้คนอื่นทำให้ นำไปแปะ อ่าน ชี้แจง ร่วมกันคัดเลือกไว้ เขียนชื่อกลยุทธ์ หรือกิจกรรม ลงแผ่นพลิก หรือแผ่นใส นำเสนอต่อที่ประชุมรวม ร่วมกันเลือกให้เหลือชุดเดียว เรียงลำดับความสำคัญ ตามจำนวน

แผ่นข้อเขียนที่เหมือนกัน เขียนลงแผ่นใส ฉายให้ทุกคนรับทราบผลของ 1-2 เก็บไว้เป็นแนวทางหลักของการทำขั้นตอนต่อไป และประกอบการเขียนโครงการ ขั้นตอนนี้ ทุกคนจะได้แสดงประสบการณ์ให้ผู้อื่นเลือกใช้ประโยชน์ กิจกรรมเป็นสิ่งควบคุมความสำเร็จ

3.5 ขั้นตอน C - 1 (30 นาที) วางแผน หาผู้รับผิดชอบ (Responsibility)

กลุ่มเล็ก ทุกคนเลือกหาหัวข้อกลวิธี กิจกรรมที่ได้จาก 1-2 เขียนลงแผ่นละ 1 กิจกรรม มากน้อยตามแต่ที่ตนมีบทบาท หน้าที่ ความสามารถที่จะทำได้เอง หรือร่วมทำกับใคร หรือต้องขอให้ใครทำให้ เขียนชื่อคนทำกิจกรรมด้วย นำไปรวมกันให้เป็นชุดเดียว เขียนแผ่นใส นำเสนอที่ประชุมรวมให้อภิปราย เรียนรู้งานกันและกัน ขั้นตอนนี้ ทุกคนได้วิเคราะห์ตนเอง แสดงพลังความสามารถ และภารกิจที่จะร่วมทำงานในเรื่องใดได้บ้าง

3.6 ขั้นตอน C - 2 (30 นาที) จัดทำแผน / กิจกรรม / โครงการ (Action Plan)

แบ่งกลุ่มใหม่ ให้เข้าตามระดับงานที่รับผิดชอบ เช่น กลุ่มนโยบาย กลุ่มนักวิชาการกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับเรื่องนี้ ภารกิจขั้นตอนนี้สำคัญ คือ ต้องร่วมกันเขียนแผนงาน / โครงการ ตามรูปแบบมาตรฐาน คือ 1) ชื่อโครงการ / แผนงาน 2) หลักการเหตุผล 3) สาเหตุที่ต้องทำ 4) ความมุ่งหมาย หรือความประสงค์ หรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้เป็นผล 5) กลวิธีทำอย่างไร 6) วิธีทำ กิจกรรมที่ต้องทำ 7) ชื่อหน่วยงาน หรือบุคคล ผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม (มีหลายชื่อได้) 8) ระยะเวลาเริ่มต้น สิ้นสุด 9) วิธีการประเมินผลสำเร็จตามข้อชี้วัด และวัตถุประสงค์ 10) งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ คนที่ต้องการ พร้อมกับแหล่งที่สนับสนุน (อาจมีรายละเอียด งบประมาณแสดงรายการกิจกรรม และประเภทหมวดเงิน อาจมีผังกำกับเวลา / กิจกรรมแนบท้าย หรือแต่ละกลุ่ม นำกลับไปเขียนภายหลังการประชุม)

ผลจากการประชุมขั้นตอน C-2 นี้ ผู้จัดประชุมต้องนำไปรวบรวมพิมพ์ส่งกลับให้หน่วยงานของ ผู้เข้าประชุม เช่น ฝ่าย กอง กรม องค์การชุมชน ที่ต้องทำแผนพัฒนาประจำปี ให้นำไปเขียนเป็นโครงการขออนุมัติ หัวหน้างานตามลำดับชั้น และไปชี้แจง ต่อผู้ เพื่อให้ได้งบประมาณ และการสนับสนุน

4. ภายหลังการประชุม

มีความสำคัญยิ่งกว่าการประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมยอมรับตนเองว่า ได้เสนออะไรไป หน้าที่ บทบาทของตนเกี่ยวกับงานนี้ เป็นของแต่ละคน ที่จะต้องรับไปเสนอหัวหน้าหน่วย และผู้ร่วมงาน นำไปปฏิบัติตามแผน และประชุมสามเส้า ทบทวนงาน ตามข้อชี้วัดและเป้าหมายปรับเปลี่ยนกลวิธี และการสนับสนุนเพื่อขจัดอุปสรรค ที่ทำไม่สำเร็จ กิจกรรมใดที่สำเร็จแล้ว ก็ต้องพัฒนาโครงการ (Program Development) คิดกิจกรรมใหม่ ๆ เพราะความสำเร็จในเรื่องหนึ่ง จะมีปัญหาตามมาใหม่

ตารางที่ 11 แสดงขั้นตอนกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์

ตอน	เวลาที่ใช้	ภารกิจหลัก
A - 1	15 นาที	เข้าใจสถานการณ์ สภาพที่แท้จริง (Reality) เป็นการเริ่มให้บททวน ระบายอารมณ์ ความคิด มีศิลปะ มีสัมพันธภาพกับคนอื่น ไม่เคร่งเครียด
A - 2	20 นาที	สร้างวิสัยทัศน์ สภาพที่คาดหวังในอนาคต (Ideal Vision หรือ Scenario) เป็นมติที่ทุกคนเข้าใจความเป็นมา และคาดหวัง มีความประสงค์ร่วมกันตั้งแต่เริ่ม
I - 1	30 นาที	คิดค้น หากวิธี (Solution Design) เป็นขั้นตอนที่ทุกคนได้แสดงพลัง และประสบการณ์มีส่วนร่วม หากความคิดของตนมีเหตุผล ได้รับการยอมรับ จะเกิดความภูมิใจ ถ้าของผู้อื่นดีกว่า ก็ยอมรับเช่นกัน งานนี้จะเป็นของทุกคนตั้งแต่ต้น
I - 2	30 นาที	จัดความสำคัญ จำแนกกิจกรรม (Priority) เป็นขั้นตอนที่ทุกคนได้แสดงประสบการณ์ให้ผู้อื่นเลือกใช้ประโยชน์ โดยใช้กิจกรรมเป็นสิ่งควบคุมความสำเร็จ
C - 1	30 นาที	วางแผน หาผู้รับผิดชอบ (Responsibility) เป็นขั้นตอนที่ทุกคนได้วิเคราะห์ตนเอง แสดงพลังความสามารถ และภารกิจที่จะร่วมทำงานในเรื่องใดได้บ้าง
C - 2	30 นาที	จัดทำแผน / กิจกรรม / โครงการ (Action Plan) ขั้นตอนนี้ ต้องร่วมกันเขียนแผนงาน / โครงการ

วีระ นิยมวัน (2542) กล่าวถึงขั้นตอนไว้ว่า

A-1 กำหนดประเด็นที่จะให้ร่วมคิดว่า อยากรู้อย่างไร ควรเป็นอย่างไรที่ทุกคนเขียนภาพ สัญลักษณ์ เช่น หมู่บ้านนี้อยากให้เด็กของเราสมบูรณ์ ต้องมีลักษณะอย่างไร ผู้สนับสนุนการเรียนรู้ (Facilitator) สรุปลักษณะ ปัญหา แนวทางแก้ไข ให้ทุกคนได้เห็นภาพรวมของประเด็น

A-2 กลุ่มเล็ก (5-8 คน) นำภาพสัญลักษณ์มารวมเป็นภาพเดี่ยว อาจจะนำมาต่อกันหรือนำมาผนวกกันแล้ว ร่วมกันดิ้นต่อเติม เพื่อสร้างอารมณ์ร่วม และสนุกกับความใฝ่ฝัน

I-1 ทุกคนเขียน I-2 กิจกรรม ลงบนกระดาษแผ่นเล็ก ประโยคเดี่ยวว่า ต้องทำกิจกรรมอะไรบ้าง จึงจะได้ผลตามภาพที่ร่วมกันเลือกไว้ กลุ่มเล็กรวมข้อที่เหมือนกัน และต่างก็นำมาเสนอในที่ประชุมใหญ่ ให้วิจารณ์ และถกเถียงกัน

I-2 ตัวแทนจากกลุ่มเล็กร่วมกัน เลือกข้อเสนอกจากทุกกลุ่มให้เป็นมติข้อตกลง โดยปรับแก้ไข 3 ประเภท

- 1) กิจกรรมที่จะทำตัวเอง
- 2) กิจกรรมที่ต้องขอให้ผู้อื่นช่วยทำด้วย
- 3) กิจกรรมที่ต้องขอให้ผู้อื่นทำให้ นำเสนอให้กลุ่มตรวจบททวน

ความเป็นไปได้

C-2 ทุกคน หรือกลุ่ม ที่จะทำงานร่วมกัน เขียนชัดเจนว่า กิจกรรมนั้น ๆ ต้องทำอย่างไร ทำที่ไหน ทำเมื่อใด ใครทำ ต้องการอะไรจากใคร แล้วลงนามส่งเอกสารนั้น 1 ชุด ให้ผู้สนับสนุนการเรียนรู้ ไปประสานการช่วยเหลือที่ร้องขอ และติดตามกำกับ สนับสนุนตามแผนอีก 1 ชุด ให้เจ้าของทำกลับไปทำโครงการ ขออนุมัติ หรือดำเนินการเอง ประเมินผล ปรับปรุงแผน และกิจกรรมจนกว่าจะได้ผลทุกกระบวนการต้องลงมือปฏิบัติเอง เรียนรู้เอง คลำถูก คลำผิดเอง ปรับปรุงตนเองและกลุ่มไปเรื่อย และนำไปใช้ได้กับทุกกลุ่ม ทุกเรื่องที่ต้องการให้เป็นงานร่วมกัน สมาชิกจะได้รับการเสริมสร้างพลัง และมีความเชื่อมั่นมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจได้เอง และได้สิทธิแสดงความคิดเห็นเป็นลายลักษณ์อักษร โดยไม่ต้องแสดงตน ไม่มีการถกเถียง ไม่มีใครจูงผู้อื่นได้ สร้างความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ด้วยการสำนึกตนเอง หรือถกเถียงความคิดเห็นของตนเองได้ ถ้าเห็นว่าตนเขียนไปดีกว่าผู้อื่นภายหลังการประชุม ได้สัญญาประชาคมว่า ผู้ใดต้องไปปฏิบัติอะไร และมีหลักฐานในการติดตาม สนับสนุนให้ทำได้ จนกว่าจะบรรลุวิสัยทัศน์ร่วมกัน ของขั้นตอน A-2

กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ และการจัดการอย่างเป็นระบบ

ขั้นตอนที่ 1 เข้าใจสถานการณ์

ขั้นตอนที่ 2 สร้างวิสัยทัศน์

ขั้นตอนที่ 3 ค้นหาวิถี

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดแผนปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 5 ดำเนินการตามแผน

ขั้นตอนที่ 6 กำกับ และประเมินผล

ขั้นตอนที่ 7 ทบทวนงาน ปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 8 ดำเนินการต่อ

แผนภูมิที่ 10 การวางแผนประชุมปฏิบัติการกลุ่ม

Smith, 1997 ได้กล่าวถึงการนำขั้นตอน AIC ในองค์กรประกอบด้วย

1. การกำหนดเป้าหมาย
2. กำหนดกรอบเป้าหมาย
3. เลือกปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดและเริ่มออกแบบกระบวนการ
4. เตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสร้างกระบวนการขององค์กรเอง
 - 4.1 มองย้อนกลับไปปัญหา ดูจากสถานการณ์ในภาพรวม
 - 4.2 ตัดสินกลยุทธ์ที่จะนำมาใช้สร้างคุณค่า
 - 4.3 หาทางเลือกในการปฏิบัติและลงมือปฏิบัติ

กระบวนการที่จะช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จนั้น ขึ้นอยู่กับการออกแบบวิธีการที่เหมาะสมกับองค์กร โดย Appreciation เช่น การระดมสมอง การจัดประชุม เทคนิคเดลไฟล์ การเล่าเรื่อง เป็นต้น Influence ได้แก่ การใช้เทคนิค เช่น สนทนา, Open-Space, การเจรจาต่อรอง ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ขององค์กร

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และ วิเชียร ศรีลูกหว่า (2552) กล่าวถึงขั้นตอนกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ว่า

ขั้นที่ 1 A: APPRECIATION (การสร้างพลังเมตตา) คือ กระบวนการที่ทำให้ทุกคนให้การยอมรับและชื่นชม (APPRECIATION) คนอื่น โดยที่ไม่รู้สึกที่ไม่ดี หรือ แสดงการต่อต้าน หรือ วิพากษ์วิจารณ์ กระบวนการในขั้นนี้ ทุกคนที่เข้าร่วมการประชุมจะมีโอกาสในการแสดงออกได้อย่างทัดเทียมกัน ซึ่งจะทำให้ทุกคนได้มีโอกาสใช้ทั้ง ข้อเท็จจริง เหตุผล และ ความรู้สึกของตน ตลอดจนการแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ ตามที่เป็นจริง เมื่อทุกคนได้แสดงออกโดยได้รับการยอมรับจากคนอื่น ๆ จะทำให้ทุกคนมีความรู้สึกที่ดี มีความสุข มีความอบอุ่น และ จะเกิดพลังร่วม ขึ้นในระหว่างคนที่มาประชุมร่วมกัน

ขั้นที่ 2 I: INFLUENCE (การสร้างพลังปัญญา) คือ การใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่แต่ละคนมีอยู่ มาช่วยกันกำหนด วิธีการสำคัญ หรือ “ยุทธศาสตร์” (STRATEGY) ที่จะทำให้อรรถวิสัยทัศน์ร่วม (SHARED VISION) หรือ อุดมการณ์ร่วม (SHARED IDEAL) ของกลุ่มที่มาประชุมร่วมกันได้อย่างดีที่สุด

กระบวนการในขั้นนี้ ทุกคนยังมีโอกาสทัดเทียมกัน ให้เกียรติ ให้โอกาส ซึ่งกันและกัน รับฟังข้อคิดเห็นซึ่งกันและกัน ได้เถียงกันด้วยเหตุและผล ยอมรับกัน จะทำให้เกิดพลังร่วมของสติปัญญาที่แต่ละคนมี และนำออกมาร่วมกันกำหนด วิธีการสำคัญที่จะทำให้อรรถวิสัยทัศน์ร่วม หรือ อุดมการณ์ร่วม ซึ่งสมาชิกในกลุ่มจะมีปฏิสัมพันธ์ (INFLUENCE หรือ INTERACTION) ซึ่งกันและกัน สูงมากเพื่อให้ได้ วิธีการสำคัญที่กลุ่มเห็นว่าดีที่สุดในตัวเอง

ขั้นที่ 3 C: CONTROL (การสร้างพลังพัฒนา) คือ การนำเอา วิธีการสำคัญ

มากำหนดเป็น แผนปฏิบัติการ (ACTION PLAN) อย่างละเอียดว่า จะทำอะไร อย่างไร มีหลักการ และเหตุผลอย่างไร ใครจะเป็นผู้รับผิดชอบหลักใครจะต้องให้ความร่วมมือ จะต้องใช้งบประมาณ ค่าใช้จ่ายเท่าไร จะได้จากแหล่งใดบ้าง กลุ่ม / องค์กร / หน่วยงาน ฯลฯ ของตนเอง มีงบประมาณ และทรัพยากรอะไรสนับสนุนบ้าง เป็นต้น กระบวนการในขั้นนี้ สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนจะตัดสินใจเลือกเองด้วยความสมัครใจว่า แต่ละคนจะรับอาสาที่จะรับผิดชอบในเรื่องใด หรือ จะให้ความร่วมมือในเรื่องใด หรือ จะเป็นผู้สนับสนุนในเรื่องใด เป็นการกำหนดข้อผูกพัน (COMMITMENT) ให้กับตนเอง เพื่อควบคุม (CONTROL) ให้เกิดการกระทำอันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย หรือ อุดมการณ์ร่วมกันในที่สุด ซึ่งก็คือ การก่อเกิดพลังร่วมของการพัฒนา

สรุป AIC คือ กระบวนการรวมพลังสร้างอนาคต เป็นการสร้างพลังร่วมในการทำงานร่วมกันของคนหลายฝ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพและจะเกิดประสิทธิผลเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นกระบวนการ ที่ช่วยในการดึงพลังสร้างสรรค์ที่มีอยู่แล้วในกลุ่ม / องค์กร / หน่วยงาน / ตัวบุคคล ฯลฯ ซึ่งต้องการรวมตัวกันเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันด้วยการยึดหลักของความเมตตา ซึ่งถือว่าเป็นธรรมะอย่างสูง เพราะคนที่จะมี หรือ ให้ความรักความเมตตาคนอื่น ได้นั้น ต้องรับฟังคนอื่นด้วยความอดทน ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างกับตน เพราะฉะนั้น

A - จะทำให้เกิดพลังแห่งความดี ถ้าใครมีมาก หรือฝึกได้ถึงขั้นจะถือได้ว่าเป็นผู้ที่บรรลุการพัฒนาทางจิตวิญญาณ (SPIRITUAL DEVELOPMENT) และคน ๆ นั้นจะมีความสุขมาก ซึ่งเมื่อคนที่เข้ามา ร่วมกันทำกิจกรรมโดยมีความรักความเมตตาต่อกันแล้ว ก็จะมีการเรียนรู้ร่วมกันจากการทำงานด้วยกัน ซึ่งก็คือ

ตัว I - จะทำให้เกิดพลังร่วมของสติปัญญา เพราะเกิดการเรียนรู้ร่วมกันจากการปฏิบัติอย่างแท้จริง (INTERACTIVE LEARNING THROUGH ACTION) ซึ่งกระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมที่จะก่อให้เกิดความยั่งยืนได้นั้น ต้องการการเรียนรู้ร่วมกันของคนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งจะทำให้ทุกคนตระหนักในความรับผิดชอบ และควบคุมตนเอง ซึ่งก็คือ

ตัว C- ไปสู่การกระทำที่เป็นความต้องการร่วมกัน

A คือ รู้ รัก สามัคคี I คือ ร่วมกันคิด C คือ ร่วมกันทำ

ประชาธรรม์ แสนภักดี (2552) ได้กล่าวถึงขั้นตอนสำคัญของกระบวนการ คือ

1. ขั้นตอนการสร้างความรู้ (Appreciation : A)

คือขั้นตอนการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขั้นตอนนี้จะเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคน แสดงความ คิดเห็น รับฟังและหาข้อสรุปร่วมกันอย่างสร้างสรรค์เป็นประชาธิปไตย ยอมรับใน

ความคิดของเพื่อนสมาชิก โดยใช้การ วาดรูปเป็นสื่อในการแสดงความคิดเห็น และแบ่งเป็น 2 ส่วน

A1 : การวิเคราะห์สภาพการของหมู่บ้าน ชุมชน ตำบล ในปัจจุบัน

**A2 : การกำหนดอนาคตหรือวิสัยทัศน์ อันเป็นภาพพึงประสงค์ในการพัฒนาว่า
ต้องการอย่างไร**

โดยการวาดภาพมีความสำคัญคือ

1.1 การวาดภาพจะช่วยให้ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถสร้างจินตนาการ คิด วิเคราะห์
จนสรุปมาเป็นภาพ และช่วยให้ผู้ไม่ถนัด ในการเขียนสามารถสื่อสารได้

1.2 ช่วยกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมประชุมคิดและพูด เพื่ออธิบายภาพซึ่งตนเองวาด
นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมอื่น ๆ ได้ซักถามข้อมูลจากภาพ เป็นการเปิดโอกาสให้มีการ
พูดคุย แลกเปลี่ยน และกระตุ้นให้คนที่ไม่ค่อยกล้าพูด ให้มีโอกาสนำเสนอ

1.3 การรวมภาพของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นภาพรวมของกลุ่ม จะช่วยให้มีความง่าย
ต่อการรวบรวมแนวคิดของผู้เข้าร่วม ประชุม และสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของภาพ (ความคิด) และ
มีส่วนร่วมในการสร้างภาพพึงประสงค์ของกลุ่ม

1.4 จะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการประชุมให้มีความสุข และเป็นกันเอง ในบางครั้ง
ผู้เข้าร่วมประชุม มักมองว่าการ วาดภาพเป็นกิจกรรมสำหรับเด็ก ดังนั้นวิทยากร กระบวนการ
จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจ และนำเกมต่าง ๆ เกี่ยวกับการ วางแผน การละลายพฤติกรรมกลุ่ม หรือ
การวาดภาพเพื่อการแนะนำตนเอง หรือวาดภาพสิ่งที่ตนเองชอบ ไม่ชอบ มาใช้ผ่อนคลายเพื่อเป็นการ
เตรียมความพร้อมของผู้เข้าร่วมประชุม

2. ขั้นตอนการสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence : I)

คือขั้นตอนการหาวิธีการและเสนอทางเลือกในการพัฒนา ตามที่ได้สร้างภาพพึงประสงค์ หรือ
ที่ได้ช่วยกันกำหนด วิสัยทัศน์ (A2) เป็นขั้นตอนที่จะต้องช่วยกันหามาตรการ วิธีการ และค้นหาเหตุผล
เพื่อกำหนดทางเลือกในการพัฒนา กำหนดเป้าหมาย กำหนดกิจกรรม และจัดลำดับความสำคัญของ
กิจกรรม โครงการโดยแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ

**I1 : การคิดเกี่ยวกับกิจกรรมโครงการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามภาพ
พึงประสงค์**

I2 : การจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม โครงการ โดย

2.1 กิจกรรม หรือโครงการที่หมู่บ้าน ชุมชน ท้องถิ่นทำเองได้เลย

2.2 กิจกรรมหรือโครงการที่บางส่วนต้องการความร่วมมือ หรือการสนับสนุนจาก
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่ร่วมทำงานสนับสนุนอยู่

2.3 กิจกรรมที่หมู่บ้าน ชุมชน ตำบล ไม่สามารถดำเนินการได้เอง ต้องขอความร่วมมือ
เช่น ดำเนินการจากแหล่งอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชน

3. ขั้นตอนการสร้างแนวทางปฏิบัติ (Control: C)

คือยอมรับและทำงานร่วมกันโดยนำเอาโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ มาสู่การปฏิบัติ และจัดกลุ่มผู้ดำเนินการ ซึ่งจะรับผิดชอบโครงการ โดยขั้นตอนกิจกรรมประกอบด้วย

C1: การแบ่งความรับผิดชอบ

C2: การตกลงใจในรายละเอียดของการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติ

นอกจากนี้ผลลัพธ์ที่ได้จากการประชุมคือ

3.1 รายชื่อกิจกรรม หรือโครงการที่กลุ่ม องค์การชุมชนดำเนินการได้เอง ภายใต้ความรับผิดชอบ และเป็นแผนปฏิบัติการ ของหมู่บ้าน ชุมชน

3.2 กิจกรรมโครงการที่ชุมชน หรือองค์การชุมชน เสนอขอรับการส่งเสริม สนับสนุนจากองค์กรปกครองท้องถิ่น และหน่วยงานภาครัฐที่ทำงาน หรือสนับสนุนชุมชน

3.3 รายชื่อกิจกรรม โครงการที่ชาวบ้านต้องแสวงหาทรัพยากร และประสานงานความร่วมมือจากภาคีความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐหรือองค์กรพัฒนาเอกชน เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 แสดงการสังเคราะห์ขั้นตอนกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์

อรพินท์ สพโชคชัย, (2537)	วีระ นิยมวัน (2542)	Smith, (1997)	สำนักงานกองทุน สนับสนุนการวิจัย (สกว.) (2549)	ไพบุลย์ วัฒน์ศิริธรรม และ วิเชียร ศรีลูกหว่า (2552)	ประชาสรรค์ แสนภักดี (2552)	ขั้นตอน ผู้วิจัย
1. ขั้นตอน การสร้าง ความรู้ (Appreciati on หรือ A)	A-1 กำหนด ประเด็นที่จะ ให้ร่วมคิดว่า อยากให้ เป็นไปได้ดี ที่สุด	1. การกำหนด เป้าหมาย 2. กำหนดกรอบ เป้าหมาย 3. เลือกปัจจัยที่ มีอิทธิพลมาก ที่สุดและเริ่ม	1. ขั้นตอนก่อนเริ่ม กระบวนการ 1.1 การคัดเลือกผู้เข้า ประชุม 1.2 เตรียมประเด็น 1.3 เขียนวัตถุประสงค์ของ ประเด็น 1.4 การแบ่งกลุ่ม 1.5 การเตรียมห้องประชุม 1.6 เตรียมอุปกรณ์	ขั้นที่ 1 A : APPRECIATIO N (การสร้าง พลังเมตตา) ขั้นที่ 2 I : INFLUENCE (การสร้างพลัง ปัญญา) ขั้นที่ 3 C : CONTROL (การสร้างพลัง พัฒนา)	1. ขั้นตอนการสร้าง ความรู้ (Appreciation : A) A1 : การวิเคราะห์ สภาพการณ์ของ หมู่บ้าน ชุมชน ตำบล ในปัจจุบัน A2: การกำหนด อนาคตหรือวิสัยทัศน์ อันเป็นภาพพื้ ประสงค์ในการ พัฒนาว่า ต้องการ อย่างไร	1. เข้าใจ สถานการณ์ สภาพที่ แท้จริง (reality) 2. สร้าง วิสัยทัศน์ สภาพที่ คาดหวังใน อนาคต (ideal vision หรือ Scenario)
2. ขั้นตอน การสร้าง แนวทาง พัฒนา (Influence หรือ I)	A-2 กลุ่มเล็ก (5-8 คน) I-1 ทุกคน เขียน I-2 กิจกรรม	4. เตรียมสิ่ง อำนวยความสะดวก สำหรับการ สร้าง กระบวนการ ขององค์กรเอง	2. ภารกิจของผู้เข้าร่วม ประชุม 2.1 ภารกิจผู้สนับสนุนกลุ่ม 2.2 ภารกิจสมาชิกกลุ่ม 3. วิธีประชุมด้วย AIC 1. ขั้นตอน A - 1 (15 นาที) เข้าใจสถานการณ์ สภาพ ความเป็นจริง 2. ขั้นตอน A - 2 (20 นาที) สร้างวิสัยทัศน์ สภาพที่ คาดหวังในอนาคต	พัฒนา)	พัฒนาว่า ต้องการ อย่างไร 2. ขั้นตอนการสร้าง แนวทางการพัฒนา (Influence: I) I1 : การคิดเกี่ยวกับ กิจกรรมโครงการที่ จะทำให้บรรลุ วัตถุประสงค์ ตาม ภาพพื้ ประสงค์ I2 : การจัดลำดับ ความสำคัญของ กิจกรรม โครงการ	3. คิดค้น ทางเลือกวิธี (solution design) 4. จัด ความสำคัญ จำแนก กิจกรรม (priority)
3. ขั้นตอน สร้าง แนวทาง ปฏิบัติ (Control หรือ C)	I-2 ตัวแทน จากกลุ่มเล็ก ร่วมกัน เลือก ข้อเสนอจาก ทุกกลุ่มให้ เป็นมติ ข้อตกลง C-2 ทุกคน หรือกลุ่ม ที่ จะทำงาน ร่วมกัน	5. ขั้นตอนการ สร้าง ข้อตกลง	4. ภายหลังการประชุม ทบทวนงานปรับเปลี่ยน กลวิธี	พัฒนา)	3. ขั้นตอนการสร้าง แนวทางปฏิบัติ (Control : C) C1 : การแบ่งความ รับผิดชอบ C2 : การตกลงใจใน รายละเอียดของการ ดำเนินการจัดทำ แผนปฏิบัติ	5. วางแผน หา ผู้รับผิดชอบ (responsibili ty) 6. จัดทำ แผน / กิจกรรม / โครงการ (Action Plan)

4.4 ปัจจัยความสำเร็จของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์

1) การจัดประชุมกระบวนการ AIC นี้ "เน้นความเป็นกระบวนการ" จะดำเนินการข้ามขั้นตอนหรือสลับขั้นตอน ไม่ได้ เน้นการระดมความคิด และสร้างการยอมรับซึ่งกันและกัน

ให้ความสำคัญกับการตัดสินใจ การกำหนดอนาคตร่วมกัน และเน้นการสร้างพลังความคิด วิเคราะห์ และเสนอทางเลือก ในการพัฒนาและพลังความรัก ความเอื้ออาทร การสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร อันเป็นพลังเชิงสร้างสรรค์ในการพัฒนา

2) การศึกษาและเตรียมชุมชน

2.1) การศึกษาชุมชนเพื่อให้เข้าใจสภาพของหมู่บ้าน ชุมชน หรือตำบล ความสัมพันธ์ของกลุ่มต่าง ๆ การทราบความสามารถ ศักยภาพของกลุ่ม สภาพการพึ่งตนเอง เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เพียงพอ เป็นข้อเท็จจริง ในการกำหนดอนาคตทางเลือก รวมทั้งกลวิธีที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา และการประสานความร่วมมือ

2.2) การเตรียมชุมชนเพื่อทำให้กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน ประชาชนเข้าใจ และส่งผู้แทนที่มีอำนาจในการตัดสินใจของ กลุ่ม เข้าร่วมประชุม รวมทั้งมีการพิจารณาเพื่อกระจายโอกาส ให้กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม เช่น กลุ่มสตรี เด็ก คนจน ผู้ประสบปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น

3) วิทยากรกระบวนการที่เข้าใจขั้นตอนของกระบวนการ AIC มีประสบการณ์ ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องในการ ประชุม มีไหวพริบในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ เฉพาะหน้า สามารถไกล่เกลี่ย หรือมีวิธีการในการจัดการกับความขัดแย้ง ที่เหมาะสมในกรณีนี้อาจจะเกิดขึ้น โดยสามารถทำหน้าที่

3.1) เตรียมชุมชน เตรียมการประชุม ดำเนินการประชุม และสรุปผล

3.2) สร้างบรรยากาศในการประชุม เพื่อคลายความตึงเครียดของผู้เข้าร่วมประชุม

3.3) ควบคุมขั้นตอนและเวลาในการดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามกระบวนการ

3.4) สรุปความเห็นที่แท้จริงของผู้เข้าร่วมประชุม โดยไม่สอดแทรกความเห็นหรือทัศนคติของตนเองลงไป

3.5) ในกรณีที่มีข้อถกเถียงระหว่างผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งเกิดความต้องการปกป้องผลประโยชน์ของตนเอง ผู้ดำเนินการประชุมต้องทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย และหาข้อยุติให้ได้

3.6) วิเคราะห์และสังเกตบรรยากาศในการประชุม สำหรับจำนวนผู้จัดการประชุมอาจมีเพียงคนเดียวก็ได้เป็นผู้นำ การประชุม ซึ่งจะมีข้อดี คือ กระบวนการประชุมเป็นเอกภาพมากกว่า แต่หากไม่มั่นใจในการดูแลบรรยากาศการประชุม น่าจะจัดคณะมาช่วยโดยแบ่งหน้าที่เป็น

- 3.6.1) ผู้จัดการประชุม ดูแลอำนวยความสะดวกทั่วไป ได้แก่ การลงทะเบียน อาหาร เครื่องดื่ม
- 3.6.2) ผู้นำการประชุม
- 3.6.3) ผู้จัดกิจกรรมเกม สร้างบรรยากาศ เพื่อการละลายพฤติกรรม คลายเครียด และการนำเข้าสู่ขั้นตอนแต่ละขั้นตอน
- 3.6.4) ผู้เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ทั้งนี้คณะ จะต้องทำความเข้าใจ ในขั้นตอนและวิธีการให้ตรงกัน สอดรับกัน

4.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์

นิภาภรณ์ หวะสุวรรณ (2543) ได้ทดลองใช้กระบวนการประชุมปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม และสร้างสรรค์ขององค์กร (AIC) เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการนำแผนพัฒนา สาธารณสุขไปสู่การปฏิบัติ : กรณีศึกษาแผนงานป้องกันและควบคุม โรคไข้เลือดออก ระดับหมู่บ้าน จังหวัดชัยภูมิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการประชุมปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมและ สร้างสรรค์ (AIC) ของประชาชนในหมู่บ้านทดลอง ตลอดทั้งศึกษาปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่าง การประชุม 2) เพื่อศึกษาผลของการนำแผนงานไปสู่การปฏิบัติ ในหมู่บ้านทดลองและหมู่บ้านควบคุม 3) เพื่อเปรียบเทียบผลของการนำแผนงานไปสู่การปฏิบัติในหมู่บ้านควบคุมและหมู่บ้านทดลอง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

ได้หมู่บ้านที่มีลักษณะคล้ายกัน 2 หมู่บ้าน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อได้หมู่บ้านทดลอง และหมู่บ้านควบคุม ประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ ประชาชน ในหมู่บ้านที่ศึกษาทั้ง 2 หมู่บ้าน ทำการสุ่มแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling) ได้ประชากร ที่จะศึกษาหมู่บ้านละ 90 ครัวเรือน ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ตัวแปรต้น คือการจัดทำ แผนงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ตามกระบวนการ AIC และการจัดทำแผนโดยเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนงานป้องกันและควบคุม โรคไข้เลือดออกไปสู่การปฏิบัติ เครื่องมือในการศึกษา แบ่งเป็น 2 ชุด ชุดแรกเป็นกิจกรรมแทรกซ้อน ที่ดำเนินการในหมู่บ้านทดลอง ชุดที่ 2 คือ แบบสัมภาษณ์ประชาชน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ ประชาชน ในการนำแผนงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกไปสู่การปฏิบัติในหมู่บ้านทดลอง และหมู่บ้านควบคุม การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติพรรณนา หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติวิเคราะห์ วิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) ผลการศึกษาหมู่บ้านทดลองมีการประชุม ตามกระบวนการ AIC และมีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น 33 คน ผู้เข้าประชุมเข้าประชุมครบทุกกระบวนการ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 72.77 เข้าประชุมไม่ครบทุกกระบวนการ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 27.28 เมื่อเสร็จสิ้น

การประชุมผู้เข้าร่วมการประชุมสามารถเขียนแผนงานได้ 2 แผนงานคือ แผนงานป้องกันโรคไข้เลือดออก มี 5 โครงการ และแผนงานควบคุมโรคไข้เลือดออก 4 โครงการ

การวัดผลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนงานฯไปสู่การปฏิบัติในหมู่บ้านทดลองและหมู่บ้านควบคุม พบว่า คะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนงานฯ ไปสู่การปฏิบัติ หลังการทดลองของหมู่บ้านทดลอง และหมู่บ้านควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทั้งสองหมู่บ้าน และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนงานฯไปสู่การปฏิบัติของทั้งสองหมู่บ้าน ภายหลังจากประชุมตามกระบวนการ AIC แล้ว ผลปรากฏว่าการนำแผนงานฯไปสู่การปฏิบัติของหมู่บ้านทดลอง และหมู่บ้านควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ($P=0.00$) โดยหมู่บ้านทดลองมีการนำแผนไปสู่การปฏิบัติมากกว่าหมู่บ้านควบคุม

พยนต์ ไทยเกิด (2546) การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลบ้านเขี้ยวหลานโดยเทคนิค AIC มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการณ์ปัญหาอุปสรรคและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนการพัฒนาชุมชนเทศบาลบ้านเขี้ยวหลานและเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนการพัฒนาชุมชนเทศบาลบ้านเขี้ยวหลานโดยเทคนิค AIC และประเมินความรู้ เจตคติ ทักษะการมีส่วนร่วม ผลจากการศึกษาตามขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการณ์ ปัญหาอุปสรรค และความต้องการ การมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเก็บข้อมูลจากประชากรที่เป็นผู้นำท้องถิ่นชุมชนเทศบาลบ้านเขี้ยวหลาน จำนวน 20 คน โดยการสนทนากลุ่ม 2 ครั้ง พบว่า การปกครองตามรูปแบบสุขาภิบาลและระบบบริหารจัดการส่วนท้องถิ่นจะเป็นระบบสั่งการจากบนลงล่าง ไม่เปิดโอกาสให้ราษฎรได้แสดงความคิดเห็น สมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนไม่มีอิสระในการบริหารงาน ถูกครอบงำจากข้าราชการของรัฐ สมาชิกขาดความรู้และทักษะด้านการบริหาร ขาดภาวะความเป็นผู้นำ ทำเพื่อประโยชน์ของตนและพวกพ้อง หน่วยงานของรัฐขาดการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอข้อคิดเห็นในการพัฒนาชุมชน จากสภาพปัญหาดังกล่าวได้นำ มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการวางแผนแบบมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนเทศบาลบ้านเขี้ยวหลานโดยเทคนิค AIC ขั้นตอนการประชุมปฏิบัติการเทคนิค AIC ได้กำหนดเป็นกระบวนการสำคัญ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตอนการสร้างความรู้ คือ การวิเคราะห์สถานการณ์ให้ทุกคนแสดงออกถึงความคิดเห็นและกำหนดอนาคตของงานหรือกิจกรรมที่จะทำ โดยต้องให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ว่าต้องการชุมชนเทศบาลบ้านเขี้ยวหลานไปในทิศทางใด ซึ่งทำให้ทุกคนมองไกลมองกว้างและสร้างสรรค์ 2) ขั้นตอนการกำหนดวิธีการหรือยุทธศาสตร์ที่จะทำให้งานบรรลุ "วิสัยทัศน์" ที่มาจากการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของแต่ละคนมากำหนดวิธีการสำคัญ และ 3) ขั้นตอนการสร้างแนวปฏิบัติ คือ การนำเอาวิธีการสำคัญมากำหนดเป็นแผนปฏิบัติอย่างละเอียดว่าจะทำอะไร มีหลักการอย่างไร มีเป้าหมายอย่างไร ใครรับผิดชอบเป็นหลัก ใครต้องให้ความร่วมมือ จะใช้งบประมาณเท่าใดจากแหล่งใด แล้วนำกระบวนการที่กำหนดนี้ไปทดลองใช้ปฏิบัติการพัฒนา

การวางแผนแบบมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนเทศบาลบ้านเขี้ยวหลานกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยการประเมินผลก่อนและหลังการประชุมปฏิบัติการด้านความรู้เรื่องการวางแผนแบบมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนเทศบาลบ้านเขี้ยวหลาน เทคนิค AIC ในด้านเจตคติ เรื่องความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การวางแผนแบบมีส่วนร่วม เรื่อง กระบวนการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม พบว่า ผู้เข้าประชุมปฏิบัติการ มีความรู้และเจตคติเพิ่มขึ้นในระดับมาก สำหรับด้านทักษะในการปฏิบัติการวางแผนแบบมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนเทศบาลบ้านเขี้ยวหลาน พบว่า เมื่อผ่านการประชุมปฏิบัติการแล้ว ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนมากมีทักษะเพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง ผลจากการพัฒนาการวางแผนแบบมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนเทศบาลบ้าน เขี้ยวหลานโดยเทคนิค AIC ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติและทักษะในการวางแผนแบบมีส่วนร่วมตามขั้นตอนเทคนิคกระบวนการ AIC มากขึ้น

ธนาวุธ บุทธิจักร (2552) ได้ศึกษาการพัฒนาคุณธรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้รูปแบบ กิจกรรมกลุ่มเยาวชนสร้างสรรค์พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านโพนสว่าง อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านโพนสว่าง อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ให้มีคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งได้กำหนดกรอบการพัฒนาเงื่อนไขคุณธรรม 4 ด้าน คือ ความอดทน ความประหยัด ความซื่อสัตย์ และความเอื้อเฟื้อ กลยุทธ์หรือวิธีการที่ใช้ ในการพัฒนา ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ AIC การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การฝึกฝนตนเองโดยกระบวนการกิจกรรมกลุ่มเยาวชนสร้างสรรค์ กลุ่มเป้าหมาย คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) จำนวน 61 คน โดยนำหลักการและขั้นตอนของทฤษฎีปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart โดยดำเนินการเป็น 2 วงจร ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (PAOR) คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏ ดังนี้ การดำเนินการในวงจรที่ 1 วิธีการที่ใช้ในการพัฒนา คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ อย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ AIC กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม การฝึกฝนตนเอง โดยกระบวนการกิจกรรมกลุ่มเยาวชนสร้างสรรค์ การสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการประชุม AIC ทำให้ทุกคนยอมรับและชื่นชม ความสัมพันธ์กับคนอื่น สร้างความเข้าใจ และกำหนดสิ่งที่ คาดหวังร่วมกัน คิดค้นหาวิธีการสำคัญทำให้ได้สภาพที่มุ่งหวัง นักเรียนแกนนำได้รับความรู้ในการสร้างความร่วมมือระหว่างกันในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยกระบวนการพัฒนาศักยภาพ กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ตามหลักคำสอนทางศาสนา และฝึกปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ด้วยการปฏิบัติจริงเป็นการฝึกฝนตนเองในขณะที่ดำเนินกิจกรรม

การดำเนินการในวงจรที่ 2 มีการฝึกทักษะปฏิบัติด้วยการเทียบเคียงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการศึกษาดูงานในโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมชั้นนำ และการฝึกฝนตนเองอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดผลลัพธ์เชิงองค์ความรู้ คือการเปลี่ยนแปลงในวิถีคิดและวิถีการทำงานของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและนักเรียนแกนนำ ความคิดเชิงบวกและทักษะการบูรณาการการทำงานร่วมกับครูนักเรียน การกำหนดภารกิจ ซึ่งกลุ่มเยาวชนสร้างสรรค์ มีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินงาน ติดตามและประเมินผล อย่างเป็นระบบและครบวงจร สามารถนำความรู้ความเข้าใจจากแต่ละกิจกรรมที่ได้เรียนรู้มาปรับใช้กับตนเอง การทำงานเกิดความผูกพันและภาคภูมิใจ ผลลัพธ์เชิงพัฒนาคือ ครูที่ปรึกษาเข้ามามีบทบาทในการร่วมเสริมแรงและนำสู่การปฏิบัติ นักเรียนรู้จักประหยัดอดออม ซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร ใช้จ่ายพอประมาณคือ ใช้จ่ายสมดุลกับรายรับ มีเหตุมีผล คือใช้จ่ายเท่าที่จำเป็นไม่ใช้สิ่งของเกินฐานะ ใช้ของอย่างคุ้มค่า มีภูมิคุ้มกัน คือมีเงินออม แบ่งปันผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่น ทำบุญมากขึ้น ผลลัพธ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศ โรงเรียนได้รับรางวัลโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำระดับ ยอดเยี่ยม นักเรียนได้รับคัดเลือกเป็นเยาวชนสร้างสรรค์ดีเด่น ครูผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ได้รับยกย่องเชิดชู เป็นข้าราชการครูดีเด่น ด้านการเสริมสร้างวินัย คุณธรรมและจริยธรรม

โดยสรุปการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโดยใช้รูปแบบกิจกรรมกลุ่มเยาวชนสร้างสรรค์ คือ กิจกรรมกลุ่มทำดีฝีมือเด็ก กิจกรรมออมทรัพย์ออมความดี กิจกรรมกลุ่ม จิตอาสา ปฏิบัติธรรมวันพระ กิจกรรมร้านค้ากลุ่มสัจจะ ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 3.55) โดยลักษณะคุณธรรมที่มีการพัฒนามากเรียงตามลำดับ คือ ด้านความอดทน (เฉลี่ย 3.59) ด้านความซื่อสัตย์ (เฉลี่ย 3.55) ด้านความประหยัด (เฉลี่ย 3.54) และด้านความเอื้อเฟื้อ (เฉลี่ย 3.52)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Building of Shared Visions)

5.1 ความหมายของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

Senge และคณะ (1994) ได้กล่าวถึงการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันว่า วิสัยทัศน์เป็นเพียงส่วนหนึ่งในการสร้างและเป็นแนวทางในการสร้างแรงบันดาลใจขององค์กรเท่านั้น แต่จุดประสงค์หลักคือการแบ่งปันเป้าหมายและทิศทาง ซึ่งได้แก่

1. **วิสัยทัศน์** เป็นภาพและเป้าหมายอนาคตที่ต้องการสร้างให้เกิดขึ้น สิ่งที่ต้องการจะไปให้ถึง และพวกเราต้องการจะไปให้ได้ เนื่องจากภาพอนาคตจะเป็นเป้าหมายให้องค์กรเข้าใจเป้าหมายเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

2. **คุณค่า** หมายถึง ความตั้งใจที่จะปฏิบัติ โดยจะต้องมีวิสัยทัศน์ร่วมกันที่ชัดเจนก่อน เช่น ความคาดหวังของลูกค้า ชุมชน และผู้ซื้อ คุณค่าไม่สามารถละเลยได้ เป็นสิ่งสำคัญของวิสัยทัศน์ในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันขององค์กรและผลักดันให้เกิดความคิดเต็มรูปแบบ เป็นสัญลักษณ์ในการช่วยให้ไปถึงวิสัยทัศน์

3. **เป้าหมายหรือพันธกิจ** อะไรที่องค์กรจะต้องทำ พันธกิจเป็นตัวแทนพื้นฐานขององค์กรว่าองค์กรทำอะไร แม้ว่าองค์กรอาจจะไม่บรรลุเป้าหมายสูงสุด แต่ก็สามารถบรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กร

4. **จุดมุ่งหมาย** การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันที่ต้องการจะเป็นข้อตกลงของทุกคนในการที่จะทำ ให้บรรลุเป้าหมาย เอาชนะอุปสรรคเพื่อที่จะก้าวไปสู่วิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ร่วมกัน

ซึ่งการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน เป็นหนึ่งในวินัย 5 ประการ ที่จะนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ของ Senge ได้แก่

วินัยประการที่ 1: ความรอบรู้แห่งตน (Personal Mastery)

วินัยประการที่ 2: แบบแผนความคิดอ่าน (Mental Models)

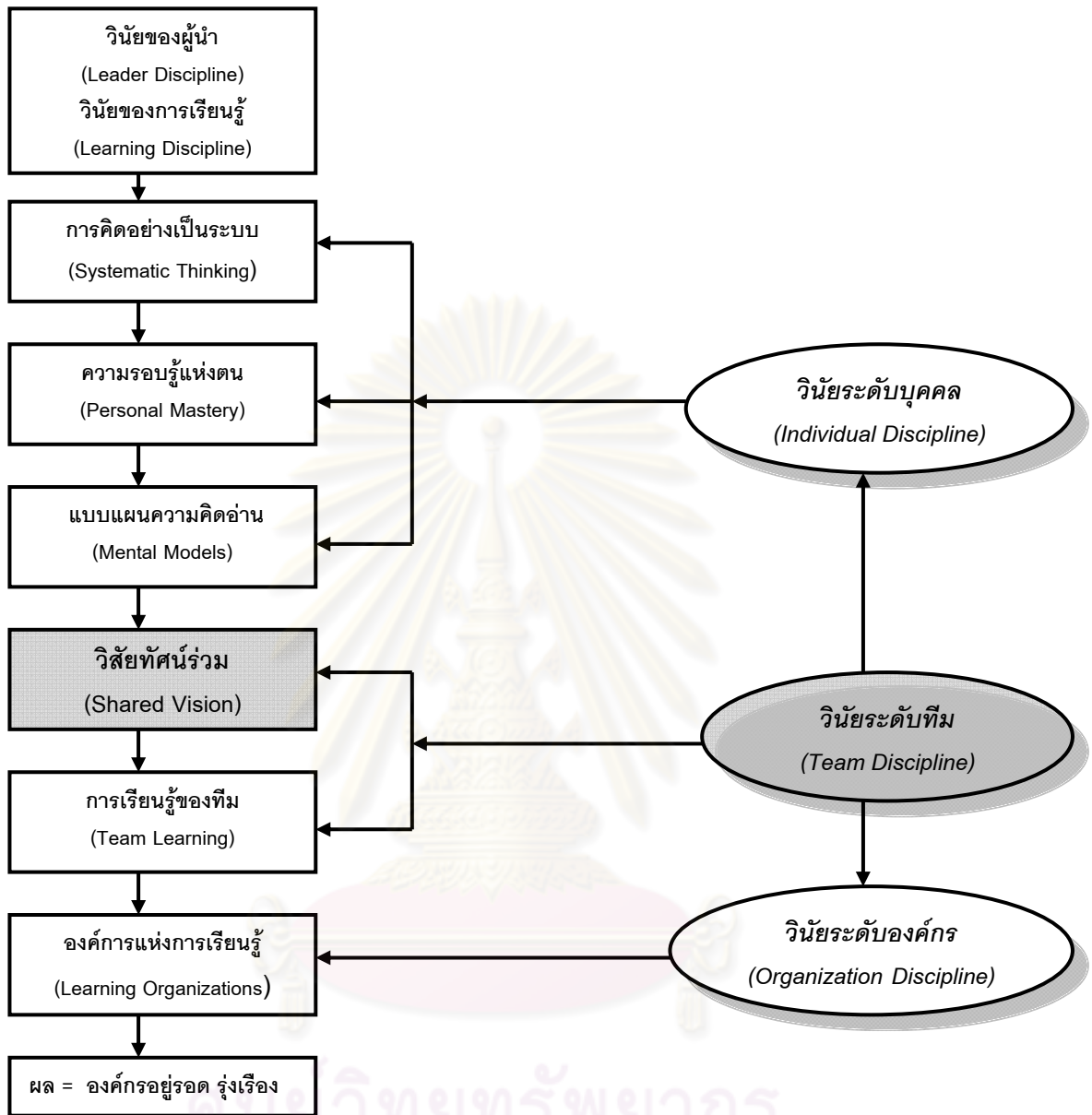
วินัยประการที่ 3: วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision)

วินัยประการที่ 4: การเรียนรู้ของทีม (Team Learning)

วินัยประการที่ 5: การคิดอย่างเป็นระบบ (Systematic Thinking)

วิสัยทัศน์ร่วม จัดเป็นวินัยประการที่ 3 ของ Senge ซึ่งจัดเป็น วินัยระดับทีม (Team Discipline)

Senge (2004) กล่าวว่า การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันนั้น ไม่ได้หมายถึงการแสดงความคิด หรือแนวคิดสำคัญ แต่เป็นมากกว่านั้น เป็นพลังที่ออกมาจากความคิด จากหัวใจของแต่ละคนที่ต้องการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันโดยการสร้างภาพจากสมองและหัวใจเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ผ่านการทำกิจกรรมที่หลากหลาย การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันจะนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ปรับการเรียนรู้ เพิ่มศักยภาพจากความคิดที่เป็นนามธรรมและไม่มี ความหมาย เป็นวิสัยทัศน์ที่ทุกคนต้องการความสำเร็จร่วมกัน

แผนภูมิที่ 11 วินัย 5 ประการของ Peter Senge (1990)

Senge (1990) กล่าวว่า การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน หมายถึง สร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันซึ่งมาจากแต่ละคนฟังซึ่งกันและกัน โดยแต่ละคนจะแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ส่วนบุคคล และให้เหตุผลซึ่งกันและกันเกี่ยวกับสิ่งที่อยากจะทำและสิ่งที่เป็นไปได้ จุดมุ่งหมายขององค์กรเพื่อการเรียนรู้ คือ การผลักดันให้ทุกคนมีข้อสัญญาผูกมัดโดยอาศัยจุดประสงค์ร่วมกันบนพื้นฐานของการเป็นหุ้นส่วนหรือ พันธมิตร ดังนั้น วิสัยทัศน์จะไม่สามารถกำหนดขึ้นมาได้ถ้าวิสัยทัศน์นั้นไม่เป็นที่ยอมรับองค์กร ต้องการความมุ่งมั่นต่อวิสัยทัศน์ร่วมกัน ไม่ใช่เป็นการยินยอมเท่านั้น

ชวิน อัมมพันธ์กุล (2540) กล่าวว่า การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันหรือภาพอนาคตขององค์กรที่ทุกคนจะทุ่มเท ร่วมแรงร่วมใจทำให้เกิดขึ้น

และจะสะท้อนให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ส่วนบุคคลอีกด้วย เมื่อทุกคนในองค์กรมีลักษณะการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันแล้ว จะต้องมีส่วนให้รับรู้ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสูงจนถึงระดับล่างว่าองค์กรมีวิสัยทัศน์ร่วมกันอย่างไรเป้าหมายคืออะไร และจะต้องชี้มาลงไปในความคิดของคนทุกคนในองค์กร การที่จะทำให้ทุกคนปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ร่วมกันนั้นเป็นเรื่องยาก แต่จะต้องสร้างขึ้นทำให้เกิดลักษณะความผูกพันกับองค์กรและสนับสนุนให้เกิดการประสานพลัง

เดชนีย์ เทียมรัตน์ และกานต์สุตา มาชะศิริานนท์ (2544) ได้กล่าวถึง การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันว่าหมายถึง ความมุ่งหวังขององค์กรที่ทุกคนจะต้องร่วมกันบูรณาการให้เกิดเป็นรูปธรรมขึ้นให้จริงได้ในอนาคต

สรุปได้ว่า การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน คือ การสร้างวิสัยทัศน์หรือภาพอนาคตร่วมกันของทีมเพื่อร่วมกันกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางของทีม เพื่อให้เกิดเป็นภาพเดียวกัน และมุ่งไปในทิศทางเดียวกันเพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จร่วมกัน

5.2 องค์ประกอบของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

กรมชลประทาน (2552) กล่าวถึงองค์ประกอบของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันไว้ว่า มีองค์ประกอบคือ

1. กระตุ้นให้แต่ละคนมีวิสัยทัศน์โดยการสร้างบรรยากาศและกระตุ้นให้เกิดการคิดสร้างสรรค์
2. พัฒนาวิสัยทัศน์ส่วนบุคคลให้เป็นวิสัยทัศน์ร่วมกันขององค์กร
3. สร้างทัศนคติต่อวิสัยทัศน์ร่วมกันในระดับความผูกพันให้มากที่สุด เพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่สนับสนุนโดยอิสระ
4. สนับสนุนวิสัยทัศน์ร่วมกันในเชิงบวก

เดชนีย์ เทียมรัตน์ และกานต์สุตา มาชะศิริานนท์ (2544) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ซึ่งเป็นลักษณะวิสัยทัศน์ที่ดีขององค์กรว่า

1. กลุ่มผู้นำจะต้องเป็นฝ่ายเริ่มต้นเข้าสู่กระบวนการของการพัฒนาวิสัยทัศน์อย่างจริงจัง
2. วิสัยทัศน์จะต้องมีรายละเอียดที่ชัดเจนเพียงพอที่จะนำไปเป็นแนวทางที่จะปฏิบัติ
3. ต้องเป็นภาพบวกต่อองค์กรและสร้างศรัทธาให้ทุกคนร่วมกันสนับสนุนและมุ่งมั่นปฏิบัติ

Manasse (1989) กล่าวว่าวิสัยทัศน์มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ

1. **วิสัยทัศน์ทางองค์กร (Organizational Vision)** เป็นวิสัยทัศน์ซึ่งเกี่ยวกับภาพกว้างและสมบูรณ์ของระบบองค์กรในปัจจุบัน มิได้มองเฉพาะองค์กรเท่านั้น แต่มองสิ่งแวดล้อมขององค์กรด้วย

2. **วิสัยทัศน์ทางอนาคต (Future Vision)** เป็นการสร้างภาพของระบบองค์กรภายในสิ่งแวดล้อม ณ จุด ๆ หนึ่ง หรือเวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต นั่นคือ วิสัยทัศน์ของอนาคตเป็นการสร้างภาพว่าองค์กรในอนาคต ควรจะเป็นอย่างไร

3. **วิสัยทัศน์ทางบุคคล (Personal Vision)** เป็นวิสัยทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การพัฒนาการกำหนดตำแหน่งของบุคคลและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นการเชื่อมโยงระหว่างผู้นำองค์กร เป็นความสามารถของผู้นำที่จะระบุสิ่งที่ เคลื่อนย้าย ประสานทักษะและทรัพยากรต่าง ๆ

4. **วิสัยทัศน์ทางกลยุทธ์ (Strategic Vision)** เป็นวิสัยทัศน์ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลง เป็นการเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้ไปสู่การปฏิบัติ นั่นคือวิสัยทัศน์ทางกลยุทธ์เชื่อมโยงสิ่งที่เป็นจริงในปัจจุบันกับความเป็นไปได้ในอนาคต ในทิศทางที่เฉพาะเจาะจง

5.3 ขั้นตอนการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

Senge และคณะ (1990) กล่าวว่า การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน เป็นการสร้างความคิดที่ใช้สำหรับการปกครอง (Governing Ideas) ช่วยชี้นำองค์กรว่าองค์กรคิดอย่างไร มีเป้าหมาย พันธกิจ และยึดถือคุณค่า วิสัยทัศน์ที่ดีต้องสอดคล้องกับคุณค่าหรือค่านิยมที่ผู้คนยึดถือ ในการดำรงชีวิตประจำวัน มิเช่นนั้นแล้ววิสัยทัศน์นั้นจะกลายเป็นเพียงกระดาษหรือข้อความที่ไร้พลังขับเคลื่อนความคิด

หากเราใช้แรงบันดาลใจเป็นที่ตั้ง เราก็สามารถสร้างวิสัยทัศน์ทางบวกได้ เป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการเรียนรู้การเติบโตได้ คิดสร้าง คิดทำ คิดพัฒนา แต่หากความคิดนั้นมีความกลัวเป็นพื้นฐานก็จะทำให้เกิดความรู้สึกสิ้นหวังเป็นไปไม่ได้ ไม่มีอำนาจ ไม่สนใจใยดี ทำให้องค์กรมีอายุขัยที่สั้น ดังนั้นวิสัยทัศน์ร่วมกันนี้ต้องมีกระบวนการขับเคลื่อนให้มีชีวิตยืนยาว ผู้คนเข้าใจชัดเจน มีความเพียรพยายามร่วมกันที่จะให้วิสัยทัศน์เกิดขึ้น มีการสื่อสาร มีความรู้สึกผูกพัน มีความตื่นตื้นอยากเห็น นอกจากนี้ การคิดในเชิงระบบจะมีส่วนสนับสนุนวิสัยทัศน์ร่วมกันให้เป็นจริงได้ โดยอาศัยกระบวนการของการสืบค้นและการคิดใคร่ครวญของแบบแผนความคิด (Mental Models) เข้าร่วมด้วย ทำให้เขาเชื่อมั่นได้ว่าตน มีส่วนสร้างอนาคตให้เป็นจริงได้

Senge และคณะ (1994) ได้กล่าวถึงวิธีการในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ไว้ดังนี้

กระบวนการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันในแต่ละขั้นตอนควรจะช่วยทำให้ผู้บริหารและผู้นำเห็นความสำคัญในการก้าวไปแต่ละขั้นในแต่ละขั้นตอน วิธีการในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันมีดังนี้

1. **การบอก** ให้ผู้บริหารทราบวิสัยทัศน์ที่ควรจะเป็นและองค์กรปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยมีเทคนิคคือ ควรแจ้งผู้บริหารโดยตรงไปตรงมา ชัดเจน และสอดคล้องควรหาความจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน ให้เห็นถึงความยากลำบากในการบรรลุเป้าหมาย ผลักดันให้เกิดความเข้าใจวิสัยทัศน์ และมั่นใจในการบรรลุวิสัยทัศน์ แต่ควรระวังและหลีกเลี่ยง

การสื่อสารเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ในทางลบ ควรมีความชัดเจนในการเจาะต่อตรง สิ่งใดที่มีอิทธิพลและไม่
มีอิทธิพล และควรให้รายละเอียด แต่ไม่ควรจะแตกรายละเอียดมากจนเกินไป

2. การจูงใจ เพื่อให้หัวหน้าทราบวิสัยทัศน์และต้องการเข้าร่วมกระบวนการ ผู้นำ
พยายามที่จะดึงคนให้มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ตกลงร่วมกัน โดยรวบรวมช่องทางในการตอบสนอง
สนับสนุน นำเสนอภาพ หลักฐานต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อตกลงและทิศทางขององค์กรร่วมกัน หากคน
ในองค์กรเห็นวิสัยทัศน์ที่เป็นประโยชน์ต่อพวกเขา ก็จะทำให้เกิดความซื่อสัตย์ต่อองค์กร
ไว้เนื้อเชื่อใจ

3. การทดสอบ เพื่อดูว่าหัวหน้ามีความคิด วิสัยทัศน์ หรือแนวคิดหลาย ๆ แนวคิดที่
ต้องการให้องค์กรปฏิบัติก่อนดำเนินการ โดยการเตรียมข้อมูลที่เป็นไปได้ เพื่อปรับปรุงคุณภาพ และ
ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ให้โอกาสผู้อื่นได้คิดแม้ว่าจะจะเป็นทางเลือกที่ผิด แต่ก็ยังเป็นโอกาสในการเรียนรู้
สิ่งที่ผิด อย่าออกแบบสอบถามที่มีคำตอบกำกวม ไม่กลัวในการตอบและรับรองกระบวนการทดสอบ
รวบรวมแบบสอบถามด้วยการสัมภาษณ์ตัวต่อตัว เพื่อที่จะได้แลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ สัมภาษณ์เป็น
รายบุคคล กลุ่ม และจากการประชุม การทดสอบจูงใจ มีประโยชน์และพัฒนาความสามารถ ทำให้คน
ต้องการพัฒนาวิสัยทัศน์ ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร เพื่อที่จะบรรลุวิสัยทัศน์ร่วมกันได้และอะไรที่ขาดไป

4. การให้คำปรึกษา เพื่อให้หัวหน้าและสมาชิกในองค์กรร่วมมือดำเนินการสร้าง
วิสัยทัศน์ร่วมกัน บริษัทต้องการรู้ว่าพนักงานคิดอะไรอยู่ การให้คำปรึกษาจึงเป็นกระบวนการหนึ่ง
ในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันขององค์กร โดยรวบรวมข้อมูลในลักษณะเรียงลำดับ เช่น เริ่มจากผู้บริหาร
ลงมาสู่สมาชิกทุกระดับในองค์กร สมาชิกของแต่ละทีมจะคุยเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ขององค์กรร่วมกัน ซึ่งจะ
ช่วยสร้างภาพ แสดงความคิดเห็นของแต่ละคนและย้อนกลับไปยังผู้บริหาร ในการพบแต่ละครั้งควร
จัดวิดีโอเทปของผู้บริหารเพื่อแสดงถึงวิสัยทัศน์ขององค์กร รวบรวมและเผยแพร่ผลลัพธ์ เพื่อให้มั่นใจได้
ว่าทุกความคิดเห็นมีคุณค่า เช่น การเขียนรายงาน การประชุม เป็นต้น นอกจากนี้ควรบอกถึงวิสัยทัศน์
ที่ถูกต้องขององค์กรและสอบถามความคิดเห็นของพนักงานว่าคิดอย่างไร

5. การร่วมสร้างสรรค์ นับสิ่งสำคัญของทุก ๆ ชีวิตเริ่มจากการทำงาน องค์กร ผู้นำ
สมาชิกเข้าใจและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อร่วมสร้างสรรค์กัน ทีมควรมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน
เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และเพื่อสนับสนุนองค์กร โดยเริ่มจากการแสดงวิสัยทัศน์ส่วนบุคคล ซึ่งเป็น
เครื่องมือในการตั้งเป้าหมายขององค์กร ผู้นำผลักดันและส่งเสริมให้พนักงานแสดงวิสัยทัศน์และ
ประสบการณ์ของแต่ละบุคคลและกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของทีมและองค์กร นอกจากนี้ ควรให้ความ
เท่าเทียมกันกับพนักงานทุกคนในองค์กร แลกจตุรระหว่างกันโดยแต่ละทีมจะร่วมพูดคุยเกี่ยวกับ
การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีโอกาสเป็นผู้นำไม่มีความคิดไหนเป็นความคิดที่ผิด
เพื่อที่จะทำให้เกิดการร่วมสร้างสรรค์อย่างแท้จริง

เดชน์ เทียมรัตน์ และกานต์สุดา มาชะศิริรานนท์ (2544) กล่าวถึงการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision) ไว้ดังนี้

1. **จัดตั้งคณะทำงาน** ซึ่งประกอบไปด้วยสมาชิกที่มีความสามารถและมีอำนาจในการตัดสินใจสั่งการพอสมควร ยิ่งถ้าได้ผู้บริหารระดับสูง (มาก ๆ) มาเป็นคณะทำงาน ก็จะช่วยให้ประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น

2. **สำรวจความคาดหวัง ความต้องการ และความเห็นจากผู้ที่มีส่วนสำคัญ (Stakeholders) ต่อบริษัท** เช่น ผู้ถือหุ้น ผู้บริหาร พนักงาน ลูกค้าและผู้แทนจำหน่าย เป็นต้น เพราะทุกรายต่างมีความคาดหวังที่ต้องการจะได้รับจากองค์กรของเราทั้งสิ้น ดังนั้น จึงไม่มีอะไรที่เหมาะสมไปกว่าการสานประโยชน์ให้แก่ผู้ที่มีส่วนสำคัญทุกกลุ่ม ซึ่งหากมีโอกาสได้ทราบข้อมูลเหล่านี้เสียก่อน ผลสรุปสุดท้ายในการเป็นวิสัยทัศน์ขององค์กร ก็จะขัดกับความคาดหวังที่เขาเหล่านั้นมีต่อองค์กรของเรา และวิสัยทัศน์ก็น่าจะนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

3. **วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมขององค์กร จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และทางเลือก ในอนาคต (Strength Weakness Opportunity Threat: SWOT)** เช่น Market Driven หรือ Technology Driven เพื่อประมวลแนวทางร่วมกับความคาดหวังของ Stakeholders และกำหนดออกมาเป็นวิสัยทัศน์เบื้องต้น

4. **คัดเลือกวิสัยทัศน์ที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุด** อย่างน้อย 2-3 หัวข้อ เพื่อนำเสนอขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหาร หรือคณะกรรมการบริษัท เพื่อประกาศใช้ และสร้างความเข้าใจแก่ทุกคนในองค์กรต่อไป ทั้งนี้ การพัฒนาวิสัยทัศน์ร่วม จำเป็นต้องทำเป็นระบบเป็นขั้นตอนอย่างถูกวิธี จึงจะได้วิสัยทัศน์ร่วมที่ดี ถูกต้อง และเหมาะสมกับเงื่อนไขในอนาคต และสิ่งสำคัญคือ ถ้าได้รับความร่วมมือจากสมาชิกทุกคนในองค์กร การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันก็จะบรรลุผล Senge (2004) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมไว้ว่า มีขั้นตอนและหลักการสำคัญ ได้แก่

1. **ทำให้เกิดการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของแต่ละบุคคล** การผลักดันให้เกิดการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันแทนที่จะเป็นวิสัยทัศน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ย่อมส่งผลดีต่อองค์กรมากที่สุด คือจะทำให้เห็นภาพรวมขององค์กรได้ชัดเจนขึ้น สิ่งสำคัญคือ ควรจะเลิกแบบแผนประเพณีเดิม ๆ ของวิสัยทัศน์ เพื่อวางแผนกระบวนการ

2. **เผยแพร่วิสัยทัศน์ข้อตกลงให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติตาม** ผู้บริหารเห็นความสำคัญและทำให้เกิดข้อตกลงในวิสัยทัศน์ร่วมกันเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมองเห็นสิ่งที่จะต้องดำเนินการต่อไป

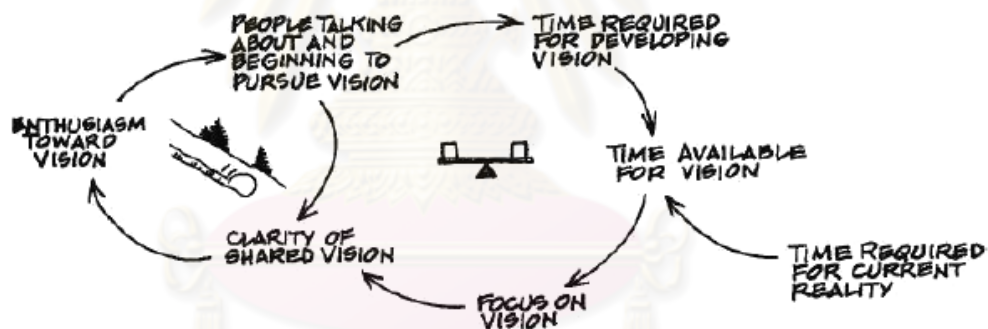
3. **ยึดวิสัยทัศน์และแนวทางการดำเนินงาน** การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมมีหลากหลายกิจกรรมที่จะพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้เกิดคุณค่า โดยดำเนินงานโดยการตั้งคำถาม “ทำไม”

“เพราะอะไร” และ “อย่างไร” โดยมุ่งตอบคำถามหลัก 3 ประการที่สะท้อนให้เห็นว่าเราเชื่อมั่นในสิ่งใด กล่าวคือ

1. อะไร - ภาพในอนาคตที่ต้องการให้เกิดคืออะไร
2. ทำไม - ทำไปทำไม ด้วยเป้าหมายหรือพันธกิจใด มีส่วนช่วยเหลือสังคม
เช่นไร
3. อย่างไร - เราจะปฏิบัติตนเช่นไรให้วิสัยทัศน์และพันธกิจนั้นเป็นจริงด้วยความซื่อสัตย์ จริงใจ เสียสละ อดทน เป็นต้น

4. **ทัศนคติที่เป็นบวกและลบ** อะไรคือสิ่งที่เราต้องการและอะไรคือสิ่งที่เราต้องหลีกเลี่ยง ทัศนคติทางลบมีข้อจำกัดคือ พลังในการสร้างวิสัยทัศน์จะเป็นแนวทาง “ป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น” ไม่ค่อยมีพลังเท่าที่ควร และมีผลในระยะสั้น ๆ เท่านั้น

5. **สร้างเครื่องมือและข้อตกลงที่เป็นจริงได้** ซึ่งจะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพมาก วิสัยทัศน์ส่วนบุคคลไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพการสร้างสรรค์มากขึ้น แต่สิ่งสำคัญคือ การสร้างสรรค์ให้คนร่วมวิสัยทัศน์อย่างเต็มใจ

แผนภูมิที่ 12 แสดงกระบวนการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของ Senge (1994)

จากภาพแสดงให้เห็นถึงกระบวนการและขั้นตอนของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมของ Senge ซึ่งเริ่มจากการกระตุ้นให้เกิดการสร้างวิสัยทัศน์ แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ กำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ให้ความเวลาในการพัฒนาวิสัยทัศน์ ใช้เวลาในการทบทวนวิสัยทัศน์ มุ่งเป้าไปที่วิสัยทัศน์ เพื่อไปสู่เป้าหมายขององค์กร ซึ่งเหมาะกับกลุ่มที่มีขนาดเล็กโดยมุ่งให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ ให้แก่องค์กร

โรงเรียนสามขา (2551) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันตามหลักวินัย 5 ประการของ Senge

1. **ทำให้แต่ละคนเกิดวิสัยทัศน์** การคิดไปข้างหน้า และสร้างสถานการณ์จำลองแบบต่าง ๆ
2. **ทำความเข้าใจร่วมกันในการตั้งเป้าหมายและมองอนาคตไปในทิศทางเดียวกัน** โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างภาพแห่งอนาคตขององค์กร เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้

ตระหนักและเข้าใจความเปลี่ยนแปลงอนาคตขององค์กร และยินยอม ผูกพัน ในการดำเนินงานภายใต้ จุดมุ่งหมายเดียวกัน

3. สมาชิกทุกคนจะได้รับการพัฒนาวิสัยทัศน์ของตนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร โดยการรับฟังและแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ส่วนบุคคล การให้เหตุผลโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้

ตารางที่ 13 แสดงองค์ประกอบของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันตามหลักวินัย 5 ประการของ Senge

Senge และ คณะ (1990)	Senge และคณะ (1994)	เดชน์ เทียมรัตน์ และ กานต์สุดา มาหะศิรา นนท์ (2544)	Senge (2004)	โรงเรียน สามขา (2551)
1. ชี้นำองค์กรว่า องค์กรคิดอย่างไร	1. การบอก หัวหน้าทราบ วิสัยทัศน์ที่ควรจะเป็นและ องค์กรปฏิบัติตาม	1. จัดตั้งคณะทำงาน	1. ทำให้เกิดการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วมกันของแต่ละบุคคล	1. ทำให้แต่ละคน เกิดวิสัยทัศน์
2. มีเป้าหมาย พันธกิจ	2. การขาย หัวหน้าทราบ วิสัยทัศน์และต้องการเข้าร่วมกระบวนการ	2. สสำรวจความ คาดหวัง ความต้องการ และความเห็นจากผู้ที่มี ส่วนสำคัญ (Stakeholders) ต่อ องค์กร	2. เผยแพร่วิสัยทัศน์ ข้อตกลงให้เกิดการ ยอมรับและปฏิบัติตาม	2. ทำความเข้าใจ ร่วมกันในการ ตั้งเป้าหมายและ มองอนาคตไปใน ทิศทางเดียวกัน
3. ยึดถือคุณค่า วิสัยทัศน์ที่ดี	3. การทดสอบ หัวหน้ามี ความคิด วิสัยทัศน์ หรือ แนวคิดหลาย ๆ แนวคิด	3. วิเคราะห์สภาวะ แวดล้อมขององค์กร จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และทางเลือกใน อนาคต	3. ยึดวิสัยทัศน์และ แนวทางการดำเนินงาน	3. สมาชิกทุกคน จะได้รับการ พัฒนาวิสัยทัศน์ ของตน
	4. การให้คำปรึกษา หัวหน้าและสมาชิกใน องค์กรร่วมมือดำเนินการ สร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน	4. คัดเลือกวิสัยทัศน์ที่ดี ที่สุดและเหมาะสมที่สุด	4. ทักษะที่ดีที่เป็นบวก และลบ	
	5. ร่วมสร้างสรรค์ สิ่ง สำคัญของทุก ๆ ชีวิต		5. สร้างเครื่องมือและ ข้อตกลงที่ทำให้วิสัยทัศน์ เป็นจริงได้	

จากตารางสรุปขั้นตอนของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ผู้วิจัยสรุปการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน เพื่อใช้ ในการวิจัยได้ดังนี้

1. ความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน/ ภาพอนาคตของแต่ละบุคคล

2. ความสามารถในการทำความเข้าใจวิสัยทัศน์ร่วมกัน
3. ความสามารถในการตั้งเป้าหมายวิสัยทัศน์ร่วมกัน
4. ความสามารถในการมองอนาคตไปในทิศทางเดียวกัน
5. ความสามารถในการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมขององค์กร จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และทางเลือกในอนาคต
6. ความสามารถในการคัดเลือกวิสัยทัศน์ที่ดีและเหมาะสมร่วมกัน
7. สร้างในการหาวิธีการ/ แนวทางที่ทำให้วิสัยทัศน์เป็นจริงได้

5.4 กลยุทธ์ความสำเร็จของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

Senge และคณะ (1994) ได้กล่าวถึงกลยุทธ์ความสำเร็จของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันว่าประกอบด้วย

1. การตั้งเป้าหมายขององค์กร โดยกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนของแต่ละบุคคล ที่ไม่เคยเปิดเผย โดยเลือกที่จะฟังจุดประสงค์ของแต่ละคนในการพัฒนาตนเองและชุมชน
2. เข้าใจจุดประสงค์ขององค์กรอย่างลึกซึ้งที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจ
3. จัดลำดับความสำคัญของวิสัยทัศน์ ซึ่งวิสัยทัศน์ขององค์กรไม่จำเป็นต้องเท่ากัน ขึ้นอยู่กับองค์กรว่าต้องการให้วิสัยทัศน์ใดบรรลุก่อน-หลัง

4. คนในองค์กรต้องให้ความสำคัญกับองค์กร สร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ให้มีความสำคัญกับเป้าหมายองค์กร มีวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการแบ่งปันความรู้ เพื่อที่จะหาคำตอบให้กับองค์กร เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

5. มีหัวใจในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันในการออกแบบงาน กระบวนการ และบทบาทของทุกคนในองค์กรไม่ว่าระดับใด ให้สามารถสื่อสารจากหัวใจ การเปิดใจ การตัดสินใจคุณค่า และผลลัพธ์

6. ความเท่าเทียมกันในองค์กร เพื่อที่จะสร้างแรงใจเรียนรู้ ตามแนวคิดการสร้างสรรค้ก่อให้เกิดการกำหนดและจุดประกายภาพที่ชัดเจนร่วมกัน

นอกจากนี้ Senge ยังได้กล่าวถึง ประโยชน์ที่ได้จากการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันคือ

1. ความท้าทายสำหรับผู้ผู้นำ ซึ่งเป็นขั้นแรกของการกระบวนการวิสัยทัศน์และองค์กร ที่ต้องการจัดการสิ่งที่ยาก โดยการกำหนดสร้างเป็นวิสัยทัศน์ร่วมกัน การควบคุม การกระตุ้น การประเมิน โดยการใช้การปฏิบัติ การพูดคุย การฟัง และการสนทนาระหว่างบุคลากร ให้เห็นโอกาส
2. แรงผลักดันจากความสำเร็จที่มีมาก่อนหน้านี้ หากองค์กรประสบความสำเร็จในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ปรับปรุงคุณภาพ การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันก็จะเป็นแรงผลักดันในการที่จะ

ประสบความสำเร็จ อย่างไรก็ตาม อย่าปล่อยให้ขาดแรงผลักดันจนเกินไป เพราะอาจจะทำแรงผลักดันให้ประสบความสำเร็จ

3. รวบรวมวิสัยทัศน์ที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเป็นการแสดงออกถึงแรงบันดาลใจของหัวใจในการที่จะให้บรรลวิสัยทัศน์ร่วมกันได้ โดยการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นในการสร้างความเป็นไปได้ในการบรรลุวิสัยทัศน์

4. การกำหนดทิศทางการทำงาน กระบวนการการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน คน และหน้าที่ในองค์กรควรกำหนดทิศทางตามธรรมชาติ การกระจายและการแยกส่วนงานจะเป็นเส้นที่ดึงดูดเป้าหมายร่วมกัน ดึงทุกคนเข้ามามีเป้าหมายอนาคตเหมือนกัน

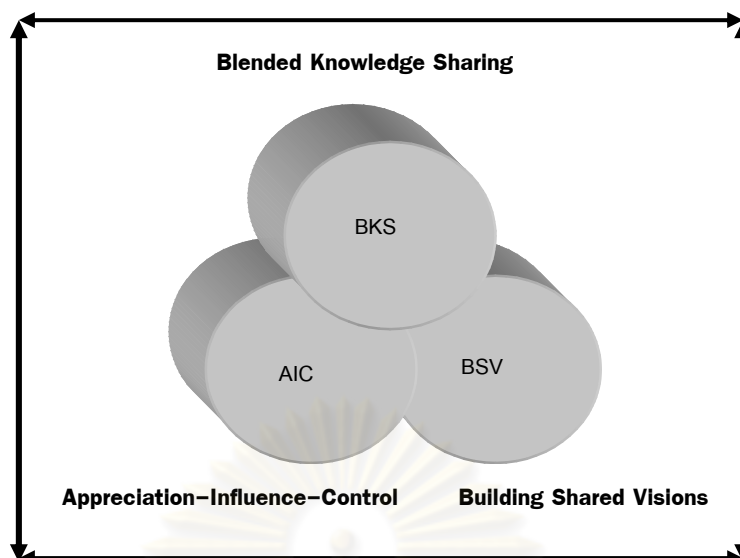
5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

วรรณรัตน์ คงเจริญ, 2544 (อ้างถึงใน พิมสาย จิ่งตระกูล, 2546) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ตัวแปรคัดสรรที่ส่งผลต่อลักษณะการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเทคโนโลยีการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่านักเทคโนโลยีการศึกษามีลักษณะการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันในระดับมาก

Pearce and Ensley (2003) ได้ศึกษาการลงทุนระยะยาวในกระบวนการนวัตกรรม โดยใช้วิธีการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันในทีมงานผลิตภัณฑ์และนวัตกรรม พบว่า เมื่อทีมงานที่มีประสบการณ์ร่วมกันลงมือสร้างนวัตกรรม ความซับซ้อนก็จะเกิดขึ้น แต่ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า นวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพและการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันจะเป็นประโยชน์ในระยะยาวต่อองค์กร และได้แนะนำให้หน่วยงานที่ต้องการสร้างนวัตกรรมควรจัดให้มีการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันในการทำงาน

Li (2005) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของความไว้วางใจซึ่งกันและกันและการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันต่อการถ่ายโอนความรู้ทั้งในและระหว่างองค์กร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความไว้วางใจกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันนั้นจะทำให้ไม่มีการปิดกั้นการเปิดรับสิ่งใหม่ ผลของความไว้วางใจและการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันอาจเกิดขึ้นจากความบังเอิญขึ้นอยู่กับสถานการณ์ การถ่ายโอนความรู้ความไว้วางใจ มีอิทธิพลต่อการสื่อสารกับภายนอกองค์กร ขณะที่การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันได้ผลออกมาในทิศทางตรงกันข้าม เนื่องจากการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันนั้นจะมีอิทธิพลมากต่อการสื่อสารภายในองค์กร

ผู้วิจัยสรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี ได้ว่า การแบ่งปันความรู้แบบผสมผสานกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี และการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ต่างก็มีส่วนที่สัมพันธ์กันซึ่งกันและกัน

แผนภูมิที่ 13 แสดงความสัมพันธ์ของการแบ่งปันความรู้แบบผสมผสาน กระบวนการมีส่วนร่วม
อย่างสร้างสรรค์เอไอซี และการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

โดยการแบ่งปันความรู้แบบผสมผสาน จำเป็นต้องมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้
ทั้งในแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) และแบบออนไลน์ (Online) มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยจัดเก็บ
ความรู้อย่างเป็นระบบ กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี ให้ความสำคัญกับความคิด
สร้างสรรค์ด้วยการวาดภาพ และเป็นกระบวนการที่เน้นการยอมรับซึ่งกันและกัน (Appreciation)
การระดมสมองแบ่งปันความรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน (Influence) และการจัดทำ
แผนงานนำไปสู่การปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกัน (Control) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันจะเป็น
การแสดงพลังทางความคิดเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน สรุปได้ว่าทั้ง 3 ส่วน มีส่วนที่คล้ายคลึงกัน
และสอดคล้องกัน ซึ่งหากนำมาผนวกกันจะทำให้กระบวนการแบ่งปันความรู้ขับเคลื่อนไปอย่างมี
ประสิทธิภาพและมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยศึกษาความคิดเห็นสร้างรูปแบบ ทดลองใช้ และนำเสนอรูปแบบการแบ่งปันการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ขั้นตอนดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ครูแกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์
- ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
- ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
- ขั้นตอนที่ 4 การรับรองรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

**ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน
โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน
ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย**

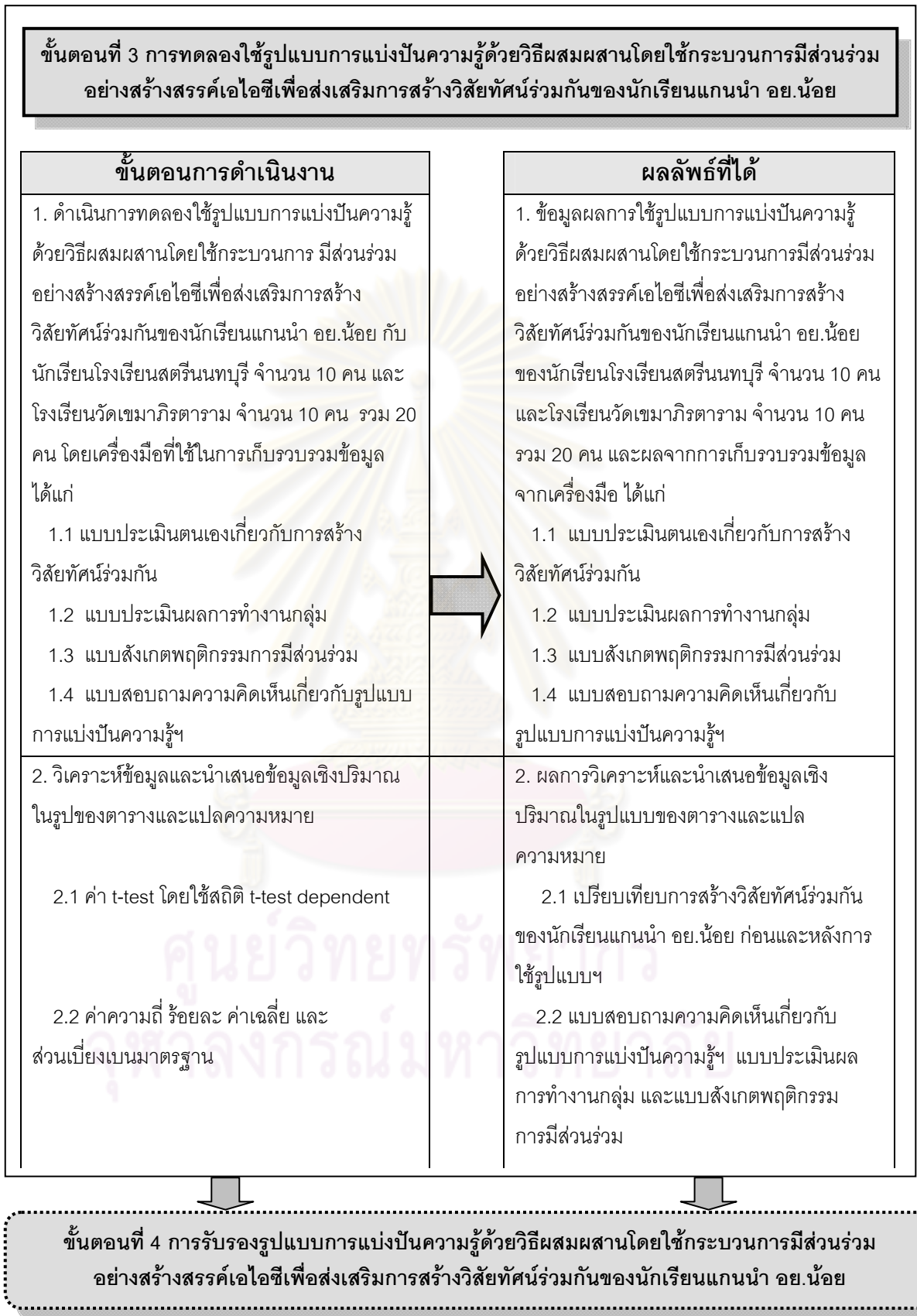
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ครูแกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ อย.น้อยเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์	
ขั้นตอนการดำเนินงาน	ผลลัพธ์ที่ได้
1. ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย	1. ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งปันความรู้ ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
2. กำหนดพื้นที่และกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ความคิดเห็น	2. พื้นที่เก็บข้อมูลครอบคลุม 5 ภาคทั่วประเทศ จำนวน 12 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการ 12 คน ครูแกนนำ อย.น้อย 12 คน นักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำนวน 458 คน
3. กำหนดและสร้างเครื่องมือในการศึกษา ความคิดเห็น	3. แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับผู้อำนวยการ ครู แกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
3.1 สร้างเครื่องมือในการศึกษาความคิดเห็น โดยการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3.1 ร่างแบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับ ผู้อำนวยการ ครู และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
3.2 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดย ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และปรับปรุงแก้ไข	3.2 ผลความคิดเห็น คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ และแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว
4. เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาความคิดเห็น	4. ข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นผู้อำนวยการ ครูแกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้
5. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติ หาค่าความถี่และร้อยละ	5. ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ครู แกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้
6. นำเสนอผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการ แบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย. น้อย	6. ผลสรุปความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ครู แกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการ แบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในรูปแบบของตารางและแปลความหมาย

**ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม
อย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย**

**ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม
อย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย**

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ผลลัพธ์ที่ได้
1. ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ประกอบและขั้นตอนเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย และศึกษาผลที่ได้จากการศึกษาความคิดเห็นการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย	1. กรอบแนวคิดการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
2. สร้างต้นแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย	2. ต้นแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบและขั้นตอน
3. นำต้นแบบการแบ่งปันความรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพ	3. ผลการตรวจสอบคุณภาพต้นแบบการแบ่งปันความรู้
4. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ	4. รูปแบบการแบ่งปันความรู้
5. ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารงานวิจัย และผลจากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับเว็บไซต์และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้	5. แนวคิดเว็บไซต์และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้สำหรับแกนนำ อย.น้อย
6. สร้างเว็บไซต์และคู่มือการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย 6.1 นำเว็บไซต์การแบ่งปันความรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมก่อนนำไปใช้ 6.2 นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 6.3 จัดทำคู่มือการใช้งานเว็บไซต์สำหรับแบ่งปันความรู้ 6.4 นำคู่มือการใช้งานเว็บไซต์การแบ่งปันความรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมก่อนนำไปใช้ 6.5 ปรับปรุงแก้ไขคู่มือตามข้อเสนอแนะ	6. เว็บไซต์และคู่มือการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย 6.1 ผลการประเมินเว็บไซต์การแบ่งปันความรู้ 6.2 เว็บไซต์สำหรับนำไปทดลองใช้ (Try out) 6.3 ร่างคู่มือการใช้งานเว็บไซต์การแบ่งปันความรู้ 6.4 ผลการตรวจคู่มือการใช้งานเว็บไซต์การแบ่งปันความรู้ 6.5 คู่มือฉบับสมบูรณ์
7. ทดลองใช้เว็บไซต์ (Try Out) และคู่มือการแบ่งปันความรู้	7. ผลการทดลองใช้เว็บไซต์และคู่มือการแบ่งปันความรู้
8. นำเสนอผลการทดลองใช้เว็บไซต์ (Try Out) และคู่มือการแบ่งปันความรู้	8. ผลการนำเสนอการทดลองใช้เว็บไซต์ (Try Out) และคู่มือการแบ่งปันความรู้
9. สร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน, แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการแบ่งปันความรู้, แบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม และแบบสังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วม	9. เครื่องมือที่ใช้ศึกษาผลสำหรับการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน, แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการแบ่งปันความรู้, แบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม และแบบสังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วม
9.1 ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน	9.1 ผลการตรวจเครื่องมือ คำแนะนำและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเครื่องมือ
9.2 นำคำแนะนำและข้อเสนอแนะที่ได้มาแก้ไขปรับปรุง	9.2 เครื่องมือฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปเก็บข้อมูล

**ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม
อย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย**

**ขั้นตอนที่ 4 การรับรองรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม
อย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย**

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ผลลัพธ์ที่ได้
1. สร้างแบบรับรองรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย	1. แบบรับรองรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
2. นำรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ประเมินและให้ข้อเสนอแนะ	2. คำแนะนำและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
3. นำคำแนะนำและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ	3. รับรองรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
4. วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ของคะแนนความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย	4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
5. นำเสนอรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย	5. รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียน อย.น้อย

ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียน อย.น้อย รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบโครงการ อย.น้อย อย่างไม่เป็นทางการ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 กำหนดพื้นที่และกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความคิดเห็น

1.1.1 กำหนดโรงเรียนที่เป็นพื้นที่ในการศึกษาความคิดเห็น ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยโรงเรียนที่เลือกมาจะต้องมีคุณสมบัติ คือ เป็นโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่ได้ดำเนินโครงการ อย.น้อย มาไม่น้อยกว่า 3 ปี และเป็นโรงเรียนที่เคยเข้าร่วมประกวดกิจกรรม อย.น้อย อย่างน้อย 1 ครั้ง จาก 5 ภูมิภาค ผลจากการเลือกแบบเจาะจงได้โรงเรียนที่เป็นพื้นที่ในการวิจัย จำนวน 12 โรงเรียน ดังนี้

- 1) โรงเรียนมัธยมในภาคเหนือ 2 โรงเรียน ประกอบด้วย
 - 1.1) โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่
 - 1.2) โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่
- 2) โรงเรียนมัธยมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 โรงเรียน ประกอบด้วย
 - 2.1) โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี
 - 2.3) โรงเรียนแจ้งวิทยา จังหวัดอุบลราชธานี
- 3) โรงเรียนมัธยมในภาคใต้ 2 โรงเรียน ประกอบด้วย
 - 3.1) โรงเรียนสือคำหาญวิทยาลัย จังหวัดสงขลา
 - 3.2) โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย จังหวัดสงขลา
- 4) โรงเรียนมัธยมในภาคกลาง 2 โรงเรียน ประกอบด้วย
 - 4.1) โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี
 - 4.2) โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี
- 5) โรงเรียนมัธยมในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 4 โรงเรียน ประกอบด้วย
 - 5.1) โรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนี) กรุงเทพมหานคร
 - 5.2) โรงเรียนที่ปังกวิทยาพิพัฒน (ทวีวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ กรุงเทพมหานคร
 - 5.3) โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี
 - 5.4) โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี

1.2 กำหนดกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาความคิดเห็น

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้อำนวยการ ครูแกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในเขตภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ กรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 9,124 โรงเรียน จำนวนนักเรียนแกนนำ อย.น้อย 273,720 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการ 12 ท่าน ครูแกนนำ อย.น้อย 12 ท่าน และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย 458 คน จากกลุ่มประชากรดังกล่าว โดยการสุ่มตัวอย่างแบบ (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์คือ เป็นโรงเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 1,500 คน ขึ้นไป) และมีความพร้อมในด้านเทคโนโลยี พื้นที่การวิจัย ภาคละ 2 แห่ง สำหรับภาคกลางจำนวน 4 แห่ง กำหนดได้เป็น ผู้อำนวยการ 12 ท่าน ครูแกนนำ อย. น้อย จำนวน 12 ท่าน นักเรียนแกนนำ อย. น้อย 701 คน จากโรงเรียนทั้ง 12 แห่งที่เป็นพื้นที่ในการวิจัยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น (Confidence Interval) 95% ตามตารางของ Yamane จึงได้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำนวน 458 คน มีรายละเอียดกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตารางที่ 14 แสดงรายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนแกนนำ อย.น้อยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อโรงเรียน	จำนวนแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียน	จำนวนแกนนำ อย.น้อย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ภาคเหนือ		
1. โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ จ.เชียงใหม่	25	21
2. โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม จ.เชียงใหม่	80	46
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
3. โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จ.อุบลราชธานี	30	34
4. โรงเรียนแจ้งวิทยา จ.อุบลราชธานี	35	37
ภาคกลาง		
5. โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จ.ชลบุรี	95	54
6. โรงเรียนชลกันยานุกูล จ.ชลบุรี	45	30
ภาคใต้		
7. โรงเรียนลือคำหาญวิทยาลัย จ.สงขลา	30	34
8. โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2 จ.สงขลา	200	105
กรุงเทพฯ และปริมณฑล		
9. โรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนี) กรุงเทพฯ	50	27
10. โรงเรียนที่ปังกวิทยาพิพัฒน (ทวีวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ กรุงเทพฯ	10	12
11. โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จ. ปทุมธานี	51	33
12. โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จ.นนทบุรี	50	25
รวม	701	458

1.3 กำหนดและสร้างเครื่องมือในการศึกษาความคิดเห็น

1.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีทั้งหมด 3 ชุด ได้แก่ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย สำหรับครูแกนนำ อย.น้อย และ 3) แบบสอบถามเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย สำหรับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) แบบสอบถามเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นแบบสอบถามแบบเติมคำและแบบ Check list แบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับนโยบายการสนับสนุนการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับระดับความสำคัญของกิจกรรมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับเว็บไซต์ อย.น้อย

2) แบบสอบถามเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย สำหรับครูแกนนำ อย.น้อย เป็นแบบสอบถามแบบเติมคำและแบบ Check list แบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ตอนที่ 2 ความต้องการของครูแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยใช้อินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของครูแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับเว็บไซต์ อย.น้อย

3) แบบสอบถามเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย สำหรับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เป็นแบบสอบถามแบบเติมคำและแบบ Check list แบ่งแบบสอบถามเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพการพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ตอนที่ 2 ความต้องการของครูแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยใช้อินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 3 สภาพการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับเว็บไซต์ อย.น้อย

1.3.2 การสร้างเครื่องมือในการศึกษาความคิดเห็น

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัยทั้ง 3 ชุด มีดังต่อไปนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการ อย. น้อย การแบ่งปันความรู้ และเทคโนโลยีที่ใช้ในการแบ่งปันความรู้ออนไลน์เพื่อนำมาเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

2) วิเคราะห์และสังเคราะห์ เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์สำหรับแกนนำ อย. น้อย แล้วนำความรู้ที่ได้มาออกแบบสร้างเป็นแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ โดยได้กำหนดกรอบการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่ผ่านมา

3) นำแบบสอบถามเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำนวน 3 ชุด (ฉบับร่าง) ที่สร้างเสร็จ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของเนื้อหาและสำนวนภาษา และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (ดูรายละเอียดภาคผนวก ก) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเป็นรายข้อ (Content Validity) อีกครั้งหนึ่ง

4) นำผลที่ได้จากตรวจสอบความตรงเชิงโดยผู้เชี่ยวชาญมาตรวจสอบคุณภาพโดยหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทั้ง 3 ชุด มาปรับปรุงแก้ไข

5) นำแบบสอบถามเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทั้ง 3 ชุด ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วครั้งสุดท้ายไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

1.3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การตรวจสอบความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามทั้ง 3 ชุด ดังนี้

1) ตรวจสอบคุณภาพด้วยการหาความตรง (Validity) ของเครื่องมือและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (ดูรายละเอียดภาคผนวก ก) ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

1.1) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ในหน่วยงาน ตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป

1.2) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ที่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ โดยพิจารณาจากผลงานทางวิชาการ เช่น เคยเขียนบทความ หรือ เป็นวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ เป็นต้น หรือ

1.3) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ที่ได้รับการแนะนำจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในข้อ 1.1 หรือ 1.2 ไม่น้อยกว่า 2 คน ว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจ หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องเป็นรายข้อของแบบสอบถามการแบ่งปันความรู้
ออนไลน์สำหรับผู้อำนวยการ พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ทุกข้อ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ คือ 0.5 ดังนั้น
จึงสรุปได้ว่าแบบสอบถามฉบับนี้เหมาะสมและข้อคำถามนั้นสามารถนำไปใช้ได้

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องเป็นรายข้อของแบบสอบถามการแบ่งปันความรู้
ออนไลน์ของครูแกนนำ อย. พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ทุกข้อ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ คือ 0.5 ดังนั้น
จึงสรุปได้ว่าแบบสอบถามฉบับนี้เหมาะสมและข้อคำถามนั้นสามารถนำไปใช้ได้

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องเป็นรายข้อของแบบสอบถามการแบ่งปันความรู้
ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อยสำหรับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ทุกข้อ ซึ่งสูง
กว่าเกณฑ์ คือ 0.5 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าแบบสอบถามฉบับนี้เหมาะสมและข้อคำถามนั้นสามารถนำไปใช้ได้

2) การตรวจสอบคุณภาพด้วยการหาความเที่ยงของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามเกี่ยวกับ
การแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทั้ง 3 ชุด ไปทดลองใช้ (Try Out)

2.1) แบบสอบถามเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีการดำเนิน
โครงการแกนนำ อย.น้อย แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน โดยการหาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยสูตร
การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.83
หมายถึง แบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเที่ยงอยู่ในระดับดีเหมาะสมที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

2.2) แบบสอบถามเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ
อย.น้อยสำหรับครูแกนนำ อย.น้อย นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มครูแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียน
ที่มีการดำเนินโครงการแกนนำ อย.น้อย แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน ความเที่ยง (Reliability) ด้วยสูตร
การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.78
หมายถึง แบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเที่ยงอยู่ในระดับดีเหมาะสมที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

2.3) แบบสอบถามเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
สำหรับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย นำไปทดลองใช้ (Try Out) กลุ่มนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
ในโรงเรียนที่มีการดำเนินโครงการแกนนำ อย.น้อย แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน ความเที่ยง
(Reliability) ด้วยสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)
ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.87 หมายถึง แบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเที่ยงอยู่ในระดับดีเหมาะสมที่จะใช้
เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

1.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาความคิดเห็น

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้เพื่อศึกษา
สภาพการแบ่งปันความรู้ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยใช้แบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับ ในระหว่าง
ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2552 (สิงหาคม- กันยายน) รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

- 1) ทำหนังสือขอความร่วมมือและประสานงานกับโรงเรียนที่เป็นพื้นที่วิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2) ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 12 คน ครูแกนนำ อย.น้อย จำนวน 12 คน และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำนวน 458 คน ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมดในทุกกลุ่มเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 100
- 3) นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ทั้ง 3 ชุด มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในขั้นต่อไป

1.3.5 การนำเสนอผลการศึกษาคิดเห็น

การนำเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ ใช้การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง และแปลความหมายเป็นความเรียงแต่ละตอน

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

2.1 ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ประกอบขั้นตอน เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย และศึกษาผลที่ได้จากการศึกษา ความคิดเห็นการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

2.1.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน ประกอบด้วย องค์ประกอบและขั้นตอนการแบ่งปันความรู้ รวมทั้งแนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดองค์ประกอบและขั้นตอนของการสร้างความรู้

2.1.2 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี ประกอบด้วย องค์ประกอบและขั้นตอนการแบ่งปันความรู้ รวมทั้งแนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดองค์ประกอบและขั้นตอนของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี

2.1.3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ประกอบด้วย องค์ประกอบและขั้นตอนการแบ่งปันความรู้ รวมทั้งแนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดองค์ประกอบและขั้นตอนของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

2.1.4 ศึกษาข้อมูลจากผลการศึกษาคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการการออกแบบกิจกรรม เว็บไซต์การแบ่งปันความรู้ รวมทั้งเครื่องมือในการแบ่งปันความรู้แบบผสมผสาน

2.1.5 กำหนดกรอบแนวคิดของการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี และการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

2.2 สร้างต้นแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

สร้างต้นแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบและขั้นตอนการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ได้แก่

2.2.1 องค์ประกอบของแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) กลุ่มคนที่ร่วมแบ่งปันความรู้/ ผู้ร่วมแบ่งปันความรู้ ได้แก่ คนที่อยู่ในกระบวนการหรือขั้นตอนของรูปแบบ ได้แก่ 1. ผู้ดำเนินกิจกรรม (ผู้วิจัย) 2.กลุ่มนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ร่วมแบ่งปันความรู้ จาก 2 โรงเรียน จำนวนกลุ่มละ 5 คน จำนวน 4 กลุ่ม (รวม 20 คน) 3. วิทยากร/ครูแกนนำ อย.น้อย โดยกลุ่มคนที่ร่วมแบ่งปันความรู้/ ผู้ร่วมแบ่งปันความรู้ เป็นบุคคลที่ร่วมทำกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
- 2) ประเด็นปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ ได้แก่ การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากประสบการณ์ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา ร่วมกัน โดยในขั้นตอนที่ 3 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่ม จะต้องร่วมกันวิเคราะห์หาประเด็นปัญหาสำหรับนำไปเขียนแผนงานหรือโครงการและนำไปปฏิบัติจริง
- 3) บรรยากาศ/ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ การเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เพื่อเปิดโอกาสนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยในขั้นตอนที่ 1 การปฐมนิเทศ ผู้ดำเนินกิจกรรมจะต้องสร้างความคุ้นเคยให้แก่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ก่อนเริ่มกิจกรรม รวมทั้งในทุก ๆ ขั้นตอนของกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ผู้ดำเนินกิจกรรมจำเป็นต้องสร้างบรรยากาศ/ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการในการแบ่งปันความรู้
- 4) เครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ การพูดคุยแบ่งปันความรู้ ระหว่างแกนนำ อย.น้อย ทั้งแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) และแบบออนไลน์ (Online) โดยนักเรียนแกนนำ อย.น้อยที่เข้าร่วมกิจกรรมจะต้องมีการแบ่งปันความรู้ทั้งแบบเผชิญหน้าและแบบออนไลน์ในระหว่างการทำกิจกรรม

5) เทคโนโลยี/ สื่อ ได้แก่ แบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) ได้แก่ หนังสือ คู่มือ แผ่นพับ สไลด์ประกอบการบรรยาย เป็นต้น และแบบออนไลน์ (Online) ได้แก่ เว็บไซต์ (Website) การแบ่งปันความรู้ อย.น้อย ประกอบด้วย เว็บบอร์ด (Webboard) บล็อก (Blog) แชท (Chat) เพื่อช่วยในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน

6) แผนงาน/โครงการ ได้แก่ แผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพทั้งในโรงเรียน นอกโรงเรียน หรือ ชุมชน โดยนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ร่วมกันคิด เขียน วางแผน เพื่อแก้ปัญหา ก่อนร่วมกันนำแผนงาน/โครงการ ลงมือปฏิบัติจริง โดยนักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่มจะต้องเขียนแผนงาน/โครงการ ในขั้นตอนที่ 4 และ 5 ก่อนลงมือปฏิบัติ

7) การประเมินผล ได้แก่ การประเมินผลก่อน ระหว่าง และหลังการทำกิจกรรม ทั้งจากการประเมินตนเองของนักเรียนแกนนำ อย.น้อยที่ร่วมกิจกรรม ผลงาน (แผนงาน/โครงการ) การประเมินผลจากการสังเกตโดยครูแกนนำ อย.น้อย และผู้วิจัย ในการร่วมกิจกรรม การแบ่งปันความรู้ตลอดกิจกรรม

2.2 ขั้นตอนของการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่

2.2.1 ^{ขั้น}เตรียมความพร้อม (Prepare before sharing knowledge) (Face-to-Face)

2.2.2 ^{ขั้น}เปิดใจแบ่งปันประสบการณ์ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ (Open mind and exchange experience for building shared visions) (Face-to-Face)

2.2.3 ^{ขั้น}กำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี (Define the topic and develop strategies) (Face-to-Face)

2.2.4 ^{ขั้น}วางแผนและออกแบบกิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์ (Plan and design activities for sharing experiences) (Online)

2.2.5 ^{ขั้น}กำหนดจัดทำแผน กำหนดผู้รับผิดชอบและอภิปรายร่วมกัน (Create the plan, appoint and discuss) (Online+Face-to-Face)

2.2.6 ^{ขั้น}ลงมือปฏิบัติตามแผน (Follow the plan) (Online+Face-to-Face)

2.2.7 ^{ขั้น}นำเสนอผลงานและประเมินผล (Present projects/Evaluation) (Face-to-Face)

2.3 นำต้นแบบการแบ่งปันความรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ

ผู้วิจัยนำต้นแบบรูปแบบให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (ดูรายละเอียดภาคผนวก ก) ตรวจสอบคุณภาพต้นแบบ ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างทฤษฎี เพื่อให้ได้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยผู้เชี่ยวชาญมีสมบัติดังต่อไปนี้

1) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป

2) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยพิจารณาจากผลงานทางวิชาการ เช่น เคยเขียนบทความ หรือ เป็นวิทยากร หรือ

3) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่ได้รับการแนะนำจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในข้อ 1 หรือ 2 ไม่น้อยกว่า 2 คน ว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจ หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์

โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตามแบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งแบบตรวจสอบคุณภาพต้นแบบออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 องค์ประกอบของการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ตอนที่ 2 ขั้นตอนของการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ผลการตรวจสอบคุณภาพต้นแบบ เมื่อพิจารณาความสอดคล้องในทุกองค์ประกอบและขั้นตอน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ทุกข้อ ซึ่งมากกว่ามากกว่า 0.5 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า ต้นแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้

2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขต้นแบบตามคำแนะนำ และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้มีความเหมาะสมและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รายละเอียดคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญสรุปได้ดังต่อไปนี้

2.4.1 กลุ่มคนที่ร่วมแบ่งปันความรู้/ ผู้ร่วมแบ่งปันความรู้ ควรอธิบายให้ครอบคลุม และชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยแบ่งเป็น 1.1 ผู้ดำเนินกิจกรรม/ ครูแกนนำ อย.น้อย 1.2 กลุ่มนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

2.4.2 เครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ ผู้เชี่ยวชาญให้คำข้อเสนอแนะว่าใกล้เคียง กับเทคโนโลยี/สื่อการเรียนรู้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้รวมเข้าด้วยกันกับเทคโนโลยี/สื่อการเรียนรู้

2.4.3 แผนงาน/ โครงการ ผู้เชี่ยวชาญให้คำข้อเสนอแนะว่า ไม่ใช่องค์ประกอบ แต่เป็น ผลงานที่ได้จากการใช้รูปแบบ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงไม่ได้นำแผนงาน/ โครงการ เข้ามาอยู่ในองค์ประกอบ

2.4.4 ควรอธิบายรายละเอียดขององค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบให้ละเอียดและ ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.4.5 การลำดับขั้นตอน/ เวลา ในการดำเนินกิจกรรมบางขั้นอาจจะยังไม่เหมาะสม มากนัก ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้สลับขั้นตอน/ ปรับเวลา เพื่อความเหมาะสมและความต่อเนื่องของการ ดำเนินกิจกรรม

2.5 ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารงานวิจัย และผลจากการศึกษาความคิดเห็น ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับเว็บไซต์และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้

2.5.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน เพื่อนำมาออกแบบ เว็บไซต์สำหรับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

2.5.2 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับระบบจัดการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ให้มี บรรยากาศเหมือนกับการเรียนในห้องเรียน หรือที่เรียกว่า LMS (Learning Management System) หรือระบบจัดการเรียนการสอน CMS (Course Management System) ผ่านระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต สำหรับสถาบันการศึกษา หรือครู ใช้เพื่อเตรียมแหล่งข้อมูล กิจกรรม และ เผยแพร่แบบออนไลน์ผ่านอินเทอร์เน็ต

2.5.3 ศึกษาข้อมูลจากผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

2.6 สร้างเว็บไซต์และคู่มือการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการ มีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

2.6.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบและสร้างเว็บไซต์สำหรับการแบ่งปันความรู้ด้วย วิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยใช้ LMS (Learning Management System) หรือระบบจัดการเรียน การสอน CMS (Course Management System) ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต สำหรับ

สถาบันการศึกษา หรือครู ใช้เพื่อเตรียมแหล่งข้อมูล กิจกรรม และเผยแพร่แบบออนไลน์ผ่าน อินเทอร์เน็ต โปรแกรมที่นำมาออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์ คือ Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) ซึ่งเป็นระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีบรรยากาศ เหมือนการเรียนในห้องเรียน โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 หน้าโฮมเพจ ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย กิจกรรม อย.น้อย ข่าวสาร อย.น้อย ข้อมูลสถิติผู้บริโภค จำนวนผู้เข้าใช้บริการ ภาพกิจกรรมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย รวมทั้งการค้นหาข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ (Search Engine)

ส่วนที่ 2 การแบ่งปันความรู้ ในส่วนนี้ผู้ที่ต้องการใช้งานจะต้องสมัครสมาชิก และได้รับการยืนยันจากระบบผ่านทางอีเมล จึงจะสามารถเข้าใช้งานได้ ประกอบด้วย เครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ทั้งแบบประสานเวลา (Synchronous) ได้แก่ ห้องสนทนา (Chat) และแบบ ไม่ประสานเวลา (Asynchronous) ได้แก่ สมุดบันทึก (Blog) การค้นหาบล็อก กระดานเสวนา (Webboard) และมุมพักผ่อน ได้แก่ เกมสาระความรู้จาก www.oryor.com คลังความรู้ ประกอบด้วย ข้อมูลหน่วยงาน ต่าง ๆ ของ อย. ได้แก่ กองควบคุมอาหาร กองควบคุมยา กองควบคุมเครื่องมือแพทย์ กองควบคุมวัตถุเสพติด กลุ่มควบคุมเครื่องสำอาง และกลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย

2.6.2 นำเว็บไซต์การแบ่งปันความรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมก่อนนำไปใช้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินเว็บไซต์สำหรับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ หน้าโฮมเพจ ส่วนของการแบ่งปันความรู้ การออกแบบเว็บไซต์ รวมทั้ง ข้อเสนอแนะ จากนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินเว็บไซต์สำหรับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหารายชื่อ ความเหมาะสมของภาษา ตลอดจนความชัดเจนครบถ้วนสมบูรณ์ ตลอดจนความครอบคลุมของ ข้อคำถาม จากนั้น นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้แบบประเมินเว็บไซต์มีความสมบูรณ์ มากยิ่งขึ้นก่อนนำไปใช้จริง โดยผู้วิจัยได้นำเว็บไซต์การแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้การแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของเว็บไซต์ (ดูรายละเอียดภาคผนวก ก) โดยมีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

1. เป็นผู้สอนหรือผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ หรือผลงานวิชาการ/งานวิจัย ในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอน หรือด้านออกแบบการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์

2. เป็นผู้สอนหรือผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ หรือผลงานวิชาการ/
งานวิจัย ในด้านการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาและการสร้างผลงาน

**ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ
คุณภาพเว็บไซต์ (N=3)**

ประเด็นการประเมินคุณภาพเว็บไซต์	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
หน้าโฮมเพจ			
1. หน้าโฮมเพจมีความสวยงาม มีความทันสมัย น่าสนใจ	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ตำแหน่งการจัดวางมีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
3. รูปแบบในเว็บไซด์ง่ายต่อการใช้งาน	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ข้อมูลที่นำเสนอชัดเจน เข้าใจง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
5. แสดงจำนวนที่เข้าใช้เว็บไซต์	5.00	0.00	มากที่สุด
6. แสดงชื่อผู้ที่เข้าใช้งาน	5.00	0.00	มากที่สุด
7. แสดงภาพกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนแกนนำ อ ย.น้อย	5.00	0.00	มากที่สุด
8. เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง	5.00	0.00	มากที่สุด
9. สามารถสืบค้นความรู้ได้อย่างกว้างขวาง (Search Engine)	5.00	0.00	มากที่สุด
ภาพรวมหน้าโฮมเพจ	5.00	0.00	มากที่สุด
ส่วนของการแบ่งปันความรู้			
10. ได้รับความสนใจให้สมัครเข้าร่วมการแบ่งปันความรู้	4.33	0.58	มาก
11. ลงทะเบียนเข้าสู่การแบ่งปันความรู้สะดวก ใช้งานง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
12. หน้าแบ่งปันความรู้สวยงาม ทันสมัย และน่าสนใจ	5.00	0.00	มากที่สุด
13. แจ้งข่าวกิจกรรมเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
14. ตำแหน่งการจัดวางเครื่องมือแบ่งปันความรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
15. การใช้งานสมุดบันทึก (Blog) สะดวก ใช้งานง่าย	4.67	0.58	มากที่สุด
16. การใช้งานกระดานเสวนา (Webboard) สะดวก ใช้งานง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
17. การใช้งานห้องสนทนา (Chat) สะดวก ใช้งานง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
18. คลังความรู้สะดวก ใช้งานง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
19. คลังความรู้สามารถเป็นแหล่งความรู้ได้	5.00	0.00	มากที่สุด
20. เครื่องมือแบ่งปันความรู้ช่วยส่งเสริมให้เกิดการแบ่งปันความรู้ ระหว่างนักเรียนแกนนำ อ ย.น้อย	5.00	0.00	มากที่สุด
21. การแสดงรายชื่อเพื่อนร่วมแบ่งปันความรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
22. มุมพักผ่อนสะดวก รวดเร็ว ใช้งานง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
ภาพรวมส่วนของการแบ่งปันความรู้	4.92	0.09	มากที่สุด

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคุณภาพเว็บไซต์ (ต่อ)

ประเด็นการประเมินคุณภาพเว็บไซต์	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
การออกแบบเว็บไซต์			
23. ความเหมาะสมของตัวอักษร	4.33	0.58	มากที่สุด
24. ความเหมาะสมของสี	5.00	0.00	มากที่สุด
25. ความเหมาะสมของภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด
26. ความเหมาะสมของภาพและเนื้อหาสอดคล้องกันและสื่อความหมาย	5.00	0.00	มากที่สุด
27. ความเหมาะสมของกราฟิก	5.00	0.00	มากที่สุด
28. ความเหมาะสมเมนูต่าง ๆ	4.67	0.58	มากที่สุด
29. ความเหมาะสมของการจัดวางองค์ประกอบเว็บไซต์	5.00	0.00	มากที่สุด
30. ความเหมาะสมในการเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์	4.67	0.58	มากที่สุด
31. ความสวยงาม	5.00	0.00	มากที่สุด
32. การนำเว็บไซต์ไปใช้ในการแบ่งปันความรู้ของนักเรียน อย.น้อย	5.00	0.00	มากที่สุด
ภาพรวมการออกแบบเว็บไซต์	4.87	0.15	มากที่สุด
ภาพรวมทั้งหมด	4.93	0.76	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคุณภาพเว็บไซต์ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.93$) โดยระดับความคิดเห็นของหน้าโฮมเพจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ($\bar{x} = 5.00$)

2.6.3 นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

ผู้วิจัยได้นำคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ ตัวอักษร การใช้ภาพเคลื่อนไหว การแสดงรายละเอียดกิจกรรมแต่ละสัปดาห์ เพื่อให้ได้เว็บไซต์ที่มีคุณภาพและเหมาะสมสำหรับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

2.6.4 สร้างคู่มือการใช้งานเว็บไซต์การแบ่งปันความรู้

ผู้วิจัยได้จัดทำคู่มือการใช้งานเว็บไซต์และการแบ่งปันความรู้ โดยคู่มือประกอบด้วย

2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 หน้าโฮมเพจ

ส่วนที่ 2 การแบ่งปันความรู้

จากนั้นผู้วิจัยได้นำคู่มือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา ตลอดจนความครบถ้วนสมบูรณ์ จากนั้นนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ เพื่อให้ได้คู่มือการใช้งานเว็บไซต์ที่มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และนำคู่มือ การแบ่งปันความรู้ด้วย

วิธีผสมผสานโดยใช้การแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้งานเว็บไซต์ (ดูรายละเอียดภาคผนวก ก) โดยมีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

1) เป็นผู้สอนหรือผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ หรือผลงานวิชาการ/งานวิจัย ในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอน หรือด้านออกแบบการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์

2) เป็นผู้สอนหรือผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ หรือผลงานวิชาการ/งานวิจัย ในด้านการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาและการสร้างผลงาน

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคู่มือการใช้งานเว็บไซต์ (N=3)

ประเด็นการประเมินคู่มือการใช้งานเว็บไซต์	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. หน้าปก	4.33	0.57	มาก
2. ภาษา	4.33	0.57	มาก
3. ตัวอักษร	4.67	0.57	มากที่สุด
4. ภาพ	4.67	0.57	มากที่สุด
5. คำอธิบาย	4.33	0.57	มาก
6. คำอธิบายสอดคล้องกับภาพประกอบ	4.67	0.57	มากที่สุด
7. ตำแหน่งการจัดวางภาพและคำอธิบาย	4.67	0.57	มากที่สุด
8. การจัดรูปแบบ เช่น การออกแบบ และจำนวนหน้า	4.33	1.15	มาก
9. เนื้อหา	4.00	1.00	มาก
10. ความต่อเนื่องของเนื้อหา	4.33	1.15	มาก
11. การนำคู่มือไปใช้กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย	4.00	1.00	มาก
ภาพรวมทั้งหมด	4.39	0.69	มาก

จากตารางที่16 พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคู่มือการใช้งานเว็บไซต์ พบว่า ในภาพรวมระดับอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.39$) สำหรับ ตัวอักษร ภาพ คำอธิบายสอดคล้องกับภาพ และ ตำแหน่งการจัดวางภาพและอธิบาย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.67$)

2.6.5 นำผลการประเมินคู่มือการใช้งานมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

ผู้วิจัยได้นำคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ในประเด็นเกี่ยวกับการนำเสนอเนื้อหา การใช้คำอธิบาย เพื่อให้ได้คู่มือการใช้งานเว็บไซต์ อย.น้อย ที่มีคุณภาพและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น สำหรับนำไปใช้ในกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

2.7 ทดลองใช้เว็บไซต์ (Try Out) และคู่มือการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ผู้วิจัยนำเว็บไซต์และคู่มือการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของโปรแกรม จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ก่อนนำไปใช้จริง

2.7.1. กำหนดโรงเรียนที่เป็นพื้นที่ในการวิจัย โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยโรงเรียนที่เลือกมาจะต้องมีคุณสมบัติ คือ เป็นโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่ได้ดำเนินโครงการ อย.น้อย มาไม่น้อยกว่า 3 ปี และเป็นโรงเรียนที่เคยเข้าร่วมประกวดกิจกรรม อย.น้อย อย่างน้อย 1 ครั้ง และมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนเทคโนโลยีในการเรียนการสอน โดยผลจากการเลือกแบบเจาะจงได้โรงเรียนในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี

2.7.2 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี โดยคุณสมบัติในการพิจารณาคัดเลือกนักเรียนมีดังนี้

- 1) เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
- 2) เป็นนักเรียนแกนนำ อย.น้อยมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี
- 3) มีอีเมลเป็นของตนเอง
- 4) มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในระดับพอใช้- ดี
- 5) มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่บ้านหรือโน้ตบุ๊ก
- 6) ชอบการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น
- 7) มีความรับผิดชอบและสามารถทำงานเป็นทีมได้

2.7.3. ผู้วิจัยได้นำเว็บไซต์และคู่มือ ระหว่างภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2552 เป็นเวลา 1 เดือน (พฤศจิกายน-ธันวาคม 2552) เพื่อให้ได้คู่มือสำหรับการใช้งานเว็บไซต์แบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

2.7.4. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเว็บไซต์คู่มือการใช้เว็บไซต์ และแบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามความคิดเห็นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความครบถ้วน

สมบูรณและครอบคลุมของคำถาม และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้มีความถูกต้องและชัดเจนขึ้นตามคำแนะนำก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง

2.8 นำเสนอผลการทดลองใช้เว็บไซต์ (Try Out) และคู่มือการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

นำเสนอผลการทดลองใช้เว็บไซต์ (Try Out) และคู่มือ รวมทั้งความพึงพอใจกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ สรุปรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

2.8.1 นักเรียนมีความถี่ในการใช้เว็บไซต์ อย.น้อย มากที่สุดคือ 1 ครั้ง/ สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาคือ 2-3 ครั้ง/ สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 30 และทุกวันคิดเป็น ร้อยละ 20

2.8.2 ความพึงพอใจเว็บไซต์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาที่ภาพมีความสอดคล้องกัน สามารถเป็นแหล่งความรู้ได้ ($\bar{x} = 4.80$) สำหรับคู่มือ ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด ความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ ภาพกับเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกันและสามารถสื่อความหมาย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.80$)

2.8.3 ความพึงพอใจของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต่อกิจกรรม มากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมในภาพรวม ($\bar{x} = 4.90$) รองลงมาได้แก่ ประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{x} = 4.80$)

2.9 สร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในงานวิจัย เพื่อศึกษาผลจากการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำนวนเครื่องมือ 4 ฉบับ ได้แก่ แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการแบ่งปันความรู้ แบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม และแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ทั้งนี้ คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญมีดังต่อไปนี้

1) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป

2) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยพิจารณาจากผลงานทางวิชาการ เช่น เคยเขียนบทความ หรือ เป็นวิทยากร หรือ

3) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ ออ.น้อย ที่ได้รับการแนะนำจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในข้อ 1 หรือ 2 ไม่น้อยกว่า 2 คน เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์

2.9.1 แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีวิธีการสร้าง เครื่องมือ

1) การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาออกแบบสร้างเป็นแบบสอบถาม

2) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันเสนอต่อ อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาเป็นรายข้อ (Content Validity) ตลอดจนความครบถ้วนสมบูรณ์และความครอบคลุมของคำถาม และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง แก้ไขข้อคำถามให้มีความถูกต้องและชัดเจนขึ้นตามคำแนะนำ จากนั้นจึงนำแบบประเมินตนเอง เกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (ดูรายละเอียดภาคผนวก ก) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมืออีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์และความครอบคลุมของคำถามที่มุ่งวัดทั้งหมดในการวิจัย ผลการประเมิน IOC แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันพบว่า มีค่า 1.00 ทุกข้อ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คือ 0.5 ขึ้นไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า แบบประเมินตนเอง เกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้

จากนั้น ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขคือ ระมัดระวังการใช้ภาษา ที่อาจ สร้างความเข้าใจคลาดเคลื่อน และควรระบุให้ชัดเจนว่าเป็นวิสัยทัศน์ของตนเองหรือวิสัยทัศน์ของกลุ่ม เพื่อแก้ไขข้อคำถามให้มีความถูกต้องและชัดเจนขึ้นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญต่อไป

2.9.2 แบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1) การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบบประเมินผลการทำงาน กลุ่ม เพื่อประเมินคุณภาพของผลงานกลุ่มสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม ระหว่างสัปดาห์ที่ 2- 6 ทั้งแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) และแบบออนไลน์ (Online) โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมิน แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) แสดงความคิดเห็น/ปฏิบัติตรงประเด็น (ทำ/ ไม่ทำ) 2) เนื้อหาสาระครบถ้วน (ครบ/ ไม่ครบ) 3) ส่งผลงานตรงตามกำหนดเวลา (ตรงเวลา/ ไม่ตรงเวลา) จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มา ออกแบบสร้างเป็นแบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม

2) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่มเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความครบถ้วนสมบูรณ์และความครอบคลุมของคำถาม และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้มีความถูกต้องและชัดเจนขึ้นตามคำแนะนำ จากนั้นจึงนำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่มให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (ดูรายละเอียดภาคผนวก ก) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมืออีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์และความครอบคลุมของคำถามที่มุ่งวัดทั้งหมดในการวิจัย

ผลการประเมิน IOC แบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม พบว่ามีค่า 1.00 ทุกข้อ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คือ 0.5 ขึ้นไป ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า แบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้มีความถูกต้องและชัดเจนขึ้นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ คือ ระบุพฤติกรรมของกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3) เกณฑ์ในการแปลผลข้อมูล

1. การแสดงความคิดเห็นได้ตรงประเด็น (ใช่/ ไม่ใช่)

ใช่ หมายถึง การที่ผลงานกลุ่มได้รายงานถึงความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มตรงกับงานที่ได้รับมอบหมายในแต่ละครั้ง โดยสมาชิกได้ร่วมกันวิเคราะห์ อภิปราย แสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับสมาชิกในกลุ่ม

ไม่ใช่ หมายถึง การที่ผลงานกลุ่มไม่ได้รายงานถึงความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มตรงกับงานที่ได้รับมอบหมายในแต่ละครั้ง โดยสมาชิกได้ร่วมกันวิเคราะห์ อภิปราย แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับสมาชิกในกลุ่ม

2. เนื้อหาสาระครบถ้วน (ครบ/ ไม่ครบ)

ครบ หมายถึง ผลงานกลุ่มได้รายงานเนื้อหาสาระตามที่ได้อบรมหมาย

ไม่ครบ หมายถึง ผลงานกลุ่มไม่ได้รายงานเนื้อหาสาระตามที่ได้อบรมหมาย

3. ส่งสรุปผลงานตรงตามกำหนดเวลา (ตรงเวลา/ ไม่ตรงเวลา)

ตรงเวลา หมายถึง สมาชิกของกลุ่มได้จัดส่งผลงานให้แก่ผู้ดำเนินกิจกรรมตามกำหนดเวลาที่ได้หมาย

ไม่ตรงเวลา หมายถึง สมาชิกของกลุ่มไม่ได้จัดส่งผลงานให้แก่ผู้ดำเนินกิจกรรมตามกำหนดเวลาที่ได้หมาย

2.9.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม

1) การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมและได้ออกแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม เพื่อใช้สำหรับเก็บข้อมูลการเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ระหว่างสัปดาห์ที่ 2- 6 โดยประเด็นในการสังเกต ได้แก่ การปฏิบัติงานตามขั้นตอนและกิจกรรมที่กำหนด บุคคลที่ถูกสังเกต ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละคนและสมาชิกในกลุ่ม และผู้ที่สังเกต ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย สมาชิกในกลุ่ม ครูแกนนำ อย.น้อย รวมทั้งผู้วิจัย

2) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความครบถ้วนสมบูรณ์และความครอบคลุมของคำถาม และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้มีความถูกต้องและชัดเจนขึ้นตามคำแนะนำ จากนั้นจึงนำแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (ดูรายละเอียดภาคผนวก ก) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมืออีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์และความครอบคลุมของคำถามที่มุ่งวัดทั้งหมดในการวิจัย

ผลการประเมิน IOC แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม พบว่ามีค่า 1.00 ทุกข้อ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คือ 0.5 ขึ้นไป ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้มีความถูกต้องและชัดเจนขึ้นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยระบุพฤติกรรมของกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.9.4 แบบสอบถามความคิดเห็นกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี

1) การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการสอบถามความคิดเห็นกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาออกแบบสร้างเป็นแบบสอบถาม

2) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความคิดเห็นรูปแบบแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความครบถ้วนสมบูรณ์และความครอบคลุมของคำถาม และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้มีความถูกต้องและชัดเจนขึ้นตาม

คำแนะนำ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามความคิดเห็นรูปแบบแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (ดูรายละเอียดภาคผนวก ก) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมืออีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์และความครอบคลุมของคำถามที่มุ่งวัดทั้งหมดในการวิจัย

ผลการประเมิน IOC แบบสอบถามความคิดเห็นรูปแบบแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี พบว่ามีค่า 1.00 ทุกข้อ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คือ 0.5 ขึ้นไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า แบบสอบถามความคิดเห็นกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้

3) การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

3.1) ผู้วิจัยได้ดำเนินกิจกรรมระหว่างภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ซึ่งเป็นช่วงของวันสุดท้ายของการสิ้นสุดกิจกรรม

3.2) นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทำแบบสอบถามความคิดเห็นรูปแบบแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี

3.3) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามความคิดเห็นรูปแบบแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี ทั้ง 20 ชุด

4) การนำเสนอผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยใช้การนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง และแปลความหมายเป็นความเรียงแต่ละตอน

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

3.1 ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

การคัดเลือกโรงเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีจำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสตรีรัตนบุรี และโรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม จ.นนทบุรี เพื่อเข้าร่วมกิจกรรม แบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) และแบบออนไลน์ (Online) โดยโรงเรียนที่คัดเลือกมา

จะต้องมีคุณสมบัติ คือ เป็นโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่ได้ดำเนินโครงการ อย.น้อย มาไม่น้อยกว่า 3 ปี และเป็นโรงเรียนที่เคยเข้าร่วมประกวดกิจกรรม อย.น้อย อย่างน้อย 1 ครั้ง รวมทั้งมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนเทคโนโลยีในการเรียนการสอน

โดยผู้วิจัยได้แบ่งนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โรงเรียนละ 10 คน แบ่งเป็น กลุ่มละ 5 คน 2 กลุ่ม รวมทั้งหมด 20 คน เกณฑ์ในการแบ่งตามกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี (วิระ นิยมวัน, 2542) นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมจากทั้ง 2 โรงเรียน เป็นนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคุณสมบัติคือ

- 1) เป็นแกนนำ อย.น้อยไม่น้อยกว่า 1 ปี
- 2) มีอีเมลเป็นของตนเอง
- 3) มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในระดับพอใช้- ดี
- 4) มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่บ้านหรือในตึก
- 5) ชอบการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น
- 6) มีความรับผิดชอบและสามารถทำงานเป็นทีมได้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองใช้ รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยใช้วิธีการวิจัยแบบศึกษากลุ่มเดียววัดสองครั้ง (The One- Group Pretest- Posttest Design) จำนวน 7 สัปดาห์ โดยหลังจากทำกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์นักเรียนแกนนำ อย.น้อย จะต้องเขียนบันทึกลงใน Blog ของแต่ละคน หรือ Webboard ของกลุ่ม

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลในรูปของตารางและแปลความหมาย

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการสร้างวิสัยทัศน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ จำนวน 20 คน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยสถิติ t-test for dependent samples เพื่อหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

3.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจำนวนร้อยละ

วิเคราะห์ข้อมูลจำนวนร้อยละของผลการทำงานกลุ่ม และพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมและหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการแบ่งปันความรู้ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

3.2.3 นำเสนอผลการวิจัย

นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตาราง และแปลความหมายเป็นความเรียงแต่ละตอน

ขั้นตอนที่ 4 การรับรองรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

4.1 รับรองรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

รับรองรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน (ดูรายละเอียดภาคผนวก ก) พิจารณาตามแบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นนำรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่สรุปจากการทดลองไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบและประเมินรับรองรูปแบบการแบ่งปันความรู้

การวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักเกณฑ์ดัชนีความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยยึดหลักเกณฑ์ IOC คือ ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จึงจะยอมรับว่ารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย มีความเหมาะสม

4.2 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ปรับปรุงรูปแบบทั้งรายละเอียดในด้านองค์ประกอบ ขั้นตอนให้ถูกต้อง และสมบูรณ์มากที่สุดตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

4.3 นำเสนอรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

นำเสนอรูปแบบในลักษณะของแผนภาพเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา เป็นการนำเสนอลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่รวบรวมได้ในรูปของตาราง ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย
2. เปรียบเทียบผลการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนทำกิจกรรมและหลังทำกิจกรรมโดยใช้ค่า t-test แบบ Dependent

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC)

สูตรที่ใช้ในการคำนวณเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเป็นรายข้อ (Content Validity) ได้แก่ ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2527) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการตรวจสอบ
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงเชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

+ 1 แนใจว่าประเด็นที่ตรวจสอบมีความเหมาะสม
 0 ไม่แนใจว่าประเด็นที่ตรวจสอบมีความเหมาะสม
 -1 แนใจว่าประเด็นที่ตรวจสอบไม่มีความเหมาะสม

โดยยึดเกณฑ์การพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องของประเด็นคำถามเป็นรายข้อแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ (Rating Scale) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและตัดสินว่าประเด็นว่าเห็นด้วย ไม่แนใจ หรือไม่เห็นด้วย และใช้สูตรการคำนวณหาค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จึงจะยอมรับประเด็นคำถามของแบบสอบถามที่สร้างขึ้นว่ามีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้ รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

การหาค่าความถี่ ร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

โดยใช้แบบประเมินค่า 5 ระดับ (Likert Scale) ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ความคิดเห็น	คะแนน
มีความคิดเห็นที่เหมาะสมมากที่สุด	5 คะแนน
มีความคิดเห็นที่เหมาะสมมาก	4 คะแนน
มีความคิดเห็นที่เหมาะสมปานกลาง	3 คะแนน
มีความคิดเห็นที่เหมาะสมน้อย	2 คะแนน
มีความคิดเห็นที่เหมาะสมน้อยที่สุด	1 คะแนน

และได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2542)

ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 4.50-5.00 มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 3.50-4.49 มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 2.50-3.49 มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 1.50-2.49 มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 1.00-1.49 มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

การหาค่า t-test

การใช้ t-test ใช้เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีขนาดเล็ก ($n_1 < 30$, $n_2 < 30$) แต่ในทางปฏิบัติ t-test ใช้กับกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ก็ได้ ขอเพียงแต่ให้ประชากรของกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมา มีการแจกแจงปกติ หรือเข้าใกล้การแจกแจงปกติ เพื่อศึกษาความแตกต่างของกลุ่มที่ศึกษา หรือเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนกับหลัง (Weiss, 1995 :537)

$$t = \frac{\bar{d} - \mu_d}{sd / \sqrt{n}}$$

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficeint) ของครอนบาค (บุญเรือง ขจรศิลป์, 2535 : 166)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_r^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	n	แทน	จำนวนข้อในแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_r^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

เกณฑ์การตัดสินค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

เมื่อค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเข้าใกล้ 1.00 (ประมาณ 0.70-0.90) ถือว่าค่าสหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

เมื่อค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเข้าใกล้ 0.50 (ประมาณ 0.39-0.69) ถือว่าค่าสหสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเข้าใกล้ 0.00 (ประมาณ 0.30 ลงมา) ถือว่าค่าสหสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ครูแกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์

2. เพื่อสร้างรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

4. เพื่อนำเสนอรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

1. ผลการความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ครูแกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์

2. ผลการสร้างรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

3. ผลการใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

4. ผลการนำเสนอรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

โดยมีรายละเอียดของผลวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละขั้นตอน ดังต่อไปนี้

**ตอนที่ 1 ผลศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ครูแกนนำ อย.น้อย และนักเรียน
แกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์**

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการ จำนวน 12 ท่าน ครูแกนนำ อย.น้อย จำนวน 12 ท่าน และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำนวน 458 คน ซึ่งแบบสอบถามที่ตอบกลับและสมบูรณ์ที่ได้กลับคืนมา คิดเป็นร้อยละ 100 สำหรับการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1.1 ผลการสอบถามผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับนโยบายการสนับสนุน
แบ่งปันความรู้ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ตอนที่ 1.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมของ
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียน

ตอนที่ 1.3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับเว็บไซต์ อย.น้อย

ตอนที่ 1.4 ผลการศึกษาศภาพการแบ่งปันความรู้ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ตอนที่ 1.5 ผลการศึกษาคำความต้องการของครูแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการแบ่งปัน
ความรู้ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ตอนที่ 1.6 ผลการศึกษาคำความคิดเห็นของครูแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับเว็บไซต์
อย.น้อย

ตอนที่ 1.7 ผลการศึกษาศภาพแบ่งปันความรู้ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ตอนที่ 1.8 ผลการศึกษาคำความต้องการเกี่ยวกับแบ่งปันความรู้ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ตอนที่ 1.9 ผลการศึกษาศภาพการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของนักเรียน
แกนนำ อย.น้อย

ตอนที่ 1.10 ผลการศึกษาคำความคิดเห็นของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับเว็บไซต์
อย.น้อย

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละแสดงระดับการศึกษาสูงสุดของผู้อำนวยการ (n=12)

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	-	-
ปริญญาโท	12	100.0
รวม	12	100.0

จากตารางที่ 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 12 คน มีระดับ
การศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 100.0

ตอนที่ 1.1 ผลการสอบถามผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับนโยบายการสนับสนุนการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของนโยบายสนับสนุนของโรงเรียนให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อยพูดคุยกันในโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

นโยบายสนับสนุนในโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมหน้าเสาธง	9	14.3
การจัดรายการเสียงตามสายในโรงเรียน	10	15.8
การทำเอกสาร แผ่นพับ และเผยแพร่	9	14.3
การจัดนิทรรศการ	11	17.5
การเดินรณรงค์	11	17.5
การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน ครั้วเรือน และชุมชน	10	15.8
กิจกรรมอื่น ๆ เช่น กิจกรรมสู่ชุมชน จัดรายการวิทยุชุมชน	3	4.8
รวม	63	100.0

จากตารางที่ 18 พบว่า นโยบายสนับสนุนของโรงเรียนให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อยพูดคุยกันในโรงเรียน ได้แก่ การจัดนิทรรศการและการเดินรณรงค์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.5 รองลงมา ได้แก่ การจัดรายการเสียงตามสายในโรงเรียน และการตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน ครั้วเรือนและชุมชน คิดเป็นร้อยละ 15.8 กิจกรรมหน้าเสาธง การทำเอกสาร แผ่นพับและเผยแพร่ คิดเป็นร้อยละ 14.3 และกิจกรรมอื่น ๆ เช่น กิจกรรมสู่ชุมชนและจัดรายการวิทยุชุมชน คิดเป็นร้อยละ 4.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของนโยบายสนับสนุนของโรงเรียนให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยกับบุคคลอื่นนอกโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

นโยบายสนับสนุนในโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมหน้าเสาธง	5	9.3
การจัดรายการเสียงตามสายในโรงเรียน	6	11.1
การทำเอกสาร แผ่นพับ และเผยแพร่	11	20.4
การจัดนิทรรศการ	10	18.5
การเดินรณรงค์	11	20.4
การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน ครั้วเรือน และชุมชน	9	16.7
กิจกรรมอื่น ๆ เช่น กิจกรรมสู่ชุมชน การจัดรายการวิทยุชุมชน	2	3.6
รวม	54	100.0

จากตารางที่ 19 พบว่า โรงเรียนมีนโยบายสนับสนุนให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อยพูดคุยกับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนด้วยการทำเอกสาร แผ่นพับและเผยแพร่ และการเดินรณรงค์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.4 รองลงมา ได้แก่ การจัดนิทรรศการ การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพ

ในโรงเรียน ครั้วเรือนและชุมชน และการจัดรายการเสียงตามสายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 18.5, 16.7 และ 11.1 ตามลำดับ และยังมีกิจกรรมอื่น ๆ ที่พบ ได้แก่ กิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ เช่น กิจกรรมสู่ชุมชน การจัดรายการวิทยุชุมชน คิดเป็นร้อยละ 9.3 และ 3.6

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีนโยบายให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยกับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (n=12)

นโยบายสนับสนุนโดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
มี	10	83.4
ไม่มี	1	8.3
ไม่แสดงความคิดเห็น	1	8.3
รวม	12	100.0

จากตารางที่ 20 พบว่า มีโรงเรียนจำนวน 10 โรงเรียนที่มีนโยบายสนับสนุนให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยกับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 83.4 มีเพียง 1 โรงเรียนที่ไม่มีนโยบายสนับสนุนให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยกับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 8.3 และมีเพียง 1 โรงเรียนที่ไม่แสดงความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของความถี่ที่โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ความถี่	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	3	20.0
วันเว้นวัน	1	6.7
1 ครั้ง/ สัปดาห์	5	33.3
1 ครั้ง/ 2 สัปดาห์	2	13.3
1 ครั้ง/ เดือน	3	20.0
ไม่แน่นอน	1	6.7
รวม	15	100.0

จากตารางที่ 21 พบว่า โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อยพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด คือ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมา ได้แก่ ทุกวัน และ 1 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ลำดับต่อมาคือ 1 ครั้งต่อ 2 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 13.3 และลำดับสุดท้าย ได้แก่ วันเว้นวันและไม่แน่นอน คิดเป็นร้อยละ 6.7

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานที่ที่โรงเรียนเห็นควรให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

สถานที่	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียน	11	68.7
บ้าน	4	25.0
มุม อย.น้อย	1	6.3
รวม	16	100.0

จากตารางที่ 22 พบว่า โรงเรียนเห็นควรให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตที่โรงเรียนจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.7 รองลงมาได้แก่ใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 25.0 และใช้อินเทอร์เน็ตที่มุม อย.น้อย คิดเป็นร้อยละ 6.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของรูปแบบการพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

รูปแบบการพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
ให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพุดคุยกับบุคคลอื่น	4	28.6
ให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพุดคุยกับบุคคลอื่น	9	64.3
ไม่แน่นอน	1	7.1
รวม	14	100.0

จากตารางที่ 23 พบว่า รูปแบบการพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยใช้อินเทอร์เน็ตที่โรงเรียนต้องการ พบว่า ให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพุดคุยกับบุคคลอื่นมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.3 รองลงมาได้แก่ ให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย คนเดียวพุดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 28.6 และมีรูปแบบไม่แน่นอน คิดเป็นร้อยละ 7.1

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีนโยบายสนับสนุนเทคโนโลยี สำหรับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียน (n=12)

นโยบายของโรงเรียนที่สนับสนุนเทคโนโลยี	จำนวน	ร้อยละ
มี	12	100.0
ไม่มี	-	-
รวม	12	100.0

จากตารางที่ 24 พบว่า โรงเรียนทั้ง 12 โรงเรียน มีนโยบายสนับสนุนเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต สำหรับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.0

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีนโยบายสนับสนุนการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนอื่นๆ สำหรับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต (n=12)

นโยบายเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนอื่นๆ	จำนวน	ร้อยละ
มี	12	100.0
ไม่มี	-	-
รวม	12	100.0

จากตารางที่ 25 พบว่า โรงเรียนทั้ง 12 โรงเรียน มีนโยบายการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนอื่นๆ สำหรับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 100.0

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาและอุปสรรคในพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยใช้อินเทอร์เน็ตในการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนอื่นๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ปัญหาและอุปสรรคในพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนยังไม่มีความพร้อม	1	8.3
โรงเรียนยังไม่สนับสนุน	3	24.9
นักเรียนยังไม่มีความพร้อม	2	16.8
คอมพิวเตอร์ยังไม่เพียงพอ	1	8.3
นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตผิดวัตถุประสงค์	1	8.3
นักเรียนบางคนยังไม่พร้อม	1	8.3
นักเรียนมีกิจกรรมมาก	1	8.3
ไม่แสดงความคิดเห็น	2	16.8
รวม	12	100.0

จากตารางที่ 26 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตที่พบมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนยังไม่สนับสนุน คิดเป็นร้อยละ 24.9 รองลงมา ได้แก่ นักเรียนยังไม่มีความพร้อม คิดเป็นร้อยละ 16.7 และปัญหาอื่นๆ ที่พบ คือ โรงเรียนยังไม่มี

ความพร้อม คอมพิวเตอร์ยังไม่เพียงพอ นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตผิดวัตถุประสงค์ นักเรียนบางคนยังไม่พร้อม นักเรียนมีกิจกรรมมาก คิดเป็นร้อยละ 8.3 และไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8

ตอนที่ 1.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับระดับความสำคัญของกิจกรรมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียน

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนและร้อยละแสดงความคิดเห็นผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมโครงการ อย.น้อย (n=12)

กิจกรรมโครงการ อย.น้อย	ระดับความสำคัญ										ไม่แสดง ความเห็น	
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การประชาสัมพันธ์ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค เช่น การจัดทำเอกสารเผยแพร่ ป้ายนิเทศให้ความรู้	6	50.0	4	33.3	1	8.3	-	-	-	-	1	8.3
การณรงค์คุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น การประกวดผลงาน ให้ความรู้ผู้บริโภค	4	33.3	7	58.3	-	-	-	-	-	-	1	8.3
การเรียนรู้บูรณาการ เช่น การสอดแทรกกิจกรรม อย.น้อย เข้าไปในกลุ่มสาระต่าง ๆ	6	50.0	4	33.3	1	8.3	-	-	-	-	1	8.3
การจัดโครงการแบบกำหนดหัวข้อและมุ่งเน้นรูปแบบการนำเสนอ ผลงาน เช่น การจัดทำโครงการอาหารเพื่อสุขภาพ	3	25.0	6	50.0	2	16.6	-	-	-	-	1	8.3
การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนครัวเรือน และชุมชน	9	75.0	2	16.6	-	-	-	-	-	-	1	8.3
กิจกรรมสร้างและขยายเครือข่ายการคุ้มครองผู้บริโภค เช่น การจัดอบรมความรู้ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคให้แก่ครูแกนนำ นักเรียนแกนนำ ผู้ปกครอง	4	33.3	6	50.0	1	8.3	-	-	-	-	1	8.3

จากตารางที่ 27 พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความคิดเห็นว่ากิจกรรมโครงการ อย.น้อย ที่มีความสำคัญมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนครัวเรือนและชุมชน ร้อยละ 75.0 การประชาสัมพันธ์ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค เช่น การจัดทำเอกสารเผยแพร่ ป้ายนิเทศให้ความรู้ ร้อยละ 50.0 และการเรียนรู้บูรณาการ เช่น การสอดแทรกกิจกรรม อย.น้อย เข้าไปในกลุ่มสาระต่าง ๆ ร้อยละ 50.0 และกิจกรรมที่พบว่ามีค่าน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดโครงการแบบกำหนดหัวข้อและมุ่งเน้นรูปแบบการนำเสนอผลงาน เช่น การจัดทำโครงการอาหารเพื่อสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 25.0 โดยมีผู้ไม่แสดงความคิดเห็น 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีนโยบายสนับสนุนเกี่ยวกับกิจกรรมอื่น ๆ ของ อย.น้อย (n=12)

นโยบายสนับสนุนกิจกรรมอื่น ๆ	จำนวน	ร้อยละ
มี	11	91.6
ไม่มี	-	-
ไม่แสดงความคิดเห็น	1	8.4
รวม	12	100.0

จากตารางที่ 28 โรงเรียนที่มีนโยบายสนับสนุนกิจกรรมอื่น ๆ ของ อย.น้อย มีทั้งหมด 11 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 91.6 โดยมีผู้ไม่แสดงความคิดเห็น 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4

ตอนที่ 1.3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับเว็บไซต์ อย.น้อย

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนและร้อยละแสดงความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับเว็บไซต์ อย.น้อย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ความต้องการเกี่ยวกับเว็บไซต์ อย.น้อย	จำนวน	ร้อยละ
มีส่วนของการแบ่งปันความรู้ออนไลน์	8	17.7
มีฐานข้อมูลในการค้นคว้าหาความรู้	8	17.7
มีรายชื่อโรงเรียนที่ชนะเลิศการประกวดโครงการ อย.น้อยประจำปี	7	15.6
มีผลงานจากโรงเรียนต่าง ๆ	7	15.6
มีข่าวประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย	7	15.6
มีข่าวและกิจกรรมของ อย.	7	15.6
มีช่องทางการติดต่อระหว่าง อย. กับฝ่ายบริหารโรงเรียน	1	2.2
รวม	45	100.0

จากตารางที่ 29 พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความต้องการให้เว็บไซต์ อย.น้อย มีส่วนของการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ และมีฐานข้อมูลในการค้นคว้าหาความรู้ ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.7 รองลงมา ได้แก่ มีรายชื่อโรงเรียนที่ชนะเลิศการประกวดโครงการ อย.น้อยประจำปี มีผลงานจาก

โรงเรียนต่าง ๆ มีข่าวประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย มีข่าวและกิจกรรมของ อย. และมีช่องทางติดต่อระหว่าง อย. กับฝ่ายบริหารโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 15.6 และ 2.2 ตามลำดับ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

โครงการ อย.น้อย เป็นโครงการที่ดีมาก นักเรียนสนใจพัฒนาการทำงานร่วมกันดีขึ้น มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งใน นอกโรงเรียน รวมทั้งชุมชน ทำให้ได้เผยแพร่ข้อมูลความรู้ได้กว้างขวาง เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ ชีวิต และการทำงาน

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนและร้อยละแสดงระดับการศึกษาสูงสุดของครูแกนนำ อย.น้อย (n=12)

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	9	75.0
ปริญญาโท	2	16.7
ปริญญาบัณฑิต	1	8.3
รวม	12	100.0

จากตารางที่ 30 พบว่า ครูแกนนำ อย.น้อย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 75.0 รองลงมาได้แก่ ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 16.7 และระดับปริญญาบัณฑิต จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 31 แสดงจำนวนและร้อยละของครูที่มีประสบการณ์ในการเป็นครูแกนนำ อย.น้อย (n=12)

ประสบการณ์ในการเป็นครูแกนนำ อย.น้อย	จำนวน	ร้อยละ
1-2 ปี	-	-
3-4 ปี	2	16.6
5-6 ปี	4	33.3
6 ปี ขึ้นไป	6	50.1
รวม	12	100.0

จากตารางที่ 31 พบว่า ครูแกนนำ อย.น้อย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการเป็นครูแกนนำ อย.น้อย 6 ปีขึ้นไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.1 รองลงมาได้แก่ 5-6 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.3 และมีประสบการณ์ 3-4 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.6

ตอนที่ 1.4 ผลการศึกษาสภาพการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ
ออย.น้อย ในโรงเรียน

ตารางที่ 32 แสดงจำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่ครูแกนนำ ออย.น้อย จัดให้นักเรียนแกนนำ
ออย.น้อย เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันในโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

กิจกรรมพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมหน้าเสาธง	11	15.7
การจัดรายการเสียงตามสายในโรงเรียน	12	17.3
การทำเอกสาร แผ่นพับ และเผยแพร่	9	12.9
การจัดนิทรรศการ	11	15.7
การเดินรณรงค์	11	15.7
การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน ครั้วเรือน และชุมชน	11	15.7
การจัดกิจกรรมสร้างความตระหนักในการบริโภค เช่น ร้านอาหารในดวงใจ	1	1.4
การเรียนในชั่วโมงเรียน	1	1.4
ร่วมรายการวิทยุและโทรทัศน์	1	1.4
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั่วโมงเรียน	1	1.4
กิจกรรมส่งเสริมคุ้มครองผู้บริโภค	1	1.4
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 32 พบว่า กิจกรรมที่ครูแกนนำ ออย.น้อย จัดให้นักเรียนแกนนำ ออย.น้อย
เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันในโรงเรียนที่มีการจัดขึ้นมากที่สุด ได้แก่ การจัดรายการ
เสียงตามสายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 17.3 รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมหน้าเสาธง การจัดนิทรรศการ
การเดินรณรงค์ และการตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน ครั้วเรือน และชุมชน
คิดเป็นร้อยละ 15.7 ส่วนกิจกรรมที่มีการจัดน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดกิจกรรมสร้างความตระหนักในการ
บริโภค เช่น ร้านอาหารในดวงใจ การเรียนในชั่วโมงเรียน ร่วมรายการวิทยุและโทรทัศน์ แลกเปลี่ยน
เรียนรู้ในชั่วโมงเรียน และกิจกรรมส่งเสริมคุ้มครองผู้บริโภค คิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

**ตารางที่ 33 แสดงจำนวนและร้อยละของบุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์ในโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)**

บุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
ครู	10	18.8
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย	10	18.8
นักเรียนคนอื่น ๆ ในโรงเรียน	11	20.8
ผู้ปกครอง	8	15.1
แม่ค้าขายอาหารในโรงเรียน	11	20.8
นักเรียนต่างโรงเรียน	1	1.9
บุคคลภายนอกที่มาศึกษาดูงาน	1	1.9
โรงเรียนเครือข่าย	1	1.9
รวม	53	100.0

จากตารางที่ 33 พบว่า บุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ได้พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์
ในโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนคนอื่น ๆ และแม่ค้าขายอาหารในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 20.8
รองลงมา คือ ครูในโรงเรียน นักเรียนแกนนำ อย.น้อย และผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 18.8 และ 15.1
ตามลำดับ ส่วนบุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในโรงเรียนน้อยที่สุด
ได้แก่ นักเรียนต่างโรงเรียน บุคคลภายนอกที่มาศึกษาดูงาน และโรงเรียนเครือข่าย คิดเป็นร้อยละ 1.9

**ตารางที่ 34 แสดงจำนวนและร้อยละของประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย จัดให้นักเรียน
แกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)**

ประเด็นพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	10	25.6
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ	10	25.6
การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	11	28.2
การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน	6	15.4
การเฝ้าระวังโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ	1	2.6
การล้างมือ การใช้ห้องน้ำ อาหารเพื่อสุขภาพ น้ำหมักชีวภาพ	1	2.6
รวม	39	100.0

จากตารางที่ 34 พบว่า ประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย จัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุย
แลกเปลี่ยนประสบการณ์กันโรงเรียนที่มีมากที่สุด ได้แก่ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร คิดเป็นร้อยละ
28.2 รองลงมาได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ และการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพ
ที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 25.6 และ 15.4 ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ ที่เป็น

ประเด็นในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ได้แก่ การเฝ้าระวังโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ และการล้างมือ การใช้ห้องน้ำ อาหารเพื่อสุขภาพ น้ำหมักชีวภาพ คิดเป็นร้อยละ 8.3

ตารางที่ 35 แสดงจำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่ครูแกนนำ อย.น้อย จัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

กิจกรรมพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมหน้าเสาธง	1	2.4
การจัดรายการเสียงตามสายในโรงเรียน	2	4.7
การทำเอกสาร แผ่นพับ และเผยแพร่	8	19.0
การจัดนิทรรศการ	6	14.3
การเดินรณรงค์	9	21.4
การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน ครั้วเรือน และชุมชน	8	19.0
การเผยแพร่กิจกรรม, การพูดวิทยุชุมชน	1	2.4
อย.น้อยสอนรักน้องเครือข่าย	1	2.4
การศึกษาดูงาน	1	2.4
กิจกรรมพี่สอนน้อง	1	2.4
จัดทำเครือข่าย อย.น้อย โดยการจัดนิทรรศการและแสดงละคร	1	2.4
จัดรายการเสียงตามสายในชุมชน	1	2.4
ส่ง SMS	1	2.4
ไม่เคยจัดกิจกรรม	1	2.4
รวม	42	100.0

จากตารางที่ 35 พบว่า กิจกรรมที่ครูแกนนำ อย.น้อย จัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนที่มีการจัดขึ้นมากที่สุด ได้แก่ การเดินรณรงค์ คิดเป็นร้อยละ 21.4 รองลงมาได้แก่ การทำเอกสาร แผ่นพับ และเผยแพร่ การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน ครั้วเรือน และชุมชน และการจัดนิทรรศการ คิดเป็นร้อยละ 19.0 และ 14.3 ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังมีการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ได้แก่ การจัดรายการเสียงตามสายในโรงเรียน กิจกรรมหน้าเสาธง การเผยแพร่กิจกรรม การพูดวิทยุชุมชน อย.น้อย สอนรักน้องเครือข่าย การศึกษาดูงาน กิจกรรมพี่สอนน้อง จัดทำเครือข่าย อย.น้อย โดยการจัดนิทรรศการและแสดงละคร จัดรายการเสียงตามสายในชุมชน และการส่ง SMS คิดเป็นร้อยละ 2.4 และพบว่า มีครูแกนนำ อย.น้อย ที่ไม่เคยจัดกิจกรรมให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนเลย คิดเป็นร้อยละ 2.4

ตารางที่ 36 แสดงจำนวนและร้อยละของบุคคลที่ครูแกนนำ อย.น้อย ให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

บุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
ครูต่างโรงเรียน	5	15.6
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน	9	28.2
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ	4	12.5
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน	2	6.3
แม่ค้าในชุมชน	9	28.1
บุคคลอื่น ๆ งานถนนคนเดินทุกวันอาทิตย์	1	3.1
ผู้ปกครองที่อาศัยอยู่ด้วยกัน	1	3.1
เพื่อนต่างโรงเรียน	1	3.1
รวม	32	100.0

จากตารางที่ 36 พบว่า บุคคลที่ครูแกนนำ อย.น้อย ให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน และแม่ค้าในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 28.2 รองลงมาได้แก่ ครูต่างโรงเรียน นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ และผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 15.6, 12.5 และ 6.3 ตามลำดับ และบุคคลที่มีการพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์น้อยที่สุด ได้แก่ บุคคลอื่น ๆ งานถนนคนเดินทุกวันอาทิตย์ ผู้ปกครองที่อาศัยอยู่ด้วยกัน และเพื่อนต่างโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 3.1

ตารางที่ 37 แสดงจำนวนและร้อยละของประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย จัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ประเด็นพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์นอกโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	10	27.8
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ	8	22.2
การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	8	22.2
การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน	7	19.4
การแบ่งเวลาเรียนกับการทำกิจกรรม/ วิธีทำงานร่วมกัน	1	2.8
เก็บตัวอย่างอาหารในตลาดเพื่อหาสารปนเปื้อน	1	2.8
อาหารเพื่อสุขภาพ, น้ำหมักชีวภาพ, สิ่งแวดล้อม, สีส	1	2.8
รวม	36	100.0

จากตารางที่ 37 พบว่า ประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย จัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนที่พบมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน คิดเป็นร้อยละ 27.8 รองลงมาได้แก่ การตรวจสอบ

สารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและจุลทรรศน์ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 22.2 และ 19.4 ตามลำดับ นอกจากนี้ ประเด็นอื่น ๆ ที่พบ ได้แก่ การแบ่งเวลาเรียนกับการทำกิจกรรม/ วิชาทำงานร่วมกันเก็บตัวอย่างอาหารในตลาด เพื่อหาสารปนเปื้อน และอาหารเพื่อสุขภาพ น้าหนักชีวภาพ สิ่งแวดล้อม สืบ คิดเป็นร้อยละ 2.8

ตารางที่ 38 แสดงจำนวนและร้อยละของรูปแบบการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (n=12)

รูปแบบการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
รายบุคคลในโรงเรียน	2	16.7
แบ่งกลุ่มเฉพาะในโรงเรียน	2	16.7
รายบุคคลกับบุคคลภายนอกโรงเรียน	2	16.7
แบ่งกลุ่มกับภายนอกโรงเรียน	-	-
นักเรียนดำเนินการเองรายบุคคล	1	8.3
ไม่เคยจัดกิจกรรม	5	41.6
รวม	12	100.0

จากตารางที่ 38 พบว่า ครูแกนนำ อย.น้อย ส่วนใหญ่ ไม่เคยจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 41.6 และในโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมเพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตจะมีรูปแบบเป็นรายบุคคลในโรงเรียน แบ่งกลุ่มเฉพาะในโรงเรียน และรายบุคคลกับบุคคลภายนอกโรงเรียน จำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 16.7 นอกจากนี้ พบว่า ครูแกนนำ อย.น้อย ไม่เคยจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แบ่งกลุ่มกับภายนอกโรงเรียน

ตารางที่ 39 แสดงจำนวนและร้อยละของบุคคลที่ครูแกนนำ อย.น้อย ให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

บุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ครูต่างโรงเรียน	3	25.0
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน	3	25.0
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ	5	41.7
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน	-	-
แม่ค้าในชุมชน	1	8.3
รวม	12	100.0

จากตารางที่ 39 พบว่า บุคคลที่ครูแกนนำ อย.น้อย ให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์นอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น

มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.7 รองลงมาได้แก่ ครูต่างโรงเรียน นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียน ชุมชนใกล้เคียงกัน และแม่ค้าในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 25.0 และ 8.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 40 แสดงจำนวนและร้อยละของประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย จัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ประเด็นพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	4	26.6
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ	2	13.3
การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	3	20.0
การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้าน	3	20.0
การประกวดโครงการ อย.น้อย	1	6.7
สุขภาพ	1	6.7
อาหารเพื่อสุขภาพ, น้ำหมักชีวภาพ, สิ่งแวดล้อม, สีส	1	6.7
รวม	15	100.0

จากตารางที่ 40 พบว่า ประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย จัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน คิดเป็นร้อยละ 26.6 รองลงมาได้แก่ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้าน และการตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 20.0 และ 13.3 ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังมีประเด็นเกี่ยวกับการประกวดโครงการ อย.น้อย สุขภาพ อาหารเพื่อสุขภาพ น้ำหมักชีวภาพ สิ่งแวดล้อม สีส คิดเป็นร้อยละ 8.3

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 41 แสดงจำนวนและร้อยละของรูปแบบการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียน
แกนนำ อย.น้อย กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

รูปแบบการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	1	8.3
สนทนา	6	50.0
อภิปรายแสดงความคิดเห็น	4	33.4
การเขียนบทความ/ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์	1	8.3
รวม	12	100.0

จากตารางที่ 41 พบว่า รูปแบบการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ
อย.น้อย กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตที่พบมากที่สุด ได้แก่ การสนทนา คิดเป็นร้อยละ
50.0 รองลงมาได้แก่ การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การส่งไฟล์หรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และ
การเขียนบทความ/ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 33.4 และ 8.3 ตามลำดับ

ตอนที่ 1.5 ผลการศึกษาความต้องการของครูแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียน

ตารางที่ 42 แสดงจำนวนและร้อยละของวันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียน
แกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

วันที่ต้องการให้พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
จันทร์	2	11.8
อังคาร	4	23.5
พุธ	3	17.6
พฤหัสบดี	2	11.8
ศุกร์	3	17.6
เสาร์	2	11.8
อาทิตย์	1	5.9
รวม	17	100.0

จากตารางที่ 42 พบว่า วันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุย
แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ วันอังคาร คิดเป็น
ร้อยละ 23.5 รองลงมาได้แก่ วันพุธและวันพฤหัสบดี คิดเป็นร้อยละ 17.6 และวันที่ครูแกนนำ อย.น้อย
ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้
อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุดคือ วันอาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 5.9

ตารางที่ 43 แสดงจำนวนและร้อยละของวันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชน โดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

วัน	จำนวน	ร้อยละ
จันทร์	2	12.5
อังคาร	2	12.5
พุธ	2	12.5
พฤหัสบดี	2	12.5
ศุกร์	4	25.0
เสาร์	2	12.5
อาทิตย์	2	12.5
รวม	16	100.0

จากตารางที่ 43 พบว่า วันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ วันศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 25.0 ส่วนวันอื่น ๆ มีระดับความต้องการเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 12.5

ตารางที่ 44 แสดงจำนวนและร้อยละของวันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ โดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

วัน	จำนวน	ร้อยละ
จันทร์	1	6.3
อังคาร	2	12.5
พุธ	2	12.5
พฤหัสบดี	3	18.7
ศุกร์	2	12.5
เสาร์	4	25.0
อาทิตย์	2	12.5
รวม	16	100.0

จากตารางที่ 44 พบว่า วันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ โดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ วันเสาร์ คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมาได้แก่ วันพฤหัสบดี วันอังคาร วันพุธ วันศุกร์ และ วันอาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 18.7 และ 12.5 ตามลำดับ และวันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียน

แกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ โดยใช้ อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ได้แก่ วันจันทร์ คิดเป็นร้อยละ 6.3

ตอนที่ 1.6 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับเว็บไซต์ อย.น้อย ตารางที่ 45 แสดงจำนวนและร้อยละแสดงรายการการเข้าใช้บริการเว็บไซต์ อย.น้อย www.fda.moph.go.th/youngfda ของครูแกนนำ อย.น้อย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

รายการการเข้าใช้บริการเว็บไซต์ อย.น้อย	จำนวน	ร้อยละ
สาระความรู้ของ อย.	8	42.1
ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย	9	47.3
ทุกเรื่องในเว็บไซต์	1	5.3
ไม่เคยใช้งาน	1	5.3
รวม	19	100.0

จากตารางที่ 45 พบว่า ครูแกนนำ อย.น้อย เข้าใช้บริการเว็บไซต์ อย.น้อยเพื่อศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย เป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.3 รองลงมาได้แก่ การศึกษาความรู้ ของ อย. และเข้าศึกษาทุกเรื่องในเว็บไซต์ คิดเป็นร้อยละ 42.1 และ 5.3 ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังพบว่า มีครูแกนนำ อย.น้อย ที่ไม่เคยใช้งานเว็บไซต์ อย.น้อย คิดเป็นร้อยละ 5.3

ตารางที่ 46 จำนวนและร้อยละของความต้องการบริการบนเว็บไซต์ อย.น้อย ของครูแกนนำ อย.น้อย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

รายการการเข้าใช้บริการเว็บไซต์ อย.น้อย	จำนวน	ร้อยละ
มีส่วนของการแบ่งปันความรู้ออนไลน์	11	17.7
มีฐานข้อมูลในการค้นคว้าหาความรู้	12	19.5
มีรายชื่อโรงเรียนที่ชนะเลิศการประกวดโครงการ อย. น้อยประจำปี	9	14.5
มีผลงานจากโรงเรียนต่าง ๆ	10	16.1
มีข่าวประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย	11	17.7
มีข่าวและกิจกรรมของ อย.	9	14.5
รวม	62	100.0

จากตารางที่ 46 พบว่า ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้เว็บไซต์ อย.น้อย มีฐานข้อมูลในการ ค้นคว้าหาความรู้เป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.5 รองลงมาได้แก่ มีส่วนของการแบ่งปันความรู้ ออนไลน์ มีข่าวประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย และมีผลงานจากโรงเรียนต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 17.7 และ 16.1 ส่วนบริการที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการน้อยที่สุด ได้แก่ มีรายชื่อโรงเรียนที่ชนะเลิศ การประกวดโครงการ อย. น้อยประจำปี และมีข่าวและกิจกรรมของ อย. คิดเป็นร้อยละ 14.5

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

โครงการ อย.น้อย เป็นโครงการที่ดีและมีประโยชน์ ครูผู้รับหน้าที่ดูแลเรื่องนี้อยากทำโครงการนี้ให้มาก ๆ แต่ด้วยภาระงานที่มากรวมทั้งงานสอน บางครั้งจึงไม่ได้พัฒนาและติดตามงาน อย่างไรก็ตาม ในฐานะครูแกนนำ อย.น้อย จะพยายามทำให้ดีที่สุด โดยการพัฒนางานเป็นครั้งคราว ในช่วงที่พอจะมีเวลา ทั้งนี้ ปัญหาอุปสรรคของโครงการคือ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเปลี่ยนแปลงทุกปี จึงจะต้องจัดให้มีแกนนำ อย.น้อยใหม่ ๆ ขึ้นมาทุกปี ทำให้ต้องใช้เวลาในการพัฒนานักเรียน

ตารางที่ 47 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำแนกตามเพศ (n=458)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	91	19.9
หญิง	367	80.1
รวม	458	100.0

จากตารางที่ 47 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิง 367 คน คิดเป็นร้อยละ 80.1 และเป็นชาย 91 คน คิดเป็นร้อยละ 19.9

ตารางที่ 48 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำแนกตามอายุ (n=458)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
12-13 ปี	88	19.2
14-15 ปี	128	27.9
16-17 ปี	220	48.0
18 ปี	22	4.9
รวม	458	100.0

จากตารางที่ 48 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 16-17 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.0 รองลงมาได้แก่ 14-15 ปี, 12-13 ปี และ 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.9, 19.2 และ 4.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 49 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำแนกตามระดับการศึกษา (n=458)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ 1	28	6.2
มัธยมศึกษาปีที่ 2	92	20.1
มัธยมศึกษาปีที่ 3	24	5.2
มัธยมศึกษาปีที่ 4	88	19.2
มัธยมศึกษาปีที่ 5	116	25.3
มัธยมศึกษาปีที่ 6	110	24.0
รวม	458	100.0

จากตารางที่ 49 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 25.3 รองลงมาได้แก่ มัธยมศึกษาปีที่ 6, มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 25.3, 20.1 และ 19.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 50 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำแนกตามประสบการณ์การเป็น อย.น้อย (n=458)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1 ปี	195	42.6
2 ปี	87	19.0
3 ปี	93	20.3
4 ปี	4	0.9
5 ปี	11	2.4
ไม่แสดงความคิดเห็น	68	14.8
รวม	458	100.0

จากตารางที่ 50 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การเป็นนักเรียนแกนนำ อย.น้อย 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.6 รองลงมาได้แก่ 3 ปี, 2 ปี และ 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.3, 19.0 และ 2.4 นอกจากนี้ ยังพบว่า มีนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่ไม่แสดงความคิดเห็นอีก 68 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8

ตอนที่ 1.7 ผลการศึกษาสภาพการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ
ออย.น้อย ในโรงเรียน

ตารางที่ 51 แสดงจำนวนและร้อยละของกิจกรรมการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ใน
โรงเรียนของนักเรียนแกนนำ ออย.น้อย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

กิจกรรมการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมหน้าเสาธง	185	13.8
การจัดรายการเสียงตามสายในโรงเรียน	177	13.2
การทำเอกสาร แผ่นพับ และเผยแพร่	213	15.9
การจัดนิทรรศการ	224	16.7
การเดินรณรงค์	185	13.8
การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน ครั้วเรื่อน และชุมชน	248	18.5
การทดสอบน้ำมันทอดซ้ำ	1	0.1
การอบรมเครือข่าย ออย.น้อย	1	0.1
กิจกรรมที่สอนน้อง	14	1.0
คุยกับเพื่อนเวลาซื้ออาหาร	3	0.2
กิจกรรมหน้าเสาธง	185	13.8
การจัดรายการเสียงตามสายในโรงเรียน	177	13.2
การทำเอกสาร แผ่นพับ และเผยแพร่	213	15.9
การจัดนิทรรศการ	224	16.7
การเดินรณรงค์	185	13.8
การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน ครั้วเรื่อน และชุมชน	248	18.5
การทดสอบน้ำมันทอดซ้ำ	1	0.1
การอบรมเครือข่าย ออย.น้อย	1	0.1
กิจกรรมที่สอนน้อง	14	1.0
คุยกับเพื่อนเวลาซื้ออาหาร	3	0.2
คุยกันในครอบครัว	1	0.1
ตรวจสอบโรงอาหาร	1	0.1
ถามแม่ค้า	1	0.1
รวม	1254	100.0

จากตารางที่ 51 พบว่า กิจกรรมการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในโรงเรียนของนักเรียน
แกนนำ ออย.น้อยที่พบมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน

ครัวเรือน และชุมชน คิดเป็นร้อยละ 18.5 รองลงมา 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดนิทรรศการ การทำเอกสาร แผ่นพับ และเผยแพร่ และกิจกรรมหน้าเสาธง คิดเป็นร้อยละ 16.7, 15.9 และ 13.8

ตารางที่ 52 แสดงจำนวนและร้อยละของบุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

บุคคลที่มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
ครู	239	20.6
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย	243	20.9
นักเรียนคนอื่น ๆ ในโรงเรียน	258	22.3
ผู้ปกครอง	235	20.3
แม่ค้าขายอาหารในโรงเรียน	183	15.8
รวม	1158	100.0

จากตารางที่ 52 พบว่า บุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนคนอื่น ๆ ในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.3 รองมาได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ครู และผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 20.9, 20.6 และ 20.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 53 จำนวนและร้อยละของประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ประเด็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	249	30.7
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ	227	28.0
การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	168	20.7
การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน	166	20.4
การตรวจสอบสินค้าและบริการที่เสี่ยงต่อสุขภาพ	1	0.1
ขนมกรุบกรอบ	1	0.1
รวม	812	100.0

จากตารางที่ 53 พบว่า ประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน คิดเป็นร้อยละ 30.7 รองมาได้แก่ การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร และการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 28.0, 20.7 และ 20.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 54 แสดงจำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

กิจกรรมการพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมหน้าเสาธง	63	6.3
การจัดรายการเสียงตามสายในโรงเรียน	106	10.6
การทำเอกสาร แผ่นพับ และเผยแพร่	180	18.0
การจัดนิทรรศการ	166	16.6
การเดินรณรงค์	154	15.4
การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน คริวเรือน และชุมชน	175	17.5
การเข้าร่วมอบรมและการแข่งขันกิจกรรม อย.น้อย	3	0.3
กิจกรรมที่สอนน้องต่างโรงเรียน	1	0.1
เวลาไปตลาดกับครอบครัว	1	0.1
พุดคุยกันเอง	1	0.1
วิทยุชุมชน	3	0.3
เวลาซื้ออาหารที่ร้านค้า	1	0.1
ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม	146	14.6
รวม	1000	100.0

จากตารางที่ 54 พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยกับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ การทำเอกสาร แผ่นพับ และเผยแพร่ คิดเป็นร้อยละ 18.0 รองลงมา ได้แก่ การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน คริวเรือน และชุมชน การจัดนิทรรศการ และการเดินรณรงค์ คิดเป็นร้อยละ 17.5, 16.6 และ 15.4 และพบว่า มี อย.น้อย ที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1.8 ผลการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียน

ตารางที่ 55 แสดงจำนวนและร้อยละของวันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

วัน	จำนวน	ร้อยละ
จันทร์	78	16.6
อังคาร	49	10.4
พุธ	49	10.4
พฤหัสบดี	31	6.6
ศุกร์	56	11.9
เสาร์	123	26.2
อาทิตย์	84	17.9
รวม	470	100.0

จากตารางที่ 55 พบว่า วันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ วันเสาร์ คิดเป็นร้อยละ 26.2 รองลงมาได้แก่ วันอาทิตย์ วันจันทร์ และวันศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 17.9, 16.6 และ 11.9 ตามลำดับ ส่วนวันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ได้แก่ วันพฤหัสบดี คิดเป็นร้อยละ 6.6

ตารางที่ 56 แสดงจำนวนและร้อยละของวันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกันโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

วัน	จำนวน	ร้อยละ
จันทร์	70	13.1
อังคาร	57	10.7
พุธ	64	12.1
พฤหัสบดี	35	6.5
ศุกร์	76	14.3
เสาร์	137	25.7
อาทิตย์	91	17.6
รวม	530	100.0

จากตารางที่ 56 พบว่า วันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกันโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ วันเสาร์ คิดเป็นร้อยละ 25.7 รองลงมาได้แก่ วันอาทิตย์ วันศุกร์ และวันจันทร์ คิดเป็นร้อยละ 17.6,

14.3 และ 13.1 ตามลำดับ ส่วนวันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกันโดยใช้อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ได้แก่ วันพฤหัสบดี คิดเป็นร้อยละ 6.5

ตารางที่ 57 แสดงจำนวนและร้อยละของวันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ โดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

วัน	จำนวน	ร้อยละ
จันทร์	37	7.8
อังคาร	26	5.5
พุธ	47	9.9
พฤหัสบดี	26	5.5
ศุกร์	45	9.5
เสาร์	153	32.3
อาทิตย์	139	29.4
รวม	473	100.0

จากตารางที่ 57 พบว่า วันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ โดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ วันเสาร์ คิดเป็นร้อยละ 32.3 รองลงมาได้แก่ วันอาทิตย์ วันพุธ และวันศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 29.4, 9.9 และ 9.5 ตามลำดับ ส่วนวันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ โดยใช้อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ได้แก่ วันอังคารและวันพฤหัสบดี คิดเป็นร้อยละ 5.5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1.9 ผลการศึกษาสภาพการใช้อินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ตของนักเรียนแกนนำ
ออย.น้อย

ตารางที่ 58 แสดงจำนวนและร้อยละแสดงประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ต
ของนักเรียนแกนนำ ออย.น้อย (n=458)

ประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
เคย	432	94.3
ไม่เคย	7	1.5
ไม่แสดงความคิดเห็น	19	4.1
รวม	458	100.0

จากตารางที่ 58 พบว่า นักเรียนแกนนำ ออย.น้อย ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการใช้
คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 94.3 และมีนักเรียนแกนนำ ออย.น้อย ที่ไม่มีประสบการณ์
ในการใช้อินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 1.5

ตารางที่ 59 แสดงจำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ต
ของนักเรียนแกนนำ ออย.น้อย (n=458)

ประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
1-5 ชั่วโมง/สัปดาห์	257	56.1
6-10 ชั่วโมง/สัปดาห์	92	20.1
11-15 ชั่วโมง/สัปดาห์	32	6.9
16-20 ชั่วโมง/สัปดาห์	16	3.6
21-25 ชั่วโมง/สัปดาห์	15	3.3
26-30 ชั่วโมง/สัปดาห์	7	1.5
31-35 ชั่วโมง/สัปดาห์	3	0.6
36-40 ชั่วโมง/สัปดาห์	5	1.1
41 ชั่วโมง/สัปดาห์ ขึ้นไป	5	1.1
ไม่แสดงความคิดเห็น	26	5.7
รวม	458	100.0

จากตารางที่ 59 พบว่า นักเรียนแกนนำ ออย.น้อย ส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ต
1-5 ชั่วโมง/สัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.1 รองลงมาได้แก่ 6-10 ชั่วโมง/สัปดาห์ 11-15 ชั่วโมง/
สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 20.1 และ 6.9 ตามลำดับ และไม่แสดงความคิดเห็น 26 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

ตารางที่ 60 จำนวนและร้อยละแสดงสถานที่ที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

สถานที่ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
บ้าน	310	41.5
โรงเรียน	206	27.6
ร้านอินเทอร์เน็ต	226	30.3
บ้านเพื่อนหรือญาติ	4	0.5
มือถือ	1	0.1
รวม	747	100.0

จากตารางที่ 60 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมาได้แก่ ร้านอินเทอร์เน็ต โรงเรียน และบ้านเพื่อนหรือญาติ คิดเป็นร้อยละ 30.3, 27.6 และ 0.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 61 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย (n=458)

ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์	ระดับการใช้งาน									
	คล่อง		ปานกลาง		พอใช้		ไม่ได้เลย		ไม่แสดงความคิดเห็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน	148	32.3	263	57.4	30	6.6	3	0.6	14	3.1
การใช้อินเทอร์เน็ตพื้นฐาน	178	38.9	238	51.9	25	5.5	1	0.2	16	3.5
ทักษะการพิมพ์	78	17.1	295	64.4	68	14.8	2	0.4	15	3.3
อีเมล (E-mail)	123	26.9	215	46.9	92	20.1	11	2.4	17	3.7
แชท (Chat)	146	31.9	172	37.6	93	20.3	31	6.7	16	3.5
เว็บบอร์ด (Webboard)	77	16.9	170	37.1	126	27.5	66	14.4	19	4.1
บล็อก (Blog)	45	9.8	144	31.4	148	32.3	85	18.6	36	7.9

จากตารางที่ 61 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน การใช้อินเทอร์เน็ตพื้นฐาน ทักษะการพิมพ์ การใช้อีเมล แชท เว็บบอร์ด ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 57.4, 51.9, 64.4, 46.9, 37.6, 37.1 และ 31.4 ตามลำดับ ยกเว้นทักษะการใช้บล็อกซึ่งนักเรียนแกนนำ อย.น้อย มีทักษะการใช้บล็อกอยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 32.3

ตารางที่ 62 แสดงจำนวนและร้อยละของเครื่องมือบนอินเทอร์เน็ตที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ใช้ในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

เครื่องมือบนอินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
อีเมล (E-mail)	337	40.8
แชท (Chat)	273	32.9
เว็บบอร์ด (Webboard)	157	18.9
บล็อก (Blog)	53	6.4
Hi 5	8	1.0
รวม	828	100.0

จากตารางที่ 62 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ส่วนใหญ่ใช้อีเมล (E-mail) เป็นเครื่องมือในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.8 รองลงมาได้แก่ แชท (Chat) เว็บบอร์ด (Webboard) และบล็อก (Blog) คิดเป็นร้อยละ 32.9, 18.9 และ 6.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 63 แสดงจำนวนและร้อยละของเครื่องมือบนอินเทอร์เน็ตที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการใช้ในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

เครื่องมือบนอินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
อีเมล (E-mail)	378	25.3
แชท (Chat)	377	25.2
เว็บบอร์ด (Webboard)	372	24.9
บล็อก (Blog)	358	23.9
Hi 5	5	0.4
MSN	1	0.1
คุยผ่านเน็ต	1	0.1
โทรศัพท์ผ่านเน็ต	1	0.1
รวม	1493	100.0

จากตารางที่ 63 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ส่วนใหญ่ต้องการใช้อีเมล (E-mail) เป็นเครื่องมือในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.3 รองลงมาได้แก่ แชท (Chat) เว็บบอร์ด (Webboard) และบล็อก (Blog) คิดเป็นร้อยละ 25.2, 24.9 และ 23.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 64 แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาและอุปสรรคของคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ปัญหาและอุปสรรคของคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
การรับ-ส่งข้อมูลช้า	135	20.8
ข้อมูลที่ได้รับที่ไม่ตรงตามความต้องการ	88	13.6
ข้อมูลที่ได้รับไม่น่าเชื่อถือ	100	15.4
ข้อมูลน้อย- มากจนเกินไป	78	12.0
สื่อสารเข้าใจได้ยาก	1	0.1
ไม่ค่อยมีคนสนใจ	3	0.5
ไม่สะดวก	2	0.3
ออนไลน์ไม่ตรงกัน	3	0.5
อินเทอร์เน็ตหลุด	1	0.1
ไม่มีปัญหาและอุปสรรค	238	36.7
รวม	649	100.0

จากตารางที่ 64 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาและอุปสรรคในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 36.7 ส่วนปัญหาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พบมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนยังไม่มีความพร้อม คิดเป็นร้อยละ 17.2 รองลงมาได้แก่ การรับ-ส่งข้อมูลช้า ข้อมูลที่ได้รับไม่น่าเชื่อถือ และข้อมูลที่ได้รับที่ไม่ตรงตามความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 20.8, 15.4 และ 13.6 ตามลำดับ

ตอนที่ 1.10 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับเว็บไซต์ อย.น้อย ตารางที่ 65 แสดงจำนวนและร้อยละของรายการการเข้าใช้บริการเว็บไซต์ อย.น้อย www.fda.moph.go.th/youngfda ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

รายการการเข้าใช้บริการเว็บไซต์ อย.น้อย	จำนวน	ร้อยละ
สาระความรู้ของ อย.	137	25.7
ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย	129	24.2
ทุกเรื่องในเว็บไซต์	1	0.2
ไม่เคยใช้งาน	266	49.9
รวม	533	100.0

จากตารางที่ 65 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าใช้บริการเว็บไซต์ อย.น้อย คิดเป็นร้อยละ 49.9 ส่วนนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่เคยเข้าใช้บริการเว็บไซต์ อย.น้อย เข้าใช้เพื่อศึกษาสาระความรู้ของ อย. ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย และศึกษาทุกเรื่องในเว็บไซต์ คิดเป็นร้อยละ 25.7, 24.2 และ 0.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 66 แสดงจำนวนและร้อยละของความต้องการบริการบนเว็บไซต์ อย.น้อย ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

รายการการเข้าใช้บริการเว็บไซต์ อย.น้อย	จำนวน	ร้อยละ
มีส่วนของการแบ่งปันความรู้ออนไลน์	334	17.5
มีฐานข้อมูลในการค้นคว้าหาความรู้	321	16.9
มีรายชื่อโรงเรียนที่ชนะเลิศการประกวดโครงการ อย.น้อยประจำปี	274	14.3
มีผลงานจากโรงเรียนต่าง ๆ	309	16.2
มีข่าวประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย	323	16.9
มีข่าวและกิจกรรมของ อย.	338	17.7
มีข้อมูลแนะนำวิธีการเลือกซื้ออาหาร	1	0.1
มีกิจกรรมประกวดดาว-เดือน อย.น้อย	1	0.1
มีเกมสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับการบริโภค	1	0.1
มีรายชื่อนักเรียน อย.น้อย	1	0.1
เว็บสวยงาม นำใช้งาน	1	0.1
รวม	1,904	100.0

จากตารางที่ 66 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้เว็บไซต์ อย.น้อย มีข่าวและกิจกรรมของ อย. เป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.7 รองลงมาได้แก่ มีส่วนของการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ มีฐานข้อมูลในการค้นคว้าหาความรู้ และมีข่าวประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย คิดเป็นร้อยละ 17.5 และ 16.9 ตามลำดับ ส่วนความต้องการในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ มีข้อมูลแนะนำวิธีการเลือกซื้ออาหาร มีกิจกรรมประกวดดาว-เดือน อย.น้อย มีเกมสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับการบริโภค มีรายชื่อนักเรียน อย.น้อย และเว็บสวยงาม นำใช้งาน คิดเป็นร้อยละ 0.1

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

กิจกรรม

- 1) ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามโรงเรียนมากขึ้นให้แสดงความคิดเห็นกว้างขวาง
- 2) ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับ อย.น้อยตามสถานศึกษา
- 3) ต้องการให้มีตัวอย่างสินค้าที่ควรระวังให้ดูจะมีความน่าสนใจยิ่งขึ้น
- 4) ต้องการให้มีกิจกรรมเยอะ ๆ
- 5) ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับ อย.น้อยมากกว่านี้
- 6) ต้องการให้ครูพานักเรียนไปให้ความรู้และศึกษาเรื่อง อย.น้อย
- 7) ควรกระจายความรู้ให้ชุมชนมากขึ้น เพื่อความสะอาดถูกหลักอนามัย
- 8) ควรจัดกิจกรรมนี้ต่อไปทุก ๆ คน
- 9) ควรมีวิทยากรให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่ อย.น้อยต้องการรับรู้

10) การเป็น อย.น้อย ถึงนักเรียนทุกคนช่วยกันให้ความร่วมมือกับ อย.น้อย ของโรงเรียนแล้วก็จะก้าวไปข้างหน้าได้ด้วยดี

11) อย.น้อยกับกิจกรรมที่ดีมาก สาระ ให้ความรู้แก่นักเรียนและประชาชน

12) โครงการ อย.น้อยเป็นประโยชน์ดีมากควรสนับสนุนและจัดกิจกรรมนี้ต่อไป

เว็บไซต์

1) เว็บไซต์มีข้อมูลความรู้รอบตัวที่น่าสนใจมาก แต่ยังขาดความน่าสนใจอยู่

2) การมีข่าวและกิจกรรม อย.

3) น่าจะมีข่าวสารอัปเดตตลอด

4) อยากรู้ศึกษาต่างโรงเรียนและแลกเปลี่ยนความรู้การตรวจสอบข้อมูลอาหารและป้องกัน

5) อยากรู้เว็บไซต์ อย.มีกิจกรรมต่าง ๆ ข้อมูลข่าวสารเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน

6) อยากรู้ให้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ผ่านเว็บในช่วงเวลาว่างไม่ตรงเวลาเรียน

7) อยากรู้เรื่องการตรวจสอบอาหาร

8) มีความคิดเห็นในการปฏิบัติจริงของ อย.น้อย

9) มีความรู้และมีประสบการณ์มากขึ้น

10) อยากรู้มีส่วนร่วมของการแบ่งปันความรู้ที่นักเรียนรับหน้าที่เป็น อย.น้อย ควรจะมีประสบการณ์ในการสื่อสารให้บุคคลต่าง ๆ เข้าใจ และนำเสนออย่างชัดเจน ถูกต้อง

11) อยากรู้ในในเว็บไซต์ อย.น้อย มีเกมเกี่ยวกับสุขภาพ

12) อยากรู้โครงการ อย.น้อย น่าจะมีการไปแนะนำแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในโรงเรียนและต่างโรงเรียน

13) ควรนำเสนอข่าวสารและสาระที่เกี่ยวกับอาหารและการตรวจสอบอาหาร การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์

14) ควรมีข่าวสารเกี่ยวกับ อย.น้อย ให้มากขึ้น

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ครูแกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ (ข้อมูลจากตอนที่ 1) ผสมกับข้อมูลจากการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Content Analysis) กับรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย มาสร้างเป็นต้นแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ได้องค์ประกอบ

และขั้นตอนสำหรับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย และได้นำข้อมูลดังกล่าวให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ซึ่งผลการหาค่า IOC ขององค์ประกอบและขั้นตอน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67- 1.00 ซึ่งมากกว่า 0.5 ขึ้นไป จึงสรุปว่าองค์ประกอบมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลองค์ประกอบและขั้นตอนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข สรุปรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบของแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม อย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1.1 กลุ่มคนที่ร่วมแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing Groups) คนที่อยู่ในกระบวนการหรือเกี่ยวข้องกับขั้นตอนของการแบ่งปันความรู้ ได้แก่

1.1.1 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม คือ ผู้ที่เป็นชี้แจงรายละเอียดกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ฯ สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการแบ่งปันความรู้ รวมทั้งอธิบายวิธีการใช้เว็บไซต์และเครื่องมือในการแบ่งปันความรู้ต่าง ๆ นอกจากนี้ ระหว่างดำเนินกิจกรรมผู้ดำเนินกิจกรรมจะเป็นผู้ทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม และแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

1.1.2 กลุ่มนักเรียนแกนนำ อย.น้อย กลุ่มนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่เป็นอาสาสมัครเข้าร่วมแบ่งปันความรู้ ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- 1) เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา
- 2) เป็นนักเรียนแกนนำ อย.น้อยมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี
- 3) มีอีเมลเป็นของตนเอง
- 4) มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในระดับพอใช้- ดี
- 5) มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่บ้านหรือโน้ตบุ๊ก
- 6) ชอบการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น
- 7) มีความรับผิดชอบและสามารถทำงานเป็นทีมได้

โดยกลุ่มนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จะเป็นผู้ร่วมกิจกรรมแบ่งปันความรู้ ประสพการณ์ วิสัยทัศน์ ประเด็นปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพร่วมกัน ด้วยการวาดภาพ พร้อมทั้งอธิบายภาพวาดของตน รวมทั้งเสนอแนวทางในการบรรลุวิสัยทัศน์ การแก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน ร่วมกับเพื่อนนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทั้งในกลุ่มและต่างกลุ่ม และระหว่างทำกิจกรรมนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จะเป็นผู้ทำแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของเพื่อนแต่ละคนในกลุ่ม

1.2 ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ (Health Products Problems)

ได้แก่ ประเด็นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน ประสพการณ์เกี่ยวกับปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ ได้แก่ อาหาร ยา เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุอันตราย วัตถุเสพติด ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน โดยนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จะสื่อสารประเด็นปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพด้วยการ วาดภาพ พร้อมอธิบายภาพวาดที่ต้องการสื่อความหมายไปยังเพื่อนทั้งในโรงเรียนและต่างโรงเรียน ได้รับทราบ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาาร่วมกัน โดยหลังจากที่นักเรียนแต่ละคนวาดภาพเกี่ยวกับปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพเป็นรายบุคคลแล้ว นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มจะต้องร่วมกันคัดเลือก ประเด็นปัญหาที่สำคัญที่สุดที่จะนำไปสู่การคิดหาแนวทางแก้ไขร่วมกันของกลุ่ม โดยประเด็นปัญหา เหล่านี้ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในแต่ละกลุ่มจะต้องร่วมกันเขียนแผนงานหรือโครงการ จากนั้นจึง นำไปลงมือปฏิบัติจริง

1.3 บรรยากาศ/สภาพแวดล้อมในการแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing Environment)

ได้แก่ บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการแบ่งปันความรู้แบบไม่เป็นทางการ เพื่อละลายพฤติกรรม สร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ รวมทั้งการสร้างแรงจูงใจ เพื่อเอื้อให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยจะต้องมีบรรยากาศที่เป็น กันเอง เพื่อเอื้อและส่งเสริมให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน แต่ละกลุ่ม ทั้งโรงเรียนเดียวกัน และ ต่างโรงเรียน กล้าที่จะเปิดใจซึ่งกันและกันในการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน รับฟังประเด็นปัญหาซึ่งกัน และกัน เพื่อให้เป็นบรรยากาศที่เอื้อต่อการในการแบ่งปันความรู้ให้มากที่สุด

1.4 เทคโนโลยี/สื่อการเรียนรู้ (Technologies/Learning Media)

เทคโนโลยีและ สื่อการเรียนรู้ทั้งแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) และแบบออนไลน์ (Online) ซึ่งเป็นได้ทั้งแบบ ประสานเวลา (Synchronous) และแบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous) เทคโนโลยี ได้แก่ เว็บไซต์ การแบ่งปันความรู้สำหรับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย (Website) และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ อย.น้อย ประกอบด้วย อีเมล (E-mail) เว็บบอร์ด (Webboard) บล็อก (Blog) แชท (Chat) และ สื่อการเรียนรู้ ที่ใช้ในการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ หนังสือ คู่มือ แผ่นพับ บทความ สไลด์ประกอบการ บรรยาย เป็นต้น เพื่อช่วยในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกันได้ที่ ทุกเวลา

1.5 การประเมินผล (Evaluation)

ได้แก่ กิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธี ผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย จะมีการประเมินผลกิจกรรม ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการทำกิจกรรม ด้วยการให้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วมกัน แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการแบ่งปันความรู้ แบบประเมินผลการ ทำงานกลุ่ม และแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ทั้งจากการประเมินโดยนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จากครูแกนนำ อย.น้อย และผู้ดำเนินกิจกรรม ระหว่างการดำเนินกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ รวมทั้ง

ผลงานเชิงประจักษ์ เช่น ภาพวาดวิสัยทัศน์ ภาพวาดปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ แผนงาน/ โครงการ ที่ได้มาระหว่างการดำเนินกิจกรรม ทั้งในรูปแบบของเอกสาร และการบันทึกข้อมูลในเว็บไซต์ เพื่อให้ครอบคลุมทุกด้าน

2. **ขั้นตอนของการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์** เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่

2.1 **ขั้นเตรียมความพร้อม (Face-to-Face)**

- 2.1.1 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ชี้แจงกิจกรรมการแบ่งปันความรู้
- 2.1.2 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้
- 2.1.3 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม สร้างบรรยากาศในการทำกิจกรรม
- 2.1.4 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนทำแบบประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Pretest)
- 2.1.5 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ฝึกการใช้เว็บไซต์และเครื่องมือในการแบ่งปันความรู้
- 2.1.6 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย จัดกลุ่มตามบทบาทหน้าที่

2.2 **ขั้นเปิดใจแบ่งปันประสบการณ์ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ (Face-to-Face)**

- 2.2.1 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ชี้แจงกิจกรรมฯ
- 2.2.2 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน วาดภาพ/สัญลักษณ์ วิสัยทัศน์ฯ
- 2.2.3 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน อธิบายวิสัยทัศน์ของตนเอง
- 2.2.4 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย วิเคราะห์ จุดแข็ง/จุดอ่อน/โอกาส และทางเลือกอนาคตร่วมกัน
- 2.2.5 ทำแบบประเมิน/สังเกตพฤติกรรม

2.3 **ขั้นกำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี (Face-to-Face)**

- 2.3.1 ครูแกนนำ อย.น้อย/ผู้ดำเนินกิจกรรม ชี้แจงกิจกรรมฯ
- 2.3.2 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน วาดภาพ/สัญลักษณ์เกี่ยวกับปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ
- 2.3.3 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน อธิบายปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ
- 2.3.4 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไข
- 2.3.5 ทำแบบประเมิน/ สังเกตพฤติกรรม

2.4. **ชั้นวางแผนและออกแบบกิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์ (Online)**

- 2.4.1 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ
- 2.4.2 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน วางแผน/ ออกแบบกิจกรรมแก้ปัญหา
- 2.4.3 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มเขียนร่างแผนงาน/โครงการ
- 2.4.4 ทำแบบประเมิน/ สังเกตพฤติกรรม

2.5 **ชั้นกำหนดจัดทำแผน กำหนดผู้รับผิดชอบและอภิปรายร่วมกัน**

(Online+Face-to-Face)

- 2.5.1 นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่ม กำหนดบทบาทหน้าที่
- 2.5.2 นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่มแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับปัญหา/แนวทางแก้ไขผลิตภัณฑ์สุขภาพ
- 2.5.3 นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่ม ร่วมกันเขียนแผนงาน/โครงการ
- 2.5.4 นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่ม นำเสนอแผนโครงการแก้ปัญหา
- 2.5.5 ทำแบบประเมิน/ สังเกตพฤติกรรม

2.6 **ชั้นลงมือปฏิบัติตามแผน (Online+Face-to-Face)**

- 2.6.1 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มเตรียมวัสดุ/ อุปกรณ์/ผลิตภัณฑ์
- 2.6.2 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ลงมือปฏิบัติจริงตามแผน
- 2.6.3 นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่มแบ่งปันความรู้กับเพื่อน
- 2.6.4 นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่มบันทึกข้อมูล จัดทำสรุป และนำเสนอผลงาน
- 2.6.5 ทำแบบประเมิน/ สังเกตพฤติกรรม

2.7 **ชั้นนำเสนอผลงานและประเมินผล (Face-to-Face)**

- 2.7.1 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน
- 2.7.2 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรมประเมินผลงานและกิจกรรมมอบประกาศนียบัตร/รางวัล
- 2.7.3 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม สรุปปิดกิจกรรม
- 2.7.4 ทำแบบประเมินแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรม/ แบบประเมินการสร้าง

วิสัยทัศน์ร่วมกัน

ตอนที่ 3 ผลการให้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ และ 7 ขั้นตอน ระยะเวลา 7 สัปดาห์ กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ก่อนและหลังการทดลอง

3.2 ผลการวิเคราะห์ของความคิดเห็นที่มีต่อการแบ่งปันความรู้ความรู้อย่างมีประสิทธิภาพโดยให้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

3.3 ผลการวิเคราะห์ผลการทำงานกลุ่ม

3.4 ผลการวิเคราะห์ผลการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (ประเมินโดยครูแกนนำ อย.น้อย และผู้ดำเนินกิจกรรม)

3.5 ผลการวิเคราะห์ผลการสังเกตพฤติกรรมการทำงานมีส่วนร่วม (ประเมินโดยนักเรียนแกนนำ อย.น้อย)

รายละเอียดและผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 67 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบคะแนนการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย (N=20)

การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		Sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1. นักเรียนกำหนดวิสัยทัศน์ของตนเอง	1.80	0.76	4.50	0.61	0.00*
2. นักเรียนสามารถอธิบายให้เพื่อนเข้าใจวิสัยทัศน์	1.75	0.79	4.35	0.59	0.00*
3. นักเรียนสามารถบอกวิธีการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์	1.55	0.83	4.5	0.51	0.00*
4. นักเรียนสามารถทำให้ตนเองบรรลุวิสัยทัศน์	1.95	0.76	4.65	0.59	0.00*
5. นักเรียนเปิดโอกาสให้เพื่อนทุกคนแสดงวิสัยทัศน์เปิดโอกาส	2.05	0.76	4.60	0.50	0.00*
6. นักเรียนแสดงวิสัยทัศน์ด้วยความตั้งใจ	1.90	0.79	4.50	0.69	0.00*
7. นักเรียนสามารถระบุประโยชน์ในการสร้างวิสัยทัศน์	1.80	0.84	4.20	0.83	0.00*
8. นักเรียนอภิปรายแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม	1.95	0.69	4.40	0.60	0.00*
9. นักเรียนอภิปรายแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ร่วมกับเพื่อนต่างกลุ่ม	1.70	0.73	4.40	0.68	0.00*
10. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นในการกำหนดวิสัยทัศน์ของกลุ่ม	1.85	0.49	4.35	0.59	0.00*
11. นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของกลุ่ม	2.00	0.86	4.35	0.59	0.00*

ตารางที่ 67 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบคะแนนการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย (N=20) (ต่อ)

การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		Sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
12. นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกวิสัยทัศน์ของกลุ่ม	1.95	0.60	4.55	0.51	0.00*
13. นักเรียนมีบทบาทหน้าที่ในกลุ่มชัดเจน	1.85	0.75	4.65	0.75	0.00*
14. นักเรียนสามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย	2.05	0.69	4.60	0.50	0.00*
15. นักเรียนปฏิบัติงานได้เต็มความสามารถ	2.10	0.97	4.70	0.47	0.00*
16. นักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดแข็งของกลุ่ม	1.70	0.86	4.40	0.60	0.00*
17. นักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดอ่อนของกลุ่ม	1.75	0.85	4.40	0.68	0.00*
18. นักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์โอกาสของกลุ่ม	1.75	0.91	4.50	0.61	0.00*
19. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทางเลือกในอนาคตของกลุ่ม	1.65	0.88	4.25	0.72	0.00*
20. นักเรียนสามารถบันทึกข้อมูลจากการหารือวิสัยทัศน์ร่วมกัน	1.75	0.79	4.25	0.44	0.00*
21. นักเรียนระบุนความสำคัญในการบันทึกข้อมูล	1.80	0.89	4.40	0.60	0.00*
22. นักเรียนมีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการของกลุ่ม	1.95	0.89	4.40	0.50	0.00*
23. นักเรียนปฏิบัติงานตามวิสัยทัศน์	1.80	0.70	4.35	0.59	0.00*
24. นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิดหาแนวทางป้องกันปัญหาต่าง ๆ	1.95	0.60	4.55	0.51	0.00*
25. นักเรียนปฏิบัติงานโดยยึดจุดมุ่งหมายเดียวกันกับเพื่อน	1.90	0.64	4.40	0.50	0.00*
26. นักเรียนมีส่วนร่วมทำให้กลุ่มบรรลุวิสัยทัศน์	1.95	0.60	4.75	0.44	0.00*
รวม	1.85	0.60	4.46	0.35	0.00*

*p<0.05

จากตารางที่ 67 พบว่า ในภาพรวมของคะแนนการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย พบว่า คะแนนเฉลี่ยของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ก่อนการทดลอง ($\bar{x} = 1.85$) หลังการทดลอง ($\bar{x} = 4.46$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คะแนนเฉลี่ยของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทั้ง 26 ข้อ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

3.2 ผลการวิเคราะห์ผลการทำงานกลุ่มโดยครูแกนนำ อ.ย.น้อยและผู้ดำเนินกิจกรรม
ตารางที่ 68 แสดงความถี่และร้อยละของผลการทำงานกลุ่ม (N= 4 กลุ่ม)

ประเด็นการสังเกตผลการทำงานกลุ่ม ด้านการปฏิบัติงาน	ทำ	ครบ	ตรงเวลา	ร้อยละ
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 2				
1. นักเรียนวาดภาพ/ สัญลักษณ์แสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ สุขภาพ	4	4	4	100
2. นักเรียนอธิบายประกอบภาพที่นักเรียนวาดเป็นรายบุคคล	4	4	4	100
3. นักเรียนได้วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และทางเลือกอนาคต	4	4	4	100
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 3				
1. นักเรียนวาดภาพ/สัญลักษณ์เกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็น เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ	4	4	4	100
2. นักเรียนอธิบายปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพประกอบภาพที่นักเรียน วาด และร่วมกันอภิปรายประเด็นปัญหา	4	4	4	100
3. นักเรียนประชุมกันในกลุ่มเพื่อสรุปประเด็นปัญหาของกลุ่มและ แนวทางการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ	4	4	4	100
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 4				
1. นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากเว็บไซต์ เอกสาร และหนังสือต่าง ๆ	4	4	4	100
2. นักเรียนร่างแผนงาน/ โครงการ	4	4	4	100
3. นักเรียนเขียนแผนงาน /โครงการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ	4	4	4	100
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 5				
1. นักเรียนแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพกับเพื่อนทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่มผ่านทางเว็บไซต์ และเครื่องมือการแบ่งปันความรู้	4	4	4	100
2. นักเรียนเขียนแผนงาน/ โครงการ ผ่านทางเว็บไซต์โดยใช้เครื่องมือ การแบ่งปันความรู้	4	4	4	100
3. นักเรียนนำเสนอแผนโครงการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพผ่าน ทางเว็บไซต์และเครื่องมือ	4	4	4	100
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 6				
1. นักเรียนเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับจัดทำสื่อเพื่อใช้ในการดำเนิน กิจกรรมตามแผนงาน/ โครงการ	4	4	4	100
2. นักเรียนลงมือปฏิบัติตามขั้นตอน/แผนงาน/โครงการ	4	4	4	100
3. นักเรียนแบ่งปันความรู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ลง มือปฏิบัติร่วมกับเพื่อนในกลุ่มและนอกกลุ่ม	4	4	4	100
4. นักเรียนได้บันทึกข้อมูล จัดทำสรุป และนำเสนอผลงาน	4	4	4	100

จากตารางที่ 68 พบว่า การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 4 กลุ่ม ประเมินโดยครูแกนนำ อย.น้อย และผู้ดำเนินกิจกรรม ในด้านคุณภาพ ผลงานของกลุ่ม ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านเนื้อหาสาระครบถ้วน และด้านการส่งผลงานตรงตาม กำหนดเวลา ในระหว่างสัปดาห์ที่ 2-6 สรุปได้ว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในแต่ละกลุ่ม ทำงานที่ได้รับ มอบหมาย ครบถ้วน และตรงตามกำหนดเวลา คิดเป็นร้อยละ 100 ในทุกกิจกรรม

3.3 ผลการวิเคราะห์ผลการสังเกตพฤติกรรมการทำงานมีส่วนร่วม (ประเมินโดยครูแกนนำ อย.น้อยและผู้ดำเนินกิจกรรม)

ตารางที่ 69 แสดงความถี่และร้อยละของผลการสังเกตพฤติกรรมการทำงานมีส่วนร่วม (N=20)

ประเด็นการสังเกตผลการทำงานกลุ่ม	ทำ	ครบ	ตรงเวลา	ร้อยละ
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 2				
1. นักเรียนวาดภาพ/ สัญลักษณ์แสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ สุขภาพ	20	20	20	100
2. นักเรียนอธิบายประกอบภาพที่นักเรียนวาดเป็นรายบุคคล	20	20	20	100
3. นักเรียนได้วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และทางเลือก อนาคต	20	20	20	100
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 3				
1. นักเรียนวาดภาพ/สัญลักษณ์เกี่ยวกับปัญหาหรือประสบการณ์ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ	20	20	20	100
2. นักเรียนอธิบายปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพประกอบภาพที่ นักเรียนวาด และร่วมกันอภิปรายประเด็นปัญหา	20	20	20	100
3. นักเรียนประชุมกันในกลุ่มเพื่อสรุปประเด็นปัญหาของกลุ่ม และแนวทางการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ	20	20	20	100
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 4				
1. นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากเว็บไซต์ เอกสาร และหนังสือต่าง ๆ	20	20	20	100
2. นักเรียนร่างแผนงาน/ โครงการ	20	20	20	100
3. นักเรียนเขียนแผนงาน /โครงการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ	20	20	20	100
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 5				
1. นักเรียนแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการ แก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพกับเพื่อนทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่ม ผ่านทางเว็บไซต์และเครื่องมือการแบ่งปันความรู้	20	20	20	100

ตารางที่ 69 แสดงความถี่และร้อยละของผลการสังเกตพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วม (N=20) (ต่อ)

ประเด็นการสังเกตผลการทำงานกลุ่ม	ทำ	ครบ	ตรงเวลา	ร้อยละ
2. นักเรียนเขียนแผนงาน/ โครงการ ผ่านทางเว็บไซต์โดยใช้ เครื่องมือการแบ่งปันความรู้	20	20	20	100
3. นักเรียนนำเสนอแผนโครงการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ ผ่านทางเว็บไซต์และเครื่องมือ	20	20	20	100
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 6				
1. นักเรียนเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับจัดทำสื่อเพื่อใช้ในการ ดำเนินกิจกรรมตามแผนงาน/ โครงการ	20	20	20	100
2. นักเรียนลงมือปฏิบัติตามขั้นตอน/แผนงาน/โครงการ	18	18	18	90
3. นักเรียนแบ่งปันความรู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ ลงมือปฏิบัติร่วมกับเพื่อนในกลุ่มและนอกกลุ่ม	20	20	20	100
4. นักเรียนได้บันทึกข้อมูล จัดทำสรุป และนำเสนอผลงาน	20	20	20	100

จากตารางที่ 69 พบว่า การสังเกตพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมโดยครูแกนนำ อย.น้อย และ
ผู้ดำเนินกิจกรรม ในระหว่างสัปดาห์ที่ 2-6 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำนวนทั้งหมด 20 คน
มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 100 มีเพียงกิจกรรมสัปดาห์ที่ 6 นักเรียนลงมือปฏิบัติตาม
ขั้นตอน/แผนงาน/โครงการ คิดเป็นร้อยละ 90

3.4 ผลการวิเคราะห์ผลการสังเกตพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วม (ประเมินโดยนักเรียน แกนนำ อย.น้อย)

ตารางที่ 70 แสดงความถี่และร้อยละของผลการสังเกตพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วม (N=20)

ประเด็นการสังเกตพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วม	ทำ	ร้อยละ
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 2		
1. นักเรียนวาดภาพ/ สัญลักษณ์แสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ	20	100
2. นักเรียนอธิบายประกอบภาพที่นักเรียนวาดเป็นรายบุคคล	20	100
3. นักเรียนได้วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และทางเลือกอนาคต	20	100
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 3		
1. นักเรียนวาดภาพ/สัญลักษณ์เกี่ยวกับปัญหาหรือประสบการณ์เกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ	20	100
2. นักเรียนอธิบายปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพประกอบภาพที่นักเรียนวาด และ ร่วมกันอภิปรายประเด็นปัญหา	20	100
3. นักเรียนประชุมกันในกลุ่มเพื่อสรุปประเด็นปัญหาของกลุ่มและแนวทางการ แก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ	20	100

ตารางที่ 70 แสดงความถี่และร้อยละของผลการสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม (N=20)(ต่อ)

ประเด็นการสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม	ทำ	ร้อยละ
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 4		
1. นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากเว็บไซต์ เอกสาร และหนังสือต่าง ๆ	20	100
2. นักเรียนร่างแผนงาน/ โครงการ	20	100
3. นักเรียนเขียนแผนงาน /โครงการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ	20	100
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 5		
1. นักเรียนแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพกับเพื่อนทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่มผ่านทางเว็บไซต์และเครื่องมือการแบ่งปันความรู้	20	100
2. นักเรียนเขียนแผนงาน/ โครงการ ผ่านทางเว็บไซต์โดยใช้เครื่องมือการแบ่งปันความรู้	20	100
3. นักเรียนนำเสนอแผนโครงการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพผ่านทางเว็บไซต์และเครื่องมือ	20	100
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 6		
1. นักเรียนเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับจัดทำสื่อเพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมตามแผนงาน/ โครงการ	20	100
2. นักเรียนลงมือปฏิบัติตามขั้นตอน/แผนงาน/โครงการ	18	90
3. นักเรียนแบ่งปันความรู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติร่วมกับเพื่อนในกลุ่มและนอกกลุ่ม	20	100
4. นักเรียนได้บันทึกข้อมูล จัดทำสรุป และนำเสนอผลงาน	20	100

จากตารางที่ 70 พบว่า การสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย กลุ่มตัวอย่าง ประเมินโดยนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในระหว่างสัปดาห์ที่ 2-6 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำนวนทั้งหมด 20 คน มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 100 มีเพียงกิจกรรมสัปดาห์ที่ 6 นักเรียนลงมือปฏิบัติตามขั้นตอน/แผนงาน/โครงการ คิดเป็นร้อยละ 90

3.5 ผลการวิเคราะห์ของความคิดเห็นที่มีต่อการแบ่งปันความรู้ความรู้อยู่ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ตารางที่ 71 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความจำเป็นของกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ความรู้อยู่ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย (N=20)

ความจำเป็นของกิจกรรมการแบ่งปันความรู้	\bar{x}	S.D.	ระดับความจำเป็น
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 1			
1. การชี้แจงกิจกรรมในภาพรวม	4.65	0.58	มากที่สุด
2. การให้ความรู้ของวิทยากรเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้	4.65	0.49	มากที่สุด
3. การทำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์	4.65	0.49	มากที่สุด
4. การสาธิตวิธีการใช้เว็บไซต์ อย.น้อย และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้	4.70	0.57	มากที่สุด
5. การจัดกลุ่มและกำหนดบทบาทหน้าที่ในการแบ่งปันความรู้	4.55	0.60	มากที่สุด
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 2			
6. การชี้แจงกิจกรรมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน	4.55	0.51	มากที่สุด
7. การวาดภาพ/สัญลักษณ์แสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ	4.55	0.69	มากที่สุด
8. การอธิบายประกอบภาพที่นักเรียนวาด	4.60	0.60	มากที่สุด
9. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และทางเลือกในอนาคต	4.30	0.57	มาก
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 3			
10. การชี้แจงกิจกรรมกำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี	4.65	0.49	มากที่สุด
11. การวาดภาพ/สัญลักษณ์เกี่ยวกับปัญหาหรือประสบการณ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ	4.50	0.61	มากที่สุด
12. การอธิบายปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพประกอบภาพที่นักเรียนวาด และร่วมกันอภิปรายประเด็นปัญหา	4.55	0.60	มากที่สุด
13. การประชุมกลุ่มเพื่อสรุปประเด็นปัญหาของกลุ่มและแนวทางการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ	4.50	0.61	มากที่สุด
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 4			
14. การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากเว็บไซต์ เอกสาร และ หนังสือต่าง ๆ	4.60	0.60	มากที่สุด
15. การร่างแผนงาน/โครงการ ออกแบบกิจกรรมการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ	4.55	0.60	มากที่สุด
16. การเขียนแผนงาน /โครงการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ	4.70	0.57	มากที่สุด

ตารางที่ 71 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความจำเป็นของกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ความเข้าใจด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย (N=20)(ต่อ)

ความจำเป็นของกิจกรรมการแบ่งปันความรู้	\bar{x}	S.D.	ระดับความจำเป็น
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 5			
17. การกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบแก่สมาชิกโดยหัวหน้ากลุ่ม	4.55	0.51	มากที่สุด
18. การแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพกับเพื่อนทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่มผ่านทางเว็บไซต์	4.50	0.69	มากที่สุด
19. การเขียน/ ปรับแก้แผนงาน/ โครงการ	4.60	0.50	มากที่สุด
20. การนำเสนอแผนโครงการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพผ่านทาง เว็บไซต์	4.60	0.50	มากที่สุด
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 6			
21. การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับจัดทำสื่อตามแผนงาน/ โครงการ	4.65	0.49	มากที่สุด
22. การลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนแผนงาน/โครงการ	4.55	0.60	มากที่สุด
23. การแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติร่วมกับเพื่อน ในกลุ่มและนอกกลุ่ม	4.60	0.50	มากที่สุด
24. การบันทึกข้อมูล จัดทำสรุป และนำเสนอผลงาน	4.70	0.47	มากที่สุด
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 7			
25. การนำเสนอผลงานและรับฟังข้อเสนอแนะจากครูแกนนำ อย.น้อย	4.70	0.47	มากที่สุด
26. การประเมินผลงานนักเรียนโดยครูแกนนำ อย.น้อย	4.80	0.41	มากที่สุด
27. การสรุปปิดกิจกรรม	4.60	0.60	มากที่สุด
สรุป	4.59	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 71 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ความเข้าใจด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ว่ามีความจำเป็นในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.59$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่างิจกรรมการแบ่งปันความรู้ในแต่ละสัปดาห์ มีความจำเป็นในระดับมากที่สุดเป็นส่วนใหญ่ คือจำนวน 25 ข้อ และมีเพียง 1 ข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่างิจกรรมการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และทางเลือกในอนาคต มีค่าน้อยที่สุด คือ มีความจำเป็นในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$) โดยความคิดเห็นที่มีค่าสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ การประเมินผลงานนักเรียนโดยครูแกนนำ อย.น้อย ($\bar{x}=4.80$) รองลงมาได้แก่ การสาธิตวิธีการใช้เว็บไซต์ อย.น้อย และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ การเขียนแผนงาน /โครงการแก้ปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพ การบันทึกข้อมูล จัดทำสรุป และนำเสนอผลงาน และการนำเสนอผลงานและรับฟังข้อเสนอแนะจากครูแกนนำ อย.น้อย ($\bar{x}=4.70$) และ การชี้แจงกิจกรรมในภาพรวม การให้ความรู้ของ

วิทยาการเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ การทำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การชี้แจงกิจกรรมกำหนดประเด็น คิดค้นหากลวิธี และการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับจัดทำสื่อตามแผนงาน/โครงการ ($\bar{x}=4.65$)

ตอนที่ 4 ผลการนำเสนอรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียน
แกนนำ อย.น้อย

4.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ตารางที่ 72 แสดงคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย (n=5)

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการแบ่งปันความรู้ฯ	ไม่เห็นด้วย -1	ไม่แน่ใจ 0	เห็นด้วย +1	IOC
ด้านองค์ประกอบ				
1. กลุ่มคนที่ร่วมแบ่งปันความรู้/ ผู้ร่วมแบ่งปันความรู้ ได้แก่				
1.1 ครูแกนนำ อย.น้อย/ผู้ดำเนินกิจกรรม	0	0	5	1
1.2 กลุ่มนักเรียนแกนนำ อย.น้อย				
2. ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ	0	0	5	1
3. บรรยากาศ/สภาพแวดล้อมในการแบ่งปันความรู้	0	0	5	1
4. เทคโนโลยี/สื่อการเรียนรู้	0	0	5	1
5. การประเมินผล	0	0	5	1
ด้านขั้นตอน				
1. ขั้นตอนเตรียมความพร้อม	0	0	5	1
2. ขั้นตอนเปิดใจแบ่งปันประสบการณ์ร่วมสร้างวิสัยทัศน์	0	0	5	1
3. ขั้นตอนกำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี	0	0	5	1
4. ขั้นตอนวางแผนและออกแบบกิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์	0	0	5	1
5. ขั้นตอนกำหนดจัดทำแผน กำหนดผู้รับผิดชอบและอภิปรายร่วมกัน	0	0	5	1
6. ขั้นตอนลงมือปฏิบัติตามแผน	0	0	5	1
7. ขั้นตอนนำเสนอผลงานและประเมินผล	0	0	5	1

จากตารางที่ 72 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบและขั้นตอน พบว่า องค์ประกอบและขั้นตอน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ในทุกข้อ ซึ่งมากกว่า 0.05 ในทุกข้อ จึงถือได้ว่า รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้

ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการแบ่งปันความรู้ ไว้ดังนี้

1. การสร้างบรรยากาศ/ สภาพแวดล้อมในการแบ่งปันความรู้เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นการสร้างพลังของทั้งจากความคิดและจิตใจ ดังนั้น การสร้างบรรยากาศในการแบ่งปันความรู้ให้มีความสำคัญและทำให้เกิดขึ้นในขั้นตอนการชี้แจงกิจกรรมและควรทำอย่างต่อเนื่อง
2. รูปแบบการแบ่งปันความรู้ มีความเหมาะสมและน่าสนใจ ลำดับขั้นตอนการทำกิจกรรมดี อีกทั้งยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนได้ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ในยุคของสังคมฐานความรู้ (Knowledge-Based Society) ผนวกกับยุคของการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เป็นยุคที่ความรู้เกิดขึ้นตลอดเวลา ทั้งความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) และความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง (Tacit Knowledge) นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีศักยภาพในการเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนความรู้ กิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพให้แก่เพื่อน ครอบครัว ชุมชน ให้สามารถเลือกซื้อเลือกบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ถูกต้องและปลอดภัย ได้พัฒนาศักยภาพให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ด้วยการนำความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง อันได้มาจากประสบการณ์ต่าง ๆ ในการทำกิจกรรมโครงการ อย.น้อย มาแบ่งปันความรู้ร่วมกันผู้อื่น ก็จะยิ่งทำให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต่างก็ได้เรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกันมากขึ้น ไม่หลงแหวนความรู้ มีทัศนคติที่ดีต่อการแบ่งปันความรู้ นับเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการผลักดันให้เกิดเป็นชุมชนแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งไม่จำกัดเฉพาะในโรงเรียนเท่านั้น แต่เป็นความรู้ที่สามารถแบ่งปันกันได้ทุกที่ทุกเวลา

ประเด็นที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ กระบวนการจัดการความรู้ ได้แก่ การแสวงหาความรู้ (Knowledge Acquisition) การสร้างความรู้ (Knowledge Creation) การจัดเก็บข้อมูลและการค้นคืนความรู้ (Knowledge Storage and Retrieval) และการถ่ายโอนความรู้และการใช้ประโยชน์ (Knowledge Transfer and Utilization) (Marquardt, 1999) เมื่อนำมาผสมผสานกับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) และแบบออนไลน์ (Online) โดยใช้เครื่องมือแบ่งปันความรู้ ได้แก่ อีเมล (E-mail), เว็บบอร์ด (Webboard), บล็อก (Blog) และ แชท (Chat) เข้าด้วยกันแล้ว การแบ่งปันความรู้ก็จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยสำหรับการจัดเก็บความรู้ (Knowledge Storage) ซึ่งความรู้ที่ได้จากการแบ่งปันความรู้โดยใช้เครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ผ่านเว็บไซต์จะเป็นขุมความรู้อันสำคัญยิ่งในการแบ่งปันความรู้ การกลั่นกรองการประมวลผลความรู้ต่าง ๆ มาจากความรู้ และประสบการณ์อันหลากหลายแง่มุมเข้าด้วยกัน

นอกจากนี้ กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี เป็นอีกกระบวนการหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการนำมาช่วยพัฒนาศักยภาพของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เพื่อให้ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ได้พัฒนาศักยภาพของตนเองและการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยการนำเสนอความคิด ประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วยการวาดภาพสัญลักษณ์ เพราะนอกจากจะช่วยพัฒนาสมองซีกขวาแล้ว

การวาดภาพ/สัญลักษณ์ ยังช่วยให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย กล้าที่จะสะท้อนความคิดและความรู้สึกในใจ รวมทั้งช่วยกันคิดแก้ปัญหาและวางแผนงาน/โครงการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ครอบครัวยุติ และชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งความรู้และศักยภาพดังกล่าวยังติดตัวนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนและการทำงานได้ในอนาคต

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงนำมาสู่แนวทางการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

2. หลักการของรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

1. เป็นรูปแบบที่สนับสนุนกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน ด้วยการใช่วิธีการแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) และแบบออนไลน์ (Online) ผ่านทางเว็บไซต์ โดยใช้เครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ อีเมล (E-mail), เว็บบอร์ด (Webboard), บล็อก (Blog) และ แชท (Chat) เพื่อให้แบ่งปันความรู้ บันทึกความรู้ และปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน เพื่อให้การแบ่งปันความรู้มีประสิทธิภาพ

2. เป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี เพื่อให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ด้วยวิธีการวาดภาพนำเสนอวิสัยทัศน์ และวาดภาพปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ และนำเสนอภาพวาดของตนเองให้แก่เพื่อน ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน

3. เป็นรูปแบบที่ช่วยฝึกและพัฒนาผลงาน คือ การเขียนแผนงาน/โครงการ เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ครอบครัวยุติ หรือ ชุมชน การผลิตสื่อต่าง ๆ รวมทั้งการลงมือปฏิบัติจริงตามแผนงาน/โครงการ ที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ได้ร่วมกันคิดขึ้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาผลงานให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

4. เป็นรูปแบบที่ส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ทั้งวิสัยทัศน์ส่วนตัวและวิสัยทัศน์กลุ่ม ซึ่งเป็นผลจากการปฏิบัติตามรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

3. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

1. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับโครงการ อย.น้อย ในการนำรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ไปใช้ในการพัฒนาการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

2. เพื่อสร้างความชัดเจนให้แก่โครงการ อย.น้อย เกี่ยวกับองค์ประกอบและขั้นตอนที่ชัดเจนในการแบ่งปันความรู้แบบผสมผสาน

3. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
4. เพื่อส่งเสริมให้โครงการ อย.น้อย เป็นโครงการที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน

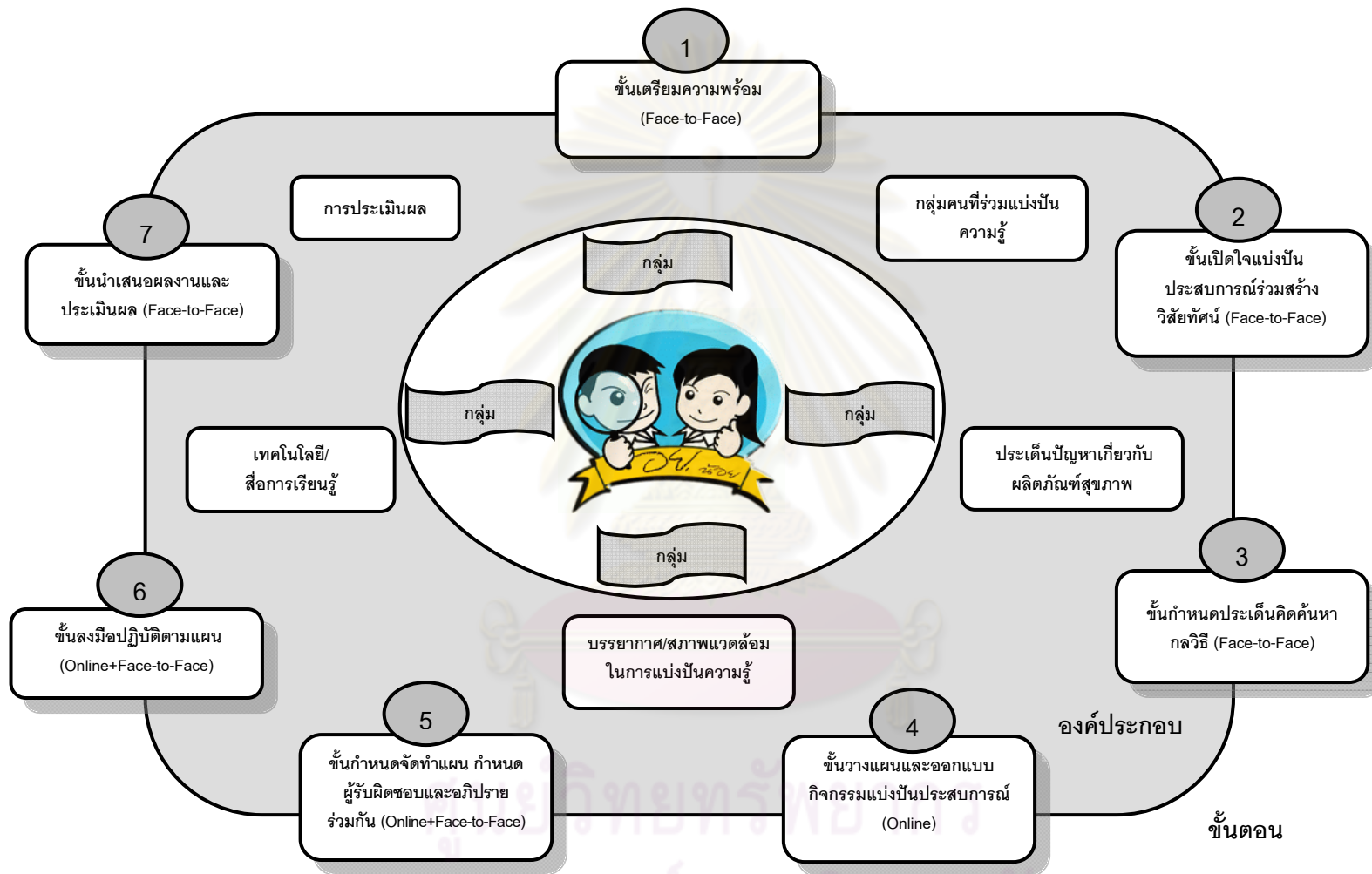
ตอนที่ 2

รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก ได้แก่

1. องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ
2. ขั้นตอน 7 ขั้นตอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 14 แสดงรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

1. องค์ประกอบของรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่

แผนภูมิที่ 15 แสดงองค์ประกอบของรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

คำอธิบายรายละเอียดขององค์ประกอบของรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย มีดังต่อไปนี้

1.1 **กลุ่มคนที่ร่วมแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing Groups)** คนที่อยู่ในกระบวนการหรือเกี่ยวข้องกับขั้นตอนของการแบ่งปันความรู้ ได้แก่

1.1.1 **ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม** คือ ผู้ชี้แจงรายละเอียดกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ฯ สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการแบ่งปันความรู้ รวมทั้งอธิบายวิธีการใช้เว็บไซต์และเครื่องมือในการแบ่งปันความรู้ต่าง ๆ นอกจากนี้ ระหว่างดำเนินกิจกรรมผู้ดำเนินกิจกรรมจะเป็นผู้ทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม และแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

1.1.2 **กลุ่มนักเรียนแกนนำ อย.น้อย** กลุ่มนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่เป็นอาสาสมัครเข้าร่วมแบ่งปันความรู้ ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- 1) เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา
- 2) เป็นนักเรียนแกนนำ อย.น้อยมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

- 3) มีอีเมลเป็นของตนเอง
- 4) มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในระดับพอใช้- ดี
- 5) มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่บ้านหรือโน้ตบุ๊ก
- 6) ชอบการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น
- 7) มีความรับผิดชอบและสามารถทำงานเป็นทีมได้

โดยกลุ่มนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จะเป็นผู้ร่วมกิจกรรมแบ่งปันความรู้ ประสบการณ์ วิสัยทัศน์ ประเด็นปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพร่วมกัน ด้วยการวาดภาพ พร้อมทั้งอธิบาย ภาพวาดของตน รวมทั้งเสนอแนวทางในการบรรลุวิสัยทัศน์ การแก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน ร่วมกับเพื่อนนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทั้งในกลุ่มและต่างกลุ่ม และระหว่างทำกิจกรรมนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จะเป็นผู้ทำแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของ เพื่อนแต่ละคนในกลุ่ม

1.2 ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ (Health Products Problems)

ได้แก่ ประเด็นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน ประสบการณ์เกี่ยวกับปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ ได้แก่ อาหาร ยา เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุอันตราย วัตถุเสพติด ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน โดยนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จะสื่อสารประเด็นปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพด้วยการ วาดภาพ พร้อมทั้งอธิบายภาพวาดที่ต้องการสื่อความหมายไปยังเพื่อนทั้งในโรงเรียนและต่างโรงเรียน ได้รับทราบ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาร่วมกัน โดยหลังจากที่นักเรียนแต่ละคนวาดภาพเกี่ยวกับปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพเป็นรายบุคคลแล้ว นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มจะต้องร่วมกันคัดเลือก ประเด็นปัญหาที่สำคัญที่สุดที่จะนำไปสู่การคิดหาแนวทางแก้ไขร่วมกันของกลุ่ม โดยประเด็นปัญหา เหล่านี้ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในแต่ละกลุ่มจะต้องร่วมกันเขียนแผนงานหรือโครงการ จากนั้น จึงนำไปลงมือปฏิบัติจริง

1.3 บรรยากาศ/สภาพแวดล้อมในการแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing Environment)

ได้แก่ บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการแบ่งปันความรู้แบบไม่เป็นทางการ เพื่อละลายพฤติกรรม สร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ รวมทั้งการสร้างแรงจูงใจ เพื่อเอื้อให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยจะต้องมีบรรยากาศที่เป็น กันเอง ระหว่างครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย และระหว่างนักเรียน แกนนำ อย.น้อย กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน แต่ละกลุ่ม ทั้งโรงเรียนเดียวกัน และ ต่างโรงเรียน ด้วยการแนะนำตัว และการทำกิจกรรมละลายพฤติกรรม เพื่อทำความรู้จักและ สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เพื่อเอื้อและส่งเสริมให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย กล้าที่จะเปิดใจ ซึ่งกันและกัน แสดงความคิดเห็นร่วมกัน รับฟังประเด็นปัญหาซึ่งกันและกัน เพื่อให้เป็นบรรยากาศที่ เอื้อต่อการแบ่งปันความรู้ให้มากที่สุด

1.4 เทคโนโลยี/สื่อการเรียนรู้ (Technologies/Learning Media) เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ทั้งแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) และแบบออนไลน์ (Online) ซึ่งเป็นได้ทั้งแบบประสานเวลา (Synchronous) และแบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous) เทคโนโลยี ได้แก่ เว็บไซต์ การแบ่งปันความรู้สำหรับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย (Website) และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ อย.น้อย ประกอบด้วย อีเมล (E-mail) เว็บบอร์ด (Webboard) บล็อก (Blog) แชท (Chat) และสื่อการเรียนรู้ ที่ใช้ในการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ หนังสือ คู่มือ แผ่นพับ บทความ สไลด์ประกอบการบรรยาย เป็นต้น เพื่อช่วยในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกันได้ที่ ทุกเวลา การใช้เครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ จำเป็นต้องสมัครเป็นสมาชิก โดยพิมพ์ข้อมูลส่วนตัวเพื่อให้เพื่อนที่ร่วมสมัครเป็นสมาชิกทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ร่วมแบ่งปันความรู้ รายละเอียดการใช้เครื่องมือมีดังนี้

1.4.1 เว็บบอร์ด (Webboard) เป็นเครื่องมือแบ่งปันความรู้แบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous) ที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทั้งรายบุคคลหรือกลุ่ม ใช้สำหรับการตั้งกระทู้ถาม-ตอบ เกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ รวมทั้งประเด็นปัญหาที่สงสัยเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการ

1.4.2 บล็อก (Blog) เป็นเครื่องมือแบ่งปันความรู้แบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous) ใช้สำหรับบันทึกความรู้แบบรายบุคคลในการทำกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งนักเรียนแกนนำ อย.น้อย คนอื่น ๆ กลุ่มอื่น ๆ สามารถเข้าถึงข้อมูล และแบ่งปันความรู้ร่วมกันได้

1.4.3 อีเมล (E-mail) เป็นเครื่องมือการแบ่งปันความรู้แบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous) ใช้สำหรับแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมระหว่างครูแกนนำ อย.น้อย/ผู้ดำเนินกิจกรรม กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย และระหว่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อยด้วยกัน

1.4.4 แชท (Chat) เป็นเครื่องมือแบ่งปันความรู้แบบประสานเวลา (Synchronous) ในการทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยการใช้แชท นักเรียนแกนนำ อย.น้อย จะต้องนัดหมายวันเวลาในการพูดคุยกัน เพื่อให้ทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแบ่งปันความรู้

1.4.5 สื่อการเรียนรู้ ได้แก่ หนังสือ คู่มือ แผ่นพับ บทความ สไลด์ประกอบการบรรยาย เป็นต้น เป็นสื่อประกอบการทำกิจกรรมแต่ละสัปดาห์ โดยครูแกนนำ อย.น้อย/ผู้ดำเนินกิจกรรม นำมาใช้ประกอบการทำกิจกรรม และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาประกอบการทำกิจกรรม

กฎและกติกาในการใช้ คือ การสมัครเป็นสมาชิกก่อนเข้าร่วมแบ่งปันความรู้ การพูดคุยแบ่งปันความรู้ห้ามโพสต์คำพูดที่ไม่สุภาพ และพูดคุยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย และผลิตภัณฑ์สุขภาพ โดยเว็บไซต์ได้กำหนดการเข้าใช้แตกต่างกัน โดยผู้ดูแลระบบ (Admin)

สามารถเข้าใช้งานทุกส่วนของเว็บไซต์ได้ อีกทั้งยังเป็นผู้ตรวจสอบข้อมูลการพูดคุยแบ่งปันความรู้ หากพบข้อความไม่เหมาะสมหรือไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในการใช้เว็บไซต์ในการแบ่งปันความรู้ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ ผู้ดูแลระบบสามารถลบข้อความดังกล่าวทิ้งได้ สำหรับสมาชิกสามารถเข้าใช้งานเว็บไซต์ และดูข้อมูลการแบ่งปันความรู้ของบุคคลอื่นได้ในส่วนที่ผู้ดูแลระบบอนุญาตเท่านั้น

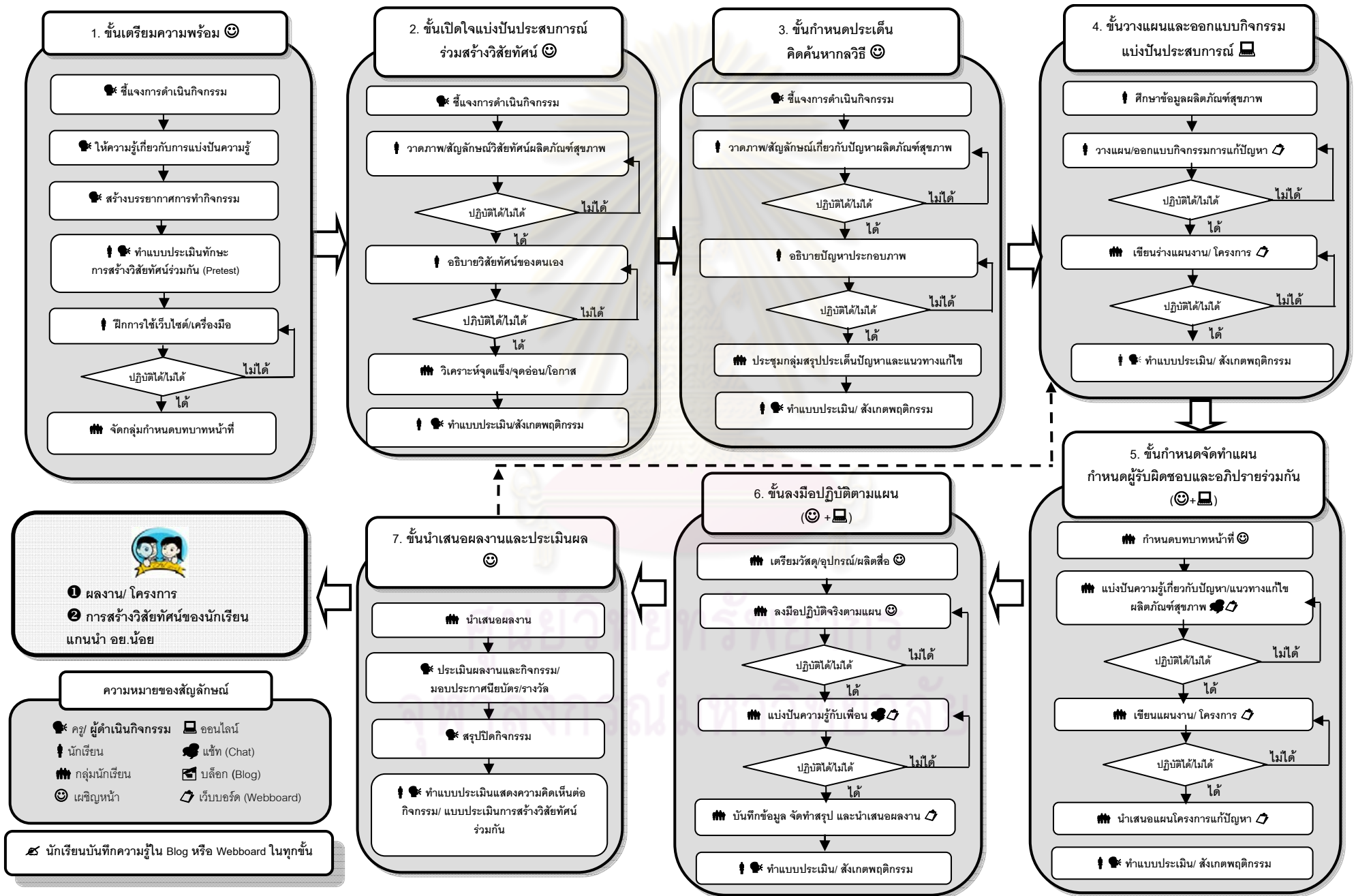
1.5 การประเมินผล (Evaluation) ได้แก่ กิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธี

ผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จะมีการการประเมินผลกิจกรรม ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการทำกิจกรรม ด้วยการใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการแบ่งปันความรู้ แบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม และแบบสังเกตพฤติกรรมกิจกรรมมีส่วนร่วม ทั้งจากการประเมินโดยนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จากครูแกนนำ อย.น้อย และผู้ดำเนินกิจกรรม ระหว่างการดำเนินกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ รวมทั้งผลงานเชิงประจักษ์ เช่น ภาพวาดวิสัยทัศน์ ภาพวาดปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ แผนงาน/โครงการ ที่ได้มาระหว่างการดำเนินกิจกรรม ทั้งในรูปแบบของเอกสาร และการบันทึกข้อมูลในเว็บไซต์ เพื่อให้ครอบคลุมทุกด้าน

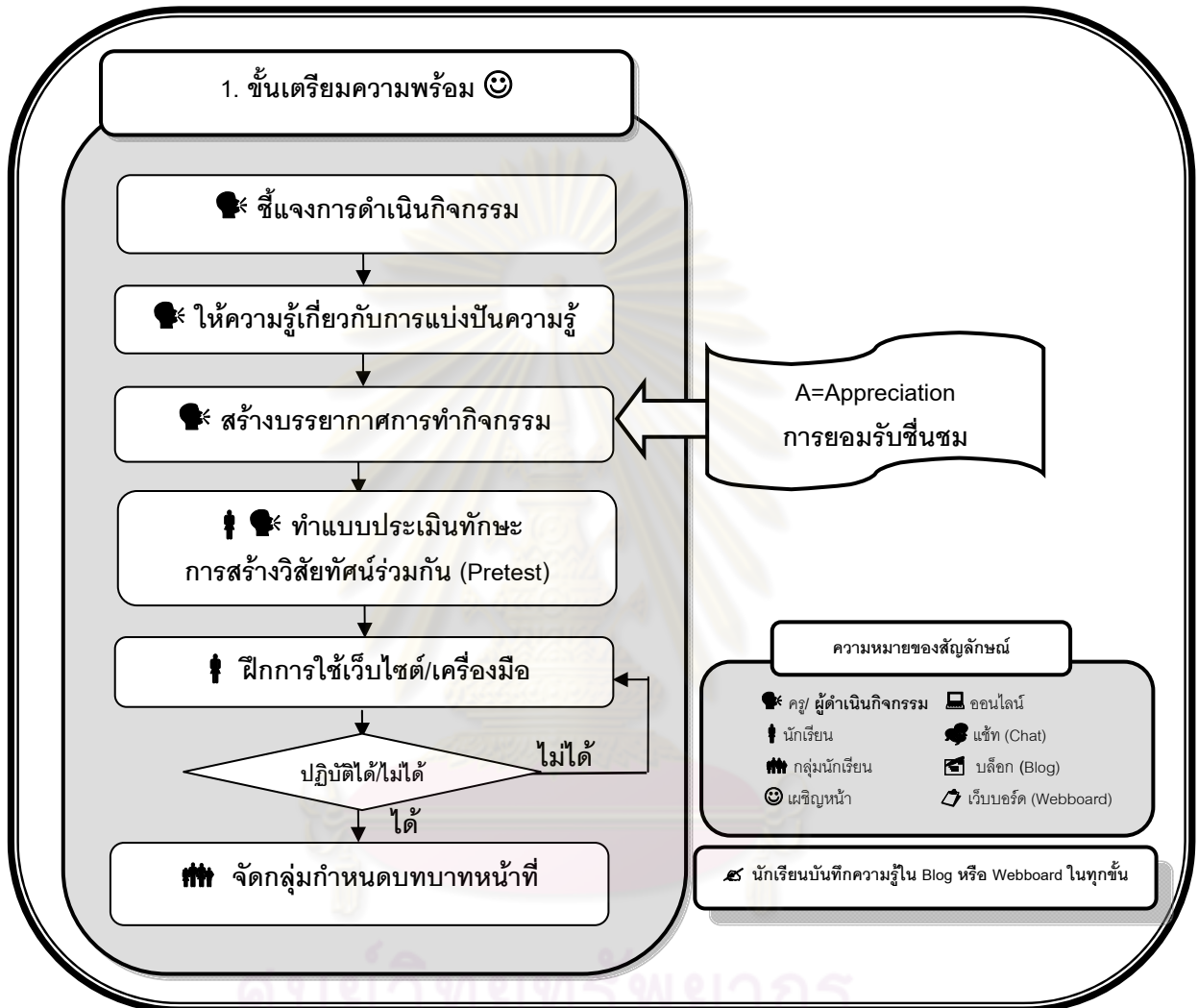
2. ขั้นตอนของรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 16 แสดงขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

คำอธิบายรายละเอียดของขั้นตอนของรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย มีดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อม 😊

1.1 👤 ชี้แจงการดำเนินกิจกรรม

ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ชี้แจงกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในภาพรวมแต่ละสัปดาห์ให้แก่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เพื่อให้นักเรียนเตรียมความพร้อมและเข้าใจรายละเอียดกิจกรรมในภาพรวมที่จะเกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ (รายละเอียดกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์นักเรียนยังสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากในเว็บไซต์ อย.น้อย ที่จัดทำขึ้นและอีเมลได้ด้วย)

1.2 🎯 ให้ความรู้เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้

ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing) ได้แก่

1.2.1 ความหมายของการแบ่งปันความรู้ เพื่อให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทราบดีว่า การแบ่งปันความรู้คืออะไร, ความหมายของความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง (Tacit Knowledge) และความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง (Explicit Knowledge)

1.2.2 ความจำเป็นที่ต้องมีการแบ่งปันความรู้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เห็นความสำคัญของการแบ่งปันความรู้ ไม่หวงแหนความรู้ แต่การแบ่งปันความรู้จะช่วยพัฒนาความรู้ ให้เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้นจากการแบ่งปันความรู้ระหว่างกัน

1.2.3 วิธีการแบ่งปันความรู้ เพื่อให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทราบดีว่า การแบ่งปันความรู้สามารถทำได้ ทั้งแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) และแบบออนไลน์ (Online) เช่น การเล่าประสบการณ์ การเขียนบันทึกในบล็อกหรือเว็บบอร์ด เป็นต้น

1.2.4 ประโยชน์ที่จะได้รับการแบ่งปันความรู้ เพื่อชี้ให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ เช่น การแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ และปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ การจัดทำแผนงาน/ โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ ในโรงเรียน เป็นต้น

ดังนั้น การให้ความรู้ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งแก่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญ และเห็นประโยชน์ของการแบ่งปันความรู้

1.3 🎯 สร้างบรรยากาศการทำกิจกรรม

ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม สร้างบรรยากาศในการทำกิจกรรม ระหว่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยการนำหลักการ คือ การสร้างบรรยากาศ เพื่อการละลายพฤติกรรม ก่อนนำเข้าสู่ขั้นตอนแต่ละขั้นตอน อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการทำกิจกรรมให้มีความสุข และเป็นกันเอง โดยครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม สร้างบรรยากาศในการทำกิจกรรม สร้างบรรยากาศการแบ่งปันความรู้ให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ได้รู้จักกันมากขึ้น สร้างความคุ้นเคยระหว่างกัน เพื่อให้นักเรียนกล้าที่จะเปิดใจในการแบ่งปันความรู้ และเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ได้แก่ การแนะนำตัว และกิจกรรมละลายพฤติกรรมที่กำหนดให้นักเรียนแต่ละคนทำความรู้จักกับเพื่อนที่มีบุคลิกตามที่กำหนด เพื่อให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ได้เรียนรู้ซึ่งกันและกันว่าใครชื่ออะไร ชอบอะไร ไม่ชอบอะไร เป็นต้น

1.4 📌 ทำแบบประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Pretest)

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนทำแบบประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Pretest) ก่อนเริ่มกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

1.5 📌 ฝึกการใช้เว็บไซต์/เครื่องมือ

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ฝึกการใช้เว็บไซต์และเครื่องมือในการแบ่งปันความรู้ รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

1.5.1 แนะนำที่อยู่ (Address) ของเว็บไซต์ เพื่อให้ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ได้ทราบ

1.5.2 แนะนำรายละเอียดของหน้าแรก (Home Page) ของเว็บไซต์แบ่งปันความรู้ของแกนนำ อย.น้อย อันได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย กิจกรรม อย.น้อย ข่าวสาร อย.น้อย ข้อมูลสิทธิผู้บริโภค จำนวนผู้เข้าใช้บริการ ภาพกิจกรรมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย รวมทั้ง การค้นหาข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ (Search Engine)

1.5.3 แนะนำการใช้เว็บไซต์ในส่วนของการแบ่งปันความรู้ ซึ่งในส่วนนี้ผู้ที่ต้องการใช้งานจะต้องสมัครสมาชิก และได้รับการยืนยันจากระบบผ่านทางอีเมล จึงจะสามารถเข้าใช้งานได้

1.5.4 สาธิตการใช้เครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ทั้งแบบประสานเวลา (Synchronous) และแบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous) ได้แก่ สมุดบันทึก (Blog) การค้นหาบล็อก กระดานเสวนา (Webboard) ห้องสนทนา (Chat)

1.5.5 แนะนำการใช้มุมพักผ่อน ได้แก่ เกมสาระความรู้จาก www.oryor.com

1.5.6 แนะนำการใช้คลังความรู้ ประกอบด้วย ข้อมูลหน่วยงานต่าง ๆ ของ อย. ได้แก่ กองควบคุมอาหาร กองควบคุมยา กองควบคุมเครื่องมือแพทย์ กองควบคุมวัตถุเสพติด กลุ่มควบคุมเครื่องสำอาง และกลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย

ทั้งนี้ ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม จะฝึกการใช้เครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ให้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย จนกว่าจะสามารถใช้งานเว็บไซต์และเครื่องมือแบ่งปันความรู้ได้ หรือให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ศึกษาเพิ่มเติมได้จากคู่มือการใช้เว็บไซต์การแบ่งปันความรู้

1.6 📌 จัดกลุ่มกำหนดบทบาทหน้าที่

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย จัดกลุ่มตามบทบาทหน้าที่ โดยแบ่งหน้าที่ตามแนวทางของชุมชนนักปฏิบัติ (CoPs) เพื่อกระตุ้นให้เกิดการแบ่งปันความรู้ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนเกิดขึ้นตลอดทั้งกิจกรรม ได้แก่

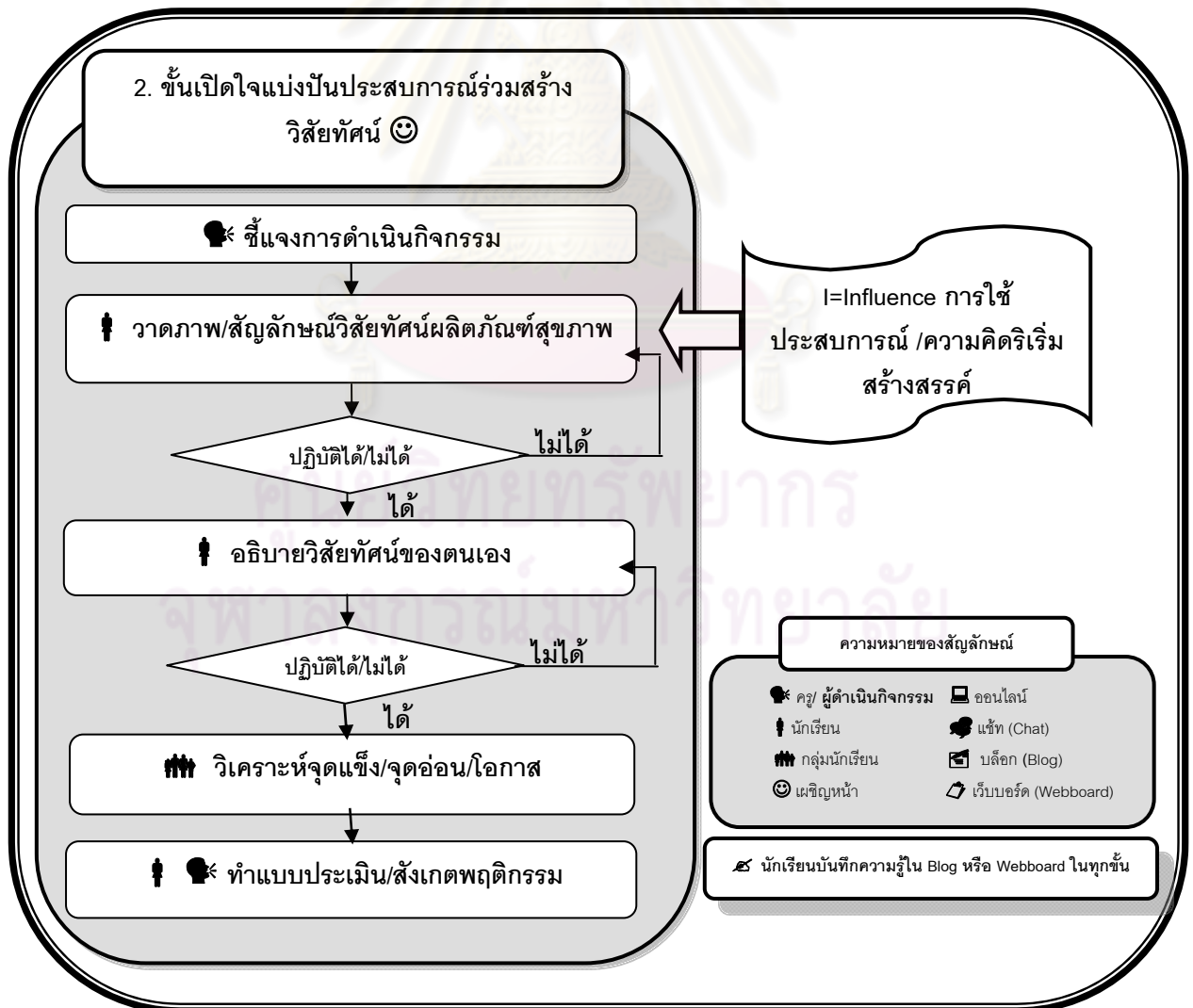
1.6.1 ผู้ดำเนินรายการ (Moderator) เป็นผู้นำการสื่อสาร เปิดประเด็น สรุปประเด็น กระตุ้นการอภิปราย แบ่งปันความรู้และประสบการณ์ของสมาชิก กรณีสมาชิกอภิปรายออกนอก

ประเด็น จะเป็นผู้ตั้งสมาชิกกลับเข้าสู่ประเด็น คอยไถ่เกี้ยวเมื่อเกิดความแตกต่างทางความคิดจนเกิดความแตกแยก รวมทั้งรักษาเวลาระหว่างการร่วมกิจกรรม

1.6.2 ผู้อำนวยการ (Facilitator) เป็นผู้จัดระบบ หาเทคนิควิธีการ ตลอดจนเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ ที่เอื้อต่อการแบ่งปันความรู้ที่มีประสิทธิภาพ และเป็นผู้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ความรู้ต่อประเด็นต่าง ๆ

1.6.3 ผู้บันทึก (Note Taker) เป็นผู้บันทึกประเด็นสำคัญจากการแบ่งปันความรู้ การอภิปราย การสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ ความรู้ ในแต่ละสัปดาห์ ทั้งของตนเองและของกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ

1.6.4 สมาชิก (Member) เป็นผู้แบ่งปันความรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์ ความรู้ของตนเองร่วมกันสมาชิกในกลุ่มและสมาชิกต่างกลุ่มในแต่ละสัปดาห์ รวมทั้งนำเสนอแผนงาน/โครงการเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาให้มีประสิทธิภาพ

2. ชั้นเปิดใจแบ่งปันประสบการณ์ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ ☺

2.1 🗣️ ชี้แจงการดำเนินกิจกรรม

ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ชี้แจงกิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ ให้แก่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เพื่อให้นักเรียนเตรียมความพร้อมและเข้าใจรายละเอียดกิจกรรม (รายละเอียดกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์นักเรียนยังสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากในเว็บไซต์ อย.น้อย ที่จัดทำขึ้นและอีเมลได้ด้วย) พร้อมทั้งนำเสนอตัวอย่างภาพ/สัญลักษณ์ ที่แสดงถึงวิสัยทัศน์ ประกอบคำอธิบายภาพ จากนั้น ครูแกนนำ อย.น้อย จึงมอบหมายให้นักเรียนดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

2.2 📷 วาดภาพ/สัญลักษณ์วิสัยทัศน์ผลิตภัณฑ์สุขภาพ

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน วาดภาพ/สัญลักษณ์ พร้อมเขียนวิสัยทัศน์ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ อันได้แก่ อาหาร ยา เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุอันตราย และวัตถุเสพติด ว่าเพราะเหตุใดถึงวาดภาพนี้ ต้องการสื่อความหมายว่าอย่างไร วิสัยทัศน์นี้สามารถทำให้เป็นจริงได้หรือไม่ เพื่อแสดงถึงเป้าหมายที่นักเรียน อย.น้อย ต้องการให้เป็น

2.3 🗣️ อธิบายวิสัยทัศน์ของตนเอง

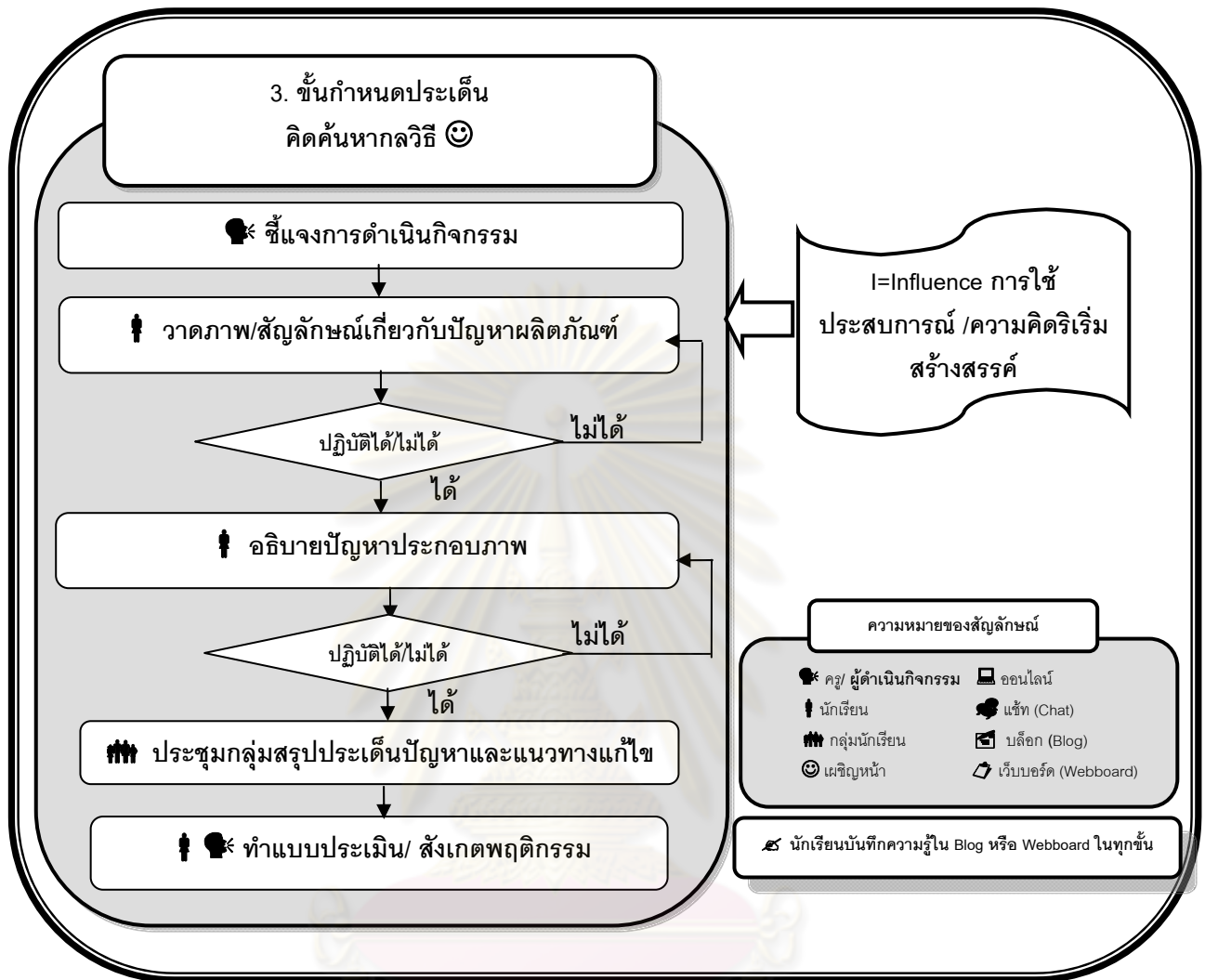
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน อธิบายภาพที่วาด พร้อมทั้งความหมายของวิสัยทัศน์ของตนเองจากภาพที่วาด พร้อมทั้งบอกวิธีการบรรลุวิสัยทัศน์ของตนให้แก่เพื่อน ๆ ฟัง

2.4 🗣️ วิเคราะห์จุดแข็ง/จุดอ่อน/โอกาส และทางเลือกอนาคต

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคนในกลุ่ม นำภาพมาวางเรียงกันเพื่อจัดหมวดหมู่ เพื่อวิเคราะห์ จุดแข็ง/จุดอ่อน/โอกาส และทางเลือกอนาคตร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่ต้องการ จากนั้นนักเรียนในกลุ่มช่วยกันสรุปให้เหลือเพียงประเด็นเดียวที่คิดว่าสำคัญที่สุดเป็นวิสัยทัศน์ของกลุ่ม และส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอวิสัยทัศน์ของกลุ่มให้แก่เพื่อน ๆ ทุกคนฟัง

2.5 🗣️ ทำแบบประเมิน/สังเกตพฤติกรรม

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน

3. กำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี ☺

3.1 ชี้แจงการดำเนินกิจกรรม

ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ชี้แจงกิจกรรมกำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี เพื่อให้ นักเรียนเตรียมความพร้อมและเข้าใจรายละเอียดกิจกรรม (รายละเอียดกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ นักเรียนยังสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากในเว็บไซต์ อย.น้อย ที่จัดทำขึ้นและอีเมลได้ด้วย) พร้อมทั้ง นำเสนอตัวอย่างวาดภาพ/สัญลักษณ์เกี่ยวกับปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ ประกอบคำอธิบายภาพ จากนั้นครูแกนนำ อย.น้อย จึงมอบหมายให้นักเรียนดำเนินการในขั้นต่อไป

3.2 📌 วาดภาพ/สัญลักษณ์เกี่ยวกับปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน วาดภาพ/สัญลักษณ์เกี่ยวกับปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพที่อาจเกิดขึ้นในโรงเรียนหรือนอกโรงเรียน ครอบครัว หรือ ชุมชน จากประสบการณ์ และพิจารณาแล้วว่า ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่สำคัญมากและจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไข

3.3 📌 อธิบายปัญหาประกอบภาพ

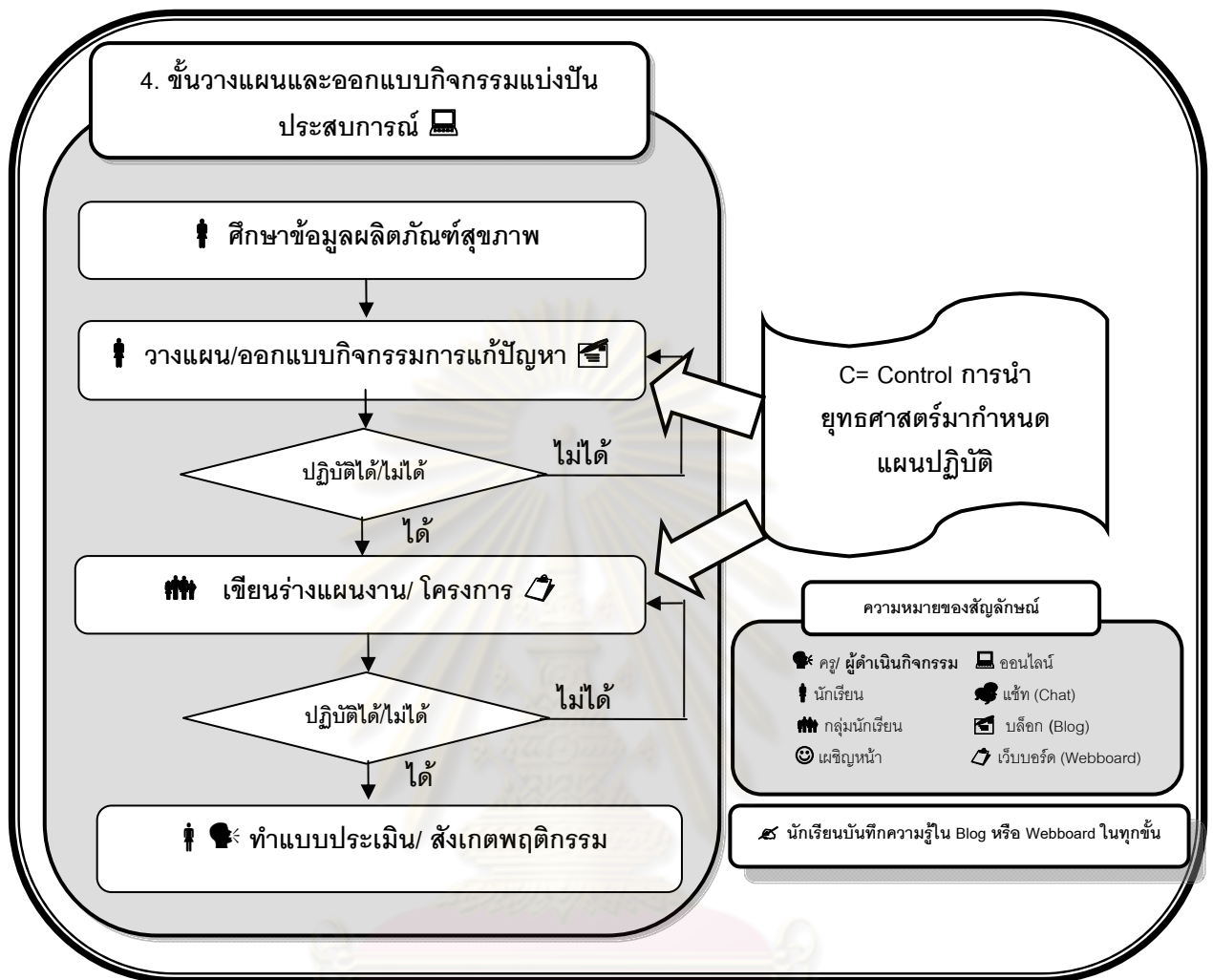
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน อธิบายปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนหรือนอกโรงเรียน ครอบครัว หรือ ชุมชน จากประสบการณ์ที่เคยพบเจอ ประกอบภาพที่ตนวาดให้แก่เพื่อน ๆ ทุกคนฟังว่า เพราะอะไรถึงวาดภาพนี้ ปัญหาที่สำคัญอย่างไร คิดว่าจะสามารถแก้ไขได้หรือไม่ พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นถึงความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

3.4 📌 ประชุมกลุ่มสรุปประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไข

นักเรียนแกนนำ อย.น้อยในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปประเด็นปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ พร้อมทั้งแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จากนั้นส่งตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอประเด็นและแนวทางการแก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพให้แก่เพื่อน ๆ ทุกคนฟัง

3.5 📌 🗳️ ทำแบบประเมิน/ สังเกตพฤติกรรม

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครูแกนนำ อย.น้อย/ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน

4. ขั้นวางแผนและออกแบบกิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์

4.1 ศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์สุขภาพ

นักเรียนแกนนำ ออย.น้อย แต่ละคน ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากหนังสือ เอกสาร รวมทั้งสืบค้นข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ต่าง ๆ เพื่อหาประเด็นและแนวทางการแก้ไขปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพโดยนักเรียนแกนนำ ออย.น้อย จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ เพื่อนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์มาประกอบการเขียนโครงการของกลุ่ม

4.2 วางแผน/ออกแบบกิจกรรมการแก้ปัญหา

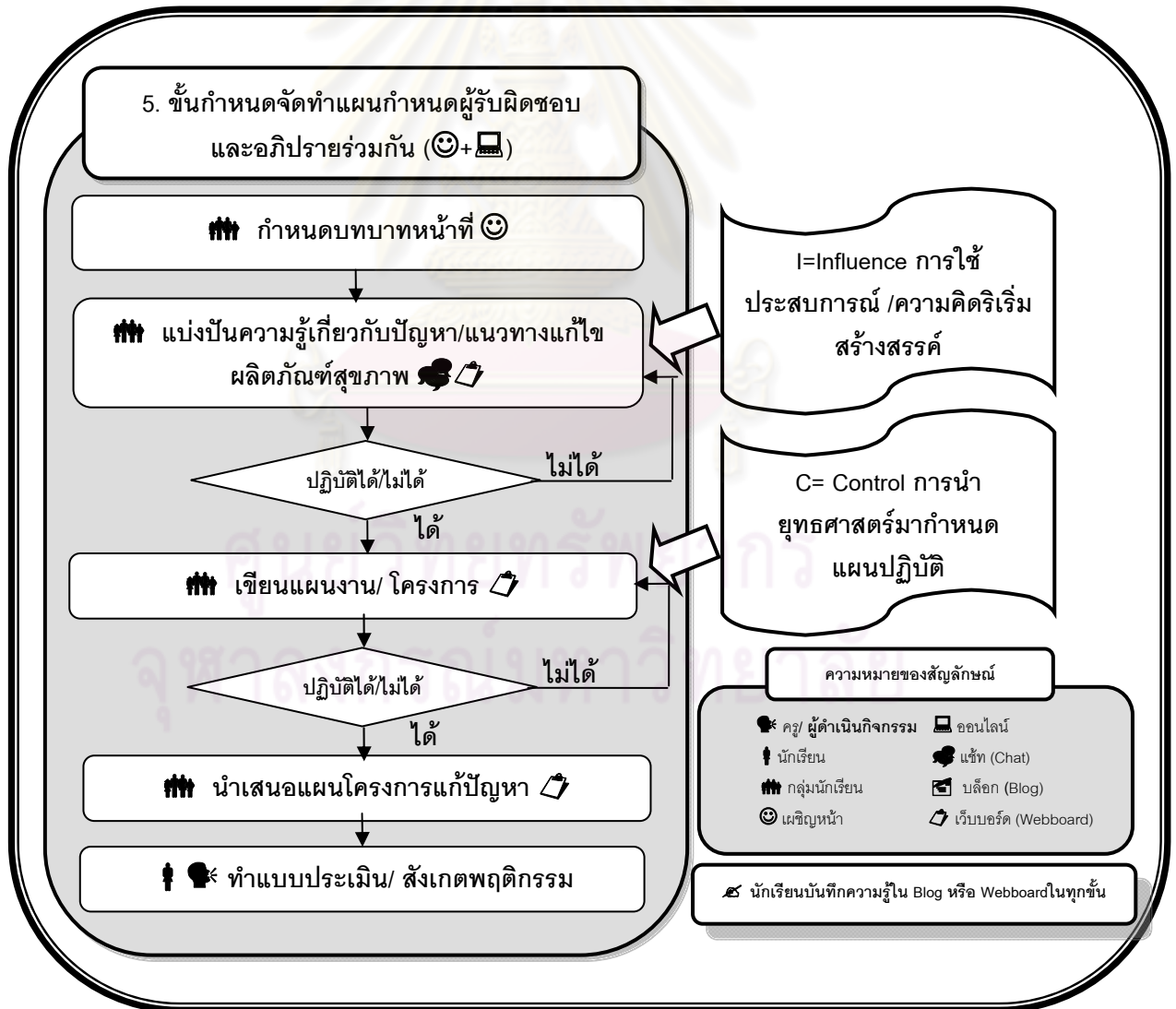
นักเรียนแกนนำ ออย.น้อย แต่ละคน วางแผน/ ออกแบบกิจกรรม เพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพตามประเด็นที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 3.4 และบันทึกลงในบล็อก (Blog) ของแต่ละคน เพื่อแบ่งปันความรู้ร่วมกันเพื่อน ๆ นักเรียนแกนนำ ออย.น้อย แต่ละคน

4.3 🏠 เขียนร่างแผนงาน/ โครงการ 📝

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่ม นำข้อมูลจากการวางแผน/ ออกแบบกิจกรรม ในขั้นตอนที่ 4.2 มาสรุป เพื่อนำข้อมูลมาเขียนเป็นร่างแผนงาน/ โครงการกิจกรรมการแก้ปัญหา ผ่านทางเว็บบอร์ด (Webboard) ของกลุ่ม ตามแบบฟอร์มการเขียนโครงการที่กำหนด ได้แก่ ชื่อโครงการ, ชื่อผู้จัดทำโครงการ/ คณะทำงาน, ชื่อโรงเรียน, หลักการแนวคิดที่มีและความสำคัญที่ต้องศึกษา, วัตถุประสงค์, เป้าหมาย, วิธีดำเนินงานและการประเมินผล, ผลที่คาดว่าจะได้รับ, ชื่อเอกสารอ้างอิง (ถ้ามี)

4.4 👤🧠 ทำแบบประเมิน/ สังเกตพฤติกรรม

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน

5. ขั้นตอนกำหนดจัดทำแผนกำหนดผู้รับผิดชอบและอภิปรายร่วมกัน (☺+💻)

5.1 🗑️ กำหนดบทบาทหน้าที่ ☺

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่ม กำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มในการดำเนินกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการที่ได้วางไว้ โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะหาข้อมูลเกี่ยวกับการรณรงค์ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ และตกลงกันว่าสมาชิกในกลุ่มคนใดทำสื่อชนิดใดตามความสมัครใจ ความถนัดและความเหมาะสม ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ โปสเตอร์, แผ่นพับ, โบปปลิว, เสียงตามสาย สไลด์ PowerPoint เป็นต้น

5.2 🗑️ แบ่งปันความรู้เกี่ยวกับปัญหา/แนวทางแก้ไขผลิตภัณฑ์สุขภาพ 🗑️

นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่ม ร่วมกันแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพและแนวทางการแก้ปัญหาให้กับเพื่อนนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่ม ผ่านเครื่องมือแบ่งปันความรู้ ได้แก่ แชท (Chat) และ เว็บบอร์ด (Webboard) เพื่อนำข้อมูลจากการแบ่งปันความรู้ที่เป็นประโยชน์มาประกอบการจัดทำแผน/โครงการ

5.3 🗑️ เขียนแผนงาน/โครงการ 🗑️

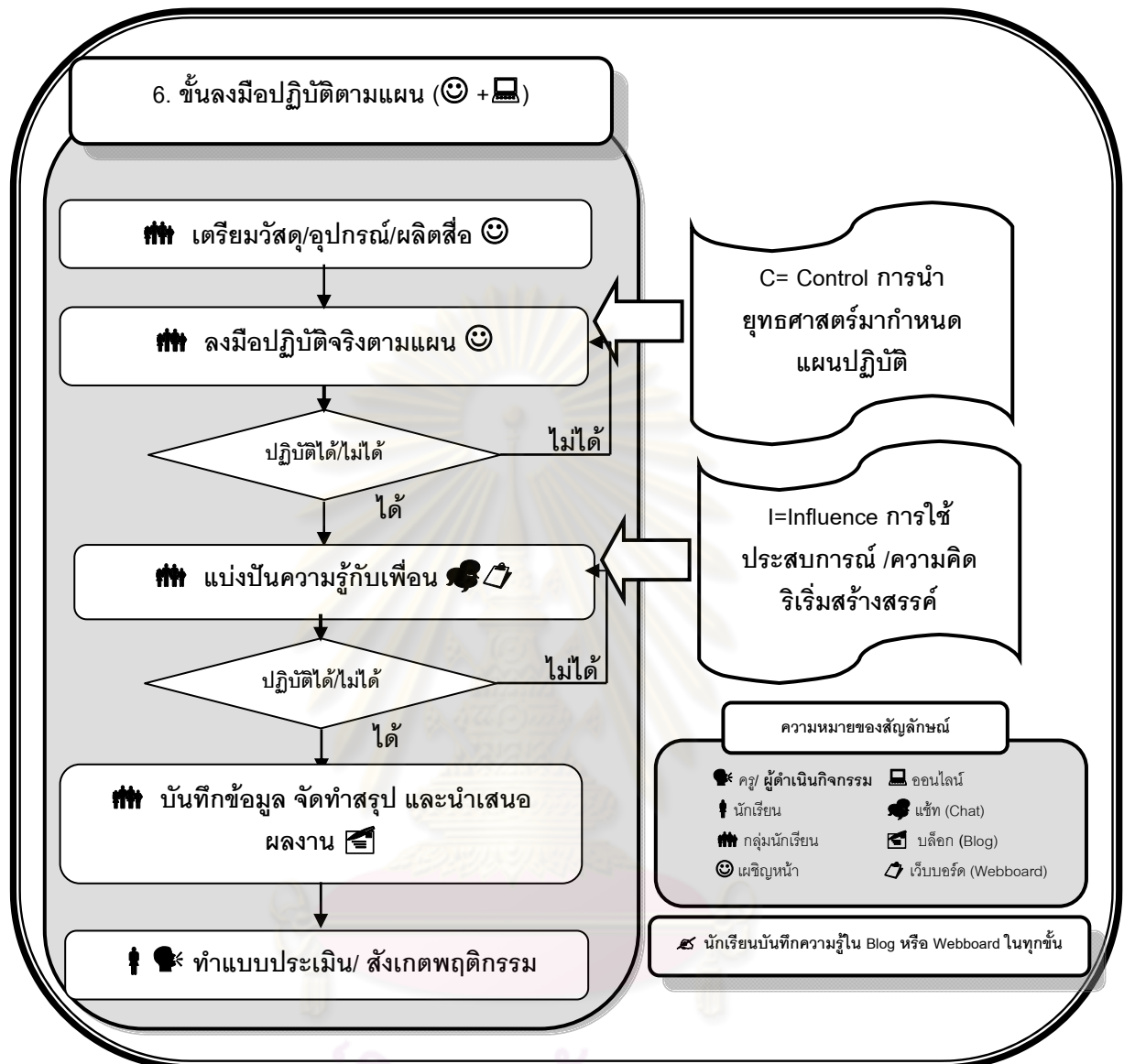
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่ม ร่วมกันเขียนแผนงาน/โครงการกิจกรรมการแก้ปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพฉบับสมบูรณ์ ผ่านทางเว็บบอร์ด (Webboard) ของกลุ่ม ตามคำแนะนำที่ได้จากการแบ่งปันความรู้กับเพื่อนในกลุ่มและนอกกลุ่ม ตามแบบฟอร์มการเขียนโครงการที่กำหนด ได้แก่ ชื่อโครงการ, ชื่อผู้จัดทำโครงการ/ คณะทำงาน, ชื่อโรงเรียน, หลักการแนวคิดที่มีและความสำคัญที่ต้องศึกษา, วัตถุประสงค์, เป้าหมาย, วิธีดำเนินงานและการประเมินผล, ผลที่คาดว่าจะได้รับ, ชื่อเอกสารอ้างอิง (ถ้ามี)

5.4 🗑️ นำเสนอแผนโครงการแก้ปัญหา 🗑️

นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่ม นำเสนอแผนโครงการแก้ปัญหาฉบับสมบูรณ์ผ่านทางเว็บบอร์ด (Webboard) ของกลุ่ม เพื่อแบ่งปันแผนงาน/โครงการกิจกรรมการแก้ปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพให้แก่เพื่อน ๆ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่ม ได้ศึกษาแผนงาน/โครงการ

5.5 👤🗑️ ทำแบบประเมิน/ สังเกตพฤติกรรม

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครูแกนนำ อย.น้อย/ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน

6. ขั้นตอนลงมือปฏิบัติตามแผน (😊 + 🖥️)

6.1 🗣️ เตรียมวัสดุ/อุปกรณ์ 😊

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มเตรียมวัสดุ/ อุปกรณ์ สำหรับการผลิตสื่อ ตามขั้นตอน 5.1 ที่ได้กำหนดไว้ และผลิตสื่อเพื่อใช้สำหรับรณรงค์โครงการต่าง ๆ ตามแผนงาน/ โครงการที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มได้วางแผนไว้

6.2 🗣️ ลงมือปฏิบัติจริงตามแผน 😊

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย นัดหมายกับกับเพื่อนในกลุ่ม และครูแกนนำ/ ผู้ดำเนินกิจกรรม เพื่อสังเกตการณ์การทำงาน จากนั้นนักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติจริงตามแผนงาน/ โครงการ โดยนำสื่อที่นักเรียนแต่ละคนผลิตขึ้นมาใช้ประกอบการเดินรณรงค์แก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน

6.3 🗨️ แบ่งปันความรู้กับเพื่อน 📱📧

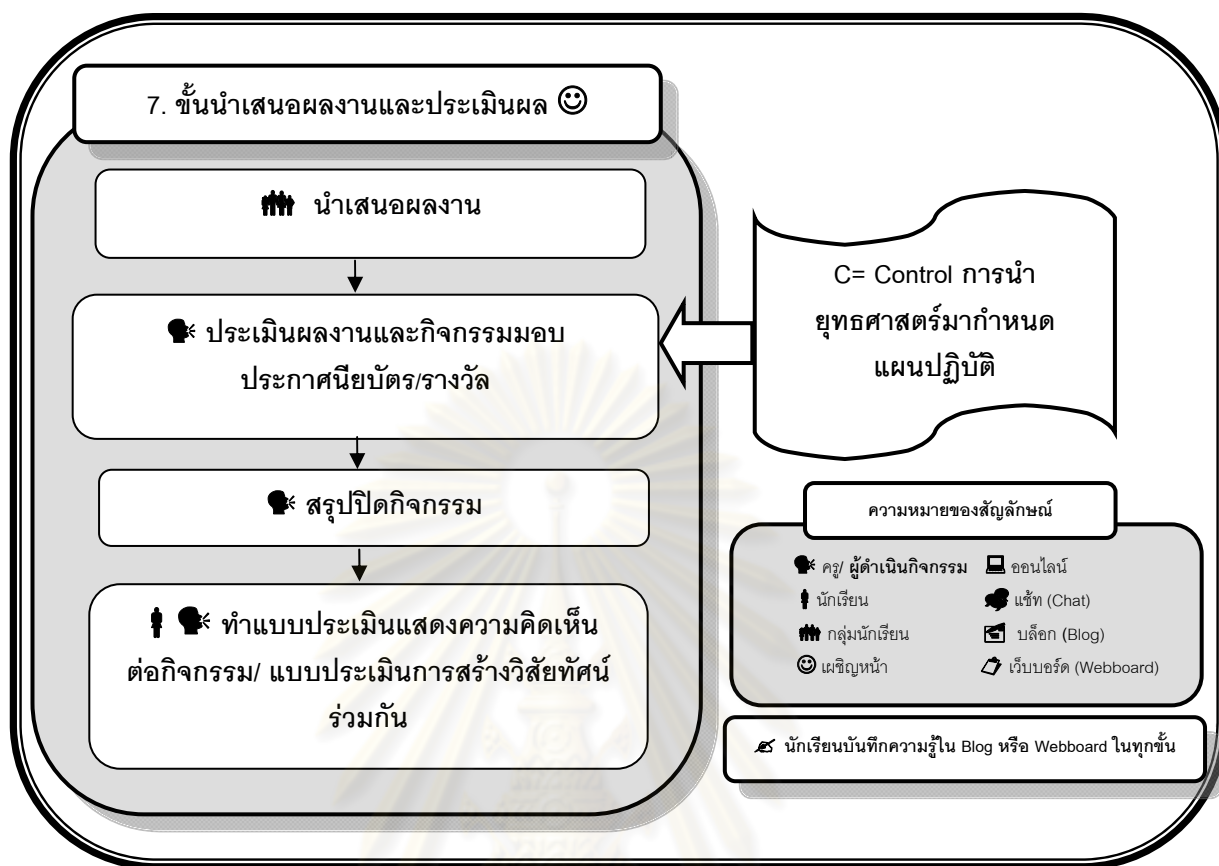
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่ม สังเกตผลจากการลงมือปฏิบัติตามแผนงาน/ โครงการ หากมีประเด็นสงสัย ปัญหาจากการดำเนินงาน เทคนิคต่าง ๆ ในการรณรงค์แก้ปัญหาผลิตภัณฑ์ สุขภาพในโรงเรียน ให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคนตั้งกระทู้ลงบนกระดานสนทนา (Webboard) หรือแชท (Chat) เพื่อหาข้อเสนอแนะ คำแนะนำ เทคนิค ในการแก้ปัญหา เพื่อปรับปรุงให้การปฏิบัติ ได้ผลดีที่สุด

6.4 🗨️ บันทึกข้อมูล จัดทำสรุป และนำเสนอผลงาน 📝

นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่ม ช่วยกันบันทึกข้อมูลจากการลงมือปฏิบัติ และจัดเป็น สรุปข้อมูลจากการลงมือปฏิบัติ จากนั้นนักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่ม นำเสนอผลจากการ ลงมือปฏิบัติผ่านทางบล็อก (Blog)

6.5 👤🗣️ ทำแบบประเมิน/ สังเกตพฤติกรรม

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน

7. ขั้นนำเสนอผลงานและประเมินผล 😊

7.1 🗣️ นำเสนอผลงาน

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน โดยนำเสนอแผนงาน/โครงการ, สื่อต่าง ๆ ที่ผลิตขึ้น, ผลจากการลงมือปฏิบัติ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรมให้แก่ครูแกนนำ อย.น้อย และเพื่อน ๆ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

7.2 🧑🏫 ประเมินผลงานและกิจกรรมมอบประกาศนียบัตร/รางวัล

ครูแกนนำ อย.น้อย/ผู้ดำเนินกิจกรรม ประเมินผลงานและกิจกรรม พร้อมทั้งให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลงาน จากนั้นประกาศผลและมอบรางวัลให้แก่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย กลุ่มที่ได้คะแนนการร่วมกิจกรรมการแบ่งปันความรู้สูงสุด จากนั้น มอบรางวัลและมอบประกาศนียบัตรให้แก่ นักเรียนทุกคน

7.3 🧑🏫 สรุปปิดกิจกรรม

ครูแกนนำ อย.น้อย/ผู้ดำเนินกิจกรรม สรุปปิดกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ทั้ง 7 สัปดาห์ และสรุปผลการดำเนินกิจกรรมแบ่งปันความรู้

7.4 ทำแบบประเมินแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรม/แบบประเมินการสร้าง วิสัยทัศน์ (Posttest)

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนทำแบบประเมินแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมและแบบ
ประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Posttest) หลังเสร็จสิ้นการดำเนินกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วย
วิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน
ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

แผนกำกับกิจกรรม

1. ชั้นเตรียมความพร้อม (Face-to-Face)

สัปดาห์ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
1	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจง การดำเนินกิจกรรมการ แบ่งปันความรู้ด้วยวิธี ผสมผสานโดยใช้ กระบวนการมีส่วนร่วม อย่างสร้างสรรค์ใน ภาพรวม	15 นาที	เพื่อให้นักเรียน สามารถ 1. มีความรู้เกี่ยวกับ กิจกรรมการแบ่งปัน ความรู้ด้วยวิธี ผสมผสานโดยใช้ กระบวนการมีส่วน ร่วมอย่างสร้างสรรค์	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจง กิจกรรมในภาพรวม กิจกรรมการแบ่งปัน ความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน โดยใช้กระบวนการมี ส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ 2. นักเรียนและครูแกน นำ อย.น้อย รับฟังคำ ชี้แจงกิจกรรม
	2. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ ความรู้เกี่ยวกับการ แบ่งปันความรู้ด้วยวิธี ผสมผสานโดยใช้ กระบวนการมีส่วนร่วม อย่างสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วมกันของ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย	30 นาที	2. มีความรู้เกี่ยวกับ กิจกรรมการแบ่งปัน ความรู้ด้วยวิธี ผสมผสานโดยใช้ กระบวนการมีส่วน ร่วมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วมกัน	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ ความรู้และสร้างความ ตระหนักเกี่ยวกับการ แบ่งปันความรู้ด้วยวิธี ผสมผสานโดยใช้ กระบวนการมีส่วนร่วม อย่างสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วมกัน 2. นักเรียนและครูแกน นำ อย.น้อย รับฟังการ บรรยาย

สัปดาห์ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
	3. ผู้ดำเนินกิจกรรมสร้างบรรยากาศการทำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ให้นักเรียน	30 นาที	3. สร้างความคุ้นเคยซึ่งกันและกันและกล้าที่จะเปิดใจในการแบ่งปันความรู้	1. นักเรียนแนะนำตัว 2. นักเรียนกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์โดยทำความรู้จักกับเพื่อนที่มีบุคลิกตามที่กำหนด
	4. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้นักเรียนทำแบบประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ (Pretest)	15 นาที	4. วัดการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน	1. นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทำแบบประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Pretest)
	5. นักเรียนฝึกทักษะการใช้เว็บไซต์ อย.น้อย และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้	45 นาที	5. ใช้เว็บไซต์ อย.น้อย และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ อีเมล เว็บบอร์ด บล็อก และแชท	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมสาธิตวิธีการใช้เว็บไซต์ อย.น้อย และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ พร้อมทั้งนำคู่มือการใช้เว็บไซต์ 2. นักเรียนฝึกปฏิบัติการใช้เว็บไซต์ อย.น้อย และเครื่องมือการแบ่งปันความรู้
	6. นักเรียนจัดกลุ่มกลุ่มละ เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยแบ่งตามโรงเรียนและกำหนดบทบาทหน้าที่ในการแบ่งปันความรู้ในกลุ่ม	10 นาที	6. เลือกบทบาทหน้าที่ในการแบ่งปันความรู้ในกลุ่ม	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมแจ้งให้นักเรียนจัดกลุ่มและกำหนดบทบาทหน้าที่ในการแบ่งปันความรู้ในกลุ่ม 2. นักเรียนจัดกลุ่มกลุ่มละ 5 คน 3. นักเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่ในการแบ่งปันความรู้ภายในกลุ่ม

2. ชั้นเปิดใจแบ่งปันประสบการณ์ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ (Face-to-Face)

สัปดาห์ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
2	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจง กิจกรรมการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วมกัน	10 นาที	เพื่อให้นักเรียน สามารถ 1. มีความรู้เกี่ยวกับ กิจกรรมการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วมกัน	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจง กิจกรรมการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วมกัน 2. ผู้ดำเนินกิจกรรม แสดงตัวอย่างภาพวาด/ สัญลักษณ์ที่แสดงถึง วิสัยทัศน์ พร้อมอธิบาย ประกอบภาพ 3. นักเรียนและครู แกนนำ อย.น้อย รับฟัง กิจกรรมการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วมกัน
	2. นักเรียนแต่ละคนใน กลุ่มวาดภาพ/ สัญลักษณ์เกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ที่แสดงถึงวิสัยทัศน์ (ภาพอนาคตที่คาดหวัง จะให้เป็น)	15 นาที	2. วาดภาพแสดง วิสัยทัศน์เกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ	1. นักเรียนแต่ละคนวาด ภาพ/ สัญลักษณ์ แสดง วิสัยทัศน์เกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ
	3. นักเรียนแต่ละคน อธิบายวิสัยทัศน์ของ ตนเองโดยใช้ภาพที่วาด ประกอบ รวมทั้งวิธีการ ปฏิบัติเพื่อให้บรรลุ วิสัยทัศน์	30 นาที	3. อธิบายภาพวาด ที่แสดงวิสัยทัศน์ 4. บอกวิธีการปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุ วิสัยทัศน์	1. นักเรียนแต่ละคน อธิบายวิสัยทัศน์ของตน และรับฟังวิสัยทัศน์ของ เพื่อน 2. นักเรียนบอกวิธีการ บรรลุวิสัยทัศน์
	4. นักเรียนนำภาพวาด ของแต่ละคนในกลุ่มวาง	45 นาที	5. จัดหมวดหมู่ของ ภาพที่วาด	1. นักเรียนนำภาพวาง เรียงกันและจัดหมวดหมู่

สัปดาห์ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
	เรียงกัน วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ ทางเลือกในอนาคต จากนั้นสรุปให้เหลือ เพียงวิสัยทัศน์เดียว และ นำเสนอวิสัยทัศน์ของ กลุ่ม		6. วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ ทางเลือกในอนาคต 7. สรุปวิสัยทัศน์จาก ภาพที่วาดให้เหลือ เพียงประเด็นเดียว 8. สรุปวิสัยทัศน์ของ กลุ่ม 9. นำเสนอวิสัยทัศน์ กลุ่ม	2. นักเรียนในกลุ่ม ช่วยกันวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ ทางเลือกในอนาคต 3. นักเรียนร่วมกันสรุป ประเด็นจากภาพให้ เหลือเพียงประเด็นเดียว 4. นักเรียนช่วยกันสรุป เป็นวิสัยทัศน์ของกลุ่ม 5. ตัวแทนนักเรียน นำเสนอและอธิบาย วิสัยทัศน์กลุ่ม
	6. นักเรียน ครูแกนนำ อย.น้อย และผู้ดำเนิน กิจกรรม ทำแบบประเมิน และแบบสังเกต พฤติกรรม	10 นาที	10. ประเมินผล การทำงานกลุ่มและ สังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วม	1. นักเรียน/ ครูแกนนำ และผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมินผลการ ทำงานกลุ่มและสังเกต พฤติกรรมการมีส่วนร่วม

3. ขั้นตอนกำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี (Face-to-Face)

สัปดาห์ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
3	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจง กิจกรรมกำหนดประเด็น คิดค้นหากลวิธี	10 นาที	เพื่อให้ นักเรียน สามารถ 1. มีความรู้เกี่ยวกับ กิจกรรมกำหนด ประเด็นคิดค้นหา กลวิธี	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจง กิจกรรมกำหนดประเด็น คิดค้นหากลวิธี 2. ผู้ดำเนินกิจกรรม แสดงตัวอย่างภาพวาด/ สัญลักษณ์ ที่แสดงถึง ปัญหาเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ พร้อม อธิบายประกอบภาพ 3. นักเรียนแกนนำ อย.

สัปดาห์ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
				น้อย และครูแกนนำ รับฟังกิจกรรมกำหนด ประเด็นคิดค้นหากลวิธี
	2. นักเรียนแต่ละคน วาดภาพ/ สัญลักษณ์ เกี่ยวกับปัญหาหรือ ประสบการณ์เกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ	15 นาที	2. วาดภาพ/ สัญลักษณ์แสดง ประเด็นปัญหา เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ สุขภาพ	1.นักเรียนแต่ละคน ในกลุ่มวาดภาพ/ สัญลักษณ์ เกี่ยวกับ ปัญหาหรือประสบการณ์ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ สุขภาพ
	3. นักเรียนแต่ละคน อธิบายปัญหาผลิตภัณฑ์ สุขภาพประกอบภาพ ที่ตนวาดและร่วมกัน อภิปรายประเด็นปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพ	30 นาที	3. อธิบายประเด็น ปัญหาผลิตภัณฑ์ สุขภาพประกอบ ภาพที่วาด	1. นักเรียนแต่ละคน อธิบายประเด็นปัญหา ผลิตภัณฑ์ สุขภาพ ประกอบภาพที่วาด 2. นักเรียนอภิปราย ประเด็นปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพและ ความเป็นไปได้ในการ จัดทำโครงการแก้ไข ปัญหา
	4. นักเรียนประชุมกันใน กลุ่มเพื่อสรุปประเด็น ปัญหาของกลุ่มให้เหลือ เพียงประเด็นเดียว พร้อมทั้งหาแนวทาง การแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์ สุขภาพ	30 นาที	4. สรุปประเด็น ปัญหาเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ	1. นักเรียนในกลุ่ม ช่วยกันสรุปประเด็นให้ เหลือเพียงประเด็นเดียว พร้อมทั้งหาแนวทาง ในการแก้ไขปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพ 2. ตัวแทนนักเรียนแต่ละ กลุ่มนำเสนอประเด็น และแนวทางการแก้ไข ปัญหาผลิตภัณฑ์ สุขภาพ

สัปดาห์ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
	5. นักเรียน ครูแกนนำ อย.น้อย และผู้ดำเนิน กิจกรรม ทำแบบประเมิน และแบบสังเกต พฤติกรรม	10 นาที	5. ประเมินผลการ ทำงานกลุ่มและ สังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วม	1. นักเรียน/ ครูแกนนำ และผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมินผลการ ทำงานกลุ่มและสังเกต พฤติกรรมการมีส่วนร่วม

4. ขั้ววางแผนและออกแบบกิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์ (Online)

สัปดาห์ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
4	1. นักเรียนแต่ละคน ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพจาก เว็บไซต์ เอกสาร และ หนังสือต่าง ๆ เพื่อ กำหนดประเด็นปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ สุขภาพ (Online)	3 ช.ม.	เพื่อให้ นักเรียน สามารถ 1. มีความรู้เกี่ยวกับ ปัญหา 2. ค้นหาแนวทาง แก้ไขปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพ เพื่อจัดทำโครงการ 3. ใช้เว็บไซต์และ เครื่องมือสำหรับการ แบ่งปันความรู้	1. นักเรียนศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ สุขภาพ จากเว็บไซต์ เอกสาร และหนังสือ ต่าง ๆ 2. นักเรียนสืบค้นข้อมูล เพื่อหาประเด็นปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพ
	2. นักเรียนในกลุ่ม ช่วยกันวางแผน/ ออกแบบกิจกรรมการ แก้ปัญหาผลิตภัณฑ์ สุขภาพ (ตามแบบฟอร์ม ที่กำหนด) (Online)	2 ช.ม.	4. วางแผนการ ดำเนินงานแก้ไข ปัญหาผลิตภัณฑ์ สุขภาพ 5. ออกแบบกิจกรรม การแก้ปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพได้ อย่างเหมาะสม (ตามแบบฟอร์มที่ กำหนด)	1. นักเรียนในกลุ่ม ช่วยกันวางแผนการ ดำเนินงานแก้ไขปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพ 2. นักเรียนในกลุ่ม ช่วยกันออกแบบกิจกรรม การแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์ สุขภาพ (ตามแบบฟอร์ม ที่กำหนด)

สัปดาห์ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
	3. นักเรียนในกลุ่มช่วยกันเขียนร่างแผนงาน/โครงการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ (ตามแบบฟอร์มที่กำหนด) (Online)	2 ชม.	6. เขียนแผนงาน/โครงการ การดำเนินงาน/ กิจกรรมสำหรับจัดทำโครงการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ (ตามแบบฟอร์มที่กำหนด)	1. นักเรียนในกลุ่มจัดทำเขียนแผนงาน/โครงการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพผ่านทางเว็บไซต์ (ตามแบบฟอร์มที่กำหนด)
	4. นักเรียน ครูแกนนำ ออ.น้อย และผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมินและแบบสังเกตพฤติกรรม	10 นาที	7. ประเมินผลการทำงานกลุ่มและสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วม	1. นักเรียน/ ครูแกนนำและผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่มและสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วม

5. ขั้นกำหนดจัดทำแผน กำหนดผู้รับผิดชอบและอภิปรายร่วมกัน (Online+Face-to-Face)

สัปดาห์ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
5	1. หัวหน้ากลุ่มกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินงานโครงการให้แก่สมาชิกในกลุ่มตามความเหมาะสม	30 นาที	เพื่อให้ นักเรียนสามารถ 1. กำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินงานโครงการ	1. หัวหน้ากลุ่มกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินงานโครงการให้แก่สมาชิกในกลุ่มตามความเหมาะสม
	2. นักเรียนแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขผลิตภัณฑ์สุขภาพกับเพื่อนทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่มผ่านทางเว็บไซต์และเครื่องมือการแบ่งปันความรู้ เพื่อนำข้อมูลประกอบการ	2 ชม.	2. แบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพและแนวทางการแก้ปัญหา กับเพื่อนในกลุ่มและนอกกลุ่มเพื่อประกอบการเขียนโครงการ 3. ใช้เว็บไซต์และ	1. นักเรียนร่วมกันแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพและแนวทางการแก้ปัญหา กับเพื่อนทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่มเพื่อนำข้อมูลประกอบการจัดทำแผนโครงการผ่านทางเว็บไซต์และเครื่องมือ

สัปดาห์ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
	เขียนแผนงาน/ โครงการ (Online)		เครื่องมือสำหรับการ แบ่งปันความรู้	การแบ่งปันความรู้
	3. นักเรียนในกลุ่ม ช่วยกันเขียนแผนงาน/ โครงการ เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการแก้ไข ผลิตภัณฑ์สุขภาพผ่าน ทางเว็บไซต์และ เครื่องมือการแบ่งปัน ความรู้ (ตามแบบฟอร์ม ที่กำหนด) (Online)	2 ช.ม.	4. เขียนแผนงาน/ โครงการ เกี่ยวกับ ปัญหาและแนว ทางการแก้ไข ผลิตภัณฑ์สุขภาพ (ตามแบบฟอร์มที่ กำหนด) 5. ใช้เว็บไซต์และ เครื่องมือสำหรับ การแบ่งปันความรู้	1. นักเรียนในกลุ่ม ช่วยกันจัดทำแผนงาน/ โครงการเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการแก้ไข ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ผ่านทางเว็บไซต์และ เครื่องมือการแบ่งปัน ความรู้ (ตามแบบฟอร์ม ที่กำหนด)
	4. นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอแผนโครงการ แก้ปัญหาผลิตภัณฑ์ สุขภาพ ผ่านทางเว็บไซต์ และเครื่องมือการ แบ่งปันความรู้ (Online)	1 ช.ม.	6. อธิบายแผนงาน/ โครงการแก้ปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพ 7. ใช้เว็บไซต์และ เครื่องมือสำหรับ การแบ่งปันความรู้	1. นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอแผนโครงการ แก้ปัญหาผลิตภัณฑ์ สุขภาพผ่านทางเว็บไซต์ อย.น้อย และเครื่องมือ การแบ่งปันความรู้
	5. นักเรียน ครูแกนนำ อย.น้อย และผู้ดำเนิน กิจกรรม ทำแบบประเมิน และแบบสังเกต พฤติกรรม	10 นาที	8. ประเมินผล การทำงานกลุ่มและ สังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วม	1. นักเรียน/ ครูแกนนำ และผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมินผลการ ทำงานกลุ่มและสังเกต พฤติกรรมการมีส่วนร่วม

6. ชั้นลงมือปฏิบัติตามแผน (Online+Face-to-Face)

สัปดาห์ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
6	1. การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับจัดทำ สื่อเพื่อใช้ในการดำเนิน กิจกรรมตามแผนงาน/ โครงการ (Face-to-	3 ช.ม.	เพื่อให้ นักเรียน สามารถ 1. ออกแบบสื่อ สำหรับการทำ กิจกรรมตาม	1. นักเรียนแต่ละกลุ่ม ช่วยกันเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ออกแบบ สำหรับจัดทำสื่อตาม แผนงาน/โครงการ

สัปดาห์ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
	Face)		แผนงาน/โครงการ 2. สร้างสื่อสำหรับกิจกรรม	ที่กำหนดไว้ 2. นักเรียนแต่ละกลุ่มผลิตสื่อรณรงค์
	2. นักเรียนนำข้อมูลจากขั้นตอนการอภิปรายไปลงมือปฏิบัติจริงตามลำดับขั้นตอนของแผนงาน/โครงการ (Face-to-Face)	2 ช.ม.	3. ปฏิบัติจริงตามตามลำดับขั้นตอนของแผนงาน/โครงการ	1. นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนตามลำดับขั้นตอนของแผนงาน/โครงการ
	3. นักเรียนแบ่งปันความรู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติร่วมกับเพื่อนในกลุ่มและนอกกลุ่ม (Online)	2 ช.ม.	4. อธิบายการทำกิจกรรมหลังจากที่ได้ลงมือปฏิบัติร่วมกับเพื่อนทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่ม 5. ใช้เว็บไซต์และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้	1. นักเรียนร่วมแบ่งปันความรู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติร่วมกันเพื่อนทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่มผ่านทางเว็บไซต์ ออ.น้อย และเครื่องมือการแบ่งปันความรู้
	4. บันทึกข้อมูล จัดทำสรุป และนำเสนอผลงาน (Online)	2 ช.ม.	6. เขียนสรุปข้อมูลการทำกิจกรรมตามโครงการ 7. ใช้เว็บไซต์และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้	1. นักเรียนช่วยกันบันทึกข้อมูล จัดทำสรุป และนำเสนอผลงานผ่านทางเว็บไซต์และเครื่องมือการแบ่งปันความรู้
	5. นักเรียน ครูแกนนำ ออ.น้อย และผู้ดำเนินกิจกรรมทำแบบประเมินและแบบสังเกตพฤติกรรม	10 นาที	8. ประเมินผลการทำงานกลุ่มและสังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วม	1. นักเรียน/ ครูแกนนำ ออ.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่มและสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม

7. ขั้นนำเสนอผลงานและประเมินผล (Face-to-Face)

สัปดาห์ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
7	1. นักเรียนนำเสนอผลงานและรับฟังข้อเสนอแนะจากครูแกนนำ อย.น้อย	2 ช.ม.	เพื่อให้ นักเรียนสามารถ 1. พัฒนาทักษะการนำเสนอผลงาน 2. พัฒนาทักษะการเขียนและการดำเนินโครงการ	1. นักเรียนแต่ละคนนำเสนอผลงานในส่วนที่ตนรับผิดชอบและนำเสนอผลจากการลงมือปฏิบัติกิจกรรม 2. ครูแกนนำ อย.น้อยรับฟังการนำเสนอผลงานของนักเรียน
	2. ครูแกนนำ อย.น้อยประเมินและให้คำแนะนำผลจากการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการของนักเรียน	40 นาที	3. สรุปคำแนะนำและข้อเสนอแนะการดำเนินโครงการ	1. นักเรียนฟังการประเมินผลจากครูแกนนำ อย.น้อยเกี่ยวกับผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม 2. นักเรียนช่วยกันสรุปคำแนะนำและข้อเสนอแนะการดำเนินโครงการ
	3. ผู้ดำเนินกิจกรรมสรุปปิดกิจกรรม	10 นาที	4. สรุปกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมสรุปปิดกิจกรรม 2. นักเรียนและครูแกนนำ อย.น้อย ฟังสรุปจากผู้ดำเนินกิจกรรม
	4. นักเรียนแต่ละคนทำแบบประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันหลังทำกิจกรรม และแบบประเมินแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมการแบ่งปันความรู้	30 นาที	5. ประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันหลังทำกิจกรรม(Posttest) และแบบประเมินความคิดเห็นต่อกิจกรรมการแบ่งปันความรู้	1. นักเรียนแต่ละคนทำแบบประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันหลังทำกิจกรรม (Posttest) และแบบประเมินความคิดเห็นต่อกิจกรรมการแบ่งปันความรู้

*หมายเหตุ นักเรียนบันทึกความรู้ใน Blog หรือ Webboardในทุกชั้น

ตอนที่ 3

การใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

1. วิธีการใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

1.1 โรงเรียนที่นำรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องตระหนักถึงความสำคัญของการแบ่งปันความรู้ จัดสรรเวลาหลังเลิกเรียน หรือเวลาที่เหมาะสมสำหรับการแบ่งปันความรู้ระหว่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เพื่อส่งเสริมและพัฒนานอกเหนือจากด้านวิชาการ แต่เป็นการพัฒนาศักยภาพรอบด้านให้แก่นักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แบ่งปันความรู้ร่วมกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ไม่หวงแหนความรู้ และมีทัศนคติที่ดีต่อการแบ่งปันความรู้ โดยเชื่อว่าการแบ่งปันความรู้ร่วมกันนั้นจะช่วยพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งไม่เพิ่มภาระในการเรียนให้แก่นักเรียน แต่จะช่วยสนับสนุนการเรียน เป็นส่วนหนึ่งของวิชาเรียนให้นักเรียนได้เพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ

1.2 โรงเรียนที่นำรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ไปใช้ ควรให้ความสำคัญกับบรรยากาศการแบ่งปันความรู้ เช่น การละลายพฤติกรรม ระหว่างนักเรียนทั้งในโรงเรียน และต่างโรงเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้แบ่งปันความรู้ร่วมกันได้อย่างเต็มที่ เกิดความไว้วางใจ ซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดบรรยากาศในการสร้างความรู้ แสวงหาความรู้ และแบ่งปันความรู้ ร่วมกันตลอดเวลา

1.3 โรงเรียนที่นำรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำเป็นต้องมีความพร้อมในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็ว สามารถค้นหา จัดเก็บ ความรู้ได้อย่างรวดเร็ว สะดวก ใช้งานง่าย รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพ เช่น แสงสว่าง ที่นั่ง การถ่ายเทอากาศ วัสดุ อุปกรณ์ และทางด้านจิตภาพเหมาะสมและเอื้อต่อการแบ่งปันความรู้ เช่น บรรยากาศที่เป็นกันเองระหว่างครูและนักเรียน และระหว่างนักเรียนทั้งในโรงเรียนและต่างโรงเรียน

1.4 โรงเรียนที่นำรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จะต้องพยายามการสร้างแรงจูงใจในการแบ่งปันความรู้ทั้งแรงจูงใจภายใน ได้แก่ การยกย่อง ชมเชย และแรงจูงใจภายนอก เช่น การมอบของรางวัลให้แก่นักเรียนที่ปฏิบัติงานดี การมอบประกาศนียบัตร

เป็นต้น เพื่อให้กระตุ้น ดึงดูด และจูงใจ นักเรียนให้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมและติดตามความเคลื่อนไหวของการทำกิจกรรมแต่ละสัปดาห์ตลอดระยะเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม

1.5 โรงเรียนที่นำรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ไปใช้ควรมีวิธีติดตามประเมินผลนักเรียนทั้งก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ระหว่างเข้าร่วมกิจกรรม และหลังเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ระหว่างระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม อีกทั้งเพื่อให้การประเมินครอบคลุมในทุกด้าน

1.6 การนำรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ไปใช้ควรมีการเตรียมองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ สำหรับขั้นตอนของรูปแบบการแบ่งปันความรู้ให้ดำเนินการเรียงตามลำดับโดยเริ่มจากขั้นตอนที่ 1 จนกระทั่งถึงขั้นตอนที่ 7 ตามลำดับ

2. เงื่อนไขการใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

2.1 การนำรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ไปใช้ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้ ผู้อำนวยการ ครูแกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย รวมทั้งควรคำนึงถึงนโยบาย วิสัยทัศน์ของโรงเรียน ในการเลือกโรงเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม

2.2 การนำรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ไปใช้ควรนำไปใช้กับนักเรียน อย.น้อย ที่มีคุณสมบัติคือ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา เป็นนักเรียนแกนนำ อย.น้อยมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี มีอีเมลเป็นของตนเอง มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในระดับพอใช้-ดี มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่บ้านหรือโน้ตบุ๊ก ชอบการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น มีความรับผิดชอบและสามารถทำงานเป็นทีมได้

2.3 การนำรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ไปใช้ ควรเตรียมความพร้อมขององค์ประกอบ 5 องค์ประกอบและขั้นตอน 7 ขั้นตอน เพื่อขับเคลื่อนการใช้รูปแบบให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2.4 การนำรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ไปใช้ ควรคำนึงถึงความเป็นไปได้ของโรงเรียนที่จะร่วมกิจกรรม เนื่องจากอาจมีข้อจำกัดในเรื่องการเดินทาง ดังนั้น ควรคัดเลือกโรงเรียนที่มีความต้องการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมอย่างแท้จริง และอยู่ไม่ไกลกันมากนัก เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตลอดการดำเนินกิจกรรม

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ครูแกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์
2. เพื่อสร้างรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
4. เพื่อนำเสนอรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ผู้วิจัยแบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ครูแกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์

ผู้วิจัยศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบโครงการ อย.น้อย อย่างไม่เป็นทางการ จากนั้นจึงกำหนดพื้นที่และกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความคิดเห็น เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยพื้นที่เก็บข้อมูล ครอบคลุม 5 ภาคทั่วประเทศ จำนวน 12 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการ 12 คน ครูแกนนำ อย.น้อย 12 คน นักเรียนแกนนำ อย.น้อย จำนวน 458 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ในระหว่างเดือน สิงหาคม 2552 – เดือนกันยายน 2552

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็น

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียน อย.น้อย สำหรับผู้อำนวยการ ตรวจสอบคุณภาพด้วยการหาความตรง (Validity) ของเครื่องมือและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมืออีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์และความครอบคลุมของคำถามที่มุ่งวัดทั้งหมด ได้แก่ นโยบาย ความคิดเห็นต่อกิจกรรมโครงการ อย.น้อย และเว็บไซต์ อย.น้อย พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ทุกข้อ จากนั้นจึงนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงภาษาที่ใช้ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีการดำเนินโครงการแกนนำ อย.น้อย แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน โดยการหาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.83

2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียน อย.น้อย สำหรับครูแกนนำ อย.น้อย ตรวจสอบคุณภาพด้วยการหาความตรง (Validity) ของเครื่องมือและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมืออีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์และความครอบคลุมของคำถามที่มุ่งวัดทั้งหมด ได้แก่ สภาพการแบ่งปันความรู้ ความต้องการของครูแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ และความคิดเห็นที่มีต่อเว็บไซต์ อย.น้อย พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ทุกข้อ จากนั้นจึงนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงภาษาที่ใช้ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มครูแกนนำ อย.น้อย โรงเรียนที่มีการดำเนินโครงการแกนนำ อย.น้อย แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน โดยการหาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.78

3. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียน อย.น้อย สำหรับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ตรวจสอบคุณภาพด้วยการหาความตรง (Validity) ของเครื่องมือและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมืออีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์และความครอบคลุมของคำถามที่มุ่งวัดทั้งหมด ได้แก่ สภาพการแบ่งปันความรู้ ความต้องการเกี่ยวกับแบ่งปันความรู้ สภาพการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต และความคิดเห็นเกี่ยวกับเว็บไซต์ อย.น้อย พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ทุกข้อ จากนั้นจึงนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงภาษาที่ใช้ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ก่อนนำไป

ทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โรงเรียนที่มีการดำเนินโครงการแกนนำ อย.น้อย แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน โดยการหาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.87

จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าสถิติความถี่ ร้อยละ สำหรับการนำเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ ใช้การนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง และแปลความหมายเป็นความเรียงแต่ละตอน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ประกอบและขั้นตอนเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย และศึกษาผลที่ได้จากการศึกษาความคิดเห็นการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จากนั้น จึงได้สร้างต้นแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย แล้วจึงนำต้นแบบการแบ่งปันความรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ของแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ประกอบ และขั้นตอนของการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

การสร้างเว็บไซต์และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารงานวิจัย รวมทั้งผลจากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับเว็บไซต์และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ จากนั้นจึงดำเนินการออกแบบและสร้างเว็บไซต์ระบบโดยใช้ระบบจัดการเรียนการสอน CMS (Course Management System) โปรแกรมที่นำมาออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์ คือ Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) ซึ่งประกอบด้วย หน้าแรก (Home Page) และส่วนของการแบ่งปันความรู้ ซึ่งประกอบด้วยเครื่องมือในการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ เว็บบอร์ด (Webboard) บล็อก (Blog) และแชท (Chat) และได้ออกแบบคู่มือการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จากนั้นผู้วิจัยได้นำเว็บไซต์การแบ่งปันความรู้ที่ออกแบบไว้นั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบความเหมาะสม ทั้งนี้ ประเด็นการประเมินประกอบด้วย 3 ส่วน คือ หน้าโฮมเพจ ส่วนของการแบ่งปันความรู้ การออกแบบเว็บไซต์ โดยใช้แบบประเมินค่า 5 ระดับ (Likert Scale) พบว่า ในภาพรวมทั้ง 3 ส่วน มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{x} = 5.00$) ($\bar{x} = 4.92$) และ ($\bar{x} = 4.87$) ตามลำดับ จากนั้นนำข้อเสนอแนะ ได้แก่ ตัวอักษร การใช้ภาพเคลื่อนไหว การแสดงรายละเอียดกิจกรรมแต่ละสัปดาห์ มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

การจัดทำคู่มือการใช้งานเว็บไซต์สำหรับแบ่งปันความรู้ ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 หน้าโฮมเพจ และส่วนที่ 2 การแบ่งปันความรู้ และได้นำคู่มือการใช้งานเว็บไซต์การแบ่งปันความรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสม โดยใช้แบบประเมินค่า 5 ระดับ (Likert Scale) เช่นเดียวกับการประเมินเว็บไซต์ พบว่า ในภาพรวมระดับอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.39$) สำหรับตัวอักษร ภาพ คำอธิบายสอดคล้องกับภาพ และตำแหน่งการจัดวางภาพและอธิบาย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.67$) และนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมและคู่มือให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากนั้นผู้วิจัยได้นำเว็บไซต์และคู่มือการใช้เว็บไซต์ไปทดลองใช้เว็บไซต์ (Try Out) กับกลุ่มนักเรียนที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน ระหว่างภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2552 พบว่า นักเรียนมีความถี่ในการใช้เว็บไซต์ อย.น้อย มากที่สุดคือ 1 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 50 ความพึงพอใจเว็บไซต์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหากับภาพมีความสอดคล้องกัน สามารถเป็นแหล่งความรู้ได้ ($\bar{x} = 4.80$) สำหรับคู่มือ ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด ความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ ภาพกับเนื้อหา มีความสอดคล้องกันและสามารถสื่อความหมาย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.80$) ความพึงพอใจของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต่อกิจกรรม มากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมในภาพรวม ($\bar{x} = 4.90$) รองลงมาได้แก่ ประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{x} = 4.80$)

สำหรับเครื่องมือที่ใช้สำหรับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ได้แก่

1. แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยผู้วิจัยได้นำแบบประเมินฉบับนี้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) พบว่ามีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ จากนั้นได้นำคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับภาษาที่อาจสร้างความเข้าใจคลาดเคลื่อน และควรระบุให้ชัดเจนว่าเป็นวิสัยทัศน์ของตนเองหรือวิสัยทัศน์ของกลุ่ม เพื่อความสมบูรณ์และความครอบคลุมของคำถามที่มุ่งวัดทั้งหมดในการวิจัย

2. แบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม โดยผู้วิจัยได้นำแบบประเมินฉบับนี้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) พบว่ามีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ จากนั้นผู้วิจัยจึงได้นำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญคือ คือ ระบุพฤติกรรมของกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อความสมบูรณ์และความครอบคลุมของคำถามที่มุ่งวัดทั้งหมดในการวิจัย

3. แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยได้นำแบบประเมินฉบับนี้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of

Consistency: IOC) พบว่ามีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ จากนั้นผู้วิจัยจึงได้นำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญคือ คือ ระบุพฤติกรรมของกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อความสมบูรณ์และความครอบคลุมของคำถามที่มุ่งวัดทั้งหมดในการวิจัย

4. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยผู้วิจัยได้นำแบบประเมินฉบับนี้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) พบว่ามีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนโรงเรียนสตรีรัตนบุรี จำนวน 10 คนและโรงเรียนวัดเขมาภิตาราม จำนวน 10 คน รวม 20 คน

การดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างดำเนินกิจกรรมตามแผนกำกับกิจกรรม ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โดยใช้ระยะเวลา 7 สัปดาห์ คือระหว่างเดือน พฤษภาคม 2553- เดือนกรกฎาคม 2553 โดยในสัปดาห์แรกกลุ่มตัวอย่างจะต้องทำแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันก่อนทำกิจกรรม (Pretest) และหลังจากทำกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างจะต้องทำแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 2-6 จากนั้นนำข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับลงในเครื่องมือแบ่งปันความรู้ ได้แก่ เว็บไซต์ (Webboard) บล็อก (Blog) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนแกนนำ อย.น้อย ทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่ม โดยระหว่างสัปดาห์ที่ 2-6 หลังเสร็จกิจกรรม นักเรียนแกนนำ อย.น้อย จะต้องทำแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ในส่วนผู้วิจัยและครูแกนนำ อย.น้อย จะต้องทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม ในสัปดาห์ที่ 2-6 เช่นเดียวกัน โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมินแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) แสดงความคิดเห็น/ ปฏิบัติตรงประเด็น (ทำ/ไม่ทำ) 2) เนื้อหาสาระครบถ้วน (ครบ/ไม่ครบ) และ 3) ส่งผลงานตรงตามกำหนดเวลา (ตรงเวลา/ไม่ตรงเวลา) และหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมทั้ง 7 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างจะต้องทำแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันหลังทำกิจกรรม (Posttest) และทำแบบสอบถามความคิดเห็น

เกี่ยวกับรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์
เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

**ขั้นตอนที่ 4 การรับรองรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้
กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของ
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย**

ผู้วิจัยนำรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม
อย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อยให้
ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ประเมินด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency:
IOC) จากนั้นจึงนำเสนอรูปแบบในรูปของตารางและแปลความหมาย และนำข้อเสนอแนะ
และคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการ
มีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
ให้สมบูรณ์ ครบถ้วน ถูกต้อง และชัดเจนที่สุด จากนั้นนำเสนอรูปแบบที่ได้รับการรับรองจาก
ผู้เชี่ยวชาญแล้วในลักษณะของการบรรยายและแผนภาพ

สรุปผลการวิจัย

ผลการพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม
อย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย สรุปได้ดังนี้

**ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ครูแกนนำ อย.น้อย และ
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการ
มีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ
อย.น้อย**

ผู้วิจัยศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ครูแกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
เพื่อให้เห็นถึงสภาพและความต้องการเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยใช้
แบบสอบถามความคิดเห็นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่
ผู้อำนวยการ จำนวน 12 ท่าน ครูแกนนำ อย.น้อย จำนวน 12 ท่าน และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
จำนวน 458 คน โดยแบบสอบถามที่ตอบกลับและสมบูรณ์ที่ได้กลับคืนมา คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งการ
นำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 12 คน**

1.1 **นโยบายการสนับสนุนการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย**

โรงเรียนมีนโยบายสนับสนุนให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยกันในโรงเรียน ได้แก่ การจัดนิทรรศการและการเดินรณรงค์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.5 ให้พูดคุยกับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนด้วยการทำเอกสาร แผ่นพับและเผยแพร่ และการเดินรณรงค์ คิดเป็นร้อยละ 20.4 มีโรงเรียนจำนวน 10 โรงเรียน ที่มีนโยบายสนับสนุนให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยกับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 83.4 โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด คือ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 33.3 โรงเรียนเห็นควรวินิจฉัยให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตที่โรงเรียนจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.7 ทั้ง 12 โรงเรียน มีนโยบายสนับสนุนเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต สำหรับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 100.0 มีนโยบายการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนอื่น ๆ สำหรับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 100.0 ปัญหาและอุปสรรคในพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตที่พบมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนยังไม่สนับสนุน คิดเป็นร้อยละ 24.9

1.2 **ความสำคัญของกิจกรรมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียน**

ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าการกิจกรรมโครงการ อย.น้อย ที่มีความสำคัญมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน คริวเรือนและชุมชน คิดเป็นร้อยละ 75.0

1.3 **เว็บไซต์ อย.น้อย**

ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการให้เว็บไซต์ อย.น้อย มีส่วนของการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ และมีฐานข้อมูลในการค้นหาหาความรู้ ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.7

1.4 **ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ**

โครงการ อย.น้อย เป็นโครงการที่ดีมาก นักเรียนสนใจพัฒนาการทำงานร่วมกันดีขึ้นมีปฏิสัมพันธ์ที่กับเพื่อนทั้งใน นอกโรงเรียน รวมทั้งชุมชน ทำให้ได้เผยแพร่ข้อมูลความรู้ได้กว้างขวางเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ ชีวิต และการทำงาน

2. ผลการสอบถามและการศึกษาความคิดเห็นของครูแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียนเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อยในโรงเรียน

2.1 สภาพการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อยในโรงเรียน

กิจกรรมที่ครูแกนนำ อย.น้อย จัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันภายในโรงเรียนที่มีการจัดขึ้นมากที่สุด ได้แก่ การจัดรายการเสียงตามสายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 17.3 บุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนคนอื่น ๆ และแม่ค้าขายอาหารในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 20.8 ประเด็นที่พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันภายในโรงเรียนที่มีมากที่สุด ได้แก่ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร คิดเป็นร้อยละ 28.2 กิจกรรมที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนที่มีการจัดขึ้นมากที่สุด ได้แก่ การเดินรณรงค์ คิดเป็นร้อยละ 21.4 บุคคลที่ครูแกนนำ อย.น้อย ให้พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน และแม่ค้าในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 28.2 ประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย จัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนที่พบมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน คิดเป็นร้อยละ 27.8 ครูแกนนำ อย.น้อย ส่วนใหญ่ ไม่เคยจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 41.6 บุคคลที่ครูแกนนำ อย.น้อย ให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์นอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.7 ประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย จัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน คิดเป็นร้อยละ 26.6 รูปแบบการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตที่พบมากที่สุด ได้แก่ การสนทนา คิดเป็นร้อยละ 50.0

2.2 ความต้องการ

วันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ วันอังคาร พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชน วันศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 25.0 วันที่ครูแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ วันเสาร์ พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน วันเสาร์ พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับแม่ค้าในชุมชน วันศุกร์ พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูที่ปรึกษากิจกรรม อย.น้อย ได้แก่ วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี และวันศุกร์

สำหรับช่วงเวลาที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียน กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันโดยใช้ อินเทอร์เน็ต กับแม่ค้าในชุมชน กับครูที่ปรึกษากิจกรรม อย.น้อยโดยใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ ก่อนเข้าเรียน ก่อนพักกลางวัน หลังพักกลางวัน และหลังเลิกเรียน

ความถี่ในการพุดคุยโดยใช้อินเทอร์เน็ตกับบุคคลต่าง ๆ ได้แก่ ครูต่างโรงเรียน นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียง ครูแกนนำ อย.น้อย นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน แม่ค้าในชุมชน คือ 1 ครั้ง/ สัปดาห์ แต่ให้พุดคุยกับ ครูที่ปรึกษากิจกรรม อย.น้อย โดยใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน

กิจกรรมที่ใช้อินเทอร์เน็ตที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ การอภิปราย/ แสดงความคิดเห็นและการเขียนบทความ/ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียง นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันแม่ค้าในชุมชน ให้ใช้การสนทนา แต่กับครูที่ปรึกษากิจกรรม อย. ให้ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ การสนทนา การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น และการเขียนบทความ/ประสบการณ์ ที่เป็นประโยชน์ รูปแบบที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการจัดให้แกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยน ประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียน นักเรียนแกนนำ อย.น้อยที่อยู่ในโรงเรียนชุมชน ใกล้เคียง แม่ค้าในชุมชน ครูที่ปรึกษากิจกรรม ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพุดคุยกับบุคคลอื่น แต่กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อยที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน ครูที่ปรึกษา กิจกรรม ให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพุดคุยกับบุคคลอื่น

ประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชน ใกล้เคียงกัน นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ และแม่ค้าในชุมชน ได้แก่ การเฝ้าระวัง คุณภาพอาหาร แต่กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน ให้พุดคุยเรื่องการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน และกับครูที่ปรึกษากิจกรรม การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทาง กายภาพและชุดทดสอบ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร และการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อ มาบริโภคที่บ้านมากที่สุด

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปัญหาและอุปสรรคต่อการพุดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตของแกนนำ อย.น้อย ที่พบมากที่สุด ได้แก่ ครูยังไม่มีความพร้อม คิดเป็นร้อยละ 23.0 มีครูแกนนำ อย.น้อย ที่ไม่พบปัญหาและอุปสรรคต่อการพุดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตของแกนนำ อย.น้อย คิดเป็นร้อยละ 23.0

2.3 ความคิดเห็นของครูแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับเว็บไซต์ อย.น้อย

ครูแกนนำ อย.น้อย เข้าใช้บริการเว็บไซต์ อย.น้อย เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย เป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.3 ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้เว็บไซต์ อย.น้อย มีฐานข้อมูลในการค้นคว้าหาความรู้เป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.5

2.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

โครงการ อย.น้อย เป็นโครงการที่ดีและมีประโยชน์ ครูผู้รับหน้าที่ดูแลเรื่องนี้อยากทำโครงการนี้ให้มาก ๆ แต่ด้วยภาระงานที่มากรวมทั้งงานสอน บางครั้งจึงไม่ได้พัฒนาและติดตามงาน อย่างไรก็ตาม ในฐานะครูแกนนำ อย.น้อย จะพยายามทำให้ดีที่สุด โดยการพัฒนางานเป็นครั้งคราว ในช่วงที่พอจะมีเวลาทั้งนี้ ปัญหาอุปสรรคของโครงการคือ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเปลี่ยนแปลงทุกปี จึงจะต้องจัดให้มีแกนนำ อย.น้อยใหม่ ๆ ขึ้นมาทุกปี ทำให้ต้องใช้เวลาในการพัฒนานักเรียน

3. สภาพ ความต้องการและความคิดเห็นของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียน

3.1 สภาพการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียน

กิจกรรมการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในโรงเรียนของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่พบมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน ครั้วเรือน และชุมชน บุคคลที่นักเรียน พูดคุยในโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนคนอื่น ๆ ในโรงเรียน ประเด็นที่พูดคุย ได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน กิจกรรมที่นักเรียน พูดคุยกับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ การทำเอกสาร แผ่นพับ และเผยแพร่ บุคคลที่นักเรียน พูดคุยนอกโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน ประเด็นที่นักเรียน พูดคุยกับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน

นักเรียนแกนนำ อย.น้อยส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์นอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต บุคคลที่นักเรียน พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์มากที่สุด ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ แม่ค้าในชุมชน และผู้ประกอบการที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน ประเด็นที่นักเรียน พูดคุยมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน กิจกรรมที่นักเรียนพูดคุย มากที่สุด ได้แก่ การสนทนา

3.2 ความต้องการเกี่ยวกับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียน แกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียน

วันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้ อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียน นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในชุมชนใกล้เคียง นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน แม่ค้าในชุมชน และเพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียน คือ วันเสาร์

ช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้ อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียน นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในชุมชนใกล้เคียง นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน แม่ค้าในชุมชน และเพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียน คือ หลังเลิกเรียน

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียน นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียง แม่ค้าในชุมชน 1 ครั้ง/สัปดาห์ แต่กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน เพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียน คือ 1 ครั้ง/เดือน

กิจกรรมที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้ อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียน นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในชุมชนใกล้เคียง นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน แม่ค้าในชุมชน และเพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียน ได้แก่ การสนทนา

รูปแบบที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้ อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียน นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในชุมชนใกล้เคียง นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน แม่ค้าในชุมชน และเพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียน คือ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เป็นกลุ่มพูดคุยกับบุคคลอื่น

ประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียน นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียง และเพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียน ได้แก่ การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ แต่ประเด็นที่ต้องการพูดคุยกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน และแม่ค้าในชุมชน ได้แก่ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร

3.3 สภาพการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต 1-5 ชั่วโมง/สัปดาห์ ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่บ้าน มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน การใช้อินเทอร์เน็ตพื้นฐาน ทักษะการพิมพ์ การใช้อีเมล แชนท์ เว็บบอร์ด ในระดับปานกลาง ยกเว้นทักษะการใช้บล็อกในระดับพอใช้ ส่วนใหญ่ใช้อีเมล (E-mail) เป็นเครื่องมือในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์มากที่สุด และส่วนใหญ่ต้องการใช้อีเมล (E-mail) เป็นเครื่องมือในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์มากที่สุด

3.4 ความคิดเห็นของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับเว็บไซต์ อย.น้อย

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าใช้บริการเว็บไซต์ อย.น้อย นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้เว็บไซต์ อย.น้อย มีข่าวและกิจกรรมของ อย.

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

จากการทดลองใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย พบว่า

2.1 คะแนนเฉลี่ยการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย หลังการทดลอง ($\bar{x} = 4.46$) สูงกว่าก่อนการทดลองก่อนการทดลอง ($\bar{x} = 1.85$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน ทั้ง 26 ข้อ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 การประเมินผลการทำงานกลุ่ม

การประเมินผลการทำงานกลุ่ม โดยให้ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ระบุว่านักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มทั้ง 4 กลุ่ม ได้ทำกิจกรรมหรือไม่ โดยการประเมินแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) แสดงความคิดเห็น/ ปฏิบัติตรงประเด็น (ทำ/ ไม่ทำ) 2) เนื้อหาสาระครบถ้วน (ครบ/ ไม่ครบ) 3) ส่งผลงานตรงตามกำหนดเวลา (ตรงเวลา/ ไม่ตรงเวลา) ในระหว่างสัปดาห์ที่ 2- สัปดาห์ที่ 6 เช่น กิจกรรมวาดภาพ/ สัตว์ลักษณะแสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ กิจกรรมอธิบายปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพประกอบภาพที่นักเรียนวาด และร่วมกันอภิปรายประเด็นปัญหา กิจกรรมวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และทางเลือกในอนาคต การประเมินพบว่า นักเรียนทั้ง 4 กลุ่ม ได้เข้าร่วมทำกิจกรรมครบทุกกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 100 แสดงให้เห็นว่า ขั้นตอนของรูปแบบสามารถนำให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ดำเนินการสร้างวิสัยทัศน์อย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เดชนีย์ เทียมรัตน์ และกานต์สุตา มาหะศิริานนท์ (2544) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมขององค์กร

จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และทางเลือกในอนาคต หรือ SWOT เป็นการประมวลแนวทางร่วมกับความคาดหวังเพื่อกำหนดออกมาเป็นวิสัยทัศน์

2.3 การสังเกตพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วม

จากการสังเกตพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคน รวมทั้งผู้ดำเนินกิจกรรม/ครูแกนนำ อย.น้อย ระบุว่า ในระหว่างสัปดาห์ที่ 2-สัปดาห์ที่ 6 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ได้เข้าร่วมทำกิจกรรมหรือไม่ เช่น กิจกรรมวาดภาพ/สัญลักษณ์เกี่ยวกับปัญหาหรือประสบการณ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ และกิจกรรมประชุมกันในกลุ่มเพื่อสรุปประเด็นปัญหาของกลุ่มและแนวทางการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ กิจกรรมเขียนแผนงาน /โครงการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ ผลการสังเกตพฤติกรรม พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทั้ง 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เข้าร่วมกิจกรรมในทุกกิจกรรม ยกเว้นกิจกรรมการลงมือปฏิบัติตามขั้นตอน/แผนงาน/โครงการ มีนักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม 18 คน คิดเป็นร้อยละ 90 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบสามารถนำให้นักเรียนมีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) (2549) ที่กล่าวว่า การวาดภาพเป็นการสะท้อนประสบการณ์ในอดีต / สภาพปัจจุบันกับจินตนาการถึงความมุ่งหวังในอนาคตของสมาชิกทุกคน และสอดคล้องกับ อรพินท์ ส孚โชคชัย (2537) ที่กล่าวว่า การรวมภาพอนาคตรวมกันเหลือภาพเดียวจะนำไปสู่แนวทางหลักของความคาดหวัง ที่จะนำไปคิดกลวิธีและโครงการเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

2.4 ความคิดเห็นของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับรูปแบบ การแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นโดยรวมว่ากิจกรรมการแบ่งปันความรู้ความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ว่าเป็นเรื่องจำเป็นในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.59$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อ ความคิดเห็นที่มีค่าสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ การประเมินผลงานนักเรียนโดยครูแกนนำ อย.น้อย ($\bar{x}=4.80$) รองลงมาได้แก่ การสาธิตวิธีการใช้เว็บไซต์ อย.น้อย และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ การเขียนแผนงาน /โครงการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ การบันทึกข้อมูลจัดทำสรุป และนำเสนอผลงาน และการนำเสนอผลงานและรับฟังข้อเสนอแนะจากครูแกนนำ อย.น้อย ($\bar{x}=4.70$) และการชี้แจงกิจกรรมในภาพรวม การให้ความรู้ของวิทยากรเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ การทำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การชี้แจงกิจกรรมกำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี และการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ สำหรับจัดทำสื่อตามแผนงาน/โครงการ ($\bar{x}=4.65$)

3. ผลการรับรองรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน

การนำเสนอรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อรับรองรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย พบว่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ จึงสรุปได้ว่ารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นผู้อำนวยการ ครูแกนนำ อย.น้อย นักเรียนแกนนำ อย.น้อย และจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การทดลองใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ประกอบกับข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัย สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. องค์ประกอบของรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

จากผลการศึกษารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ประกอบด้วย องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. กลุ่มคนที่ร่วมแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing Groups) ประกอบด้วย ผู้ดำเนินกิจกรรม/ ครูแกนนำ อย.น้อย และกลุ่มนักเรียนแกนนำ อย.น้อย 2. ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ (Health Products Problems) 3. บรรยากาศ/สภาพแวดล้อมในการแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing Environment) 4. เทคโนโลยี/สื่อการเรียนรู้ (Technologies/ Learning Media) 5. การประเมินผล (Evaluation)

1.1 องค์ประกอบของรูปแบบที่สำคัญที่สุด คือ กลุ่มคนที่ร่วมแบ่งปันความรู้/ ผู้ร่วมแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing Groups) ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดว่าการแบ่งปันความรู้จะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จหรือไม่

1.1.1 ผู้ดำเนินกิจกรรม/ ครูแกนนำ ออย.น้อย ซึ่งเป็นผู้ดูแลโครงการ ออย.น้อย ของโรงเรียน และมีความรู้เกี่ยวกับโครงการ ออย.น้อย เป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้บริหาร ครู นักเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แจงการดำเนินกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ตั้งแต่ เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จสิ้นกิจกรรม เป็นผู้กระตุ้นและชักจูงให้นักเรียนแกนนำ ออย.น้อย ให้แสดงพลังและ ศักยภาพในการสร้างวิสัยทัศน์ของนักเรียน นอกจากนี้ ผู้ดำเนินกิจกรรม/ ครูแกนนำ ออย.น้อย ยังเป็น ผู้ประสานงานกับผู้บริหารของโรงเรียน เพื่อชี้ให้เห็นความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม แบ่งปันความรู้ อีกทั้งยังเป็นผู้สังเกตการณ์ที่แยบยลในการสังเกตพฤติกรรมและประเมินผลงานของ นักเรียนแกนนำ ออย.น้อย ซึ่งสอดคล้องกับ Swart and Wild (2000) ที่กล่าวถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานร่วมกับ ผู้อื่น จำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานและหัวหน้า การสร้าง แรงจูงใจให้แก่ตนเองและผู้อื่น

1.1.2 กลุ่มนักเรียนแกนนำ ออย.น้อย ซึ่งเป็นอาสาสมัครที่มีความรู้เกี่ยวกับ โครงการ ออย.น้อย เป็นอย่างดี นักเรียนต้องมีความตั้งใจจริงในการร่วมมือกันแสดงวิสัยทัศน์เพื่อนำไปสู่ การพัฒนาและการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย เปิดโอกาสให้เพื่อนแสดงความคิดเห็น รวมทั้งยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกในกลุ่มและ นอกกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ Senge (1994) ที่กล่าวว่า กลุ่มที่มีขนาดเล็กมักก่อให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ และ วิสัยทัศน์ให้แก่องค์กร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ วิจารย์ พานิช (2547) ที่กล่าวว่า ในการจัดการ ความรู้ต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดี อีกทั้ง ประหยัด จตุพรพิทักษ์ (2540) ได้กล่าวว่า กลุ่มคน เรียกได้ว่าเป็นพลังสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนา ในทุก ๆ ด้าน

1.2. ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ (Health Products Problems)
นับเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญมากเช่นกัน เนื่องจากเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้เกิด การระดมสมองเพื่อแบ่งปันความรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียนแกนนำ ออย.น้อย ประเด็นปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ อาจเป็นได้ทั้งประเด็นเกี่ยวกับ อาหาร ยา เครื่องสำอาง วัตถุอันตราย วัตถุเสพติด และเครื่องมือแพทย์ ทั้งนี้จากการทดลอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียน แกนนำ ออย.น้อย แต่ละคนสามารถวาดภาพที่แสดงถึงประเด็นปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ ในประเด็นเกี่ยวกับ อาหาร ยา เครื่องสำอาง และเครื่องมือแพทย์ ซึ่งล้วนเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ในสังคมปัจจุบัน อีกทั้งเป็นปัญหาที่สำคัญและควรมีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และระดมสมองร่วมกัน เพื่อดูแลสุขภาพปัญหา ความเป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหา ข้อจำกัด เพื่อคัดเลือกปัญหาและวิธีการแก้ไข ปัญหาที่เหมาะสมมากที่สุด เพื่อนำไปสู่การเขียนแผนงาน/ โครงการ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์กลุ่ม และ มีความเป็นไปได้ในการลงมือปฏิบัติจริง และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ของกลุ่มมากที่สุด ซึ่งสอดคล้อง กับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) (2549) ที่กล่าวว่า ประเด็นปัญหาต่าง ๆ หากได้ระดม

สมองจะทำให้เกิดความเข้าใจสภาพปัญหา/ขีดจำกัด และความต้องการของทุกคนจากการประชุมร่วมกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ริเชพงซ์ แก้วมหารงษ์ (2544) ที่กล่าวว่า ประเด็นปัญหาที่ได้จากการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีเวทีพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้เกิดความเข้าใจถึงสภาพปัญหา ความต้องการ ขีดจำกัด และศักยภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้มีการระดมสมองในการศึกษา วิเคราะห์พัฒนาทางเลือก เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนา เกิดการตัดสินใจร่วมกันเกิดพลังของการสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่อการพัฒนาชุมชน

1.3 บรรยากาศ/สภาพแวดล้อมในการแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing Environment) การจัดบรรยากาศ/ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแบ่งปันความรู้ ทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ จำนวนคอมพิวเตอร์ สื่อต่าง ๆ และสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ เช่น ใจที่เปิดกว้าง การสร้างค่านิยมระหว่างนักเรียนแต่ละกลุ่มแต่ละโรงเรียน ล้วนมีความสำคัญและนับเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญอันจะนำไปสู่การแบ่งปันความรู้ และการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ ออย.น้อย ซึ่งสอดคล้องกับ ประพนธ์ ผาสุขยืด (2550) ที่กล่าวว่า ในการแลกเปลี่ยนความรู้ที่ชัดเจนและความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวคน จะต้องอาศัยความผูกพัน บรรยากาศที่เป็นมิตร มีความสนิทชิดเชื้อ มีความไว้วางใจกัน ห่วงใยซึ่งกันและกัน การแบ่งปันจึงจะเกิดขึ้นได้ โดยเริ่มจากการทำความคุ้นเคยกันก่อนเป็นอันดับแรก โดยจะต้องมีบรรยากาศของการแบ่งปันความรู้ควรเป็นแบบสบาย ๆ ให้ความรู้สึกที่เป็นกันเอง

1.4 เทคโนโลยี/ สื่อการเรียนรู้ (Technologies/Learning Media) ทั้งแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) และแบบออนไลน์ (Online) ทั้งแบบประสานเวลา (Synchronous) และแบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous) ผ่านทางเว็บไซต์ อันจะนำไปสู่การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน เรียนรู้ วิสัยทัศน์ร่วมกัน ช่วยเสริมและเติมเต็มซึ่งกันและกันให้การแบ่งปันความรู้และการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ วิจารย์ พานิช (2547) ที่ได้กล่าวว่าการแบ่งปันความรู้ สามารถทำได้หลายวิธีการ โดยกรณีเป็น (Explicit Knowledge) อาจจัดทำเป็นเอกสาร ฐานความรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือกรณีเป็น (Tacit Knowledge) กิจกรรมกลุ่ม ชุมชน แห่งการเรียนรู้ และเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ เป็นต้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Kock and Davidson (2003) ที่กล่าวว่า เทคโนโลยีแม้แต่เพียงน้อยนิดก็ก่อให้เกิดผลในเชิงบวกต่อการแบ่งปันความรู้ในองค์กรได้ ดังนั้น เมื่อมีการผสมผสานกระบวนการทางสังคมที่เหมาะสมเข้ากับเทคโนโลยีความร่วมมือ จึงอาจก่อให้เกิดการแบ่งปันความรู้ได้เป็นอย่างดี

สำหรับกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ระหว่างกลุ่มตัวอย่างนักเรียนแกนนำ ออย.น้อย พบว่านักเรียนแกนนำ ออย.น้อย ต่างมีความสามารถในการเรียนรู้และใช้เทคโนโลยี/ สื่อการเรียนรู้ ในการแบ่งปันความรู้กับเพื่อนทั้งในโรงเรียนและต่างโรงเรียน ได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้การแบ่งปันความรู้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เนื่องจากจะช่วยลดข้อจำกัดในเรื่องของการพบปะกันแบบเผชิญหน้า (Face-

to-Face) เพียงอย่างเดียว แต่เป็นทั้งแหล่งความรู้ และแหล่งแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน นำไปสู่ การแก้ไขปัญหาเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ร่วมกัน ซึ่งหากนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพก็สามารถหาข้อมูลได้จากบล็อก (Blog) ของเพื่อน หรือแม้แต่กรณีที่มีข้อสงสัย สามารถโพสต์ข้อความให้เพื่อน ๆ เพื่อช่วยกันหาแนวทางแก้ไขหรือคำแนะนำได้จากทางเว็บบอร์ด (Webboard) เป็นต้น ไม่เพียงเท่านี้ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ยังสามารถทบทวนความรู้ที่ได้บันทึกไว้จากทางเว็บไซต์อีกด้วย สอดคล้องกับ วิจารย์ พานิช (2547) ที่กล่าวว่า การแบ่งปันความรู้ สามารถทำได้หลายในลักษณะของฐานความรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้ Bahra (2001), Kermally (2001) ที่กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนของบุคคลเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ผ่านสื่อช่องทางความรู้ต่าง ๆ เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การประชุม และการสัมมนา เป็นต้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับ Curtis and Lawson (2001) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ปฏิสัมพันธ์กับเรียนรู้ร่วมกันบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถใช้เทคโนโลยี ได้แก่ อีเมล (E-mail) และ กระดานข่าว (Bulletin Board) ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งแบบประสานเวลา (Synchronous) และไม่ประสานเวลา (Asynchronous)

จากการสังเกตการใช้เทคโนโลยีในการแบ่งปันความรู้ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต่างก็สามารถใช้เทคโนโลยี/ สื่อการเรียนรู้ ในการแบ่งปันความรู้ได้ดี เนื่องจากมีการออกแบบให้ เข้าถึงง่าย ใช้งานง่าย (Friendly User) ส่งผลนักเรียนแกนนำ อย.น้อย มีความเพลิดเพลินในการใช้ เทคโนโลยีในการแบ่งปันความรู้ร่วมกัน แม้ว่า การใช้เทคโนโลยี/ สื่อการเรียนรู้ ในครั้งนี้ แตกต่างจาก การใช้เทคโนโลยี/ สื่อการเรียนรู้ ในการพูดคุยกันตามปกติก็ตาม แต่กลุ่มตัวอย่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต่างก็สามารถปรับตัวและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีได้เป็นอย่างดี

1.4.1 เว็บบล็อกหรือบล็อก (Blog) เป็นเครื่องมือแบ่งปันความรู้ที่เป็นแหล่งบันทึก ความรู้ในแต่ละสัปดาห์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ซึ่งสามารถบันทึกความรู้ได้ตามอิสระ และยังสามารถอ่านข้อมูลจากบล็อกของเพื่อน ๆ ได้และทบทวนความรู้จากในบล็อกได้ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Resta (1995) กล่าวถึงบล็อกว่า เป็นเครื่องมือสื่อสารที่ทำให้ผู้ใช้บริการมีพื้นที่ส่วนตัวที่ใช้สำหรับการเขียนข้อความต่าง ๆ ได้อย่างอิสระบอกเล่าเรื่องทั้งส่วนตัว และเรื่องสาธารณะที่เกิดขึ้น แบ่งปัน ข้อมูล ข้อความ รูปภาพ หรือแบ่งปันความรู้ ข่าวสารต่าง ๆ ตามความต้องการได้ เช่นเดียวกับ ใจทิพย์ ณ สงขลา (2550) กล่าวว่า บล็อก เป็นเครื่องมือสื่อสารในมิติต่างเวลา ที่ทำให้พื้นที่ผู้เรียนในการเขียน บันทึกการเรียนรู้ประจำวัน

1.4.2 เว็บบอร์ด (Webboard) เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนสามารถตั้งกระทู้ หรือประเด็นสงสัยที่ต้องการคำแนะนำหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ได้ตอบกันในประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ ได้แก่ วิสัยทัศน์ ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ การเขียนแผนงาน/ โครงการ ร่วมกับเพื่อน โดยเพื่อน ๆ ทั้งในโรงเรียนและต่างโรงเรียน ต่างก็เข้ามาแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เรียนรู้ร่วมกันผ่าน

กระทู้ที่ตั้งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Resta (1995) ที่กล่าวว่า เว็บบอร์ดเป็นกระดานแจ้งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งการแบ่งปันความรู้ แสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการสื่อสารสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ โดยผู้เข้าร่วมสนทนาสามารถตั้งกระทู้ที่สนใจ ประเด็นสงสัยต่าง ๆ เพื่อแจ้งข่าว และแบ่งปันความรู้กันได้ นอกจากนี้ ใจทิพย์ ณ สงขลา (2550) กล่าวว่า เว็บบอร์ดเป็นพื้นที่ส่วนกลาง และสมาชิกสามารถโต้ตอบกันได้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ Curtis and Lawson (2001) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์กับเรียนรู้ร่วมกันบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา พบว่า ผู้เรียนชอบการสนทนาแบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous) ได้แก่ เว็บบอร์ด (Webboard)

1.4.3 อีเมล (E-mail) เป็นเครื่องมือในการแจ้งข่าวสารระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน ทั้งแบบบุคคล และแบบกลุ่ม ระหว่างผู้ดำเนินกิจกรรมและนักเรียน ซึ่งสามารถใส่รายละเอียดได้มาก-น้อย ตามความต้องการของผู้ใช้ และเมื่อผู้รับข้อความมีเวลาว่างเมื่อใดก็สามารถเข้ามาเช็คข้อความได้ นอกจากนี้ อีเมลยังสามารถส่งได้ทั้งแบบกลุ่มและแบบรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ Resta (1995) ที่กล่าวถึง อีเมลว่า เป็นการสื่อสารแบบรายบุคคล มีความเป็นส่วนตัว หากส่งระหว่างบุคคลกับบุคคล หรือกลุ่มบุคคลก็ได้ เช่นเดียวกับ ใจทิพย์ ณ สงขลา (2550) ที่กล่าวว่า อีเมล เป็นเครื่องมือสื่อสารที่ใช้สำหรับส่งข้อความ จดหมาย ไฟล์ ไปยังพื้นที่ส่วนตัวของผู้รับ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ Kock and Davidson (2003) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ การเชื่อมต่อในเชิงบวกระหว่างการใช้เทคโนโลยี ความร่วมมือ และการแบ่งปันความรู้หรือไม่ พบว่า การใช้เทคโนโลยี ได้แก่ อีเมล (E-mail) จะส่งผลทางบวกต่อการแบ่งปันความรู้

1.4.4 แชท (Chat) เป็นเครื่องมือที่ออกแบบให้กลุ่มนักเรียนแกนนำ อ ย.น้อย ใช้สำหรับการประชุมกลุ่ม ระดมสมอง อภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างเพื่อนต่างโรงเรียน โดยนักเรียนแกนนำ อ ย.น้อย สามารถพิมพ์ข้อความ สัญลักษณ์ ได้ตอบกันได้ทันทีทันใด ทำให้สามารถแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะร่วมกันได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ นักเรียนแกนนำ อ ย.น้อย จะต้องนัดหมายเวลาแชทที่แน่นอน เพื่อให้เพื่อนสมาชิกสามารถเข้าร่วมการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ได้อย่างพร้อมเพรียงกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ Resta (1995) ที่กล่าวว่า แชทเป็นการสื่อสารด้วยการใช้ข้อความเป็นหลักช่วยให้สามารถสื่อสารโต้ตอบได้ในเวลาเดียวกันผ่านทางอินเทอร์เน็ต สร้างการมีส่วนร่วมซึ่งสามารถโต้ตอบกันได้ทันที การสนทนาผ่านการแชท ใช้สำหรับกิจกรรม การอภิปราย การประชุมระดมสมอง การถาม-ตอบปัญหา ต่าง ๆ เป็นต้น หากมีผู้เข้าร่วมพูดคุยจำนวนมาก ควรแบ่งเป็นกลุ่มย่อย และกำหนดตารางการเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อช่วยให้สามารถควบคุมได้ง่ายขึ้น สำหรับการจัดกิจกรรมควรกำหนดหัวข้อการสนทนาและแจ้งข้อมูลนัดหมายการพูดคุยล่วงหน้า เพื่อให้สมาชิกได้เข้าร่วมพูดคุยอย่างพร้อมเพรียง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ใจทิพย์ ณ สงขลา (2550) กล่าวว่า แชท เป็นเครื่องมือแบบประสานเวลา ช่วยให้หลายคนสามารถสื่อสารร่วมกันได้พร้อมกัน

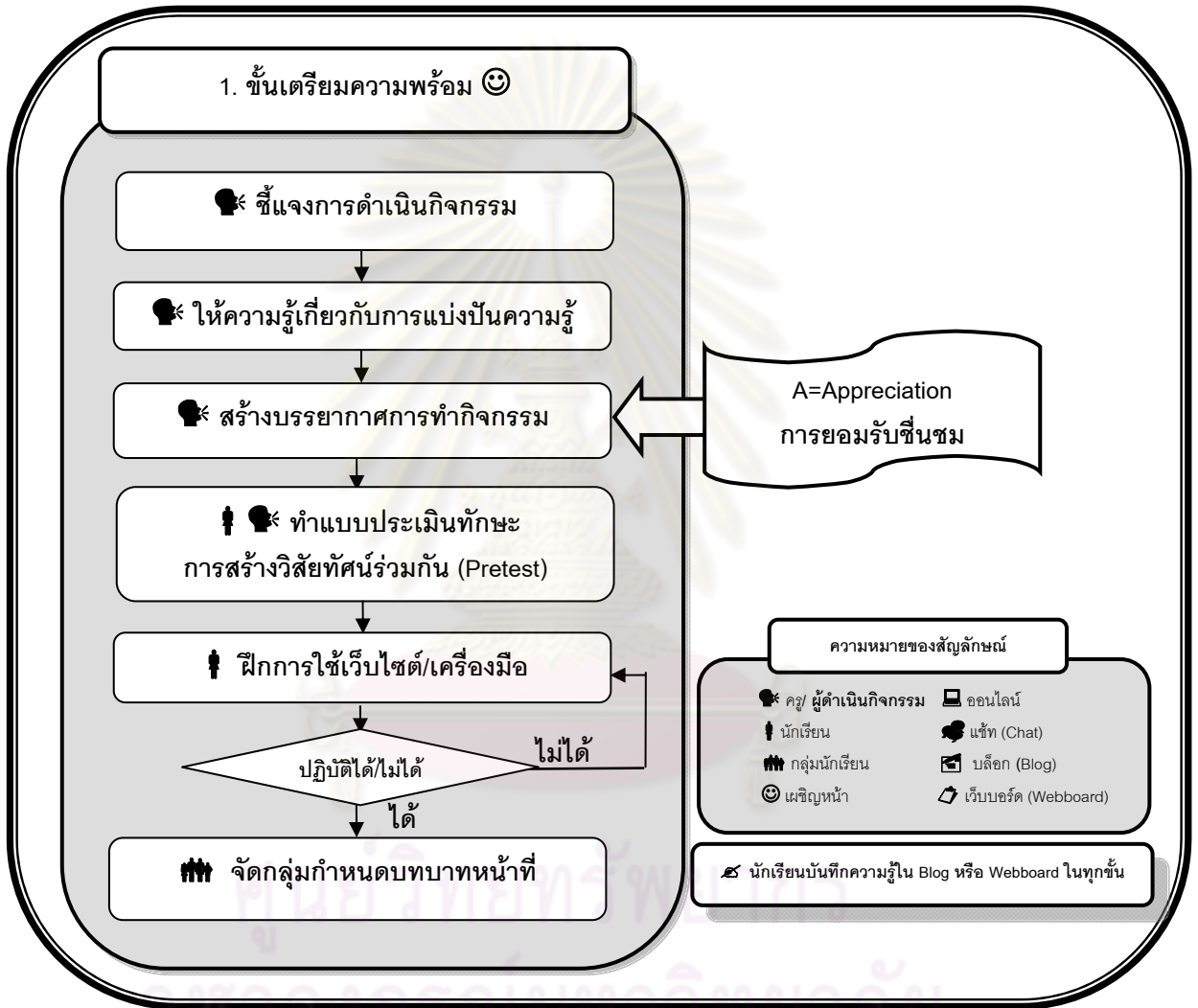
1.4.5 สื่อการเรียนรู้ ได้แก่ หนังสือ บทความ คู่มือ แผ่นพับ สไลด์ประกอบการบรรยาย เป็นต้น ซึ่งเป็นสื่อที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนหาข้อมูล พัฒนาความรู้ เพื่อนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการเขียนโครงการ สอดคล้องกับ Marquardt (1999) ที่ได้กล่าวถึง การแสวงหาและรวบรวมความรู้ภายนอกองค์กร ได้แก่ การอ่านข้อมูลข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ บทความ เป็นต้น เช่นเดียวกับ งานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา โดยได้ประเมินผลโครงการ อย.น้อย ปี 2551 พบว่า โครงการ อย.น้อย ควรเป็นฐานของการพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรม การบริโภคที่ดีด้วยการนำสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบเอกสาร วีซีดี เว็บไซต์ เพื่อเผยแพร่วิธีการให้แก่ โรงเรียนที่สนใจนำวิธีการ แนวทางไปใช้ในการดำเนินกิจกรรม อย.น้อย ในโรงเรียนและชุมชน โดยเพิ่มสื่อมัลติมีเดีย เช่น สื่อประเภท ซีดี แผ่นพับ แผ่นภาพ โปสเตอร์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

นอกจากนี้การนำเทคโนโลยี/สื่อการเรียนรู้ มาใช้ในการแบ่งปันความรู้ ยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ McAndrew และคณะ (2004: 739-746) ที่ได้กล่าวถึง เทคโนโลยี/ สื่อการเรียนรู้ ต่างก็มีความจำเป็นและความสำคัญในการแบ่งปันความรู้เป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้จะช่วยในการแบ่งปันความรู้แล้ว ยังเป็นแหล่งในการรวบรวมข้อมูล บันทึกข้อมูล เผยแพร่ข้อมูล ค้นหาข้อมูล สนับสนุนให้เกิด การเรียนรู้ตลอดชีวิต

5. การประเมินผล (Evaluation) เป็นการประเมินผลทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการทำ กิจกรรมสำหรับการประเมินตนเองก่อนและหลังเพื่อเปรียบเทียบคะแนนการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ก่อนและหลังการทำกิจกรรม อีกทั้งระหว่างการทำกิจกรรม จะมีการ ประเมินผลการทำงานกลุ่ม ประเมินโดยครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม การสังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วม ประเมินโดยนักเรียนแกนนำ อย.น้อย และครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม และ หลังเสร็จสิ้นกิจกรรม นักเรียนแกนนำ อย.น้อย จะต้องทำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ การแบ่งปันความรู้ เพื่อให้ครอบคลุมการประเมินในทุกด้าน สอดคล้องกับแนวคิดของ Senge (1994) ที่กล่าวว่า การประเมิน โดยการปฏิบัติ การพูดคุย การฟัง และการสนทนาระหว่างบุคคลากร นับเป็น ความท้าทายในการนำไปสู่การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับ ประหยัด จตุพรพิทักษ์ (2540) การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและการปรับปรุงพัฒนางานหรือภารกิจอย่างต่อเนื่อง เป็นพลังความพยายามและการควบคุมจัดการของกระบวนการเอไอซีเพื่อให้การปฏิบัติงานลุล่วงไปได้ ด้วยดี

2.2 ขั้นตอนของการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จากผลการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 7 ขั้นตอน

1. ขั้นเตรียมความพร้อม

ขั้นเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ ครูแกนนำ อย.น้อย/ผู้ดำเนินกิจกรรม ชี้แจงกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ ครูแกนนำ อย.น้อย/ผู้ดำเนินกิจกรรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ ครูแกนนำ อย.น้อย/ผู้ดำเนินกิจกรรม สร้างบรรยากาศในการทำกิจกรรม นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนทำแบบประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Pretest) นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ฝึกการใช้เว็บไซต์และเครื่องมือในการแบ่งปันความรู้ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย จัดกลุ่มตามบทบาทหน้าที่ นับเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากขั้นตอนหนึ่งในการดำเนินกิจกรรม การแบ่งปันความรู้ ทั้งนี้ จากการทดลองกลุ่มตัวอย่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

1.1 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ชี้แจงกิจกรรมการแบ่งปันความรู้

ในขั้นตอนนี้ ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม จะชี้แจงกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในภาพรวม ทั้งการทำงานกิจกรรมที่ทำเป็นรายบุคคลและกลุ่ม เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมแก่นักเรียน แกนนำ อย.น้อย ให้เข้าใจรายละเอียดกิจกรรมในภาพรวมที่จะเกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ รวมทั้งการซักถามเพื่อให้เข้าใจรายละเอียดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) (2549) ที่กล่าวว่า ทุกขั้นตอนของการทำงานในกลุ่ม เป็นการเสริมพลัง ให้เกิดทักษะชีวิต รู้จักเลือก และปฏิบัติ เข้าใจวิธีสื่อสัมพันธ์ และยอมรับกันและกันด้วยเหตุผล จากการอภิปราย อันเป็นลักษณะของคนพัฒนาวิธีประชุมทำงานผู้นำการสนับสนุนการประชุม จะชี้แจงหัวข้อ ประเด็น และวัตถุประสงค์ ของเรื่องที่จะประชุมพิจารณา ให้ซักถามจนเข้าใจเรื่อง

1.2 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้

ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ ในประเด็นเกี่ยวกับ ความหมายของการแบ่งปันความรู้ ความจำเป็นที่ต้องมีการแบ่งปันความรู้ วิธีการแบ่งปันความรู้ ทั้งแบบออนไลน์และแบบเผชิญหน้า และประโยชน์ที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เข้าร่วมกิจกรรมจะได้รับจากการแบ่งปันความรู้ เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญ และเห็นประโยชน์ของการแบ่งปันความรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Marquardt (1999) ที่กล่าวว่า การให้ความรู้แก่บุคลากร เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการช่วยเพิ่มคุณค่าให้แก่องค์กร และเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ของบุคคล

1.3 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม สร้างบรรยากาศในการทำกิจกรรม

เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการ AIC ในขั้นตอนของ A=Appreciation การยอมรับชื่นชม โดยครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม สร้างบรรยากาศในการทำกิจกรรม เพื่อให้ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ได้รู้จักกันมากขึ้น ระหว่างนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศแบบไม่เป็นทางการ สร้างความคุ้นเคยระหว่างกัน โดยการใช้กิจกรรมละลายพฤติกรรมที่กำหนดให้นักเรียนแต่ละคนทำความรู้จักกับเพื่อนที่มีบุคลิกตามที่กำหนด เพื่อให้ นักเรียนกล้าที่จะเปิดใจในการแบ่งปันความรู้ และเรียนรู้ซึ่งกันและกัน นำไปสู่ความไว้วางใจในการแบ่งปันความรู้กันมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประพนธ์ ภาสุขยัต (2550) ได้กล่าวว่า ในการแลกเปลี่ยนความรู้ที่ชัดเจนและความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวคน จะต้องอาศัยความผูกพัน บรรยากาศที่เป็นมิตร มีความสนิทชิดเชื้อ มีความไว้วางใจกัน ห่วงใย การแบ่งปัน จึงจะเกิดขึ้นได้ โดยเริ่มจากการทำความคุ้นเคยกันก่อนเป็นอันดับแรก โดยจะต้องมีบรรยากาศของการแบ่งปันความรู้เป็นแบบสบาย ๆ ให้ความรู้สึกที่เป็นกันเอง กลุ่มขนาดไม่ใหญ่มาก เช่นเดียวกับ Davenport & Prusak (1998) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่

ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ การจัดสรรสถานที่ และโอกาสสำหรับการสนทนาแลกเปลี่ยน ความคิดใหม่ ๆ ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้ถ่ายทอดความรู้ ความสามารถในการซึมซับความรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Skyrme (2004) ที่กล่าวว่า การขาดความไว้วางใจ โดยผู้คนที่คิดว่าถ้าตนเองแบ่งปันความรู้ ผู้อื่นจะนำไปใช้ในบริบทที่ผิดแผกไป นำไปประยุกต์ใช้อย่างผิดเพี้ยน และก็มากกล่าวโทษตนเอง และบางทีก็นำไปใช้งานใช้ประโยชน์โดยไม่ได้กล่าวถึงคุณงามความดีของเจ้าของความรู้ไม่เคยอ้างอิงว่าตนเองเป็นเจ้าของแหล่งความรู้ นั้น ดังนั้น กิจกรรมการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งกับกลุ่มนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่มาจากต่างห้อง ต่างโรงเรียน ก่อนเริ่มทำกิจกรรม เพื่อสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันจึงจะนำไปสู่การแบ่งปันความรู้ได้ เช่นเดียวกับ ประชาสรรณ์ แสนภักดี (2552) ที่ได้กล่าวว่า การเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้มีความสุข และเป็นกันเอง ดังนั้นวิทยากร กระบวนการจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจ และนำเกมต่างๆ เกี่ยวกับการ วางแผน การละลายพฤติกรรม กลุ่ม หรือการวาดภาพเพื่อการแนะนำตนเอง หรือวาดภาพสิ่งที่ตนเองชอบ ไม่ชอบ มาใช้กระตุ้นเครื่อง เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เข้าร่วมประชุม Poufelt and Peterson (2005) การใช้ความรู้ ร่วมกัน (Knowledge Collectivism) เกี่ยวข้องกับความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยเฉพาะเรื่องของ ความไว้วางใจกัน ซึ่งแสดงถึงการสร้างความสัมพันธ์และความปลอดภัยของตนเอง ในการขอความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงาน

1.4 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนทำแบบประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Pretest)

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องทำแบบประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Pretest) ก่อนเริ่มกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่าง สร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย สอดคล้องกับ แนวคิดของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) (2549) ที่กล่าวว่า การประเมินผลเพื่อปรับปรุง เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามข้อชี้วัดและวัตถุประสงค์ เพื่อดูว่าผู้ใดต้องไปปฏิบัติอะไร และมีหลักฐาน ในการติดตาม สนับสนุน เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ร่วมกัน นอกจากนี้ Senge และคณะ (1994) ยังได้ กล่าวถึง การประเมินผลว่า จะเป็นประโยชน์ที่รับได้จากการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

1.5 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ฝึกการใช้เว็บไซต์และเครื่องมือในการแบ่งปันความรู้

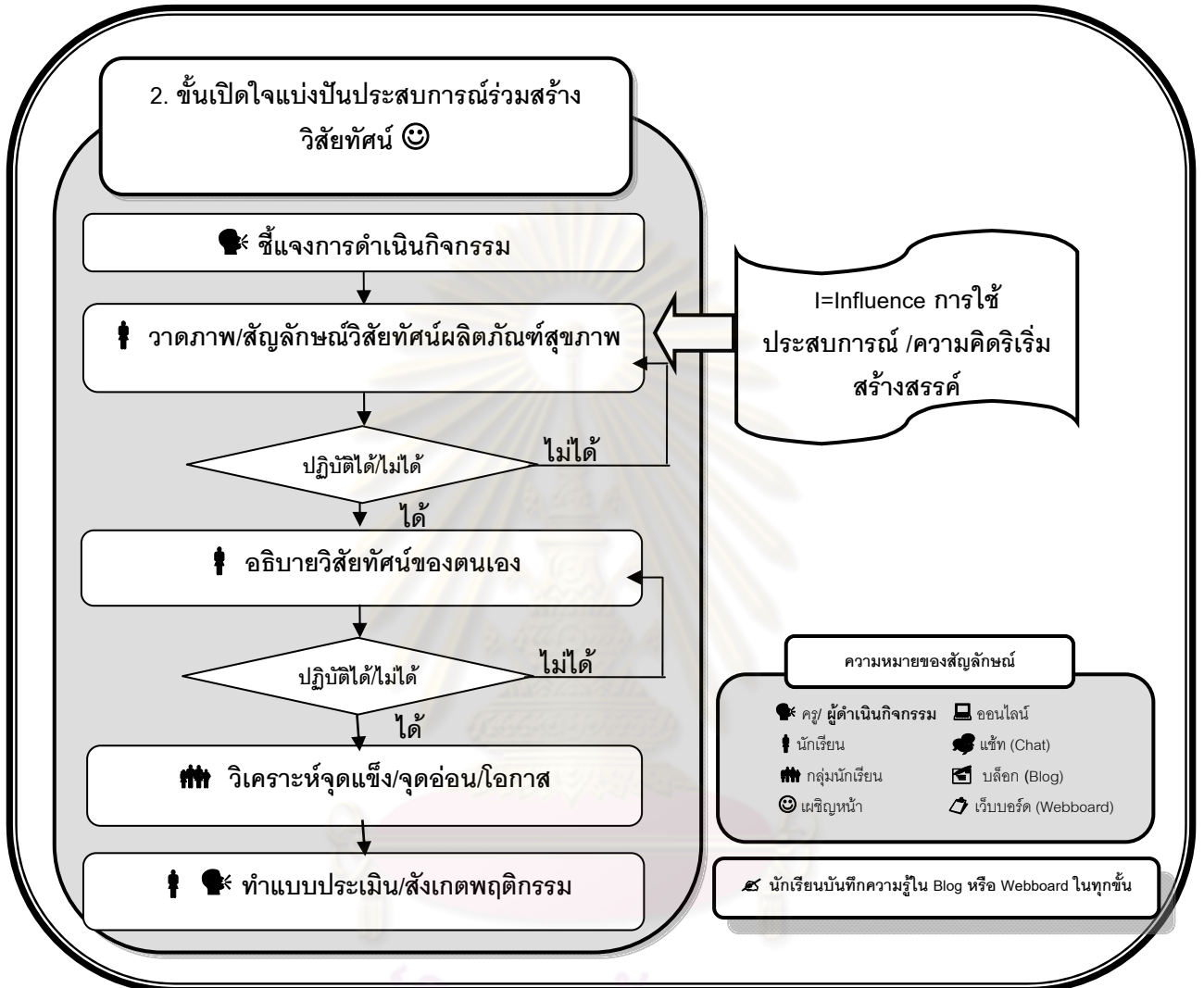
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องฝึกการใช้เว็บไซต์และเครื่องมือในการแบ่งปัน ความรู้ ได้แก่ แนะนำที่อยู่ (Address) ของเว็บไซต์ แนะนำรายละเอียดของหน้าแรก (Home Page) แนะนำการใช้เว็บไซต์ในส่วนของการแบ่งปันความรู้ สาธิตการใช้เครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ ทั้งแบบประสานเวลา (Synchronous) และแบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous) ได้แก่ สมุดบันทึก (Blog) กระดานเสวนา (Webboard) ห้องสนทนา (Chat) แนะนำการใช้มุมพักผ่อน แนะนำการใช้คลัง

ความรู้ สำหรับการฝึกการใช้เว็บไซต์และเครื่องมือในการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ อีเมล เว็บบอร์ด (Webboard) บล็อก (Blog) แชท (Chat) ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวเป็นเครื่องมือที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เคยใช้อยู่เป็นประจำ แต่ไม่เคยใช้สำหรับการแบ่งปันความรู้ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ หรือโครงการ อย.น้อย โดยกิจกรรมการฝึกใช้เว็บไซต์และเครื่องมือสำหรับแบ่งปันความรู้ นอกจากจะช่วยเสริมสร้างทักษะในการใช้เว็บไซต์ที่จัดทำขึ้นสำหรับแบ่งปันความรู้ รวมทั้งมีแหล่งความรู้ที่เป็นประโยชน์แล้วยังเป็นการสร้างความคุ้นเคยในการใช้เครื่องมือแบ่งปันความรู้ ให้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย สามารถใช้งานได้อย่างคล่องแคล่ว ทั้งนี้ จากการสังเกตพฤติกรรมการใช้เว็บไซต์และเครื่องมือในการแบ่งปันความรู้ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย สามารถใช้งานได้ดี ไม่เป็นอุปสรรคในการแบ่งปันความรู้ ค้นหาความรู้ บันทึกและจัดเก็บความรู้ แต่กลับสนุกสนาน และต้องการที่จะแบ่งปันความรู้กับเพื่อนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bahra (2001), Kermally (2001) ที่ได้กล่าวว่กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง ทำให้ความคิดต่าง ๆ เป็นระบบ จนกลายเป็นความรู้ ความรู้ที่นำมารวมกันนี้เกิดจากการแลกเปลี่ยนของบุคคลเป็นหลัก รวมกับความรู้ที่ผ่านสื่อช่องทางความรู้ต่าง ๆ เช่น การสนทนาทางโทรศัพท์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การประชุม การสัมมนา และการแลกเปลี่ยนเอกสาร นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ Stevens (2004) ที่กล่าวว่า สิ่งจูงใจที่ผู้คนจะมาแบ่งปันความรู้ การสร้างชุมชนแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ใช้กระดานข่าวอิเล็กทรอนิกส์ Electronic Bulletin Boards เพื่อการแบ่งปันความรู้ในประเด็นที่สำคัญ ซึ่งสามารถสร้างชุมชนแห่งการแบ่งปันข้ามพรมแดนได้ทั่วโลก นอกจากนี้ คำกล่าวของ Skyrme (2004) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การไม่มีเวลาที่จะนำความรู้ไปใส่ไว้ในฐานข้อมูล หรือแบ่งความรู้แก่ผู้ร่วมงานเป็นเหตุผลหลักที่คนไม่แบ่งปันความรู้ ดังนั้น สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการฝึกใช้เว็บไซต์และเครื่องมือแบ่งปันความรู้ คือ ลดข้อจำกัดในเรื่องของเวลา ไม่เป็นภาระแก่กลุ่มตัวอย่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในการแบ่งปันความรู้ บันทึกความรู้ เนื่องจากนักเรียนมีภาระทั้งเรื่องการเรียนรู้ กิจกรรมในโรงเรียน มากอยู่แล้ว

1.6 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย จัดกลุ่มตามบทบาทหน้าที่

เรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องจัดกลุ่มตามบทบาทหน้าที่เพื่อแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่สมาชิกในกลุ่ม โดยจัดแบ่งหน้าที่ตามแนวทางของชุมชนนักปฏิบัติ ได้แก่ ผู้ดำเนินรายการ (Moderator) ผู้อำนวยการความสะดวก (Facilitator) ผู้บันทึก (Note Taker) สมาชิก (Member) เพื่อกระตุ้นให้เกิดการแบ่งปันความรู้ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนเกิดขึ้นตลอดทั้งกิจกรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ ประชาสรรณ์ แสนภักดี (2552) ที่กล่าวว่า การจัดกลุ่มผู้ดำเนินการจะเป็นการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และการตกลงรายละเอียดของการดำเนินการก่อนนำไปสู่การลงมือปฏิบัติ

2. **ขั้นเปิดใจแบ่งปันประสบการณ์ร่วมสร้างวิสัยทัศน์**

ขั้นเปิดใจแบ่งปันประสบการณ์ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ ครูแกนนำ อย.น้อย/ผู้ดำเนินกิจกรรม ชี้แจงกิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน วาดภาพ/สัญลักษณ์ วิสัยทัศน์ผลิตภัณฑ์สุขภาพ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน อธิบายวิสัยทัศน์ของตนเอง นักเรียนแกนนำ อย.น้อย วิเคราะห์ จุดแข็ง/จุดอ่อน/โอกาส และทางเลือกอนาคตร่วมกัน และนักเรียนแกนนำ อย.น้อยและครูแกนนำ อย.น้อย/ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมิน/สังเกตพฤติกรรม จากการทดลองพบว่า

2.1 ครูแกนนำ อย.น้อย/ผู้ดำเนินกิจกรรม ชี้แจงกิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์ร่วมสร้างวิสัยทัศน์

การชี้แจงกิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ เนื่องจาก คำว่า “วิสัยทัศน์” เป็นนามธรรมและอาจเข้าใจยากสำหรับนักเรียน การให้กลุ่มนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ดูตัวอย่างวิสัยทัศน์จากหลาย ๆ แหล่ง เพื่อเป็นแนวทางในการคิดวิสัยทัศน์ให้แก่กลุ่มตัวอย่างนักเรียน
แกนนำ อย.น้อย โดยชี้ให้เห็นถึงประเด็น วัตถุประสงค์ ของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ชักถามจนเข้าใจ
ความหมายของวิสัยทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
(2549) ที่กล่าวว่า ทุกขั้นตอนของการทำงานในกลุ่ม เป็นการเสริมพลัง ให้เกิดทักษะชีวิต รู้จักเลือก
และปฏิบัติ เข้าใจวิธี สื่อสัมพันธ์ และยอมรับกันและกันด้วยเหตุผล จากการอภิปราย อันเป็นลักษณะ
ของคนพัฒนา วิธีประชุมทำงานผู้นำการสนับสนุนการประชุม จะชี้แจงหัวข้อ ประเด็น และ
วัตถุประสงค์ ของเรื่องที่จะให้ ประชุมพิจารณา ให้ชักถามจนเข้าใจเรื่อง จึงแยกเข้ากลุ่มเล็ก

2.2 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน วาดภาพ/สัญลักษณ์ วิสัยทัศน์ผลิตภัณฑ์

สุขภาพ

เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการ AIC ในขั้นตอนของ I=Influence การใช้
ประสบการณ์ /ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สำหรับกิจกรรมนี้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน จะต้อง
วาดภาพ/สัญลักษณ์วิสัยทัศน์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ เรียกได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของกิจกรรมนี้
เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคนจะต้องวาดภาพ/ สัญลักษณ์
ที่แสดงถึงวิสัยทัศน์ของแต่ละคนออกมาจากประสบการณ์ ความคิด หรือจินตนาการ โดยอาศัยหลัก
ความเป็นจริง ซึ่งจะช่วยฝึกความคิดสร้างสรรค์ และเพิ่มความน่าสนใจให้กับกิจกรรม ซึ่งจากการ
สังเกตพฤติกรรมพบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย สนุกสนานกับการวาดภาพระบายสีวิสัยทัศน์ที่คิดขึ้น
บ้างก็วาดภาพที่แสดงรายละเอียดสิ่งที่ต้องการนำเสนอ บ้างก็วาดเป็นภาพสัญลักษณ์ หรือภาพที่
เข้าใจได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับ Senge (1990) ที่กล่าวว่า การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน เป็นการฟังกันและ
กัน โดยแต่ละคนจะแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ส่วนบุคคล และให้เหตุผลซึ่งกัน และกันเกี่ยวกับสิ่งที่อยากจะ
ทำและสิ่งที่เป็นไปได้ เช่นเดียวกับ Senge (2004) ที่กล่าวว่า การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม เป็นการเพิ่ม
ศักยภาพจากความคิดที่เป็นนามธรรมและไม่มี ความหมาย เป็นวิสัยทัศน์ที่ทุกคนต้องการความสำเร็จ
ร่วมกัน และการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมนั้น ไม่ได้หมายถึงการแสดงความคิด หรือแนวคิดสำคัญ แต่เป็น
มากกว่านั้น เป็นพลังที่ออกมาจากความคิด จากหัวใจของแต่ละคนที่ต้องการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันโดย
การสร้างภาพจากสมองและหัวใจเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายร่วมกันผ่านการกิจกรรมที่หลากหลาย
นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(2549) ที่กล่าวว่า การวาด
ภาพเป็นการสะท้อนประสบการณ์ในอดีต / สภาพปัจจุบัน รวมทั้งจินตนาการที่แสดงถึงความมุ่งหวังใน
อนาคตของสมาชิกทุกคน อีกทั้ง การวาดภาพเป็นการกระตุ้นให้สมาชิกสะท้อนสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจ
ออกมาอย่างแท้จริง บางเรื่องราวที่ไม่สะดวกใจที่จะพูดโดยเปิดเผยก็สามารถสะท้อนออกมาเป็น
รูปภาพหรือสัญลักษณ์รูปทรง/สี แทนการพูด/เขียนหนังสือ

2.3 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน อธิบายวิสัยทัศน์ของตนเอง

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องอธิบายภาพวิสัยทัศน์ที่วาด พร้อมทั้งความหมายของวิสัยทัศน์ของตนเองจากภาพที่วาด พร้อมทั้งบอกวิธีการบรรลุวิสัยทัศน์ของตนเองให้แก่เพื่อน ๆ ฟัง เพื่อให้เพื่อน ๆ ทราบถึงแนวคิดเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ความเป็นไปได้ในการบรรลุวิสัยทัศน์ร่วมกัน ซึ่งจากการสังเกตพฤติกรรมพบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย สามารถอธิบายวิสัยทัศน์และความเป็นไปได้ในการบรรลุวิสัยทัศน์ได้ดี สอดคล้องกับแนวคิดของประชาสรรค์ แสนภักดี (2552) ที่กล่าวว่า การอธิบายภาพซึ่งตนเองวาด นอกจากนี้นี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมอื่น ๆ ได้ซักถามข้อมูลจากภาพ เป็นการเปิดโอกาสให้มีการพูดคุย แลกเปลี่ยน และกระตุ้นให้คนที่ไม่ค่อยกล้าพูดให้มีโอกาสนำเสนอ

2.4 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย วิเคราะห์ จุดแข็ง/จุดอ่อน/โอกาส และทางเลือกอนาคตร่วมกัน

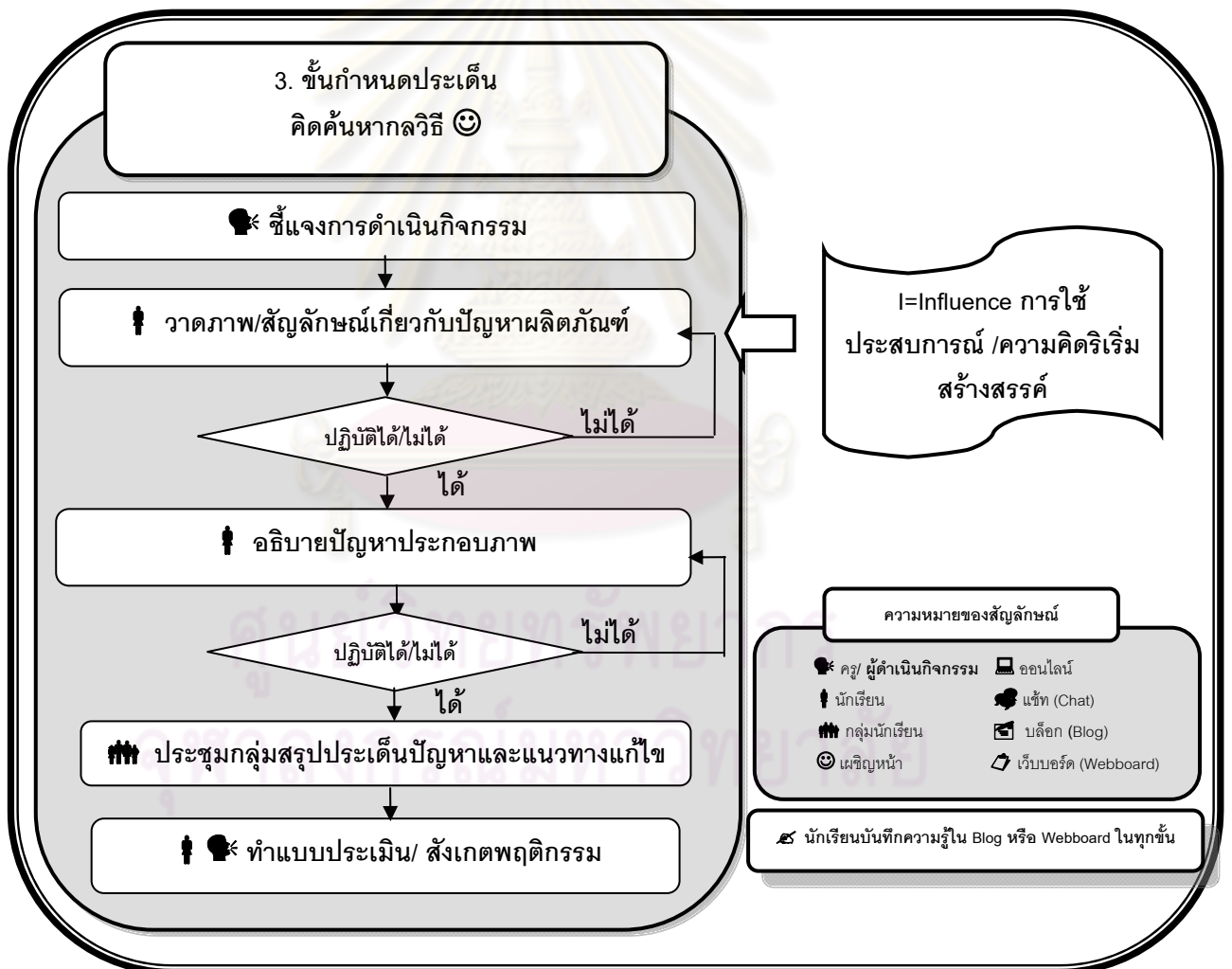
สำหรับกิจกรรมนี้ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคนในกลุ่ม จะนำภาพวิสัยทัศน์ที่ตนวาดมาวางเรียงกันเพื่อจัดหมวดหมู่ เพื่อวิเคราะห์ จุดแข็ง/จุดอ่อน/โอกาส และทางเลือกอนาคตร่วมกัน เพื่อคัดเลือกวิสัยทัศน์ของสมาชิกในกลุ่มให้เหลือเพียงวิสัยทัศน์เดียว เพื่อให้เป็นวิสัยทัศน์ของกลุ่ม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่ต้องการ สอดคล้องกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549) ที่กล่าวว่า การรวมภาพความคิดของแต่ละคนเป็นภาพรวมของกลุ่ม ที่ได้กล่าวว่า การรวมภาพความคิดของแต่ละคนเป็นภาพรวม สามารถทำได้ง่ายและเป็นรูปธรรมมากกว่าการพยายามรวมแนวคิดของแต่ละคนโดยการอภิปรายหรือการเขียน และเป็นสื่อถึงความรู้สึกเป็นเจ้าของภาพร่วมกัน และการมีส่วนร่วมในการสร้างกรอบความคิดตามภาพของกลุ่ม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ เดชนีย์ เทียมรัตน์ และกานต์สุตา มาชะศิริานนท์ (2544) ที่กล่าวถึงว่า การคัดเลือกวิสัยทัศน์ที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุด อย่างน้อย 2-3 หัวข้อ จำเป็นต้องทำเป็นระบบ เป็นขั้นตอน อย่างถูกวิธี จึงจะได้วิสัยทัศน์ร่วมที่ดี ถูกต้อง และเหมาะสมกับเงื่อนไขในอนาคตและสิ่งสำคัญคือ ถ้าได้รับความร่วมมือจากสมาชิกทุกคนในองค์กร การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมก็จะบรรลุผล สอดคล้องกับ ประชาสรรค์ แสนภักดี (2552) ที่กล่าวว่า การศึกษาเพื่อให้เข้าใจสภาพของชุมชนอย่างถ่องแท้จะต้องได้ข้อมูลที่เพียงพอ เป็นข้อเท็จจริง ในการกำหนดอนาคตทางเลือก รวมทั้งกลวิธีที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา และการประสานความร่วมมือ

2.5 นักเรียนแกนนำ อย.น้อยและครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมิน/สังเกตพฤติกรรม

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549) ที่ได้กล่าวถึง

การประเมินผล ปรับปรุง เพื่อให้ทราบว่าเป็นหรือไม่ปฏิบัติ และมีหลักฐานในการติดตาม สนับสนุน ให้ทำได้ เพื่อให้บรรลุนิยามทัศนร่วมกัน นอกจากนี้ พยงค์ ไทยเกิต (2546) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลบ้านเขี้ยวหลาน โดยการ ประเมินผลก่อนและหลังการประชุมปฏิบัติการด้านความรู้เรื่องการวางแผนแบบมีส่วนร่วมของ ประชาชน พบว่า เมื่อผ่านการประชุมปฏิบัติการแล้วผู้เข้าร่วมประชุมส่วนมากมีทักษะเพิ่มขึ้นในระดับ ปานกลาง อีกทั้ง พรพิมล ธรรมชาภิรมย์โชค (2550) ได้กล่าวว่า การติดตามและประเมินผล เพื่อปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพจะทำให้เกิดการเรียนรู้ในระดับบุคคล กลุ่ม และทั่วทั้งองค์กร

3. ขั้นตอนกำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี

ขั้นตอนกำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ชี้แจงกิจกรรมกำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน วาดภาพ/สัญลักษณ์เกี่ยวกับปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน อธิบาย ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปประเด็นปัญหาและ

แนวทางแก้ไข และนักเรียนแกนนำ อย.น้อยและครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบ
ประเมิน/สังเกตพฤติกรรม

3.1 ครูแกนนำ อย.น้อย/ผู้ดำเนินกิจกรรม ชี้แจงกิจกรรมกำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี
ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ชี้แจงกิจกรรมกำหนดประเด็นคิดค้น
หากลวิธี เพื่อให้นักเรียนเตรียมความพร้อมและเข้าใจรายละเอียดกิจกรรมนี้ในภาพรวม ทราบถึง
วัตถุประสงค์ของกิจกรรม จากนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามจนเข้าใจ เพื่อให้นักเรียนสามารถ
กำหนดวาดภาพเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ และหาคิดหาแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อนำไปสู่การบรรลุ
วิสัยทัศน์ของกลุ่มร่วมกันได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การวิจัย (2549) ที่กล่าวว่า ทุกขั้นตอนของการทำงานในกลุ่ม เป็นการเสริมพลัง ให้เกิดทักษะชีวิต
รู้จักเลือก และปฏิบัติ เข้าใจวิธี สื่อสัมพันธ์ และยอมรับกันและกันด้วยเหตุผล จากการอภิปราย อันเป็น
ลักษณะของคนพัฒนา วิธีประชุมทำงานผู้นำการสนับสนุนการประชุม จะชี้แจงหัวข้อ ประเด็น และ
วัตถุประสงค์ ของเรื่องที่จะให้ประชุมพิจารณา ให้ซักถามจนเข้าใจเรื่อง จึงแยกเข้ากลุ่มเล็ก

3.2 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน วาดภาพ/สัญลักษณ์เกี่ยวกับปัญหา
ผลิตภัณฑ์สุขภาพ

เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการ AIC ในขั้นตอนของ I=Influence การใช้
ประสบการณ์ /ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สำหรับกิจกรรมนี้เรียกได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของกิจกรรมการ
แบ่งปันความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมหนึ่ง เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน
จะต้องวาดภาพ/ สัญลักษณ์ เกี่ยวกับปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ จากความรู้และประสบการณ์ที่เหมือน
และแตกต่างกัน ซึ่งผลงานการวาดภาพ/ สัญลักษณ์เกี่ยวกับปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ จาก
ประสบการณ์ที่เคยพบเจอในโรงเรียนหรือนอกโรงเรียนครอบครัว หรือ ชุมชน โดยนักเรียนส่วนใหญ่
วาดภาพประเด็นปัญหาที่ใกล้เคียงกัน คือ เรื่องอาหาร รองลงมาคือ เรื่องเกี่ยวกับเครื่องสำอาง และ
เครื่องมือแพทย์ ตามลำดับ โดยภาพ/ สัญลักษณ์ ที่วาดนั้นจะนำไปสู่การกำหนดขึ้นเป็นโครงการ
เพื่อนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ของกลุ่มร่วมกันนอกจากนี้ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งจะเป็น
ประโยชน์ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และเพิ่มความน่าสนใจให้กับกิจกรรม สอดคล้องกับแนวคิด
ของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549) ที่ได้กล่าวถึง ทุกคนได้แสดงพลัง ประสบการณ์
มีส่วนร่วม หากความคิดของตนมีเหตุผล ได้รับการยอมรับ จะเกิดความภูมิใจ ถ้าของผู้อื่นดีกว่า
ก็ยอมรับกัน งานนี้จะเป็นของทุกคนตั้งแต่ต้น

3.3 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน อธิบายปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ

กิจกรรมนี้จะเป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน อธิบาย
ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ เพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างแกนนำ อย.น้อย ได้นำเสนอความคิดเกี่ยวกับ
ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เป็นปัญหาที่สำคัญและเร่งด่วนที่ต้องการแก้ไขปัญหา วิธีการแก้ปัญหา และ

ความเป็นไปได้ในการแก้ปัญหา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย มั่นใจว่าจะสามารถแก้ไข ปัญหาที่ตนเองคิดขึ้นได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ประชาสรรณ์ แสนภักดี (2552) ที่กล่าวว่า การ อธิบายภาพซึ่งตนเองวาด นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมอื่น ๆ ได้ซักถามข้อมูลจากภาพ เป็นการเปิดโอกาสให้มีการพูดคุย แลกเปลี่ยน และกระตุ้นให้คนที่ไม่ค่อยกล้าพูดให้มีโอกาสนำเสนอ

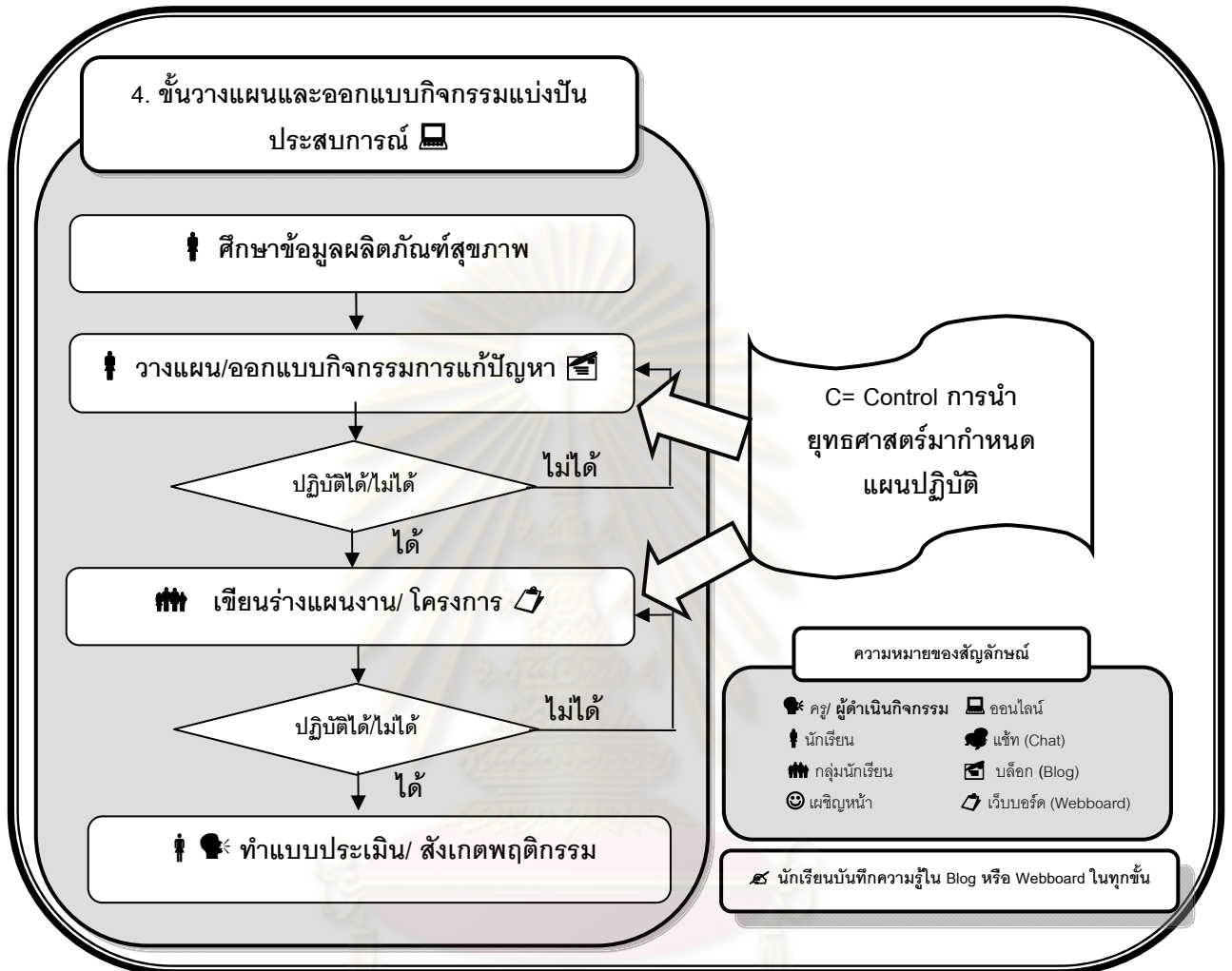
3.4 นักเรียนแกนนำ อย.น้อยในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปประเด็นปัญหาและ แนวทางแก้ไข

กิจกรรมนักเรียนแกนนำ อย.น้อยในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปประเด็นปัญหา ผลลัพธ์ที่สุภาพ แม้ว่าจะต่างคนต่างความคิด แต่ก็สามารถนำความคิดเหล่านั้นมากำหนดให้เหลือ เพียงประเด็นปัญหาเดียวได้โดยไม่มีความขัดแย้ง เพราะหลังจากฟังคำอธิบายประเด็นปัญหา ผลลัพธ์ที่สุภาพ และการลงมติภายในกลุ่ม ทำให้แต่ละกลุ่มได้ประเด็นปัญหาที่ต้องการนำไปเขียน เป็นแผนงาน/ โครงการ และต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วนได้อย่างเป็นเอกฉันท์ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต่างก็มุ่งไปที่วิสัยทัศน์ของกลุ่ม และประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขให้ได้เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ ของกลุ่มร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประชาสรรณ์ แสนภักดี (2552) ได้กล่าวว่า การเปิด โอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุม ทุกคน แสดงความ คิดเห็น รับฟังและหาข้อสรุปร่วมกันอย่างสร้างสรรค์เป็น ประชาธิปไตย ยอมรับในความคิดของเพื่อนสมาชิก เป็นขั้นตอนสำคัญที่สำคัญมาก อีกทั้ง การรวม ภาพของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นภาพรวมของกลุ่ม จะช่วยให้มีความง่าย ต่อการรวบรวมแนวคิดของ ผู้เข้าร่วม ประชุม และสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของภาพ (ความคิด) และมีส่วนร่วมในการสร้างภาพ ฟังประสงค์ของกลุ่ม

3.5 นักเรียนแกนนำ อย.น้อยและครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบ ประเมิน/สังเกตพฤติกรรม

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549) ที่ได้กล่าวถึง การ ประเมินผล ปรับปรุง เพื่อให้ทราบว่าปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ และมีหลักฐานในการติดตาม สนับสนุนให้ทำ ได้ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ร่วมกัน นอกจากนี้ พยงค์ ไทยเกิด (2546) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการ พัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลบ้านเขี้ยวหลาน โดยการ ประเมินผลก่อนและหลังการประชุมปฏิบัติการด้านความรู้เรื่องการวางแผนแบบมีส่วนร่วมของ ประชาชน พบว่า เมื่อผ่านการประชุมปฏิบัติการแล้วผู้เข้าร่วมประชุมส่วนมากมีทักษะเพิ่มขึ้นในระดับ ปานกลาง อีกทั้ง พรพิมล หรรษาภิรมย์โชค (2550) ได้กล่าวว่า การติดตามและประเมินผลเพื่อ ปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพจะทำให้เกิดการเรียนรู้ในระดับบุคคล กลุ่ม และทั่วทั้งองค์กร

4. **ชั้นวางแผนและออกแบบกิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์**

ชั้นวางแผนและออกแบบกิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน วางแผน/ ออกแบบกิจกรรมแก้ปัญหา นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มเขียนร่างแผนงาน/โครงการ และนักเรียนแกนนำ อย.น้อยและครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมิน/ สังเกตพฤติกรรม

4.1 **นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ**

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคนต้องศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากหนังสือ เอกสาร รวมทั้งสืบค้นข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ต่าง ๆ เพื่อหาประเด็นและแนวทางการแก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพโดยนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ เพื่อนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์มาประกอบการเขียนโครงการของกลุ่ม สอดคล้องกับแนวคิดของไพโรจน์ ไหววานิชกิจ (2546: 99-101) ที่กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้บุคคล

ทั่วไปสามารถเชื่อมต่อกับศึกษาข้อมูล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้ เป็นกลจักรสำคัญในการเพิ่มคุณค่าของระบบการจัดการความรู้ โดยการพัฒนาระบบการจัดการความรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.2 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน วางแผน/ ออกแบบกิจกรรมแก้ปัญหา

เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการ AIC ในขั้นตอนของ C= Control การนำยุทธศาสตร์มากำหนดแผนปฏิบัติ โดยกิจกรรมนี้ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน วางแผน/ ออกแบบกิจกรรม เพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพตามประเด็นที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 3.4 และบันทึกลงในบล็อก (Blog) ของแต่ละคน เพื่อแบ่งปันความรู้ร่วมกันเพื่อน ๆ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน เปิดโอกาสทุกคนให้ได้แสดงความคิดเห็นและเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพและบรรลุวิสัยทัศน์ร่วมกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ Swart and Wild (2000) ที่กล่าวว่า การวางแผน จำเป็นต้องเปิดโอกาสให้ทุกคนได้ถ่ายทอดความรู้และข้อมูล ค้นหาความรู้ ตรวจสอบ ค้นหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน จะส่งผลดีต่อความสำเร็จขององค์กร โดยภาพรวม นอกจากนี้ Senge (2004) การวางแผนการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของแต่ละบุคคล จะช่วยผลักดันให้เกิดการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันแทนที่จะเป็นวิสัยทัศน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

4.3 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มเขียนร่างแผนงาน/โครงการ

เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการ AIC ในขั้นตอนของ C= Control การนำยุทธศาสตร์มากำหนดแผนปฏิบัติ โดยกิจกรรมนี้ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่ม นำข้อมูลจากการวางแผน/ ออกแบบกิจกรรม ในขั้นตอนที่ 4.2 มาสรุป เพื่อนำข้อมูลมาเขียนเป็นร่างแผนงาน/โครงการกิจกรรมการแก้ปัญหา ผ่านทางบล็อก (Blog) ของกลุ่ม ตามแบบฟอร์มการเขียนโครงการที่กำหนด ได้แก่ ชื่อโครงการ, ชื่อผู้จัดทำโครงการ/ คณะทำงาน, ชื่อโรงเรียน, หลักการแนวคิดที่มีและความสำคัญที่ต้องศึกษา, วัตถุประสงค์, เป้าหมาย, วิธีดำเนินงานและการประเมินผล, ผลที่คาดว่าจะได้รับ, ชื่อเอกสารอ้างอิง (ถ้ามี) เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549) ที่กล่าวถึง การจัดทำแผน / กิจกรรม / โครงการ ตามรูปแบบมาตรฐานประกอบด้วย 1. ชื่อโครงการ / แผนงาน 2. หลักการเหตุผล 3. สาเหตุที่ต้องทำ 4. ความมุ่งหมาย หรือความประสงค์ หรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้เป็นผล 5. กลวิธี ทำอย่างไร 6. วิธีทำกิจกรรมที่ต้องทำ 7. ชื่อหน่วยงาน หรือบุคคล ผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม (มีหลายชื่อได้) 8. ระยะเวลาเริ่มต้น สิ้นสุด 9. วิธีการประเมินผลสำเร็จ ตามข้อชี้วัด และวัตถุประสงค์ 10. งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ คนที่ต้องการ พร้อมกับแหล่งที่สนับสนุน (อาจมีรายละเอียด งบประมาณแสดงรายการกิจกรรมและประเภทหมวดเงิน อาจมีผังกำกับเวลา / กิจกรรมแนวทำย หรือแต่ละกลุ่ม นำกลับไปเขียนภายหลังการประชุม) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ นิภาภรณ์ หวะสุวรรณ (2543) ที่ได้ทดลองใช้กระบวนการประชุมปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ของ องค์กร (AIC) เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการนำแผนพัฒนาสาธารณสุขไปสู่การปฏิบัติ : กรณีศึกษาแผนงานป้องกันและควบคุม

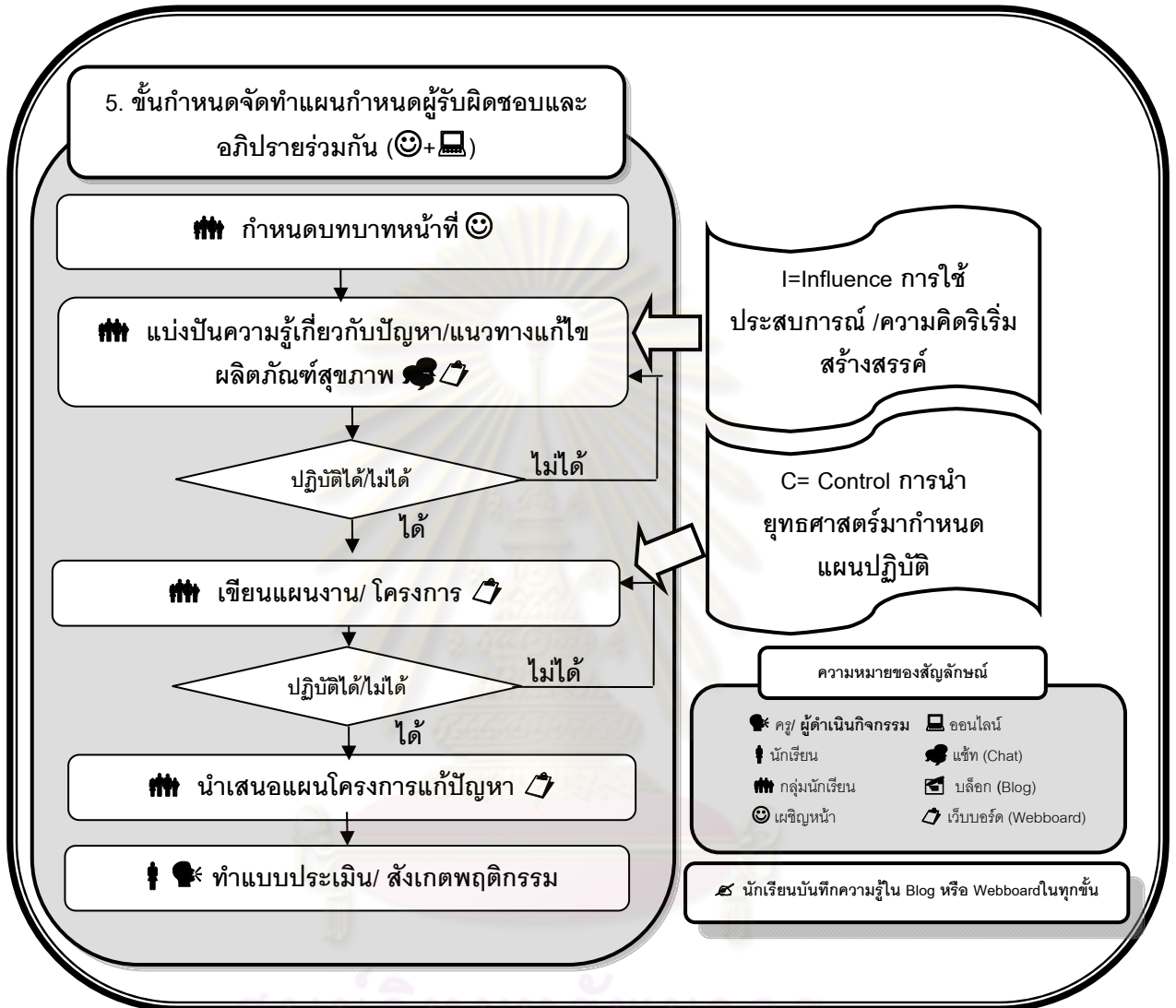
โรคไข้เลือดออก ระดับหมู่บ้าน จังหวัดชัยภูมิ โดยจะต้องจัดทำแผนงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก โดยเมื่อเสร็จสิ้นการประชุมผู้เข้าร่วมการประชุมสามารถเขียนแผนงานได้จำนวน 2 แผนงาน จากนั้นได้นำแผนไปสู่การปฏิบัติจริง

4.4 นักเรียนแกนนำ อย.น้อยและครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมิน/สังเกตพฤติกรรม

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549) ที่ได้กล่าวถึง การประเมินผล ปรับปรุง เพื่อให้ทราบว่าปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ และมีหลักฐานในการติดตาม สนับสนุนให้ทำได้ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ร่วมกัน นอกจากนี้ พยงค์ ไทยเกิด (2546) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลบ้านเขี้ยวหลาน โดยการประเมินผลก่อนและหลังการประชุมปฏิบัติการด้านความรู้เรื่องการวางแผนแบบมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า เมื่อผ่านการประชุมปฏิบัติการแล้วผู้เข้าร่วมประชุมส่วนมากมีทักษะเพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง อีกทั้ง พรพิมล ธรรมชาติกรมย์โชค (2550) ได้กล่าวว่า การติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพจะทำให้เกิดการเรียนรู้ในระดับบุคคล กลุ่ม และทั่วทั้งองค์กร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. ขั้นตอนกำหนดจัดทำแผนกำหนดผู้รับผิดชอบและอภิปรายร่วมกัน

ขั้นตอนกำหนดจัดทำแผนกำหนดผู้รับผิดชอบและอภิปรายร่วมกัน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่ม กำหนดบทบาทหน้าที่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่ม แบ่งปันความรู้เกี่ยวกับปัญหา/แนวทางแก้ไขผลิตภัณฑ์สุขภาพ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่ม ร่วมกันเขียนแผนงาน/โครงการ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่ม นำเสนอแผนโครงการแก้ปัญหา และนักเรียนแกนนำ อย.น้อยและครูแกนนำ อย.น้อย/ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมิน/สังเกตพฤติกรรม

5.1 นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่ม กำหนดบทบาทหน้าที่

นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่ม กำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ในการดำเนินกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการที่ได้วางไว้ โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะหาข้อมูล

เกี่ยวกับการรณรงค์ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ และตกลงกันว่าสมาชิกในกลุ่มคนใดทำสื่อชนิดใด ตามความสมัครใจ ความถนัดและความเหมาะสม ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ โปสเตอร์ , แผ่นพับ, ใบปลิว, เสียงตามสาย สไลด์ PowerPoint เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดของ ประหยัด จตุพรพิทักษ์ (2540) ที่กล่าวว่า โครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ จะต้องมีการจัดกลุ่มผู้ดำเนินงาน รับผิดชอบต่อโครงการหรือกิจกรรม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ อนุชัย ธีรเรืองไชยศรี และคณะ, 2551 ที่ได้ศึกษาผลการประเมินผลโครงการ อย.น้อย ประจำปี 2551 พบว่า โครงการ อย.น้อย ควรมีการจัดการความรู้เกี่ยวกับวิธีการ แนวทางการทำกิจกรรม อย.น้อย ของนักเรียนแต่ละ แห่งที่เป็นแบบอย่างที่ดี ในรูปของเอกสาร วีซีดี เว็บไซต์ เพื่อเผยแพร่วิธีการให้แก่โรงเรียนที่สนใจ นำวิธีการ แนวทางไปใช้ในการดำเนินกิจกรรม อย.น้อย ในโรงเรียนและชุมชน โดยเพิ่มสื่อมัลติมีเดีย เช่น สื่อประเภท ซีดี แผ่นพับ แผ่นภาพ โปสเตอร์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ให้เพียงพอกับเวลาและมี กิจกรรมที่หลากหลาย รวมทั้งจัดให้มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

5.2 นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่มแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับปัญหา/แนวทางแก้ไข ผลิตภัณฑ์สุขภาพ

เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการ AIC ในขั้นตอนของ I=Influence การใช้ ประสบการณ์ /ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยกิจกรรมนี้ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย จะร่วมมือกันแบ่งปัน ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ ผ่านเครื่องมือแบ่งปันความรู้ ได้แก่ แชท (Chat) และ เว็บบอร์ด (Webboard) ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญ เนื่องจากจะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ให้ คำแนะนำกันในลักษณะของเครือข่าย เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ และแนวทางการแก้ปัญหาร่วมกันกับเพื่อนทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่ม เพื่อนำข้อมูลจากการแบ่งปัน ความรู้ที่เป็นประโยชน์มาประกอบการจัดทำแผน/โครงการ สอดคล้องกับแนวคิดของ Hansen (1999) ที่กล่าวว่า การแบ่งปันความรู้ เป็นกระบวนการของการเสริมสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งร่วมกับหน่วยงาน อื่น ๆ โดยกลุ่มตัวอย่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย จะแบ่งปันความรู้ผ่านการใช้เครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ McAndrew และคณะ (2004: 739-746) ที่กล่าวว่า การออกแบบเครือข่ายความรู้ เพื่อที่จะดึงดูดเพื่อให้คนมาร่วมกันแบ่งปันความรู้และการนำเทคโนโลยี มาใช้ในการพัฒนาและสนับสนุนความเป็นชุมชนนักปฏิบัติโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาซอฟต์แวร์ สำหรับคนทำงานให้เป็นชุมชน ออกแบบระบบเพื่อให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์เพื่อสนับสนุนให้เกิดการ เรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งนี้ จากการประเมินความจำเป็นของกิจกรรมการแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับปัญหาและ แนวทางการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพกับเพื่อนทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่มผ่านทางเว็บไซต์

5.3 นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่ม ร่วมกันเขียนแผนงาน/โครงการ

เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการ AIC ในขั้นตอนของ C= Control การนำ ยุทธศาสตร์มากำหนดแผนปฏิบัติ โดยกิจกรรมนี้ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มจะร่วมกันเขียน

แผนงาน/ โครงการกิจกรรมการแก้ปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด ประกอบด้วย ได้แก่ ชื่อโครงการ, ชื่อผู้จัดทำโครงการ/ คณะทำงาน, ชื่อโรงเรียน, หลักการแนวคิดที่มี และความสำคัญที่ต้องศึกษา, วัตถุประสงค์, เป้าหมาย, วิธีดำเนินงานและการประเมินผล, ผลที่คาดว่าจะได้รับ, ชื่อเอกสารอ้างอิง (ถ้ามี) โดยขั้นตอนนี้จะช่วยส่งเสริมให้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนแกนนำ อ ย.น้อย รู้จักและเรียนรู้วิธีการวางแผนร่วมกัน มีเป้าหมายร่วมกัน หากกลยุทธ์และวิธีการที่ทำให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันได้ จากการสังเกตพฤติกรรมและผลงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนแกนนำ อ ย.น้อย สามารถเขียนแผนงาน/ โครงการ ได้ในระดับดี คือแผนงาน/ โครงการ มีความเป็นรูปธรรม โดยคำนึงถึงปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ต้องการแก้ไข และความเป็นไปได้ในการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้ผลงานออกมามีคุณภาพมากที่สุด สอดคล้องกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549) ที่กล่าวว่า การพิจารณา ทำแผน/โครงการ ด้วยหลักการที่ว่า ทุกคนมีทักษะชีวิต และประสบการณ์หลากหลาย การเตรียมประเด็น หัวข้อเรื่องที่จะทำแผน / โครงการ สำหรับอนาคต เขียนวัตถุประสงค์ของประเด็น ต้องชัดเจน เพื่อเสนอในที่ประชุมรวม ให้ผู้ร่วมประชุมซึ่งหลากหลายประสบการณ์ เข้าใจง่าย นอกจากนี้ ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และ วิเชียร ศรีลูทหว่า (2552) ได้กล่าวถึงการเขียนแผนงาน/โครงการว่า เป็นการนำเอา วิธีการสำคัญ มากำหนดเป็น แผนปฏิบัติการ (ACTION PLAN) อย่างละเอียดว่า จะทำอะไร อย่างไร มีหลักการและเหตุผลอย่างไร ใครจะเป็นผู้รับผิดชอบหลัก ใครจะต้องให้ความร่วมมือ จะต้องใช้งบประมาณค่าใช้จ่ายเท่าไร

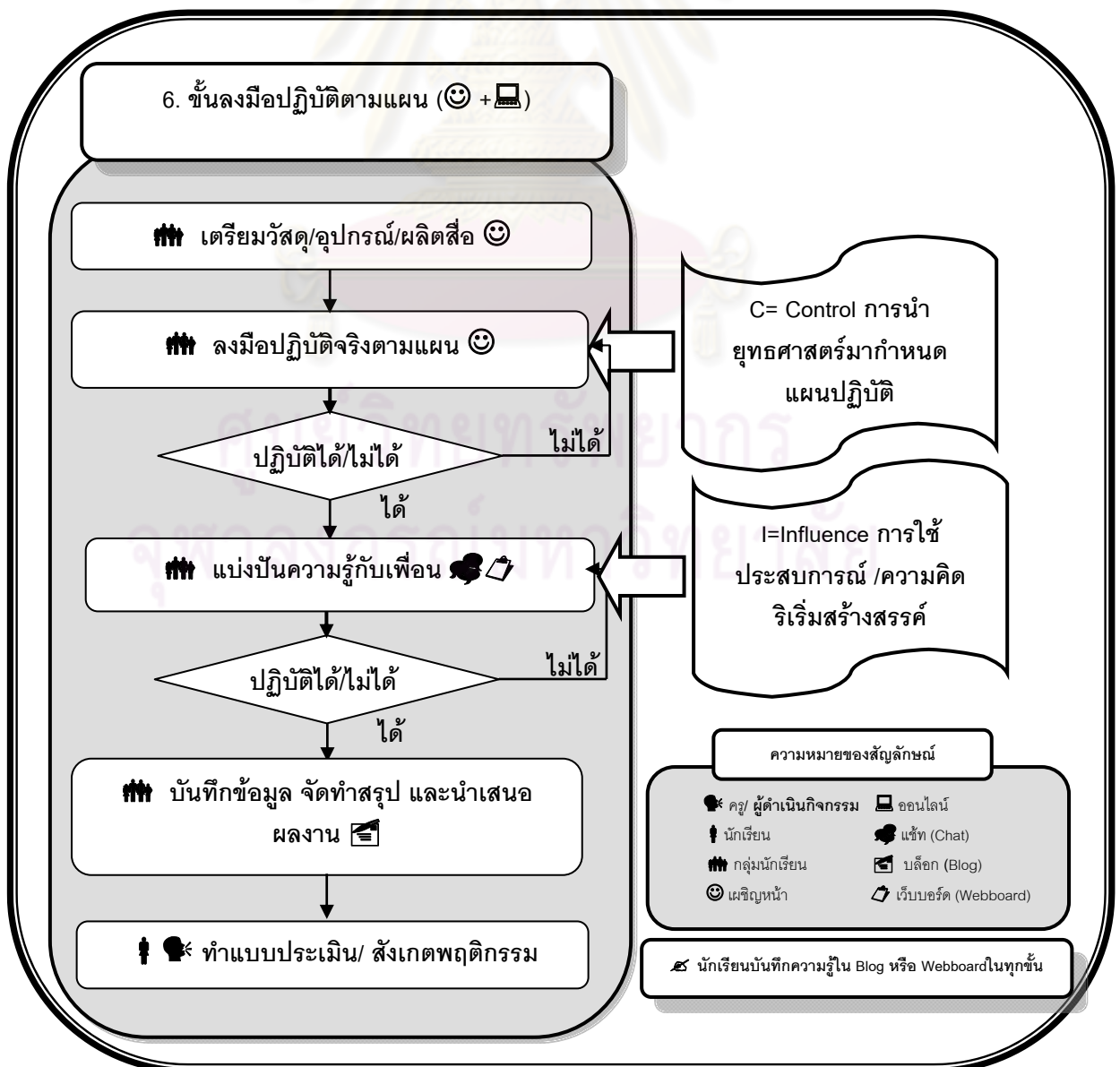
5.4 นักเรียนแกนนำ อ ย.น้อยแต่ละกลุ่ม นำเสนอแผนโครงการแก้ปัญหา

นักเรียนแกนนำ อ ย.น้อยแต่ละกลุ่ม นำเสนอแผนโครงการแก้ปัญหา ฉบับสมบูรณ์ผ่านทางบล็อก (Blog) ของกลุ่ม เพื่อแบ่งปันแผนงาน/ โครงการกิจกรรมการแก้ปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพให้แก่เพื่อน ๆ ให้แก่เพื่อน ๆ นักเรียนแกนนำ อ ย.น้อย ทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่ม ได้ศึกษาเรียนรู้และให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติและแก้ปัญหา ได้ศึกษาแผนงาน/ โครงการที่เสร็จสมบูรณ์ โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มสามารถเข้ามาศึกษาแผนงาน/ โครงการ เพื่อเรียนรู้และนำไปปรับปรุงแผนงานของกลุ่มตนก่อนลงมือปฏิบัติจริง สอดคล้องกับแนวคิดของ อรพินท์ สฟโชคชัย (2537) กล่าวว่า ขั้นตอนการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์คือ การพัฒนาโครงการเพื่อที่จะบรรลุ วัตถุประสงค์ เช่นเดียวกับ ธีระพงษ์ แก้วมหวงษ์ (2544) ที่กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุม ได้มีเวทีพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ กระบวนการที่ช่วยให้มีการระดมสมองในการศึกษา วิเคราะห์พัฒนาทางเลือกเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนา จะส่งผลต่อการตัดสินใจร่วมกัน เกิดเป็นพลังของการสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่อการพัฒนา

5.5 นักเรียนแกนนำ อ ย.น้อยและครูแกนนำ อ ย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมิน/สังเกตพฤติกรรม

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549) ที่ได้กล่าวถึง การประเมินผล ปรับปรุง เพื่อให้ทราบว่าปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ และมีหลักฐานในการติดตาม สนับสนุนให้ทำได้ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ร่วมกัน นอกจากนี้ พยงค์ ไทยเกิด (2546) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลบ้านเขี้ยวหลาน โดยการประเมินผลก่อนและหลังการประชุมปฏิบัติการด้านความรู้เรื่องการวางแผนแบบมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า เมื่อผ่านการประชุมปฏิบัติการแล้วผู้เข้าร่วมประชุมส่วนมากมีทักษะเพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง อีกทั้ง พรพิมล ธรรมชาติกรมย์โชค (2550) ได้กล่าวว่า การติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพจะทำให้เกิดการเรียนรู้ในระดับบุคคล กลุ่ม และทั่วทั้งองค์กร

6. ขั้นตอนมือปฏิบัติตามแผน

ชั้นลงมือปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มเตรียมวัสดุ/ อุปกรณ์ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ลงมือปฏิบัติจริงตามแผน นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่มแบ่งปันความรู้กับเพื่อน นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่มบันทึกข้อมูล จัดทำสรุป และนำเสนอผลงาน และนักเรียนแกนนำ อย.น้อยและครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมิน/สังเกตพฤติกรรม

6.1 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มเตรียมวัสดุ/ อุปกรณ์

กิจกรรมนี้นักเรียนแต่ละคน/ กลุ่ม ให้ความสนใจร่วมกัน โดยการแบ่งงานกัน ทำอย่างชัดเจนว่าแต่ละคนจะผลิตสื่ออะไร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนงาน/ โครงการ จากนั้นจึงเตรียม วัสดุอุปกรณ์สำหรับนำมาผลิตเป็น โปสเตอร์ โบรชัวร์ โปสเตอร์ แผ่นพับ เป็นต้น โดยแต่ละคนจะค้นหา ข้อมูลเพื่อมาเป็นข้อมูลประกอบสื่อ และนำข้อมูลที่ได้โพสต์ลงในบล็อก เพื่อแบ่งปันความรู้ร่วมกับ เพื่อนในกลุ่มและต่างกลุ่ม ซึ่งจากการสังเกตพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย พบว่า ผล การผลิตออกมาดี มีการใส่ใจเนื้อหาประกอบกับรูปภาพเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ สอดคล้องกับแนวคิด ของ ประชาชนธรรม์ แสนภักดี (2552) ที่กล่าวถึง การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ว่าจำเป็นต้องให้ความสนใจใน ขั้นตอนและวิธีการให้ตรงกัน สอดรับกัน

6.2 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ลงมือปฏิบัติจริงตามแผน

เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการ AIC ในขั้นตอนของ C= Control การนำ ยุทธศาสตร์มากำหนดแผนปฏิบัติ โดยกิจกรรมนี้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่ม ต้องลงมือปฏิบัติ จริงตามแผนงาน/ โครงการ ได้แก่ โครงการเกี่ยวกับอาหารปลอดภัย โครงการเกี่ยวกับเครื่องสำอาง โครงการเกี่ยวกับน้ำมันทอดซ้ำ และโครงการเกี่ยวกับเหล็กตัดฟันแฟชั่น โดยได้ตกลงกันในกลุ่มและ นัดหมายทำกิจกรรมเดินรณรงค์บริเวณโรงอาหารในโรงเรียน ในช่วงเช้า และพักกลางวัน เนื่องจากมี นักเรียนพักรับประทานอาหารจำนวนมาก นอกจากจะรณรงค์ให้แก่เพื่อนในโรงเรียนแล้วยังได้ให้ข้อมูล แก่ผู้ประกอบการ/ ร้านค้า อีกด้วย ซึ่งการเรียนรู้ที่ดีที่สุดคือ การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัตินักเรียนจะ ได้รับประสบการณ์ และฝึกการแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ อีกทั้ง แผนงาน/ โครงการที่ได้ทำไว้นั้น ก็จะเป็นรูปธรรม และเกิดประโยชน์แก่คนเพื่อน ๆ ในโรงเรียน สำหรับกิจกรรมนี้ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ใช้เทคนิคการเดินรณรงค์ การสาธิตวิธีการล้างมือ เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดของ วีระ นิยมวัน (2542) ที่ได้กล่าวว่า หลังจากการระดมสมองเขียนแผนงาน/ โครงการแล้ว จำเป็นต้องลงมือ ปฏิบัติเอง เรียนรู้เอง คลำถูก คลำผิดเอง เพื่อปรับปรุงตนและกลุ่ม นอกจากนี้ การเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อช่วยให้การลงมือปฏิบัติประสบความสำเร็จนั้น ขึ้นอยู่กับ การออกแบบวิธีการที่เหมาะสม เช่น การระดมสมอง การจัดประชุม เทคนิคเคล็ดลับ การเล่าเรื่อง เป็นต้น เช่นเดียวกับ

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และ วิเชียร ศรีลูกหว่า (2552) ที่กล่าวว่า การจะทำให้เกิดพลังร่วมของ สติปัญญา เพราะเกิดการเรียนรู้ร่วมกันจากการปฏิบัติอย่างแท้จริง จะต้องพัฒนาแบบมีส่วนร่วมที่จะ ก่อให้เกิดความยั่งยืนได้นั้น ต้องการการเรียนรู้ร่วมกันของคนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งจะทำให้ทุกคน ตระหนักในความรับผิดชอบ และ ควบคุมตนเอง

6.3 นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่มแบ่งปันความรู้กับเพื่อน

เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการ AIC ในขั้นตอนของ I=Influence การใช้ ประสบการณ์ /ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งนักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่ม แบ่งปันความรู้ร่วมกัน กับเพื่อนทั้งในโรงเรียนและต่างโรงเรียน โดยหากมีประเด็นสงสัย ปัญหาจากการดำเนินงาน เทคนิคต่าง ๆ ในการรณรงค์แก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน นักเรียนสามารถตั้งกระทู้ลงบน กระดานสนทนา (Webboard) หรือแชท (Chat) เพื่อหาข้อเสนอแนะ คำแนะนำ เทคนิค ในการแก้ปัญหา จากเพื่อน ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงให้การปฏิบัติได้ผลดีที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ Resta (1995) ที่ กล่าวถึง การแบ่งปันความรู้ด้วยการใช้กระดานสนทนาหรือเว็บบอร์ด (Webboard) เป็นกระดานแจ้ง ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งการแบ่งปันความรู้ แสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการ สื่อสารแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ โดยการตั้งกระทู้ประเด็นสงสัยต่าง ๆ เพื่อแจ้งข่าว และแบ่งปัน ความรู้กันได้ หรือการแชท เพื่ออภิปราย ประชุมระดมสมอง การถาม-ตอบปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น

6.4 นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่มบันทึกข้อมูล จัดทำสรุป และนำเสนอผลงาน

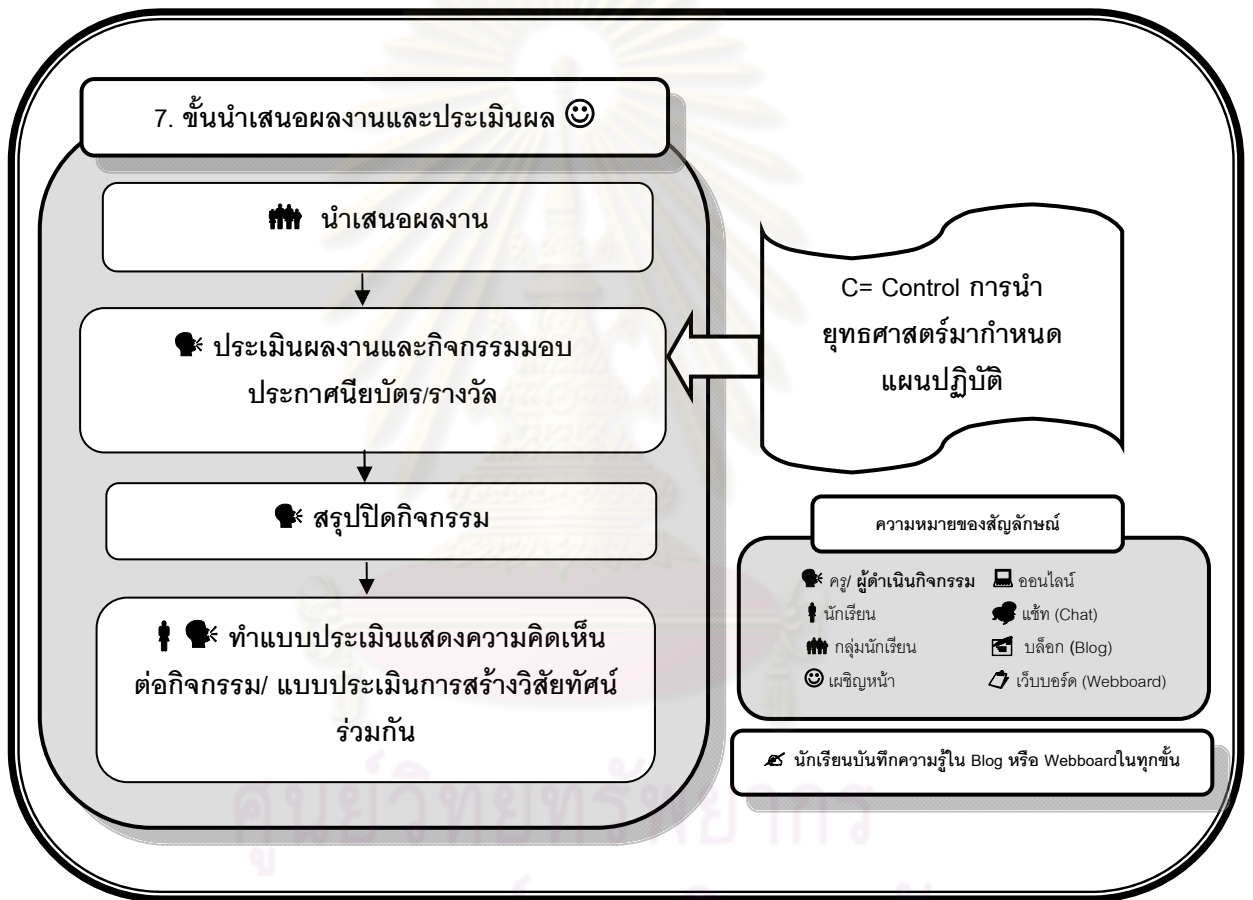
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่ม ช่วยกันบันทึกข้อมูลจากการลงมือปฏิบัติ และจัดเป็นสรุปข้อมูลจากการลงมือปฏิบัติ จากนั้นนักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่ม นำเสนอผล จากการลงมือปฏิบัติผ่านทางบล็อก (Blog) เพื่อให้เพื่อนทั้งในกลุ่มและต่างกลุ่มสามารถเรียนรู้ร่วมกัน ได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ วีระ นิยมวัน (2542) ที่กล่าวว่า การสรุปจะเป็นการสรุปสถานการณ์ ปัญหาแนวทางแก้ไข ให้ทุกคนได้เห็นภาพรวมของประเด็น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ประชาสรรค์ แสนภักดี (2552) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นการเปิดโอกาส ให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคน แสดงความคิดเห็น รับฟังและหาข้อสรุปร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

6.5 นักเรียนแกนนำ อย.น้อยและครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบ ประเมิน/สังเกตพฤติกรรม

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครู แกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549) ที่ได้กล่าวถึง การประเมินผล ปรับปรุง เพื่อให้ทราบว่าเป็นปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ และมีหลักฐานในการติดตาม สนับสนุน ให้ทำได้ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ร่วมกัน นอกจากนี้ พยงค์ ไทยเกิด (2546) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการ พัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลบ้านเขี้ยวหลาน โดยการ

ประเมินผลก่อนและหลังการประชุมปฏิบัติการด้านความรู้เรื่องการวางแผนแบบมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า เมื่อผ่านการประชุมปฏิบัติการแล้วผู้เข้าร่วมประชุมส่วนมากมีทักษะเพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง อีกทั้ง พรพิมล หรรษาภิรมย์โชค (2550) ได้กล่าวว่า การติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพจะทำให้เกิดการเรียนรู้ในระดับบุคคล กลุ่ม และทั่วทั้งองค์กร

7. ขั้นนำเสนอผลงานและประเมินผล

ขั้นนำเสนอผลงานและประเมินผล ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรมประเมินผลงานและกิจกรรมมอบประกาศนียบัตร/รางวัล ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม สรุปปิดกิจกรรม นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนทำแบบประเมินแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมและแบบประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Posttest)

7.1 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน โดยนำเสนอแผนงาน/โครงการ, สื่อต่าง ๆ ที่ผลิตขึ้น, ผลจากการลงมือปฏิบัติ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการดำเนิน

กิจกรรมให้แก่ครูแกนนำ อย.น้อย และเพื่อน ๆ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย กลุ่มอื่น ๆ ฟังและซักถาม หากมีข้อสงสัย ซึ่งนักเรียนแกนนำ อย.น้อยจะได้รับประสบการณ์และเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549) ที่กล่าวว่า การนำเสนอเป็นการรวบรวมผลขั้นตอนสุดท้ายด้วยการนำเสนอด้วยบรรยากาศเป็นมิตรเป็นกันเอง รวมทั้งเปิดโอกาสให้ซักถาม เรียนรู้ และปรับปรุงแก้ไขผลงานร่วมกัน

7.2 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรมประเมินผลงานและกิจกรรมมอบประกาศนียบัตร/รางวัล

เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการ AIC ในขั้นตอนของ C= Control การนำยุทธศาสตร์มากำหนดแผนปฏิบัติ โดยครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ประเมินผลงานและกิจกรรม พร้อมทั้งให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของประหยัด จตุพรพิทักษ์ (2540) ที่กล่าวถึง ขั้นตอน C (Control) ว่า ต้องมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนางานหรือภารกิจอย่างต่อเนื่อง จากนั้นประกาศผลและมอบรางวัลให้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย กลุ่มที่ได้คะแนนการร่วมกิจกรรมการแบ่งปันความรู้สูงสุด จากนั้น ครูแกนนำ อย.น้อย/ผู้ดำเนินกิจกรรม ก็จะสร้างแรงจูงใจแก่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ด้วยการมอบรางวัลและมอบประกาศนียบัตร เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่นักเรียนแกนนำ อย.น้อยที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน เพื่อให้ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เป็นตัวแทนโรงเรียนปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของ พรพิมล หรรษาภิรมย์โชค (2550) ที่กล่าวว่า การติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพจะทำให้เกิดการเรียนรู้ในระดับบุคคล กลุ่ม และทั่วทั้งองค์กร นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับ Swart and Wild (2000) ที่กล่าวว่า การสร้างแรงจูงใจจะช่วยสร้างสมรรถนะทางด้านบุคคล รวมทั้งความรู้และทักษะที่ใช้จัดการตนเองเพื่อสร้างความมั่นใจในตนเอง

7.3 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม สรุปปิดกิจกรรม

ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม สรุปปิดกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ ทั้ง 7 สัปดาห์ และสรุปผลการดำเนินกิจกรรมแบ่งปันความรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ John, Scott, and Richard (1998) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้เหนือเวสต์ ไรต์ เว็บ พบว่า การรวบรวม สรุป และการแบ่งปันความรู้จากแหล่งต่าง ๆ จะนำไปสู่การแบ่งปันความรู้ที่ชัดเจน การค้นพบความรู้และความรู้ที่ฝังลึก นอกจากนี้ อรพินท์ สฟโชคชัย (2537) ที่กล่าวว่า การหาข้อสรุปร่วมกันจะเป็นการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน ซึ่งขั้นตอนนี้จะเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนแสดงข้อคิดเห็นรับฟังซึ่งกันและกัน

7.4 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนทำแบบประเมินแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรม และแบบประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Posttest)

นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนทำแบบประเมินแสดงความคิดเห็นต่อ กิจกรรมและแบบประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Posttest) หลังเสร็จสิ้นการดำเนินกิจกรรม การแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริม การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุน การวิจัย (2549) ที่ได้กล่าวถึง การประเมินผล ปรับปรุง เพื่อให้ทราบว่าปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ และมี หลักฐานในการติดตาม สนับสนุนให้ทำได้ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ร่วมกัน นอกจากนี้ พยงค์ ไทยเกิด (2546) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาชุมชน เทศบาลบ้านเขี้ยวหลาน โดยการประเมินผลก่อนและหลังการประชุมปฏิบัติการด้านความรู้เรื่อง การวางแผนแบบมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า เมื่อผ่านการประชุมปฏิบัติการแล้วผู้เข้าร่วมประชุม ส่วนมากมีทักษะเพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง อีกทั้ง พรพิมล หรรษาภิรมย์โชค (2550) ได้กล่าวว่า การ ติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพจะทำให้เกิดการเรียนรู้ในระดับบุคคล กลุ่ม และทั่วทั้งองค์กร

ข้อเสนอแนะ

จากการสรุปและอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ประโยชน์ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ สำหรับโรงเรียน

1. ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเห็น ความสำคัญ มีส่วนร่วม อำนวยความสะดวก กิจกรรมการแบ่งปันความรู้ เพื่อให้กิจกรรมสำเร็จลุล่วง ประสบความสำเร็จ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ผู้บริหารควรสนับสนุนกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ ให้เป็นนโยบายที่ชัดเจน เพื่อให้ครู นักเรียนแกนนำ อย.น้อย และผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ เช่น การบูรณาการกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ เข้าไปกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้บุคลากร ปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกันและบรรลุเป้าหมายร่วมกัน อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาศักยภาพให้แก่ นักเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองสูงสุด

3. ผู้บริหารควรจัดสรรทรัพยากร บุคลากร สิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งงบประมาณ สนับสนุนกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ การจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการแบ่งปันความรู้ ทั้งด้าน กายภาพและจิตภาพ เช่น การจัดสรรคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่รวดเร็ว เพื่อเป็นการจูงใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้แบ่งปันความรู้ได้อย่างเต็ม ประสิทธิภาพ

4. ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจให้แก่ครู นักเรียนแกนนำ อย.น้อย รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทั้งแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เช่น การยกย่องชมเชย การประกาศเกียรติคุณให้บุคคลอื่น ได้ทราบ รวมทั้ง แรงจูงใจภายนอก (Trinsic Motivation) เช่น การมอบประกาศนียบัตร การให้ งบประมาณสนับสนุนการทำผลงานของครู และงบประมาณสนับสนุนการผลิตสื่อรณรงค์ รวมทั้งให้ รางวัลการสร้างผลงานหรือนวัตกรรมของนักเรียน

สำหรับครูแกนนำ อย.น้อย

1. ครูแกนนำ อย.น้อย แต่ละโรงเรียน ควรผลักดันโครงการ อย.น้อย ให้เป็นส่วนหนึ่งของ นโยบาย/ วิสัยทัศน์/ พันธกิจ ของโรงเรียน เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้โดยนำใช้เทคโนโลยีมาใช้กับใน โครงการ อย.น้อย เพื่อให้ส่งเสริมให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เพื่อพัฒนาทักษะในการแบ่งปันความรู้ และการใช้เทคโนโลยีในการแบ่งปันความรู้ และหาความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ เพื่อให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. การนำรูปแบบการแบ่งปันความรู้ ไปใช้ ครูแกนนำ อย.น้อย จำเป็นต้องให้ความสำคัญ กับทั้ง 5 องค์ประกอบ 7 ขั้นตอน 7 สัปดาห์ (5x7x7) สำหรับองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) กลุ่มคนที่ร่วมแบ่งปันความรู้/ ผู้ร่วมแบ่งปันความรู้ ซึ่งประกอบด้วย 1.1 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม 1.2 กลุ่มนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
- 2) ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ
- 3) บรรยากาศ/สภาพแวดล้อมในการแบ่งปันความรู้
- 4) เทคโนโลยี/สื่อการเรียนรู้ และ 5) การ ประเมินผล

ขั้นตอน 7 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) ขั้นเตรียมความพร้อม
- 2) ขั้นเปิดใจแบ่งปันประสบการณ์ร่วม
- 3) สร้างวิสัยทัศน์
- 4) ขั้นกำหนดประเด็น คิดค้นหากลวิธี
- 5) ขั้นวางแผนและออกแบบกิจกรรมแบ่งปัน ประสบการณ์
- 6) ขั้นกำหนดจัดทำแผนกำหนดผู้รับผิดชอบและอภิปรายร่วมกัน
- 7) ขั้นลงมือปฏิบัติ ตามแผน และ 7) ขั้นนำเสนอผลงานและประเมินผล เนื่องจากขั้นตอนและองค์ประกอบดังกล่าวจะ ส่งผลต่อการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

3. ควรประชาสัมพันธ์กิจกรรมการแบ่งปันความรู้ ให้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย รวมทั้งเครือข่ายอื่น ๆ เช่น โรงเรียนใกล้เคียง ผู้ปกครอง ชุมชน เห็นความสำคัญของสนับสนุน ส่งเสริม อำนวยความสะดวก และเข้าร่วมกิจกรรมการแบ่งปันความรู้เพื่อให้เกิดเป็นเครือข่ายโครงการ อย.น้อย ที่เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

สำหรับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

1. นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทั้งรายบุคคล และกลุ่ม ควรปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ แบ่งปันความรู้ด้วยความเต็มใจและตั้งใจ รับผิดชอบ เพื่อให้การทำกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

2. นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ควรแบ่งเวลาสำหรับการทำกิจกรรม เพื่อให้การทำกิจกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ทั้งตัวนักเรียน เพื่อน โรงเรียน ครอบครัว และชุมชน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยโดยใช้ระยะเวลาการทดลองให้มากขึ้น เนื่องจากการทดลองใช้รูปแบบสำหรับงานวิจัยนี้ใช้ระยะเวลา 7 สัปดาห์ ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจัดกิจกรรมให้นาน และจัดอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่นักเรียนจะได้ฝึกการเขียนโครงการ เพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ และลงมือปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลอย่างแท้จริงและเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดความตระหนักและกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติเพียงระยะเวลาสั้น ๆ ซึ่งหากสามารถจัดกิจกรรมให้นานขึ้น เช่น จัดเป็นสัปดาห์หรือนรงค์ จะช่วยให้โครงการ อย.น้อย เป็นโครงการที่เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร วิทยานารถไพศาล และคณะ (2549) ที่ได้ประเมินผลโครงการ อย.น้อย พบว่า เด็กและเยาวชนในวัยนี้เป็นวัยที่มีศักยภาพมาก หากได้รับการส่งเสริมอย่างเป็นรูปธรรม มุ่งเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การมีส่วนร่วมโดยตรง และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.2 การศึกษาวิจัยในครั้งนี มุ่งศึกษาเปรียบเทียบการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย การวิจัยในครั้งต่อไป ควรมุ่งพัฒนาทักษะในด้านอื่น ๆ เช่น ภาวะผู้นำ ความคิดสร้างสรรค์ การสร้างความรู้ การสร้างนวัตกรรม เป็นต้น ซึ่งสอดคล้อง อนุชัช ธีรเรืองไชยศรี และคณะ (2551) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมโครงการ อย.น้อย ควรส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม อย.น้อย อย่างกว้างขวาง และควรมีการพัฒนาทักษะด้านความรู้ ความสามารถด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในโรงเรียนในด้านต่าง ๆ

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ระหว่าง 2 โรงเรียน หรืออาจทำในลักษณะของเครือข่าย เพื่อเปรียบเทียบความเหมือน/ ความแตกต่างกัน เพื่อเป็นการยืนยันผลลัพธ์จากการศึกษาเปรียบเทียบ

2.4 งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยที่ทดลองรูปแบบการแบ่งปันความรู้ แยกการทำกิจกรรมออกจากในชั้นเรียน คือ จัดกิจกรรมในช่วงหลังเลิกเรียน ดังนั้น ควรนิบูรณาการการทดลองใช้รูปแบบฯ ให้เกิดขึ้นในชั้นเรียนและสอดคล้องกับการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร วิทยานารถไพศาลและคณะ (2549) ที่กล่าวว่า ควรบูรณาการกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตร ทั้ง 8 สาระ โดยจัดให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนของครู นักเรียน และกิจกรรมในโรงเรียน สอดคล้องกับธรรมชาติและวัยของนักเรียน ซึ่งเป็นวัยแห่งการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง มีส่วนร่วมโดยตรง และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.5 ควรมีการศึกษาเทคโนโลยี/ สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการนำมาใช้สำหรับการแบ่งปันความรู้ นอกเหนือจากบล็อก (Blog) เว็บบอร์ด (Webboard) แชท (Chat) อีเมล (E-mail) หนังสือ บทความ เป็นต้น โดยอาศัยแนวโน้มของเทคโนโลยี/ สื่อการเรียนรู้ ที่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย โดยเลือกเทคโนโลยีในการแบ่งปันความรู้ควรเลือกเทคโนโลยี/ สื่อการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียน เนื้อหา วัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง อาทิ Facebook หรือผ่านโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น

2.6 ควรวิจัยและศึกษาปัจจัยเพิ่มเติม โดยเน้นไปที่แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เช่น คำชม การยอมรับ การทำประโยชน์ให้แก่โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน เพื่อให้นักเรียนเกิดพลังในตัวนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต่อไปในอนาคต และจะส่งผลต่อกิจกรรมโครงการ อย.น้อย ให้มีความยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Yun and Allyn (2005) ที่ศึกษาสาเหตุของแรงจูงใจในแต่ละบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแบ่งปันความรู้ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ แรงจูงใจด้านองค์กร เกี่ยวข้องกับการใส่ใจใจขององค์กร แรงจูงใจด้านสังคม เกี่ยวข้องกับการทำตนให้เป็นประโยชน์ และการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงาน เกี่ยวข้องกับการร่วมมือในการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงาน

2.7 ควรวิจัยแบบขยายผล โดยร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน เพื่อให้เกิดเป็นเครือข่ายที่ชัดเจนและเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุด และมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร วิทยานารถไพศาลและคณะ (2549) ที่กล่าวว่า ควรประสานความร่วมมือ 4 ระดับ ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุขกับกระทรวงศึกษาระดับจังหวัด คือ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) ระดับเครือข่ายในเขตพื้นที่การศึกษา และระดับโรงเรียน และควรสนับสนุนโครงการให้ขยายผลจากนักเรียนสู่นักเรียน นักเรียนสู่นักเรียน สู่นักเรียน โรงเรียนสู่วิทยาลัย และโรงเรียนสู่ชุมชน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์. การพัฒนารูปแบบการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548

กองทุนสนับสนุนการวิจัย, สำนักงาน Appreciation-Influence-Control (A-I-C). [ออนไลน์]. 2549.

แหล่งที่มา: http://www.vijai.org/Tool_vijai/12/06.asp [2550, มีนาคม 14].

โกศล ดีศีลธรรม. การจัดการความรู้แห่งโลกธุรกิจใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 1. ปทุมธานี: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2546.

คณะกรรมการอาหารและยา, สำนักงาน. ผลงานจากโรงเรียน ออย.น้อย.[ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา:

<http://www.fda.moph.go.th/youngfda/young.shtm> [2552, มิถุนายน 2].

ใจทิพย์ ณ สงขลา. E-Instructional Design วิธีวิทยาการออกแบบการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

จิรัชณา วิเชียรปัญญา. การพัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

ชลประทาน, กรม. องค์ประกอบของวิสัยทัศน์ร่วม.[ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา :

<http://kmcenter.rid.go.th/kcffd/information/Dr%20Pornpan%20Present/Shared%20Vision%20Activity.ppt>. [2552, กันยายน 12]

ชวิน ธรรมนันท์กุล. Learning Organization Training for the Trainers. กรุงเทพมหานคร :

ธนาคารไทยพานิชจำกัด (มหาชน), 2540.

เดชนันท์ เทียมรัตน์ และกานต์สุดา มาชะศิริานนท์. วินัย...สำหรับองค์การเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2544.

ธนพรรณ ธาณี. กระบวนการมีส่วนร่วม. [ออนไลน์]. 2540.แหล่งที่มา:

<http://www.cdswtu.com/index.php?option=content&task=view&id=143&Itemid=34> [2552, สิงหาคม 24].

- ธนาวุธ บุทธิจักร. การพัฒนาคุณธรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้รูปแบบ กิจกรรมกลุ่มเยาวชนสร้างสรรค์พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโพนสว่าง อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร. [Online]. 2552 แหล่งที่มา : http://www.mdh.obec.go.th/web/board_view.php?b_id=751&bcat_id=3.
- ธีระพงษ์ แก้วหาวงษ์. กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งประชาคมประชาสังคมขอนแก่น : โครงการจัดตั้งมูลนิธิเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ชมรมนักวิชาการสาธารณสุขภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. [ออนไลน์]. 2544. แหล่งที่มา: <http://www.prachasan.com/mindmapknowledge/aic.html> [2552, สิงหาคม 24].
- นิภาภรณ์ หวะสุวรรณ การทดลองใช้กระบวนการประชุมปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ขององค์กร (AIC) เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการนำแผนพัฒนาสาธารณสุขไปสู่การปฏิบัติ : กรณีศึกษาแผนงานป้องกันและควบคุม โรคไข้เลือดออก ระดับหมู่บ้าน จังหวัดชัยภูมิ.[Online]. 2543. แหล่งที่มา : <http://mphmsu.blogspot.com/2005/05/aic.html>.
- บดินทร์ วิจารณ์.การจัดการความรู้สู่ปัญญาปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ธรรมกมลการพิมพ์, 2547
- บุญดี บุญญากิจ และคณะ. การจัดการความรู้: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2537.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. วิจัยวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : หจก.พี.เอ็น.การพิมพ์, 2535.
- ประคอง กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ประชาสวรรค์ แสนภักดี. กระบวนการ AIC. [ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา: <http://rcfp.info/index.php/column/columngen> [2552, สิงหาคม 24].
- ประพนธ์ ผาสุกเอียด. การจัดการความรู้ (KM) ฉบับขับเคลื่อน LO. กรุงเทพฯ: ไยใหม่, 2550.
- ประเวศ วะสี. องค์กรชุมชนกับกระบวนการเรียนรู้ของประชาชน หัวใจของการพัฒนา. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.].
- พยนต์ ไทยเกิด. การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านเขียวหลาน AIC. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2546.
- พรพิมล หรรษาภิรมย์โชค. การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้สำหรับหน่วยงานภาครัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- พิมสาย จิ่งตระกูล. การนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมในงานเพื่อพัฒนาทักษะการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันตามแนวคิดวิธีการเรียนแบบมีส่วนร่วมสำหรับนักเทคโนโลยีการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา.

- วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและ
เทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546
- พูนลาภ อุทัยเลิศอรุณ. การพัฒนาองค์กรจัดการความรู้ด้วย CoP ตอน: แนวทางในการพัฒนา
Communities of Practice. ถักทอสายใยแห่งความรู้, 2547.
- เพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, สถาบัน. การจัดการความรู้ จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: บริษัท จีวีดีเอ็ม
เอ็กซ์เพรส จำกัด, 2547.
- ไพบุณย์ วัฒนศิริธรรม และ วิเชียร ศรีลูกหว่า. เทคนิคการรวมพลังสร้างอนาคต (AIC).
[ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา: <http://gotoknow.org/blog/paiboon/260442> [2552, สิงหาคม 24].
- ไพโรจน์ ไหววานิชกิจ. Knowledge Management จากองค์ความรู้สู่การพัฒนาองค์กร.
ไมโครคอมพิวเตอร์ ฉบับเดือนมิถุนายน : 96-102.
- โรงเรียนสามขา. ขั้นตอนของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน. [ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา:
B8%B3%E0%B9%80%Ehttp://www.samkha.ac.th/%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%
B8%99%E0%B8%99%E0%0%B8%AA%E0%B8%99%E0%B8%AD(Learning%20
Organization).ppt#279,22,การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Building Shared Vision). [2552,
กันยายน12].
- วางคณา หอมจันทร์. ผลของโปรแกรมการเรียนการสอนผ่านเว็บแบบเปิดและปิดและระดับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษของนักเรียน
มัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา ภาควิชา
หลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- วิจารณ์ พานิช. ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้. [ออนไลน์]. 2546. แหล่งที่มา: <http://kmi.or.th>
[2552, มีนาคม 22].
- วิจารณ์ พานิช. การจัดการความรู้. [ออนไลน์]. 2547. แหล่งที่มา:
http://www.dopa.go.th/iad/km/km_des.html [2552, กรกฎาคม 18].
- วิจารณ์ พานิช. ความรู้ 5 ชนิด. [ออนไลน์]. 2547. แหล่งที่มา:
<http://kmi.trf.or.th/Document/AboutKM/5knowledge.pdf>. [2552, มีนาคม 22]
- วิจารณ์ พานิช. องค์การจัดการเรียนรู้: บรรยายในหลักสูตรการบริหารงานภาครัฐและกฎหมาย
มหาชน รุ่นที่ 3. [ออนไลน์]. 2547. แหล่งที่มา: [http://kmi.ot.th/autopage/show
_page.php?h=13&s_id=19&d_id=19](http://kmi.ot.th/autopage/show_page.php?h=13&s_id=19&d_id=19) [2552, มิถุนายน 10].
- วิชุดา รัตนเพียร. การเรียนการสอนผ่านเว็บ : ทางเลือกใหม่ของเทคโนโลยีการศึกษาไทย.
วารสารครุศาสตร์. 3 (มีนาคม): 29-35, 2542.
http://kmi.ot.th/autopage/show_page.php?h=13&s_id=19&d_id=19 [2552, มิถุนายน 10].

- วีระ นิยมวัน. การประชุมปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ AIC. โครงการตำรากรมอนามัย, 2542.
 วันวิสาข์ เอ็มบุตตร. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา ภาควิชา
หลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์, 2549.
- ศรีศักดิ์ จามรมาน. อิเลิร์นนิ่งระดับปริญญาตรีขึ้นมามากมาย : การศึกษาออนไลน์ใน
สหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2548. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 2549.
- ศิริเดช สุชีวะ และคณะ. รายงานวิจัยและประเมินผลโครงการ อย.น้อย, 2551.
 ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมสามัญศึกษา. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษาศึกษาธิการ, 2545.
- ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ. กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ
2544-2553 ของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ และ
คอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2545.
- สมชาย นำประเสริฐชัย. เทคโนโลยีกับการจัดการความรู้. สำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2546.
- ส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม, สถาบัน. การจัดการความรู้คืออะไร. [ออนไลน์]. 2547.
 แหล่งที่มา: http://www.kmi.trf.or.th/AboutKM/About_KM.pdf [2550, มีนาคม 12].
- สุนทร วิทยานารถไพศาล และคณะ. รายงานประเมินผลกิจกรรม อย.น้อย หน่วยปฏิบัติการวิจัย
เภสัชศาสตร์สังคม (วจภส.), 2548.
- สุภณิดา สุบุรินทร์คำ. การพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการ
สื่อสารด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเพื่อพัฒนาความเป็นชุมชนนักปฏิบัติของครูในโรงเรียนที่
เข้าร่วมในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันของกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาหลักสูตร
การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. การบริหารทรัพยากรบุคคลเชิงกลยุทธ์: คู่มือสำหรับการนำไปปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 1.
 กรุงเทพฯ: บริษัท เอ็กสเปอร์เน็ท จำกัด, 2549.
- อรพิน สพิโชคชัย. การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน. [ออนไลน์]. 2538.
 แหล่งที่มา: <http://www.cdswtu.com/index.php?option=content&task=view&id=143&Itemid=34> [2552, สิงหาคม 24].
- อนุชัย ธีรเรืองไชยศรี และคณะ. รายงานประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่ทำกิจกรรม อย.น้อย, 2551.

ภาษาอังกฤษ

Alfred, P. R. and Hope, M. J. Blended Learning and sense of Community:

A comparative Analysis with Traditional and Fully Online Graduate Course. [Online].

2004. Available from : <http://www.irrodl.org/content/v5.2/rovai-jordan.html>. [2008, July 10].

Ardichvill, A., Page, V., and Wenting, T. Motivation and barriers to participation in virtual

knowledge-sharing communities of practice [Online]. 2002. Available from :

http://www.Alba.edu.gr/OKLC2002/Proceddings/pdf_files/ID78.pdf. [2008, July 10].

Ba, L.. Knowledge Management and organizational culture: a social action Perspective

[Online]. 2004. Available from : [http://www.lib.umi.com/dissertations/](http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/3126188)

[fullcit/3126188](http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/3126188) [2006, June 6].

Bahra, N. Competitive Knowledge management. NY: Palgrave publishers limited, 2001.

Barnard, Y. F. Developing industrial knowledge management: knowledge sharing over

boundaries [Online]. 2005. Available from : <http://www.internetconferences.net> [2008

July 12,]

Bruce E. Hansen, 1999. Discussion of 'Data mining reconsidered Econometrics Journal,

Royal Economic Society 2(2) : 192-201.

Burn, A. T. Knowledge acquisition and transfer in product development: A comparative case study

[Online]. 2004. Available from : <http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/3133687>

[2008, July 20]

Chaudhry, A. S. Knowledge sharing practices in Asian institutions: a multi-cultural, 2005.

Chen, L. An examination of relationships among leadership behaviors, knowledge sharing,

and organization's marketing effectiveness in professional service firms that have

been engaged in strategic aliances [Online]. 2004. Available from :

<http://www.lib.umi.com/dissertations.fullcit/3125998> [2008, July 20].

Chkravarthy, B., Zaheer, A., and Zaheer, S. Knowledge sharing into Organizations: A

Field Study. San Diego, 1999.

Cohen B. Simon and et al. การวัดความรับรู้. [Online]. 1994. Available from :

<http://www.psy.cmu.edu/~scohen/PSS10thai.doc> [2009, August 20].

Curtis, D. D., and Lawson, M. J. Exploring Collaborative Online Learning. Journal of

Asynchronous Learning. Network, 5 (1), 21-34, 2001.

- Davenport and Prusak . Working Knowledge: New Organization Manage What They Know.
Boston: Harvard Business School Press, 1998.
- Dennis, D. Developing, knowledge sharing communities. Journal of Petroleum Technology.
56, 11 (November) : 72-73,76.
- Durcikova, A. The Role of Organizational Climate in the Use of Knowledge, AMCIS, 2004
- Grant, A. K. and Govindarajan, V. 2000. Toward a knowledge-based theory of the firm.
Strategic Management Journal 17 : 109-122.
- Gray, B. Information learning in an online community of practice. Journal of Distance
Education. 19, 1 (Spring) : 20-35.
- Gupta, A.K., & Govindarajan, V. Knowledge management's social dimension: Lessons from
Nucor Steel. Sloan Management Review. (Fall) : 71-80.
- Harlow, H.D. The relationships between tacit and explicit knowledge management
strategies and methodologies and firm financial and innovation outcomes [Online].
2004. Available from : <http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/3128898> [2006, June 6].
- Hauck, R. V. Should they share or not? An Investigation on the use of communication
and knowledge sharing technology in a police organization [Online]. 2005. Available
from : <http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/3159876> [2008, July 20].
- Hemrie, M. and Hedgepeth, O. Size is Important in Knowledge Management .
[Online]. 2003. Available from : <http://www.tlinc.com/article153.htm> [2009, May 6].
- Hou. Exploring the behavioral patterns of an online knowledge-sharing
discussion activity among teachers with problem-solving strategy. Teaching and
Teacher Education 25 (2009) : 101–108.
- Hough, B. W., Smithey, M. W., and Evertson, C.M. Using Computer Mediated
Communication to create virtual communities of practice for interteacher. Journal of
Technology and Teacher Education 12 (March 2004).
- Huei-Tse Hou a, Yao-Ting Sung b, Kuo-En Chang. Exploring the behavioral patterns of an
online knowledge-sharing discussion activity among teachers with problem- solving
strategy. Teaching and Teacher Education 25 (2009): 101–108.
- John, D., Scott, S., and Richard, W. Knowledge sharing over the world wide web.
[Online]. 1998. Available from : [http://eric.ed.gov/ERICDocs/data/ericdocs2sql/
content_storage_01/0000019b/80/17/5a/8a.pdf](http://eric.ed.gov/ERICDocs/data/ericdocs2sql/content_storage_01/0000019b/80/17/5a/8a.pdf) [2008, July 20].

- Kang, Y. J., Kim, S. E., and Change, G. W. The impact of knowledge sharing on work performance: An empirical of the public employee's perceptions in South Korea [Online]. 2004. Available from: http://www.arches.uga.edu/~seokeun/knowledge_sharing.manuscript.pdf [2008, July 28].
- Keeley, E. J. Institutional research as the catalyst for the extent and effectiveness of knowledge-management practices in improving planning and decision-making in higher education organizations [Online]. 2004. Available from: <http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/3152488> [2008, July 20].
- Kermally, S. Effective knowledge management: a best practice blueprint. West Sussex: John Wiley & Sons, 2002.
- Kim, S. Y and Lee, Y.D. Factors Affecting Timely Completion of Construction Projects. [Online]. 2004. Available: <http://www.getcited.org/pub/103411716> [2009, July 12].
- Kock, and Davidson. Can lean media support knowledge sharing? Investigating a hidden advantage of process improvement. IEEE Transactions of engineering Management 50 (May 2003): 151-163.
- Kucza, T. Knowledge management process model [Online]. 2001. Available from: <http://www.vii.fi/inf/pdf/publications/2001/P455.pdf> [2009, March. 20]
- Li Li. The effects of trust and shared vision on inward knowledge transfer in subsidiaries intra- and inter-organizational relationships. Teaching and Teacher Education 14 (February 2005): 77-95.
- Marquardt, M. Building the Learning Organization. New York: McGraw-Hill, 1999.
- Marquardt, M. and Reynolds, A. A The Global Learning Organization. New York : IRWIN, 1994.
- McAndrew, P., Clow, D., Taylor, J., and Aczel, J. The evolutionary design of a knowledge network to support knowledge management and sharing for life long learning. British Journal Knowledge Management and sharing for lifelong learning". British Journal of Education Technology 35 (June 2004): 739-746.
- McDermont, R. and Synder, W.C. Community of practice in collaborative learning environment [Online]. 2002. Available from: http://www.criticalmethods.org/collab/v/mov?d=1_67 [2009, May 9].

- Ngoc, P. B. An empirical study of knowledge transfer within Vietnam's IT companies.
 Doctoral's Thesis. Department of Informatics, University of Fribourg, Switzerland,
 2004.
- Nickols, F. Community of Practice an Overview. [Online]. 2003. Available from :
<http://www.home.att.net/~discon/km/CoPoverview.pdf> [2009, May 4]
- Nonaka, I. and Takeuchi, H. The Knowledge-Creating Company: How Japanese Companies
 Create the Dynamics of Innovation. New York: Oxford, 1995.
- Oliver, Omari, and Hemington. Using online technologies to support problem based
 learning: Learners responses and perceptions. Australian Journal of Educational
 Technology, 15: 158-79.
- Organizing for Development, an International Institute: ODDI AIC Process.
 [Online]. 1990. Available from : [http://www.cdswtu.com/index.php?option=content
 &task=view&id=143&Itemid=34](http://www.cdswtu.com/index.php?option=content&task=view&id=143&Itemid=34). [2009, August 24].
- Pearce and Ensley. A reciprocal and longitudinal investigation of the innovation
 process: the central role of shared vision in product and process innovation teams
 (PPITs) [Online]. 2003. Available from: [http://www3.interscience.wiley.com/journal
 /107593818/abstract?CRETRY=1&SRETRY=0](http://www3.interscience.wiley.com/journal/107593818/abstract?CRETRY=1&SRETRY=0) [2009, September 12]
- Poufelt, F. and Peterson, N. J. 6 Principles of Knowledge Sharing [Online]. 2005. Available
 from: [http://www.providersedge.com/docs/km_articles/6_Principles_of_K-
 Sharing.pdf](http://www.providersedge.com/docs/km_articles/6_Principles_of_K-Sharing.pdf) [2009, July 20].
- Probst, G., Raub, S., and Romhardt, K.. Managing Knowledge : Building blocks for success.
 West Sussex, England : John Wiley and Sons, 2000.
- Qiyun, W. and Huay, L. W. Comparing asynchronous online discussions and face-to-
 face discussions in a classroom setting. British Journal of Educational Technology 38
 (March 2007) : 272–286.
- Resta, P. In Computer Supported Collaborative Learning. Indiana University,
 Bloomington, IN, 1995.
- Ross; and Schulz. Using the Word Wide Web to Accommodate Diverse Learning Styles.
College Teaching. 47 (July 1999): 123-129.
- Senge, P.M. The Fifth Discipline: The art and practice of the learning organization.
 Doubleday, New York, 1990.

- Senge, P. M. Creating Desired Futures in a Global Economy Reflections: The Society for Organizational Learning Journal 5, (Fall 2004): 272-286.
- Senge, P. M. Senge, et al., The fifth discipline fieldbook: strategies and tools for building a learning organization, N.Y., Doubleday, 1994.
- Sevinc G. A Comparative Research in Blended Learning: State University vs Private University. [Online]. 1999. Available from: <http://hct.fcs.sussex.ac.uk/Submissions/08.pdf> [2008, Sep 14]
- Skyrme, D. J. The 3Cs of knowledge sharing: culture, competition and commitment [Online]. 2004. Available from: http://www.skyrme.com/updates/u64_f1.htm [2008, July 20].
- Smith, R.M. Learning How to Learn. Chicaco, Illinois: Follett Publishing Company, 1997.
- Stevens, L. Incentives for sharing seven companies develop innovative strategies that encourage knowledge sharing [Online]. 2004. Available from: <http://www.kmmag.com/articles/default.asp?articleID=78> [2008, July 20].
- Supar et. Al. Factors affective knowledge sharing and its effects on performance: A study of three Selected higher academic institutions [Online]. 2002. Available from: <http://ickm.upm.edu.my/presenter2.html> [2008, July 28].
- Swart, J., and Wild, J. Competence for knowledge sharing: building the foundation for organizational learning. Free transfer, 2000.
- Taylor, D. M. and Wright, S. C. Do aboriginal students benefit from education in their heritage language? Results from a ten-year program of research in Nunavik. Canadian Journal of Native Studies, 23, (2004): 1-24.
- Tiwana. The Knowledge Management Toolkit: Practical Techniques for Building a Knowledge Management System. New Jersey: Printice-Hall, 2001.
- Trapp, H. Benefits of an intranet-base knowledge management system-measuring the effects [Online]. 1999. Available from: http://avinci.de/competence/publikationen/diplomarbeit_holger_trapp.pdf [2006, February 26].
- Valiathan and Purnima. Blended Learning Models. Learning Circuits. [Online]. 2002. Available from: <http://www.learningcircuits.org/2002/aug2002/valiathan.html>. [2008, July 20].
- Weiss, N.A. Introduction to statistics. Addison-Wesley, 1995.

- Wenger, E., McDermont, R. and Synder, W.C. A guide to managing knowledge: cultivating community of practice [Online]. 2002. Available from: http://www.criticalmethods.org/collab/v.mv?d=1_67 [2009, February 2].
- Wenger, E. Knowledge management as a doughnut: shaping your knowledge Strategy through communities of practice. Ivey Business Journal. (January/February), 2004.
- Wenger, McDermott and Synder. The evolution design of a Knowledge Network to support knowledge management and sharing for lifelong learning. British Journal of Educational Technology, 739-746, 2004.
- Winkelen, V. C. Inter-organizational communities of practice [Online]. 2003. Available from: <http://www.elerningeuropa.info/docPrint.php?id=1483&Ing=1> [2009, May 12].
- World Bank. A strategy to develop agriculture in Sub-Saharan Africa and a focus for the World Bank. Paper No 203, Africa Technical Department Series, 1977.
- Yun and Allyn. Causes of knowledge sharing behaviors: motivational/functional approach [Online]. 2005. Available from: <http://frontpage.montclair.edu> [2008, July 28].

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพความตรงตามโครงสร้างของต้นแบบการแบ่งปันความรู้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.เอ็มอัชฌา วัฒนบุรานนท์	อาจารย์ประจำ
สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ดี หอมสนิท	อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยี
และสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(ข้าราชการบำนาญ)
3. คุณเกษรพันธ์ ราชศรี	ครูแกนนำ อย.น้อย
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นการแบ่งปันความรู้ผู้อำนวยการ, ครูแกนนำ อย.น้อย และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ชีระภูธร	อาจารย์ประจำ
ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. อาจารย์ ดร.อนิรุทธ์ สติมัน	รองคณบดีฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. คุณจิตรา เอื้อจิตรบำรุง	นักวิชาการเผยแพร่ระดับชำนาญการพิเศษ
กองพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

**แบบสังเกตพฤติกรรม แบบประเมินผลการมีส่วนร่วม แบบประเมินความคิดเห็นการดำเนินงาน
กิจกรรมการแบ่งปันความรู้ และแบบประเมินทักษะการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน**

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรรถพล อนันตวรสกุล	อาจารย์ประจำ
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ดร.สุภณิดา ปุสุรินทร์คำ	องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัด
นครราชสีมา
3. ดร.ณัฐฐิติตา ศิริรัตน์	สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากร
ทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพสื่อเว็บและคู่มือการใช้เว็บไซต์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตวีร์ คล้ายสังข์	อาจารย์ประจำ สาขาวิชาเทคโนโลยีและ
สื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. อาจารย์ ดร.ประกอบ กรณีกิจ	อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยี
และสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ	อาจารย์ประจำ แขนงวิชาเทคโนโลยี
และสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ผู้ทรงคุณวุฒิรับรองรูปแบบการแบ่งปันความรู้ฯ

1. นายนิรัตน์ เตียสุวรรณ	ผู้อำนวยการ
กองพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
2. รองศาสตราจารย์ บุญภา วชิระศักดิ์มงคล	อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. อาจารย์ ดร.สุริยะ เจียมประชานรากร	อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยี
และสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต

4. อาจารย์ ดร.พรสุข ตันตระกูลโรจน์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยี
และสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. คุณกันยรัตน์ จิตตเกษม

รองผู้อำนวยการ

โรงเรียนคลองนาเกลือน้อย

(กลีน้อยอุปถัมภ์)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

ตารางวิเคราะห์ สังเคราะห์ และผลการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อ-หน่วยงาน	AIC ใช้เป็นภาษาไทยว่า
นพ. วีระ นิยมวัน (กรมอนามัย) (2542)	การประชุมปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์
สำนักงานสนับสนุนการวิจัย (สกว.) (2549)	เทคนิคการประชุมแบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์
ธีระพงษ์ แก้วหาวงษ์ (2544) ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	เทคนิคกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม
ประชาสรรค์ แสนภักดี ศูนย์ฝึกอบรมภูมิปัญญาสู่สากล (2552)	เทคนิคกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม
ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม (2552)	เทคนิคการรวมพลังสร้างอนาคต

ตารางที่ 73 แสดงการสังเคราะห์ชื่อ AIC

สรุป ผู้วิจัยจึงได้ผสมผสาน AIC ได้เป็นภาษาไทยว่า กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 74 แสดงการสังเคราะห์ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้เทคนิคกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

การสังเคราะห์ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้เทคนิคกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย		
การแบ่งปันความรู้ (Blended knowledge Sharing)	กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ (Appreciation Influence Control: AIC)	ขั้นตอนผู้วิจัย
1.เตรียมความพร้อม	1. เข้าใจสถานการณ์ สภาพที่แท้จริง (reality)	1. ขั้นเตรียมความพร้อม
2. เปิดใจเล่าประสบการณ์ (Face-to-Face) และ (Online)	2. สร้างวิสัยทัศน์ สภาพที่คาดหวังในอนาคต (ideal vision หรือ Scenario)	2. ขั้นเปิดใจแบ่งปันประสบการณ์ร่วมสร้างวิสัยทัศน์
3. กำหนดประเด็นแบ่งปันความรู้ (Face-to-Face) และ (Online)	3. คิดค้น หากลวิธี (solution design)	3. ขั้นกำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี
4. แบ่งปันประสบการณ์ระหว่างกัน (Face-to-Face) และ (Online)	4. จัดความสำคัญ จำแนกกิจกรรม (priority)	4. ขั้นวางแผนและออกแบบกิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์
5. อภิปรายและนำเสนอร่วมกัน (Face-to-Face) และ (Online)	5. วางแผน หาผู้รับผิดชอบ (responsibility)	5. ขั้นกำหนดจัดทำแผน กำหนดผู้รับผิดชอบและอภิปรายร่วมกัน
6. นำผลไปทดลองปฏิบัติจริงเพื่อแก้ปัญหา (Face-to-Face) และ (Online)	6. จัดทำแผน / กิจกรรม / โครงการ (Action Plan)	6. ขั้นลงมือปฏิบัติตามแผน
7. บันทึกความรู้/ผลการปฏิบัติงาน (Face-to-Face) และ (Online)		7. ขั้นนำเสนอผลงานและประเมินผล

ตารางที่ 75 แสดงสรุปการสังเคราะห์องค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้เทคนิคกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ตารางสรุปการสังเคราะห์องค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้เทคนิคกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย		
การแบ่งปันความรู้ (Blended Knowledge Sharing)	กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ (Appreciation Influence Control: AIC)	สรุป
1. การเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง ผ่านการแบ่งปันประสบการณ์	A-Appreciation คือ <u>บรรยากาศการยอมรับชื่นชม (Appreciate)</u> - เข้าใจสถานการณ์ ประเด็นปัญหา และสภาพความเป็นจริง (reality) - <u>สร้างวิสัยทัศน์ สภาพที่คาดหวังในอนาคต (ideal vision หรือ scenario)</u>	1. กลุ่ม 2. ประเด็นปัญหา 3. บรรยากาศ/ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแบ่งปันความรู้ 4. เครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ 5. เทคโนโลยี/ สื่อ
2. การเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง ไปเป็นความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง	I-Influence คือ การใช้ประสบการณ์ / ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของแต่ละคนที่มีอยู่ - คิดหากลวิธี (solution design) - จัดความสำคัญ จำแนกกิจกรรม (priority)	6. แผนงาน/โครงการ 7. การประเมินผล
3. การแลกเปลี่ยนของบุคคล/ เครือข่าย / ชุมชนนักปฏิบัติเป็นหลัก ร่วมกับความรู้ที่ผ่านเทคโนโลยี/ สื่อช่องทางความรู้ต่าง ๆ แบบออนไลน์ (Online Learning) ซึ่งมีทั้งแบบประสานเวลา Synchronous และแบบไม่ประสานเวลา Asynchronous และแบบเผชิญหน้า (Face-to Face)	C-Control คือ การนำยุทธศาสตร์/วิธีสำคัญมากำหนดแผนปฏิบัติการโดยละเอียด - วางแผน หาผู้รับผิดชอบ (responsibility) - จัดทำแผน / กิจกรรม / โครงการ (Action plan)	
4. การเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้งไปเป็นความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง โดยการลงมือปฏิบัติจริง		

ตารางที่ 76 แสดงการสังเคราะห์ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน	ข้อความคำถามการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน
<p>Senge และคณะ (1994) ได้กล่าวถึงวิธีการในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมไว้ ดังนี้ กระบวนการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมในแต่ละขั้นตอนควรจะช่วยให้ผู้บริหารและผู้นำเห็นความสำคัญในการก้าวไปแต่ละขั้นในแต่ละขั้นตอน วิธีการในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันมีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การบอก หัวหน้าทราบวิสัยทัศน์ที่ควรจะเป็นและองค์การปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ โดยมีเทคนิคคือ ควรแจ้งผู้บริหารอย่างตรงไปตรงมา ชัดเจน และสอดคล้อง ควรความจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน ให้เห็นถึงความยากลำบากในการบรรลุเป้าหมาย ผลักดันให้เกิดความเข้าใจวิสัยทัศน์ และมั่นใจในการบรรลุวิสัยทัศน์ แต่ควรระวังและหลีกเลี่ยงการสื่อสารเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ในทางลบ ควรมีความชัดเจนในการเจรจาต่อรอง สิ่งใดที่มีอิทธิพลและไม่มีอิทธิพล และควรให้รายละเอียดแต่ไม่ควรจะแตกรายละเอียดจนเยอะเกินไป 2. การขาย หัวหน้าทราบวิสัยทัศน์และต้องการเข้าร่วมกระบวนการ ผู้นำพยายามที่จะดึงคนให้มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ตกลงร่วมกัน โดยรวบรวมช่องทางในการตอบสนอง สนับสนุน นำเสนอภาพ หลักฐานต่าง ๆ เพื่อเป็น ข้อตกลงและทิศทางขององค์กรร่วมกัน หากคนในองค์กรเห็นวิสัยทัศน์ที่เป็นประโยชน์ต่อพวกเขา ก็จะทำให้เกิดความซื่อสัตย์ต่อองค์กร ความไว้วางใจ เชื่อใจ การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าและพนักงาน 3. การทดสอบ หัวหน้ามีความคิด วิสัยทัศน์ หรือแนวคิดหลาย ๆ แนวคิดที่ต้องการให้องค์กรปฏิบัติก่อนดำเนินการ โดยการ เตรียมข้อมูลที่เป็นไปได้ เพื่อปรับปรุงคุณภาพและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ให้โอกาสผู้อื่นได้คิดแม้ว่าจะเป็นทางเลือกที่ผิด แต่ก็ยังเป็นโอกาสในการเรียนรู้สิ่งที่ผิด อย่าออกแบบสอบถามที่มีคำตอบกำกวม ไม่กลัวในการตอบและรับรองกระบวนการทดสอบ รวบรวมแบบสอบถามด้วยการสัมภาษณ์ตัวต่อตัว เพื่อที่จะได้ แลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล กลุ่ม และจากการประชุม การทดสอบจริง มีประโยชน์และพัฒนาความสามารถ ทำให้คนต้องการพัฒนาวิสัยทัศน์ ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร เพื่อที่จะบรรลุวิสัยทัศน์ได้และอะไรที่ขาดไป 4. การให้คำปรึกษา หัวหน้าและสมาชิกในองค์กรร่วมมือดำเนินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน บริษัทต้องการรู้ว่าพนักงานคิดอะไรอยู่ การให้คำปรึกษาจึงเป็นกระบวนการหนึ่งในการสร้างวิสัยทัศน์ขององค์กร โดยรวบรวมข้อมูลในลักษณะ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนสามารถสร้างวิสัยทัศน์ของตนเอง 2. นักเรียนสามารถอธิบายให้เพื่อนเข้าใจวิสัยทัศน์ 3. นักเรียนสามารถบอกวิธีการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ 4. นักเรียนสามารถทำให้ตนเองบรรลุวิสัยทัศน์ 5. นักเรียนเปิดโอกาสให้เพื่อนทุกคนแสดงวิสัยทัศน์ 6. นักเรียนสามารถแสดงวิสัยทัศน์ด้วยความเต็มใจ 7. นักเรียนคิดว่าการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันมีประโยชน์ 8. นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม 9. นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ร่วมกับเพื่อนต่างกลุ่ม 10. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นในการกำหนดวิสัยทัศน์ของกลุ่ม 11. นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของกลุ่ม 12. นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกวิสัยทัศน์ของกลุ่ม 13. นักเรียนมีบทบาทหน้าที่ในกลุ่มอย่างชัดเจน 14. นักเรียนสามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน	ข้อความคำถามการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน
<p>เรียงลำดับ เช่น เริ่มจากผู้บริหารลงมาสู่สมาชิกทุกระดับในองค์กร สมาชิกของแต่ละทีมจะคุยเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ขององค์กรร่วมกัน ซึ่งจะช่วยสร้างภาพ แสดงความคิดเห็นในใจของแต่ละคน และย้อนกลับไปยังผู้บริหาร ในการพบแต่ละครั้งควรอัดวิดีโอเทปของผู้บริหารเพื่อแสดงถึงวิสัยทัศน์ขององค์กร รวบรวมและเผยแพร่ผลลัพธ์เพื่อให้มั่นใจได้ว่าทุกความคิดเห็นมีคุณค่า เช่น การเขียนรายงาน การประชุม เป็นต้น นอกจากนี้ควรบอกถึงวิสัยทัศน์ที่ถูกต้องขององค์กรและสอบถามความคิดเห็นของพนักงานว่าคิดอย่างไร</p> <p>5. ร่วมสร้างสรรค์ สิ่งสำคัญของทุก ๆ ชีวิตเริ่มมาจากการทำงาน องค์กร ผู้นำสมาชิกเข้าใจและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อร่วมสร้างสรรค์กัน ทีมควรมีจุดมุ่งหมายเดียวกันเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และเพื่อสนับสนุนองค์กร โดยเริ่มจากการแสดงวิสัยทัศน์ส่วนบุคคล ซึ่งเป็นเครื่องมือในการตั้งเป้าหมายขององค์กร ผู้นำผลักดันและส่งเสริมให้พนักงานแสดงวิสัยทัศน์และประสบการณ์ของแต่ละบุคคลและกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของทีมและองค์กร นอกจากนี้ควรให้ความเท่าเทียมกันกับพนักงานทุกคนในองค์กร แลกเปลี่ยนระหว่างกันโดยแต่ละทีมจะร่วมพูดคุยเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีโอกาสเป็นผู้นำไม่มีความคิดไหนเป็นความคิดที่ผิดเพื่อที่จะทำให้เกิดการร่วมสร้างสรรค์อย่างแท้จริง</p> <p>เดชนีย์ เทียมรัตน์ และกานต์สุตา มาชะศิริวานนท์ (2544) กล่าวถึงการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) ไว้ดังนี้</p> <p>1. จัดตั้งคณะทำงาน ซึ่งประกอบไปด้วย สมาชิกที่มีความสามารถและมีอำนาจในการตัดสินใจสั่งการพอสมควร ยิ่งถ้าได้ผู้บริหารระดับสูง มาเป็นคณะทำงาน ก็จะช่วยให้ประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น</p> <p>2. สืบหาความคาดหวัง ความต้องการ และความเห็นจากผู้ที่มีส่วนสำคัญ (Stakeholders) ต่อองค์กร เช่น ผู้ถือหุ้น ผู้บริหาร พนักงาน ลูกค้าและผู้แทนจำหน่าย เป็นต้น เพราะทุกรายต่างมีความคาดหวังที่ต้องการจะได้รับจากองค์กรของเราทั้งสิ้น ดังนั้น จึงไม่มีอะไรที่จะเหมาะสมไปกว่าการสานประโยชน์ให้แก่ผู้ที่มีส่วนสำคัญทุกกลุ่ม ซึ่งหากมีโอกาสได้ทราบข้อมูลเหล่านี้เสียก่อน ผลสรุปสุดท้ายในการเป็นวิสัยทัศน์ขององค์กร ก็จะขัดกับความคาดหวังที่เขาเหล่านั้นมีต่อองค์กรของเรา และวิสัยทัศน์ก็นำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>3. วิเคราะห์สถานะแวดล้อมขององค์กร จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และทางเลือกในอนาคต (Strength Weakness Opportunity Threat: SWOT) เช่น Market Driven หรือ Technology Driven เพื่อประมวลแนวทางร่วมกับความคาดหวังของ Stakeholders และ กำหนดออกมาเป็นวิสัยทัศน์ เป็นต้น</p>	<p>15. นักเรียนปฏิบัติงานเต็มความสามารถ</p> <p>16. นักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดแข็งของกลุ่ม</p> <p>17. นักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดอ่อนของกลุ่ม</p> <p>18. นักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์โอกาสของกลุ่ม</p> <p>19. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทางเลือกในอนาคตของกลุ่ม</p> <p>20. นักเรียนสามารถบันทึกข้อมูลจากการหารือวิสัยทัศน์ร่วมกัน</p> <p>21. นักเรียนคิดว่าการบินที่ข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญ</p> <p>22. นักเรียนมีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการของกลุ่ม</p> <p>23. นักเรียนยึดวิสัยทัศน์เป็นแนวทางการทำงาน</p> <p>24. นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิดหาแนวทางป้องกันปัญหาต่าง ๆ</p> <p>25. นักเรียนทำงานโดยยึดจุดมุ่งหมายเดียวกันกับเพื่อน</p> <p>26. นักเรียนมีส่วนร่วมทำให้กลุ่มบรรลุวิสัยทัศน์</p>

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน	ข้อความคำถามการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน
<p>4. คัดเลือกวิสัยทัศน์ที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุด อย่างน้อย 2-3 หัวข้อ เพื่อนำเสนอขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหาร หรือคณะกรรมการบริษัท เพื่อประกาศใช้ และสร้างความเข้าใจแก่ทุกคนในองค์กรต่อไป ทั้งนี้ การพัฒนาวิสัยทัศน์ร่วม จำเป็นต้องทำเป็นระบบ เป็นขั้นตอน อย่างถูกวิธี จึงจะได้วิสัยทัศน์ร่วมที่ดี ถูกต้อง และเหมาะสมกับเงื่อนไขเวลาในอนาคตและสิ่งสำคัญคือ ถ้าได้รับความร่วมมือจากสมาชิกทุกคนในองค์กร การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมก็จะบรรลุผล</p> <p>Senge (2004) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมไว้ว่า มีขั้นตอนและหลักการสำคัญ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทำให้เกิดการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของแต่ละบุคคล การผลักดันให้เกิดการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันแทนที่จะเป็นวิสัยทัศน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ย่อมส่งผลดีต่อองค์กรมากที่สุดคือ จะทำให้เห็นภาพรวมขององค์กรได้ชัดเจนขึ้น สิ่งสำคัญคือ ควรจะเลิกแบบแผนประเพณีเดิม ๆ ของวิสัยทัศน์ เพื่อวางแผนกระบวนการ 2. เผยแพร่วิสัยทัศน์ข้อตกลงให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติตาม ผู้บริหารเห็นความสำคัญและทำให้เกิดข้อตกลงในวิสัยทัศน์ร่วมกันเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมองถึงสิ่งที่จะต้องดำเนินการต่อไป 3. ยึดวิสัยทัศน์และแนวทางการดำเนินงาน การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมมีหลายกิจกรรมที่จะพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้เกิดคุณค่า โดยดำเนินงานโดยการตั้งคำถาม “ทำไม” “เพราะอะไร” และ “อย่างไร” โดยมุ่งตอบคำถามหลัก 3 ประการที่สะท้อนให้เห็นว่าเราเชื่อมั่นในสิ่งใด กล่าวคือ <ol style="list-style-type: none"> 1. อะไร - ภาพในอนาคตที่ต้องการให้เกิดคืออะไร 2. ทำไม - ทำไปทำไม ด้วยเป้าหมายหรือพันธกิจใด มีส่วนช่วยเหลือสังคมเช่นไร 3. อย่างไร - เราจะปฏิบัติตนเช่นไรให้วิสัยทัศน์และพันธกิจนั้นเป็นจริงด้วยความซื่อสัตย์ จริงใจ เสียสละ อดทน เป็นต้น 4. ทักษะคนที่ เป็นบวกและลบ อะไรคือสิ่งที่เราต้องการและอะไรคือสิ่งที่เราต้องหลีกเลี่ยงทัศนคติทางลบมีข้อจำกัดคือ พลังในการสร้างวิสัยทัศน์จะเป็นแนวทาง “ป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น” ไม่ค่อยมีพลังเท่าที่ควร และมีผลในระยะสั้น ๆ เท่านั้น <p>5. สร้างเครื่องมือและข้อตกลงที่เป็นจริงได้ ซึ่งจะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพมากวิสัยทัศน์ส่วนบุคคลไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพการสร้างสรรค้มากขึ้น แต่สิ่งสำคัญคือ การสร้างสรรค้ให้คนร่วมวิสัยทัศน์อย่างเต็มใจ</p>	

ตารางที่ 77 แสดงการหาค่า IOC และรายละเอียดการแก้ไของค์ประกอบของการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบ ได้แก่	ค่า IOC				สรุป
	ผชช.ท่านที่ 1	ผชช.ท่านที่ 2	ผชช.ท่านที่ 3	ค่า IOC	
1. กลุ่มคนที่ร่วมแบ่งปันความรู้/ ผู้ร่วมแบ่งปันความรู้	1	0	1	0.67	มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้
2. ประเด็นปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ					
3. บรรยายภาค/สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแบ่งปันความรู้					
4. เครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้					
5. เทคโนโลยี/สื่อ					
6. แผนงาน/ โครงการ					
7. การประเมินผล					

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การหาค่า IOC และรายละเอียดข้อเสนอแนะและการปรับปรุงแก้ไขขั้นตอน

1. ขั้นเตรียมความพร้อมวิเคราะห์สภาพที่แท้จริง (Face-to-Face)

ขั้นตอนที่ 1	ค่า IOC				
	ผชช. ท่านที่ 1	ผชช. ท่านที่ 2	ผชช. ท่านที่ 3	ค่า IOC	สรุป
ขั้นเตรียมความพร้อมวิเคราะห์สภาพที่แท้จริง	1	1	1	1	มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้

ข้อเสนอแนะ

เวลาในการทำกิจกรรมไม่ควรยาวนานเกินไป เพราะเด็กอาจขาดความสนใจ จาก 3 ชั่วโมง 45 นาที จึงปรับเป็น 2 ชั่วโมง 10 นาที

2. ขั้นเปิดใจแบ่งปันประสบการณ์ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ (Face-to-Face)

ขั้นตอนที่ 2	ค่า IOC				
	ผชช. ท่านที่ 1	ผชช. ท่านที่ 2	ผชช. ท่านที่ 3	ค่า IOC	สรุป
ขั้นเปิดใจแบ่งปันประสบการณ์ร่วมสร้างวิสัยทัศน์	1	1	1	1	มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้

ข้อเสนอแนะ

การวาดภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ AIC ในการสร้างวิสัยทัศน์ และการวาดภาพอาจเป็นเพียงภาพสัญลักษณ์ ซึ่งนักเรียนในระดับ ม. 4 สามารถทำได้ และในการชี้แจงกิจกรรม จะมีการนำเสนอภาพตัวอย่างให้นักเรียน

3. ขั้นกำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี (Face-to-Face)

ขั้นตอนที่ 3	ค่า IOC				
	ผชช. ท่านที่ 1	ผชช. ท่านที่ 2	ผชช. ท่านที่ 3	ค่า IOC	สรุป
ขั้นกำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี	1	1	1	1	มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้

ข้อเสนอแนะ

การวาดภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ AIC ในการสร้างวิสัยทัศน์ และการวาดภาพอาจเป็นเพียงภาพสัญลักษณ์ ซึ่งนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 สามารถทำได้ และในการชี้แจงกิจกรรม จะมีการนำเสนอภาพตัวอย่างให้นักเรียน นอกจากนี้ เวลาในขั้นตอนที่ 4 น้อยเกินไป จึงได้ปรับจาก 15 นาที เป็น 30 นาที

4. ขั้่นวางแผนและออกแบบกิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์ (Online)

ขั้นตอนที่ 4	ค่า IOC				
	ผชช. ท่านที่ 1	ผชช. ท่านที่ 2	ผชช. ท่านที่ 3	ค่า IOC	สรุป
ขั้่นวางแผนและออกแบบ กิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์	1	1	1	1	มีความเหมาะสมและ สามารถนำไปใช้ได้

ข้อเสนอแนะ

ควรมีแบบฟอร์มการเขียนโครงการ เนื่องจากเด็กอาจจะเขียนไม่ได้ , เขียนรายละเอียดเพิ่มเติม
ว่า ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอะไร และระบุว่า Online หรือ Face-to-Face ในขั้นตอนใด

5. ขั้่นกำหนดจัดทำแผน กำหนดผู้รับผิดชอบและอภิปรายร่วมกัน (Online+Face-to-Face)

ขั้นตอนที่ 5	ค่า IOC				
	ผชช. ท่านที่ 1	ผชช. ท่านที่ 2	ผชช. ท่านที่ 3	ค่า IOC	สรุป
ขั้่นกำหนดจัดทำแผน กำหนด ผู้รับผิดชอบและอภิปราย ร่วมกัน	1	1	1	1	มีความเหมาะสมและ สามารถนำไปใช้ได้

ข้อเสนอแนะ

ควรแนะนำให้สลับตำแหน่ง โดยให้แบ่งปันความรู้ก่อนที่จะเขียนโครงการ , ให้กำหนดวิธีการ
กำหนดบทบาทสมาชิกในกลุ่ม นอกจากนี้ ควรเพิ่มเติมรายละเอียดว่าโครงการเกี่ยวกับอะไร ศึกษา
ข้อมูลอะไร

6. ขั้่นลงมือปฏิบัติตามแผน (Online+Face-to-Face)

ขั้นตอนที่ 6	ค่า IOC				
	ผชช. ท่านที่ 1	ผชช. ท่านที่ 2	ผชช. ท่านที่ 3	ค่า IOC	สรุป
ขั้่นลงมือปฏิบัติตามแผน	1	1	1	1	มีความเหมาะสมและ สามารถนำไปใช้ได้

ข้อเสนอแนะ

ควรให้เขียนเพิ่มเติมว่า วัสดุ อุปกรณ์ อะไร และเพิ่มเติมว่าขั้นตอนใดเป็น Online หรือ Face-
to-Face

7. ชื่อนำเสนอผลงานและประเมินผล (Face-to-Face)

ขั้นตอนที่ 7	ค่า IOC				
	ผชช. ท่านที่ 1	ผชช. ท่านที่ 2	ผชช. ท่านที่ 3	ค่า IOC	สรุป
ชื่อนำเสนอผลงานและ ประเมินผล	1	1	1	1	มีความเหมาะสมและ สามารถนำไปใช้ได้

ข้อเสนอแนะ

ควรเสนอให้ระบุรายละเอียดของแบบประเมิน

รายละเอียดข้อเสนอแนะและการปรับปรุงแก้ไขขององค์ประกอบ/ ขั้นตอน

1. กลุ่มคนที่ร่วมแบ่งปันความรู้/ ผู้ร่วมแบ่งปันความรู้ ควรอธิบายให้ครอบคลุมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยแบ่งเป็น 1.1 ผู้ดำเนินกิจกรรม/ ครูแกนนำ อย.น้อย 1.2 กลุ่มนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
2. เครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ ผู้เชี่ยวชาญให้คำข้อเสนอแนะว่าใกล้เคียงกับเทคโนโลยี/สื่อการเรียนรู้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้รวมเข้าด้วยกันกับเทคโนโลยี/สื่อการเรียนรู้
3. แผนงาน/ โครงการ ผู้เชี่ยวชาญให้คำข้อเสนอแนะว่า ไม่ใช่องค์ประกอบ แต่เป็นผลงานที่ได้จากการใช้รูปแบบ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงไม่ได้นำแผนงาน/ โครงการ เข้ามาอยู่ในองค์ประกอบ
4. ควรอธิบายรายละเอียดขององค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบให้ละเอียดและชัดเจนมากยิ่งขึ้น
5. การลำดับขั้นตอน/ เวลา ในการดำเนินกิจกรรมบางขั้นอาจจะยังไม่เหมาะสมมากนัก ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้สลับขั้นตอน/ ปรับเวลา เพื่อความเหมาะสมและความต่อเนื่องของการดำเนินกิจกรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการนำเสนอผลการทดลองใช้เว็บไซต์ (Try Out) และคู่มือการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ตารางที่ 78 แสดงความถี่และร้อยละในการใช้เว็บไซต์ อย.น้อย

ความถี่ในการใช้เว็บไซต์ อย.น้อย	ความถี่	ร้อยละ
ทุกวัน	2	20
วันเว้นวัน	0	0
2-3 ครั้ง/ สัปดาห์	3	30
1 ครั้ง/ สัปดาห์	5	50
รวม	10	100

จากตารางที่ 78 พบว่า นักเรียนมีความถี่ในการใช้เว็บไซต์ อย.น้อย มากที่สุดคือ 1 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาคือ 2-3 ครั้ง/ สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 30 และทุกวันคิดเป็น ร้อยละ 20

ตารางที่ 79 แสดงระดับความพึงพอใจเว็บไซต์และคู่มือด้านข้อมูลโครงการ อย.น้อย

(N=10)

รายการประเมิน	ปานกลาง					ดี		S.D.	ความพึงพอใจ
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)	\bar{x}			
ด้านข้อมูลโครงการ อย.น้อย									
1. ข้อมูลชัดเจน ถูกต้อง น่าเชื่อถือ และข้อมูลมีการปรับปรุงอยู่เสมอ	2 (20)	7 (70)	1 (10)	0	0	3.1	1.20		ปานกลาง
2. ปริมาณข้อมูลมีเพียงพอกับความต้องการ	4 (40)	5 (50)	1 (10)	0	0	4.1	0.57		มาก
3. ข่าวสารการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ มีความเหมาะสม น่าสนใจ	5 (50)	3 (30)	2 (20)	0	0	4.3	0.67		มาก
4. มีภาพกิจกรรมของนักเรียน อย.น้อย	6 (60)	3 (30)	1 (10)	0	0	4.3	0.82		มาก
5. เนื้อหาอ่านแล้วเข้าใจง่าย	7 (70)	3 (30)	0	0	0	4.5	0.70		มากที่สุด
6. มีการจัดหมวดหมู่เป็นเมนูต่าง ๆ ให้ใช้งานได้ง่าย	7 (70)	3 (30)	0	0	0	4.7	0.48		มากที่สุด
7. เนื้อหากับภาพมีความสอดคล้องกัน	8 (80)	2 (20)	0	0	0	4.8	0.42		มากที่สุด

รายการประเมิน	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)	\bar{x}	S.D.	ความพึงพอใจ
8. ความถูกต้องของข้อความถูกต้องตามหลักภาษา และไวยากรณ์	6 (60)	4 (40)	0	0	0	4.6	0.52	มากที่สุด
ด้านการแบ่งปันความรู้								
9. มีส่วนของการแบ่งปันความรู้	6 (60)	4 (40)	0	0	0	4.6	0.52	มากที่สุด
10. การลงทะเบียนแบ่งปันความรู้ไม่ซับซ้อน ใช้งานง่าย	4 (40)	6 (60)	0	0	0	4.4	0.52	มาก
11. การลงทะเบียนเข้าสู่ระบบไม่ซับซ้อน ใช้งานง่าย	6 (60)	4 (40)	0	0	0	4.6	0.52	มากที่สุด
12. การใช้งานบล็อก (Blog) สะดวก ใช้งานง่าย	7 (70)	3 (30)	0	0	0	4.7	0.48	มากที่สุด
13. การใช้งานกระดานข่าว (Webboard) สะดวก ใช้งานง่าย	6 (60)	4 (40)	0	0	0	4.6	0.52	มากที่สุด
14. การสนทนา (Chat) สะดวก ใช้งานง่าย	2 (20)	7 (70)	1 (10)	0	0	4.1	0.57	มาก
15. เนื้อหากับภาพเมนูต่าง ๆ มีความสอดคล้องกัน	6 (60)	4 (40)	0	0	0	4.6	0.51	มากที่สุด
16. หน้าโฮมเพจมีความสวยงาม มีความทันสมัย น่าสนใจ	4 (40)	4 (40)	2 (20)	0	0	4.2	0.79	มาก
ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบเว็บไซต์								
17. หน้าแบ่งปันความรู้สวยงาม มีความทันสมัย น่าสนใจ	4 (40)	5 (50)	1 (10)	0	0	4.3	0.68	มาก
18. การจัดรูปแบบในเว็บไซต์ง่ายต่อการอ่านและการใช้	4 (40)	6 (60)	0	0	0	4.4	0.51	มาก
19. สีสีนในการออกแบบเว็บไซต์มีความเหมาะสม	5 (50)	4 (40)	1 (10)	0	0	4.4	0.7	มาก
20. สีพื้นหลังกับสีตัวอักษรมีความเหมาะสมต่อการอ่าน	6 (60)	4 (40)	0	0	0	4.6	0.52	มากที่สุด

รายการประเมิน	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)	\bar{x}	S.D.	ความพึงพอใจ
21. ขนาดตัวอักษร และรูปแบบตัวอักษร อ่านได้ง่าย และสวยงาม	7 (70)	3 (30)	0	0	0	4.7	0.48	มากที่สุด
22. ภาพกับเนื้อหา มีความสอดคล้องกัน และสามารถสื่อความหมายได้	7 (70)	2 (20)	1 (10)	0	0	4.6	0.70	มากที่สุด
23. ความเร็วในการแสดงภาพ ตัวอักษร และข้อมูล	1 (10)	6 (60)	3 (30)	0	0	3.8	0.63	ปานกลาง
24. ความถูกต้องในการเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์	5 (50)	4 (40)	1 (10)	0	0	4.4	0.70	มาก
ด้านประโยชน์และการนำไปใช้								
25. เนื้อหาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	7 (70)	3 (30)	0	0	0	4.7	0.48	มากที่สุด
26. สามารถเป็นแหล่งความรู้	7 (70)	3 (30)	0	0	0	4.8	0.42	มากที่สุด
27. เป็นสื่อเพื่อใช้เผยแพร่ข่าวสารประชาสัมพันธ์	8 (80)	2 (20)	0	0	0	4.7	0.48	มากที่สุด
28. ความพึงพอใจโดยรวมในการใช้เว็บไซต์	7 (70)	3 (30)	0	0	0	4.7	0.48	มากที่สุด
ด้านคู่มือการใช้เว็บไซต์ อย.น้อย								
29. หน้าปกสวยงาม น่าใช้	7 (70)	2 (20)	1 (10)	0	0	4.6	0.70	มากที่สุด
30. รูปเล่มมีขนาดเหมาะสมสวยงาม	7 (70)	3 (30)	0	0	0	4.7	0.48	มากที่สุด
31. อธิบายวิธีการใช้ได้ละเอียด และเข้าใจง่าย	6 (60)	4 (40)	0	0	0	4.6	0.52	มากที่สุด
32. ขนาดตัวอักษร และรูปแบบตัวอักษร อ่านได้ง่าย และสวยงาม	6 (60)	4 (40)	0	0	0	4.6	0.52	มากที่สุด
33. ภาพกับเนื้อหา มีความสอดคล้องกัน และสามารถสื่อความหมาย	8 (80)	2 (20)	0	0	0	4.8	0.42	มากที่สุด

รายการประเมิน	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง		ควรปรับปรุง		\bar{x}	S.D.	ความพึงพอใจ
			กลาง	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)				
34. ความถูกต้องของข้อความ ถูกต้องตามหลักภาษา และ ไวยากรณ์	7 (70)	3 (30)	0	0	0		4.7	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 79 ความพึงพอใจเว็บไซต์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหากับภาพมีความสอดคล้องกัน สามารถเป็นแหล่งความรู้ได้ ($\bar{x} = 4.80$) สำหรับคู่มือ ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด ความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ ภาพกับเนื้อหา มีความสอดคล้องกันและสามารถสื่อความหมาย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.80$)

ตารางที่ 80 แสดงความพึงพอใจของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต่อกิจกรรม

(N=10)

รายการกิจกรรม	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง		ควรปรับปรุง		ไม่ได้ เข้าร่วม	\bar{x}	S.D.	ความ พึงพอใจ
			กลาง	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)					
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 1										
1. แนะนำตัวสร้าง ความสัมพันธ์	5 (50)	5 (50)	0	0	0	0	4.5	0.53	มากที่สุด	
2. วิทยากรแนะนำ วิธีการใช้เว็บไซต์	7 (70)	3 (30)	0	0	0	0	4.7	0.48	มากที่สุด	
3. แนะนำคู่มือประกอบ กิจกรรม	4 (40)	4 (40)	2 (20)	0	0	0	4.2	0.79	มาก	
4. เขียนเล่าประสบการณ์ ลงบล็อก (Blog)	6 (60)	4 (40)	0	0	0	0	4.6	0.52	มากที่สุด	
5. นำเสนอเนื้อหาสาระ ความรู้ต่าง ๆ ลงในบล็อก	6 (60)	4 (40)	0	0	0	0	4.6	0.52	มากที่สุด	
6. Chat ในวันอาทิตย์	4 (40)	3 (30)	1 (10)	0	0	2 (20)	3.5	2.0	ปาน กลาง	
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 2										
7. อ่านคู่มือ อย. น้อยถึง เพื่อน	4 (40)	4 (40)	1 (10)	0	0	1 (10)	3.9	1.52	ปาน กลาง	
8. เล่าสาระความรู้ให้เพื่อน แบบพบปะกัน	4 (40)	4 (40)	2 (20)	0	0	0	4.2	0.79	มาก	
9. บันทึกสาระความรู้ลง บล็อก (Blog) และ	4 (40)	4 (40)	2 (20)	0	0	0	4.2	0.79	มาก	

รายการกิจกรรม	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)	ไม่ได้เข้าร่วม	\bar{x}	S.D.	ความพึงพอใจ
กระดานข่าว									
10. แสดงความคิดเห็นกรณีใส่กรอกสีแดง	4 (40)	4 (40)	1 (10)	0	0	1 (10)	3.9	1.52	ปานกลาง
11. เล่าประสบการณ์การทำงานโครงการในโรงเรียนนอกโรงเรียน	3 (30)	5 (50)	0	0	0	2 (20)	3.5	1.90	ปานกลาง
12. Chat ในวันอาทิตย์	3 (30)	3 (30)	1 (10)	0	0	3 (30)	3.5	2.16	ปานกลาง
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 3									
13. นำเสนอโครงงานกลุ่ม	4 (40)	4 (40)	1 (10)	0	0	1 (10)	4.3	0.67	มาก
14. บันทึกสาระความรู้ลงในบล็อก (Blog)	5 (50)	3 (30)	2 (20)	0	0	0	4.1	0.83	มาก
15. อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงงานกลุ่มผ่านเว็บ	4 (40)	4 (40)	2 (20)	0	0	0	4.3	0.82	มาก
16. จัดทำสื่อรณรงค์โครงการ	4 (40)	3 (30)	3 (30)	0	0	0	4.5	0.71	มากที่สุด
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 4									
17. นำเสนอโครงการในห้องเรียน	4 (40)	5 (50)	1 (10)	0	0	0	3.9	1.52	ปานกลาง
18. อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับโครงการ	4 (40)	3 (30)	3 (30)	0	0	0	4.3	0.82	มาก
19. บันทึกสาระความรู้ลงในบล็อก	5 (50)	3 (30)	2 (20)	0	0	0	4.2	0.79	มาก
20. เล่าความรู้สึกจากการเข้าร่วมกิจกรรม	6 (60)	3 (30)	1 (10)	0	0	0	4.1	0.88	มาก
21. สรุปการทดลองใช้เว็บไซต์	6 (60)	3 (30)	1 (10)	0	0	0	4.5	0.71	มากที่สุด
อื่น ๆ									
22. ประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม	8 (80)	2 (20)	0	0	0	0	4.8	0.42	มากที่สุด

รายการกิจกรรม	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)	ไม่ได้เข้าร่วม	\bar{x}	S.D.	ความพึงพอใจ
23. กิจกรรมในภาพรวม	9 (90)	1 (10)	0	0	0	0	4.9	0.32	มากที่สุด
24. การสร้างแรงจูงใจ	8 (80)	1 (10)	1 (10)	0	0	0	4.7	0.67	มากที่สุด
25. การแจ้งข่าวกิจกรรม	7 (70)	3 (30)	0	0	0	0	4.7	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 80 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต่อกิจกรรม มากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมในภาพรวม ($\bar{x} = 4.90$) รองลงมาได้แก่ ประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{x} = 4.80$)

ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ตารางที่ 81 จำนวนและร้อยละของวันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันโดยใช้ อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

วัน	จำนวน	ร้อยละ
จันทร์	1	7.1
อังคาร	1	7.1
พุธ	3	21.4
พฤหัสบดี	2	14.3
ศุกร์	2	14.3
เสาร์	4	28.7
อาทิตย์	1	7.1
รวม	14	100.0

จากตารางที่ 81 พบว่า วันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ วันเสาร์ คิดเป็นร้อยละ 28.7 รองลงมาได้แก่ วันพุธ วันพฤหัสบดี และวันศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 21.4 และ 14.3 ตามลำดับ และวันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันโดยใช้อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ได้แก่ วันจันทร์ วันอังคาร และวันอาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 7.1

ตารางที่ 82 จำนวนและร้อยละของวันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับแม่ค้าในชุมชนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

วัน	จำนวน	ร้อยละ
จันทร์	2	18.2
อังคาร	2	18.2
พุธ	1	9.1
พฤหัสบดี	1	9.1
ศุกร์	3	27.2
เสาร์	1	9.1
อาทิตย์	1	9.1
รวม	11	100.0

จากตารางที่ 82 พบว่า วันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับแม่ค้าในชุมชนโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ วันศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 27.2 รองลงมาได้แก่ วันจันทร์ และวันอังคาร คิดเป็นร้อยละ 18.2 และวันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับแม่ค้าในชุมชนโดยใช้อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ได้แก่ วันพุธ วันพฤหัสบดี วันเสาร์ และวันอาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 9.1

ตารางที่ 83 จำนวนและร้อยละของวันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูที่ปรึกษากิจกรรม อย.น้อยโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

วัน	จำนวน	ร้อยละ
จันทร์	1	20.0
อังคาร	1	20.0
พุธ	1	20.0
พฤหัสบดี	1	20.0
ศุกร์	1	20.0
เสาร์	-	-
อาทิตย์	-	-
รวม	5	100.0

จากตารางที่ 83 พบว่า วันที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูที่ปรึกษากิจกรรม อย.น้อยโดยใช้อินเทอร์เน็ตมีมากที่สุด ในระดับเท่ากัน ได้แก่ วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี และวันศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 20.0 และไม่ต้องการ

ให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูที่ปรึกษากิจกรรมในวันเสาร์และวันอาทิตย์

ตารางที่ 84 จำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ช่วงเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนเข้าเรียน	1	7.7
ก่อนพักกลางวัน	2	15.4
หลังพักกลางวัน	2	15.4
หลังเลิกเรียน	7	53.8
ไม่แน่นอน	1	7.7
รวม	13	100.0

จากตารางที่ 84 พบว่า ช่วงเวลาที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ หลังเลิกเรียน คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมาได้แก่ ก่อนพักกลางวันและหลังพักกลางวัน คิดเป็นร้อยละ 15.4 และช่วงเวลาที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ได้แก่ ก่อนเข้าเรียน คิดเป็นร้อยละ 7.7

ตารางที่ 85 จำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกันโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ช่วงเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนเข้าเรียน	1	9.1
ก่อนพักกลางวัน	1	9.1
หลังพักกลางวัน	1	9.1
หลังเลิกเรียน	7	63.6
ไม่แน่นอน	1	9.1
รวม	11	100.0

จากตารางที่ 85 พบว่า ช่วงเวลาที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกันโดยใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ หลังเลิกเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.6 ส่วนช่วงเวลาอื่นๆ ครูแกนนำ อย.น้อย มีความต้องการในระดับเท่ากัน ได้แก่ ก่อนเข้าเรียน ก่อนพักกลางวัน และหลังพักกลางวัน 9.1

ตารางที่ 86 จำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่นๆ โดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ช่วงเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนเข้าเรียน	1	9.1
ก่อนพักกลางวัน	1	9.1
หลังพักกลางวัน	1	9.1
หลังเลิกเรียน	8	72.7
ไม่แน่นอน	-	-
รวม	11	100.0

จากตารางที่ 86 พบว่า ช่วงเวลาที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่นๆ โดยใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ หลังเลิกเรียน คิดเป็นร้อยละ 72.7 ส่วนช่วงเวลาอื่นๆ ครูแกนนำ อย.น้อย มีความต้องการในระดับเท่ากัน ได้แก่ ก่อนเข้าเรียน ก่อนพักกลางวัน และหลังพักกลางวัน 9.1

ตารางที่ 87 จำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันโดยใช้ อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ช่วงเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนเข้าเรียน	2	20.0
ก่อนพักกลางวัน	-	-
หลังพักกลางวัน	2	20.0
หลังเลิกเรียน	5	50.0
ไม่แน่นอน	1	10.0
รวม	10	100.0

จากตารางที่ 87 พบว่า ช่วงเวลาที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันโดยใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ หลังเลิกเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.0 ส่วนช่วงเวลาอื่นๆ ที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน ได้แก่ ก่อนเข้าเรียน หลังพักกลางวัน คิดเป็นร้อยละ 20.0

ตารางที่ 88 จำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับแม่ค้าในชุมชนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ช่วงเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนเข้าเรียน	2	18.2
ก่อนพักกลางวัน	1	9.1
หลังพักกลางวัน	2	18.2
หลังเลิกเรียน	5	45.4
ไม่แน่นอน	1	9.1
รวม	11	100.0

จากตารางที่ 88 พบว่า ช่วงเวลาที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับแม่ค้าในชุมชนโดยใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ หลังเลิกเรียน คิดเป็นร้อยละ 45.4 ส่วนช่วงเวลาอื่น ๆ ที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับแม่ค้าในชุมชน ได้แก่ ก่อนเข้าเรียน หลังพักกลางวัน และ ก่อนพักกลางวัน คิดเป็นร้อยละ 18.2 และ 9.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 89 จำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูที่ปรึกษากิจกรรม อย.น้อยโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ช่วงเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนเข้าเรียน	1	25.0
ก่อนพักกลางวัน	1	25.0
หลังพักกลางวัน	1	25.0
หลังเลิกเรียน	1	25.0
ไม่แน่นอน	-	-
รวม	4	100.0

จากตารางที่ 89 พบว่า ช่วงเวลาที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูที่ปรึกษากิจกรรม อย.น้อยโดยใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ ก่อนเข้าเรียน ก่อนพักกลางวัน หลังพักกลางวัน และหลังเลิกเรียน ในระดับเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 25.0

ตารางที่ 90 จำนวนและร้อยละของความถี่ที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ความถี่	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	1	9.1
วันเว้นวัน	-	-
1 ครั้ง/สัปดาห์	6	54.5
1 ครั้ง/2 สัปดาห์	-	-
1 ครั้ง/เดือน	4	36.4
รวม	11	100.0

จากตารางที่ 90 พบว่า ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต 1 ครั้งต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.5 รองลงมาได้แก่ 1 ครั้งต่อเดือน และทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 36.4 และ 9.1 ตามลำดับ และไม่ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตวันเว้นวันและ 1 ครั้งต่อ 2 สัปดาห์

ตารางที่ 91 จำนวนและร้อยละของความถี่ที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกันโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ความถี่	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	2	18.2
วันเว้นวัน	-	-
1 ครั้งต่อสัปดาห์	5	45.5
1 ครั้งต่อ 2 สัปดาห์	1	9.1
1 ครั้งต่อเดือน	3	27.2
รวม	11	100.0

จากตารางที่ 91 พบว่า ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกันโดยใช้อินเทอร์เน็ต 1 ครั้ง/สัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.5 รองลงมาได้แก่ 1 ครั้ง/เดือน ทุกวัน และ 1 ครั้ง/2 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 27.2, 18.2 และ 9.1 ตามลำดับ และไม่ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกันโดยใช้อินเทอร์เน็ตวันเว้นวัน

ตารางที่ 92 จำนวนและร้อยละของความถี่ที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ โดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ความถี่	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	1	11.1
วันเว้นวัน	-	-
1 ครั้ง/สัปดาห์	5	55.6
1 ครั้ง/2 สัปดาห์	-	-
1 ครั้ง/เดือน	3	33.3
รวม	9	100.0

จากตารางที่ 92 พบว่า ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ โดยใช้อินเทอร์เน็ต 1 ครั้ง/สัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.6 รองลงมาได้แก่ 1 ครั้ง/เดือน และทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 33.3 และ 11.1 ตามลำดับ และไม่ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ โดยใช้อินเทอร์เน็ตวันเว้นวันและ 1 ครั้ง/ 2 สัปดาห์

ตารางที่ 93 จำนวนและร้อยละของความถี่ที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ความถี่ที่ต้องการให้พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	1	9.1
วันเว้นวัน	-	-
1 ครั้งต่อสัปดาห์	4	36.4
1 ครั้งต่อ 2 สัปดาห์	2	18.1
1 ครั้งต่อเดือน	4	36.4
รวม	11	100.0

จากตารางที่ 93 พบว่า ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันโดยใช้อินเทอร์เน็ต 1 ครั้ง/สัปดาห์ และ 1 ครั้ง/เดือน มากที่สุดอย่างละเท่า ๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 36.4 รองลงมาได้แก่ 1 ครั้ง/2 สัปดาห์ และทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 18.1 และ 9.1 ตามลำดับ และไม่ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันโดยใช้อินเทอร์เน็ตวันเว้นวัน

ตารางที่ 94 จำนวนและร้อยละของความถี่ที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับแม่ค้าในชุมชนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ความถี่	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	1	9.1
วันเว้นวัน	-	-
1 ครั้งต่อสัปดาห์	4	36.3
1 ครั้งต่อ 2 สัปดาห์	3	27.3
1 ครั้งต่อเดือน	3	27.3
รวม	11	100.0

จากตารางที่ 94 พบว่า ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับแม่ค้าในชุมชนโดยใช้อินเทอร์เน็ต 1 ครั้งต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.3 รองลงมาได้แก่ 1 ครั้งต่อ 2 สัปดาห์ 1 ครั้งต่อเดือน และทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 27.3 และ 9.1 ตามลำดับ และไม่ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับแม่ค้าในชุมชนโดยใช้อินเทอร์เน็ตวันเว้นวัน

ตารางที่ 95 จำนวนและร้อยละของความถี่ที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูที่ปรึกษากิจกรรม อย.น้อยโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ความถี่ที่ต้องการให้พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	1	100.0
วันเว้นวัน	-	-
1 ครั้งต่อสัปดาห์	-	-
1 ครั้งต่อ 2 สัปดาห์	-	-
1 ครั้งต่อเดือน	-	-
รวม	1	100.0

จากตารางที่ 95 พบว่า ครูแกนนำ อย.น้อย ทุกโรงเรียนมีความต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูที่ปรึกษากิจกรรม อย.น้อยโดยใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 100.0

ตารางที่ 96 จำนวนและร้อยละของบุคคลที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตที่โรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

บุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ครูต่างโรงเรียน	10	25.0
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน	9	22.5
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ	8	20.0
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน	4	10.0
แม่ค้าในชุมชน	8	20.0
ครูที่ปรึกษากิจกรรม อย.น้อย	1	2.5
รวม	40	100.0

จากตารางที่ 96 พบว่า ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตที่โรงเรียนกับครูต่างโรงเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมาได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ และแม่ค้าในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และ 20.0 ตามลำดับ ส่วนบุคคลที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตที่โรงเรียนน้อยที่สุด ได้แก่ ครูที่ปรึกษากิจกรรม อย.น้อย คิดเป็นร้อยละ 2.5

ตารางที่ 97 จำนวนและร้อยละของบุคคลที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

บุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ครูต่างโรงเรียน	1	4.5
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน	4	18.2
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ	6	27.4
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน	7	31.8
แม่ค้าในชุมชน	3	13.6
ครูที่ปรึกษากิจกรรม อย.น้อย	1	4.5
รวม	22	100.0

จากตารางที่ 97 พบว่า ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้านกับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.8 รองลงมาได้แก่ แกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน และแม่ค้าในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 27.4, 18.2 และ 13.6 ตามลำดับ ส่วนบุคคลที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์

โดยใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้านน้อยที่สุด ได้แก่ ครูต่างโรงเรียนและครูที่ปรึกษากิจกรรม อย.น้อย คิดเป็นร้อยละ 4.5

ตารางที่ 98 จำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

กิจกรรมคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	5	22.7
สนทนา	5	22.7
อภิปราย/ แสดงความคิดเห็น	6	27.3
การเขียนบทความ/ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์	6	27.3
รวม	22	100.0

จากตารางที่ 98 พบว่า กิจกรรมที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ การอภิปราย/ แสดงความคิดเห็นและการเขียนบทความ/ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 27.3 และต้องการให้มีการส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และการสนทนา คิดเป็นร้อยละ 22.7 เท่ากัน

ตารางที่ 99 จำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

กิจกรรมคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	6	28.6
สนทนา	7	33.3
อภิปราย/ แสดงความคิดเห็น	5	23.8
การเขียนบทความ/ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์	3	14.3
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 99 พบว่า กิจกรรมที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกันมากที่สุด ได้แก่ การสนทนา คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมาได้แก่ การส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น และการเขียนบทความ/ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 28.6, 23.8 และ 14.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 100 จำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่นๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

กิจกรรมคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	7	30.4
สนทนา	9	39.2
อภิปราย/ แสดงความคิดเห็น	3	13.0
การเขียนบทความ/ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์	4	17.4
รวม	23	100.0

จากตารางที่ 100 พบว่า กิจกรรมที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่นๆ มากที่สุด ได้แก่ การสนทนา คิดเป็นร้อยละ 39.2 รองลงมาได้แก่ การส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การเขียนบทความ/ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ และการอภิปราย/แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 30.4, 17.4 และ 13.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 101 จำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

กิจกรรมคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	3	20.0
สนทนา	6	40.0
อภิปราย/ แสดงความคิดเห็น	5	33.3
การเขียนบทความ/ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์	1	6.7
รวม	15	100.0

จากตารางที่ 101 พบว่า กิจกรรมที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันมากที่สุด ได้แก่ การสนทนา คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาได้แก่ การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น การส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และการเขียนบทความ/ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ และคิดเป็นร้อยละ 33.3, 20.0 และ 6.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 102 จำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับแม่ค้าในชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

กิจกรรมคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	3	23.1
สนทนา	5	38.5
อภิปราย/ แสดงความคิดเห็น	2	15.3
การเขียนบทความ/ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์	3	23.1
รวม	13	100.0

จากตารางที่ 102 พบว่า กิจกรรมที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับแม่ค้าในชุมชนมากที่สุด ได้แก่ การสนทนา คิดเป็นร้อยละ 38.5 รองลงมาได้แก่ การส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การเขียนบทความ/ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ และการอภิปราย/แสดงความคิดเห็น และ คิดเป็นร้อยละ 23.1 และ 15.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 103 จำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูที่ปรึกษากิจกรรม อย. น้อย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

กิจกรรมคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	1	25.0
สนทนา	1	25.0
อภิปราย/ แสดงความคิดเห็น	1	25.0
การเขียนบทความ/ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์	1	25.0
รวม	4	100.0

จากตารางที่ 103 พบว่า กิจกรรมที่ครูแกนนำ อย.น้อย ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูที่ปรึกษากิจกรรม อย. น้อย ครอบคลุมกิจกรรมในระดับเท่ากัน ได้แก่ ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การสนทนา การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น และการเขียนบทความ/ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 25.0

ตารางที่ 104 จำนวนและร้อยละของรูปแบบที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

รูปแบบการพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพุดคุยกับบุคคลอื่น	5	41.7
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพุดคุยกับบุคคลอื่น	7	58.3
รวม	12	100.0

จากตารางที่ 104 พบว่า รูปแบบที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เป็นกลุ่มพุดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมาได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย คนเดียวพุดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 41.7

ตารางที่ 105 จำนวนและร้อยละของรูปแบบที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

รูปแบบการพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพุดคุยกับบุคคลอื่น	5	38.5
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพุดคุยกับบุคคลอื่น	8	61.5
รวม	13	100.0

จากตารางที่ 105 พบว่า รูปแบบที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกันมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพุดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 61.5 รองลงมาได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพุดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 38.5

ตารางที่ 106 จำนวนและร้อยละของรูปแบบที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

รูปแบบการพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพุดคุยกับบุคคลอื่น	8	53.3
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพุดคุยกับบุคคลอื่น	7	46.7
รวม	15	100.0

จากตารางที่ 106 พบว่า รูปแบบที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ มากที่สุด

ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพูดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 53.3 รองลงมาได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพูดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 46.7

ตารางที่ 107 จำนวนและร้อยละของรูปแบบที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

รูปแบบการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพูดคุยกับบุคคลอื่น	6	66.7
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพูดคุยกับบุคคลอื่น	3	33.3
รวม	9	100.0

จากตารางที่ 107 พบว่า รูปแบบที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพูดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เป็นกลุ่มพูดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 33.3

ตารางที่ 108 จำนวนและร้อยละของรูปแบบที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับแม่ค้าในชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

รูปแบบการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพูดคุยกับบุคคลอื่น	4	40.0
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพูดคุยกับบุคคลอื่น	6	60.0
รวม	10	100.0

จากตารางที่ 108 พบว่า รูปแบบที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับแม่ค้าในชุมชนมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เป็นกลุ่มพูดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมาได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย คนเดียวพูดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 40.0

ตารางที่ 109 จำนวนและร้อยละของรูปแบบที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูที่ปรึกษากิจกรรม อย.น้อย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

รูปแบบการพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพุดคุยกับบุคคลอื่น	1	50.0
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพุดคุยกับบุคคลอื่น	1	50.0
รวม	2	100.0

จากตารางที่ 109 พบว่า รูปแบบที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูที่ปรึกษากิจกรรม อย.น้อยควรจัดให้มีกิจกรรมทั้งแบบนักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพุดคุยกับบุคคลอื่นและนักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มอย่างละเท่า ๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 50.0

ตารางที่ 110 จำนวนและร้อยละของประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ประเด็นพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	5	27.8
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ	5	27.8
การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	4	22.2
การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน	4	22.2
รวม	18	100.0

จากตารางที่ 110 พบว่า ประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน และการตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 27.8 รองลงมาได้แก่ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหารและการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 22.2

ตารางที่ 111 จำนวนและร้อยละของประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ประเด็นพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	8	25.0
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ	8	25.0
การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	9	28.1
การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้าน	7	21.9
รวม	32	100.0

จากตารางที่ 111 พบว่า ประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกันมากที่สุด ได้แก่ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร คิดเป็นร้อยละ 28.1 รองลงมาได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ และการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 25.0 และ 21.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 112 จำนวนและร้อยละของประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ประเด็นพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	6	30.0
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ	6	30.0
การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	8	40.0
การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้าน	-	-
รวม	20	100.0

จากตารางที่ 112 พบว่า ประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ มากที่สุด ได้แก่ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน และการตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 30.0

ตารางที่ 113 จำนวนและร้อยละของประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ประเด็นพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	2	11.1
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ	3	16.7
การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	6	33.3
การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้าน	7	38.9
รวม	18	100.0

จากตารางที่ 113 พบว่า ประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 38.9 รองลงมาได้แก่ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ และการตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชนคิดเป็นร้อยละ 33.3, 16.7 และ 11.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 114 จำนวนและร้อยละของประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับแม่ค้าในชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ประเด็นพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	7	25.9
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ	6	22.3
การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	9	33.3
การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้าน	5	18.5
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 114 พบว่า ประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับแม่ค้าในชุมชนมากที่สุด ได้แก่ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมาได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบและการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 25.9, 22.3 และ 18.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 115 จำนวนและร้อยละของประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูที่ปรึกษากิจกรรม อย.น้อย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ประเด็นพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	1	25.0
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ	1	25.0
การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	1	25.0
การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้าน	1	25.0
รวม	4	100.0

จากตารางที่ 115 พบว่า ประเด็นที่ครูแกนนำ อย.น้อย ควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูที่ปรึกษากิจกรรม อย.น้อย มีจำนวนเท่า ๆ กัน ได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร และการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.0 เท่ากัน

ตารางที่ 116 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=12)

ปัญหาและอุปสรรคต่อการพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนยังไม่มีความพร้อม	-	-
ผู้บริหารยังไม่มีนโยบายสนับสนุน	1	7.7
ครูยังไม่มีความพร้อม	3	23.0
นักเรียนยังไม่มีความพร้อม	2	15.4
คอมพิวเตอร์สำหรับใช้อินเทอร์เน็ตไม่เพียงพอ	2	15.4
โครงสร้างโรงเรียน บ้าน ชุมชนแตกต่างกัน และมีกิจกรรมวิชาการ	1	7.7
นักเรียนมีกิจกรรมมาก	1	7.7
ไม่มีปัญหาและอุปสรรค	3	23.0
รวม	13	100.0

จากตารางที่ 116 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคต่อการพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตของแกนนำ อย.น้อย ที่พบมากที่สุด ได้แก่ ครูยังไม่มีความพร้อม คิดเป็นร้อยละ 23.0 ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่พบน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารยังไม่มีนโยบายสนับสนุน โครงสร้างโรงเรียน บ้าน ชุมชนแตกต่างกัน และมีกิจกรรมที่เป็นวิชาการมาก และนักเรียนมีกิจกรรมมาก คิดเป็นร้อยละ

7.7 นอกจากนี้ ยังพบว่า มีครูแกนนำ อย.น้อย ที่ไม่พบปัญหาและอุปสรรคต่อการพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตของแกนนำ อย.น้อย คิดเป็นร้อยละ 23.0

**ผลการศึกษาคำความคิดเห็นของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธี
ผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์
ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย (ต่อ)**

**ตารางที่ 117 จำนวนและร้อยละของบุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์นอกโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)**

บุคคลที่มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
ครูต่างโรงเรียน	90	13.8
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน	207	31.8
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ	90	13.8
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน	97	14.9
แม่ค้าในชุมชน	159	24.5
กิจกรรมที่สอนน้อง	1	0.2
ผู้ปกครองที่อาศัยด้วยกัน	3	0.5
เพื่อนต่างโรงเรียน	3	0.5
รวม	650	100.0

จากตารางที่ 117 พบว่า บุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์
นอกโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน คิดเป็น
ร้อยละ 31.8 รองมาได้แก่ ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัด
อื่น ๆ ครูต่างโรงเรียน และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 24.5, 14.9
และ 13.8 ตามลำดับ

**ตารางที่ 118 จำนวนและร้อยละของประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยพบปะ
แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)**

ประเด็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	216	28.0
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ	170	22.0
การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	187	24.2
การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน	196	25.4
การดูแลสุขภาพอนามัย	3	0.4
รวม	772	100.0

จากตารางที่ 118 พบว่า ประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยพบปะแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์

สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน คิดเป็นร้อยละ 28.0 รองมาได้แก่ การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร และการตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 25.4, 24.2 และ 22.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 119 จำนวนและร้อยละของการเข้าร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์นอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

กิจกรรมการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
เคยเข้าร่วม	334	54.5
ไม่เคยเข้าร่วม	279	45.5
รวม	613	100.0

จากตารางที่ 119 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อยส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์นอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 54.5 และไม่เคยเข้าร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์นอกโรงเรียน จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5

ตารางที่ 120 จำนวนและร้อยละของบุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์นอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

บุคคลที่มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
ครูต่างโรงเรียน	23	8.2
นักเรียนแกนนำอย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน	90	32.0
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ	95	33.8
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน	34	12.1
แม่ค้าในชุมชน	36	12.8
บุคคลอื่นที่รู้จัก	2	0.7
รุ่นน้องโรงเรียนใกล้เคียง	1	0.4
รวม	281	100.0

จากตารางที่ 120 พบว่า บุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์นอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ แม่ค้าในชุมชน และผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 33.8 รองมาได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 32.0, 12.8 และ 12.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 121 จำนวนและร้อยละของประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ประเด็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	92	25.7
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ	60	16.7
การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	98	27.3
การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน	102	28.5
การดำเนินงานกิจกรรม	1	0.4
การแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ	5	1.4
รวม	358	100.0

จากตารางที่ 121 พบว่า ประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 28.5 รองมาได้แก่ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน และการตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและ ชุดทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 27.3, 25.7 และ 16.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 122 จำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับบุคคลอื่นนอกโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

บุคคลที่พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	62	22.2
สนทนา	131	47.0
อภิปราย/แสดงความคิดเห็น	49	17.6
การเขียนบทความ/ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์	37	13.3
รวม	279	100.0

จากตารางที่ 122 พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ การสนทนา คิดเป็นร้อยละ 47.0 รองลงมาได้แก่ ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ อภิปราย/แสดงความคิดเห็น และการเขียนบทความ/ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 22.2, 17.6 และ 13.3

ตารางที่ 123 จำนวนและร้อยละของวันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
(n=458)

วัน	จำนวน	ร้อยละ
จันทร์	38	7.7
อังคาร	38	7.7
พุธ	47	9.5
พฤหัสบดี	32	6.6
ศุกร์	49	9.9
เสาร์	157	31.8
อาทิตย์	132	26.8
รวม	493	100.0

จากตารางที่ 123 พบว่า วันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ วันเสาร์
คิดเป็นร้อยละ 31.8 รองลงมาได้แก่ วันอาทิตย์ วันศุกร์ และวันพุธ คิดเป็นร้อยละ 26.8, 9.9 และ 9.5
ตามลำดับ ส่วนวันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ปกครอง
ที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน โดยใช้อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ได้แก่ วันพฤหัสบดี คิดเป็นร้อยละ 6.6

ตารางที่ 124 จำนวนและร้อยละของวันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์กับแม่ค้าในชุมชนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

วัน	จำนวน	ร้อยละ
จันทร์	56	11.0
อังคาร	35	6.8
พุธ	63	12.3
พฤหัสบดี	43	8.4
ศุกร์	55	10.8
เสาร์	141	27.6
อาทิตย์	118	23.1
รวม	511	100.0

จากตารางที่ 124 พบว่า วันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์กับแม่ค้าในชุมชนโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ วันเสาร์ คิดเป็นร้อยละ 27.6
รองลงมาได้แก่ วันอาทิตย์ วันพุธ และวันจันทร์ คิดเป็นร้อยละ 23.1, 12.3 และ 11.0 ตามลำดับ
ส่วนวันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับแม่ค้าในชุมชนโดยใช้
อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ได้แก่ วันอังคาร คิดเป็นร้อยละ 6.8

ตารางที่ 125 จำนวนและร้อยละของวันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์กับเพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
(n=458)

วัน	จำนวน	ร้อยละ
จันทร์	13	14.4
อังคาร	6	6.7
พุธ	6	6.7
พฤหัสบดี	7	7.8
ศุกร์	13	14.4
เสาร์	23	25.6
อาทิตย์	22	24.4
รวม	90	100.0

จากตารางที่ 125 พบว่า วันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์กับเพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ วันเสาร์ คิดเป็นร้อยละ
25.6 รองลงมาได้แก่ วันอาทิตย์ วันจันทร์ และวันศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 24.4, และ 14.4 ตามลำดับ
ส่วนวันที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนทั้งในและ
ต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ได้แก่ วันอังคารและวันพุธ คิดเป็นร้อยละ 6.7

ตารางที่ 126 จำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย
แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
(n=458)

ช่วงเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนเข้าเรียน	37	9.2
ก่อนพักกลางวัน	24	5.9
หลังพักกลางวัน	54	13.4
หลังเลิกเรียน	242	59.9
ไม่แน่นอน	47	11.6
รวม	404	100.0

จากตารางที่ 126 พบว่า ช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ หลังเลิกเรียน คิดเป็นร้อยละ 59.9
รองลงมาได้แก่ หลังพักกลางวัน ไม่กำหนดช่วงเวลาแน่นอน และก่อนเข้าเรียน คิดเป็นร้อยละ 13.4,
11.6 และ 9.2 ตามลำดับ และช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ได้แก่ ก่อนพักกลางวัน คิดเป็นร้อยละ 5.9

ตารางที่ 127 จำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน โดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ช่วงเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนเข้าเรียน	40	9.6
ก่อนพักกลางวัน	33	7.9
หลังพักกลางวัน	52	12.4
หลังเลิกเรียน	253	60.5
ไม่แน่นอน	40	9.6
รวม	418	100.0

จากตารางที่ 127 พบว่า ช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกันโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ หลังเลิกเรียน คิดเป็นร้อยละ 60.5 รองลงมาได้แก่ หลังพักกลางวัน ก่อนเข้าเรียน และไม่กำหนดช่วงเวลาแน่นอน คิดเป็นร้อยละ 12.4 และ 9.6 ตามลำดับ และช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกันโดยใช้อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ได้แก่ ก่อนพักกลางวัน คิดเป็นร้อยละ 7.9

ตารางที่ 128 จำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ โดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ช่วงเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนเข้าเรียน	27	6.6
ก่อนพักกลางวัน	26	6.3
หลังพักกลางวัน	46	11.2
หลังเลิกเรียน	248	60.5
ไม่แน่นอน	63	15.4
รวม	410	100.0

จากตารางที่ 128 พบว่า ช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ โดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ หลังเลิกเรียน คิดเป็นร้อยละ 60.5 รองลงมาได้แก่ ไม่กำหนดช่วงเวลาแน่นอน หลังพักกลางวัน และก่อนเข้าเรียน คิดเป็นร้อยละ 15.4, 11.2 และ 6.6 ตามลำดับ และช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ โดยใช้อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ได้แก่ ก่อนพักกลางวัน คิดเป็นร้อยละ 6.3

ตารางที่ 129 จำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ช่วงเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนเข้าเรียน	19	5.0
ก่อนพักกลางวัน	21	5.6
หลังพักกลางวัน	29	7.7
หลังเลิกเรียน	266	70.4
ไม่แน่นอน	43	11.3
รวม	378	100.0

จากตารางที่ 129 พบว่า ช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ หลังเลิกเรียน คิดเป็นร้อยละ 70.4 รองลงมาได้แก่ ไม่กำหนดช่วงเวลาแน่นอน หลังพักกลางวัน และก่อนพักกลางวัน คิดเป็นร้อยละ 11.3, 7.7 และ 5.6 ตามลำดับ และช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันโดยใช้อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ได้แก่ ก่อนเข้าเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.0

ตารางที่ 130 จำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับแม่ค้าในชุมชนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ช่วงเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนเข้าเรียน	22	5.5
ก่อนพักกลางวัน	35	8.8
หลังพักกลางวัน	38	9.6
หลังเลิกเรียน	269	67.8
ไม่แน่นอน	33	8.3
รวม	397	100.0

จากตารางที่ 130 พบว่า ช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับแม่ค้าในชุมชนโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ หลังเลิกเรียน คิดเป็นร้อยละ 67.8 รองลงมาได้แก่ หลังพักกลางวัน ก่อนพักกลางวัน และไม่กำหนดช่วงเวลาแน่นอน คิดเป็นร้อยละ 9.6, 8.8 และ 8.3 ตามลำดับ และช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับแม่ค้าในชุมชนโดยใช้อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ได้แก่ ก่อนเข้าเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.5

ตารางที่ 131 จำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ช่วงเวลาที่ต้องการให้พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนเข้าเรียน	5	10.6
ก่อนพักกลางวัน	1	2.1
หลังพักกลางวัน	7	14.9
หลังเลิกเรียน	25	53.2
ไม่แน่นอน	9	19.2
รวม	47	100.0

จากตารางที่ 131 พบว่า ช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ หลังเลิกเรียน คิดเป็นร้อยละ 53.2 รองลงมาได้แก่ ไม่กำหนดช่วงเวลาแน่นอน หลังพักกลางวัน และก่อนเข้าเรียน คิดเป็นร้อยละ 19.2, 14.9 และ 10.6 ตามลำดับ และช่วงเวลาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ได้แก่ ก่อนพักกลางวัน คิดเป็นร้อยละ 2.1

ตารางที่ 132 จำนวนและร้อยละของความถี่ที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ความถี่	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	8	2.2
วันเว้นวัน	35	9.7
1 ครั้ง/สัปดาห์	121	33.7
1 ครั้ง/2 สัปดาห์	76	21.1
1 ครั้ง/เดือน	120	33.3
รวม	360	100.0

จากตารางที่ 132 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต 1 ครั้ง/สัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.7 รองลงมาได้แก่ 1 ครั้ง/เดือน 1 ครั้ง/2 สัปดาห์ และวันเว้นวัน คิดเป็นร้อยละ 33.3, 21.1 และ 9.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 133 จำนวนและร้อยละของความถี่ที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน โดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ความถี่	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	17	4.3
วันเว้นวัน	45	11.5
1 ครั้ง/สัปดาห์	131	33.4
1 ครั้ง/2 สัปดาห์	92	23.5
1 ครั้ง/เดือน	107	27.3
รวม	392	100.0

จากตารางที่ 133 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกันโดยใช้อินเทอร์เน็ต 1 ครั้ง/สัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.4 รองลงมาได้แก่ 1 ครั้ง/เดือน 1 ครั้ง/2 สัปดาห์ และวันเว้นวัน คิดเป็นร้อยละ 27.3, 23.5 และ 11.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 134 จำนวนและร้อยละของความถี่ที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ โดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ความถี่	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	12	3.3
วันเว้นวัน	41	11.1
1 ครั้ง/สัปดาห์	80	21.7
1 ครั้ง/2 สัปดาห์	85	23.0
1 ครั้ง/เดือน	151	40.9
รวม	369	100.0

จากตารางที่ 134 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ โดยใช้อินเทอร์เน็ต 1 ครั้ง/เดือน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.9 รองลงมาได้แก่ 1 ครั้ง/2 สัปดาห์ 1 ครั้ง/สัปดาห์ และวันเว้นวัน คิดเป็นร้อยละ 23.0, 21.7 และ 11.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 135 จำนวนและร้อยละของความถี่ที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ความถี่ที่ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	17	5.0
วันเว้นวัน	51	14.9
1 ครั้ง/สัปดาห์	90	26.3
1 ครั้ง/2 สัปดาห์	81	23.7
1 ครั้ง/เดือน	103	30.1
รวม	342	100.0

จากตารางที่ 135 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันโดยใช้อินเทอร์เน็ต 1 ครั้ง/เดือน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.1 รองลงมาได้แก่ 1 ครั้ง/สัปดาห์ 1 ครั้ง/2 สัปดาห์ และวันเว้นวัน คิดเป็นร้อยละ 26.3, 23.7 และ 14.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 136 จำนวนและร้อยละของความถี่ที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับแม่ค้าในชุมชนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ความถี่ที่ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	11	2.9
วันเว้นวัน	51	13.7
1 ครั้ง/สัปดาห์	118	31.6
1 ครั้ง/2 สัปดาห์	87	23.3
1 ครั้ง/เดือน	106	28.5
รวม	373	100.0

จากตารางที่ 136 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับแม่ค้าในชุมชนโดยใช้อินเทอร์เน็ต 1 ครั้ง/สัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.6 รองลงมาได้แก่ 1 ครั้ง/เดือน 1 ครั้ง/2 สัปดาห์ และวันเว้นวัน คิดเป็นร้อยละ 28.5, 23.3 และ 13.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 137 จำนวนและร้อยละของความถี่ที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ความถี่	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	7	14.9
วันเว้นวัน	9	19.1
1 ครั้ง/สัปดาห์	7	14.9
1 ครั้ง/2 สัปดาห์	11	23.4
1 ครั้ง/เดือน	13	27.7
รวม	47	100.0

จากตารางที่ 137 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต 1 ครั้ง/เดือน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.7 รองลงมาได้แก่ 1 ครั้ง/2 สัปดาห์ วันเว้นวัน 1 ครั้ง/สัปดาห์ และทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 23.4, 19.1 และ 14.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 138 จำนวนและร้อยละของบุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตที่โรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

บุคคลที่ต้องการให้พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตที่โรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ครูต่างโรงเรียน	262	34.1
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชน ใกล้เคียงกัน	230	29.9
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ	102	12.3
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน	168	21.9
แม่ค้าในชุมชน	6	0.8
รวม	768	100.0

จากตารางที่ 138 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตที่โรงเรียนกับครูต่างโรงเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.1 รองลงมาได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 29.9, 21.9 และ 12.3 ตามลำดับ ส่วนบุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตที่โรงเรียนน้อยที่สุด ได้แก่ แม่ค้าในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 0.8

ตารางที่ 139 จำนวนและร้อยละของบุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

บุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ครูต่างโรงเรียน	116	16.6
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน	148	21.2
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ	247	35.4
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน	172	24.7
แม่ค้าในชุมชน	14	2.1
รวม	697	100.0

จากตารางที่ 139 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้านกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.4 รองลงมาได้แก่ ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน และครูต่างโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 24.7, 21.2 และ 16.6 ตามลำดับ ส่วนบุคคลที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้านน้อยที่สุด ได้แก่ แม่ค้าในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 2.1

ตารางที่ 140 จำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

กิจกรรมคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	119	24.4
สนทนา	189	38.7
อภิปราย/ แสดงความคิดเห็น	103	21.1
การเขียนบทความ/ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์	77	15.8
รวม	488	100.0

จากตารางที่ 140 พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ การสนทนา คิดเป็นร้อยละ 38.7 รองลงมาได้แก่ ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น และการเขียนบทความ/ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 24.4, 21.1 และ 15.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 141 จำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อยพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

กิจกรรมคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	102	20.2
สนทนา	247	48.9
อภิปราย/ แสดงความคิดเห็น	101	20.0
การเขียนบทความ/ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์	55	10.9
รวม	505	100.0

จากตารางที่ 141 พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อยต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน
มากที่สุด ได้แก่ การสนทนา คิดเป็นร้อยละ 48.9 รองลงมาได้แก่ ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น และการเขียนบทความ/ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ
20.2, 20.0 และ 10.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 142 จำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อยพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ (ตอบได้
มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

กิจกรรมคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	136	27.8
สนทนา	203	41.4
อภิปราย/ แสดงความคิดเห็น	88	17.9
การเขียนบทความ/ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์	63	12.9
รวม	490	100.0

จากตารางที่ 142 พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อยต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ มากที่สุด ได้แก่
การสนทนา คิดเป็นร้อยละ 41.4 รองลงมาได้แก่ ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การอภิปราย/
แสดงความคิดเห็น และการเขียนบทความ/ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 27.8, 17.9
และ 12.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 143 จำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อยพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
(n=458)

กิจกรรมคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	73	17.3
สนทนา	228	54.2
อภิปราย/ แสดงความคิดเห็น	72	17.1
การเขียนบทความ/ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์	48	11.4
รวม	421	100.0

จากตารางที่ 143 พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อยต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันมากที่สุด ได้แก่ การสนทนา
คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมาได้แก่ ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การอภิปราย/
แสดงความคิดเห็น และการเขียนบทความ/ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 17.3, 17.1
และ 11.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 144 จำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อยพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับแม่ค้าในชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

กิจกรรมคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	50	11.4
สนทนา	251	57.2
อภิปราย/ แสดงความคิดเห็น	87	19.8
การเขียนบทความ/ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์	51	11.6
รวม	439	100.0

จากตารางที่ 144 พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อยต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับแม่ค้าในชุมชนมากที่สุด ได้แก่ การสนทนา คิดเป็นร้อยละ 57.2
รองลงมาได้แก่ อภิปราย/ แสดงความคิดเห็น การเขียนบทความ/ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์
และส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นร้อยละ 19.8, 11.6 และ 11.4 ตามลำดับ

**ตารางที่ 145 จำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อยพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับเพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)**

กิจกรรมคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	5	12.5
สนทนา	20	50.0
อภิปราย/ แสดงความคิดเห็น	7	17.5
การเขียนบทความ/ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์	8	20.0
รวม	40	100.0

จากตารางที่ 145 พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อยต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับเพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ การสนทนา
คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาได้แก่ การเขียนบทความ/ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ การอภิปราย/
แสดงความคิดเห็น และส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นร้อยละ 20.0, 17.5 และ 12.5
ตามลำดับ

**ตารางที่ 146 จำนวนและร้อยละของรูปแบบที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย
แลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)**

รูปแบบการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพูดคุยกับบุคคลอื่น	109	28.5
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพูดคุยกับบุคคลอื่น	273	71.5
รวม	382	100.0

จากตารางที่ 146 พบว่า รูปแบบที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เป็นกลุ่ม
พูดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 71.5 รองลงมาได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพูดคุยกับ
บุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 28.5

**ตารางที่ 147 จำนวนและร้อยละของรูปแบบที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย
แลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียน
ชุมชนใกล้เคียงกัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)**

รูปแบบการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพูดคุยกับบุคคลอื่น	109	27.1
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพูดคุยกับบุคคลอื่น	293	72.9
รวม	402	100.0

จากตารางที่ 147 พบว่า รูปแบบที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน

มากที่สุด ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพูดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 72.9 รองลงมา ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพูดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 27.1

ตารางที่ 148 จำนวนและร้อยละของรูปแบบที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่นๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

รูปแบบการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพูดคุยกับบุคคลอื่น	100	25.5
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพูดคุยกับบุคคลอื่น	292	74.5
รวม	392	100.0

จากตารางที่ 148 พบว่า รูปแบบที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่นๆ มากที่สุด ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพูดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 74.5 รองลงมาได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพูดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 25.5

ตารางที่ 149 จำนวนและร้อยละของรูปแบบที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

รูปแบบการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพูดคุยกับบุคคลอื่น	147	40.8
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพูดคุยกับบุคคลอื่น	213	59.2
รวม	360	100.0

จากตารางที่ 149 พบว่า รูปแบบที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพูดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 59.2 รองลงมาได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพูดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 40.8

ตารางที่ 150 จำนวนและร้อยละของรูปแบบที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับแม่ค้าในชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

รูปแบบการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพูดคุยกับบุคคลอื่น	99	26.2
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพูดคุยกับบุคคลอื่น	279	73.8
รวม	378	100.0

จากตารางที่ 150 พบว่า รูปแบบที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับแม่ค้าในชุมชนมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพูดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 73.8 รองลงมาได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพูดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 26.2

ตารางที่ 151 จำนวนและร้อยละของรูปแบบที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับเพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

รูปแบบการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพูดคุยกับบุคคลอื่น	12	41.4
นักเรียนแกนนำ อย.น้อยเป็นกลุ่มพูดคุยกับบุคคลอื่น	17	58.6
รวม	29	100.0

จากตารางที่ 151 พบว่า รูปแบบที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับเพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เป็นกลุ่มพูดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 58.6 รองลงมาได้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อยคนเดียวพูดคุยกับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 41.4

ตารางที่ 152 จำนวนและร้อยละของประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ประเด็นพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	263	30.8
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพ และชุดทดสอบ	205	24.0
การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	220	25.9
การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน	165	19.3
รวม	853	100.0

จากตารางที่ 152 พบว่า ประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับครูต่างโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน คิดเป็นร้อยละ 30.8 รองลงมาได้แก่ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร

การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและจุลทรรศน์ และการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 25.9, 24.0 และ 19.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 153 จำนวนและร้อยละของประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ประเด็นพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	219	25.1
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและจุลทรรศน์	241	27.6
การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	226	25.9
การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้าน	186	21.4
รวม	872	100.0

จากตารางที่ 153 พบว่า ประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกันมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและจุลทรรศน์ คิดเป็นร้อยละ 27.6 รองลงมาได้แก่ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน และการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 25.9, 25.1 และ 21.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 154 จำนวนและร้อยละของประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ประเด็นพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	226	26.9
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพ และจุลทรรศน์	208	24.8
การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	227	27.1
การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้าน	178	21.2
รวม	839	100.0

จากตารางที่ 154 พบว่า ประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ มากที่สุด ได้แก่ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร คิดเป็นร้อยละ 27.1 รองลงมาได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและจุลทรรศน์ และการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 26.9, 24.8 และ 21.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 155 จำนวนและร้อยละของประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ประเด็นพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	160	21.5
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ	170	22.9
การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	212	28.5
การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้าน	201	27.1
รวม	743	100.0

จากตารางที่ 155 พบว่า ประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันมากที่สุด ได้แก่ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร คิดเป็นร้อยละ 28.5 รองลงมาได้แก่ การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้าน การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ และการตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน คิดเป็นร้อยละ 27.1, 22.9 และ 21.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 156 จำนวนและร้อยละของประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับแม่ค้าในชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ประเด็นพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	208	25.7
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ	193	23.9
การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	221	27.3
การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้าน	187	23.1
รวม	809	100.0

จากตารางที่ 156 พบว่า ประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับแม่ค้าในชุมชนมากที่สุด ได้แก่ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร คิดเป็นร้อยละ 27.3 รองลงมาได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ และการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริเวณที่บ้านคิดเป็นร้อยละ 25.7, 23.9 และ 23.1 ตามลำดับ

**ตารางที่ 157 จำนวนและร้อยละของประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับเพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)**

ประเด็นพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	8	23.5
การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ	10	29.4
การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	9	26.5
การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน	7	20.6
รวม	34	100.0

จากตารางที่ 157 พบว่า ประเด็นที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตกับเพื่อนทั้งในและต่างโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 29.4 รองลงมาได้แก่ การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน และการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้านคิดเป็นร้อยละ 26.5, 23.5 และ 20.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 158 จำนวนและร้อยละของปัญหาและอุปสรรคในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=458)

ปัญหาและอุปสรรคต่อการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนยังไม่มีความพร้อม	72	14.3
ผู้บริหารยังไม่มียุทธศาสตร์สนับสนุน	51	10.1
ครูยังไม่มีความพร้อม	22	4.4
นักเรียนยังไม่มีความพร้อม	87	17.2
นักเรียนไม่มีเวลา	5	0.9
คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไม่เพียงพอ	7	1.4
ขาดความร่วมมือ	3	0.6
ไม่มีปัญหาและอุปสรรค	258	51.1
รวม	505	100.0

จากตารางที่ 158 พบว่า นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาและอุปสรรคในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 51.1 ส่วนปัญหาที่นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พบมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนยังไม่มีความพร้อม คิดเป็นร้อยละ 17.2 รองลงมาได้แก่ โรงเรียนยังไม่มีความพร้อม ผู้บริหารยังไม่มียุทธศาสตร์สนับสนุน และครูยังไม่มีความพร้อม คิดเป็นร้อยละ 14.3, 10.1 และ 4.4 ตามลำดับ

ตัวอย่างตารางวิเคราะห์ข้อมูล

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower	Upper			
Pair 1	PDEFINEV - POSTDEFI	-2.8500	.93330	.20869	-3.2868	-2.4132	-13.656	19	.000
Pair 2	PEXPLAIN - POSTEXPL	-2.8500	1.08942	.24360	-3.3599	-2.3401	-11.699	19	.000
Pair 3	PTELL - POSTTELL	-2.9500	1.14593	.25624	-3.4863	-2.4137	-11.513	19	.000
Pair 4	PGOAL - POSTGOAL	-2.2500	1.20852	.27023	-2.8156	-1.6844	-8.326	19	.000
Pair 5	POPPORTU - POSTOPPO	-2.3500	.93330	.20869	-2.7868	-1.9132	-11.261	19	.000
Pair 6	PATTEND - POSTATTE	-2.50000	.888523	.198680	-2.91584	-2.08416	-12.583	19	.000
Pair 7	PBENEFIT - POSTBENE	-2.5500	.99868	.22331	-3.0174	-2.0826	-11.419	19	.000
Pair 8	PDISCUSS - POSTDISC	-2.4000	.99472	.22243	-2.8655	-1.9345	-10.790	19	.000
Pair 9	PEXCHANG - POSTEXCH	-2.8500	.98809	.22094	-3.3124	-2.3876	-12.899	19	.000
Pair 10	POPINION - POSTOPIN	-2.8000	.89443	.20000	-3.2186	-2.3814	-14.000	19	.000
Pair 11	PPARTICI - POSTPART	-2.6000	.94032	.21026	-3.0401	-2.1599	-12.365	19	.000
Pair 12	PSELECT - POSTSELE	-2.7500	.71635	.16018	-3.0853	-2.4147	-17.168	19	.000
Pair 13	PROLE - POSTROLE	-2.5500	.94451	.21120	-2.9920	-2.1080	-12.074	19	.000
Pair 14	PACTIONR - POSTACTI	-2.3500	.98809	.22094	-2.8124	-1.8876	-10.636	19	.000
Pair 15	PACTION - POSTATT	-2.4000	1.18766	.26557	-2.9558	-1.8442	-9.037	19	.000
Pair 16	PSWOTS - POSTS	-2.5500	1.05006	.23480	-3.0414	-2.0586	-10.860	19	.000
Pair 17	PSWOTW - POSTW	-2.5000	.94591	.21151	-2.9427	-2.0573	-11.820	19	.000
Pair 18	PSWOTO - POSTO	-2.6500	1.22582	.27410	-3.2237	-2.0763	-9.668	19	.000
Pair 19	PSWOTT - POSTT	-2.7500	.96655	.21613	-3.2024	-2.2976	-12.724	19	.000
Pair 20	PSAVE - POSTSAVE	-2.6000	1.04630	.23396	-3.0897	-2.1103	-11.113	19	.000
Pair 21	PIMPORTA - POSTIMPO	-2.7500	1.11803	.25000	-3.2733	-2.2267	-11.000	19	.000

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
Pair 22	PSURVEY - POSTSURV	-2.4500	1.14593	.25624	-2.9863	-1.9137	-9.561	19	.000
Pair 23	PACTIONV - POSTACTV	-2.9500	.82558	.18460	-3.3364	-2.5636	-15.980	19	.000
Pair 24	PPROTECT - POSTPROT	-2.60000	.940325	.210263	-3.04009	-2.15991	-12.365	19	.000
Pair 25	PSAMEGOA - POSTSAME	-2.5000	.88852	.19868	-2.9158	-2.0842	-12.583	19	.000
Pair 26	PPARGROU - POSTPAR	-2.6500	.93330	.20869	-3.0868	-2.2132	-12.698	19	.000

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
SUMPRE	20	1.04	4.08	1.8538	.60474
Valid N (listwise)	20				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
SUMPOST	20	3.73	5.00	4.4596	.35217
Valid N (listwise)	20				

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับผู้อำนวยการ

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของแกนนำ อย. น้อย

ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อมูลลงในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับท่านมากที่สุด

- ชื่อ- สกุล.....
- โรงเรียน.....
- การศึกษาสูงสุด

☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาโท
☐ สูงกว่าปริญญาโท	☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....
- จำนวนนักเรียนในโรงเรียนของท่านคน

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับนโยบายการสนับสนุนการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของ
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

- โรงเรียนของท่านมีนโยบายสนับสนุนให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อยพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันในโรงเรียนหรือไม่

- ไม่มี
- มี แบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- กิจกรรมหน้าเสาธง
 - การจัดรายการเสียงตามสายในโรงเรียน
 - การทำเอกสาร แผ่นพับ และเผยแพร่
 - การจัดนิทรรศการ
 - การเดินรณรงค์
 - การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน ครั้วเรือน และชุมชน
 - อื่น ๆ โปรดระบุ.....

- โรงเรียนของท่านมีนโยบายสนับสนุนให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อยพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่น เช่น นักเรียนแกนนำ อย.น้อยต่างโรงเรียน ครูต่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน นอกโรงเรียนหรือไม่

- ไม่มี
- มี แบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- กิจกรรมหน้าเสาธง
 - การจัดรายการเสียงตามสายในโรงเรียน
 - การทำเอกสาร แผ่นพับ และเผยแพร่
 - การจัดนิทรรศการ
 - การเดินรณรงค์
 - การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน ครั้วเรือนและชุมชน
 - อื่น ๆ โปรดระบุ.....

3. โรงเรียนของท่านมีนโยบายสนับสนุนให้นักเรียนแกนนำ ออ.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตหรือไม่

ไม่มี

มี แบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

กิจกรรมหน้าเสาธง

การจัดรายการเสียงตามสายในโรงเรียน

การทำเอกสาร แผ่นพับ และเผยแพร่

การจัดนิทรรศการ

การเดินรณรงค์

การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน ครั้วเรือน และชุมชน

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. โรงเรียนของท่านมีนโยบายสนับสนุนให้นักเรียนแกนนำ ออ.น้อย พุดคุยพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต บ่อยแค่ไหน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ทุกวัน

วันเว้นวัน

1 ครั้ง/ สัปดาห์

1 ครั้ง/ 2 สัปดาห์

1 ครั้ง/ เดือน

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. สถานที่ใดที่ท่านเห็นว่าควรจัดให้นักเรียนแกนนำ ออ.น้อย พุดคุยพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

โรงเรียน

บ้าน

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. ท่านเห็นว่าควรให้นักเรียนแกนนำ ออ.น้อย พุดคุยพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตในลักษณะใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ให้นักเรียนแกนนำ ออ.น้อยคนเดียวพุดคุยกับบุคคลอื่น

ให้นักเรียนแกนนำ ออ.น้อยเป็นกลุ่มพุดคุยกับบุคคลอื่น

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

7. โรงเรียนของท่านมีนโยบายสนับสนุนเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต สำหรับการพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตหรือไม่

มี

ไม่มี

8. โรงเรียนของท่านมีนโยบายสนับสนุนการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนอื่น ๆ โดยการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับการพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือไม่

มี

ไม่มี

9. ปัญหาและอุปสรรคในพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตในการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนอื่น ๆ ที่ท่านพบมีอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

โรงเรียนยังไม่มีความพร้อม

ยังไม่นโยบายสนับสนุน

ครูยังไม่มีความพร้อม

นักเรียนยังไม่มีความพร้อม

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับระดับความสำคัญของกิจกรรมของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ท่านให้ความสำคัญกับกิจกรรมโครงการ อย.น้อยในระดับใด

กิจกรรมโครงการ อย.น้อย	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การประชาสัมพันธ์ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค เช่น การจัดทำเอกสารเผยแพร่ ป้ายนิเทศให้ความรู้					
การณรงค์คุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพในวันสำคัญต่างๆ เช่น การประกวดผลงาน ให้ความรู้ผู้บริโภค					
การเรียนรู้นวัตกรรม เช่น การสอดแทรกกิจกรรม อย.น้อย เข้าไปในกลุ่มสาระต่างๆ					
การจัดโครงการแบบกำหนดหัวข้อและมุ่งเน้นรูปแบบการนำเสนอผลงาน เช่น การจัดทำโครงการอาหารเพื่อสุขภาพ					
การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน ครุภัณฑ์ และชุมชน					
กิจกรรมสร้างและขยายเครือข่ายการคุ้มครองผู้บริโภค เช่น การจัดอบรมความรู้ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคให้แก่ครูแกนนำ นักเรียนแกนนำ ผู้ปกครอง เป็นต้น					

2. โรงเรียนของท่านมีแนวโน้มสนับสนุนกิจกรรมอื่น ๆ ของ อย. น้อยหรือไม่

มี

ไม่มี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับเว็บไซต์ อย.น้อย

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ท่านต้องการให้เว็บไซต์ อย.น้อยเป็นอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

มีส่วนของการแบ่งปันความรู้ออนไลน์

มีฐานข้อมูลในการค้นคว้าหาความรู้

มีรายชื่อโรงเรียนที่ชนะเลิศการประกวดโครงการ อย.น้อยประจำปี

มีผลงานจากโรงเรียนต่าง ๆ

มีข่าวประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย

มีข่าวและกิจกรรมของ อย.

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

สำหรับครูแกนนำ

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของแกนนำ อย. น้อย

ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อความลงในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับท่านมากที่สุด

1. ชื่อ-สกุล.....
2. ตำแหน่ง.....
3. โรงเรียน.....
4. การศึกษาสูงสุด

☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาโท
☐ สูงกว่าปริญญาโท	☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....
5. ประสบการณ์ในการเป็นครูแกนนำ อย.น้อย

☐ 1-2 ปี	☐ 3-4 ปี
☐ 5-6 ปี	☐ 6 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 1 สภาพการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

สภาพที่เกิดในโรงเรียน

1. ท่านเคยจัดกิจกรรมให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันในโรงเรียนหรือไม่

☐ ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 4)	
☐ เคย แบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	
☐ กิจกรรมหน้าเสาธง	☐ การจัดรายการเสียงตามสายในโรงเรียน
☐ การทำเอกสาร แผ่นพับ และเผยแพร่	☐ การจัดนิทรรศการ
☐ การเดินรณรงค์	☐ การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน ครั้วเรือน และชุมชน
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ	
2. ท่านจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในโรงเรียนกับใครบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ครู	☐ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย
☐ นักเรียนคนอื่น ๆ ในโรงเรียน	☐ ผู้ปกครอง
☐ แม่ค้าขายอาหารในโรงเรียน	☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....
3. ท่านจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันในโรงเรียนด้วยประเด็นใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน
☐ การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ

- การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร
- การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อจากร้านค้าที่บ้าน
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

สภาพที่เกิดขึ้นนอกโรงเรียน

4. ท่านเคยจัดกิจกรรมให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนหรือไม่

- ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 7)
- เคยทำ แบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - กิจกรรมหน้าเสาธง
 - การจัตรายการเสียงตามสายในโรงเรียน
 - การทำเอกสาร แผ่นพับ และเผยแพร่
 - การจัดนิทรรศการ
 - การเดินรณรงค์
 - การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน ครั้วเรือน และชุมชน
 - อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. ท่านจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์นอกโรงเรียนกับใครบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ครูต่างโรงเรียน
- นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน
- นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่นๆ
- ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน
- แม่ค้าในชุมชน
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. ท่านจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนด้วยประเด็นใดบ้าง

- (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน
 - การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ
 - การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร
 - การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อจากร้านค้าที่บ้าน
 - อื่น ๆ โปรดระบุ.....

สภาพที่เกิดขึ้นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต

7. ท่านเคยจัดกิจกรรมให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้

- อินเทอร์เน็ตหรือไม่
- ไม่เคย (ข้ามไปตอบตอนที่ 2)
 - เคย แบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - รายบุคคลในโรงเรียน
 - แบ่งกลุ่มเฉพาะในโรงเรียน
 - รายบุคคลกับบุคคลภายนอกโรงเรียน
 - แบ่งกลุ่มกับภายนอกโรงเรียน
 - อื่น ๆ โปรดระบุ.....

8. ท่านเคยจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์นอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตกับใครบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ครูต่างโรงเรียน
- นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน
- นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ
- ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน
- แม่ค้าในชุมชน
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

9. ท่านจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตด้วยประเด็นใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน
- การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ
- การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร
- การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

10. ท่านจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
- สนทนา
- อภิปรายแสดงความคิดเห็น
- การเขียนบทความ/ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความต้องการของครูแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. ท่านต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตในวันใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

บุคคล	วันที่ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต						
	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์
ครูต่างโรงเรียน							
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน							
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ							

บุคคล	วันที่ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยน ประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต						
	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน							
แม่ค้าในชุมชน							
อื่นๆ (โปรด ระบุ).....							

2. ท่านต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต
ในช่วงเวลาใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

บุคคล	ช่วงเวลาที่ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้ อินเทอร์เน็ต				
	ก่อนเข้าเรียน	ก่อนพักกลางวัน	หลังพักกลางวัน	หลังเลิกเรียน	อื่นๆ (โปรดระบุ)
ครูต่างโรงเรียน					
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน					
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ					
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน					
แม่ค้าในชุมชน					
อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ท่านต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต
บ่อยแค่ไหน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

บุคคล	ความถี่ที่ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต					
	ทุกวัน	วันเว้นวัน	1 ครั้ง/สัปดาห์	1 ครั้ง/2 สัปดาห์	1 ครั้ง/เดือน	อื่นๆ (โปรดระบุ)
ครูต่างโรงเรียน						
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน						
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ						
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน						
แม่ค้าในชุมชน						
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						

4. สถานที่ใดที่ท่านต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้
อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

บุคคล	สถานที่ที่ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต		
	โรงเรียน	บ้าน	อื่นๆ (โปรดระบุ)
ครูต่างโรงเรียน			
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน			
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ			
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน			
แม่ค้าในชุมชน			
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....			

5. กิจกรรมใดที่ท่านต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้ อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

บุคคล	กิจกรรมที่ท่านต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต				
	ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูล อีเล็กทรอนิกส์	สนทนา	อภิปราย/ แสดงความคิดเห็น	การเขียนบทความ/ ประสิทธิภาพ ที่เป็นประโยชน์	อื่นๆ (โปรดระบุ)
ครูต่างโรงเรียน					
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน					
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่นๆ					
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน					
แม่ค้าในชุมชน					
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

6. ท่านต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต ในรูปแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

บุคคล	รูปแบบที่ท่านต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต			
	นักเรียนแกนนำ อย.น้อย คุยคนเดียวพุดคุยกับบุคคลอื่น	นักเรียนแกนนำ อย.น้อย เป็นกลุ่มพุดคุยกับบุคคลอื่น	อื่นๆ (โปรดระบุ)
ครูต่างโรงเรียน				
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน				
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ				
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน				
แม่ค้าในชุมชน				
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				

7. ท่านต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต
ด้วยประเด็นใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

บุคคล	ประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต				
	การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน	การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ	การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน	อื่นๆ (โปรดระบุ)
ครูต่างโรงเรียน					
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน					
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ					
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน					
แม่ค้าในชุมชน					
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

8. ท่านพบปัญหาและอุปสรรคในการพุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตหรือไม่

ไม่พบ

พบ อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

โรงเรียนยังไม่มีความพร้อม

ผู้บริหารยังไม่มียุทธศาสตร์สนับสนุน

ครูยังไม่มีความพร้อม

นักเรียนยังไม่มีความพร้อม

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของครูแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับเว็บไซต์ อย.น้อย

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ท่านเคยเข้าเว็บไซต์ อย.น้อย www.fda.moph.go.th/youngfda หรือไม่

ไม่เคย

เคย มีวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้งานเว็บไซต์อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สาระความรู้ของ อย.

ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

2. ท่านต้องการให้เว็บไซต์ อย.น้อย มีลักษณะอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

มีส่วนของการแบ่งปันความรู้ออนไลน์

มีฐานข้อมูลในการค้นคว้าหาความรู้

มีรายชื่อโรงเรียนที่ชนะเลิศการประกวดโครงการ อย.น้อยประจำปี

มีผลงานจากโรงเรียนต่าง ๆ

มีข่าวประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการ อย.น้อย

มีข่าวและกิจกรรมของ อย.

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของแกนนำ อย.น้อย

ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียนมากที่สุด

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ปี
3. ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 2
 มัธยมศึกษาปีที่ 3 มัธยมศึกษาปีที่ 4
 มัธยมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 6
4. ประสบการณ์ในการเป็นแกนนำ อย.น้อย
 1 ปี 2 ปี
 3 ปี 4 ปี
 5 ปี 6 ปี

ตอนที่ 1 สภาพการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน มากที่สุด

สภาพที่เกิดในโรงเรียน

1. นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่อง เช่น การตรวจสอบอาหาร วิธีการเลือกซื้ออาหารของผู้บริโภค

ในโรงเรียนหรือไม่

- ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ)
- เคย แบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- กิจกรรมหน้าเสาธง การจัดรายการเสียงตามสายในโรงเรียน
- การทำเอกสาร แผ่นพับ และเผยแพร่ การจัดนิทรรศการ
- การเดินรณรงค์ การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน ครั้วเรือน และชุมชน
- อื่น ๆ โปรดระบุ

2. นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับใครบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ครู นักเรียนแกนนำ อย.น้อย
- นักเรียนคนอื่น ๆ ในโรงเรียน ผู้ปกครอง
- แม่ค้าขายอาหารในโรงเรียน อื่น ๆ โปรดระบุ.....

3. นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันในห้องเรียนด้วยประเด็นใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน
 - การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ
 - การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน
 - อื่น ๆ โปรดระบุ.....

สภาพที่เกิดขึ้นนอกโรงเรียน

4. นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียน เช่น เพื่อนนักเรียน อย.น้อย ต่างโรงเรียน/ผู้ปกครอง/ชุมชน หรือไม่

- ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 18)
- เคย แบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - กิจกรรมหน้าเสาธง การจัดรายการเสียงตามสายในโรงเรียน
 - การทำเอกสาร แผ่นพับ และเผยแพร่ การจัดนิทรรศการ
 - การเดินรณรงค์ การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียน ครั้วเรือน และชุมชน
 - อื่น ๆ โปรดระบุ

5. นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนในใครบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ครูต่างโรงเรียน นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน
- นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน
- แม่ค้าในชุมชน อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนด้วยประเด็นใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน
- การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ
- การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร
- การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

สภาพที่เกิดขึ้นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต

7. นักเรียนเคยเข้าร่วมการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตหรือไม่

- ไม่เคย (ข้ามไปตอบตอนที่ 2)
- เคย

8. นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตกับใครบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ครูต่างโรงเรียน นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน
- นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน
- แม่ค้าในชุมชน อื่น ๆ โปรดระบุ

.....

9. นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตด้วยประเด็นใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและชุมชน
- การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ
- การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร
- การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อมาบริโภคที่บ้าน
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

10. นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ สนทนา
- อภิปรายแสดงความคิดเห็น การเขียนบทความ/ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความต้องการเกี่ยวกับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยใช้ อินเทอร์เน็ต

ค่าชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียน มากที่สุด

1. นักเรียนต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตในวันใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

บุคคล	วันที่ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต						
	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์
ครูต่างโรงเรียน							
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียน ชุมชนใกล้เคียงกัน							
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ							
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน							
แม่ค้าในชุมชน							
อื่น ๆ (โปรด ระบุ).....							

2. นักเรียนต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตในระยะเวลาใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

บุคคล	ช่วงเวลาที่ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต				
	ก่อนเข้าเรียน	ก่อนพักกลางวัน	หลังพักกลางวัน	หลังเลิกเรียน	อื่นๆ (โปรดระบุ).....
ครูต่างโรงเรียน					
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน					
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ					
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน					
แม่ค้าในชุมชน					
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

3. นักเรียนต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตบ่อยแค่ไหน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

บุคคล	ความถี่ที่ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต					
	ทุกวัน	วันเว้นวัน	1 ครั้ง/สัปดาห์	1 ครั้ง/2 สัปดาห์	1 ครั้ง/เดือน	อื่นๆ (โปรดระบุ).....
ครูต่างโรงเรียน						
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน						
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ						
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน						
แม่ค้าในชุมชน						
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						

4. สถานที่ใดที่นักเรียนต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

บุคคล	สถานที่ที่ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต		
	โรงเรียน	บ้าน	อื่นๆ (โปรดระบุ).....
ครูต่างโรงเรียน			
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน			
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ			
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน			
แม่ค้าในชุมชน			
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....			

5. กิจกรรมใดที่นักเรียนต้องการใช้ในพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

บุคคล	กิจกรรมที่ต้องการใช้ในพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต				
	ส่งไฟล์ข้อมูลหรือข้อ มูลอิเล็กทรอนิกส์	สนทนา	อภิปราย/ แสดงความคิดเห็น	การเขียนบทความ/ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์	อื่นๆ (โปรดระบุ).....
ครูต่างโรงเรียน					
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน					
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ					
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน					
แม่ค้าในชุมชน					
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

6. นักเรียนต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต ในรูปแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

บุคคล	รูปแบบที่ต้องการให้นักเรียนแนะนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต		
	นักเรียนแนะนำ อย.น้อย เดียวพูดคุยกับบุคคลอื่น	นักเรียนแนะนำ อย.น้อย เป็นกลุ่มพูดคุยกับบุคคลอื่น	อื่นๆ (โปรดระบุ)
ครูต่างโรงเรียน			
นักเรียนแนะนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน			
นักเรียนแนะนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ			
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน			
แม่ค้าในชุมชน			
อื่นๆ (โปรดระบุ).....			

7. นักเรียนต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต ด้วยประเด็นใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

บุคคล	ประเด็นที่ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต				
	การตรวจสอบคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงเรียนและ	การตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารทางกายภาพและชุดทดสอบ	การเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ซื้อ มาบริโภคที่บ้าน	อื่นๆ (โปรดระบุ)
ครูต่างโรงเรียน					
นักเรียนแนะนำ อย.น้อย ที่อยู่ในโรงเรียนชุมชนใกล้เคียงกัน					
นักเรียนแนะนำ อย.น้อย ที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ					
ผู้ปกครองที่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน					
แม่ค้าในชุมชน					
อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

8. นักเรียนพบปัญหาและอุปสรรคในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตหรือไม่

ไม่มี

มี อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

โรงเรียนยังไม่มีความพร้อม

ผู้บริหารยังไม่มียุทธศาสตร์สนับสนุน

ครูยังไม่มีความพร้อม

นักเรียนยังไม่มีความพร้อม

อื่นๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 3 สภาพการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียนมากที่สุด

1. นักเรียนมีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

เคย

ไม่เคย

2. ระยะเวลาในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

1-5 ชั่วโมง/สัปดาห์

6-10 ชั่วโมง/สัปดาห์

11-15 ชั่วโมง/สัปดาห์

16-20 ชั่วโมง/สัปดาห์

21-25 ชั่วโมง/สัปดาห์

26-30 ชั่วโมง/สัปดาห์

31-35 ชั่วโมง/สัปดาห์

36-40 ชั่วโมง/สัปดาห์

41 ชั่วโมง/สัปดาห์ ขึ้นไป

3. สถานที่ที่นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

บ้าน

โรงเรียน

ร้านอินเทอร์เน็ต

อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียนเป็นอย่างไร

ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์	ระดับการใช้งาน			
	คล่อง	ปานกลาง	นิดหน่อย	ไม่ได้เลย
คอมพิวเตอร์พื้นฐาน				
อินเทอร์เน็ตพื้นฐาน				
ทักษะการพิมพ์				
อีเมล (E-mail)				
แชท (Chat)				
เว็บบอร์ด (Webboard)				
บล็อก (Blog)				

5. นักเรียนใช้เครื่องมือบนอินเทอร์เน็ตใดบ้างในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

อีเมล (E-mail)

แชท (Chat)

เว็บบอร์ด (Webboard)

บล็อก (Blog)

อื่น ๆ โปรดระบุ

6. นักเรียนต้องการใช้เครื่องมือบนอินเทอร์เน็ตใดบ้างในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- อีเมล (E-mail)
- แชท (Chat)
- เว็บบอร์ด (Webboard)
- บล็อก (Blog)
- อื่น ๆ โปรดระบุ

7. นักเรียนพบปัญหาและอุปสรรคในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตหรือไม่

- ไม่มี
- มี อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - การรับ-ส่งข้อมูลช้า
 - ข้อมูลที่ได้รับที่ไม่ตรงตามความต้องการ
 - ข้อมูลที่ได้รับไม่น่าเชื่อถือ
 - ข้อมูลน้อย- มากจนเกินไป
 - อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของนักเรียนแกนนำ ออย.น้อย เกี่ยวกับเว็บไซต์ ออย.น้อย

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

1. นักเรียนเคยเข้าใช้งานเว็บไซต์ ออย.น้อย www.fda.moph.go.th/youngfda/ หรือไม่

- ไม่เคย
- เคย มีวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้งานเว็บไซต์อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - สาระความรู้ของ ออย.
 - ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ ออย.น้อย
 - อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. นักเรียนต้องการให้เว็บไซต์ ออย.น้อย มีลักษณะอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- มีส่วนของการแบ่งปันความรู้ออนไลน์
- มีฐานข้อมูลในการค้นคว้าหาความรู้
- มีรายชื่อโรงเรียนที่ชนะเลิศการประกวดโครงการ ออย.น้อยประจำปี
- มีผลงานจากโรงเรียนต่าง ๆ
- มีข่าวประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการ ออย.น้อย
- มีข่าวและกิจกรรมของ ออย.
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
เกี่ยวกับการสอบถามความคิดเห็นผู้อำนวยการ ครูแกนนำ อย.น้อย
และนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน
 โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี
 เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของ
 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

รองศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง

ผู้วิจัย

น.ส.พัชราวดี ศรีบุญเรือง

สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้อำนวยการ
เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อ.น้อย

ประเด็นคำถาม	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	รวม IOC	ข้อเสนอแนะ
	-1	0	+1		
ตอนที่ 1 ความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับนโยบายการสนับสนุนการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อ.น้อย					
1. โรงเรียนของท่านมีนโยบายสนับสนุนให้นักเรียนแกนนำ อ.น้อยพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันในโรงเรียนหรือไม่					
2. โรงเรียนของท่านมีนโยบายสนับสนุนให้นักเรียนแกนนำ อ.น้อยพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่น เช่น นักเรียนแกนนำ อ.น้อยต่างโรงเรียน ครูต่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน นอกโรงเรียนหรือไม่					
3. โรงเรียนของท่านมีนโยบายสนับสนุนให้นักเรียนแกนนำ อ.น้อยพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตหรือไม่					
4. โรงเรียนของท่านมีนโยบายสนับสนุนให้นักเรียนแกนนำ อ.น้อย พุดคุยพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต บ่อยแค่ไหน					
5. สถานที่ใดที่ท่านเห็นว่าควรจัดให้นักเรียนแกนนำ อ.น้อย พุดคุยพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต					
6. ท่านเห็นว่าควรให้นักเรียนแกนนำ อ.น้อย พุดคุยพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตในลักษณะใดบ้าง					
7. โรงเรียนของท่านมีนโยบายสนับสนุนเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต สำหรับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตหรือไม่					

ประเด็นคำถาม	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	รวม IOC	ข้อเสนอแนะ
	-1	0	+1		
8. โรงเรียนของท่านมีนโยบายสนับสนุนการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนอื่น ๆ โดยการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือไม่					
9. ปัญหาและอุปสรรคในพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยใช้อินเทอร์เน็ตที่ท่านพบมีอะไรบ้าง					
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับระดับความสำคัญของกิจกรรมของนักเรียนแกนนำ อย. น้อย ในโรงเรียน					
10. ท่านให้ความสำคัญกับกิจกรรมโครงการ อย. น้อย ในระดับใด					
11. โรงเรียนของท่านมีนโยบายสนับสนุนกิจกรรมอื่น ๆ ของ อย. น้อยหรือไม่					
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับเว็บไซต์ อย. น้อย					
12. ท่านต้องการให้เว็บไซต์ อย. น้อยเป็นอย่างไรบ้าง					

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามความคิดเห็นครูแกนนำ อย.น้อย
เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ประเด็นคำถาม	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	รวม IOC	ข้อเสนอแนะ
	-1	0	+1		
ตอนที่ 1 สภาพการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียน					
สภาพที่เกิดในโรงเรียน					
1. ท่านเคยจัดกิจกรรมให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันในโรงเรียนหรือไม่					
2. ท่านจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในโรงเรียนกับใครบ้าง					
3. ท่านจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันในโรงเรียนด้วยประเด็นใดบ้าง					
สภาพที่เกิดนอกโรงเรียน					
4. ท่านเคยจัดกิจกรรมให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนหรือไม่					
5. ท่านจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์นอกโรงเรียนกับใครบ้าง					
6. ท่านจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนด้วยประเด็นใดบ้าง					
สภาพที่เกิดนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต					
7. ท่านเคยจัดกิจกรรมให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตหรือไม่					
8. ท่านเคยจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์นอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตกับใครบ้าง					
9. ท่านจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตด้วยประเด็นใดบ้าง					
10. ท่านจัดให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยพบปะ					

ประเด็นคำถาม	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	รวม IOC	ข้อเสนอแนะ
	-1	0	+1		
แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้ อินเทอร์เน็ตอย่างไรบ้าง					
ตอนที่ 2 ความต้องการของครูแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียน					
11. ท่านต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้ อินเทอร์เน็ตในวันใด					
12. ท่านต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้ อินเทอร์เน็ตในช่วงเวลาใด					
13. ท่านต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้ อินเทอร์เน็ตบ่อยแค่ไหน					
14. สถานที่ใดที่ท่านต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้ อินเทอร์เน็ต					
15. กิจกรรมใดที่ท่านต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้ อินเทอร์เน็ต					
16. ท่านต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้ อินเทอร์เน็ต ในรูปแบบใด					
17. ท่านต้องการให้นักเรียนแกนนำ อย.น้อย พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้ อินเทอร์เน็ต ด้วยประเด็นใด					
18. ท่านพบปัญหาและอุปสรรคในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยใช้ อินเทอร์เน็ตหรือไม่					
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของครูแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับเว็บไซต์ อย.น้อย					
19. ท่านเคยเข้าเว็บไซต์ อย.น้อย www.fda.moph.go.th/youngfda หรือไม่					
20. ท่านต้องการให้เว็บไซต์ อย.น้อย มีลักษณะอย่างไร					

แบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนแกนนำ อย.น้อย
เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ประเด็นคำถาม	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	รวม IOC	ข้อเสนอแนะ
	-1	0	+1		
ตอนที่ 1 สภาพการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในโรงเรียน					
สภาพที่เกิดในโรงเรียน					
1. นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่อง เช่น การตรวจสอบอาหาร วิธีการเลือกซื้ออาหารของผู้บริโภค ในโรงเรียนหรือไม่					
2. นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับใครบ้าง					
3. นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันในโรงเรียนด้วยประเด็นใดบ้าง					
สภาพที่เกิดนอกโรงเรียน					
4. นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียน เช่น เพื่อน นักเรียน อย.น้อย ต่างโรงเรียน/ผู้ปกครอง/ชุมชน หรือไม่					
5. นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนใครบ้าง					
6. นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนด้วยประเด็นใดบ้าง					
สภาพที่เกิดนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต					
7. นักเรียนเคยเข้าร่วมการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตหรือไม่					
8. นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตกับใครบ้าง					
9. นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตด้วยประเด็นใดบ้าง					
10. นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตอย่างไรบ้าง					

ประเด็นคำถาม	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	รวม IOC	ข้อเสนอแนะ
	-1	0	+1		
ตอนที่ 2 ความต้องการเกี่ยวกับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยใช้ อินเทอร์เน็ต					
11. นักเรียนต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับ บุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตในวันใด					
12. นักเรียนต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับ บุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตในช่วงเวลาใด					
13. นักเรียนต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับ บุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตบ่อยแค่ไหน					
14. สถานที่ใดที่นักเรียนต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน ประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต					
15. กิจกรรมใดที่นักเรียนต้องการใช้ในพูดคุยแลกเปลี่ยน ประสบการณ์กับบุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต					
16. นักเรียนต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับ บุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต ในรูปแบบใด					
17. นักเรียนต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับ บุคคลนอกโรงเรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ต ด้วยประเด็นใด					
18. นักเรียนพบปัญหาและอุปสรรคในการพูดคุยแลกเปลี่ยน ประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตหรือไม่ (ความพร้อมของ บุคคล)					
ตอนที่ 3 สภาพการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย					
19. นักเรียนมีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ต					
20. ระยะเวลาในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต					
21. สถานที่ที่นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ต					
22. ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียนเป็นอย่างไร					
23. นักเรียนใช้เครื่องมือบนอินเทอร์เน็ตใดบ้างในการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์					
24. นักเรียนต้องการใช้เครื่องมือบนอินเทอร์เน็ตใดบ้างในการ พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์					
25. นักเรียนพบปัญหาและอุปสรรคในการพูดคุยแลกเปลี่ยน ประสบการณ์โดยใช้อินเทอร์เน็ตหรือไม่ (ระบบ/ข้อมูล)					
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับเว็บไซต์ อย.น้อย					

ประเด็นคำถาม	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	รวม IOC	ข้อเสนอแนะ
	-1	0	+1		
26. นักเรียนเคยเข้าใช้งานเว็บไซต์ คอย.น้อย www.fda.moph.go.th/youngfda/ หรือไม่					
27. นักเรียนต้องการให้เว็บไซต์ คอย.น้อย มีลักษณะอย่างไร					

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
เกี่ยวกับต้นแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน
โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี
เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนา รูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน
 โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี
 เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของ
 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

รองศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง

ผู้วิจัย

น.ส.พัชราวดี ศรีบุญเรือง

สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง

แบบประเมินองค์ประกอบและขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน
 โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียน
 แกนนำ อย.น้อย แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และท่านสามารถแสดงความ

ความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือแก้ไขในตารางขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมตามแต่จะเห็นสมควร ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่ง

โครงร่างวิทยานิพนธ์ฉบับย่อแนบมาพร้อมแบบประเมินฉบับนี้ด้วยแล้ว

ตอนที่ 1

องค์ประกอบของการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่

1. **กลุ่มคนที่ร่วมแบ่งปันความรู้/ ผู้ร่วมแบ่งปันความรู้** ได้แก่ คนที่อยู่ในกระบวนการหรือขั้นตอนของรูปแบบ ได้แก่ 1. ผู้ดำเนินกิจกรรม (ผู้วิจัย) 2. กลุ่มนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ร่วมแบ่งปันความรู้ จาก 2 โรงเรียน จำนวนกลุ่มละ 5 คน จำนวน 4 กลุ่ม (รวม 20 คน) 3. วิทยากร/ครูแกนนำ อย.น้อย โดยกลุ่มคนที่ร่วมแบ่งปันความรู้/ ผู้ร่วมแบ่งปันความรู้ เป็นบุคคลที่ร่วมทำกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

2. **ประเด็นปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ** ได้แก่ การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันของนักเรียนแกนนำ อย. น้อย เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากประสบการณ์ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาาร่วมกัน โดยในขั้นตอนที่ 3 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่ม จะต้องร่วมกันวิเคราะห์หาประเด็นปัญหาสำหรับนำไปเขียนแผนงานหรือโครงการและนำไปปฏิบัติจริง

3. **บรรยากาศ/ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแบ่งปันความรู้** ได้แก่ การเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เพื่อเปิดโอกาสนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทุกคนแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยในขั้นตอนที่ 1 การปฐมนิเทศ ผู้ดำเนินกิจกรรมจะต้องสร้างความคุ้นเคยให้แก่ นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ก่อนเริ่มกิจกรรม รวมทั้งในทุก ๆ ขั้นตอนของกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ผู้ดำเนินกิจกรรมจำเป็นต้องสร้างบรรยากาศ/ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการในการแบ่งปันความรู้

4. **เครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้** ได้แก่ การพูดคุยแบ่งปันความรู้ระหว่างแกนนำ อย.น้อย ทั้งแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) และแบบออนไลน์ (Online) โดยนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ที่เข้าร่วมกิจกรรมจะต้องมีการแบ่งปันความรู้ทั้งแบบเผชิญหน้าและแบบออนไลน์ในระหว่างการทำกิจกรรม

5. **เทคโนโลยี/ สื่อ** ได้แก่ แบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) ได้แก่ หนังสือ คู่มือ แผ่นพับ สไลด์ ประกอบการบรรยาย เป็นต้น และแบบออนไลน์ (Online) ได้แก่ เว็บไซต์ (Website) การแบ่งปันความรู้ อย.น้อย ประกอบด้วย เว็บบอร์ด (Webboard) บล็อก (Blog) แชท (Chat) เพื่อช่วยในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน

6. **แผนงาน/โครงการ** ได้แก่ แผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ ทั้งในโรงเรียน นอกโรงเรียน หรือ ชุมชน โดยนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ร่วมกันคิด เขียน วางแผน เพื่อแก้ปัญหา ก่อนร่วมกันนำแผนงาน/โครงการ ลงมือปฏิบัติจริง โดยนักเรียนแกนนำ อย.น้อยแต่ละกลุ่มจะต้องเขียนแผนงาน/โครงการ ในขั้นตอนที่ 4 และ 5 ก่อนลงมือปฏิบัติ

7. **การประเมินผล** ได้แก่ การประเมินผลก่อน ระหว่าง และหลังการทำกิจกรรม ทั้งจากการประเมินตนเองของนักเรียนแกนนำ อย.น้อยที่ร่วมกิจกรรม ผลงาน (แผนงาน/โครงการ) การประเมินผลจากการสังเกตโดยครูแกนนำ อย.น้อย และผู้วิจัย ในการร่วมกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ ตลอดกิจกรรม

ดังนั้น องค์ประกอบของการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ โปรดแสดงความคิดเห็น

จากองค์ประกอบดังกล่าว ท่าน เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย

ความคิดเห็น.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ขั้นตอนของรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

1. ขั้นตอนเตรียมความพร้อมวิเคราะห์สภาพที่แท้จริง (Face-to-Face)

สัปดาห์ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
1	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจงการดำเนินกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ในภาพรวม	15 นาที	เพื่อให้นักเรียนสามารถ 1. มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจงกิจกรรมในภาพรวมกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ 2. นักเรียนและครูแกนนำ อย.น้อย รับฟังคำชี้แจงกิจกรรม
	2. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย	30 นาที	2. มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ความรู้และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2. นักเรียนและครูแกนนำ อย.น้อย รับฟังการบรรยาย
	3. ผู้ดำเนินกิจกรรมสร้างบรรยากาศการทำกิจกรรม (กลุ่มสัมพันธ์) ให้แก่นักเรียน	30 นาที	3. สร้างความคุ้นเคยซึ่งกันและกันและกล้าที่จะเปิดใจในการแบ่งปันความรู้	1. นักเรียนแนะนำตัว 2. นักเรียนกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์โดยทำความรู้จักกับเพื่อนที่มีบุคลิกตามที่กำหนด
	4. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้นักเรียนทำแบบประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ (Pretest)	15 นาที	4. วัดการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน	1. นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทำแบบประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Pretest)
	5. นักเรียนฝึกทักษะการใช้เว็บไซต์ อย.น้อย และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้	45 นาที	5. ใช้เว็บไซต์ อย.น้อย และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ เว็บบอร์ด บล็อก และแชท	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมสาธิตวิธีการใช้เว็บไซต์ อย.น้อย และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้ พร้อมทั้งนำคู่มือการใช้เว็บไซต์

สัปดาห์ ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
				2. นักเรียนฝึกปฏิบัติการใช้ เว็บไซต์ อย.น้อย และ เครื่องมือการแบ่งปันความรู้
	6. นักเรียนจัดกลุ่ม กลุ่มละ เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยแบ่งตามโรงเรียนและ กำหนดบทบาทหน้าที่ในการ แบ่งปันความรู้ในกลุ่ม	10 นาที	6. เลือกรบบทบาทหน้าที่ในการ แบ่งปันความรู้ในกลุ่ม	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมแจ้งให้ นักเรียนจัดกลุ่มและกำหนด บทบาทหน้าที่ในการแบ่งปัน ความรู้ในกลุ่ม 2. นักเรียนจัดกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยแบ่งตามโรงเรียน สตรีนนทบุรี 2 กลุ่ม และ โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม 2 กลุ่ม 3. นักเรียนกำหนดบทบาท หน้าที่ในการแบ่งปันความรู้ ภายในกลุ่ม

จากกิจกรรมดังกล่าว ท่าน เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย

ความคิดเห็น.....
.....

2. ชั้นเปิดใจแบ่งปันประสบการณ์ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ (Face-to-Face)

สัปดาห์ ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
2	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจง กิจกรรมการสร้างวิสัยทัศน์ ร่วมกัน	10 นาที	เพื่อให้ นักเรียนสามารถ 1. มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรม การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจง กิจกรรมการสร้างวิสัยทัศน์ ร่วมกัน 2. ผู้ดำเนินกิจกรรมแสดง ตัวอย่างภาพวาด/ สัญลักษณ์ ที่แสดงถึง วิสัยทัศน์ พร้อมอธิบาย ประกอบภาพ 3. นักเรียนและครูแกนนำ อย.น้อย รับฟังกิจกรรมการ สร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

สัปดาห์ ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
	2. นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มวาดภาพ/ สัญลักษณ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพที่แสดงถึงวิสัยทัศน์ (ภาพอนาคตที่คาดหวังจะให้)	15 นาที	2. วาดภาพแสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ	1. นักเรียนแต่ละคนวาดภาพ/ สัญลักษณ์ แสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ
	3. นักเรียนแต่ละคนอธิบายวิสัยทัศน์ของตนเองโดยใช้ภาพที่วาดประกอบ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์	30 นาที	3. อธิบายภาพวาดที่แสดงวิสัยทัศน์ 4. บอกวิธีการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์	1. นักเรียนแต่ละคนอธิบายวิสัยทัศน์ของตน และรับฟังวิสัยทัศน์ของเพื่อน 2. นักเรียนบอกวิธีการบรรลุวิสัยทัศน์
	4. นักเรียนนำภาพวาดของแต่ละคนในกลุ่มวางเรียงกันวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และทางเลือกในอนาคต จากนั้นสรุปให้เหลือเพียงวิสัยทัศน์เดียว และนำเสนอวิสัยทัศน์ของกลุ่ม	45 นาที	5. จัดหมวดหมู่ของภาพที่วาด 6. วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และทางเลือกในอนาคต 7. สรุปวิสัยทัศน์จากภาพที่วาดให้เหลือเพียงประเด็นเดียว 8. สรุปวิสัยทัศน์ของกลุ่ม 9. นำเสนอวิสัยทัศน์กลุ่ม	1. นักเรียนนำภาพวางเรียงกันและจัดหมวดหมู่ 2. นักเรียนในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และทางเลือกในอนาคต 3. นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นจากภาพให้เหลือเพียงประเด็นเดียว 4. นักเรียนช่วยกันสรุปเป็นวิสัยทัศน์ของกลุ่ม 5. ตัวแทนนักเรียนนำเสนอและอธิบายวิสัยทัศน์กลุ่ม
	6. นักเรียน ครูแกนนำ อัย. น้อย และผู้ดำเนินกิจกรรมทำแบบประเมินและแบบสังเกตพฤติกรรม	10 นาที	10. ประเมินผลการทำงานกลุ่มและสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วม	1. นักเรียน/ ครูแกนนำ และผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่มและสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วม

จากกิจกรรมดังกล่าว ท่าน เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย

ความคิดเห็น.....
.....

3. ขั้นตอนกำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี (Face-to-Face)

สัปดาห์ ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
3	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจง กิจกรรมกำหนดประเด็น คิดค้นหากลวิธี	10 นาที	เพื่อให้นักเรียนสามารถ 1. มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรม กำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจง กิจกรรมกำหนดประเด็นคิดค้น หากลวิธี 2. ผู้ดำเนินกิจกรรมแสดง ตัวอย่างภาพวาด/ สัญลักษณ์ ที่แสดงถึงปัญหาเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ พร้อม อธิบายประกอบภาพ 3. นักเรียนแกนนำ อย.น้อย และครูแกนนำ รับฟังกิจกรรม กำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี
	2. นักเรียนแต่ละคนวาด ภาพ/ สัญลักษณ์ เกี่ยวกับ ปัญหาหรือประสบการณ์ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ	15 นาที	2. วาดภาพ/สัญลักษณ์แสดง ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ	1. นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มวาด ภาพ/ สัญลักษณ์ เกี่ยวกับ ปัญหาหรือประสบการณ์ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ
	3. นักเรียนแต่ละคนอธิบาย ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ ประกอบภาพที่ตนวาดและ ร่วมกันอภิปรายประเด็น ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ	30 นาที	3. อธิบายประเด็นปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพประกอบ ภาพ ที่วาด	1. นักเรียนแต่ละคนอธิบาย ประเด็นปัญหาผลิตภัณฑ์ สุขภาพประกอบภาพที่วาด 2. นักเรียนอภิปรายประเด็น ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพและ ความเป็นไปได้ในการจัดทำ โครงการแก้ไขปัญหา
	4. นักเรียนประชุมกันใน กลุ่มเพื่อสรุปประเด็นปัญหา ของกลุ่มให้เหลือเพียง ประเด็นเดียว พร้อมทั้งหา แนวทาง การแก้ปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพ	30 นาที	4. สรุปประเด็นปัญหาเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ	1. นักเรียนในกลุ่มช่วยกันสรุป ประเด็นให้เหลือเพียงประเด็น เดียว พร้อมทั้งหาแนวทางใน การแก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์ สุขภาพ 2. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอประเด็นและแนว ทางการแก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์ สุขภาพ

สัปดาห์ ที่	ขั้นตอน	ระยะ เวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
	5. นักเรียน ครูแกนนำ อย. น้อย และผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมินและแบบ สังเกตพฤติกรรม	10 นาที	5. ประเมินผลการทำงานกลุ่ม และสังเกตพฤติกรรมกรณี ส่วนร่วม	1. นักเรียน/ ครูแกนนำ และ ผู้ดำเนินกิจกรรมทำแบบ ประเมินผลการทำงานกลุ่ม และสังเกตพฤติกรรมกรณี ส่วนร่วม

จากกิจกรรมดังกล่าว ท่าน เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย

ความคิดเห็น.....
.....

4. ขั้ววางแผนและออกแบบกิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์ (Online)

สัปดาห์ ที่	ขั้นตอน	ระยะ เวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
4	1. นักเรียนแต่ละคนศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ สุขภาพจากเว็บไซต์ เอกสาร และหนังสือต่าง ๆ เพื่อ กำหนดประเด็นปัญหาและ แนวทางแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ (Online)	3 วัน (วัน ละ 1 ชม.)	เพื่อให้ นักเรียนสามารถ 1. มีความรู้เกี่ยวกับปัญหา 2. ค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อจัดทำ โครงการ 3. ใช้เว็บไซต์และเครื่องมือ สำหรับการแบ่งปันความรู้	1. นักเรียนศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ จากเว็บไซต์ เอกสาร และ หนังสือต่าง ๆ 2. นักเรียนสืบค้นข้อมูลเพื่อ หาประเด็นปัญหาและแนว ทางแก้ไขปัญหาคือผลิตภัณฑ์ สุขภาพ
	2. นักเรียนในกลุ่มช่วยกัน วางแผน/ ออกแบบกิจกรรม การแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์ สุขภาพ (ตามแบบฟอร์มที่ กำหนด) (Online)	2 วัน (วัน ละ 1 ชม.)	4. วางแผนการดำเนินงาน แก้ไขปัญหาคือผลิตภัณฑ์สุขภาพ 5. ออกแบบกิจกรรม การแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์ สุขภาพได้อย่างเหมาะสม (ตามแบบฟอร์มที่กำหนด)	1. นักเรียนในกลุ่มช่วยกัน วางแผนการดำเนินงานแก้ไข ปัญหาคือผลิตภัณฑ์สุขภาพ 2. นักเรียนในกลุ่มช่วยกัน ออกแบบกิจกรรมการ แก้ปัญหาคือผลิตภัณฑ์สุขภาพ (ตามแบบฟอร์มที่กำหนด)
	3. นักเรียนในกลุ่มช่วยกัน เขียนร่างแผนงาน/ โครงการ แก้ปัญหาคือผลิตภัณฑ์สุขภาพ (ตามแบบฟอร์มที่กำหนด) (Online)	2 วัน (วัน ละ 1 ชม.)	6. เขียนแผนงาน/ โครงการ การดำเนินงาน กิจกรรม สำหรับจัดทำโครงการ แก้ปัญหาคือผลิตภัณฑ์สุขภาพ (ตามแบบฟอร์มที่กำหนด)	1. นักเรียนในกลุ่มจัดทำ เขียนแผนงาน/ โครงการ แก้ปัญหาคือผลิตภัณฑ์สุขภาพ ผ่านทางเว็บไซต์ (ตาม แบบฟอร์มที่กำหนด)

สัปดาห์ ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
	4. นักเรียน ครูแกนนำ อ ย. น้อย และผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมินและแบบ สังเกตพฤติกรรม (Online)	10 นาที	7. ประเมินผลการทำงานกลุ่ม และสังเกตพฤติกรรมการมี ส่วนร่วม	1. นักเรียน/ ครูแกนนำ และ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบ ประเมินผลการทำงานกลุ่ม และสังเกตพฤติกรรมการมี ส่วนร่วม

จากกิจกรรมดังกล่าว ท่าน เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย

ความคิดเห็น.....

5. ขึ้นกำหนดจัดทำแผน กำหนดผู้รับผิดชอบและอภิปรายร่วมกัน (Online+Face-to-Face)

สัปดาห์ ที่	ขั้นตอน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
5	1. หัวหน้ากลุ่มกำหนด บทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ดำเนินงานโครงการให้แก่ สมาชิกในกลุ่มตามความ เหมาะสม (Online)	1 ชม.	เพื่อให้ นักเรียนสามารถ 1. กำหนดบทบาทหน้าที่ ผู้รับผิดชอบดำเนินงาน โครงการ	1. หัวหน้ากลุ่มกำหนดบทบาท หน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินงาน โครงการให้แก่สมาชิกในกลุ่ม ตามความเหมาะสม
	2. นักเรียนแบ่งปันความรู้ เกี่ยวกับปัญหาและแนว ทางการแก้ไขผลิตภัณฑ์ สุขภาพกับเพื่อนทั้งในกลุ่ม และนอกกลุ่มผ่านทาง เว็บไซต์และเครื่องมือการ แบ่งปันความรู้ เพื่อนำข้อมูล ประกอบการเขียนแผนงาน/ โครงการ (Online)	2 ชม.	2. แบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพและแนว ทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน ในกลุ่มและนอกกลุ่มเพื่อ ประกอบการเขียนโครงการ 3. ใช้เว็บไซต์และเครื่องมือ สำหรับการแบ่งปันความรู้	1. นักเรียนร่วมกันแบ่งปันความรู้ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพและ แนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน ทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่มเพื่อนำ ข้อมูลประกอบการจัดทำแผน โครงการผ่านทางเว็บไซต์และ เครื่องมือการแบ่งปันความรู้
	3. นักเรียนในกลุ่มช่วยกัน เขียนแผนงาน/ โครงการ เกี่ยวกับปัญหาและแนว ทางการแก้ไขผลิตภัณฑ์ สุขภาพผ่านทางเว็บไซต์และ เครื่องมือการแบ่งปันความรู้	2 ชม.	4. เขียนแผนงาน/ โครงการ เกี่ยวกับปัญหาและแนว ทางการแก้ไขผลิตภัณฑ์ สุขภาพ (ตามแบบฟอร์มที่ กำหนด) 5. ใช้เว็บไซต์และเครื่องมือ	1. นักเรียนในกลุ่มช่วยกันจัดทำ แผนงาน/โครงการเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการแก้ไขผลิตภัณฑ์ สุขภาพ ผ่านทางเว็บไซต์และ เครื่องมือการแบ่งปันความรู้ (ตามแบบฟอร์มที่กำหนด)

สัปดาห์ ที่	ขั้นตอน	ระยะ เวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
	(ตามแบบฟอร์มที่กำหนด) (Online)		สำหรับการแบ่งปันความรู้	
	4. นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอแผนโครงการ แก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ ผ่านทางเว็บไซต์และ เครื่องมือการแบ่งปันความรู้ (Online)	1 ชม.	6. อธิบายแผนงาน/ โครงการแก้ปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพ 7. ใช้เว็บไซต์และเครื่องมือ สำหรับการแบ่งปันความรู้	1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ แผนโครงการแก้ปัญหา ผลิตภัณฑ์สุขภาพผ่านทาง เว็บไซต์ ออ.น้อย และเครื่องมือ การแบ่งปันความรู้
	5. นักเรียน ครูแกนนำ ออ. น้อย และผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมินและแบบ สังเกตพฤติกรรม	10 นาที	8. ประเมินผลการทำงาน กลุ่มและสังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วม	1. นักเรียน/ ครูแกนนำ และ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบ ประเมินผลการทำงานกลุ่มและ สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม

จากกิจกรรมดังกล่าว ท่าน เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย

ความคิดเห็น.....
.....

6. ชั้นลงมือปฏิบัติตามแผน (Online+Face-to-Face)

สัปดาห์ ที่	ขั้นตอน	ระยะ เวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
6	1. การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับจัดทำสื่อเพื่อใช้ใน การดำเนินกิจกรรมตาม แผนงาน/ โครงการ (Face- to-Face)	3 ชม.	เพื่อให้ นักเรียนสามารถ 1. ออกแบบสื่อสำหรับการทำ กิจกรรมตามแผนงาน/โครงการ 2. สร้างสื่อสำหรับกิจกรรม	1. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกัน เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ออกแบบ สำหรับจัดทำสื่อ ตามแผนงาน/โครงการที่ กำหนดไว้
	2. นักเรียนนำข้อมูลจาก ขั้นตอนการอภิปรายไปลงมือ ปฏิบัติจริงตามลำดับขั้นตอน ของแผนงาน/ โครงการงาน (Face-to-Face)	2 ชม.	3. ปฏิบัติจริงตามลำดับ ขั้นตอนของแผนงาน/ โครงการงาน	1. นักเรียนปฏิบัติตาม ขั้นตอนตามลำดับขั้นตอน ของแผนงาน/ โครงการงาน
	3. นักเรียนแบ่งปันความรู้ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติ ร่วมกับเพื่อนในกลุ่มและ	2 ชม.	4. อธิบายการทำกิจกรรม หลังจากที่ได้ลงมือปฏิบัติ ร่วมกับเพื่อนทั้งในกลุ่มและ นอกกลุ่ม	1. นักเรียนร่วมแบ่งปัน ความรู้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ลงมือ ปฏิบัติร่วมกันเพื่อนทั้งใน

สัปดาห์ ที่	ขั้นตอน	ระยะ เวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
	นอกกลุ่ม (Online)		5. ใช้เว็บไซต์และเครื่องมือ สำหรับการแบ่งปันความรู้	กลุ่มและนอกกลุ่มผ่านทาง เว็บไซต์ อย.น้อย และ เครื่องมือการแบ่งปันความรู้
	4. บันทึกข้อมูล จัดทำสรุป และนำเสนอผลงาน (Online)	2 ชม.	6. เขียนสรุปข้อมูลการทำ กิจกรรมตามโครงการ 7. ใช้เว็บไซต์และเครื่องมือ สำหรับการแบ่งปันความรู้	1. นักเรียนช่วยกันบันทึก ข้อมูล จัดทำสรุป และ นำเสนอผลงานผ่านทาง เว็บไซต์และเครื่องมือการ แบ่งปันความรู้
	5. นักเรียน ครูแกนนำ อย. น้อย และผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมินและแบบ สังเกตพฤติกรรม (Online)	10 นาที	8. ประเมินผลการทำงานกลุ่ม และสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม	1. นักเรียน/ ครูแกนนำ อย. น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบประเมินผลการ ทำงานกลุ่มและสังเกต พฤติกรรมการมีส่วนร่วม

จากกิจกรรมดังกล่าว ท่าน เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย

ความคิดเห็น.....
.....
.....

7. ชี้นำเสนอผลงานและประเมินผล (Face-to-Face)

สัปดาห์ ที่	ขั้นตอน	ระยะ เวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
7	1. นักเรียนนำเสนอผลงาน และรับฟังข้อเสนอแนะจาก ครู แกนนำ อย.น้อย	2 ชม.	เพื่อให้ นักเรียนสามารถ 1. พัฒนาทักษะการนำเสนอ ผลงาน 2. พัฒนาทักษะการเขียน และการดำเนินโครงการ	1. นักเรียนแต่ละคนนำเสนอ ผลงานในส่วนที่ตนรับผิดชอบ และนำเสนอผลจากการลงมือ ปฏิบัติกิจกรรม 2. ครูแกนนำ อย.น้อย รับฟัง การนำเสนอผลงานของ นักเรียน
	2. ครูแกนนำ อย.น้อย ประเมินและให้คำแนะนำผล จากการดำเนินการตาม แผนงาน/ โครงการของ นักเรียน	40 นาที	3. สรุปคำแนะนำและ ข้อเสนอแนะการดำเนิน โครงการ	1. นักเรียนฟังการประเมินผล จากครูแกนนำ อย.น้อย เกี่ยวกับผลงานของนักเรียนแต่ ละกลุ่ม 2. นักเรียนช่วยกันสรุป

สัปดาห์ ที่	ขั้นตอน	ระยะ เวลา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
				คำแนะนำและข้อเสนอแนะ การดำเนินโครงการ
	3. ผู้ดำเนินกิจกรรมสรุปปิด กิจกรรม	10 นาที	4. สรุปกิจกรรมการแบ่งปัน ความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม อย่างสร้างสรรค์	1. ผู้ดำเนินกิจกรรมสรุปปิด กิจกรรม 2. นักเรียนและครูแกนนำ อย. น้อย ฟังสรุปจาก ผู้ดำเนินกิจกรรม
	4. นักเรียนแต่ละคนทำแบบ ประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ ร่วมกันหลังทำกิจกรรม (Posttest) และแบบประเมิน แสดงความคิดเห็นต่อ กิจกรรมการแบ่งปันความรู้	30 นาที	5. ประเมินการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วมกันหลังทำ กิจกรรม (Posttest) และ แบบประเมินความ ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการ แบ่งปันความรู้	1. นักเรียนแต่ละคนทำแบบ ประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ ร่วมกันหลังทำกิจกรรม (Posttest) และแบบประเมิน ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการ แบ่งปันความรู้

จากกิจกรรมดังกล่าว ท่าน เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย

ความคิดเห็น.....
.....

ลงชื่อผู้ประเมิน

()

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาประเมินความเหมาะสม
ขององค์ประกอบและกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ อันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งนี้
เป็นอย่างมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

คำชี้แจง

ขอให้นักเรียนประเมินตนเองว่านักเรียนมีวิสัยทัศน์ร่วมกันมากน้อยเพียงใด โดยใส่เครื่องหมาย

✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ คือ

“5” หมายถึง มากที่สุด

“4” หมายถึง มาก

“3” หมายถึง ปานกลาง

“2” หมายถึง น้อย

“1” หมายถึง น้อยที่สุด

และโปรดระบุรายละเอียดของพฤติกรรม/ วิธีการแต่ละข้อให้ชัดเจน หากนักเรียนมี

ความคิดเห็นเพิ่มเติม โปรดให้ข้อเสนอแนะ

วิสัยทัศน์ของตนเอง คือ ความมุ่งมั่นตั้งใจของนักเรียนที่ต้องการทำโครงการ อย.น้อยให้สำเร็จ
วิสัยทัศน์ของกลุ่ม คือ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจของกลุ่มที่ต้องการทำโครงการ อย.น้อยให้สำเร็จ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเด็นการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน	คะแนนการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน						
	พฤติกรรม	5	4	3	2	1	พฤติกรรม
1. นักเรียนกำหนดวิสัยทัศน์ของตนเอง โปรครระบุ.....	กำหนดได้						กำหนดไม่ได้
2. นักเรียนสามารถอธิบายให้เพื่อนเข้าใจวิสัยทัศน์ อธิบายอย่างไร.....	อธิบายได้						อธิบายไม่ได้
3. นักเรียนสามารถบอกวิธีการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุ วิสัยทัศน์บอกวิธีการอย่างไร.....	บอกได้						บอกไม่ได้
4. นักเรียนสามารถทำให้ตนเองบรรลุวิสัยทัศน์ ทำอย่างไร.....	ปฏิบัติได้						ปฏิบัติไม่ได้
5. นักเรียนเปิดโอกาสให้เพื่อนทุกคนแสดงวิสัยทัศน์ เปิดโอกาสอย่างไร.....	เปิดโอกาส						ไม่เปิดโอกาส
6. นักเรียนแสดงวิสัยทัศน์ด้วยความตั้งใจ แสดงอย่างไร.....	ตั้งใจ						ไม่ตั้งใจ
7. นักเรียนสามารถระบุประโยชน์ในการสร้างวิสัยทัศน์ ระบุอย่างไร.....	ระบุได้						ระบุไม่ได้
8. นักเรียนอภิปรายแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ร่วมกับเพื่อน ในกลุ่มอภิปรายอย่างไร.....	อภิปราย ได้						อภิปราย ไม่ได้
9. นักเรียนอภิปรายแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ร่วมกับเพื่อน ต่างกลุ่มอภิปรายอย่างไร.....	อภิปราย ได้						อภิปราย ไม่ได้
10. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นในการกำหนด วิสัยทัศน์ของกลุ่ม แสดงความคิดเห็นอย่างไร.....	สามารถ แสดง ความ คิดเห็น						ไม่สามารถ แสดงความ คิดเห็น
11. นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมาย เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของกลุ่ม มีส่วนร่วมอย่างไร.....	มีส่วนร่วม						ไม่มีส่วนร่วม
12. นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกวิสัยทัศน์ของกลุ่ม มีส่วนร่วมอย่างไร.....	มีส่วนร่วม						ไม่มีส่วนร่วม
13. นักเรียนมีบทบาทหน้าที่ในกลุ่มชัดเจนมีบทบาท	มีบทบาท						ไม่มีบทบาท

ประเด็นการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน	คะแนนการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน						พฤติกรรม
	พฤติกรรม	5	4	3	2	1	
อย่างไร.....							
14. นักเรียนสามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติอย่างไร.....	ปฏิบัติได้						ปฏิบัติไม่ได้
15. นักเรียนปฏิบัติงานได้เต็มความสามารถ ปฏิบัติอย่างไร.....	ปฏิบัติได้						ปฏิบัติไม่ได้
16. นักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดแข็งของกลุ่ม มีส่วนร่วมอย่างไร.....	มีส่วนร่วม						ไม่มีส่วนร่วม
17. นักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดอ่อนของ กลุ่มมีส่วนร่วมอย่างไร.....	มีส่วนร่วม						ไม่มีส่วนร่วม
18. นักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์โอกาสของกลุ่ม มีส่วนร่วมอย่างไร.....	มีส่วนร่วม						ไม่มีส่วนร่วม
19. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทางเลือกในอนาคตของ กลุ่มมีส่วนร่วมอย่างไร.....	มีส่วนร่วม						ไม่มีส่วนร่วม
20. นักเรียนสามารถบันทึกข้อมูลจากการหาหรือ วิสัยทัศน์ร่วมกันบันทึกว่าอย่างไร.....	บันทึกได้						บันทึกไม่ได้
21. นักเรียนระบุความสำคัญในการบันทึกข้อมูล ระบุอย่างไร.....	ระบุได้						ระบุไม่ได้
22. นักเรียนมีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการของ กลุ่มมีส่วนร่วมอย่างไร.....	มีส่วนร่วม						ไม่มีส่วนร่วม
23. นักเรียนปฏิบัติงานตามวิสัยทัศน์ ปฏิบัติอย่างไร.....	ปฏิบัติได้						ปฏิบัติไม่ได้
24. นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิดหาแนวทางป้องกัน ปัญหาต่าง ๆ มีส่วนร่วมอย่างไร.....	มีส่วนร่วม						ไม่มีส่วนร่วม
25. นักเรียนปฏิบัติงานโดยยึดจุดมุ่งหมายเดียวกันกับ เพื่อนปฏิบัติอย่างไร.....	ปฏิบัติได้						ปฏิบัติไม่ได้
26. นักเรียนมีส่วนร่วมทำให้กลุ่มบรรลุวิสัยทัศน์ มีส่วนร่วมอย่างไร.....	มีส่วนร่วม						ไม่มีส่วนร่วม

แบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง

แบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพของผลงานกลุ่มสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม (ระหว่างสัปดาห์ที่ 2- 6) โดยมีเกณฑ์ในการประเมินผลดังนี้

1. แสดงความคิดเห็น/ ปฏิบัติตรงประเด็น (ทำ/ ไม่ทำ)

ทำ หมายถึง นักเรียนแต่ละกลุ่มได้แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ตามที่ได้รับมอบหมาย หรือปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายหรือตามที่นักเรียนได้เขียนแผนงาน/โครงการ

ไม่ทำ หมายถึง นักเรียนแต่ละกลุ่มไม่ได้แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ตามที่ได้รับมอบหมาย หรือปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายหรือตามที่นักเรียนได้เขียนแผนงาน/โครงการ

2. เนื้อหาสาระครบถ้วน (ครบ/ ไม่ครบ)

ครบ หมายถึง ผลงานกลุ่มของนักเรียนได้รายงานเนื้อหาสาระตามที่ได้มอบหมายอย่างครบถ้วน

ไม่ครบ หมายถึง ผลงานกลุ่มของนักเรียนไม่ได้รายงานเนื้อหาสาระตามที่ได้มอบหมายอย่างครบถ้วน

3. ส่งผลงานตรงตามกำหนดเวลา (ตรงเวลา/ ไม่ตรงเวลา)

ตรงเวลา หมายถึง สมาชิกของกลุ่มได้จัดส่งผลงานให้แก่ผู้ดำเนินกิจกรรมตามกำหนดเวลาที่ได้มอบหมาย

ไม่ตรงเวลา หมายถึง สมาชิกของกลุ่มไม่ได้จัดส่งผลงานให้แก่ผู้ดำเนินกิจกรรมตามกำหนดเวลาที่ได้

มอบหมาย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มที่

กิจกรรมสัปดาห์ที่ 2

กิจกรรม	การประเมิน					
	การปฏิบัติ		เนื้อหาสาระ		ส่งผลงาน	
	ทำ	ไม่ทำ	ครบ	ไม่ครบ	ตรงเวลา	ไม่ตรงเวลา
1. นักเรียนวาดภาพ/ สัญลักษณ์แสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ						
2. นักเรียนอธิบายประกอบภาพที่นักเรียนวาดเป็นรายบุคคล						
3. นักเรียนได้วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และทางเลือกอนาคต						

กิจกรรมสัปดาห์ที่ 3

กิจกรรม	การประเมิน					
	การปฏิบัติ		เนื้อหาสาระ		ส่งผลงาน	
	ทำ	ไม่ทำ	ครบ	ไม่ครบ	ตรงเวลา	ไม่ตรงเวลา
1. นักเรียนวาดภาพ/สัญลักษณ์เกี่ยวกับปัญหาหรือประสบการณ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ						
2. นักเรียนอธิบายปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพประกอบภาพที่นักเรียนวาด และร่วมกันอภิปรายประเด็นปัญหา						
3. นักเรียนประชุมกันในกลุ่มเพื่อสรุปประเด็นปัญหาของกลุ่มและแนวทางการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ						

กิจกรรมสัปดาห์ที่ 4

กิจกรรม	การประเมิน					
	การปฏิบัติ		เนื้อหาสาระ		ส่งผลงาน	
	ทำ	ไม่ทำ	ครบ	ไม่ครบ	ตรงเวลา	ไม่ตรงเวลา
1. นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากเว็บไซต์ เอกสาร และหนังสือต่าง ๆ						
2. นักเรียนร่างแผนงาน/ โครงการ						
3. นักเรียนเขียนแผนงาน /โครงการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ						

กิจกรรมสัปดาห์ที่ 5

กิจกรรม	การประเมิน					
	การปฏิบัติ		เนื้อหาสาระ		ส่งผลงาน	
	ทำ	ไม่ทำ	ครบ	ไม่ครบ	ตรงเวลา	ไม่ตรงเวลา
1. นักเรียนแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพกับเพื่อนทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่มผ่านทางเว็บไซต์และเครื่องมือการแบ่งปันความรู้						
2. นักเรียนเขียนแผนงาน/ โครงการ ผ่านทางเว็บไซต์โดยใช้เครื่องมือการแบ่งปันความรู้						
3. นักเรียนนำเสนอแผนโครงการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพผ่านทางเว็บไซต์และเครื่องมือการแบ่งปันความรู้						

กิจกรรมสัปดาห์ที่ 6

กิจกรรม	การประเมิน					
	การปฏิบัติ		เนื้อหาสาระ		ส่งผลงาน	
	ทำ	ไม่ทำ	ครบ	ไม่ครบ	ตรงเวลา	ไม่ตรงเวลา
1. นักเรียนเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับจัดทำสื่อเพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการ						
2. นักเรียนลงมือปฏิบัติตามขั้นตอน/แผนงาน/โครงการ						
3. นักเรียนแบ่งปันความรู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติร่วมกับเพื่อนในกลุ่มและนอกกลุ่ม						
4. นักเรียนได้บันทึกข้อมูล จัดทำสรุป และนำเสนอผลงาน						

แบบสอบถามความคิดเห็นกิจกรรมการแบ่งปันความรู้

คำชี้แจง

จากการเข้าร่วมกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ในแต่ละสัปดาห์ โปรดแสดงความคิดเห็นว่ากิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ว่ามีความจำเป็นต่อกิจกรรมการแบ่งปันความรู้เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนอยู่ในระดับใด โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ คือ

“5” หมายถึง กิจกรรมนั้นจำเป็นมากที่สุด

“4” หมายถึง กิจกรรมนั้นจำเป็นมาก

“3” หมายถึง กิจกรรมนั้นจำเป็นปานกลาง

“2” หมายถึง กิจกรรมนั้นจำเป็นน้อย

“1” หมายถึง กิจกรรมนั้นจำเป็นน้อยที่สุด

และหากนักเรียนมีความคิดเห็นเพิ่มเติม โปรดให้ข้อเสนอแนะ

กิจกรรมการแบ่งปันความรู้	ระดับความจำเป็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 1					
1. การชี้แจงกิจกรรมในภาพรวม					
2. การให้ความรู้ของวิทยากรเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้					
3. การทำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์					
4. การสาธิตวิธีการใช้เว็บไซต์ อย.น้อย และเครื่องมือสำหรับการแบ่งปันความรู้					
5. การจัดกลุ่มและกำหนดบทบาทหน้าที่ในการแบ่งปันความรู้					
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 2					
6. การชี้แจงกิจกรรมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน					
7. การวาดภาพ/ สัญลักษณ์แสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ					
8. การอธิบายประกอบภาพที่นักเรียนวาด					
9. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และทางเลือกในอนาคต					
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 3					
10. การชี้แจงกิจกรรมกำหนดประเด็นคิดค้นหากลวิธี					

กิจกรรมการแบ่งปันความรู้	ระดับความจำเป็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
11. การวาดภาพ/สัญลักษณ์เกี่ยวกับปัญหาหรือประสบการณ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ					
12. การอธิบายปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพประกอบภาพที่นักเรียนวาด และร่วมกันอภิปรายประเด็นปัญหา					
13. การประชุมกลุ่มเพื่อสรุปประเด็นปัญหาของกลุ่มและแนวทางการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ					
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 4					
14. การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากเว็บไซต์ เอกสาร และหนังสือต่าง ๆ					
15. การร่างแผนงาน/โครงการ ออกแบบกิจกรรมการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ					
16. การเขียนแผนงาน/โครงการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ					
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 5					
17. การกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบแก่สมาชิกโดยหัวหน้ากลุ่ม					
18. การแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพกับเพื่อนทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่มผ่านทางเว็บไซต์					
19. การเขียนแผนงาน/โครงการ					
20. การนำเสนอแผนโครงการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพผ่านทางเว็บไซต์					
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 6					
21. การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับจัดทำสื่อตามแผนงาน/โครงการ					
22. การลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนแผนงาน/โครงการ					
23. การแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติร่วมกับเพื่อนในกลุ่มและนอกกลุ่ม					
24. การบันทึกข้อมูล จัดทำสรุป และนำเสนอผลงาน					
กิจกรรมสัปดาห์ที่ 7					
25. การนำเสนอผลงานและรับฟังข้อเสนอแนะจากครูแกนนำ อย.น้อย					
26. การประเมินผลงานนักเรียนโดยครูแกนนำ อย.น้อย					
27. การสรุปปิดกิจกรรม					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

เกี่ยวกับเว็บไซต์และคู่มือการใช้เว็บไซต์สำหรับการแบ่งปันความรู้
ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี
เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน
โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซี
เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของ
นักเรียนแกนนำ อย.น้อย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

รองศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง

ผู้วิจัย

น.ส.พัชรวดี ศรีบุญเรือง

สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินคุณภาพเว็บไซต์ และคู่มือการใช้เว็บไซต์ อย.น้อย (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)
สำหรับการพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสาน
โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์
เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

แบบประเมินชุดนี้ใช้สำหรับประเมินคุณภาพเว็บไซต์และคู่มือการใช้เว็บไซต์ สำหรับนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ประกอบด้วย 2 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบประเมินคุณภาพเว็บไซต์

ตอนที่ 2 แบบประเมินคุณภาพคู่มือการใช้เว็บไซต์

คำชี้แจง โปรดพิจารณาโครงสร้างเว็บไซต์ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด และหากท่านมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพื่อผู้วิจัยจะได้นำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

ตอนที่ 1 แบบประเมินคุณภาพเว็บไซต์

ประเด็นการประเมินคุณภาพเว็บไซต์	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
หน้าโฮมเพจ					
1. หน้าโฮมเพจมีความสวยงาม มีความทันสมัย น่าสนใจ					
2. ตำแหน่งการจัดวางมีความเหมาะสม					
3. รูปแบบในเว็บไซด์ง่ายต่อการใช้งาน					
4. ข้อมูลที่นำเสนอชัดเจน เข้าใจง่าย					
5. แสดงจำนวนที่เข้าใช้เว็บไซต์					
6. แสดงชื่อผู้ที่เข้าใช้งาน					
7. แสดงภาพกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย					
8. เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง					
9. สามารถสืบค้นความรู้ได้อย่างกว้างขวาง (Search Engine)					
ส่วนของการแบ่งปันความรู้					
10. ได้รับความสนใจให้สมัครเข้าร่วมการแบ่งปันความรู้					
11. ลงทะเบียนเข้าสู่การแบ่งปันความรู้สะดวก ใช้งานง่าย					

ประเด็นการประเมินคุณภาพเว็บไซต์	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12. หน้าแบ่งปันความรู้สวยงาม ทันสมัย และน่าสนใจ					
13. แจ้งข่าวกิจกรรมเหมาะสม					
14. ตำแหน่งการจัดวางเครื่องมือแบ่งปันความรู้					
15. การใช้งานสมุดบันทึก (Blog) สะดวก ใช้งานง่าย					
16. การใช้งานกระดานเสวนา (Webboard) สะดวก ใช้งานง่าย					
17. การใช้งานห้องสนทนา (Chat) สะดวก ใช้งานง่าย					
18. คลังความรู้สะดวก ใช้งานง่าย					
19. คลังความรู้สามารถเป็นแหล่งความรู้ได้					
20. เครื่องมือแบ่งปันความรู้ช่วยส่งเสริมให้เกิดการแบ่งปันความรู้ระหว่างนักเรียนแกนนำ อ ย.น้อย					
21. การแสดงรายชื่อเพื่อนร่วมแบ่งปันความรู้					
22. มุมพักผ่อนสะดวก รวดเร็ว ใช้ง่าย					
การออกแบบเว็บไซต์					
23. ความเหมาะสมของตัวอักษร					
24. ความเหมาะสมของสี					
25. ความเหมาะสมของภาพ					
26. ความเหมาะสมของภาพและเนื้อหาสอดคล้องกันและสื่อความหมาย					
27. ความเหมาะสมของกราฟิก					
28. ความเหมาะสมเมนูต่าง ๆ					
29. ความเหมาะสมของการจัดวางองค์ประกอบเว็บไซต์					
30. ความเหมาะสมในการเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์					
31. ความสวยงาม					
32. การนำเว็บไซต์ไปใช้ในการแบ่งปันความรู้ของนักเรียน อ ย.น้อย					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 แบบประเมินคุณภาพคู่มือการใช้เว็บไซต์

ประเด็นการประเมินคุณภาพคู่มือการใช้เว็บไซต์	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. หน้าปก					
2. ภาษา					
3. ตัวอักษร					
4. ภาพ					
5. คำอธิบาย					
6. คำอธิบายสอดคล้องกับภาพประกอบ					
7. ตำแหน่งการจัดวางภาพและคำอธิบาย					
8. การจัดรูปเล่ม เช่น การออกแบบ และจำนวนหน้า					
9. เนื้อหา					
10. ความต่อเนื่องของเนื้อหา					
11. การนำคู่มือไปใช้กับนักเรียนแกนนำ ออ.น้อย					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ในความกรุณาประเมินความเหมาะสมของเว็บไซต์และคู่มือ
รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

แบบรับรองรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

รองศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง

ผู้วิจัย

น.ส.พัชราวดี ศรีบุญเรือง

สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบรับรองรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย นี้ ใช้สำหรับประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการแบ่งปันความรู้ รวมทั้งข้อเสนอแนะและข้อควรปรับปรุงของผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบประเมินประกอบด้วย 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 2 การรับรองรูปแบบการแบ่งปันความรู้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการแบ่งปันความรู้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อผู้ประเมินรูปแบบ

ตำแหน่ง

สถานที่ทำงาน

.....

ตอนที่ 2 การรับรองรูปแบบการแบ่งปันความรู้ฯ

คำชี้แจง

ขอให้ท่านผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- + 1 แน่ใจว่าประเด็นที่ตรวจสอบมีความเหมาะสม
- 0 ไม่แน่ใจว่าประเด็นที่ตรวจสอบมีความเหมาะสม
- 1 แน่ใจว่าประเด็นที่ตรวจสอบไม่มีความเหมาะสม

ประเด็นการพิจารณา	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
	-1	0	+1	
1. ความเหมาะสมขององค์ประกอบ				
1. กลุ่มคนร่วมแบ่งปันความรู้/ ผู้ร่วมแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing Groups) ประกอบด้วย 1.1 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม คือ ผู้ดูแลนักเรียนแกนนำ อย.น้อย และผู้นำในการชี้แจงรายละเอียดกิจกรรม 1.2 กลุ่มนักเรียนแกนนำ อย.น้อย อาสาสมัครเข้าร่วมแบ่งปันความรู้				
2. ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ (Health Products Problems) ประเด็นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน ได้แก่ อาหาร ยา เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุอันตราย และวัตถุเสพติด				
3. บรรยากาศ/สภาพแวดล้อมในการแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing Environment) การจัดการปฐมนิเทศด้วยกิจกรรมละลายพฤติกรรมสร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ รวมทั้งการสร้างแรงจูงใจ				
4. เทคโนโลยี/สื่อการเรียนรู้ (Technologies/ Learning Media) ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ ที่นำมาใช้สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดแบ่งปันความรู้แบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) เช่น หนังสือ คู่มือ แผ่นพับ และแบบออนไลน์ (Online) ทั้งแบบประสานเวลา				

ประเด็นการพิจารณา	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
	-1	0	+1	
(Synchronous) และแบบไม่ประสานเวลา ได้แก่ E-mail, Webboard, Blog, Chat				
5. การประเมินผล (Evaluation) ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการทำกิจกรรม ด้วยเครื่องมือดังต่อไปนี้ แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ การแบ่งปันความรู้ แบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม และแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม				
2. ความเหมาะสมของขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม				
1. ขั้นเตรียมความพร้อมวิเคราะห์สภาพที่แท้จริง (สัปดาห์ที่ 1)				
1.1 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจง การดำเนินกิจกรรม				
1.2 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ความรู้ เกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้				
1.3 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรมสร้าง บรรยากาศการทำกิจกรรม				
1.4 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทำแบบประเมิน การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Pretest)				
1.5 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ฝึกการใช้เว็บไซต์/ เครื่องมือ				
1.6 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย จัดกลุ่มกำหนดบทบาท หน้าที่				
2. ขั้นเปิดใจแบ่งปันประสบการณ์ ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ (สัปดาห์ที่ 2)				
2.1 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ชี้แจงการ ดำเนินกิจกรรม				
2.2 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคนวาดภาพ/ สัญลักษณ์วิสัยทัศน์ผลิตภัณฑ์สุขภาพ				
2.3 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคนอธิบาย วิสัยทัศน์ของตนเอง				
2.4 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคนวิเคราะห์จุด แข็ง/จุดอ่อน/โอกาส				
2.5 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคนทำแบบประเมิน/ สังเกตพฤติกรรม				

* หมายเหตุ นักเรียนบันทึกความรู้ใน Blog หรือ Webboard ในทุกชั้น

ประเด็นการพิจารณา	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
	-1	0	+1	
3. ขั้นตอนการประเมินคัดค้นหากลวิธี (สัปดาห์ที่ 3)				
3.1 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจงการดำเนินกิจกรรม				
3.2 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคนวาดภาพ/ สัญลักษณ์เกี่ยวกับปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ				
3.3 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคนอธิบายปัญหาประกอบภาพ				
3.4 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มประชุมกลุ่มสรุปประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไข				
3.5 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรมทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม นักเรียนแกนนำ อย.น้อย และครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม				
4. ขั้นตอนวางแผนและออกแบบกิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์ (สัปดาห์ที่ 4)				
4.1 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคนศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์สุขภาพ				
4.2 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละคนวางแผน/ ออกแบบกิจกรรมการแก้ปัญหา				
4.3 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มเขียนร่างแผนงาน/ โครงการ				
4.4 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรมทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม นักเรียนแกนนำ อย.น้อย และครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม				
5. ขั้นตอนการจัดทำแผนกำหนดผู้รับผิดชอบและอภิปรายร่วมกัน (สัปดาห์ที่ 5)				
5.1 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มในการผลิตสื่อรณรงค์				
5.2 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับปัญหา/ แนวทางแก้ไขผลิตภัณฑ์สุขภาพ				

* หมายเหตุ นักเรียนบันทึกความรู้ใน Blog หรือ Webboard ในทุกชั้น

ประเด็นการพิจารณา	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
	-1	0	+1	
5.3 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มเขียนแผนงาน/ โครงการ				
5.4 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มนำเสนอแผน/โครงการแก้ปัญหา				
5.5 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรมทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม นักเรียนแกนนำ อย.น้อย และครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม				
6. ชั้นลงมือปฏิบัติตามแผน (สัปดาห์ที่ 6)				
6.1 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มเตรียมวัสดุ/อุปกรณ์				
6.2 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติจริงตามแผน				
6.3 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มแบ่งปันความรู้กับเพื่อน				
6.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มบันทึกข้อมูล จัดทำสรุป และนำเสนอผลงาน				
6.5 ครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรมทำแบบประเมินผลการทำงานกลุ่ม นักเรียนแกนนำ อย.น้อย และครูแกนนำ อย.น้อย/ ผู้ดำเนินกิจกรรม ทำแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม				
7. ชั้นนำเสนอผลงานและประเมินผล (สัปดาห์ที่ 7)				
7.1 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน				
7.2 ครูแกนนำ อย.น้อย ประเมินผลงานและกิจกรรมมอบประกาศนียบัตร/รางวัล				
7.3 ครูแกนนำ อย.น้อย สรุปปิดกิจกรรม				
7.4 นักเรียนแกนนำ อย.น้อย ทำแบบประเมินแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรม และแบบประเมินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Posttest)				
8. อื่น ๆ ประเด็นการพิจารณารูปแบบการแบ่งปันความรู้ ในภาพรวม				
ขั้นตอนและรูปแบบของการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่าง				

* หมายเหตุ นักเรียนบันทึกความรู้ใน Blog หรือ Webboard ในทุกชั้น

ประเด็นการพิจารณา	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
	-1	0	+1	
สร้างสรรค์เอไอซีที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย ในระดับใด				
รูปแบบของการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริงในระดับใด				

* หมายเหตุ นักเรียนบันทึกความรู้ใน Blog หรือ Webboard ในทุกชั้น

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการแบ่งปันความรู้ฯ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้าพเจ้า.....ได้พิจารณารูปแบบการแบ่งปันความรู้ด้วยวิธีผสมผสานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เอไอซีเพื่อส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย เรียบร้อยแล้วและเห็นว่า

- รูปแบบมีความเหมาะสมดีแล้ว
- รูปแบบมีความเหมาะสม แต่ควรปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ()

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ
อันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างมาก

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างคู่มือ เครื่องมือ ภาพกิจกรรมและผลงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างคู่มือการใช้เว็บไซต์

<p>คู่มือการใช้งานเว็บไซต์ ออ.ปัจจัย</p> <p>ส่วนที่ 1 เว็บไซต์ ออ.ปัจจัย</p> <p>หน้าแรก</p> <p>สมัครเพื่อเข้าสู่ระบบออนไลน์</p>	<p>เมนูบนหน้าจอ</p> <p>สมัครเพื่อเข้าสู่ระบบออนไลน์</p>
<p>ส่วนที่ 2 การลงทะเบียน</p> <p>สมัครสมาชิกเพื่อร่วมเล่นออนไลน์</p> <p>สมัครเพื่อร่วมเล่น/เข้าสู่ระบบออนไลน์</p>	<p>หน้าค่าสำหรับกรอก ชื่อ กับ enter หรือกดส่ง</p> <p>หน้าค่าสำหรับกรอก ชื่อ กับ enter หรือกดส่ง</p> <p>เพิ่มชื่อเล่นที่ 1 แล้วกด enter ชื่อตามขอปรากฏด้านบน</p>

การใช้เครื่องมือต่างๆ ในเว็บไซต์

<p>ตัวอย่างข้อมูลในบล็อก</p>	<p>การบันทึกข้อมูลในบล็อก</p>
-------------------------------------	--------------------------------------

การแข่ง	ทีม	คะแนน
แผนโครงการ ออ.น้อย เรื่อง เทคโนโลยีดีเพื่อน (กลุ่ม 4)	น.ส. ปันธิตา บุญเสริม	20
แผนโครงการ ออ.น้อย กลุ่ม 3	น.ส. ปริดาวิดี สุปิงคัคคี	3
แผนโครงการ ออ.น้อย กลุ่ม 1 ค่ะ	cartoon tune	5
แผนโครงการ ออ.น้อย กลุ่มที่ 2	ปวีวรรณ ปู่เป็ย	10
ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ กลุ่มที่ 1	Phatthamon Gift	4
วิสัยทัศน์ของกลุ่ม 2	ปวีวรรณ ปู่เป็ย	4
ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ กลุ่มที่ 2	ฐิติกานต์ เอ็ง	5
กฤดาไรออน	วชิระ บุญยิ่ง	2
วิสัยทัศน์ของกลุ่มที่ 1	Amornrat Lhee	5

ตัวอย่างการใช้เว็บไซต์

ตอบ: แผนโครงการ ออ.น้อย กลุ่ม 3
 Sent: 27 September 2010, 04:07PM
 เป็นโครงการที่ดีมากโครงการนี้ยอดเยี่ยมค่ะ เพราะนอกจากจะมีการใช้นวัตกรรมด้าน
 วิชาต่างจากโรงเรียน(ในชุมชนด้วย) ถ้าโครงการนี้ประสบความสำเร็จ ก็อยากได้แจ้ง
 ภายใตชุมชนด้วย

ตอบ: แผนโครงการ ออ.น้อย กลุ่ม 3
 Sent: Amornrat Lhee - 27 September 2010, 04:08PM
 เป็นโครงการที่ดีค่ะ ที่ตระหนักถึงการใช้นวัตกรรมเข้าในการทำอาหาร
 ความเห็นของหน้า | แก้ไข | ลบ | ตอบ

ตอบ: แผนโครงการ ออ.น้อย กลุ่ม 3
 Sent: 27 September 2010, 04:07PM
 เป็นโครงการที่ดีมากค่ะที่ทุกคนปลอดภัยจากโรคระบาดและการใช้นวัตกรรมตลอด
 เพื่อที่จะปลอดภัยจากโรคที่จะระบาดมาที่โรงเรียน
 ความเห็นของหน้า | แก้ไข | ลบ | ตอบ

ตัวอย่างการใช้เว็บไซต์

ห้องเรียนนี้จะ อม. ป๋อม: การเสวนา
 พุธ, 30 มิถุนายน 2010, 04:03PM -> พุธ, 30 มิถุนายน 2010, 04:30PM

ปวีวรรณ ปู่เป็ย (34)
 ฐิติกานต์ เอ็ง (25)
 Nichakam View (17)
 ทีมวิทยากร หลอด (11)

ตัวอย่างการแชท

- 16:10 ปวีวรรณ: อืม เรารณรงค์กันเรื่องอะไร
- 16:11 ปวีวรรณ: แต่เรา สื่อที่เราจะนำเสนอ ของแต่ละคนมีอะไรบ้าง ??
- 16:11: Nichakam View: เข้าห้องสนทนา
- 16:11 ปวีวรรณ: ของเค้าความจริงแล้วนำเสนอเป็น power point นะ
- 16:11 ฐิติกานต์: ของเค้าเป็นไปปวีวรรณ
- 16:11 ปวีวรรณ: แต่เนื่องจากเราต้องนำเสนอที่ โรงอาหาร
- 16:12 ฐิติกานต์: ก้อเดี๋ยวจีอีอ้อมมา
- 16:12 ฐิติกานต์: แจกๆ
- 16:12 ปวีวรรณ: เค้าเลยคิดว่า จะเอาแค่หน้าของ powerpoint มาติดบอร์ด
- 16:12 ปวีวรรณ: แล้วเดินอธิบายให้เพื่อนๆ ฟัง

ตัวอย่างการแชท

ตัวอย่างภาพกิจกรรมการแบ่งปันความรู้

วาดภาพแสดงวิสัยทัศน์ของแต่ละคน

นำเสนอวิสัยทัศน์

นำเสนอวิสัยทัศน์

คัดเลือกวิสัยทัศน์กลุ่ม

ตัวอย่างผลงานการวาดภาพและการสร้างวิสัยทัศน์ของนักเรียน

<p>วิสัยทัศน์ : จะเป็นโรงเรียน ด้านแบบในการ บริโภคอาหารที่ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย</p>	<p>วิสัยทัศน์ : โรงเรียนจะเข้มงวดแบบในกรณีให้รถอสังก มีคุณภาพ ให้ภาชนะที่ปลอดภัย สะอาด</p>
<p>วิสัยทัศน์... โรงเรียนต้องทบทวนอาหารที่มีคุณภาพ ไม่ใส่สารปนเปื้อน และ มีความสะอาด พร้อมทั้งให้โรงเรียนตรวจสอบ อัตรางส่วกัน</p>	<p>วิสัยทัศน์ : โรงเรียนสตรีรัตนนทบุรี จะเป็นโรงเรียน นักเรียนมีสุขภาพดี บริโภคอาหารที่มี ประโยชน์ ปราศจากสารพิษ และถูกหลัก อนามัย</p>

วาดภาพปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ

วาดภาพปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ

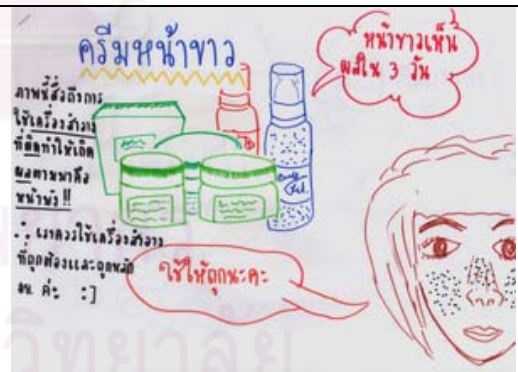
นำเสนอวิสัยทัศน์

นำเสนอวิสัยทัศน์

ตัวอย่างผลงานวาดภาพปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียนแกนนำ อย.น้อย

ตัวอย่างแผนงาน/ โครงการ

กลุ่มที่ 1

ชื่อโครงการ อาหารปลอดภัย คนปลอดภัย

หลักการแนวคิด ที่มา และความสำคัญที่ต้องศึกษา

จากการที่ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับอาหาร และ เครื่องดื่มต่าง ๆ ทั้งในโรงเรียนและปัญหาโดยทั่วไปส่วนใหญ่ พบว่า ปัญหาสำคัญคือ การที่มีสิ่งสกปรก เจือปนอยู่ในอาหาร ซึ่งเกิดได้หลายสาเหตุ เช่น ผู้ปรุงอาหาร แต่งกายไม่สะอาด ไม่มีมิดชิด , วัตถุดิบที่ใช้ปรุง ไม่สะอาด ฯลฯ ซึ่งอาจทำให้เกิดโรคที่เกิดจากการรับประทาน อาหารไม่สะอาดได้ และส่งผลถึงความไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค ดังนั้น ปัญหานี้จึงเป็นปัญหาสำคัญในโรงเรียนที่นักเรียนทุกคนควรตระหนักถึงและร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนในโรงเรียนได้บริโภคอาหารที่ปลอดภัย
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกซื้อและเลือกบริโภคอาหารที่ปลอดภัยได้อย่างถูกต้อง
3. เพื่อให้ผู้ปรุงอาหาร, ผู้จำหน่ายอาหาร ทราบถึงการเก็บรักษาวัตถุดิบ และการแต่งกายที่มิดชิด และสะอาด

เป้าหมาย

นักเรียนโรงเรียนสตรีรัตนทพบุรีเห็นความสำคัญของความปลอดภัยในอาหาร ตระหนักถึงการมีสุขภาพที่ดีจากการรับประทานอาหาร และสามารถเลือกซื้อเลือกบริโภคอาหารได้อย่างถูกต้อง

วิธีการดำเนินการและประเมินผล

จัดทำสื่อรณรงค์ ดังนี้ 1.แผ่นพับ 2.ใบปลิวให้คำแนะนำ 3.แผ่นโปสเตอร์ 4.ป้ายรณรงค์ขนาดใหญ่ 5. สื่อ Power point 6. ป้ายประกอบในการนำเสนอ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนโรงเรียนสตรีรัตนทพบุรีสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเลือกซื้อเลือกบริโภคอาหารในชีวิตประจำวันได้

กลุ่มที่ 2

ชื่อโครงการ : Cosmetic safety

หลักการแนวคิด ที่มา และความสำคัญที่ต้องศึกษา

จากปัญหาเกี่ยวกับเครื่องสำอางในปัจจุบัน ทำให้ตระหนักถึงความอันตรายของเครื่องสำอาง ด้วยที่ว่าโรงเรียนสตรีรัตนทพบุรีเป็นโรงเรียนสตรีล้วน ดังนั้นจึงมีการพูดถึงเรื่องนี้เป็นอย่างมาก ทำให้ทางคณะผู้จัดทำต้องการที่จะรณรงค์และให้ข้อมูลที่ถูกต้องในการเลือกใช้เครื่องสำอางแก่ทุก ๆ คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนสตรีรัตนทพบุรีใช้ และเป็นแกนนำในการใช้ เครื่องสำอางอย่างถูกวิธี
2. เพื่อตระหนักถึงอันตรายของเครื่องสำอางในปัจจุบันที่ไม่ได้การรับรองคุณภาพ
3. เพื่อให้รู้เท่าทันผู้ผลิต ผู้ขายที่เอาเปรียบผู้บริโภค

เป้าหมาย

เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงอันตรายของเครื่องสำอาง รวมถึงการใช้อย่างมีคุณภาพและถูกวิธี

วิธีการดำเนินการและประเมินผล

- ทำอุปกรณ์ประกอบการรณรงค์ ได้แก่ 1. แผ่นพับ 2. โปสเตอร์(บอร์ด) 3. สื่อ power point
4. ป้ายรณรงค์ 5. ใบปลิว

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนสามารถเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่ตนเอง

กลุ่มที่ 3

รณรงค์ไม่ใช้น้ำมันทอดซ้ำ

หลักการแนวคิด ที่มา และความสำคัญที่ต้องศึกษา

หลังจากได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับน้ำมันทอดซ้ำภายในโรงเรียนแล้ว พบว่ามีร้านอาหารในโรงเรียนที่ใช้น้ำมันทอดซ้ำเป็นบางร้าน ซึ่งทำให้มีผลต่อสุขภาพของนักเรียนหลาย ๆ คน นักเรียนส่วนใหญ่จะรับประทานของทอด อาจจะใช้ น้ำมันทอดซ้ำ จึงอยากให้ทุกคนคำนึงถึงความปลอดภัย แล้ววิธีการแก้ปัญหา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนไม่บริโภคอาหารที่ทอดซ้ำ
2. เพื่อให้ได้บริโภคอาหารที่ปลอดภัย
3. เพื่อให้ผู้ประกอบการคำนึงถึงความปลอดภัยของอาหารภายในโรงเรียน

เป้าหมาย

นักเรียนและผู้ประกอบการจะรู้ถึงภัยการใช้ น้ำมันทอดซ้ำ ที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ เพื่อตระหนักถึงความปลอดภัยในอาหาร

วิธีการดำเนินการและประเมินผล

ทำอุปกรณ์ประกอบการรณรงค์ ได้แก่ 1. แผ่นพับ 2. จดบอร์ด 3. สื่อ Power Point 5. ใบปลิว

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ประกอบการจะใช้น้ำมันได้อย่างถูกต้อง และนักเรียนรู้จักเลือกซื้ออาหารที่ไม่ใช้น้ำมันทอดซ้ำ

กลุ่มที่ 4

รณรงค์เรื่องเหล็กตัดฟัน

หลักการและแนวคิดที่มาและความสำคัญที่ต้องศึกษา

หลังจากที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาเหล็กตัดฟันในปัจจุบัน ที่มีปัญหาการทำเหล็กตัดฟันแฟชั่น ที่ไม่ได้รับการรับรองจากทางทันตแพทย์ จึงทำให้พบปัญหาเกี่ยวกับสารเคมีตกค้างในร่างกาย ดังนั้นการตัดฟัน จึงควรปรึกษาทันตแพทย์โดยตรงเพื่อความปลอดภัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนมีสุขภาพฟัน และช่องปากที่ดี
2. เพื่อความปลอดภัยของตัวนักเรียนเอง

3. เพื่อให้สุขภาพของช่องปาก มีสุขภาพที่ดี และสะอาด และสวยงาม

เป้าหมาย

นักเรียนที่ตัดฟันจะได้มีฟันที่สวยงาม อย่างถูกสุขอนามัย และไม่มีปัญหาตามมาทีหลัง

วิธีการดำเนินและประเมินผล

ทำอุปกรณ์การรณรงค์ ได้แก่ 1. แผ่นพับ 2. จัดบอร์ด 3. สื่อ power point 4. ใบปลิว

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนทุกคนจะมีสุขภาพทางช่องปากที่ดี ไม่มีอันตรายมารบกวน ให้กังวลใจ

ตัวอย่างภาพกิจกรรมการรณรงค์

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวพัชรารัตน์ ศรีบุญเรือง เกิดเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2523 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาโทเศรษฐศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับที่ 2 (การประชาสัมพันธ์) คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เมื่อปีการศึกษา 2544 ต่อมาสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีศึกษาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (การแนะแนว) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารเพื่อการพัฒนา Development Communication) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเมื่อปีการศึกษา 2550 เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาเอกสุโขทัยบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งนักวิชาการเผยแพร่ กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) กระทรวงสาธารณสุข

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย